

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A 790,022

(1111 1111 1111)

KOSHA
OR
DICTIONARY
OF THE
SANSKRIT LANGUAGE

BY
UMURA SINGHA.
With an English Interpretation and
Annotations.

BY
H. T. COLEBROOKE, ESQ.,
Late of the Bengal Civil Service.

THIRD EDITION.

PUBLISHED BY HARAGOBINDA RAKSHIT.

No. 14, ISSUR MILL'S LANE.

Calcutta :

PRINTED BY NUNDO MOHUN BANERJEE & CO.,
AT THE FULL MOON PRINTING WORKS,
24, BRADON STREET, E. C.

1891.

PK

933

A48

1891

1751-234

PUBLISHER'S NOTICE.

The value of Colebrooke's *Umura Kosha* has never been under-rated and is well known to all Anglo-Sanskrit Scholars. It is a book which appears to be indispensably necessary to the students of the Calcutta University and indeed to all English-knowing students of Sanskrit, as furnishing English synonyms for Sanskrit words and very valuable notes on the text. But as the book has long been out of print and is not now available except at a great cost, it is hoped that the publication of the present edition will bring it within the reach of the general public and the students of the Calcutta University in particular. The publisher sincerely hopes that the undertaking will meet the support of those for whom it is intended.

January,
1891.

HARAGOBINDA RAKSHIT

PREFACE.

THE compilation of a Sanskrit Dictionary having been undertaken early after the institution of the College of Fort William, it was at the same time thought advisable to print, in Sanskrit and English, the work which has been chosen for the basis of that compilation ; as well for the sake of exhibiting an original authority to which reference will be frequently necessary, as with the view of furnishing an useful vocabulary which might serve until an ampler dictionary could be prepared and published.

The celebrated *Umura Kósha*, or Vocabulary of Sanskrit by UMURA SINGHA, is, by the unanimous suffrage of the learned, the best guide to the acceptations of nouns in Sanskrit. The work of PA'NINI on etymology is rivalled by other grammars, some of which have even obtained the preference in the opinion of the learned of particular provinces : but UMURA'S vocabulary has prevailed wherever the Sanskrit language is cultivated ; and the numerous other vocabularies, which remain, are consulted only where UMURA'S is either silent or defective. It has employed the industry of innumerable commentators, while none of the others (with the single exception of HE'MACHANDRA'S) have been interpreted even by one annotator. Such decided preference for the *Umura Kósha*, and the consequent frequency of quotations from it, determined the selection of this as the basis of an alphabetical dictionary, and suggested the expediency of also publishing the original text with an English interpretation.

Like other vocabularies of Sanskrit, that of UMURA is in metre ; and a considerable degree of knowledge of the language becomes requisite to discriminate the words from their interpretations

and to separate them from contiguous terms which affect their initials and finals. On this account, and to adapt the work to the use of the English student, the words, of which the sense is exhibited, are disjoined from their interpretation (which is included between crotchets); and the close of each word is marked by a *Italic* letter over it indicating the gender of the noun. Where a letter has been permuted according to the Sanskrit system of orthography, a dot is placed under the line to intimate that a letter is there altered or omitted: and a marginal note is added, exhibiting the radical final of the noun, or its initial, in every instance where either of them is so far disguised by permutation as not to be easily recognized upon a slight knowledge of the rudiments of the language, and of its orthography. An explanation in English is given in the margin, and completed, when necessary, at the foot of the page. The different interpretations proposed by the several commentators, and the variations in orthography remarked by them, are also specified in the same place.

According to the original plan of the present publication, the variations in the reading of the text (for which a careful collation has been made of several copies and of numerous commentaries) are noticed only where they affect the interpretation of a word or its orthography. It was not at first intended to insert those differences which are remarked by commentators upon other authority, and not upon the ground of any variation in the text itself. However, the utility of indicating such differences was afterwards thought to counterbalance any inconvenience attending it: and after some progress had been made at the press, this* and other additions to the original design were admitted, which have rendered a supplement necessary to supply omissions in the first chapters and complete the work upon an uniform plan.

To avoid too great an increase of the volume, the various readings and interpretations are rather hinted than fully set

* These additions are incorporated with the text in the present edition.

forth : it has been judged sufficient to state the result, as the notes would have been too much lengthened, if the ground of disagreement had been everywhere exhibited and explained. For the same reason, authorities have not been cited by name. The mention of the particular commentator in each instance would have enlarged the notes, with very little advantage, as the means of verifying authorities are as effectually furnished by an enumeration of the works which have been employed and consulted. They are as follow :—

I. The text of the *Umura Kōsha* :

This vocabulary comprised in three books, is frequently cited under the title of *Trika'nda*; sometimes under the denomination of *Abhid'ha'na* (nouns), from its subject ; often under that of *Umura Kō'sha*, from the name of the author. The commentators are indeed unanimous in ascribing it to UMURA SINGHA. He appears to have belonged to the sect of *Budd'ha*, (though this be denied by some of his scholiasts ;) and is reputed to have lived in the reign of VIKRAMA'DITYA ; and he is expressly named among the ornaments of the Court of RA'JA'BHO'JA,† one of the many princes to whom that title has been assigned. If this mention of him be accurate, he must have lived not more than eight hundred years ago; for a poem entitled *Suba'hshita ratna sando'ha*, by a *Jaina* author named AMITAKATI, is dated in the year 1050 from the death of VIKRAMA'DITYA, and in the reign of MUNJA who was uncle and predecessor of RA'JA'BHO'JA. It, however, appears inconsistent with the inscription at *Budd'hagaya* which is dated in the year 1005 of the era of VIKRAMA'DITYA, and in which mention is made of UMURA DE'VA, probably the same with the author of the vocabulary. From the frequent instances of anachronism both in sacred and profane story as

* i e. The three books. But that name properly appertains to a more ancient vocabulary, which is mentioned by the commentaries on the *Umura Kōsha* among the works from which this is supposed to have been compiled.

† In the *Bho'ja Praband'ha*.

current among the *Hindus*, more confidence seems due to the inscription, than to any popular tales concerning RA'JA'BHO'JA; and the *Umura Ko'sha* may be considered as at least nine hundred years old; and possibly more ancient.

It is intimated in the author's own preface that the work was compiled from more ancient vocabularies: his commentators instance the *Trika'nda*,* *Utpa'lini*, RABHASA and KA'TYA'YANA as furnishing information on the nouns; and VYA'DI and VA'RA-RUCHI on the genders. The last mentioned of these authors is reputed contemporary with VIKRAMA'DITYA and consequently with UMURA SINGHA himself.

The copies of the original, which have been employed in the correction of the text, in the present publication, are,

1st. A transcript made for my use from an ancient corrected copy in the *Tirhutya* character, and collated by me with a copy in *Dévanāgarī*, which had been carefully examined by SIR WILLIAM JONES. He had inserted in it an English interpretation; of which also I reserved a copy and have derived great assistance from it in the present publication.

2d. A transcript in *Dévanāgarī* character, with a commentary and notes in the *Ka'na'ra'* dialect. It contains numerous passages, which are unnoticed in the most approved commentaries, and which are accordingly omitted in the present edition.

3rd. Another copy in the *Dévanāgarī* character, with a brief and imperfect interpretation in *Hindī*.

4th. A copy in the Bengali character with marginal notes explanatory of the text.

5th. A copy in duplicate, accompanied by a Sanskrit commentary, which will be forthwith mentioned (that of RA'MA'SRA'MA). It contains a few passages not noticed by most of the commentators. They have been, however, retained on the au-

* See a preceding note.

thority of this scholiast. A like remark is applicable to certain other passages expounded in some commentaries but not in others. All such have been retained, where the authority itself has been deemed good.

6th. Recourse has been occasionally had to other copies of the text in the possession of natives, whenever it has been thought any ways requisite.

II. Commentaries on the *Umura Kōsha*.

1. At the head of the commentaries which have been used, must be placed that of RA'YA MUKUT'A, (or VRIHASPATI surnamed RA'YA MUKUT'A MAN'I.) This work entitled *Padachandrikā*, was compiled, as the author himself informs us, from sixteen earlier commentaries, to many of which he repeatedly refers : especially those of KSHI'RA SWAMI', SUBHU'TI, HA'DD'A CHANDRA, KALINGA, KÓ'NKAT'A, SARVADHARA, and the *Vyāk'hya'mṛta Tīkasaṃvasa*, &c.*

Its age is ascertained from the incidental mention of a date : viz. 1353 *Saka*, or 4532 of the *Kaliyuga*, corresponding to A.D. 1431.

Though the derivations in MUKUT'A's commentary be often inaccurate, and other errors also have been remarked by later compilers, its authority is in general great ; and, accordingly, it has been carefully consulted under every article of the present work.

2. Among the earlier commentaries named by RA'YA MUKUT'A, that of KSHI'RA SWAMI' is the only one, which has been examined

* The following names may be selected from MUKUT'A's quotations, to complete the number of sixteen : *Mādhavi*, *Mādhuma'dhavi*, *Sarvā'nanda*, *Abhinanda*, RA'JA'DE'VA, GO'VEER'DHANA, DRA'VI'DA, BHÓ'JARA'JA. But some of these appear to be separate works, rather than commentaries on the *Umura Kōsha*. MUKUT'A occasionally cites the most celebrated grammarians as PA'NINI, JAYA'DITYA, JINE'NDRA, MAITRE'YA, RAKSHITA, PURUSHOTTAMA, MA'D'HAVA, &c.

in the progress of this compilation. It is a work of considerable merit ; and is still in general use in some provinces of India, although the interpretations not unfrequently differ from those commonly received.

3. The *Vya'khyatsū'ha*, a modern commentary by RA'MA'S RA'MA or by BHA'NUDĪ'KSHITA (for copies differ as to the name of the author) is the work of a grammarian of the school of Benares. He continually refers to RA'YA MUKUT'A and to SA'MI'; and his work serves to confirm their scholia where accurate, and to correct them where erroneous. It has been consulted at every line.

4. The *Vya'khyā Pralīpa* by ACHYUTA UPAD'HYA'YA is a concise and accurate exposition of the text : but adds little to the information furnished by the works above-mentioned. It has been, however, occasionally consulted.

In these four commentaries, the derivations are given according to PA'NINI'S system. In others, which are next to be enumerated, various popular grammars are followed for the etymologies. But, as the derivations of the words are not included in the plan of the present work, being reserved for a place in the intended alphabetical dictionary of Sanskrit, those commentaries have not been the less useful in regard to the information which was sought in them.

5. The commentary of BHARATA MALLA (entitled *Mugdhabō'dhini*) has been as regularly consulted as those of MUKUT'A and RA'MA'S RA'MA. It is indeed a very excellent work ; copious and clear, and particularly full upon the variations of orthography according to different readings or different authorities ; the etymologies are given conformably with VO'PADE'VA'S system of grammar. The author flourished in the middle of last century.

6. The *Sārā Sundarī* by MAT'HURE'S'A has been much used. It is perspicuous and abounds in quotations from other commentaries ; and is therefore a copious source of information on the various interpretations and readings of the text. The

Supadma is the grammar followed in the derivations stated by this commentator. MAT'HURES'Ā is author likewise of a vocabulary in verse entitled *Sabdaratnā'valī*, arranged in the same order with the *Umura Kōsha*, and which might serve therefore as a commentary on that work. It was compiled under the patronage of a Mussulman Chieftain *Mureh'ha Khān*, whose name is prefixed to it. The author wrote not more than 150 years ago.*

7. The *Padār'tha Kaumudī* by NA'RA'YANA CHAKRA-VARTI' is another commentary of considerable merit, which has been frequently consulted. The *Kalāpa* is the grammar followed in the etymologies here exhibited.

8. A commentary by RA'MA'NĀ'T'HA VIDYA'VACHASPATI, entitled *Trika'ndaviveka*, is peculiarly copious on the variations of orthography, and is otherwise a work affording much useful information.

9. Another commentary which has been constantly employed, is that by NI'LAKANT'HA. It is full and satisfactory on most points for which reference is usually made to the expositors of the *Umura Kōsha*.

10. The commentary of RAMA TARKAVA'GI'SA has been uniformly consulted throughout the work. It was recommended for its accuracy; but has furnished little information; being busied chiefly with etymology. This, like the preceding, follows the grammar, entitled *Kalāpa*.

Other commentaries were also collected for occasional reference in the progress of this work; but have not been employed, being found to contain no information which was not also furnished, and that more amply, by the scholiasts

* His work contains the date 1558 Saka or A. D. 1666.

above mentioned. The list of them, contained in the subjoined note, may therefore suffice.*

III. Sanskrit dictionaries and vocabularies by other authors. Throughout the numerous commentaries on the *Umura Kó'sha*, the text itself is corrected or confirmed, and the interpretation and remarks of the Commentators supported, by references to other Sanskrit vocabularies. They are often cited by the scholiasts for the emendation of the text in regard to the gender of a noun, and not less frequently for a variation of orthography, or for a difference of interpretation. The authority quoted has been in general consulted before any use has been made of the quotations; or, where the original work cannot now be procured, the agreement of commentators has been admitted as authenticating the passage. This has been particularly attended to, in the chapter containing homonymous words; it having been judged useful to introduce into that chapter, the numerous additional acceptations stated in other Dictionaries, and understood to be alluded to in the *Umura Kó'sha*.

The dictionaries, which have been consulted, are 1st. The *Médirí*, an alphabetical dictionary of homonymous terms by MEDINIKARA. 2nd. The *Viswapraká'sa* by MAHE'S'WARA VAI-DYA, a similar dictionary, but less accurate and not so well arranged. It is the ground-work of the *Médirí* which is an improved and corrected work of great authority. Both are very frequently cited by the Commentators.

• *Kaumudi* by NAYANA'NANDA; *Trikánda chinta'mani* by RAG'HUNA'THA CHAKRAVARTI; both according to PA'NINI'S system of etymology. *Vaishamya kaumudi* by RA'MAPRASA'DA TARKALANKA'RA; *Padamanjaribya* LO'KANA'THA; both following the grammatical system of the *Kalapa*. *Pradipamanjaribya* RA'MA-S'RAMA, a jejune interpretation of the text. *Vrihat Haravali* by RA'ME'S'WARA. Also commentaries, by KRISHNADA'SA, TRILOCHANA DA'SA, SUNDARA'NANDA, VANADI'TABHAT'T'A, VISWANAT'HA, GOPA'L CHACRAVARTI, GOVINDA'NANDA, RA'MA'NDA BHOLA'NATHA, &c.

3. The *Haima*, a dictionary by HE'MA CHANDRA, in two parts ; one containing synonymous words arranged in six chapters ; the other containing homonymous terms in alphabetical order. Both are works of great excellence.

4. The *Abhid'hāna Ratnamālā*, a vocabulary by HALA'-YUD'HA in five chapters ; the last of which relates to words having many acceptations. It is too concise for general use ; but is sometimes quoted.

5. The *D'haranī*, a vocabulary of words bearing many senses. It is less copious than the *Médinī* and *Haima* : but being frequently cited by Commentators, has been necessarily consulted.

6. The *Trika'ndasésa*, or supplement to the *Umura Kósha* by PURUSHO'TTAMA DE'VA.

6. The *Ha'rāvalī* of the same author.

The last of these two supplements to *Umura*, being a collection of uncommon words, has not been much employed for the present publication. The other has been more used. Both are of considerable authority.

The reader will find in the notes a list of other dictionaries quoted by the Commentators, but the quotations of which have not been verified by reference to the originals, as these have not been procurable. *

Works under the title of *Varn'adés'ana'*, *Dviru'pa* and *Unádi* have indeed been procured : but not the same with the books cited ; many different compilations being current under those titles. The first relates to words the orthography of which is likely to be mistaken from a confusion of similar letters ; the second exhibits words which are spelt in more than one way ; the third relates to a certain class of derivatives, separately noticed by grammarians.

* *Umuramālā*, UMURA DATTA, *Saddārn'ava*, *Sās'wata*, *Varn'adés'anā*, *Dviru'pa*, *Una'dikósha*, *Ratna kó'sha*, *Ratnamālā*, RANTIDÉ'VA, RUDRA, VYA'DI, RABHASA, VOPA'LÍ'TA, BHA'GURI, AJAYA, VA'CHASPATI, TA'BA'PA'LA, ARUNADATTA.

IV. Grammatical works.

Grammar is so intimately connected with the subject of this publication, that it has been of course necessary to advert to the works of Grammarians. But as they are regularly cited by the commentators, it is needless to name them as authorities, since nothing will be found to have been taken from this source, which is not countenanced by some passage in the commentaries on the *Umura Kôsha*.

V. Treatises on the roots of Sanskrit.

Verbs not being exhibited in the *Umura Kôsha*, which is a vocabulary of nouns only, the treatises of MAITRÉYA, MA'D'HAVA, and others on Sanskrit roots, though furnishing important materials towards a complete dictionary of the language, have been very little employed in the present work ; and a particular reference to them was unnecessary, as authority will be found in the commentaries on UMURA, for any thing which may have been taken from those treatises.

VI. The Scholia of classic writings.

Passages from the works of celebrated writers are cited by the commentators on the *Umura Kôsha* ; and the scholiasts of classic poems frequently quote dictionaries in support of their interpretation of difficult passages. In the compilation of a copious Sanskrit dictionary an ample use may be made of the Scholia. They have been employed for the present publication so far only as they are expressly cited by the principal commentaries on the *Umura Kôsha* itself.

Should the reader be desirous of verifying the authorities, upon which the interpretation and notes are grounded, he will in general find the information sought by him in some one of the ten commentaries of UMURA, which have been before named ; and will rarely have occasion to proceed beyond those which have been specified as the works regularly consulted.

In regard to plants and animals and other objects of natural history, noticed in different chapters of this vocabulary, and

especially in the 4th, 5th and 9th chapters of the 2nd book, it is proper to observe, that the ascertainment of them generally depends on the correctness of the corresponding vernacular names. The commentators seldom furnish any description or other means of ascertainment besides the current denomination in a provincial language. A view of the animal, or an examination of the plant, known to the vulgar under that denomination, enables a person conversant with natural history to determine its name according to the received nomenclature of European Botany and Zoology : but neither my inquiries, nor those of other Gentlemen, who have liberally communicated the information collected by them,* nor the previous researches of SIR WILLIAM JONES, have yet discovered all the plants and animals, of which the names are mentioned by the Commentaries on the *Umura Kôsha* ; and even in regard to those which have been seen by us, a source of error remains in the inaccuracy of the Commentators themselves, as is proved by the circumstance of their frequent disagreement. It must be, therefore, understood, that the correspondence of the Sanskrit names with the generic and specific names in Natural History is in many instances doubtful. When the uncertainty is great, it has usually been so expressed ; but errors may exist where none have been apprehended.

It is necessary likewise to inform the reader that many of the plants, and some animals (especially fish), have not been described in any work yet published. Of such, the names have been taken from the manuscripts of DR. ROXBURGH and DR. F. BUCHANAN.

Having explained the plan and design of this edition of the *Umura Kôsha*, I have only further to state, that the delay which has arisen since it was commenced (now more than five years) has been partly occasioned by my distance from the press (the

* Drs. Roxburgh, F. Buchanan, and W. Hunter, and Mr. William Carey.

work being printed by MR. CAREY at Serampoor), and partly by avocations which have retarded the progress of collating the different copies of the text and commentaries : a task the labour of which may be judged by those who have been engaged in similar undertakings.

H. T. COLEBROOKE.

CALCUTTA, *Dec.* 1807.

CONTENTS.

— 00 —

	Page.
INTRODUCTION of the UMURA KOSHA.	1

BOOK I. CHAPTER I.

SECT. I.	HEAVEN, Gods, Demons ; their arms, ornaments, symbols or vehicles, and other attributes. Fire ; Air. Velocity. Eternity. Much.	1
SECT. II.	Sky ; weather ; planets ; stars.	15
SECT. III.	TIME ; its divisions. Phases of the moon ; eclipses.	24
SECT. IV.	Sin ; virtue ; happiness. Destiny ; cause. Nature. INTELLLECT ; reasoning ; knowledge. Senses ; tastes ; odours ; colours.	31
SECT. V.	Speech. Language. Compositions. Modifications and circumstances of speech.	38
SECT. VI.	SOUND.	44
SECT. VII.	MUSIC ; notes, tones ; instruments. Dancing. Dramatic exhibition ; actors, gestures, passions. Indications of passion. Festival.	45

CHAPTER II.

SECT. I.	INTERNAL REGIONS ; holes ; darkness. SERPENTS ; poison.	56
SECT. II.	HELL ; departed souls ; misery, pain.	59
SECT. III.	Seas ; WATER. Islands ; shores. Boats, ships. Fish. Lakes ; ponds, wells. Rivers. Aquatic plants.	60

BOOK II. CHAPTER I.

EARTH, soil. Countries. Roads. Measures of distance.	73
---	----

CHAPTER II.

Towns ; buildings, habitations.	77
--------------------------------------	----

CHAPTER III.

	page-
MOUNTAINS, rocks ; fountains, caves, mines.	
Minerals.	84

CHAPTER IV.

SECT. I.	FORESTS. Groves : gardens, avenues. Trees, plants. Trunk ; root ; wood ; leaf ; fruit.	86
SECT. II.	Trees of various kinds.	91
SECT. III.	Plants, mostly medicinal, or with sensible qualities.	106
SECT. IV.	Useful Plants.	112
SECT. V.	Drugs and potherbs. Grasses and palms.	118

CHAPTER V.

LIONS and other quadrupeds. Insects. Birds. Pairs, flocks, heaps.	137
--	-----

CHAPTER VI.

SECT. I.	MAN. Woman. Characters, relations, circumstances of women. Kinsmen, relatives. Person, as thin, fat, &c. Freckles, moles.	137
SECT. II.	Health. Medicine. Diseases. Diseased. Parts of the body.	150
SECT. III.	Dress, ornaments, clothes, perfumes, garlands. Furniture.	164

CHAPTER VII.

Race. Tribe. Order. PRIEST. Characters and descriptions of priests ; their occupations and observances. Sacrifice ; its requisites. Alms ; worship ; austerity ; study. Hypocrisy. Marriage. Human pursuits, and objects.	175
--	-----

CHAPTER VIII.

SECT. I.	MILITARY TRIBE. Kings ; ministers ; officers ; servants. Enemies ; allies. Requisites of government ; means of defence ; and of success. Revenue. Foresight. Insignia of Royalty.	191
----------	--	-----

CONTENTS.

xvii
page.

SECT. II.	Camp ; army. Elephants ; horses. Chariots. Lit- ters. Warriors. Arms and weapons. War. Slaughter. Funeral. Prison. Life.	199
-----------	--	-------	-----

CHAPTER IX.

THIRD tribe.	Professions. Husbandman. Field. Implements of husbandry. Corn, pulse, oil-seeds, &c. Granary. Kitchen. Vessels. Condiments. Prepared food. Dairy. Cattle. Traffick ; weights and measures. Commodities.	220
--------------	---	-------	-----

CHAPTER X.

FOURTH tribe.	Mixed classes. Artisans. Jugglers. Dancers. Musicians. Hunters. Servants. Bar- barians. Dogs. Hogs. Chace. Theft. Nets, snares, ropes. Loom. Pole for burden. Wrought leather. Tools. Art. Images. Wages. Spiritu- ous liquor. Gaming	248
---------------	--	-------	-----

BOOK III. CHAPTER I.

Epithets of persons.	259
----------------------	-------	-----

CHAPTER II.

Qualities of things.	272
----------------------	-------	-----

CHAPTER III.

Miscellaneous.	286
----------------	-------	-----

CHAPTER IV.

SECT. I.	Homonymous words, Ending in क	298
SECT. II. — in ख	304
SECT. III. — in ग	<i>ibid</i>
SECT. IV. — in घ	307
SECT. V. — in च	<i>ibid</i>
SECT. VI. — in छ	308
SECT. VII. — in ज	<i>ibid</i>
SECT. VIII. — in झ	309
SECT. IX. — in ङ	310

				page.
SECT. X.	Ending in ङ	312
	— in ङ	<i>ibid</i>
SECT. XI.	— in ङ	313
		— in ङ	314
SECT. XII.	— in ङ	317
SECT. XIII.	— in ङ	325
SECT. XIV.	— in ङ	<i>ibid</i>
SECT. XV.	— in ङ	328
SECT. XVI.	— in ङ	330
SECT. XVII.	— in ङ	337
SECT. XVIII.	— in ङ	338
SECT. XIX.	— in ङ	<i>ibid</i>
		— in ङ	339
		— in ङ	340
SECT. XX.	— in ङ	342
SECT. XXI.	— in ङ	346
SECT. XXII.	— in ङ	355
SECT. XXIII.	— in ङ	359
SECT. XXIV.	— in ङ	361
SECT. XXV.	— in ङ	363
SECT. XXVI.	— in ङ	366
SECT. XXVII.	— in ङ	369
SECT. XXVIII.	Indeclinables (Homonyma).		371

CHAPTER V.

Indeclinables (Synonyma).	376
---------------------------	-------	-----

CHAPTER VI.

Genders.

SECT. I.	Feminine.	383
SECT. II.	Masculine.	388
SECT. III.	Neuter.	393
SECT. IV.	Masculine and Neuter.	397
SECT. V.	Masculine and Feminine.	399
SECT. VI.	Feminine and Neuter.	400
SECT. VII.	Three genders.	401
SECT. VIII.	Variation of gender.	402

16/11 50 an 1958 Buream. Brest a
 4-15 P.M. Sun. Lagon
28th Jan 1958

अमरकोषः ।

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।
 सेव्यतामृचयो धीराः स त्रिये चास्तथा च ॥

ABBREVIATIONS EXPLAINED.

dn.	...	Dual	...	द्विवचनम्.
pl.	...	Plural	...	बहुवचनम्.
m.	...	Masculine	...	पुंलिङ्गम्.
f.	...	Feminine	...	स्त्रीलिङ्गम्.
n.	...	Neuter	...	क्लीबलिङ्गम्.
i.	...	Indeclinable	...	अव्ययम्.

1.

^m 2. ^m अमरा ^m निर्जरा ^m देवास् ^m त्रिदश ^m विबुधाः ^m सुराः
_{3 m} _{4 m} _m _{5 m d}

सुपर्वाणः सुमनसस् त्रिदिवेशा दिवौकसः

1—य. 2—क. 3—वृष. 4—नस्. 5—कस्.
^a यो and दिव both fem. also neut. दिवं. ^b Or त्रिपिष्ट
 त्रिपिष्टः. ^c A god, sing. अमरः. pl. अमराः. ^d दिवौ
 दिवौकः (स्).

CONTENTS.				page.
SECT. X.	Ending in ठ	312
	— in ड	<i>ibid</i>
SECT. XI.	— in ढ	313
		— in ण	314
SECT. XII.	— in त	317
SECT. XIII.	— in थ	325
SECT. XIV.	— in द	<i>ibid</i>
SECT. XV.	— in ध	328
SECT. XVI.	— in न	

SEC
SEC
SEC

SECT

SECT.

SECT.

SECT.

SECT.

Sect.

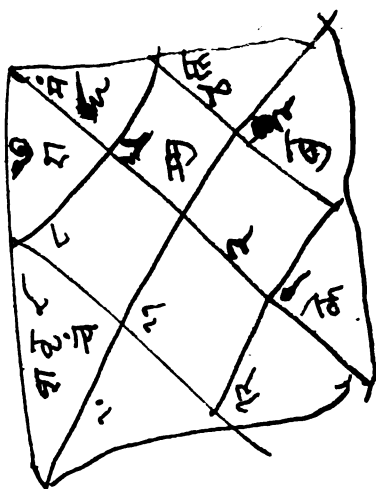
SECT.

SECT.

SECT. 2

शुभसंग्रहण कर्मकृतः १४ (विषयानु)
 संज्ञा २६ १५० मं
 संज्ञा २६ १५० मं

तत्समये वृद्धिकालगे
लाला पूर्णचन्द्रगृहे उक्ते जातः
जन्मलग्नम्

	Feminine.	383
	Masculine.	388
	Neuter.	393
IV.	Masculine and Neuter.	397
V.	Masculine and Feminine.	399
VI.	Feminine and Neuter.	400
VII.	Three genders.	401
VIII.	Variation of gender.	402

16/11 S. an. 1958 Breston. Breston
 June 4-15 P.M. Sunday, Lagan
 28th July.

अमरकोषः ।

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्थानघा गुणाः ।
 सेव्यतामक्षयो धीराः स त्रिये चाष्टताय च ॥
 समाहृत्यान्यतन्त्राणि संक्षिप्तैः प्रतिसंस्कृतैः ।
 सम्पूर्णमुच्यते वर्गेर्नामलिङ्गानुशासनम् ॥
 प्रायशो रूपभेदेन साहचर्याच्च कृतचित् ।
 स्त्रीपुंनपुंसकं ज्ञेयं तद्विशेषविधेः क्वचित् ॥
 भेदाख्यानाय न हन्ते नैकशेषो न सङ्करः ।
 कृतोऽत्र भिन्नलिङ्गानामनुक्तानां क्रमाहृते ॥
 त्रिलिङ्गां त्रिविधं पदं मयिने च द्वयोरिति ।
 निषिद्धलिङ्गं शेषार्थं त्वन्तायादि न पूर्वभाक् ॥

BOOK I.

CHAP. I. SECT. I.

1. स्वर् (अव्ययं) स्वर्ग नाक त्रिदिव त्रिदशास्रयाः Heaven.
 2 m f f a n b
 सुरलोको द्यौ दिवौ (हे स्त्रियौ) (स्त्रीवे) त्रिविष्टपं
 m m m m m m
 2. अमरा निर्जरा देवास त्रिदशा विबुधाः सुराः Gods or dei-
 3 m 4 m m 5 m d tics. c
 सुपर्वाणः सुमनसस् त्रिदिवेश दिवौकसः

1—द्य. 2—क. 3—वृष्. 4—नस्. 5—कस्.

^a द्यौ and दिव both fem. also neut. दिवं. ^b Or त्रिविष्टपं, and त्रिविष्टपं. ^c A god, sing. अमरः. pl. अमराः. ^d दिवौकाः or दिवोकाः (स्).

3. आदित्या इविषदेः लेखा अदितिनन्दनाः
 आदित्या कृमवोऽस्वप्ना अमर्त्या अचतान्धसः
 4. बर्हिर्मुखाः ऋतुभुजो गीर्वाणा दानवारवः
 इन्दारका देवताजि (पुंसि वा) देवता (स्त्रियां)
 5. आदित्या विश्व वसुक्स् तुषितामास्त्राग्निनाः
 महाराजिक साध्याश्च रुद्राश्च गणदेवताः
 6. विद्याधरोऽभ्यरो यक्ष रक्षो गन्धर्व किम्बराः
 पिशाचो गुह्यकः सिद्धो भूतो (ऽमी देवयोगवः)
 7. असुरा दैत्य दैतेय दशुजेंद्रारि दानवाः
 शुक्रशिष्या दितिसुताः पूर्वदेवाः सुरद्विषः
 8. सर्वज्ञः सुगतेः बुद्धो धर्मराजस् तथागतः

Sets of divi-
nities. e

Demi-gods,
& nymphs. h

Giants or
Titans. k

A Jina or
Buddha.

1—वह्. 2 ऋतु. 3—वस्. 4—भुज्. 5—रि. 6—त. 7 वह्.
 8 आ—. 9 क—. 10 कसुरस्. 11—वस्. 12 द—. 13—द्वि.
 14—राज.

^a दिक्वित् or इण्वित् and इण्वित् (द्वि). ^b ऋतुः or ऋतूः. ^c बर्हि-
 र्मुखाः or बर्हिर्मुखाः. ^d Masc. or neut. ^e Each consists of a speci-
 fied number (see their names in other dictionaries.) *Adityas* 12. *Viśva-*
dēvas 10. *Vasus* 8. *Tuṣiṭas* 36. *Ābhāsavādras* 64. *Anilas* 49. *Ma-*
hārājikas 220. *Sād'hyās* 12. *Rudras* 11. ^f Pl. पित्रो i.e. पित्रोदेवाः.
^g Also महाराजकः. ^h Of various classes and denominations, as *Vi-*
dyād'haras &c. ⁱ Likewise जघ्, fem. यज्ञी and यज्ञिणी. ^j Also
 पैशाचः. ^k A demon, sing. कसुरः, pl. कसुराः. Likewise कासुरः.
^l Also बधः.

^m ^{1 m} ^m ^m ^m
समन्तभद्रे! भगवान् मारजित् लोकजित् जिनः

^m ^m ^{2 m} ^m
9. षडभिन्नो दशबल्लो ऽद्वयवादी विनायकः

^m ^m ^{3 m a} ^m
मुनीन्द्रः श्रीधरः शास्त्रा मुनिः

^{4 m}
शाक्यमुनिस् (तु यः)

^{m c} ^{m d} ^{5 m}
10. (स) शाक्यसिंहः सर्वार्थसिद्धः शौष्ठोदनिश्च (च सः) BUDD'HA. b

^{6 m} ^{7 m} ^{8 m}
नौतमश्च (चा) ऽर्कवन्धुश्च (च) मावादेवीसुतश्च (च सः)

^{9 m f} ^{10 m} ^m ^{11 m} ^m
11. ब्रह्मात्मन्ः सुरज्येष्ठः परमेष्ठी पितामहः

BRAHMA' c

^m ^m ^{12 m} ^m
हिरण्यगर्भो लोकेशः स्ववन्धुश्च चतुराननः

^{13 m} ^{14 m} ^{15 m g} ^{m h} ^m
12. धातास्त्रयोनिर्द्विष्टो विरिद्धिः कमलासनः

^{16 m} ^m ^{17 m} ^{18 m} ^{19 m} ^m
स्रष्टा प्रजापतिर्वैधा विधाता विश्वरूपं विधिः

^m ^{20 m j} ^m ^m ^{21 m}
13. विष्णुर्नारायणः कृष्णो वैकुण्ठो विष्टरन्नवाः

VISHN'U. i

दामोदरो हृषीकेशः केशवो माधवः स्वभूः

- 1—वत्. 2—दिन्. 3—शास्त्र. 4—मुनि. 5—दनि. 6—तव.
7—वसु. 8—सुत. 9—ज्ञान. 10—चा—. 11—पिन्. 12—भू.
13—शास्त्र. 14—च—. 15—द्व. 16—स्रष्ट. 17—वैकुण्ठ. 18—ह. 19—स्रज्.
20—ना—. 21—वसु.

^a Likewise शास्त्रिता (ह). ^b The founder of the religion named from him. ^c Also शाक्यः. ^d Likewise सर्वार्थः, and सिद्धार्थः. ^e Providence, or the Creator. ^f Also ब्रह्मा. ^g Likewise कृष्णः, and हृषणः. ^h विरिद्धिः, विरिद्धिः, विरिद्धः and विरिद्धनः. ⁱ The pervader and preserver; identified by Hindu mythology with the hero *Krishna* son of *Vasudeva*. ^j Likewise नारायणः.

14. दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो गोविन्दो गरुडध्वजः
 पीताम्बरोऽश्रुतः शार्ङ्गो विष्णुक्षेनो जगद्गणः
 15. उपेन्द्र इन्द्रावरजश् चक्रपाणिश् चतुर्भुजः
 पद्मनाभो मधुरिपुर्वासुदेवस् त्रिविक्रमः
 16. देवकीनन्दनः शौरिः श्रीपतिः पुरुषोत्तमः
 वनमाली बलिध्वंसी कंसारातिरघोक्षजः
 17. विष्णुभरः कौटभजिद् विष्णुः श्रीवत्सलाक्षनः
 वासुदेवो (स्य जनकः स एव) आनकदुन्दुभिः
 18. बलभद्रः प्रलम्बघ्नो बलदेवोऽश्रुताग्रजः
 रेवतीरमणो रामः कामपालो हस्ताबुधः
 19. नीलाम्बरो रौहिणेयस् तालाङ्को सुवली हली
 संकर्षणः सीरपाणिः कालिन्दीभेदने बलः

VASUDEVA.h

BALARA'MA.j

1 शार्ङ्गिन्. 2—रज. 3—लि. 4 वा—. 5—लिन्. 6—सिन्.
 7 अघोक्षज. 8—जित्. 9—व. 10—विन्. 11 हलिन्.

^a Also विष्णुक्षेनः. ^b Likewise पद्मनाभिः. ^c Also वासुदेवः, वासुः.
^d Likewise देवकीनन्दनः. ^e Or शौरिः. ^f Also बलिध्वंसी. ^g Likewise श्रीवत्सः.
^h Father of *Krishn'a*, and son of *Anacadundubha*. ⁱ Also आनकदुन्दुभिः. And दुन्दुः. ^j Brother of *Krishn'a*. ^k Likewise भद्रबलः.
 And भद्रवत्सः. ^l Also सुवली or सुवली. ^m Likewise बलः.

20. मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो मीनकेतनः KA MADE'VA.
a

कन्दर्पो दर्पको ऽनङ्गः कामः पञ्चशरः सारः
m b 1 m c m 2 m

21. शम्बरारिर्मनसिजः कुसुमेषुरनन्यजः

पुष्पधन्वा रतिपतिर्भूकरध्वज आत्मभूः
m f 4 m g m m h

22. ब्रह्मसूर्विश्वकेतुः (स्याद्) ऽनिबद्ध उषापतिः ANIRUD'
DHA. e

लक्ष्मीः पद्माक्षया पद्मा कमला श्री ह रिप्रिया Lakshmi. i
f f f f f f

23. इन्दिरा लोकोमाता मा श्रीराश्वितनया रमा

(शंखो लक्ष्मीपतेः) पाञ्चजन्यश्च Krishn'a's
conch.

(चक्रं) सुदर्शनः His discus
& missile
weapon.

24. कौमदकी (गदा) His mace.

(खड्गे) मन्दकः His sword.

कौस्तुभो (मणिः) His jewel.

गरुडान् गरुडस् ताव्या वैनतेयः खगेश्वरः The vehicle
of Vishn'u. k
6 m 7 m m m m

25. नागान्तको विष्णुरयः सुपर्णः पद्मगाशनः

1 म— 2 अनन्यज. 3—मन्त्र. 4 वि— 5—माह. 6—मन्त्र. 7—ह.

^a Love or Cupid; son of *Krishn'a*. ^b Also शम्बरारिः, and सम्बरारिः, or संवरारिः. ^c Likewise मनोजः. ^d Also पुष्पधनुः (स्). ^e Son of *Pradyumna* and husband of *Ushá*. ^f This and the following terms are titles both of *Kāmadēva* and *Aniruddha*. ^g Likewise ऋष्यकेतुः or ऋष्यकेतुः, and रिष्यकेतुः, or रिष्यकेतुः—रिष्यकेतनः. ^h Also उषापतिः. ⁱ The wife of *Vishn'u*, and goddess of prosperity. ^j Likewise कौमादी, and कौपोदकी. ^k Various described as a gigantic crane, a vulture, or an eagle.

14. दै॒त्यारिः पु॒ण्डरी॑काक्षो गोवि॒न्दो ग॒ङ्गध॑रः
 पी॒ताम्ब॑रोऽच्युतः शार्ङ्गो वि॒ष्वक्से॑नो जना॒ह्नः
 15. उपे॒न्द्र इ॒न्द्रावर॑णश् चक्रपा॒णिश् चतु॑र्भुजः
 पद्म॑नाभो मधुरि॒पुर्वास॑देवस् त्रिवि॒क्रमः
 16. दे॒वकी॑नन्दनः शौरिः श्रीपतिः पु॒ष्पोत्त॑मः
 वन॑माक्षी वलि॒ध्वंसी कं॑सारति॒रघो॑क्षजः
 17. वि॒ष्णुभ॑रः कै॒टभ॑जिद् वि॒षुः श्रीव॑त्सला॒क्ष्मणः
 वासु॑देवो (ऽस्य जनकः स एव) आ॒नक॑दु॒न्दुभिः
 18. बल॑भद्रः प्र॒लम्ब॑ग्नो बल॑देवो ऽच्यु॒ताग्र॑जः
 रेवती॑रम॒घो रा॒मः का॒मपा॑लो ह॒स्ताव॑धः
 19. नी॒लाम्ब॑रो रौ॒हिणे॑यस् ता॒लाके॑ सु॒वली॑ ह॒ली
 सं॒कर्ष॑णः सी॒रपा॑णिः का॒लिन्दी॑भेद॒नो ब॑लः

VASUDEVA.h

BALARA'MA.j

- 1 शार्ङ्गिन्. 2-रज. 3-वि. 4 वा—. 5-विन्. 6-सिन्.
 7 कघोक्षज. 8-जित्. 9-व. 10-विन्. 11 हजिन्.

^a Also वि॒ष्वक्से॑नः. ^b Likewise पद्म॑नाभिः. ^c Also वासु॑देवः, वासुः.
^d Likewise दे॒वकी॑नन्दनः. ^e Or शौरिः. ^f Also वलि॒ध्वं॑सी. ^g Likewise श्रीव॑त्सः. ^h Father of *Krishn'a*, and son of *Anacadundubha*. ⁱ Also आ॒नक॑दु॒न्दुभिः. And दु॒न्दुः. ^j Brother of *Krishn'a*. ^k Likewise भद्र॑वजः. And भद्र॑वजः. ^l Also सु॒वली॑ or सु॒वसी. ^m Likewise बल॑क्षः.

20. म॒द॒नो॑ म॒न्म॒थो॑ मारः प्र॒द्यु॒म्नो॑ मी॒नके॑तनः KA' MADE' VA.
 क॒न्द॒र्पो॑ द॒र्प॒को॑ ऽन॒ङ्गः॑ का॒मः प॒ञ्च॒शरः॑ शरः
 २१. श॒म्भ॒रारि॑र्म॒नसि॑जः कु॒सुमे॑षु र॒नन्य॑जः
 पु॒ष्प॒धन्वा॑ र॒तिप॑तिर्भ॒कर॑ध्वजः आम॒भूः
 २२. ब्र॒ह्म॒सू॒र्वि॒श्व॒केतुः॑ (स्याद्) ऽनि॒रु॒द्ध उ॒षा॒पतिः॑ ANIRUD'
 ल॒क्ष्मीः॑ प॒द्मा॒लया॑ प॒द्मा॒ कम॑ला श्री॒र्ह॒ रि॒प्रिया॑ DHA. e
 २३. इ॒न्दिरा॑ लो॒कमा॑ता मा॒ क्षी॒रा॒ब्धित॑नया र॒मा
 (शं॒खो ल॒क्ष्मी॑पतेः) पा॒ञ्च॒ज॒न्य॑यः
 (चक्रं) सु॒दर्शनः॑
 २४. कौ॒म॒द॒की॑ (ग॒दा)
 (च॒क्रो) न॒न्द॒कः
 कौ॒स्तु॒भो (म॒णिः)
 ग॒द॒मान् ग॒ह॒ड॒स् ता॒र्क्ष्यो॑ वै॒न॒तेयः॑ ख॒गे॒श्वरः॑
 २५. ना॒गा॒न्त॒को॑ वि॒ष्णु॑रयः सु॒पर्णः॑ प॒द्म॒गा॒शनः॑

Krishn'a's
conch.His discus
& missile
weapon.

His mace.

His sword.

His jewel.

The vehicle
of Vishn'u. k

१ म— २ चनन्यज. ३—मनु. ४ वि— ५—माह. ६—तनु. ७—उ.
 * Love or Cupid; son of Krishn'a. ^b Also शम्भरारिः, and सम्भ-
 रारिः, or संभरारिः. ^c Likewise जनोजः. ^d Also पुष्पधनुः (स).
^e Son of Pradyumna and husband of Ushá. ^f This and the following
 terms are titles both of Kámadêva and Aniruddha. ^g Likewise चक्रकेतुः
 or चक्रकेतुः, and रिष्यकेतुः, or रिष्यकेतुः—रिष्यकेतनः. ^h Also उषा-
 पतिः. ⁱ The wife of Vishn'u, and goddess of prosperity. ^j Likewise
 कौमादी, and कौपोदकी. ^k Various described as a gigantic crane,
 a vulture, or an eagle.

Siva. a

^{m b} ^m ^m ^m ^{1 m} ^m
शंभुर्नीयः पद्मपतिः शिवः शूलो महेश्वरः

^m ^{m c} ^m ^{2 m} ^m
26. ईश्वरः सर्व ईशानः शङ्करश्चन्द्रशेखरः

^m ^{m d} ^m ^m ^m
भूतेशः खण्डपरशुर्गिरिशो गिरिशो षष्ठः

^m ^{3 m e} ^{4 m} ^m
27. अत्युच्चयः क्षत्तिवासाः पिनाकी प्रमथाधिपः

^m ^{5 m} ^m ^m ^m
उग्रः कपर्दी श्रीकण्ठः शितिकण्ठः कपालभृत्

^m ^m ^{6 m} ^m
28. वामदेवो महादेवो विष्णुपाशस्त्रिलोचनः

^{7 m} ^m ^m ^m
क्षयानुरेताः सर्वज्ञो धूर्जटिर्नीललोहितः

^{m f} ^m ^{8 m g} ^{9 m} ^m
29. हरः शरहरो भर्गस्त्र्यम्बकस्त्रिपुरान्तकः

^m ^m ^{10 m} ^m
गङ्गाधरोऽन्धकरिपुः क्रतुध्वंसी वृषध्वजः

^m ^m ^m ^{11 m} ^m ^m
30. व्योमकेशो भवो भीमः स्याणू रुद्र उमापतिः

His braided
hair. h

^m
कपर्दीऽस्य जटाजूटः)

His bow.

^m ⁿⁱ
पिनाकोऽजगवं (धनुः)

His attend-
ants.

^{m j} ^k
31. प्रमथाः (स्युः पारिषदा)

The divine
mothers. l

^m ^f
ब्राह्मी त्र्याम्बास्तु म.तरः)

1—विष्णु. 2—हर. 3—रुद्र. 4—किन्. 5—दिन्. 6—अ. 7—तस्.
8 भर्ग. 9—वृष. 10—सिन्. 11—स्याणू.

a The destroyer and reproducer. b Also यक्षः. c Likewise सर्व.
d Also खण्डपरशुः. e Likewise क्षत्तिवासाः (स). f Also हीरः. g Likewise
भर्गः. h Rolled on his head. i Also अजगर्व, अजगवं, अजगर्व,
अजगर्व, and अजोकर्व. j Sing. प्रमथः. k This, which is likewise
a name of Siva's attendants, is variously written. Sing. पारिषदः
पारिषदः, or पारिषदः. l Or energies of the gods, viz. Bráhmī, Mahéswarī,
Aindri, Vaxáhi, Vaishnavī, Kaumārī, Kaurvērī or Chámundā, and
Charchicā. m Also ब्रह्माणी.

- ^f ^{f b} ⁿ
विभ्रुति भ्रुतिरैश्वर्यम् (अश्विमादिकमष्टधा) Superhuman power. a
- ^f ^f ^{f d} ^{f e} ^f ^{l f f}
32. उमा कात्यावनी गौरी काशी हैमवतीध्वरी BHA'WANI'c
- ^{f g} ^f ^f ^f ^f ^f
शिवा भवानी बद्रीणी सर्वाणी सर्वमङ्गला
- ^f ^f ^f ^f ^{f h} ^{2 f i}
33. अपर्णा पार्वती दुर्गा च्छानी चण्डिकाश्विका
- ^{3 m} ^m ^m ^m
विनायके विघ्नराज हैमातुर गणाधिपाः GAN'E'SA. j
- ^{4 m} ^m ^m ^m
34. (अष्टौ) कदन्त हेरम्ब लम्बोदर गजाननाः
- ^m ^m ^{5 m l} ^m
कार्तिकेयो महासेनः शरजम्बा वृहाननः KA'RTI'KEYA. k
- ^m ^m ^m ^m ^m
35. पार्वतीनन्दनः स्कन्दः सेनानीरग्निध्व र्युहः
- ^{6 m m} ^m ^m ^m ^m
वाङ्मलेयस् तारकजित् विशाखः शिखिवाहनः
- ^m ^m ^m ^{m n}
36. पाण्डमातुरः शक्तिधरः कुमारः क्रोचदारणः
- ^m ^{7 m} ^{8 m p} ^{9 m q} ^m
इन्द्रो मरुत्वान् मघवा विडोजाः पाकशासनः INDRA. o

1 ई—, 2 अ—, 3—क. 4 ए—, 5—कनु. 6—देव. 7—त्वत्.
8—वनु. 9—जह्.

* Consisting in preternatural faculties of eight sorts (see the enumeration in other dictionaries), such as the power of assuming an imperceptible form &c. ^b This and the preceding term (विभ्रुतिः) are by some considered to be here intended for names of ashes rubbed on the person of SIVA. ^c The wife of Siva and goddess of destruction. ^d Likewise गौरी. ^e Also काशी. ^f Likewise हैद्वरी. ^g Also शिवी. ^h Likewise चण्डिः, चण्डी or चण्डा. ⁱ Also जम्बा. ^j The obviator of difficulties. ^k The god of war. ^l Likewise शरजम्बा. ^m Also वाङ्मलेय. ⁿ Likewise क्रोचदारणः. ^o Regent of the sky. ^p Also मरुत्वान् (मत्); some add मरुवनु. ^q Likewise विडोजाः.

37. इक्ष्वा^{l m a}वाः शुना^{m b}सीरः पु^mरु^mतः पुर^mन्दरः
 जि^mष्णु^mर्षे^m स्व^mर्षभः शक्रः शत^mमन्यु^mर्हि वस्यतिः
 2 m c m 3 m m 4 m 5 m
38. सु^{m d}त्नामा गो^mत्रभिद् वज्री वासवो वृ^mत्रहा वृषा
 वासो^{6 m}पतिः सुर^mपति र्वा^{7 m}रातिः शची^mपतिः
 6 m m 7 m m
39. अश्व^mमेदी हरि^{8 m}श्चयः स्वारान् नमुचि^{9 m}सूदनः
 संक्रन्द^mनो दुश्च^mवनस् तुरा^{10 m}षाण् मेघवाहनः
 m m 10 m
40. आश्व^fपुल्लः सहस्रा^{f f}क्ष ऋभु^{11 f}क्षास्
 (तस्य तु प्रिया)

SACHI. e

पुलोमजा शची न्द्राणी

12 f g

Indra's City.

(नगरी त्व) मरावती

His horse.

41. (इव) उच्चैः^{13 m h}श्रवाःHis chario-
teer.

(सूते!) मातलि

His grove or
garden.नⁿन्दनं (वनं)

His palace.

(स्यात् प्रासादे) वैजयन्तो^m

JAYANTA. i

जयन्तः पाकशासनिः^{m m}

- 1—वसु. 2—मनु. 3—जिनु. 4—हनु. 5—वनु. 6—दिनु.
 7—राज. 8—वन. 9—वाङ्. 10—चस. 11—इ. 12—अ.
 13—वसु.

* Also इक्ष्वावाः. ^b Likewise शुनासीरः and शुनासीरः. ^c Also सुत्नामा. ^d Some add वासोपतिः. ^e The wife of Indra. ^f Likewise शचीः, and शची, or शचिः. ^g Also अश्वरा. ^h Likewise उच्चैःश्रवसः (सु). ⁱ Son of Indra.

42. ^mयेरावतो ^{l m}ऽधमातर्द्धे ^{2 m}रावणा ^{3 m}धसुवस्रमाः
^fइन्द्रादिनी ^{m n}वज्रम् ^{m n a n b m}(ऽस्त्री स्यात्) कुलिशं ^mभिदुरं ^mपविः
^{m m c m d m 4 m f e}His thunderbolt.
43. ⁿशतकोटिः ^{m n}स्वर्गो ^mदम्भो ^mस्त्रिंशतिर् ^m(द्वयोः)
^{m n}योमवानं ^mविमानो ^m(ऽस्त्री)
^{5 m}(नारदाद्याः) ^mसुरर्षवः
^{6 f}The car of Indra. f.
^fA divine sage. g.
44. ^{6 f}(स्यात्) ^fसुधर्मा ^mदेवसभा
^{n i 7 n f}पौषमष्टतं ^mसुधा
^fमन्दाकिनी ^fविश्वङ्गा ^{f k}स्वर्गदी ^fसुरदीर्घिका
^{m m 8 m m m}The food of the gods. h.
^mThe river of heaven. j.
45. ^mमेघः ^mसुमेरुर्द्धे ^mमाद्री ^mरत्नसानुः ^mसुराखवः
^m(पञ्च ते देवतरवे) ^mमन्दारः ^mपारिजातकः
^{m 9 m m n}Five celestial trees. m.
46. ^mसन्तानः ^mकल्पवृक्षश्च ^m(च पुंसि वा) ^mहरिचन्दनं

1 य— 2 ऐ— 3 य— 4 य— 5—विं. 6—नंज.
 7 य— 8—द्रि. 9—वृक्ष.

* Also कुलीशं. b Likewise भिदिरं and भिदुः. c Also स्वर्गः (सु).
 d Likewise वज्रः. And स्रजः or संवः. e Also यशनी, and यज्ञाशनिः.
 f Or of any god. g As Nārada, &c. h Ambrosia and Nectar ; or
 the food and drink which confer immortality. i Likewise पौषं and
 पौषं. j The Ganges of the sky, suggested probably by the milky-way.
 k Also स्वर्गदी. l The extremity of the world's axis ; where the gods
 abide. m Severally named in the text.

SANATKU-
MARA. a

m b m c

सनत्कुमारो वैधातः

The *Asvini*.
d

m 1 m

सर्वेद्याष्विनीसुतो

m e 2 m m 3 m

47. नासत्यावृश्निनौ दद्यावृश्निनेयौ (च तावुभौ)

Nymphs. f

4 f f g h

(क्षियां वज्रवृ) पुरसः सर्वेद्या (उर्वशीमुखाः)

Celestial
musicians. i

m j 5 m k 6 m l

48. (हाहा हृङ्गश्चैवमाद्या) गन्धर्वास्त्रिदिवौकसः)

Fire.

m m m m m m

अग्निर्वैश्वानरो वज्रिर्वीतिहोत्रो धनञ्जयः

m m 7 m 8 m n

49. क्षपीटयोनिर्जलने जातवेदास् तनूनपात्

9 m 10 m o 11 m m m

वहिः शुष्मा कृष्णवर्मा शोचिष्केयु उषर्बुधः

1 च— 2 अश्विन. 3 आ— 4 अपुरस. 5—हृ. 6—व. 7—दस्.
8—पाद्. Or—पात्. 9 वहि Or वहिस्. 10—नृ. 11—अनृ.

* The son of *Brahmā*, and eldest of the progenitors of mankind.
 b Likewise सत्कुमार. c Also वधातकिः. d Physicians of heaven, and twin sons of the sun by his wife *Sanjnyā* in the shape of a mare, or children of the constellation *Asvini*. One of the twins is named *Násatyā*, and the other *Dásra*; but these terms, in the dual, designate both of them. Their patronymics are used in the singular, when either is singly intended. e Likewise नासिक्यौ. f Celestial courtesans, as *Urvasī*, *Rambhā*, *Ménacā*, *Ghrīlāchi*, *Tilōttamā*, &c. g Likewise सर्वेद्या. h Also उर्वशी and उर्वशी. Quiristers of heaven, as *Háhā*, *Húhū*, *Tumbura*, *Visvāvasu*, *Chitrarāṭha*, &c. i Likewise हाहा; and हाहाः (स्). And Indec. हाहाः. k Also हृङ्गः and हाहाहृङ्गः. And Indec. हृङ्गः. l Sing. गन्धर्वः. Also गन्धर्वः and गान्धर्वः. m One commentator makes the plural of this word विद्वानराः, but erroneously say others. n Or, according to a different etymology, तनूनपात् (त्). And तनूनपाः (पा). o शुष्मन्, or वहिःशुष्मन्. Also शुष्मः (श्).

50. आश्रयाशो दृक्कानुः क्षयाशुः पावको ऽनलः
 m a m m b m m
 m 1 m 2 m 3 m

रोहिताशो वासुसखा शिखावानाशुशुक्षणिः
 4 m 5 m m m

51. हिरण्यरेता छतभग् दहनो हव्यवाहनः
 6 m c 7 m d 8 m m m

सप्तार्चिर्दुनाः शुक्रश्चित्रभानुर्विभावसुः
 m 9 n

52. शुचिरपिक्तं

ओर्वस् (तु) वाडवो वडवानलः
 10 m m m
 m f m f g 11 f h f f

Submarine
fire. c

(वक्त्रेर्हयो) ज्वालाकीलावर्चिर्दितिः शिखा (स्त्रियां)
 m f n i m

Flame. f

53. (त्रिषु) स्फुलिङ्गोऽग्निकणः
 m m

A spark.

सन्तापः संज्वरः (समौ)
 m m 12 m 13 m

A burn.

धर्मराजः पितृपतिः समवर्ती परेतराट्
 m m 14 m m 15 m m

YAMA. j

54. क्षतान्तो यमुनाध्वता यमनो यमराट् यमः
 m m k m m m

कालोदण्डधरः आश्वदेवो वैवस्वतो ऽन्तकः

1—खि, Or —ख. 2—वत. 3—आ—. 4—तसु. 5—भुज्. 6—स.
 EX. —चिस्. 7—नस्. 8—क्र. 9—अ—. 10—वः. 11—चचि.
 12—सिन् 13—राज्. 14—ह. 15—राज्.

* Likewise आश्रयाशः. b Also क्षयाशः. c Likewise सप्तार्चिः (चि).
 d Also दहनाः. e A being consisting of flame, but with a mare's head,
 sprung from the thighs of *Urua*, and was received by the ocean.
 f Masc. ज्वाला; fem. ज्वाला. g Fem. कीला. h Also f. n. चचिः, (स).
 i Fem. स्फुलिङ्गा, neut.—गं. j The regent of worlds below; or death,
 and judge of departed souls. Likewise दण्डधरः.

^m ^m ^{l m} ^m ^{m a} ^{m b}
 A giant or ghost. 55. राक्षसः कौणयः क्रव्यात् क्रव्यादो ऽक्षप चाग्रः

^m ^m ^{m c} ^m
 रात्रिचरो रात्रिचरः कर्बुरो निक्षपाम्नजः

^{m d} ^m ^{m e} ⁿ ^{2 n}
 59. वातुधानः पुष्यजने नैर्द्धतो वातु रक्षसी

^{3 m} ^{m g} ^{4 m} ^{m h} ^{5 m}
 VARUNA. f प्रचेता वरुणः पाथी वादसांपतिरप्यतिः

^m ^m ^m ^{6 m} ^m
 Air or wind. 57. श्वसन स्पर्शने वायुर्मातरिष्वा सदागतिः

^{m i} ^m ^m ^{7 m} ^{8 m}
 वृषदग्धो गन्धवहो गन्धवाहा निक्षायुगाः

^m ^{m j} ^{9 m} ^{m k} ^m
 58. समीर मावत मरुज् जगत्प्राच समीरथाः

^{10 m} ^{m l} ^m ^m ^m
 नभस्वद् वात पवन पवमान प्रभञ्जनाः

^m ^m ^{11 m} ^{12 m} ^m ^m
 Air inhaled. m 59. प्राणो ऽपानः समानश्चोदान व्यानोच वायवः

शरीरस्या हमे)

^{m n} ^{13 n} ^m ^m
 Speed or velocity. रंक्ष तरसी (तु) रवः स्वदः

1 क्रव्याद्. 2 रक्षस्. 3-तस्. 4 पाथिन्. 5 च- 6-चन्.
 7 च- 8 चा- 9-त्. 10-त्. 11-न. 12 च- 13 तरस्.

^a Or कक्षपः. ^b Or चाधिरः. ^c Likewise कर्बूरः, and कर्बरः. ^d Or वातुधानः. ^e Also नैर्द्धतिः. ^f Or the regent of water. ^g Likewise वरुणः. ^h Also क्षपांपतिः. ⁱ Or वृषताच. ^j Likewise जगत्तः. ^k Also जगत् (du. जगतौ; or जगन्तो;) and प्राचः. ^l Likewise वातिः. ^m Five breaths, or air inhaled or emitted several ways, as breath, deglutition, &c. ⁿ Also रंक्षः.

- 1 m a n n n n 2 n c n
 60. जघोः (ऽघ) योत्र त्वरितं लघु क्षिप्रमरं द्रुतं Quick, or
 n n n 3 n 4 n d swiftly. b
 सत्वरं चमसं दर्शमविलम्बितमाशु (च)
 n f n 5 n n 6 n 7 n g
 61. सततेः स्मरताश्चान्त सन्तताविरतानिश्च Eternal, or
 n 8 n 9 n h continually. e
 नित्याविरतानिश्चमः (ऽप्य)
 m m j
 (ऽया) ऽतिथयो भरः Much or ex-
 n n 10 n 11 n 12 n i cessive. i
 62. अतिवेद्य भयार्थान्तिमात्रेणाद निर्भरं
 13 n 14 n 15 n n n k 16 n
 तीव्रैकान्तनितान्तानि गाढ वाढ वृढानि (च)
 1 m
 63. (क्रीडे) योप्राद्यसत्वे स्यात् त्रिष्वेषां भेद्यगामि वत्

1 जघ. 2 चर. 3 च—, 4 चा—, 5 च—, 6 च—, 7 चा—.
 8 च—, 9 च—, 10 च—, 11 च—, 12 च—, 13 तीव्र. 14 ए—.
 15—न. 16 वृढ.

^a Likewise जघनः. ^b These terms, used adverbially, are neuter ; but as adjectives, they agree in gender with the subject. Masc. योत्रः, fem. योत्र, neut. योत्र. ^c Also Indec. चर. ^d Except this term, which properly should not be used as an adjective. ^e These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. ^f This is reckoned among indeclinables. ^g Except this, which properly should not be used as an adjective. ^h Except this also, which is never used as an adjective. This is also reckoned among indeclinables. ⁱ These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. ^j Except these two, which are invariably masculine ; but they are used adverbially in the second singular neuter. ^k This is indeclinable according to some. ^l They are neuter when used not as nouns ; consequently, as adverbs. ^m A various reading is भेद्यगामि, (used as an epithet or discriminative) instead of सत्वनामि, (used as a noun ; i.e. as an adjective.)

KUVÉRA. a

1 m m 2 m m
 कुवेरस् त्र्यम्बकसखो यक्षराड् गुह्यकेश्वरः

3 m m m m
 64. मनुष्यधर्मा धनदे राजराजो धनाधिपः

m m m m
 किन्नरेशो वैश्रवणः पौलस्त्यो नरवाहनः

4 m b 5 m c 6 m d m 7 m
 65. यक्षैकपिङ्गुलविल श्रीद् पुण्यजनेश्वराः

The garden of
Kuvéra.

n
 (अस्योद्यानं) त्रैलोक्यं

Nalakūvara.

m f
 (पुलस्त्य) नलकूवरः

Kailasa. g.

m
 66. कैलासः (स्थानं)

Kuvéra's
city.

f
 अलका (पूर)

His throne
 and vehicle.

m n
 (विमानं तु) पुण्यक

His attend-
 ants.

m 8 m m m
 (स्नात) किन्नरः किंपुरुषस् तरंगवदनो मयुः

His treasure.

m m h
 67. निधि (नी) शेषधि

Auriferous
 gems. i

n n
 (भेदाः पद्मशङ्कादयो निधेः)

1—र. 2—राज. 3—वंक. 4 बख. 5 ए— 6 ए—
 7—र. 8—ब.

a The god of riches. b Also बखेश्वरः. c Likewise एकपिङ्गलः.
 d Also ऐहविहः, or ऐहविलः, and ऐहविल. e Son of *Kuvéra*. f The
 same term, in the dual, designates both the sons of *KUVÉRA*; named
NALAKŪVARA, and *MANIGŪRĪVA*. g A bode of *Kuvéra*. h Also शेषधिः
 i See an enumeration of the other seven (for there are nine such
 fabulous gems) in other dictionaries.

SECTION II.

1. ^{f f a 1 n b 2 n n 3 n} द्यौ दिवौ (द्वे स्त्रियाव्) ^{4 n c n d n n 5 n n} अस्मिन् व्योम पुष्करम् अस्मिन्
^{6 n n 7 m n 8 m n e} नभोऽन्तरीक्षं गगनमनन्तं सुरवर्त्म खं
 2. ^{9 f 10 f g f 11 f 12 f} विषद्विष्णुपदं (वा तु पुंस्यः) काश विहायसी
 दिशस्(तु) ककुभः काष्ठा आशाश्(च) हरितश्(च ताः) ^{Space, region or quarters. f}
 13 f 14 f i 15 f
 3. ^f प्राच्यवाची प्रतीक्षस् (ताः पूर्व दक्षिण पश्चिमाः) ^{The several quarters. h}
 (उत्तरा दिग्) उद्दीची (स्याद्)
^{m f n} दिग्धं (तु त्रिषु दिग्भवे) ^{Situated or bearing. j}
^{m m m m m m} 4. इन्द्रो वाङ्मः पितृपति नर्जतो वरुणो मरुत्
^{m m} कुबेर ईशः (पतयः पूर्वादीनां दिशां क्रमात्) ^{The regents of quarters and points. k}

- 1 द्यौ— 2 नभः 3 अस्मिन्— 4 ककुभः 5 अन्तरीक्षं— 6 खं—
 7 आशा— 8 वाङ्मः 9 दिग्धं— 10 ककुभः 11 आशा— 12 हरितः—
 13 उद्दीची— 14 द्यौ— 15 उद्दीची—

* See § i. v. 4. ^b Or अन्तरीक्षं. ^c Likewise नभः (भ.) ^b Or अन्तरीक्षं.
 • Masc. विहायसी. Neut. विहायसी. Also विहायसीः—स; and indec. विहायसी. ^f A tract or quarter of the world; sing. दिक्, pl. दिशः. Or with the feminine termination दिशा, pl. दिशाः. ^g Nom. ककुभः. Also with the feminine termination ककुभाः. ^h In their order: namely, East, South, West, North. ⁱ Some read अपाची for the South; restricting अपाची to the region below. ^j Ex. पूर्वदिशः eastern; fem— द्यौः neut.—अस्मिन्. ^k In their order: E., S. E., S., S. W., W., N. W., N., N. E. Thus fire S. E. *Nairita* S. W. Air N. W. *Siva* N. E. From the regents, the points are denominated: as ऐन्द्र, East; आग्नेयो, South-east; वाय्वा, South; &c.

Elephants, at
the points. a

5. ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमदेः ऽस्त्रनः

पुण्डदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च (च दिग्मन्त्राः)

Their females
b

6. (करिष्यो) ऽश्वसु कपिला पिङ्गलाशुपमाः (क्रमात्)

ताम्रकर्णौ शुभ्रदन्तौ (चा) ऽङ्गना(चा) ऽस्त्रनावती

Intermediate
point. f

7. (क्षीबाध्यं त्व) ऽपदिशं दिशोर्ध्वं विदिक् (स्त्रिवां)

Included
space.

अश्वन्तरं (त्व) ऽन्तरालं

The sensible
horizon. h

चक्रवालं (त) मण्डलं

A cloud.

8. अश्वं मेघो वारिवाहः सनयितुर्वलाहकः

चाराधरो जलधरश्च तडित्स्वान् वारिदेः ऽम्बुभृत्

9. घन जीवत सुदिर जलसुग्धूमयोनवः

A succession
of clouds.

कादम्बिनी मेघमाला

Belonging to
clouds.

(त्रिषु मेघभवे) ऽश्विनं

1—चञ्चल. 2—क. 3—चञ्चल. 4—धर. 5—त्वत्. 6—सुद. 7—नि.

^a Belonging to the several regents of them, respectively. ^b In the same order. ^c Also अश्वसुः. ^d Likewise शुभ्रदन्तौ. ^e Also अङ्गना. ^f Or half quarter, as S. E. &c. ^g Likewise प्रदिक्. ^h Or any orb and circumference. ⁱ Or चक्रवालं. ^j Or अश्वन्तरं. ^k Also वारिधरः. ^l Likewise जलधरश्च, जलधर, &c. ^m Properly this signifies a cloud of smoke : and जीवतः is a visible exhalation.

10. ⁿखनितं ⁿगर्जितं ⁿमेघनिर्वोधे ^{l n b}रसिता (दि च) The rattling
^{f c} of ^f thunder. ^{2 f} ^{3 f} ^f ^a
 शंपा शतक्रदा क्रादिन्यैरावत्यः क्षणप्रभा Lightning.
^f ^{f d} ^f ^f ^f
11. तद्धितं सौदामिनी विद्युत् चक्षला चपला (ऽपि च)
^{m f} ^g
 सूर्ज्यु (वर्ज्यनिष्पेधे) A clap of
 thunder. c
^m ^{4 m}
 मेघज्योतिरिन्मदः A flesh of
 lightning. h
ⁿ ^{5 n}
12. इन्द्राशुघं शक्रधनुस्
^{f n j}
 दृष्टिर्वधं Rain.
^m ^{6 m}
 (तद्विधाते) ऽवथाहावग्रहौ (समौ) Drought.
^m ^m
13. धारासम्पात आसारः A hard
 shower.
^{m k} ^l
 शीकरे (ऽम्बुकणाः सृताः) Thin rain.

1—त. 2—नीः 3 ऐ—ती. 4 इ—. 5—स्. EX.—सुष्.
 6 च—.

^a Or the grumbling of clouds. ^b Including other synonyms, as खनितं, &c. ^c Also घन्ना. ^d Better सौदामिनी; Likewise सौदामिनी. ^e The noise attending a fall of thunder or stroke of lightning. ^f Also सूर्ज्युः. and विस्फूर्ज्युः, or विस्फूर्ज्युः. ^g Or वर्ज्यनिर्वोधः. ^h Or the fire attending a stroke of lightning. ⁱ When his bow is bent, its shadow appears as a rainbow; when unbent, it is invisible to mortals. Some of the commentators have approached towards a true explanation of the rainbow; saying that it proceeds from the rays of the sun, which are of various colours, and being dispersed by the air, appear in the sky. ^j Likewise वर्ज्यं. ^k Or शीकरः. ^l Or सृताः.

Hail.

l m m f
वर्षोपसत् (तु) करका

A cloudy
day. a

n
(मेघाच्छन्ने ऽङ्कि) दुर्द्दिनं

Covering or
disappearance. b

f f m 2 n
14. अन्तर्द्वा व्यवधा (पुंसि त्व) नार्धिरपवारणं

n n n c 3 n
अपिधान तिरोधान पिधानाच्छादनानि (च)

The moon.

4 m 5 m d m c m m f
15. त्रिमांशुश्च चन्द्रमाश्च चन्द्र इन्द्रः कुसुदबान्धवः

m m m 6 m m
विधुः सुधांशुः शुक्लांशुरोषधीशो निशापतिः

m m m g m m m
16. अजो जैवाटकः सोमे गौर्धगाङ्कः कलानिधिः

m m h m m
द्विजराजः यशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः

A digit. i

f
17. कला (तु घोडशो भागे)

The disk of
the sun or
moon.

m n j m f n
विष्णो (ऽक्षी) मण्डलं (त्रिषु)

A part.

n m n m n m
भित्तं यकल खण्डे (वा पुंस्य) ऽर्धे

Half.

n
ऽर्धे (समे ऽंशके)

1—स. 2—च. 3—आ—न. 4—यु. 5—यस्. 6—यो—.

a Or obscured by clouds. b Or anything, which hides and withholds from sight. c Also छादनं. and छदनं. d Likewise नाः, (चस्.) e Also चन्दः. f Likewise कुसुदबन्धुः. g Also सोमा, (नृ.) h Likewise यशङ्कः, यशसाञ्जनः, and यशी, (नृ.) i Or the sixteenth part of the moon's diameter j One author makes this fem. Also विष्नी.

18. चन्द्रिका कौमुदी ज्योत्स्ना ^{f a f f} Moonlight.
 प्रसादस् (तु) प्रसन्नता ^{1 m f} Purity or brightness.
 कलङ्काङ्गौ खण्डनं (च) चिह्नं लक्ष्य (च) लक्षणं ^{m 2 m n n 3 n n b} A spot or mark.
 19. सुषमा (परमा शोभा) ^f Exquisite beauty.
 शोभा कान्तिर्द्युतिश्च क्विः ^{f f c 4 f f} Beauty or splendour.
 चवम्भायस् (तु) नौहारस् तृषारस् तृहिनं हिमं ^{5 m 6 m 7 m n n} Frost.
 20. प्रालेयं मिहिका (चा) ^{n f d}
 (ऽय) हिमानी हिमसंहतिः ^{f f} Ice and snow.
 शीतं (गुण्ये) ⁿ Cold or chil-ness.
 (तद्वदर्याः) सुषीमः शिशिरो जडः ^{m f n c m f n m f n} Cold or frigid.
 21. तृषारः शीतलः शीतो हिमः (सप्तान्यखिङ्गकाः) ^{m f n m f n m f n m f n}
 ध्रुवौ चोत्तानपादिः (स्याद्) ^{m m} The polar star. f
 अगस्त्यः कुम्भसम्भवः ^{m h m} AGASTYA. g

1—द. 2 लक्ष्. 3—पञ्च. 4—ति. 5—व. 6—हार. 7—वार.

^a Also चन्द्रिका. ^b Likewise लक्ष्यं. ^c Also द्युति, and क्वि. ^d Or कङ्किका. ^e Likewise सुषीमः, and सुषीमः. ^f Or the north pole itself. In mythology, *Dhruva* is son of *Uttānapāda*, and consequently grandson of the first *Manu*. In Astronomy, *Uttānapāda*, is β *Ursæ minoris*. ^g *Agastya* is regent of the star Canopus. ^h Also अगस्त्यः.

1 m a

22. मैत्रावरुणिः

His consort.

(स्वैव) कोपासुद्रा (सधर्निणी)

n b 2 n n f f n c 3 f n d

A star.

नक्षत्रचक्रं भं तारा तारका (पु) डु (वा स्त्रियां)

Asterisms. c

23. दाक्षायण्यो (ऽश्विनीत्यादि तारा)

The head of Aries.

4 f 5 f

Stars in the Southern scale.

अश्विन्यश्विनी

Stars in Cancer.

राधा विशाखा

पुष्ये (तु) सिध्य तिष्यौ

The Dolphin.

अविष्टया

24. (समा) धनिष्ठा

The wing of Pegasus.

(स्युः) प्रौष्ठपदा भार्गवपदाः (स्त्रियाः)

n h n 7 f

Orion.

जगशीर्षे जगशिरस् (तस्मिन्नेवा) ग्रहायणी

Stars in his head.

25. इक्ष्वासु (तच्छिरोदेशे तारका निवसन्ति याः)

8 f i

The planet Jupiter. j

इक्ष्वासुतिः सुराचार्यो गोपतिर्धिषण्यो गुरुः

1—पि. 2 कक्ष. 3 उह. 4—युज्. 5 च—.

7 चा—.

8—खा. 9 धि—.

^a Likewise वरुणिः. ^b Also नक्षत्रं. ^c Neut. तारकं. Likewise masc. ताराः, and तारकाः. ^d Neut. उह, fem. उहः or उह्वी. ^e As *winé* and others, the longitude of which regulates the divisions of the zodiac. In mythology, they are nymphs, and daughters of *Dakṣha*. ^f Properly dual, as indicating two stars, which compose this constellation according to ancient authors. But astronomers now reckon four. ^g Also भार्गवपदाः. ^h Likewise masc. जगशीर्षेः, and fem. जगशिराः (सु). Also masc. जगः. ⁱ Also इक्ष्वाः. ^j *Vṛihaspati*, the preceptor of the gods, son of *Angiras*. ^k Likewise गोपतिः, गोःपतिः, and गोक्षतिः.

26. जीव् चाङ्गिरसो वाचस्यतिष् चित्रशिक्षिणः
 शुक्रो दैत्यगुरुः काव्य उग्रना भार्गवः कविः Venus. b
27. अङ्गारकः कुजे भौमे क्षौहिताङ्गे महीसुतः
 रौहिणेयो बुधः सौम्यः Mercury. f
- (सनी) शौरि शनैश्चरौ Saturn. g
28. तमस् (तु) राहुः स्वर्गानुः सै हिक्वेयो विधुनुदः The ascend-
 ing node. j
- (सप्तर्षयो मरीचतिमुखाश्) चित्रशिक्षिणः Ursa major. l
29. (राशीनामुदंघो) लग्नं Ascension. m
- (ते तु मेघवृषादयः) Signs of the Zodiac. n
- सूर सूर्यार्थमादित्य द्वादश्यान् दिवाकराः The Sun

1—ति. 2—नस्. 3 च—ज्. 4 चा—. 5—लज्. 6—र.

^a The patronymic in the plural, reverts to the original form चाङ्गिरसः. ^b *S'ukra* or *U'sanas*, the preceptor of the giants, son of *Bhrigu* and regent of the planet Venus. ^c In the vocative sing. उग्रनः(स्) अग्रनन, or उग्रनः. ^d Likewise अजुः. This and the patronymic, in the plural, make अजवः. ^e According to mythology, the son of the earth. ^f *Bud'ha*, son of *Sóma*, (or the moon) by *Róhinī* (or the Hyades). ^g *Sanū*, the offspring of the sun by *Ch'háyá*. ^h Or more properly, शौरिः. Also शौरः. ⁱ Likewise शनिः. ^j *Ráhá*, son of *Sinhiki*. ^k Also masc. तप्ताः, (स.) ^l The seven principal stars in Ursa major are the seven sages; *Maríchi*, *Atri*, *Angiras*, *Pulastya*, *Pulaha*, *Kratu* and *Vasishth'há*. ^m The rising of the signs. ⁿ The sign (*Rás'i*) are Aries, Taurus, &c. ^o Likewise सूरः.

30. मास्त्ररास्त्रर वन्न प्रभाकर विभाकराः
 2 m m m m 3 m

मास्त्रद विवस्त्रत् सप्ताश्च हरिदस्त्रेष्वाश्चरश्चयः

m 4 m m a m b 5 m 6 m

31. विकर्त्तनाकै मास्त्रेण्ड मिहिराश्च पूषणः

7 m m 8 m m m

सुमणिसु तरणिमि त्रय चित्रभातुर्वि रोचन

m 9 m m 10 m c

32. विभावसुर्गृहपतिसु त्विषांपतिर्हर्षतिः

m m 11 m m d 12 m m

भानुर्हंसः सहस्रांशुस् तपनः सविता रविः

m m 13 m

Three of the
sun's atten-
dants. e

33. माठरः पिङ्गलो दण्डश्च (चण्डांशोः पारिपार्श्विकाः)

m m m m g m

The dawn. f

सूरसुतेः ऽरयो ऽनूहः काश्यपिर्गृह्णाग्रजः

14 m h m 15 n n

Halo.

34. परिवेषस् (तु) परिधिर्पक्ष्मार्थक मण्डले

m 16 m m 17 m m f m 18 m i

A ray.

किरणोच्च मयूखांशु गभस्ति हृषि हृषायः

m m m f f

35. भानुःकरोमरीचिः (स्त्रीपुंसयोः) दी धितिः (स्त्रियाम्)

1 च— 2—तु. 3 च—पिङ्ग. 4 च— 5 च— 6 पूषन्.

7—वि. 8—त्र. 9—ति. 10 च— 11—शु. 12—ह.

13—हृ. 14—घ. 15 च— 16 चक्ष. 17 चंशु. 18 धृषि.

^a Also वासांशु, ^b Likewise वज्रिः. ^c Also चक्षःपतिः. ^d Like-
wise तापनः. ^e Severally named in the text. They are INDRA, YAMA,
and FIRE, under other names : one placed on the left of the sun ; the
two others on his right. ^f The charioteer of the sun. ^g Likewise
काश्यपः. ^h Also परिवेषः. ⁱ Some read मन्त्रि.

^f ^{1f} ^f ^{2ff} ^a ^{3f} ^f ^{4f}
 (स्युः) प्रभा दग् रचि त्विङ्मा भाश्चवि द्युतिदीप्तयः Light.

5 n

6 n

36. रोचिः शोचि (द.भे ज्ञीवे)

^m ^m ^m
 प्रकाशो द्योतः पातपः Sunshine. b

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ^d
 कोष्णं कयोष्णं मन्दोष्णं कदुष्णं (त्रिषु तद्वति) Warmth. c

ⁿ ⁿ ⁿ ^f
 37. तिम्भं तीक्ष्णं स्वरं (तद्वन्) Heat. e

^f ^f
 दग्दृष्ट्या मरीचिका Sultry vapour. g

1 दग्. 2 त्विन्. 3 भास्. 4 दीप्ति. 5 रोचिस्. 6 शोचिस्.

* Also masc. भाः (स्) or भासः, (स्). ^b Or any lustre and heat. Some interpret this, the converse of darkness. Others make the three terms of this article synonymous with the preceding eleven, as signifying light and illumination. They are distinguished from the article which precedes, as not immediately issuing from the sun. ^c Or warm. ^d When used as adjectives they vary with the gender. ^e Or hot. ^f These also, when employed as adjectives, vary with the gender. ^g Appearing at a distance like a sheet of water. The phenomenon called Mirage,

SECTION III.

Time.	^m 1. ^m कालो ^{1 m} दिष्टो (ऽथ्य) ^m नेष्टा (पि) समयो (ऽथ्य)
First lunar day. ^a	^{f b} (ऽथ) पक्षतिः
	^{2 f c} प्रतिपद् (हे इमे क्रीते)
A lunar day.	^{3 m f d} (तदाद्यांस्) तिषथो (द्वयोः)
A day.	^m २. ^{n 4 n} षष्ठो ^{m n m n c} दिनाहनी (वा तु क्रीते) दिवस वासरौ
Morning.	^m प्रत्युषो ^{n f 5 n g} ऽहर्मुखं ^{6 n h} कल्पमुषः प्रत्युषसी (अपि)
	^{n i} ३. प्रभातं (च)
Eve. j	^{f k} (दिनान्ते तु) सायं
Twilight.	^{f l} सन्ध्या ^f पितृप्रसूः

1 अनेहस. 2—पद्. 3 तिषि. 4 अहन्. 5 उषस्. 6—वस्.

^a The beginning of the moon's increase or wane. ^b Or पक्षती.
^c The thirtieth part of a lunation. ^d Also fem. तिषी. ^e Some write वासरः, erroneously. ^f Likewise काल्य. ^g Also masc. उषः (सु.) and fem. उषा. ^h Likewise masc. प्रत्युषः (च) and neut. प्रत्युषः (सु.) ⁱ Also भातं and विभातं. ^j Or the close of the day. ^k Masc. सायः. Indec. सायं. ^l Likewise सन्ध्या.

^m ^{1 m} ^{2 m}
प्राङ्माधराह्न मध्याह्नाह्न (त्रिसन्ध्यम्)

Periods of
the day. a

^{f b}
(आय) शरवरी

Night.

^f ^f ^{3 f c} ^f ^f ^{f d}
4. विद्या विद्योद्यिनी रात्रिस्त्रियामा ज्ञानदा ज्ञपा

^f ^{4 f e} ^{f f} ^{f g} ^{f h}
विभावरौ तमस्विनी रजनी यामिनी तमी

^f ^{f i}
5. तमिस्त्रा तामसी (रात्रिः)

A dark
night.

^{f j}
ज्योत्स्नी (मन्त्रिकृष्णाम्बिता)

A moon-
light night.

^f
(आगामिवर्तमानार्द्युक्तायां निशि) पञ्चिणी

A night and
two days. k

ⁿ
6. नक्षरात्रं (निशावद्यः)

A multitude
of nights.

^m ⁿ
प्रदोषो रजनीमुखम्

Evening. l

^m ^m
अर्द्धरात्रं निशीथी (हौ)

Midnight.

^m ^m
(हौ) याम प्रहरौ (समौ)

A watch. m

1—म. 2—प. 3—वि. 4—नी.

^a Forenoon, afternoon, and mid-day. The three turns of the day are collectively called त्रिसन्ध्य, n. or त्रिसन्ध्या, f. ^b Also शरवरी. ^c Also रात्री. ^d Likewise ज्ञपा. ^e Also तमस्विनी. ^f Likewise रजनिः. ^g Also ज्ञानदा. ^h Likewise तमिः, or तमा and तमी. ⁱ Some make this a part of the explanation. But it is one of the terms exhibited, according to others. It also signifies night in general. ^j This is interpreted by one author the night of full moon. ^k Or a day and two nights. ^l The beginning of night. The two first hours (*g'hatis*) after sunset. ^m The eighth part of the day.

The full and
change of
the moon. a

7. (स) पर्वसन्धिः (प्रतिपत्त्यष्टदशोर्ध्वान्तरम्)

Last day of
the half
month.

पञ्चान्तौ (पञ्चदशौ हे)

Day of full
moon.

पौर्णमासी (त) पूर्णिमा

Moon a little
gibbous. d

8. (कलाहीने सः) ऽनुमतिः

Moon quite
full. e

(पूर्णे) राका (निशाकरे)

Day of new
moon.

अमावास्या (त्) मावस्या दर्शः सूर्येन्दुसङ्गमः

Moon a little
horned. h

9. (सा दृष्टेन्दुः) सिनीवाली

Moon exact-
ly new. i

(सा नष्टेन्दुकला) कुङ्कः

An eclipse.

उपरानो ग्रहे

Eclipsed.

(राहुग्रहे त्विन्दौ च पुष्टि च)

1 च—

^a The junction of the 15th and 1st of a half month, or the precise moment of the full or change of the moon. ^b Also पर्व and संधिः. ^c Likewise पूर्वमा, पूर्वमासी, पूर्वमासी and पौर्णमा. ^d That is, a fifteenth day of the moon's age, on which she rises one digit ($\frac{1}{16}$ th.) less than full. ^e A similar day ; but on which she rises quite full. ^f Also अमावासी, अमावसी, अमावासी, अमावसी, and अमा. ^g Some add अदर्शः. ^h That is, a thirtieth day of the moon's age, on which she rises visible. Or sets visible ; the first lunar day having commenced, or the fourteenth of the dark half month being unfinished. ⁱ A similar day, but on which she rises invisible. ^j Also कुङ्कः.

^m ^{1 m}
10. सोपन्नोपरको (दाव)

^m ^m
अन्यत्मात उपाहितः A meteor. a

^{2 m}
(एकवेत्त्या) पुष्यवन्तौ (दिवाकर निशाकरौ) Sun & moon.

^f
(षष्टादश निमेषास्त) काष्ठाः Sixteen thirds. b

^m
(त्रिंशत् ताः) कलाः Eight seconds. c

^m
(तास्तु त्रिंशत्) क्षणः Four minutes. d

^m ^m
(ते तु) सुहृत्तौ (दादशस्त्रियाम्) An hour. e

^{3 m g}
12. (ते तु त्रिंशद्) चोरास्तः A day. f

^m
पक्ष (सो दशपक्ष च) A fortnight. h

^m ^m
(पक्षौ पूर्वापरौ) शुक्ल कृष्णौ Light & dark fortnights. i

^m ^k
मास (स तावभौ) A month. j

1 उ—.

2—वत्, or वन्.

3 उ—.

^a As a falling star, &c. also a comet. ^b Or thirtieth part of a *Kald* and measured by eighteen twinklings. ^c Or thirtieth part of a *Kshan'a*. ^d The three hundred and sixtieth part of the day. ^e The thirtieth part of the day ; containing twelve *Kshanas*. ^f A nycthemeron, containing thirty *Muhurtas*. ^g Some make this neuter : but erroneously. ^h Half a month, comprising fifteen days. ⁱ Respectively, from new moon to full, and from the opposition to the conjunction. ^j The twelfth part of a year ; comprising two *pakshas*, or thirty days. This is according to lunar time. But the same name is applicable to the solar and sidereal months. ^k Likewise माः (स).

A season. a	13. (द्वौ द्वौ माषादिमासौ स्याद्) षट्
A half year. b	(सौ) द्वावन् (त्रिभिः)
A year. c	(अयने द्वे गतिरुद्गद् दक्षिणार्कस्य) वत्सरः
Equinox.	14. (समरात्रिदिवे काले) विषुवद्विषुवम् (च तत्)
A'grahāyana.	मार्गशीर्षे सहा मार्ग आग्रहायणिक (च सः)
Pauṣa. h	15. पौषे तैष सहस्रौ (द्वौ)
Māgha. i	तथा माघे
Phālguna. k	(ऽथ) फाल्गुने
	(स्यात्) तपसः फाल्गुनिकः
Chaitra. m	(स्यात्) चैत्रे चैत्रिको मधुः

1 च— 2—वत्. 3 सहस्. 4 तपस्.

The sixth part of a year, comprising two months, as *Māgha* and *Phālgun'a*. Properly the season consists of two solar months : but the term is also applicable to lunar time. ^b Or the sun's alternate journeys towards the tropics, measured by three seasons. ^c Consisting of the northern and southern tracts of the sun. ^d Also masc. विषुवान्, and विषुवः. And विषुवः or विषुवः. ^e Month in which the moon is full, nearly in the longitude of Orion's head. ^f Likewise सहाः (स.) ^g Also अग्रहायणः. ^h Near γ and δ of Cancer. ⁱ Near the lion's heart. ^j Some add तपः (—च). ^k Near the lion's tail. ^l (Also अश्विणः. ^m Near the virgin's spike.

16. वैशाखे माघवे राधे

Vaiśākha. a

ज्येष्ठे शुक्लः

Jyēṣṭhā. b

शुचि (अश्वत्थम्) Aśvattha. d

आषाढे

श्रावणे (तु स्यान्) नभाः श्रावणिक (शुक्लः) Śravanā. f

17. (शु) नभस्य प्रौष्ठपद भाद्र भाद्रपदाः (समाः) Bhadrā. g

(स्वादा) श्विन् इवे (ऽया) ऋतुजे (ऽवि) Aśvina. h

(स्यान्) कार्तिके Kārttika. k

18. वाङ्मोर्जो कार्तिकिके

हेमन्तः winter. l

शिशिरे (ऽस्त्रिदाम्) Cold season. n

वसन्ते पुष्यसमवः सुरभिर् Spring. o

ग्रीष्म ऋतुः Hot season. p

1 नभस्य. 2 आ— 3 आ— 4 अजं. 5—वि.

* Month in which the moon is full near the southern scale. ^b Near the scorpion. ^c Likewise ज्येष्ठः. ^d Near the bow of Sagittarius. ^e Also अश्वत्थः, अश्वत्थः, and अश्वत्थः. ^f Nearly in the longitude of the eagle. ^g Nearly in the longitude of the wing of Pegasus. ^h Near the head of Aries. ⁱ Likewise इवः. ^j Also अश्वत्थः. ^k Near the Pleiades. ^l Comprising Aśvāyānā and Pausa. ^m Likewise श्रवण and (शु). ⁿ Including Māgha and Phālgunā. ^o Consisting of Chaitra and Vaiśākha. ^p Comprehending Jyēṣṭhā and Aśvattha. ^q Or अश्वत्थः. Also अश्वत्थ, or अश्वत्थ (शु).

19. निहास^m उष्णोपगम^m उष्ण^m उष्णागमस्^m तपः^{1 m a m b}

Rains. c

(स्त्रियां) प्राष्ट^{2 f d} (स्त्रियां) ऋग्नि^{f e} वर्षा

Sultry season. f

(अथ) शरत्^{3 f g} (स्त्रियाम्)20. (षड्मही^{4 m} ऋतवः पुंसि मार्गादीनां^h युगैः क्रमात्)

A year.

संवत्सरे^{m i m j 5 m m n} वत्सरे^{6 f k f l} ऽब्दे^h शयने^h (ऽस्त्री) शरत् समाः

A patriarchal day. m

21. (भासेन^h स्वाद्^h ऽहोरात्रः^h पैत्रे^h)

A day of the gods. n

(वर्षेण) दैवतः

A day of Brahmā. o

(देवे तुगसहस्रे^h हे) ब्राह्मः

A kalpa. p

कल्पौ^{7 m} (तौ तौ दृणाम्)

A manvantara. q

22. मन्वन्तरंⁿ (तु दिव्यानांⁿ युगानामेकसप्ततिः)

A destruction of the world.

संवर्तः^{m r} प्रलयः^m कल्पः^{m s m} क्षयःⁿ कल्पान्तःⁿ (इत्यपि)

1—ष. 2—ष. 3—दृ. 4 ऋत. 5 षट्. 6—दृ. 7 कल्प.

^a Likewise उष्णोपगमः, उष्णः, and उष्णागमः. Or उष्णोपगमः, &c. and उष्णोपगमः, &c. ^b Also तपः (स्). ^c Containing *S'rāvanā* and *Bhādra*. ^d Likewise प्राष्टया. ^e Restricted to the plural. ^f Answering to *A's'vina* and *Kārtika*. ^g Also शरदा. ^h These six seasons severally correspond to two months each, in the same order. ⁱ Also संवत्सरः. ^j Likewise परिवत्सरः, and चतुर्वत्सरः. But in the quinquennial cycle these are names of different years. ^k Also शारदः.

^l Some restrict this to the plural. ^m Or a month of mortals. ⁿ Or year of mortals. ^o Or 2000 *yugas* of the gods: that is, 1000 *yugas* constitute *Brahma's* day, and his night contains as many. ^p The same grand period, or 432,000,000, years of mortals, measuring the duration of the world; and as many, the interval until its renovation. ^q Or a grand period containing seventy-one *yugas* of the gods. ^r Also संवर्तः. Likewise परिवर्तः. ^s Also विकल्प.

SECTION IV.

1. (यत्नी) पङ्क(पुमान्)पाप्मा पापं किञ्चिद् कल्याणम् Sin.
 कलुषं वृजिर्नोऽवमं हो इरित दुष्कृतम्
 2. (स्याद्) धर्म (मस्त्रियां) पुण्य श्रेयसी सुकृतं दृषः Virtue or moral merit.
 सुत् प्रीतिः प्रमोदो हर्षः प्रमोदोमोद संमोदः Joy, or pleasure. c
 3. (स्याद्) नन्दयुरानन्द शर्म शात सुखानि (च) Happy, well, or right.
 श्वःश्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं मङ्गलं शुभम्
 4. भावुकं भविकं भयं कुशलं क्षेम (मस्त्रियाम्) श्रुतिं (च)
 5. (यत्नी) पङ्क(पुमान्)पाप्मा पापं किञ्चिद् कल्याणम् Sin.

(यत्नी) पङ्क(पुमान्)पाप्मा पापं किञ्चिद् कल्याणम् Sin.

- 1 पाप्मन्. 2 एनस्. 3 चव. 4 चङ्गस्. or चङ्गस्. 5 श्रेयस्.
 6 सुद्. 7 चा—. 8 चा—. 9 चा—. 10 शर्मन्.

^a Used as an epithet, this word varies with the gender of the subject. ^b As an adjective, this likewise varies with gender of the subject. ^c Some restrict the seven terms in the first line, as signifying the actual sensation or mental affection of pleasure; and the other five, as importing pleasure in the abstract. ^d Likewise सुदा and सुदिता. ^e Also चानन्दिः and नन्दिः. ^f Also शर्त. ^g Likewise शौक. ^h Used as epithets, this and the following words vary with the gender of the subject. ⁱ Fem. कल्याणी. ^j Also कुशलं. and कुशल. ^k These adjectives are restricted to the genders stated in the text, when employed as substantives to denote the abstract quality. ^l The three nouns here specified, with those which follow them respectively, or with such only as follow the last of them, being used as adjectives, agree in gender with the subject.

Excellence,
or happiness.

5. ^fमतस्त्विका ^fमचर्त्तिका ^{m n l m m a}प्रकाशसुहृत्तजो
(प्रयत्नवाचकान्यस्य)

Good luck,
or favourable
fortune.

^{2 m}ऽयः (शुभावहोविधिः)

Destiny, or
luck.

6. ^{m n b m m m f m}दैवं ^{n c n}दिष्टं भगधेवं भाग्यं (स्त्री) नियतिर्विधिः

A cause.

ⁿहेतु (र्ता) ^{n c n}कारणं बीजं

A primary
cause.

ⁿ(निदानं त्वा) ^{3 n}दिकारणं

The soul.

7. ⁿज्येष्ठ ^{4 m m d}आत्मा पुरुषः

Nature. e

ⁿप्रधानं ^fप्रकृतिः (स्त्रियाम्)

State or con-
dition. f

(विशेषः कालिको) ^fऽवस्था

Qualities of
nature. g

^{n h 5 n i 6 n j}(गुणाः) सत्त्वं रजस् तमः

Birth or pro-
duction.

8. ^{7 n n n k f l 8 f 9 m}जमुर्जं मन जग्मानि जनिहृत्यतिहृदयः

1 द—, 2 यव 3 चा—, 4 चात्मन्, 5 रजस्, 6 तचस्,
7—स्, 8 द—, 9 द—.

^a In apposition, even as epithets, these do not vary in their gender
^b Also दैर्घ्यं. ^c Likewise जग्मानं. ^d Also पुरुषः. ^e The cause of
the material world, or secondly the natural state of anything. ^f Any
particular state, varying with the progress of time, as youth, &c.
^g Severally named in the text; first, the principle of existence for
truth; secondly, that of foulness or passion; thirdly, that of darkness.
The first enlightens, constitutes knowledge, and is the cause of truth.
The second occasions coveting, and is the cause of pain. The third
overspreads, and is the cause of error and illusion. These attributes
and essential qualities of nature are according to the *Sankhya* philo-
sophy. ^h Likewise सत्त्वं. ⁱ Also masc. रजः (रज). ^j Likewise masc.
तमः (तम). ^k Sing. जमुर्ज or जग्मानं. Also masc. जग्मानः. ^l Or, जग्मीः.
Also masc. जनि.

- 1 m m 2 m m m 3 m
 प्राणी (तु) चेतने जन्मी जन्तु जन्तु शरीरिणः An animal or sentient being.
9. जातिर्जातं (च) सामान्यं Kind or sort.
- व्यक्ति (सु) पृथगात्मिका Individuality.
- चिन्तं (तु) चेतो हृदयं स्वातं हृन् मानसं मनः The mind or faculty of reason.
10. बुद्धि मनीषा विषया धीः प्रज्ञा येमुषी मतिः Understanding or intellect. b
- प्रज्ञोपलब्धिश्चित् सखित् प्रतिपन्नं ज्ञप्ति चेतनाः
11. (धीर्धारणावती) मेधा Retentive intellect. A resolve or act of determination. Consciousness of pleasure or pain.
- संकल्पः (कर्म्ममानसम्) Reflection or consideration. Reasoning.
- चित्ताभोगो मनस्कारश्च Doubt or uncertainty.
- चक्षुर् संख्या विचारणा
12. मध्याहारस्तर्क जज्ञे विचिकित्सा (तु) संशयः

- 1 प्राणिन्. 2 जन्तिन्. 3-रिन्. 4 चेतस्. 5 हृद्.
 6 च-ब्धि. 7-त्. 8-द्. 9-द्. 10-र. 11-च्.

^a Some make this masc. and neut. ^b Or the terms in the first line signify intellect and the faculty of understanding ; and those in the second line signify comprehension, or the exercise of that faculty. ^c Also प्राज्ञा. ^d Likewise सेहवी. ^e Also त्रिकल्प. ^f The attention of the mind to its own sensations. Fixed attention and profound meditation, keeping the mind to one object, or continually returning to it ; and calling up a particular thought. For the terms are variously interpreted by the different commentators. ^g Likewise जनसिद्धारः. ^h The act of a mind on a subject present to the thoughts ; the exercise of judgment. Or trying a thing by the test of proof ⁱ Also चक्षुर्नं, संख्यानं, and विचारः. ^j Likewise जज्ञा.

^m ^m
संदेह हापरौ (चा।)

Certainty
or ascertain-
ment.

^m ^m
(इय समौ) निर्णय निश्चयौ

Heterodox
or heresy.

^f ^f
13. मिथ्यादृष्टिर्नैस्तिकता

An injuri-
ous design.
^b

^m ⁿ
व्यापादे! द्रोहचिन्तनम्

A demon-
strated
truth.

^m ^m
(समौ) सिद्धांत राद्धांतौ

Error or
mistake.

^f ^f ^m
भ्रान्तिर्मिथ्यामति भ्रमः

An agree-
ment.

^{1 f} ^{2 f c} ⁿ ^m ^{3 m} ^m
14 संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमाश्रय संश्रवाः

^m ^{4 m} ^m ^{5 m}
अङ्गीकाराभ्युपगम प्रतिश्रव समाधयः

True know-
ledge. d

^{n e}
15. (मोक्षधी) ज्ञानं

Knowledge
of arts. f

ⁿ
(अन्यत्र) विज्ञानं (शिल्पशास्त्रयोः)

Beatitude.
^g

^f ⁿ ⁿ ^{6 n} ⁿ ^{7 n}
मुक्तिः कैवल्य निर्वाणं श्रेयोनिःश्रेयसावृत्तम्

1—द.

2 चागू or चाशुर.

3 चा—.

4 चा—.

5—वि.

6 श्रेयस्.

7 चा—.

* The disbelief of heaven or a future world, or the denial of a God.
b The meditating of harm, or wishing ill to another ; or the attempt to injure. c According to different etymologies, (the termination being either derivative or radical,) 2d. sing. and pl. चागूः or चाव, and चागूम् or चावम्. But चाशुः (र), चाशुरं. d Or that which tends to exempt the soul from further transmigration. e Some make this interpretation, and धीः the word exhibited. f Or any knowledge, but that of theology. g The delivery of the soul from body, and its exemption from further transmigration.

16. मोक्षोऽपवर्गे^{m m}(ऽया) ज्ञानमविद्याहंमतिः (स्त्रियाम्) ^{1 n 2 f 3 f} Spiritual ignorance.रूपं शब्दो गन्ध रस स्पर्शाश्च (च) ^{n m m m 4 m} Five objects of sense. bविषया (चमौ) ^m An object of sense. c17. नोचरा इन्द्रियार्थाश्च (च) ^{m 5 m}हृषीकं विषयीन्द्रियम् ^{n 6 n 7 n} An organ of sense.कर्मेन्द्रियं (त पायादि) ⁿ An organ of action. d(मनोनेत्रादि) धीन्द्रियम् ⁿ An intellectual organ. e18. त्वरस् (तु) कषायेऽस्त्री ^{8 m n f m n} An astringent taste.मधुरो लवणः कटुः ^{m m m h} Five other tastes. gतिक्तोऽश्वाश्च (च) रसाः (पुंसि) ^{m 9 m i}(तद्वत्पृष्ठमी त्रिषु) ^j

1 च— 2 च— 3 च— 4 स्पर्श. 5—र्थ. 6—यिन्.
7 र— 8—र. 9 चक्षु.

^a Or belief of external appearances. ^b Severally named in the text ; viz. colour, sound, odour, flavour, and contact. ^c Sing. विषयः ^d Viz. the hand, the foot, the voice, the organ of generation, and the organ of excretion. ^e Viz. the mind, the eye, the ear, the nose, the tongue, and the skin. ^f Also त्वरः or कुररः. ^g Severally stated in the text ; viz. sweet, salt, pungent, bitter and sour. ^h Fem. कटुः or कटुो. ⁱ Also चक्षुः. ^j All these terms, signifying particular tastes, vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.

A pleasing
scent. a

19. (विमर्होत्ते) परिमलो (गन्धे जममोहरे)

A fragran-
cy or per-
fume. b

चामोदः (सोऽतिनिर्हरी)

(वाच्यद्वित्वमागुणात्)

A scent
spreading
far.

20. समाकर्षी (त) निर्हरी

A perfume
or fragrant
substance. d

सुरभिप्रतीयतर्पणः

इष्टगन्धः सुगन्धिः (स्याद्)

A perfume
for the
mouth. g

चामोदी मुखवासनः

An ill smell-
ing sub-
stance.

21. प्रूतिगन्धिस् (त) दुर्गन्धो

A smell
like that of
raw meat. j

विच्छं (स्याद्) मगन्धि (यत्)

White. l

22. शुक्ल शुभ्र शुचि श्वेत विषद श्वेत पाण्डुराः

1—दिन्. 2—रिन्. 3—दिन्. 4—न्धि. 5—न्ध. 6 चा—.

^a Such as is extracted by rubbing fragrant substances. Ex. Blossoms of the *Mimusops elengi*. ^b A very delightful odour, and strong smell. Ex. Musk. ^c Used as adjectives, they agree in gender with the subject. This extends to the close of the section. ^d Ex. the flower of the *Michelia champa*. Some restrict the two first terms, others the two last, to signify a fragrant substance; and the remaining terms, fragranciness. ^e Fem. सुरभि. ^f Fem. सुगन्धी. ^g Usually prepared in the form of a pill; or any fragrant drug so employed. Ex. Camphor. ^h Also शुभवासनः. ⁱ Also दुर्गन्धी (न्). ^j Or, according to some, like the smoke of a funeral pile. ^k Likewise विच्छं. ^l These and the following names of colours, when used as adjectives, agree in gender with the subject. ^m Fem. श्वेता and श्वेता or श्वेनी. ⁿ Also विषदः.

चवदातः सितो गौरो वल्लभो धूम्रलोऽर्जुनः

23. हरिषः पाण्डुरः पाण्डुरः Yellowish white.

(ईषत्पाण्डुरः) धूसरः Grey.

दृष्टो नीलासितं श्यामं कालं श्यामलं मेघकाः Black or dark blue.

24. पीतो गौरो हरिद्राभः Yellow.

पलाशो हरितो हरितः Green.

रोहितो लोहितो रक्तः Red.

शोणः कोकनदच्छविः Crimson. h

25. (अव्यक्तरागलः) दलः Dark red. j

(श्वेतरक्तसु) पाटलः Pale red or pink. k

श्यावः (स्नात) कपिशो Brown. l

धूम्रं धूम्रलौ दृष्टालोहिते Purple. m

1—एतः.

2 च—.

3 च—.

^a Fem. सितः. ^b Likewise चवदातः. ^c Fem. नीला. ^d Also पलाशः.
^e Fem. हरिता, or हरिणी. ^f Fem. रोहिता or रोहिणी, and लोहिता
or लोहिनी. ^g Fem. रक्ता. ^h The colour of the red lotus. ⁱ Fem.
शोणा or शोणी. ^j The colour of the dawn, or of madder. ^k The colour of
carthamus. ^l Compounded of black and yellow; the colour of an ape.
^m Compounded of black and red; the colour of smoke.

Tawny.

m m m m a m b m c

कडारः कपिषः पिङ्ग पिङ्गौ कद्रु पिङ्गौ

Variegat-
ed.

m n m d m m l m c m f

26. चित्रं किम्भीरं कवमाध शवर्षैता (च) कर्बुरे

g

(गुणे शुक्लादयः पुंसि गुणिलिङ्गास्तु तद्वति)

SECTION V.

The god-
dess of
speech. h

f f f 2 f i 3 f j f k

1. ब्राह्मी(तु)भारती भाषा गीर्वाण् वाणी सरस्वती

Voice or
speech.

m f n n n 4 n

आहार उक्तिर्लपितं भाषितं वचनं वचः

Ungram-
matical
language.

m l m

2. अपभ्रंशोऽप्ययम् (स्वाच्)

A word.

m m

(आस्ते) शब्द (स्ते) वाचकः

1 एत.

2 गिर.

3 वाच्.

4—स्.

^a Fem. पिङ्गौ. ^b Some read वचः. ^c Fem. पिङ्गवा. ^d Also कर्बुरीः.
^e Fem. एता or एनी. ^f Also कर्बुरीः. ^g The foregoing names of colours
 vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.
^h The same words are also synonymous with the following as denoting
 speech. ⁱ Likewise गिर. ^j Also वाच्. ^k Likewise वाचिः. ^l Some
 add अपभ्रंशः.

3. (तिङ्शुबन्तचये) वाक्यं (क्रिया वा कारकान्विता) A sentence.
 श्रुतिः (स्त्री) वेद आम्नायस् The *Vēdas*,
 or any one
 of them. a
 तथैवर्ग (स्तु तद्विधिः) The duty
 enjoined
 by them. b
 4. (स्त्रिया) ऋक् साम यजुषो Three
Vēdas. d
 (इति वेदाङ्गः) तथैव The aggre-
 gate of
 them.
 (शिञ्जेत्यादि श्रुतेर) ऋम् A *Vēdāṅga*.
 ओङ्कार प्रणवौ (समौ) The sacred
 name of
 GOD. f
 5. इतिहासः पुराटनं History. g
 (उदात्ताद्याङ्गः) खराः An accent.
 आम्नीषिकी दण्डनीति (सर्कविद्यार्थशास्त्रयोः) Logic and
 ethics. i
 6. आख्यायिका (पल्लवार्था) A tale. j
 पुराणं पञ्चलक्षणं A *Purāṇa*.
 k

1 ऋक्.

2 सामन्.

3 यजुस्.

4 ऋग.

5—का.

^a The Indian scriptures and holy writ. ^b Chiefly the performance of sacrifices in the manner directed by the *Vēdas*. ^c Or ऋक्, for the preceding term may belong to the synonyms of *Vēda*. ^d Severally named in the text. ^e A science appendant on the *Vēdas*; viz. pronunciation, grammar, prosody, explanation of obscure terms, religious rites, or astronomy. ^f The syllable *O'm*. ^g Or a work recording former transactions, and containing traditions: heroic history. ^h Acute, grave, or circumflex. Sing. खराः. Pl. खराः. ⁱ Severally named in the text, and explained in the same order. Logic includes the *Nyāya*, *Vaiśeṣika* and other schools of reasoning. ^j A true, or a probable story. ^k Or theogony, comprising past and future events, under five heads: the creation; the destruction and renovation of worlds; genealogy of gods and heroes; the reigns of *Manus*; and the transactions of their descendants.

A feigned
story. a^f
(प्रबन्धकल्पना) कथा

A riddle. b

^{f c} ^{f d}
प्रवहिका प्रहेलिकाA code of
laws.^f ^f
7. स्मृति (स्मृ) धर्मसंहिताA compila-
tion and a-
bridgment.^f ^m
समाहृति (स्मृ) संग्रहःA part of a
stanza. e^f ^{f i}
समस्या (तु) समासार्थाA rumour.
g^{f h} ^f
किंवदन्ती जनश्रुतिःTidings or
intelli-
gence.^f ^f ^m ^m
8. वार्ताप्रवृत्तिर्ज्ञानं उदयः (स्याद्)A name or
appellation.^{l m}
(अथा) हयः^f ^{2 f} ^{3 n i} ⁿ ^{4 n}
आख्याते (च) मिथानं (च) नामधेवं (च) नाम (च)
^{5 f j} ^{6 n k} ^{7 n}A call or
summons.

9. हतिराकरणाह्वानं

Clamour. l

^f
संहति (वृ) ऊभिः कृता)A contest
or law suit.^m ^{m m}
विवादे व्यवहारः (स्याद्)The exor-
dium.^m ⁿ
उपन्यास (स्तु) वाचस्पत्यम्

1 आ—, 2 आह्वा, 3 च—, 4—नृ, 5—वि,
6 आ—, 7 आ—.

^a Whether founded in fact or not; for example, the poem entitled *Kādambari*. ^b Or intricate question. ^c Also प्रवहिका and प्रवहिक or प्रवहिकी ^d Likewise प्रहेलिकः. ^e Proposed as a trial of skill, to be completed. Or rather the verse or verses by which the stanza is completed. ^f Also सवस्यार्था and असवस्यार्था. ^g Whether true or false. ^h Also किंवदन्तिः. ⁱ Likewise fem. अभिधा, अभिख्या, संग्रहा, &c. ^j Also आकृतिः. ^k Likewise fem. आकरणा and आकारणा. ^l Or citation by many at once. ^m Also व्यवहारः.

Opprobrious or unfriendly speech.
 Reproach or menace.
 Reproof attended with insult or disparagement.
 An imputation of adultery.
 Address, or speaking to.

Incoherent speech.

Tautology.

Lamentation.

Quarrel, or mutual contradiction.

Conversation.
 Speaking well, or elegant discourse.
 Denial, or concealment of knowledge.
 Declaration.

Unauspicious discourse.

Good and auspicious discourse.

ⁿ ^{1 m}
 पादपक्षमभिवादः (स्यात्)

ⁿ ^{2 f}
 अर्थनं (त्वं) पकारगीः

15. (यः सनिन्द उपासंथ सत्त स्यात्) परिभाषणम्

^{8 n f n}
 (तत्र त्वा) चारणा (यः स्यादाक्रोशो मैथुनं प्रति)

^{4 n} ^{5 m}
 16. (स्यादा) भाषणमाज्ञापः

^m
 प्रज्ञापो (ऽनर्थकं वचः)

^m ^f
 चतुष्ठापो सुकुर्भाषा

^m ⁿ
 विज्ञापः परिदेवणम्

^m ^f
 17. विप्रज्ञापो विरोधोक्तिः

^m
 संज्ञापो (भाषणं मिथः)

^m ^m
 सुप्रज्ञापः सुवचनं

^m ⁿ
 अपज्ञाप (सु) निङ्गवः

^{6 m f} ^m
 18. संदेशवाग् वाचिकं (स्याद्)

^b
 (वाग्मेदास्त निधूतरे)

^{m f c}
 उच्यती (वाग्कल्याणी)

^{f d}
 (स्यात्) कल्या (त शुभात्मिका)

1 च— 2 च—र. 3 चा— 4 चा— 5 चा— 6 च—

* Also चारणा. ^b The following terms vary with the gender of the subject. ^c Masc. उच्यते. Fem. उच्यती. Neut. उच्यतु. Also उच्यती. Masc. उच्यते. &c. ^d Likewise कल्या.

19. (अत्यर्थमधुरं) सात्वंⁿ
 संमतंⁿ हृदयंगमम्ⁿ
 निष्ठुरंⁿ पदवंⁿ
 ग्रास्यमृशीवंⁿ
 सुप्रतंⁿ (प्रिये)
 20. सत्वे)
 (ऽव) संकुचःⁿ क्षिटेⁿ परस्परपराहतैⁿ
 (सुप्तवर्त्यमहं) ग्रसंⁿ
 निरुहंⁿ त्वरितोदितम्ⁿ
 21. (अच्छूतं) सनिष्ठेवंⁿ
 अवहंⁿ (स्याद्) नर्थकम्²ⁿ
 अनवरमवाचंⁿ (स्याद्)
 आहतंⁿ (तु) अपार्थकम्ⁿ
 22. (अव) क्षिष्टम्विस्पष्टं⁴ⁿ
 वितर्कंⁿ (त्वं) दृतं⁵ⁿ (वचः)
 सत्यंⁿ तत्त्वचतं⁶ⁿ सत्यम्^{7nf}
 (अच्छनि त्रिषु तद्वति)⁸
- Very sweet and conciliating.
 Apposite and proper.
 Harsh, and contumelious.
 Rustic and homely.
 Pleasing, but true.
 Inconsistent, and contradictory.
 Imperfectly pronounced, or slurred.
 Spoken fast, hurried.
 Sputtered.
 Unmeaning or nonsensical discourse.
 Unfit to be uttered.
 An impossibility.
 An indistinct speech.
 False.
 Truth ; or true.

1 च—, 2 च—, 3 च—, 4 च—, 5 च—, 6 चत, 7 सत्यच्.

* By omitting a letter or syllable. ^b Spoken with emission of saliva. ^c Or सनिष्ठेवं. ^d Or अवहं. ^e Blamable discourse. ^f Masc. सत्यच्. Fem. सतीची. Neut. सत्यच्. ^g The foregoing likewise agree in gender with the subject, when metaphorically used as epithets of the speaker instead of the speech.

SECTION VI.

Sound.	१. ^{m a} ^m ^m ^m ^m ^{m b} ^m ग्रन्थे निनाद निनद ध्वनि ध्वान रव खनाः ^m ^m ^m ^m ^m ^m ^m खान निर्वीष निर्वीह नाद निखान निखनाः ^m ^{l m} ^m ^m
Rustling. c	२. चारवाराव संराव विराव (चव) मर्चरः (खनिते वस्त्रपण्यानां)
The tinkling of ornaments.	^{m d} (भूषणानां तु) विधितम्
A tone, or musical sound	३. ^m ^m ^m ^m ^m निकायो निकायः कायः कयः कयन (मित्यपि)
The sound of a lute.	^m ^m ^o (वीणायाः कनिते प्रादेः) प्रकाय प्रकया (द्वः)
A confused or mingled sound. f	४. ^m ^m कोखावसः कककवस्
The cry of birds, &c.	^{m g} ^m (तिरचां) वाचितं वतं
An echo.	^{m h} (ह्री) प्रतिच्युत् प्रतिधाने
A song or singing.	^m ^m गीतं गान (भिमे समे)

१ च—.

- ^a Also चङ्गम्. ^b Likewise रावः. ^c Of clothes or dry leaves.
^d Also विष्ठा. ^e Including उपकायः, सुकायः, &c. ^f Or a noise made by many. ^g Also वाचितं. ^h Likewise प्रतिधाने.

SECTION VII.

- ^{m b} ^{l m} ^m ^m ^m ^{2 m}
 1. निषाद^१र्षभ गांधार षड्ज मध्यम वैशताः
^{3 m}
 पञ्चमश्च^{f d} (चेत्स्वमी सप्त तंत्रीकण्वोलिताः स्वराः)
 2. काकली (तु कले सूक्ष्मे)
^{4 m e}
 कलेः
^{m g}
 मन्द्र (स्तु गंभीरे)
^m
 तारेः (स्तुच्चैस्)
^h
 (त्रय क्षिप्तु)
^{5 m j}
 3. (समन्वितस्वराः) कतालेः
^f
 वीणा (तु वृक्षकी
^f
 विपंची
^f
 (सा तु तंत्रीभिः सप्तभिः) परिवादिनी
^f

The seven musical notes. a

Minute tone. c
 An inarticulate, but pleasing tone.

A base or low tone. f

A high tone.

Harmony. i

A lute.

A lute with seven strings.

१ क— २—त. ३—व. ४ कड. ५ द—

^a Severally named in the text. They are so called respectively, whether produced by the voice, or by a musical instrument. ^b Also निषदः. ^c As the chirping, of birds ; inarticulate and sweet. ^d Likewise काकलिः. ^e Or, as an adjective, it agrees in gender with the subject ; and so do the two following ^f Ex. the grumbling of clouds. ^g Likewise मन्द्रः. ^h The three last nouns vary with the gender when used as adjectives. ⁱ Or proper union of song, dance and instrumental music, keeping time together. See v. 10. ^j Also वृक्षनामः.

Any stringed instrument.

4. ततं (वीणादिकं वाद्यं)

A drum or tympan.

आनदं (सुरजादिकम्)

A wind instrument

(वंशादिकं तु) शुभिरं

A cymbal, bell, &c.

(कांस्थतावादिक्) घनम्

A musical instrument.

5. (चठर्विधमिदं) वाद्यं वादिनातोद्य (नामकम्)

Drums and tabours.

चदङ्गा सुरजा

Three sorts of drums. d

(भेदाद्) द्वाविंशोर्धका (कवः)

A double drum. f

6. (स्याद्यु) यः पटहेऽ ठका

A kettle drum. g

मेरी (झी) दुन्दुभिः (पुमान्)

A large kettle drum.

आनकः पटहेऽ (झी स्यात्)

The quill, or bow. j

कोथो (वीणादिवादनम्)

The neck of a lute.

7. वीणादण्डः प्रवालः (स्यात्)

The belly below the neck. k

ककुभ (सु) प्रसेवकः

1 का—

2 चक्य.

3 चा—

4 ज—

5 व—

* Likewise चपनदं. ^b Also शुभिरं. ^c Sing. चदङ्गः and सुरजाः. ^d Severally named in the text. They vary in size and shape, and are borne differently. See the descriptions in other dictionaries. ^e Likewise चक्यो, चार्जिन and चक्यं. ^f In Hindi a *D'höl*. ^g A large *D'höl*. ^h Likewise मरिः. ⁱ Also on a different reading of the text, आनकः, आनकदुन्दुभिः, and आनकदुन्दुभी. ^j Or any thing with which a musical instrument is struck. ^k A wooden vessel covered with leather, placed under the neck to render the sound deeper; or a crooked piece of wood at the extremity of the lute. ^l Also प्रसेवः.

^m
कोशस्थक (सु.) काये (साह)

The body of
the lute. a

^m ⁿ
उपनाहो निबंधनम् The tie. b

^{m d} ^m ^m ^m
8. (वाद्यप्रभेदा उभय मङ्गु डिण्डिम अर्धराः)

Other in-
struments. c

^m ^{m c}
महलः पण्यो (ऽन्ये च)

^f ^{1/}
नर्तकी सासिके (सने) A female
dancer. f

ⁿ ^{n h} ^{2 m} ⁿ
9. (विश्रुतं द्रुतं मध्यं) सत्वमोघोद्यनं (क्रमात्)

Slow, quick,
and mean,
time. g

ⁿ
तालः (कावप्रिवामानं)

Beating
time.

^m
सवः (साम्यं)

Equal time
in music
and dance.

(अद्यप्रिवामं)

^{m n} ⁿ ⁿ ⁿ ^{n i} ⁿ
10. ताण्डवं नटनं नाच्यं सास्यं नृत्यं (च) नर्तनं

Dancing.

ⁿ ⁿ
तौर्ध्वत्रिकं (नृत्यगीतवाद्यं) नाच्यं (मिहं त्रयम्)

Symphony.

^{n k} ^m ^m
11. अकुंस (च) अकुंस (च) अकुंस (च) तिनर्तकः

A male dan-
cer in wo-
man's appa-
rel.

1—का.

2 कोव.

* Complete, excepting the wires ; including, therefore, the gourd, neck, and belly. ^b Or lower part of the tail-piece where the wires are fixed. ^c Of divers sorts ; severally mentioned in the text : besides others, as मोहकः, छद्मः, &c. See descriptions in various dictionaries. ^d Likewise neut. उभयम्. ^e Also प्रचयः. ^f So, नर्तकः. or सासकः, a male dancer. ^g Severally stated, in their order. ^h Also तच्च, and तत्त्व. ⁱ Also वचः, ^j Or union of song, dance, and instrumental music. ^k Also अकुंसः, अकुंसः.

सौव्यवधारी पुत्रो)

A courtesan. a

(नाम्नोक्तौ गणिका) १८८८

A sister's husband

12. (मगिनीपतिरा) पुत्रो

A learned man.

भाषा (विद्वान्)

2m

A father.

(जनको)

(अथा) पुत्रः

A prince. b,

(यवराजस्तु) कुमारो भर्तृहारकः

A king.

13. (राजा) भट्टारको देवस्

A princess.

(तन्पुता) भर्तृहारिका

A queen. d

देवी (कृताभिषेकायां)

Any wife of a king.

(इतरास्तु च) भट्टिनी

Sacred. f

14. अत्राद्यम् (मन्त्रोक्तौ)

A king's brother-in-law.

(राजस्यैवस्तु) रात्रिः

A mother.

अम्मा (माता)

A young girl.

(यव वाक्ता स्थाह) वाक्तर

A venerable person.

(आर्यस्तु) भारिषः

1 चा—

2 चा—

* This, and the terms exhibited in the three following couplets, are used in theatrical language ; and some are forms of address employed only by certain descriptions of persons. See other dictionaries. ^b Designated as successor, and associated to the empire. ^c Some add भर्तृहारिका. ^d Consecrated with the king. ^e One commentary reads वागिनी. ^f Implying, according to some, a request to spare the thing in question. ^g Likewise अत्राद्यम्. ^h Also वाक्तर; and वाक्तरः

15. ^{fa}अनिका (अगिनी अष्टा) ^f ^{nc}निष्ठा निर्वहणे (समे) ⁱ ⁱ ⁱहस्ते हस्ते हस्ता (ज्ञानं नीचं चेतौं सखीं प्रति) ^{nc} ^mहस्तकारोऽङ्गविद्येऽपि ^m ^{1 m}व्यञ्जकाभिनयो (समौ) ^{2mf/n} ^{mf/n}(निर्वृत्ते त्वङ्गसत्वाभ्यां हे त्रिष्या) द्विक सात्विके ^m ^{3 m} ^{4 m}हृद्धारः शुचिद्वन्द्वः ^m ^f ^fकारण्यं करुणा दृष्टा ^f ^f ^{5f} ^{6 m}हृपा दयाभुक्त्या (स्याद्) भुक्त्योऽपि (ज्यो) ^mहसः ^m ^gहसः
16. ^m ^{1 m}व्यञ्जकाभिनयो (समौ) ^{2mf/n} ^{mf/n}(निर्वृत्ते त्वङ्गसत्वाभ्यां हे त्रिष्या) द्विक सात्विके ^m ^{3 m} ^{4 m}हृद्धारः शुचिद्वन्द्वः ^m ^f ^fकारण्यं करुणा दृष्टा ^f ^f ^{5f} ^{6 m}हृपा दयाभुक्त्या (स्याद्) भुक्त्योऽपि (ज्यो) ^mहसः ^m ^gहसः
17. ^m ^{3 m} ^{4 m}हृद्धारः शुचिद्वन्द्वः ^m ^f ^fकारण्यं करुणा दृष्टा ^f ^f ^{5f} ^{6 m}हृपा दयाभुक्त्या (स्याद्) भुक्त्योऽपि (ज्यो) ^mहसः ^m ^gहसः
18. ^m ^{3 m} ^{4 m}हृद्धारः शुचिद्वन्द्वः ^m ^f ^fकारण्यं करुणा दृष्टा ^f ^f ^{5f} ^{6 m}हृपा दयाभुक्त्या (स्याद्) भुक्त्योऽपि (ज्यो) ^mहसः ^m ^gहसः

1 अ— 2 अ— 3—वि. 4 अ— 5 अ— 6 अ—

* Also अनिका or अन्तिका. ^b Or conclusion of the fable. ^c Some add निर्वहणं. ^d Addressed, respectively, to a low woman, a slave girl, or a female friend. These vocative particles and the preceding terms, from the close of v. II. are in general restricted to theatrical language. ^e Also अङ्गहारिः. ^f First corporeal, as an assumed posture ; second sincere, as a blush or change of colour. Besides other sorts ; by speech, &c. ^g In dramatic poetry the *tastes*, or sentiments, in which the audience sympathizes, are reckoned eight : as here enumerated. To which some add शान्तः, devotion and resignation. Others पात्राङ्गः, parental affection. ^h Sing. हसः.

19. हासे^{m a} हास्यंⁿ (च)

Disgust.

^{m f n m f n b} बीभत्सं^m विह्वलंⁿ (त्रिष्विदं द्वयम्)

Surprise,
or wonder-
ful.

^{m n c l n n} विस्मयो^m ऽद्भुतमाश्चर्यंⁿ चित्रंⁿ (मय्य)

Horror, or
terrific.

^{n d} (ऽय) भैरवम्

20. दाहणं^m भीषणंⁿ भीष्मंⁿ घोरंⁿ भीमंⁿ भयानकम्ⁿ

Wrath, or
angry.

^{n n} भयङ्करंⁿ प्रतिभवंⁿ

^{n 2 n} रौद्रंⁿ (द्र) ग्रं

(अमी त्रिषु

21. चतुर्ह्य^e)

Fear, or
terror.

^{m n m f f f g n n} हर तासौ भीतिभीःⁿ साध्वसं भयम्

Sentiment
or passion.

^m (विकारो मानसो) भावो

Indication
of it.

^m ऽनुभावे^m (भावबोधकः)

Pride.

22. गर्वो^m ऽभिमानो^m ऽहंकारो^m

Arrogance.
h

^{m 3 f} मानश्चित्तसमुच्चतिः

Diarespect.

^{m m m i 4 f} अनादरः परिभवः परिभावश्चिरस्त्रिया

1 हा—, 2 ह—, 3 वि—, 4 ति—.

^a Also fem. हासिका. ^b Likewise वैह्वलं. ^c This and the following admit the three genders when employed as adjectives. ^d Maso. भैरवः. Fem.—वी. ^e The last fourteen terms, used adjectively, admit the three genders. Ex. Fem. रौद्रो. ^f Also संतापः, उन्मादः, विन्मादः. ^g Likewise भीतं, भिदा, भवः. ^h Some, not improperly, reckon these terms to be synonymous with the preceding. ⁱ Also चरोभावः.

23. रौढावमाननावज्ञा अवहेलमसूक्ष्मम्
 Modesty or shame.
- (स) ऽपन्नपा (ऽन्यतः) Bashfulness.
24. क्षांतिस्त्रितिया
 Patience, for bearing.
- अभिध्या (तु परस्वविषये स्पृहा) Coveting another's property.
- अक्षांतिरीर्ष्या
 Envy.
- सूया (तु दोषारोपोगुणेष्वपि) Detraction.
25. वैरं विरोधो विद्वेषो
 Enmity.
- मन्यु शोकौ (तु) शुक्(स्त्रियाम्) Grief or sorrow.
- पश्चात्तापो ऽनुताप (च) विप्रतीसार (इत्यपि) Repentance.
26. क्रोध क्रोधा ऽमर्ष रोष प्रतिघा बटक्रुधौ (स्त्रियाम्) Wrath, or rage.
- (शुचौ तु चरिते) शीलं Good conduct.
- उन्माद चित्तविभ्रमः Madness.

1 ख— 2 ख— 3 ख— 4 ल— 5 ति— 6 ई—
 7 शोक. 8 शुक्. 9—घ. 10 बन्. 11 क्रुध. 12 चि—

^a Also विमानना. ^b Likewise अवहेला, and हेला. ^c Also असुख्यं, असुख्यं, असुख्यं, and संसुख्यं. ^d Likewise मन्दाहं. ^e Also ब्रीडनं, and ब्रीडितं. ^f Likewise लज्जा. ^g Or impatience of another's excellence or success. ^h Also हेयः. ⁱ Or विप्रतीसारः. ^j अमर्षः or आमर्षः. ^k Also क्षया, and क्रुधा.

19. हासो हास्यं (च)

Disgust.

वीभत्सं विह्वलं (त्रिष्विदं द्वयम्)

Surprise,
or wonder-
ful.

विस्मयोऽद्भुतमाश्चर्यं चित्त (मृष्य)

Horror, or
terrible.

(ऽय) भैरवम्

20. दादणं भीषणं भीष्णं घोरं भीमं भयानकम्
भयङ्करं प्रतिभवं

Wrath, or
angry.

रौद्रं (द्व) ग्रं

(अमी त्रिषु

21. चतुर्ह्य)

Fear, or
terror.

हर त्रासो भीतिभीः साध्यसं भयम्

Sentiment
or passion.

(विकारो मानसो) भावो

Indication
of it.

ऽनुभावो (भावबोधकः)

Pride.

22. गर्वोऽभिमानोऽहंकारो

Arrogance.
h

मानश्चित्तसमुच्चतिः

Disrespect.

अनादरः परिभवः परिभावश्चिरस्त्रिया

1 हा— 2 द— 3 वि— 4 ति—

* Also fem. हासिका. ^b Likewise वैह्वलं. ^c This and the following admit the three genders when employed as adjectives. ^d Masc. भैरवः. Fem.—वी. ^e The last fourteen terms, used adjectively, admit the three genders. Ex. Fem. रौद्री. ^f Also चत्वारः, चत्वारः, विद्वांसः. ^g Likewise भीतं, चित्ता, भवः. ^h Some, not improperly, reckon these terms to be synonymous with the preceding. ⁱ Also परोभावः.

23. रीढावमाननावज्ञा अवहेलनमसूक्ष्मम्
nd f 4f m f e f i

मन्दाद्यं क्रीडापात्रीडा लज्जा

Modesty or shame.

(स) अप्रजपा (ऽन्यतः) Bashfulness.

24. क्षांतिस्वित्तिष्ठा

Patience, for bearing.

ऽभिध्या (तु परस्वविषये स्पृहा) Coveting another's property.

अक्षान्तिरीर्ष्या

Envy, g

ऽक्षया (तु दोषारोपोपुण्येष्वपि) Detraction.

25. वैरं विरोधो विद्वेषो

Enmity.

मन्यु शोकौ (तु) शुक्(स्त्रियाम्) Grief or sorrow.

यक्षाप्तापो ऽमुताप (श्च) विप्रतीसार (इत्यपि) Repentance.

26. कोप क्रोधा ऽमर्ष रोष प्रतिष्ठा बट्कुधौ (स्त्रियाम्) Wrath, or rage.

(शुचौ तु चरिते) शीलं Good conduct.

उन्माद क्षिप्तविभ्रमः Madness.

1 ख— 2 ख— 3 ख— 4 ल— 5 ति— 6 ई—
7 शोक. 8 शुक्. 9—य. 10 बट्. 11 क्रुध्. 12 वि—.

^a Also विमानना. ^b Likewise अवहेला, and हेला. ^c Also असुख्यं, असुख्यं, असुख्यं, and संसुख्यं. ^d Likewise मन्दाद्यं. ^e Also प्रीडनं, and प्रीडितं. ^f Likewise लज्जा. ^g Or impatience of another's excellence or success. ^h Also हेयः. ⁱ Or विप्रतीसारः. ^j अमर्षः or आमर्षः. ^k Also दया, and क्रुधा.

- Affection
or kindness. 27. प्रेमा (ना) प्रियता हाहं प्रेम खेहे।
Desire or
longing. b (इय) होहदम्
Wish or
desire. इच्छाकांक्षा स्पृहेहाहृद्वाप्सा लिप्सा मनोरथः
28. कामेऽभिखाषसार्धं (च)
Ardent
desire. (स महात्) खालसा (द्वयोः)
Virtuous
reflection. उपाधि (नी) धर्माचिन्ता
Anxiety. h (मुंस्या) धि (मानसी व्यथा)
Recollection. 29. (स्याच्) चिन्ता क्षतिराध्यानं
Missing. i उत्कांठोत्कलिके (समे)
Persever-
ance. उत्साहेऽध्यवसायः (स्यात्)
Fortitude. (स) वीर्य्य (मृतिशक्तिभाक्)
Deceit, or
fraud. 30. कपटो (ऽस्त्री) व्याज दम्भोपधयम्भकैतवे

1—नृ. 2—नृ. 3 खा—. 4 रहा. 5 हृप्
६ त—. 7 खा—. 8 छ—का. 9 उपधि. 10 छ—नृ.

^a Also प्रेम. ^b As a pregnant woman's. ^c The term is also synonymous with the following. ^d Likewise खांक्षा. ^e Likewise हृवा. ^f Or अभिखासः. ^g Some add खालसा, but erroneously. ^h Or mental pain. ⁱ खाधिः or खाधिः. ^j Also चितिया, and m. चितः. ^k This term is by some connected with the next article. It signifies recollection accompanied with regret. Likewise खाथा. ^l Remembering with regret, affection, or desire. ^m Or fem. वीर्वा.

^f ^{1 f} ⁿ
कुदृतिर्निर्दृतिः शाय^a

Wicked-
ness. a

^m ^{f b}
प्रमादेऽनवधानता

Inadver-
tency or
mistake.

31. कौदृह्यं कौतुकं (च) कुतुकं (च) कुदृह्यम्

Eagerness.

(स्त्रीणां विलास विचोक्त विभ्रमाः खलितं तथा

^c
Dalliance,
or blandish-
ment. d

² ^m
32. चेला खीखेत्यमी)हावाः (क्रियाः स्फुरारभावताः)

^m ^{m f c} ^{m f} ^f ^f ^{3 n}
द्रव केलि परीक्षाः क्रीडा खीला (च) नर्तनं (च) Sport or a-
musement.

^m ^m ^{ng}
33. व्याजोऽपदेशो लक्ष्यं (च)

Disguise.

^f ^f ^{n i}
क्रीडाखेला (च) कूडनम् A play or
game. h

1 नि—.

2 खीला.

3—नृ.

^a Synonymous with the preceding, according to some ; but others interpret these, mischievousness or fraudulency ; and the preceding, imposition or trick. ^b Also अनवधानं. ^c Or vehemence in seeking a proper thing ; or else impetuosity in action, with disregard of consequences. ^d The instance of feminine actions proceeding from love, which are stated in the text, are thus explained. विलासः, change of place, posture, gait, or look, on the approach of the lover. विचोक्तः, affection of indifference. विभ्रमः, wantonness of youth : caprice. खलितं, languid gestures, and signs. चेला, lasciviousness. खीला, imitation of the lover's manner to beguile the time in his absence. ^e Also fem. केली. ^f Also परीक्षाः. ^g Likewise लक्ष्यं. ^h Such as playing at ball, &c. ⁱ Some read कूडनं ; but improperly.

Sweat. a	^m चर्मो ^m निदाघः ^{m b} स्वेदः (स्वात्)	
Fainting.		^m प्रलये ^f नष्टचेष्टता
Dissimulation.	^{f c} 34. अवहित्वाकारमुनि	^{l m}
Hurry.		^{m d} (समौ) सम्भेग सम्भ्रमौ
A horse-laugh.	^{2 n e} (स्याद्) च्छुरितकं (हासः सोत्प्रासः)	
A smile.		ⁿ (स मनाक्) स्मितम्
A laugh.	35. (मध्यमः स्याद्) विहसितं	
Horripiation.		^{m f} रोमाक्षौ ⁿ लोमहर्षणम्
Weeping.	^{n g} क्रन्दितं ⁿ रुदितं ⁿ क्षुटं	
Gaping.		^{m f n h} जृम्भ (सु त्रिषु) जृम्भणम्
Disappointing. i	^{m j} 36. विप्रलम्भो विसम्बादे	^m
Creeding or tumbling. k		^{n l} रिङ्गण खलने (समे)
Sleep. m	^f (स्यान्) निद्रा शयनं स्वापः ^{n m n} स्वप्नः ^m सम्भेग ^m (इत्यपि)	

1 चा—.

2 चा—.

^a Or else heat, occasioning 'perspiration. ^b Also प्रस्वेद. ^c Likewise neut. अवहित्वा, and आवहित्वा. ^d Also चादेनः. ^e Likewise अवच्छुरितं. ^f Also रोमहर्षणः, रोमपिच्छिन्ना, रोमोद्धरणः, रोमेद्भेदः. ^g Likewise क्रन्दनं, and रोदनं. ^h Fem. जृम्भा. ⁱ Deceiving by a false affirmation ; or not effecting a promise. ^j Also विप्रलम्भः. ^k Creeping, as infants, on all fours ; or else, falling as on slippery ground ; or deviating from duty &c. ^l Likewise रिङ्गणं. ^m Or else a mistake occasioned by sleep ; a dream. ⁿ Also क्षुतिः.

^{f a} ^f
37. तन्त्री प्रमीला

Lassitude.

^f ^{1 f} ^{f b}
अकुटि अकुटी अकुटिः (स्त्रियः) A frown.

^f
अहटिः (स्याद्सौम्ये ऽच्छिप्य) A look of displeasure.

^f ^{2 f}
संसिद्धि प्रकृतौ (त्वमे) The natural state.

^{n o} ^m ^m
38. स्वरूपं (च) स्वभाव (च) निसर्गं (च)

^m
(ऽय) वेपथुः A tremour.

^{m d}
कम्प्ये

^m ^m ^{m e} ^m ^m
(ऽय) जगत् उत्सवो मह उत्सव उत्सवः A festival.

1—टि.

2—ति.

^a And तन्त्री or तन्त्रीः. But this last mode of inflection is censured. Likewise तन्त्रा. ^b Also अकुटिः. Some make these terms synonymous with the following. Also अकुटी, अकुटी, अकुटी, and अकुटी. ^c Also रूपं ^d Likewise कम्पनं, and कम्पितं. ^e Also जगत्. See Book III. Ch. IV.

CHAPTER II.

SECTION I.

The infer-
nal region.
a

1. अधोभुवन पाताल बलिसङ्ग रसातलम्
नागलोके।

A hole or
vacuity.

(स्थ) कुहरं शुषिरं विवरं विलम्

2. छिद्रं निर्व्यथनं रोकं रंभं खल्वं वपा शुषिः

A hole in
the ground.

गर्ताः ऽवटौ (शुषि खल्वं)

Perforat-
ed, or full
of holes.

(सरंभे) शुषिरं (त्रिषु)

Darkness.

3. अन्धकारोऽऽस्त्रिवां ध्वान्तं तमिस्रं तिमिरं तमः

Great dark-
ness.

(ध्वान्ते गाढे) ऽन्धतमसं

Imperfect
darkness.
Universal
darkness.

(क्षीणे) ऽवतमसं

(तमः)

4. विषुक् सन्तमसं

The Naga's
chief.

नागाः काद्वेयास्

(तद्दीश्वराः)

1—नृ. 2—ख. 3—क. 4—ड. 5—सू.

a Abode of BALI and of the *Nāgas*, under the earth. b Also अधः, (स्) m. अधोलोकः, &c. c Likewise शुषिरं. d Also विरोकं. e Or खल्वं. f Also शुषी and शुषिः. Or शुषिः. g Likewise अण्डितः. h Also तमसं. And तमः, तमा, तमं. i Likewise अन्धतमसं. j Demigods, in the human shape with a serpent's tail, and dilated neck, like the *Koluber Naga*. Sing. नागः. They are Children of KADRU, the wife of *Kas'yapa*.

^m ^m
शेषो ऽनंते।

^m ^b
वासुकि (सु.) सर्पराजो

King of serpents. a

^m ^c
(ऽथ) गोनसे

Sort of snake.

^m
5. तिखितः (स्याद्)

^m ^m ¹ ^m
अजगरे शृङ्गारस (इत्युभौ)

A Boa, or large serpent. d

^m ^c ^m
अजगर्हो जलव्यालः

A water snake.

^m ^m ^f
(समौ) राजिल दुग्धभौ

Amphisbæna.

^m ^g ^m
6. मातुषाणे मातुषाहिर

A variegated serpent.

^m ^m
निर्भुतो मुक्तकंचुकः

A snake, that has cast his slough. A snake or serpent.

^m ^h ² ^m ³ ^m ^m ³ ^m
सर्पः पृदाकुर्भुजगो मुजगो ऽहिर्भुजङ्गमः

^m ^m ⁴ ^m ^m ⁱ ^m ^j
7. आशीविषो विषधरश्चक्री व्यालः सरीसृपः

1 वा—.

2—ङ्ग.

3 भु—.

4 चक्रिन्.

^a Son of VASUKA, and often confounded with the preceding ; as are the other chiefs of the *Nāgas*, TAKSHAKA, SANK'HA, MAHAPADMA, &c. ^b Also वासुकिः. ^c Or गोनसः. Vulg. Bôr. ^d Boa Constrictor; &c. ^e Or अजगर्हः. But some read अजगर्हः, others अजिगर्हः. Vulg. Alád'h. ^f दुग्धभः or दुग्धमः. And दुग्धमः. Vulg. Dhônra. But generally described as a harmless double-headed snake. There is a great disagreement among commentators respecting the correspondent vulgar names of the snakes mentioned in the text. ^g One commentator describes this as a four-footed serpent with a large body and long tail ; intending perhaps some species of Iguana ; unless a fabulous creature be meant. ^h Fem. सर्पा, and सर्पिणी. Likewise अहः. ⁱ Some add सरीसृपः.

H

1 m 2 m a 3 m m 4 m
 कुण्डली गूढपाञ्चशुःश्रवाः काकोदरः फणी

8. दम्भी^m करो^m दीर्घष्टो^m दंद्भूको^{m b} विलेशयः^m

चरगः^{m c} पञ्चगो^m भोगी^{5 m} जिह्वागः^m पवनाशनः^m

Belonging
to a snake.

9. (त्रिष्वा) डेवं (विषास्यादि)

His expand-
ed head.

m f e m f f
 फटायां (त) फणा (दयोः)

His skin.

m m
 (समी) कंचुक निर्मोकी

His venom.

m n m n
 क्षेड (स) गरलं विषं

Nine sorts
of fixed
poison. g

10. (पुंसि जीवे च) काकोष काखकूट हलाहलाः^{m n m n m n h}

m i m m m
 सौराष्ट्रिकः शौक्लिकेयो ब्रह्मपुत्तः प्रदीपनः

11. हारदे^m वत्सनाभ (सु विषभेदा^{m k} समी नव)

A dealer
in anti-
dotes. j

विषवैद्यो जाङ्गलिको

A snake-
catcher.

6 m l m m
 व्यासपाञ्चहितुण्डिकः

1—नृ. 2—पादु. 3 च—सु. 4—नृ. 5—नृ.
 6—हिजु.

* Also गूढपदः, and गूढपादः, (द). ^b Likewise विलेशयः. ^c Also चरगः, and चरगनः. ^d Fem. जाहेवी. ^e स्रुटा or फटा. ^f Maso. क्षयः. Likewise neut. फणं. ^g Severally named in the text; some mineral, others vegetable. ^h हलाहलः, and हाहाहलः, or हाहहलः. Also हाहलः. ⁱ Likewise सारोष्ट्रिकः. ^j Or a conjurer, using charms against poison. ^k Likewise जाङ्गलिकः. ^l Also व्यासपाञ्चः. ^m जाहितुण्डिकः, or अहितुण्डिकः.

SECTION II.

1. (स्नान) नारक(सु)नरको निरयो दुर्गतिः (स्त्रियाम्) Hell.
 (तद्देदास्) तपनावीचि महारौरव रौरवाः Various
 hell. a
2. संहारः कालसूत्रं (चेत्याद्याः)
 (सत्त्वास्तु) नारकाः Departed
 souls.
- प्रेता
 वैतरणी (सिंधुः) The river
 of hell.
- (स्याद्) जलक्षी (सु) निर्जतिः Misfortune
 or misery.
3. विष्टिराजः Unpaid la-
 bour. c
- कारणा (तु) यातना तीव्रवेदना Agony, or
 sharp pain.
- पीडा बाधा व्यथा दुःखममानस्यं प्रसूतिजम् Pain.

I.—

^a Severally named in the text ; besides others. as *Tāmisa*, *Andhatāmisa*, *Sālmali*, *Asipatravana*, &c. ^b Or संघातः. ^c Like-
 wise प्रेताः. ^d Also वैतरणिः. ^e Or else, casting into hell ; or,
 in astrology, the period (*karanā*) called *bhadrā*. Compulsory and un-
 rewarded labour, being the occasion of pain, is placed under the pre-
 sent head. The terms, as by some explained, signify the person exe-
 cuting such labour, ^f बाधु or बाधुर्. ^g Also कारिका. ^h Like-
 wise बाधना. ⁱ Or बाधाया. ^j Likewise अमानस्यं and व्या-
 नस्यं. ^k These two last terms are, by some, separated from the rest ;
 as signifying mental distress. Others, on the contrary, make these and
 the preceding four, synonymous with the three following words,

Corporeal
pain.

4. (खात्) कष्टं क्षप्प्रमाभीक्ष्णं

(त्रिष्वेषा भेद्यमामि यत्)

SECTION III.

The sea or
ocean.

1. समुद्रेऽम्बिरक्षुपारः पारावारः सरित्पतिः
 3 m 4 m m 5 m m m
 उदन्वामुदधिः सिन्धुः सरस्वान् सागरोऽर्थवः

2. रत्नाकरो जलनिधि र्वाहः पति र्पापतिः

Particular
seas. d

(तस्य प्रभेदाः) क्षीरोदेः खण्डोद (स्थापरे)

f pl. e 8 f n n n f n n g

Water.

3. आपः (क्षी भून्नि) वाष्पारि सलिलं कमलं जलम्

9 n n 10 n n h n n

पयः कौशालमष्टतं जीवनं भुवनं वनम्

n i 11 n j 12 n n n

4. कबन्धमुदकं पायः पुष्करं सर्वतोमुखम्

1 आ— 2 ख— 3—यत्. 4 छ— 5—खत्. 6 वा—
 7 ख— 8—र. 9—ख. 10 ख— 11 छ— 12—ख.

^a Such of the foregoing, as are used as adjectives, vary with the gender. ^b Also आक्षुवारः, क्षुपारः, and क्षुवारः, ^c Or पारावारः. Likewise क्षवारपारः. ^d That of milk, and of salt water; besides five others, as the sea of fresh water, spirituous liquor, butter, curds, and the juice of sugar-cane; apparently designations of gulfs or divisions of the ocean, ^e आप्. Also neut. आपस्. ^f And सरित् or सलिलं. ^g Also जलं. ^h Also जीवनं. ⁱ Or, according to another reading, (कलन्धं), two words are here exhibited, कं and कलन्धं. Or a single word कलन्धं. ^j Also उदं. And दक्षः.

1 n 2 n 3 n n n a n 4 n n b
अंभोऽर्णसोऽयं पानीव नीरं क्षीरं शुभं वरम्
n m n

5. मेघपुष्पं घनरसम्

m f n m f n d
(त्रिषु द्वे) आथ्यमन्वयम्

watery, or
consisting
of water. c

m 5 m m f o 6 m f f
मङ्गलारङ्गं जर्मि (वां क्षियां) वीचिरं

A wave.

(योनिषु)

7 m m
6. महत्स्रुजो कक्षोक्षो

A surge or
billow.

8 m
(स्वादो) वर्त्तो (ऽन्वयं) ज्वमः)

A whirl-
pool.

m h m m i 9 f j
दृषति बिन्दुः दृषताः (पुमांसो) विमुषः (क्षियः)

A drop of
water. g

n l m
7. वक्राणि पुटभेदाः (स्युर्)

A winding
descent of
water. k

m m
ज्वमा (च) जलनिर्गमाः

A drain. m

n 10 n n n m f n o
ब्रूलं रोष (च) तीरं (च) प्रतीरं (च) तटं (त्रिषु)

A shore or
bank.

1—स. 2—स. 3 तोव. 4 च— 5 त—
6—वि. 7 च— 8 चा— 9—व. 10—स.

^a Also नारं. ^b Or वरं. ^c As froth, &c. ^d Fem. आथ्या, and कक्षोक्षी. ^e Also fem. ज्वमो. ^f Likewise विषिः, and fem. वीची, or विची. ^g Or of any other liquid. ^h Sing. दृषत् or दृषति. ⁱ Sing. दृषतः. ^j Sing. विमुट्. Also विमुट् (—च). ^k A winding course. Some say a reach of the river. Others Eddy water. ^l Sing. वक्रं. Also वक्रं. ^m Or pipe along the wall of an edifice. But some make these and the two preceding terms synonymous. Sing. ज्वमः. Some explain them bubbling up of water. Others surf. ⁿ Also Masc. रोषः (रोष.) ^o Fem. तटी.

The opposite, and the near bank. a

8. पारावारे (परावारी तीरे)^{n l m n}

The channel.

पात्रं (तदंतरम्)ⁿ

An island.

द्वीपे (ऽस्त्रियाम्) नारीपं (यदंतर्वारिणस्तम्)^{m n 2 m n}

One formed by alluvion. b

9. (तोयोन्नितं तत्) पुच्छिनंⁿ

A sand bank. c

सैकतं सिकतामयम्^{n n}

Mud or clay.

निषद्वर (सु) जंवाहः पक्षे (ऽस्त्री) याद कईमौ^{m m m n m n}

Inundation. d

10. जलोच्छासाः परीवाहाः^{m m}

A temporary well. f

कूपका (सु विहारकाः)^{m m}

Navigable.

नाव्यं (त्रिखिगं नौतायै)^{m f n g}

A boat.

(स्त्रिवा) नौसरयिहारिः^{f h s f f i}

A raft or float. j

11. उडुपं (तु) सवः कोसः^{m n k n m}

A natural stream. l

खोतो (ऽस्त्रसरणं स्वतः)^{4 m n}

1 ख—.

2 ख—.

3 त—.

4—ख.

^a Respectively, viz. पारं, the opposite bank or shore, ज्वारं, the contiguous bank or shore, ^b Or any island, or one with the steep banks. ^c Or an island with sandy shores. ^d Or else a water pipe, or channel, for carrying off an excess of water. ^e Sing. परीवाहः. Also परिवाहः. ^f Or hole dug for water in the dry bed of a rivulet; or else, a rock, or tree, dividing the stream of a river. Sing. कूपका. ^g Fem. नाव्या. ^h Also नौका. Also तरणी and तरी. ⁱ Made of grass's, &c. ^k Likewise उडुपं. ^l Or a rapid one. ^m Likewise खोतं.

^{ma} ¹ⁿ आतरस्य रपय्यं (स्याद्)	^{fc} द्रोणी	^f काष्ठाभुवाहिनी	Fare, or freight.
12. सांयात्रिकः पोतवणिकः	^m ^{2m} कर्णधार (सु.) नाविकः	^m ^m नियामकाः पोतवाहाः	An oval basin. b A voyaging merchant. The pilot or helmsman.
	^m ^m कूपको गुणहृत्तकः	^m ^{mf} नौकादंडः चोपणिः (स्याद्)	The crew. d The mast.
13. नौकादंडः चोपणिः (स्याद्)	ⁿ ^m अरितं केनिपातकः	^{fh} ^{mi} अभिः (क्री) काष्ठकुहालः	The oar. The rudder.
	ⁿ ⁿ सेकपात्रं (त) सेचनम्	^m ^{fnk} 14. (क्रीवे) ऽर्ध्नावं (नावोऽर्ध्वं)	A scraper or shovel. A bucket. j The boat's half.
	^m ^{fnk} (अतीत नौके) ऽतिशु (त्रिषु)		Landed from a boat.

1 त—.

2—ज.

^a Also आतरः, and अतरः. ^b Shaped like a boat, with an aperture in front, and used for pouring water. It is made of wood, stone, or other materials. ^c Or द्रोणिः and द्रुणिः, or द्रुणी. According to another reading द्रोणिका, and अभुवाहिनी. Also अभुसचनी. ^d Various explained; as the steersman, or rower, or as one employed in dragging the boat, or in watching from the mast-head. Sing. निवाचकः, पोतवाहः. ^e Likewise निवाच. ^f Some explain this a post to which a boat is made fast. ^g Or चोपणी. Also चिपणिः. And चिपणी. ^h Or अभि. Also अभिः. ⁱ Likewise कुहालः, and कुहालः. ^j Or vessel for lading water out of the boat. ^k Masc. or Fem. अतिनौः.

(त्रिष्वागाधात्)

m f n b m f n c

प्रसन्नो ऽच्छः

Clear,
trans-
parent.

m f n m f n m f n

Turbid
water.

कलुषे ऽनच्छः, आविलः

m f n m f n m f n

Deep.

15. निम्नं गभीरं गंभीरं

m f n

Shallow.

सत्तानं (तद्विपर्यये)

m f n d l m f n

Very deep,

अगाधमृतलस्यर्थं

m m o m f

A fisher-
man.

कैवर्त्त दास धीवरो

m

n

A net.

16. आनायः (पुंसि) जावं (स्यात्)

n h

n

Pack-
thread. g

गणसूत्रं पवित्रकम्

f

f i

A fish
basket.

मत्स्याधानी कुवेणी (स्याद्)

n j

n k

A fish hook.

वडिशं मत्स्यवेधनम्

1 अ—.

° The following are adjectives. ^b Fem. प्रसन्ना. ° Also सच्छः.
^d Likewise आगार्ध. ° Or दासः ⁱ Fem. धीवरो ° Made of rushy
 Crotalaria; or, according to different interpretations, a net made
 of such pack-thread; or, generally, the rope of a net. ^h Also सूत्रं
 सूत्रं and समसूत्रं. ⁱ Likewise कुवेणा. And कुवेणिः. Also कुपिणी.
^j Or Fem. वडिषा, or वडिषी. Likewise वडिसं, वडिषी. ^k Or Fem.
 वत्सवेधनी.

20. तिभिङ्गिणा^{1 m} (दयच्चा^s)

Aquatic
animals. b

(5य) यादांसि जलजंतवः^{2 n 3 m}

Various
sorts. c

(तङ्गे दाः) शिशुमारोद्ग^{m 4 m 5 m 6 m} यक्ष्मो मकरा (दयः)

A crab.

21. (स्यात्) कुलीरः^m कर्कटकः^{m d}

A turtle or
tortoise.

कूर्म^m कमठ^m वच्छपो^m

A shark. e

ग्राहो^m स्वहारे^m

A croco-
dile.

नका^m (सु) कुम्भोरो^{m f}

A worm.

(5य) महीरता

22. गच्छूपदः^m किंचुलुकं^{m g}

A gange-
tic alliga-
tor. h

निहाका^f गोधिका^f (समे)

A leech.

रक्तपा^f (तु) जलोकायां^{f i} (स्त्रियां भूम्नि) जलोकसः^{7 f j}

1—ज.

2—स्.

3—तु.

4—उद्ग.

5—यक्ष्म.

6—र.

7—कश्.

^a Besides many sorts noticed in other dictionaries. ^b Especially amphibious kinds. ^c Severally named in the text, viz. the porpoise, otter, scate, and marine monster (a whale ? or a seal ?), besides the following, and other, sorts. ^d Or कर्कटः. ^e Interpretations differ : one terms this a water-elephant ; (perhaps the hippopotamus may be meant :) others make it the gangetic alligator. ^f Also कुम्भीरः. ^g Likewise किंचिलुकः. And किंचलुकः, or किंचलुः. ^h Some make this to be the *Iguana* : distinguishing, however, another sort from the aquatic one. Book II. Ch. 5. ⁱ जलोका or जलोका, and जलूका, जलायुका, जलायुका, जलायोका, जलजंयुका, जलसूची, जलोरगी, जलिकावेधी. ^j Or जलोकसी. Also जलोकसः, masc. and जलोकसं, neut. Pl. with the sense of the sing. ^f जलोकसः. Also sing. जलोकाः.

23. ^mसुतास्फोटः (स्त्रियां) ^fश्रुतिः A pearl oyster.
- ^{m n}शंखः (स्यात्) ^{m n}कंठु (रस्त्रियाम्) A conch.
- ^{m a}क्षुद्रशंखाः ^{m b}शंखनखाः A small shell.
- ^{m f c}शंखका जलश्रुतयः ^{l f}A bivalve shell.
24. ^{2 m}भेके मखडूक वर्षाभू ^mशालूर ^{m d}सुष ^{m e}दुर्दुराः ^m A frog.
- ^fशिली ^fगखडूपदी A small worm. f
- ^fभेकी ^fवर्षाभी A female frog. g
- ^fकमठी ^{f i}दुलिः A female turtle. h
25. ^k(मङ्गुरस्य प्रिया) ^{f l}शृङ्गी Sort of sheat-fish. j
- ^{f m}दुर्नामा ^{f n}दीर्घकोषिका A cockle. k
- ^mजलाशया ^{m p}जलाधाराः A lake or pond. o
- ^{m q}(तलागाधजलो) ^{m q}ऋदः A deep lake.

1—ति.

2 भेक.

3—र.

^a Sing. क्षुद्रशंखः. ^b Sing. शंखनखः. Also शंखनकाः. ^c Masc. शंखकः. Also शंखकः, शंखः and शंखकः. Or शंखकः. ^d Also शृङ्गीः. ^e Or शालूरः. ^f Some say, a female worm. ^g Or any small frog. ^h Or any small tortoise or turtle. ⁱ Or दुली. Also दुलिः. And दुलिः. ^j Silurus Pungentissimus, B. Mss. ^k Or, according to some commentators, two synonyma, मङ्गुरसी, f. क्षप्रिया, f. ^l Also शृङ्गीः. ^m Also दुर्नामन् and—जी. ⁿ Or दीर्घकोषिका. ^o Or a reservoir; or any piece of water. ^p Sing. जलाशयः, and जलाधारः. ^q Likewise ऋदः.

A trough
near a
well. a

26. आहाव^m (सु) निपानंⁿ (स्यादुपकूप जलाशये)

A well.

The wood-
en frame
for the
rope. b

The cover
or facing
of a well
A square,
or a large
pond.

A natural
pond. d

One deep
enough for
the lotus.
Any pond
or pool. g

A basin. h

A large
and oblong
pond.

A moat,
or ditch.

A dike.

A basin
round the
foot of a
tree.

A river.

(पुंस्वेवा) न्यु प्रहो कूप उदपानं (तु पुंसि वा)

27. नेमिस्त्रिका (ऽस्य)

बीनाहा^{m c} (मुखबंधनमस्य यत्)

पुष्करिण्यां (तु) खातं (स्याद्)

अखातं^{m n c} देवखातकम्ⁿ

28. पद्माकरसुडागे (ऽस्त्री)

कासारः^m सरसी^f सरः^{5 n}

वेशंतः^m पल्लवं^{m n} (चा) ऽल्पसरो^{6 n}

वापी (तु) दीर्घिका^{f i}

29. खेयं (तु) परिखा^f

आधार (स्वभ्रसां यत्र धारणम्)

(स्याद्) आलवालमावालमावापे

(ऽथ) नदी सरित्^{f f}

1 खं— 2—ह्रि. 3—यो. 4 त— 5—स. 6—स. 7 आ— 8—वा.

a Filled from the well, and intended for watering cattle. b A triangular frame. Some interpret it the wooden frame at the bottom of the well, on which the masonry rests. Others the cover of the well. Or the frame at its mouth. c Some add बिनाहः. d Or else one in front of a temple. e Also अखोत. f Also तडाकः. And तडाकः. g These terms are synonymous with the preceding according to some interpretations : or they are restricted to such a factitious pond, according to others. h Or small pond ; or one, which, in the hot season, is either shallow or quite dry. i Or वापिः. j Also अलवाहं.

30. तरंगिणी शैवलिनी तटिनी क्रदिनी धुनी
 स्रोतस्त्रिनी द्वीपवती स्ववती निम्बगणगा
 31. गंगा विष्णुपद्मी जङ्गुतनया सुरनिम्बगा
 भागीरथी त्रिपथगा त्रिचोता भीष्मसू (रुपि)
 32. कालिंदी सूर्यतनया यमुना यमनस्त्रसा
 रेवा (तु) नर्मदा सोमोद्भवा मेकलकन्यका
 33. करतोया सदानोरा
 बाहुदा सैतवाहिनी
 शितद्रु (स्तु) शतद्रुः (स्याद्)
 विषाशा (तु) विषाट् (स्त्रियाम्)
 34. शोणो हिरण्यबाहुः (स्यात्)
 कुल्या (ल्पा कृत्रिमा सरित्)
 शरवती वेतवती चन्द्रभागा सरस्वती
- The
Ganges.

The Yamu-
nd. d

The Nar-
madā. f

The Kara-
tōyā. h

The
Bāhudd.

The
Sataḍru. i

The Vipā-
sā. k

The Sōna. l

A canal. n

Various ri-
vers. o

1 ज—, or जा—.

2—तसु.

3—सु.

4—शु.

* Also स्यादिनी. ^b Likewise धुनिः and धुनी. ^c Likewise स्रोतस्त्रिनी and स्रोतोवहा. ^d Vulgarly *Jamuna* or *Juwin*. It joins the Ganges near *Prayāg*. ^e Also यमी. ^f Vulgarly *Narbada*. ^g Likewise मेखलकन्यका. ^h A river in the north of Bengal. ⁱ Vulgarly *S'atla*; in the *Punjab*. ^j Also शतद्रिः. ^k Another river of the *Punjab*. ^l This joins the Ganges above Patna. ^m Or हिरण्यबाहुः. ⁿ A channel for irrigation : or a rivulet in general. ^o Severally named in the text. Besides others, as the *Kausikī*, *Gandakī*, *Goddāvarī*, *Charmānvatī*, *Tāpī* or *Tapatī*, *Sarayu*, *Gautamī*, &c. ^p Or चन्द्रभागी. Also चांद्रभागा, or—गी.

^f
35. कावेरी (सरितोऽन्याश्च)

The mouth
of a river. a

Y n issue
P om a
ond. b
frelonging
ro certain
Bivers. d

^m ^m
संभेदः सिंधुसंगमः

^{m f c}
(द्वयोः) प्रणाली (पयसः पद्भ्यां)

(त्रिषु दत्तरौ

^{m f n} ^{m f n}
36. देविकायां सरय्यां च भवे) दाविक सारयौ

A white wa-
ter-lily. e

ⁿ ^{n f}
सौगंधिकं (तु) कवहारं

A red one. g

ⁿ ⁿ
इक्षुकं रक्तसंध्यकम्

Any wa-
ter-lily.

ⁿ ^{n h}
37. (स्याद्) उत्पलं कुवलयं

A blue one. i

^{1 n}
(अथ) नीलांबुजम् (च)

^{n j}
इन्दोवरं (च नीले ऽस्मिन्)

The escu-
lent white
sort. k

^{n l} ⁿ
(सिते) कुसुद कैरवे

The root of
a water-
lily. m

^{n n}
38. शालूक (मेषां कंदः स्याद्)

Pistia stra-
tjotes.

^{f o} ^f
वारिपर्णी (तु) कुंभिका

1—न.

* The confluence of two rivers ; or the junction of a river with the sea. ^b Or a drain of an edifice. ^c Masc. प्रणालः. ^d To the *Dēvikā* (or *Dēwā*), and *Sarayu* (or *Sarju*), respectively. In these two instances, the adjective is irregular. ^e *Nymphæa Lotus*. ^f These, and the two following words, are names of four different plants, according to some interpreters. ^g *Nymphæa rubra*. ^h Also कुवलयं and कुवलय. ⁱ *Nymphæa cœrulea* and *stellata* ; ^j Or इन्दोवरं. ^k *Nymphæa esculenta*. ^l Also कुसुद, (—इ). ^m The esculent root of any of the preceding sorts. ⁿ Likewise शालूक. ^o Or वारिपर्णी. Also पर्णी.

^f ⁿ ^{m b}
वज्रनीली (तु) शैवालं शैवले

Vallianeria.
a

^{f c}
(इय) कुसुदती

^{1 f}
39. कुसुदिन्यां

A place a-
bounding in
water-lilies.
d

^{2 f} ^f ^f ^o
नलिनी (तु) विसिनी पद्मिनी (सुखाः)

An assem-
blage of lo-
tus flowers.

^{m n} ⁿ ^{3 n} ⁿ
(वा पुंसि) पद्मं नलिनमरविन्दं मञ्जोत्पलम्

A lotus. f

ⁿ ⁿ ⁿ ^{n g}
40. सहस्रपत्रं कमलं शतपत्रं कुशेशयम्

^{n h} ⁿ ⁿ ^{4 n i}
पङ्केदहं तामरसं सारसं सरसीरहम्

41. विसप्रसून राजीव पुष्कराश्लोकराणि (च)

ⁿ ⁿ
पुष्करीकं सिताभोजं

A white
lotus.

ⁿ
(अथ) रक्तसरोरहे

A red lotus.

ⁿ ⁿ
42. रक्तोत्पलं कोकनदं

^{f j} ⁿ
नालानालं

The stalk of
a water-lily.
The film or
fibres atten-
dant on it.

(अथास्त्रियाम्)

1—नी.

2—नी.

3—च—.

4—च—व.

* Comprehending several sorts found in stagnant waters. ^b Like-
wise शैवालं. Also शैवालं and शैवालः. Put different copies further
disagree in the genders assigned to these various readings. Also m. n.
शैवालः, and शैवालः. ^c Likewise कुसुदती. ^d Or, as some interpret
it the flexible stalk of a water-lily; or, according to others a plant,
viz. Menyanthes Indica or Cristata. ^e Besides other synonyma, as
वज्रनीली, वज्रनी, पुटनी, &c. ^f Nelumbium speciosum or Nym-
phæa Nelumbo. ^g Also सरसीरहः. ^h Likewise विसप्रसूनं, and विस-
प्रसूनं. ⁱ Also अश्लोकरः, (च). ^j Also नाली. Likewise masc. नालः.

m n a n b

ज्वालं विसं

An assem-
blage of
water-lilies.

m n c

(अजादि कदंबे) षण्ड (मस्त्रियाम्)

m

m n d

The root of
a water-lily.

43. करहाटः शिफाकंदं

m

m n c

A filament.

किंजल्कः केशरो (ऽस्त्रियाम्)

f f

n

A new leaf
of a water-
lily.

संवर्त्तिका नवदलं

m h

m

The seed of
the lotus. g

बीजकोशे वराटकः

44. (उक्तं स्वर्थीम दिक्कालधीशब्दादिसनाव्यकम्

पातालभोगि नरकं वारि चैषां च संगतम्)

^a And ज्वाली, a small fibre. ^b Also विसं or विसं. ^c Or षण्डं.
^d Likewise शिफा. f. कंदः, m. n. ^e Also केशरः. ^f Or संवर्त्तिः. Also
 संवर्त्ति. ^g Or the honey-combed pericarp containing it. ^h Or
 बीजकोषः.

BOOK II.

CHAPTER I.

1. वर्णाः पृथ्वी पुर क्वाभद्ग्नौषधि चगादिभिः
 इ ब्रह्म क्षत्र बिट् शूद्रैः सांगोपांगैरिहोदिताः
f a f b 1 f f f f f
2. भूर्भूमिर् चक्षाऽनन्ता रसा बिध्वम्बरा स्थिरा Earth.
f f f f o f f f
 धरा धरित्री धरणिः क्षोणी ज्या काम्बपी क्षितिः
f d f 2 f 3 f f
3. सर्वसहा वसुमती वसुधोर्वी वसुन्धरा
f f f o f f f g 4 f f h
 गेत्वा कुः पृथिवी पृथ्वी क्वाऽवनिर्मेदिनी मही
5 f i f
4. चक्षुप्तिका Soil.
f f
 (प्रयसा ठ) चत्सा चत्सा (च क्षप्तिका) An excellent soil.
f
 उर्वरा (सर्वशस्यारढ्या) Fertile with every crop.
m f
 (स्वादु) ऊषः क्षारक्षप्तिका Salt ground.

1 च—.

2—धा.

3 अ—.

4 जे—.

5—हु.

^a Also indec. भूः (र). ^b Also भूमी. ^c Likewise धरणी and क्षोभिः. Also क्षाभिः, and क्षोषी. ^d Likewise सहा. ^e Also पृथ्वी. ^f Likewise चक्षा. ^g Also क्षपनी. ^h Likewise क्षितिः. ⁱ Also कदा, and क्षितिः.

- Aspot with such soil. 5. ^{1 m f n a 2 m f n} जषवानूषरौ (द्वावायुन्यलिङ्गौ)
^{n f b} स्थलं स्थली
 A place, or firm spot
^{m 3 m} (समानौ) मरु धन्वानौ
^{m f n c m f n} (हे) खिलाऽप्रहते (समे)
 A region devoid of water.
 Untilled or waste.
6. (त्रिष्व)
^{f m n d n n} (ऽथो) जगती लोको विष्टपं भुवनं जगत्
^{n e} (लोको ऽयं) भारतं (वर्षं)
 INDIA.
 The eastern region. f
 (शरावत्यास्तु वे। ऽवधेः)
^m
7. देशः प्राग्दक्षिणः) प्राच्य
^m उद्दीच्यः (पश्चिमोत्तरः)
^{m m} प्रत्यनोऽप्येच्छदेशः (स्यान्)
^{m m} मध्यदेश (स्तु) मध्यमः
 The north-ern region. g
 A country of barbarians.
 The middle region. h
 The region. of sanctity. i
8. ^{m f} पार्थ्यावर्तः पुष्यभूमि (मर्ध्यं विन्ध्यहिमागयोः)

1—पत्.

3 ज—.

3 धन्वन्.

* Some, varying this reading, write जषरः, and जषूषरः. ^b Like-wise स्थली. ^c Masc. स्थलं; fem. स्थली; and स्थलं. ^d Also विष्टपं, or masc. विष्टपः. ^e Or भरतवर्षं. ^f East, or south of the river Sarāvatī, which flows from N. E. to S. W. ^g North or west of the river Sarāvatī. ^h Between the two ranges of mountains; from the confluence of the Ganges and Jamuna, to the disappearance of the Sarāvatī. ⁱ From the eastern to the western sea, and bounded by the two ranges of mountains.

^{1 m f} ^m
नौरुज्जनपदे^a

An inhabit-
ed country.

^m ^m ^{2 m}
देश विषयी (व) पवर्त्तनम्^b

Any coun-
try. a

9. (त्रिष्यागोष्ठान्)

^{3 m f n} ^{4 m f n}

(नडप्राये) नडाब्दुल्ल (इत्यपि)

One abound-
ing in reeds ;

^{5 m f n}

कुमुदान् (कुमुदप्राये)

—in water-
lilies.

^{6 m f n}

वेतस्वान् (वज्रवेतसे)

—in ratans ;

^{m f n}

10. शाद्वलः (शाद्वरिते)

—in green
grass.

^{m f n}

(सज्जवाले तु) पंक्तिः

Clayey and
muddy.

^{m f n} ^{7 m f n}

जलप्रायमनूपं (स्यात्)

Watery, or
wet.

^{m d}

(पुंसि) कच्छ (साधाविधः)

Contiguous
to water. c

^f

^{m f n}

^{m f n}

^{8 m f n e}

11. (स्त्री) शर्करा शर्करिलः शर्करः शर्करावति

Full of
stony or
similar
nodules.

(देश एवादिमाव्)

^{9 m f n f}

(एवमुच्चेयाः) सिकतावति

Sandy.

1—वृ.

2 वृ—

3—नवृवृ.

4 न—.

5—वृवृ.

6—वृवृ.

7 वृ—.

8—वृ.

9—वृ.

^a Whether inhabited or uninhabited. But some interpretations make these terms synonymous with the preceding. ^b The following are used as adjectives, and vary with the three genders. ^c Some interpretations make this synonymous with the preceding. ^d Also neut. and, according to some, fem. ^e The two first terms are exclusively applied to a spot abounding in stony nodules, or potsherds, &c. The other two are applicable to anything gritty. ^f The words are here exactly similar to the preceding : thus सिकता, सिकतिलः, sandy, as a country ; सैकतः, सिकतवान् (—वत्), sabulous.

Watered
(viz. its rice)
from a river.

12. (देधे! नद्यं पु वृष्टं पु संपन्नव्रीहिपाशितः

m f n

स्थान) नदीमातके!

m f n

Or by rain.

देवमातक (सु यथाक्रमम्)

1 m f n

Ruled by a
just king.

13. (सुराक्षि देधे) राजन्वान्

2 m f n

Governed
by a mo-
narch.

(स्थानते! ज्यत्न) राजवान्

n n

A fold for
kine.

गोष्ठं गोस्थानकं

n

The site of a
former one.

(तत्तु) गोष्ठीनं (भूतपूर्वकम्)

f

m

Contiguous
ground. a

14. पर्व्वमभूः परिसरः

3 m 4 f b

सेतुराक्षी (खिवां पुमान्)

m

m

m n d

A hillock. c

वामसूर (स) नाकु (स) वस्त्रिकं (पुन्यपुंसकम्)

n

5 n

m 6 m

m e

f f

f

A road,
path or
way.

15. अयनं वर्त्म मार्गाध्व पंधानः पदवी इति:

f g

f h

f

f i

f j

सरणिः पद्धतिः पद्या वर्त्तन्येकपदी (ति च)

m

m

m

A good
road.

16. अतिपंथाः सुपंथा (स) सत्पथ (सार्धिते ज्यनि)

m

m

m

7 m

m k

A bad
road.

व्यध्वे! दुरध्वे! विपथः कदध्वे! कापथः (समाः)

1—नत्.

2—नत्.

3 सेतुः.

4 आक्षिः.

5—न.

6 अध्वन्.

7—न.

^a Near the banks of a river, or the skirts of a mountain, &c.

^b Also आक्षी. ^c Thrown up by termes, or by moles, &c. ^d Also

वस्त्रिकं. ^e पविन्, पवन, or पव. ^f Likewise पदविः. ^g Also सरणिः.

सरणी, and सरणी. ^h Likewise पद्धती. ⁱ वर्त्तनी, or वर्त्तनिः. Also

वर्त्तनिः, or वर्त्तनी. ^j Also एकपाद्. ^k Likewise कुपथ.

17. ^{1 m}अपंथा (स्त्र) ^{2 n}पथं (तुल्ये)
 The want of a road.
- ["]द्वं ["]गाटक चतुष्यये
 Meeting of four roads.
- ["]प्रातरं (दूस्त्रुब्धोऽध्या)
 A long and lonesome way.
- ["]कांतारो (वर्त्म दुर्गमम्)
 A difficult road. a
18. ^{m f}गच्छतिः (स्त्री) ["]क्रोशयुगं
 A league. b
- ^mनद्यः (क्विकुचतुःशतम्)
 A furlong. c
- ["]पंटापथः ["]संसरणं
 A highway.
- ^{3 n}(तत्पुरस्त्रो) पणिष्करम्
 A street.

CHAPTER II.

1. ^{4 f}पूः (स्त्री) ^{f d}पुरी ^{f n o}नगर्षी ^{n f}(वा) ^{n g}पत्तनं ["]पुटभेदनम्
 A town or city.
- ["]स्थानीयं ["]निगमो

1—विन्.

2 च—.

3 छ—.

4 पुर्.

* Or a dangerous one : but some interpretations make this synonymous with the preceding term. ^b Measured by two thousand fathoms. ^c Measured by four hundred cubits. ^d Also पुरिः. ^e Fem. नगरी. Neut. नगरं. Also पुर. ^f Likewise पट्टं, or पट्टनी. ^g Also पटभेदनं.

A suburb.

(न्यस्तु यन्मुखं नगरात्पुरम्

2. तच्) ^{1 n} आशानगरंThe abode
of harlots.^{m a} वेधो वेध्याजनसमाश्रयः

A market.

^m आपण (स्तु) ^{2 f} निषद्यायां

A shop. b

^{m f c} विपणिः पण्यबीषिकाA high
street.^{f f f} 3. रथ्या प्रतोली विशिष्याA rampart.
d^{m m n} (स्थाच्) चयो वप्र (मस्त्रियाम्)An edifice.
e^{m m m f} प्राकारो वरणः शालःA bound
hedge. g^{n h} प्राचीरं (प्रांततोदृतिः)

A wall.

^{f n i} 4. भिन्निः (स्त्री) कुडग्रम्One built
with rub-
bish. j^{n k} एडकं (यदन्तर्न्यस्यकीकसम्)

A house.

^{n m n 3 n 4 n 5 n n} गृह गेहोदवसितं वेध सप्त निकेतनम्

1 या—

2—द्या.

3 च—

4—न्.

5—न्.

^a Likewise वेधः. ^b Here interpretations differ greatly : some make these terms synonymous with the preceding ; others explain them, the street of a market ; a stall ; a platform on which commodities are exposed for sale ; a place of vend without a market, &c. ^c Also विपणी. ^d Interpretations differ greatly. Some explain the terms, a mound of earth raised from the ditch of a fortified town and serving as a foundation for edifices ; Others say the foundation of an edifice generally ; others again, any mound of earth raised from a ditch. Some likewise the gate of a fortified city. ^e Particularly a surrounding wall of masonry on a rampart or mound of earth. ^f Or शालः. ^g Also a mud-wall or other enclosure. ^h Likewise प्राचीरं. ⁱ Likewise कुडग्रम्. ^j Or else a tomb. ^k Also एडकं. Or एडोकं.

5. निशांत वक्षत्र सदनं भवनागार मंदिरम्
n pl. m m l m
 मृदाः (पुंसि च भूमेऽप्य) निक्ताव्य निक्षयाः
m m f d f e f
6. वासः झूटो (हवोः) शाला सभा
n f
 संजवनं (स्निग्धम्) A cluster of four houses.
n g
 चतुःशालं
2 f m n
 (मुनीनां तु) पर्णशालोऽटको (ऽस्त्रियाम्) A hut made of leaves.
7. चैत्यमायतनं (तुल्ये)
3 n
f
 वाजिशाला (तु) मंडुरा A stable.
n f i
 आवेक्षणं शिल्पशाला A working house.
f
 प्रवा पानीयशालिका A place of refreshment.
n
8. मठ (आत्मादिनिषेधे)
f l
 गच्छा (तु) मदिरागृहम् A college. k A tavern.

1 चा—.

2 च—.

3 चा—.

^a Likewise पक्षः. ^b Also सादनं. ^c चगारं or चागारं. ^d Masc. or fem. झूटिः. Fem. झूटी. Also neut. झूटीरं, and masc. झूटः. ^e Likewise शाला. ^f Likewise संजवनं. ^g Also fem. चतुःशाली. ^h Or shed for sacrifices. Some interpret it, a sacred tree. Others explain it; a monument of wood or other materials placed in honour of a deceased person. ⁱ Also शिल्पशाला. And neut. शिल्पशालं, or शिल्पशालं. ^j Where water is distributed, ^k A school of students; or a convent of ascetics, &c. Likewise युद्धा.

Middle of
a house.

A woman's
apartment.

A window
or air hole.

A tempora-
ry hall.

The abode
of the weal-
thy. d

A temple
or palace.

A royal re-
sidence. f

A king's
house.

Temples of
divers holy
forms.

The queen's
apartments.

An airy
room, a top
of the
house. j

गर्भगारं वासमण्डं

परिष्टं स्त्रुतिकामण्डम्

9. वातायनं गवाक्षः (स्थानं)

मण्डपाः (ऽस्त्री) जनाश्रयः

इस्थ्या (दि धनिनां वासः)

प्रासादे (देवभूतुजाम्)

10. सौधे (ऽस्त्री) राजसदनं

उपकार्योपकारिका

स्वस्तिकः सर्वतोभद्रो मंद्यावर्त्ता (इयोऽपि च)

11. विच्छन्दकः (प्रभेदादि भवन्तीश्वरसङ्गनाम)

(स्थगारं भूतुजाम्) अंतःपुरं (स्याद्) अवरोधनम्

12. शुद्धांत (स्त्री) अवरोध (वृ)

(स्याद्) अट्टः शौम (मस्त्रियाम्)

1 च—.

2—च.

^a Appropriated to a woman in labour. These and the preceding are synonymous terms, according to some commentaries. ^b Also स्त्रुतिकामण्डं. ^c Likewise, fem. मण्डपा. ^d Any grand edifice of masonry. ^e इस्थ्या, besides other synonymous terms; as चट्टः, &c. ^f Synonymous with the preceding; according to some interpretations. ^g उपकार्यो. Also उपकारी. ^h Besides other terms; as अवरोधः, &c. ⁱ Also विच्छन्दकः. ^j Here, and in the two following articles, interpretations differ greatly. The explanations, most generally received are inserted. Other interpretations are; the back of an edifice, a fortified place in front of the building; an apartment on the top of the hall; a building of a particular form. ^k Likewise शौम.

- ^m ^{ma mb}
प्रवाण प्रवाणालिंदा (वडिर्द्वारप्रकोष्ठके)
^f ^{1f}
13. गृहावग्रहणी देहल्य
^{nc} ²ⁿ ⁿ
ऽङ्गनं चत्वरः[॥]जिरे
^{f d}
(अधस्ताद्वारुणि) शिला
^f
नासा (दारुपरिस्थितम्)
ⁿ ³ⁿ
14. प्रच्छन्नमन्तर्द्वारं (स्यात्)
ⁿ ^m
पश्चद्वारं (तु) पश्चकः
^{m n} ^{nf} ^m
वलीक नीध्रे पटलप्रांते
^f ^{fi}
15. गोपानसी (तु) वलभी (छादने वक्रदारुणि)
^{5f} ^{mn}
कपोतपालिकायां (तु) विटकं (पुष्पपुंसकम्)
^{6f} ⁿ ^m
16. (स्त्री) द्वाद्द्वारं प्रतीहारः
^{f k} ^{f l}
(स्याद्) वितर्हि (सु) वेदिका

A terrace
before the
house door.

The thresh-
hold.

A court or
yard.

The lower
timber of a
door.

The upper
timber.

A private
door within
the house.

A back door.

The edge of
the thatch.

The thatch
or roof.

The wood
of a thatch.

A dovecot,
or aviary.

A door, or
gate.

A covered
terrace in
the yard. j

1—ली. 2—र. 3—अ. 4—स. 5—का. 6—हार.

^a Also, as some write these words, प्रवानः and प्रवनः. ^b अलिंद, or अलिंदः. ^c Likewise अंगणं. ^d Or शिली. ^e Some make this and the preceding article synonymous. ^f Likewise, according to another reading, नीध्रे. ^g Also पटं, and चालं. ^h Not neuter as erroneously stated by the commentators. ⁱ Also वडभिः or वडसीः. ^j Here, and in the following article, as in many other places, interpretations differ greatly. A quadrangular resting place made of wood. A place for sitting in a court yard; or one for standing under. A quadrangular spot in the court of a temple or great edifice. A terrace furnished with pillars. A floor on four posts in the middle of a quadrangular house. ^k Likewise वितदी. ^l Also वेदि, and वेदी.

K

Decoration
of the gate-
post. a

^{m n} तोरणो (ऽस्तौ) बहिर्द्वारं ⁿ

A city gate.

ⁿ पुरद्वारं (तु) गोपुरम् ⁿ

A raised
place over
the gate.

17. (ब्रूटं पूर्णं वद्) धस्तिनख (तस्मिन्) ^{1 m}

(अथ त्रिषु)

A door.

^{m f n b m f n c} कपाटमररं (तल्ये)

Its bolt or
bar.

^{d f n e} (तद्विष्मभे) ऽर्गलं (न ना)

Stairs.

18. आरोहणं (स्यात्) सोपानं ⁿ

A ladder.

^{f i} निःश्रेणि (ख.) धिरोहणी ^{2 f g}

A broom.

^f संमार्जनी शोधनी (स्यात्) ^f

Dust, or
sweepings.

^{m h} संकरो ऽवकर (सया) ^m

19. (क्षिप्ते)

The en-
trance of
a house.

ⁿ मुखं निःसरणं ⁿ

An open
space in
a town. i

^m संनिवेशो निकर्षणं ⁿ

1 वृ—.

2 वृ—.

^a This is explained as signifying, the ornamented arch of a gateway. Some interpret, the outer gate. ^b Also कवाटः. Fem. कपाटी and कवाटी. ^c Fem. अररो or अररिः. ^d By a variation in the reading, this is made to exhibit a synonymous term, विष्मभः, or, according to some विष्मभि (—न्). ^e Fem. अगंला or अगंली. ^f Likewise निःश्रेणी. And निःश्रेणिः, or निःश्रेणी. ^g Also अधिरोहणी. ^h Likewise संकारः. ⁱ The passage in, or out of a house, town or market. The road of ingress and egress. The entrance through the house-door.

^m (समौ) ^m संवसथ ग्रामौ

A village. a

^f ¹ ^m ⁿ वैश्वभर्वास्तु (रक्षियाम्)

The site of a habitation.

^m 20. ग्रामांत ⁿ उपशत्यं (स्यात्)

Space near a village, &c.

² ^f ³ ^f सीमसीमे (क्षियामुभे)

A boundary or limit.

^m घोष. ^f ^c आभीरपक्षौ (स्यात्)

A station of herds-men.

^m ⁿ ^m पक्षणः शवराख्यः

An abode of the lowest men.

1 वास्तु.

2—जन्.

3—जा.

* Place for diversion outside of a town, or within it. ^b These two words are synonymous with the following, according to some.

* Also आभीरपक्षः.

CHAPTER III.

- A mountain. 1. ^{m a} महीध्रे ^{1 m} शिखरि ^{2 m} क्षाब्ध ^{3 m} हार्ध ^m धर ^m पर्वताः
^m अद्रि ^m गोत्र ^m गिरि ^{4 m} ग्रावाचल ^{5 m} शैल ^m शिलोच्चवाः
^m 2. लोकालोकचक्रवाल ^{6 m c}
^m 3. ^{7 m} क्षिप्रूटक्षिप्रककुत् (समौ)
^m 4. ^{8 m} अस्त (स्तु) चरमक्ष्माब्ध
^m 5. ^{9 m} हिमवान्निपवोविंध्यो ^m माल्यवान् ^m पारिपातकः ^{10 m} ^{11 m} उदयः पूर्व पर्वतः
^f 6. ^{12 m} गन्धमादन (मन्ये) च ^m हेमकूटा (द्वयो नगाः)
^m 7. ^{13 m} पाषाण ^m प्रस्तर ^{14 m} ग्रावोपलाग्मानः ^{15 m} शिलाह्वत् ^f ^{16 f}
^m 8. ^m कूटो (ऽस्त्री) शिखरं ⁿ शृङ्गं ^m ^{m g} ^m प्रपात (स्व.) तटोभगुः
A precipice.

- 1—रिन्. 2—त्. 3 अ—, 4—वन्. 5 अ—, 6 अ—.
7 लि—द. 8—त्. 9—वत्. 10—वत्. 11 पा—. 12—ट.
13—वन्. 14 अ—. 15 अश्मन्. 16 दु.

^a Likewise महीधर, and महिध्रः. ^b The limit of light and darkness. ^c Also 'चक्रवालः'. ^d Behind which the sun sets. ^e Over which the sun rises. ^f Severally named in the text, viz. the snowy range north of India; the mountain called *Nishad'ha*; the tropical range dividing South from North India, &c. Besides others, as *Malaya*, *Chitrakūta*, *Maināka*, &c. ^g अस्तः, or, according to another reading, तटः.

5. कटको^{m n} (ऽस्त्री नितंबे ऽद्रेः)^{m n m n m n} The side of a mountain.
 सुः प्रस्थः सारु^{n n} (रक्षिण्यौ)^{m n} Table land.
 उत्थः प्रस्त्रवणं^{n n a} A fountain.
 (वारिप्रवाहे) निर्भरो^m झरः^m A cascade.
 6. दरी^f (तु) कंदरो^{n f b} (वा स्त्री)^m An artificial cave.
 (देवस्थात विले) गुहा^{n n c f} A natural cave.
 गच्छरंⁿ
 गंडयैला^{1 m} (स्तु. च्युताः स्थूलोपलागिरेः)^m Rocks fallen from a mountain.
 7. खनिः^{f d} (स्त्रियाम्) आकरः^m (स्यात्)^m A mine.
 पादाः^{2 m} प्रत्यन्तपर्वताः^{3 m} Hills near a mountain.
 उपत्यका^f (ऽद्रेरासना खनिर्)^m Land near a mountain.
 (ऊर्ध्वम्) धित्वका^{4 f} Land on it.
 8. घात^m (मृगः शिलाद्यद्रेर्)^m A fossil, or mineral.
 गैरिकं^m (तु विशेषतः)^m Red chalk.
 निकुंज कुंजौ^{m n n} (वा स्त्रीवे लतादिपिहितोदरे)^m A place overgrown with creepers, &c.

1—ख.

2 पाद.

3—त.

4 ख—.

* Some make these synonymous with the following. ^b Fem.

कंदरा or कंदरी. ° These are synonyma, according to some, instead of being the explanation of the two other terms here exhibited.

^b Also खनी or खानिः.

CHAPTER IV.

SECTION I.

- A forest or grove. 1. ^{f a l n n n n b} अट्थरख्यं विपिनं गहनं काननं वनम्
^{n 2 f} भहारख्यमुरख्यानी
A large forest. ^{m c m} गृहारामा (स्तु) निष्कटाः
A grove near a house. ^{m 3 n} 2. आरामः (स्याद्) उपवनं (हृत्विमं वनमेव तत्)
A garden. ^f (अमात्यगणिकागेहोपवने) दक्षवाटिका
One planted by a state minister, &c. ^{4 m n n} 3. (पुमान्) क्रीड उद्यानं (राज्यः साधारणं वनं)
A royal public one. ^{n d} (स्याद्दे, तद्दे, व) प्रमदवनं (मं, तः पुरोचितम्)
A royal pleasure ground. ^{5 f 6 f 7 f f f e} 4. वीथ्याखिरावलिः पंक्तिः श्रेणी
A row or range. ^{f g f h} लेखा (स्तु.) राजयः
A continuous line. f

1 अ—, 2 अ—, 3 उ—, 4 आ—, 5—यी.
6 आ—, 7 आ—.

^a Sing. अट्थिः. Also अट्थी. ^b Likewise, fem. वनी. ^c Sing. गृहारामः. ^d Or प्रमदान्नं. ^e Also आली and आवली; वीथिः and श्रेणिः. Some add पंक्ती. ^f Some make these synonymous with the preceding. ^g Likewise रेखा. ^h Sing. राजिः. Also राजी.

- ^f ^{1 m}
वन्या वनसम्बन्धे (स्याद्) ^{ma} ^{2 m}
अंकुरोऽभिनवोद्भिदि ^{A multitude of groves.}
- ^m ^m ^{3 m} ^{4 m} ^{5 m}
5. हृष्टो महीरुहः शाखी विटपी पादपसूतः ^{A tree.}
^m ^{m b} ^{m c} ^{6 m} ^m ^m ^{7 m}
अनोकहः कुठः सालः पलाशी इह दुर्भागमाः
- ^m
6. वानस्पत्यः (फलैः पुष्पात्) ^{One fructifying from blossoms. d}
^{fg} (तैरपुष्पाद्) वनस्पतिः ^{One without apparent blossoms. e}
^{f g} ओषधः (फलपाकांताः) ^{An annual plant. f}
^{8 m f n} ^{m f n h}
(स्याद्) वन्धः फलेग्रहिः ^{Fruitful.}
- ^{m f n} ^{m f n} ^{9 m f n}
7. बन्धोऽफलोऽवकेयी (च) ^{Barren.}
^{10 m f n} ^{m f n} ^{11 m f n}
फलयान् फलिनः फली ^{Bearing fruit.}
^{m f n} ^{12 m f n} ^{m f n i} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
प्रफुल्लोत्फुल्ल संफुल्ल व्याकोष विकच स्फुटाः ^{Blown, as a flower.}
^{m f n} ^{m f n}
8. फुल्ल (चैते) विकसिते (स्युर्)
^{mn} ^m ^{13 m}
स्याणु (वा ना) भ्रुवः शंकुर् ^{The trunk of a lopped tree.}
^m
(अबन्धादयस्त्रिषु) क्षुपः ^{A small tree. k}

1—ह. 2—ह. 3—न. 4—न. 5 त— 6—न.
7 वगव. 8 च— 9—न. 10—वत्. 11—न. 12 च— 13 शंकुः

^a Likewise अंकुरः. ^b Likewise कुठः. ^c Also शाखः. ^d As the Mango, Eugenia, &c. ^e As the Bread-fruit, &c. ^f Dying after ripening its fruit. ^g Sing. ओषधि. Also ओषधी. ^h Likewise फलपहिः.
ⁱ Likewise व्याकोषः. ^j The preceding admit the three genders, as adjectives. ^k With short branches and roots.

- A shrub. 9. (अप्रकांडे) स्तंभ गुल्मौ
 A creeper. वल्ली (तु) व्रततिर्लता
 A spreading one. c (लता प्रतानिनी) वीरजुस्त्रिभुलूप (इत्यपि)
 Height of a tree, hill, &c. 10. (नगाद्यारोह) उच्छाय उ. खेध (द्यौ) छय (द्यु स)
 The trunk. (अस्त्री) प्रकांडः स्तंभः (स्यान्मूलाच्छाखावधेसरोः)
 A branch. 11. (समे) शाखा लते
 A large branch. स्तंभशाखा शाले
 A fibrous root. शिफा जटे
 From a radican branch, d (शाखा शिफा) ऽवरोहः (स्यान्)
 Scandent fibres. (मूलाच्चाग्रं गता) लता
 The top of a tree. 12. शिरोऽग्रं शिखरं (वा ना)
 Its root. मूलं वध्ने! (ऽधिनामकः)
 The pith. सारो मज्जा (समौ)
 The bark. त्वक् (स्त्री) वल्कं वल्कल (मस्त्रिया)
 Wood. 13. काष्ठं दाव्

1—आ. 2ख— 3—ध. 4यु—नी. 5उ— 6उ— 7लता. 8—ह. 9—नू. 10—त्वक्.

* Also वल्ली. ^b Likewise व्रततो and प्रततिः. ^c Some make the explanation to be one of the synonyma; and others, moreover, make these and the preceding bear the same sense. ^d For example, that of the India fig-tree. ^e Some make this a second interpretation of अवरोहः and expound it otherwise; viz. a plant climbing from the root to the top of a tree. ^f Any term signifying a foot.

ⁿ ^{1 n} ⁿ ^{2 m} ^{3 f} ^a
 ईधनं (त्वे) घ ईधमेधः समित् (स्त्रियाम्) Fuel.

^m ^{m n}
 निष्कुहः कोटरं (वा ना) The hollow of a tree.

^{f b} ^f
 वज्जरिर्मुञ्जरिः (स्त्रियौ) A compound pedicel.

^{n c} ⁿ ^{n d} ⁿ ⁿ ^m
 14. पत्रं पलाशं छदनं दलं पर्यं छदः (पुमान्) A leaf.

^{m n} ^{m n}
 पञ्चवो (ऽस्त्री) किसलयं A sprout or shoot. e

^m ^{m n}
 विस्तारो विटपो (ऽस्त्रियाम्) The branch and its shoot. f

ⁿ ^{n g}
 15. (वृक्षादीनां) फलं शखं Fruit.

ⁿ ⁿ
 दंतं प्रसवबंधनम् The foot stalk. h

^{m f n}
 (चामे फले) शलाटुः (स्याच्) Moist. (fruit.)

^{m f n}
 (कुष्के) वान (सुभे त्रिषु) Dry.

^m ⁿ
 16. चारको जालकं (छोवे) A bud or a germ.

^{f i} ^{m j}
 कलिका कोरकः (पुमान्) An unblown flower.

^{m k} ^m
 (स्याद्) गुच्छक (सु) शवकः A cluster of blossoms.

^{m n l} ^{m n}
 कुम्भलो सुकुलो (ऽस्त्रियाम्) An opening bud.

1 एधस्.

2 एध.

3—ध

* Some restrict the two last, others the three last, to signify sacred fuel. ^b Likewise वज्जरी and वज्जरी. ^c Also पञ्च. ^d Likewise छदनं. ^e The extremity of a branch bearing new leaves, &c. ^f Some make this and the preceding synonymous. ^g Likewise शखं. ^h Of a leaf or fruit: the petiole or peduncle. ⁱ Likewise कलिः and कली. ^j And neuter. ^k Also गुच्छकः. Likewise गुच्छः or गुच्छः. ^l And कुम्भलः.

- A flower. 17. (स्त्रियः) सुमनसः^{1 f a} पुष्पंⁿ प्रसूनं^{n b} कुसुमं^{n c} (समम्)
 Its nectar or honey. मकरंदः^m पुष्परसः^m
 Its dust or farina. परागः^m सुमनोरजः^{2 n}
 18. (द्विचीनं प्रसवे सर्वं^d हरीतक्यादयः स्त्रियाम्)^e
 Fruits of certain plants. आश्वत्थⁿ वैष्णवⁿ प्लाक्षⁿ नैयग्रोधैⁿ ह्रदं^{3 n f} (फले)
 19. वार्हतंⁿ (च)
 Fruit of the Eugenia. (फले जंबा)^f जंबूःⁿ (स्त्री) जंबु जांबवम्^{n g}
 (पुष्पे जातीप्रभृतयः खलिंगा^h ब्रीहयः फले
 20. विदार्याद्यास्तु खलेऽपि)
 Blossom of the Bignonia. (पुष्पेस्त्रीवेऽपि)^{f i} पाटला

1—नस्.

2—जस्.

3 ऐ—.

* Plural with the sense of the singular, though some make it admit the singular number, and even the neuter gender. Ex. सुचनाः and सुचनः. ^b Likewise सूतं. ^c According to another reading सुषं a flower. ^d Names of plants generally become neuter, to signify the produce of the plant; viz. its blossom and fruit: some add the root, and even the leaf. ^e Except *Haritaki* and certain others, which are feminine denoting the fruit, &c. As *Drākshā*, *Kṣhātaki*, &c. ^f In these instances, derivatives are employed to signify the fruit: and, in some other instances likewise; as वैष्णव, &c. ^g Here the neuter, the derivative, and the irregular feminine, are all three employed. ^h *Jāṭī* and certain others (as *Yat'hikā*, *Mallikā*, &c.) irregularly retain the original genders, to signify the flower of the plant; so do the names of corn and pulse, to signify the seed. And so do *Vidāri*, and others (as *Gambhāri* &c.) to denote the root, or the blossom: some add the fruit. ⁱ Here the neuter, and the original feminine gender, are both admissible; and even the masculine.

SECTION II.

1. बोधिद्रुमसुखदलः पिप्पलः कुञ्जरायनः Holy fig-tree. e

अश्वत्थे

(ऽथ) कपित्थे (स्युर्) दधित्य ग्राहि मन्मथाः Elephant, or wood apple. o

2. (तस्मिन्) दधिफलः पुष्पफलदंतशठा (वपि)

उदुंबरे जंतुफलो वज्राङ्गो हेमदुग्धकः Glomerous fig-tree. e

3. कोविदारो चमरिकः कुहालो युगपत्कः

सप्तपर्णो विद्यालत्वक् शारदो विषमच्छदः Mountain ebony. g

4. चारुगुधो राजहृद्य सम्पाक चतुरङ्गुलाः

आरेवत व्याधिघात क्षतमाल सुवर्णकाः

5. (स्युर्) जम्बीरो दंतशठ जंभ जंभीर जंभलाः

वस्त्रो वरणः सेतुसिक्तशकः कुमारकः A lemon or citron.

1—ब. 2—ज. 3—घ. 4—ठ. 5—ड. 6 ति—

* Ficus religiosa. b Also बोधि. c Feronia Elephantium or Crataeva Valanga. d Also कपित्थः. e Ficus glomerata, R. f Some write उदुंबरः. g Bauhinia variegata, and other species. h Echites scholaris. i Likewise masc. शारदः. j Also चारुगुधः and चारुगुधः. k Likewise सम्पाक and सम्पाक. l Crataeva Tapia or Capparis trifoliata.

Punag. s

6. पुष्पागे पुष्पसङ्गः केसरो देववल्गुभः

Coral tree.

पारिभङ्गे निवतवर्मन्दारः पारिजातकः

Tinis. d

7. तिनिशे स्यन्दनो नेमी रयद्रुतिसुक्कः वेटा की
क्रिस्म
वस्तुलक्षितकश्च (चा

Spondias. f

स्य द्यौ) पीतन कपीतनौ

8. आन्नातके

Bassia. h

मधूके (त) गुडपुष्प मधुदुग्धौः

वानप्रस्थ मधुष्ठीलौ महौवा

Another
sort. j

(जजजे. स) मधूलकः

Pilu. k

9. पीलौ गुडफलः चंसी

Walnut. l

(तखिंदा गिरिसंभवे)

अशोड कंदरालौ (दा)

१ द— २ अ— ३ वि—तु. ४—ह. ५—न.

^a Probably *Rottlera tinctoria*, R. Mss. ^b Also केसरः. ^c *Erythrina fulgens*. But some apply the Sanskrit names to the *Melia sempervirens*. ^d *Dalbergia Oujeinensis*, R. Mss. ^e नेमि. Also नेमिन् and fem. नेमी, according to some. ^f *Spondias Mangifera*. ^g Also आन्नातकः ^h *Bassia latifolia*. ⁱ Likewise मधूकः and मधुः. ^j Growing in water; or, according to another reading, on mountainous ground. ^k The name is applied in some provinces to *Careya arborea* (R. Mss.); in others, to *Salvadora Persica* (R.) ^l Described as a species of the preceding, growing on mountains: but the corresponding Hindi name belongs to *Juglans regia*, and also to *Croton Moluccanum*, or *Aleurites Triloba*. ^m Likewise आशोडः and आशोडः. Also कंदरालः.

^m ^{m b} ^a
 वंकोटे (तु) निकोचकः *Alangium.*

^m ^m ^m ^m
 10. पलाशे किंशुकः पर्यो वातपोषो *Butea frondosa.*

^{1 m}
 (ऽय) वेतसे *Bayas, or Bént. c*

^{2 m} ^{m d} ^m ^m ^m ^m
 रथाश्चपुष्प विदुल शीत वानीर वञ्जुलाः

^m ^m ^f ^{3 m}
 11. (ह्री) परिव्याधविदुलौ नादेयी (च) बुवेतसे *The same growing in water.*

^{m f} ^m ^{mg m h} ^m
 शोभाञ्जने शिग्रु तीक्ष्णगंधकाक्षीव मोचकाः *Morunga. e*

^m
 12. (रक्तो ऽसौ) मधुशिशुः (स्याद) *A red variety of the same.*

^{m j} ^m
 चरितः फेनिलः (समौ) *Soap berry.*

^m ^m ^{4 m} ^m ^{5 m}
 विखे शाखिल्य शैलूषौ माखूर श्रीफला (वपि) *Marmelos. k*

^m ^{m m} ^m
 13. मञ्जो जटी पकंटी (स्यान्) *Waved leaved fig-tree. l*

^m ^{6 m} ^{7 m}
 मयप्रोषो वडपादटः *Indian fig-tree. n*

1—स. 2 रथ. 3 चं—स. 4—व. 5—ख.
 6—पाद. 7 वट.

* A hexapetalum. ^b Likewise निकोचकः. ^c The Sanskrit name is by some referred to the Ratan : but a different plant appears to be meant. ^d अश्चपुष्पः. Also रथाश्चपुष्पः. ^e Hyperanthera Morunga or Guilandina Morunga. ^f Likewise शोभाञ्जनः or शोभाञ्जनः. ^g तीक्ष्णगंधकः and तीक्ष्णगंधः. ^h अक्षीवः or आक्षीवः, and काक्षीवः. ⁱ Sapindus Saponaria and other species: but applied also to Mimosa abstergens, R. ^j Also रितः. ^k Ægle Marmelos or Crataeva Marmelos. ^l Ficus venosa. ^m जटिन्. Also fem. जटी, or जटि (Nom. जटिः). So पकंदिन्; and fem. पकंटी, or पकंदि (—टिः). ⁿ Ficus Indica.

Lodh. The
pale sort. a

गाखवः शवरोः खोभ्रिरीटखिल मार्जनौ

Mango. o

14. चाम्बूते रसाले

A very fra-
grant sort
of it.

(ऽसौ) सहकारे (ऽतिसौरभः)

Bdellium.

कुंभोलूखलकं (क्षीवे) कौशिके गुग्गुलुः पुरः

Sebesten. f

15. शेलुः क्षेष्मातकः शोत उहलो वज्जवारकः लसूडा

Piya. h

राजादनं पियाल (च) सन्नकद्रुधनुः पटः

Gambhari.

16. गंभारी सर्वतोभद्रा काश्मरी मधुपर्णिका

त्रीपर्णी भद्रपर्णी (च) काश्मर्य (चाप्य)

Jujube. n

(ऽय इयोः)

17. कर्कन्यूदरी कोलिः

The fruit.

कोलं कुवल फेनिले

1 ति—.

2 ति—.

3 चूत.

4—ख.

a The lodh is a bark used in dying, of which two sorts are in use. Some restrict the first term to this species, and make the rest common to both. b Also शवरोः. c Mangifera Indica. d कुंभं and लूखलकं. Also कुंभोलुः and खलकं. Likewise कुंभोलूखलकं. e Also गुग्गुलु. f Cordia myxa. Also Cordia latifolia, R. Mss. g Also शेलुः. h Chiron-jia Sapida, R. Mss. But the name is in some places applied to Grewia orientalis and didyma. i Likewise राजातर्न or—नः. j And प्रियालः. Also सन्नः and कद्रुः. k Likewise धनुः (धनु of धनुज) and पटः. l Probably Gmelina arborea, R. m Also काश्मरी. n Zizyphus Jujuba, and other species. o Masc. कर्कन्यूः and न्यूः. Fem. कर्कन्यूः. p Masc. वदरः. q Also, in the fem. कोली and कोला.

सौवीरं वहरं धोण्डा (ऽप्य) {

(ऽथ स्यात्) स्वादुकण्टकः *Buin'chi.*

18. विकंकतः सुवाह्यो ग्रंथिलो व्याघ्रपादः (पि)

ऐरावतो नागरंगो नादेयी भूमिजंबुका

Orange.

19. तिंदुकः स्तूर्जकः कालस्तंभः (ख) शितिसारको

Sort of ebony. *f*

मल. वि. काकेन्दुः कुलकः काकतिन्दुकः काकपीलुको

Another sort. *h*

20. गोलीढो भाटलो घण्टापाटलिर्माक्ष सुष्ककौ

Ghantā-paṭali.

तिलकः क्षुरकः श्रीमान्

Tila.

ध्रेक की फिना

(समौ) पिचुल भावुकौ

Tamarix. k

21. औपर्णिका कुमुदिका कुंभौ कैटव्यं कट्फलौ

Kayap'hal.

अमुकः पट्टिका (ख्यः स्यात्) पट्टी लाक्षाप्रसादनः

Red Lód'h.

1—इ.

2 जोष.

3—तु.

4—नु.

^a Some make the three last, others the two last, signify the wild sort : others again explain the last, as denoting both plant and fruit ; and the rest, as indicating the fruit of the common Jujube. ^b Flacourtia Sapida, R. ^c Also वैकंकतः. ^d Likewise नारंगः or नार्थंगः. ^e Some disjoin the two last as names of a different plant. ^f Diospyros melanoxylon, (R), and Glutiosa, (Koen.) ^g Also तिंदुकी. ^h Diospyros tomentosa, R. ⁱ Likewise गोखिङ्गः. ^j Or घंटा and पाटलिः. ^k T. Indica and Dioeca.

Mulberry. ^a 22 नद (सु) पूषः क्रसुको ब्रह्मख्यो ब्रह्मदाव (च)
दल (सु)

Nauclea
orientalis.

नीप प्रियक कदंबा (सु) हलिप्रिये

Marking
nut. a

23. वीरट्ठोऽवष्करोऽग्निसुखी भस्मातकी (त्रिषु)

Pa respal. a

गहभाखडे कंदराख कपीतन सुपार्शकाः

24. मख (सु)

Tamarind.

तित्तिडी चिन्हा ऽव्शिका

A san. h

(सु) पीतसाखके

सर्जका ऽसन वंधूकपुष्प प्रियक जीवकाः

Sak'hoa or
Sal j

25. साले (तु) सखं कार्या (खर्क्याकाः शस्त्रसंवरः)

Kahua, n

नदीसर्जो वीरतरिंद्रदुः ककुभो ऽर्जुनः

1—इ.

2 इ.—.

^a Morus Indica. But some make it the Hibiscus Populneoides. See 23. ^b Likewise कदम्बः. ^c Semecarpus Anacardium. ^d Masc. भास्मातकः. ^e Hibiscus Populneoides, B. Some confound these Sanskrit names with those of the Ficus venosa. ^f Also तित्तिडी and तित्तिडीकः,—दा,—कं. ^g Likewise अक्षीका, आश्विका and आश्वीका. ^h Terminalia Alata tomentosa, R. ⁱ Also आसनः and अशनः. ^j A common timber tree described (Polyandria monogynia) but not yet named by botanists. ^k Likewise शस्त्रः. ^l Also शस्त्रः. ^m Or शस्त्रसंवरः. ⁿ Terminalia Alata glabra, R.

26. ^{m n} राजादन ^{n b} फलाध्यक्षे ^l क्षोरिकायां
(अथ द्वयोः) *Khirant. a*
Inguā.
^{m f c} इक्षुदो ^m तापसतश्च
^m भूर्ज ^{2 m} चर्म ^{3 m} चटुत्वचौ *Bhojpatr. d*
^{f f f} पिच्छला ^m पूरणो ^{m f f} मोचा ^m स्थिरायुः ^m शाखालि (द्वयोः) *Silk-cotton. e*
तावत्
पिच्छा (त) शाखालोवेष्टे *Its gum.*
^m रोचनः ^{m f} झूटशाखालिः *Another sort of silk-cotton.*
^{m h} चिरविस्त्रो ^m नक्तमालः ^m करज ^m (च) करञ्जके *Caranj. g*
^m प्रकोर्जः ^m पूतिकरजः ^{m j} पूतिकः ^m कलिमारकः *Gray Bonduc. i*
^m 29. (करञ्जभेदाः) ^{4 f} षड्ग्रन्थो ^{5 f} मर्कटप्रकारवृक्षरो
^{6 m} रोहो ^{m m} रोहितकः ^m शीघ्रवृत्तुर्दाडिमपुष्पकः ^{7 m} *Rohin. l*

1—का. 2—न. 3—च, and —च. 4—टी.
5 च— 6—न. 7 दा—

^a Perhaps a species of *Mimusops*. *M. Kauki.* ^b Also राजादन फलं and चचचं. ^c Masc. इक्षुदः. ^d The bark is used. ^e *Bombax heptaphyllum.* ^f Also fem. शाखाली. Likewise m. or f. शाखालिः. ^g *Galedupa Arborea* or *Robinia mitis.* ^h Also चिरविस्त्रोः. ⁱ *Cassalpinia*, or *Guilandina*, *Bonduccella.* ^j Likewise पूतिकरञ्जः, पूतिकः, and कलिकारकः. ^k Seemingly varieties of the *Bonduc.* ^l A medicinal plant so called. ^m Also रोहितकः.

M

Khayar, a

30. गायत्री वासतनयः खद्विरे^{f b} दंतधावनः^{m c}

A fetid
Mimosa.

परिमेदे^m विट्खद्विरे^m

A white
sort.

कद्वरः (खद्विरे सिते)^m

31. सोमवल्की^m (ऽप्य)

Palma
christi. d

(ऽप्य) व्याघ्रपुच्छ^m गंधर्व^m हसकी

एरंड^m उरुवूक^{m c} (च) रुचक^{m f l m} सिद्धक^m (च सः)

32. चंचुः पञ्चाङ्गुलो^m मंड^m वर्धमान^{m g} व्यडंवाकाः^m

A variety of
the *Sami*.

(चल्पा यमी) यमोरः^{m i} (स्वाच)

S'ami or
taen. j

कृमो^{2 f} सक्तफला^{f k} शिवा^j

Mayan. l

33. पिण्डोतकी^m मरुवकः^m श्वसनः^m करहाटकः^m

मैत्रिफल

शल्य^m (च) मद्ने^m

Déodar. m

शक्रपादपः^m पारिभद्रकः^m

34. भद्रदाह^{m n} द्रुकिणिमंⁿ पीतदाहⁿ (च) दाहⁿ (च)

1 चि—.

2 यमो.

^a *Mimosa Catechu* (Khayar) Linn. ^b Also masc. गावलिनु (—लो)

^c Likewise वासपत्तः and वासदलकः. ^d *Ricinus communis*. ^e Also

उरुवूकः. ^f Likewise रुचकः and रुचुकः or रुचुकः. ^g Also चंचुः or

चान्दः. ^h Likewise व्यडंवनः. ⁱ Also यमोरः. ^j *Mimosa albida*.

^k Or उरुवूकः. ^l *Vangueria spinosa*, R. But the Sanscrit names

are referred also to *Gardenia dumetorum*. ^m In Bengal, *Uvaria*

longifolia : but properly seems to be a pine or fir.

पुत्तिकाष्ठ (घृ सप्त स्वरु) देवदारव्यु
(ऽय द्वयोः) Trumpet flower. a

35. पाटलिः पाटला, ऽमोघा काचस्थाली फलेरहा
लण्डान्ता कुवेराणी

श्यामा (तु) महिला (हया) Priyangu. c
36. लता गोवंदनो गुन्द्रा प्रियङ्गुः फलिनो फलो
विष्वक्सेना गंधफलो कारंभा प्रियक (च सा)

37. मरुद्वक्पर्ण पत्रोर्ण गट कङ्कट्टु टुटुकाः
शोनाक शुक्रनासर्ज दोर्घरंत कुटुम्बटाः

38. शोणक (चा) ऽरला
तिथ्यफला (त्वा) मलको (त्रिषु) Emblic myrobalan.
अक्षता (च) वयस्या (च)

(त्रिलिङ्ग (स्तु.) विभोतकः Beleric myrobalan. m

1—र.

2—र.

3—चा—.

a Bignonia suave-olens. b Also fem. पाटलो. c अमोघा or जोषा.
d Likewise काको and स्वाको. e A fragrant seed so named. f And
other synonyma of woman. g Bignonia Indica. h Also शोनाकः.
i चरटुः or चरटुः. j Phyllanthus. Emblica. k Masc. चामलकः. l Or
चमःस्था. Also काचस्था. m Terminalia belerica. n Fem. विभोतको.

39. ^mअक्ष^{1m}स्तु^mषः^m कर्ष^mफलो^m भूत^mवासः^m कलि^mद्रुमः^m

Yellow
myrobalan.

अभया (तु) व्यवा पथा वयसा पूतनाऽचता हरे

40. हरीतको हैमवतो चेतको अयसो शिवा

Sural. c

पोतद्रुः सरलः पूतिकाष्ठं (चा)

Caniydr. d

(ऽय) द्रुमोत्पलः^m

41. कर्णिकारः परिव्याघो

Barahal. e

लकुचो लिङ्गुचो उल्लः^m

Bread fruit
or Jaca
tree. g

पनसः कंटकफलो^m

Hijjal. j

निचुलो ऽखुज इज्जलः^m

Opposite
leaved fig-
tree. l

42. काकोडुंबरिका फलुर्मलपूर्जवनेफला

Nimb. n

अरिष्टः सर्वतोभद्र हिङ्गुनिर्व्यास मालकाः^m

43. पिचुमई (च) निम्बे

Sisd. p

(ऽय) पिच्छला ऽगुरु शिंशपा^m

१ द्रुम.

२ च—.

३ ज—.

^aTerminalia citrina. ^b Also पनःखा and कायःखा. ^c A tree which yields a resin. ^d Pterospermum acerifolium or Pentapetes acerifolia. ^e Artocarpus Lokutsha (Lucucha), R. ^f Likewise लकुचः. ^g Artocarpus integrifolia. ^h Also फलसः. ⁱ And कंटकोफलः. or कंटकफलः. ^j Eugenia acutangula. ^k Likewise इज्जलः. ^l Ficus oppositifolia, R. ^m नलपू (पू). Also नलपूः (—र), and नलपूः (—यू). ⁿ Nimba Azadaracta (A'za'dderakht) or Melia Azadirachta. ^o And पिचुमईः. ^p Dalbergis Sissoo, R. ^q Or, according to some, अगुरुशिंशपा.

- कपिला भस्मगर्भा (सा) ^f Another sort. a
- शिरौष (स्तु.) कपीतनः ^m ^m Siris. b
44. भण्डिलो (ऽप्य) ^{m c} तटो ^m ^{1 m} ^m (ऽय) चाम्पेयश्चम्पको हेमपुष्पकः ^m Champā. d
- (एतस्य कलिका) गन्धफलो (स्याद्) ^f Its flower.
- (ऽय) केसरे ^{m f} Mul-sari. e
45. वकुलो ^m वक्षुलो ऽशोके ^m Asoc. g
- (समौ) करक दाडिमौ ^m ^{m h} Pomegranate.
- चाम्पेयः केसरो नागकेसरः काश्वना (चयः) ^m ^m ^{m j} ^{2 m} ^k Nāgdear. i
46. जया जयन्तो तर्जारो नादेयो वैजयंतिका ^f ^f ^f ^f ^f Jainth. l
- ओपयैमग्निमंथः (स्यात्) कणिका गणिकारिका ^m Ganiydrī. m
47. जयो ^{m n}

1 च—.

2—ज.

3 च—.

* Some make these terms synonymous with the preceding. ^b *Mimosa Seereessa* (Siri'sha), R. ^c Also भण्डिरः and भंडीलः or भंडीरः. ^d *Michelia Champaca*, ^e *Mimusops Elengi*. ^f Likewise केसरः. ^g *Jonesia Asoca*, R. ^h And दाडिमः, दाडिम्यः or दाडिमः. Also fem. दाडिमो. ⁱ *Mesual ferrea*. ^j Likewise केसरः and नागकेसरः. ^k And all synonyma of gold. ^l *Æschynomene Sesban*. ^m *Premna spinosa*, and longifolia. ⁿ Some make these five synonymous with the preceding five, as names of the *Arani* or *Premna spinosa*.

- Coraiya. a* ^{m b m n f} (ज्य) कुटजः शक्रो बत्सको गिरिमल्लिका
- Its seed.* ^{m f n l m n n} (एतस्मै य) कलिङ्गन्द्र्यवभद्र्यव (फले) एतस्मै
- Caro'nda. c* ^{2 m d * m e m m} 48. कण्णपाकफला ऽविग्न सुषेणाः करमईके
- Tamāl. f* ^{m 3 m m g} कालस्कन्धसामालः (स्यात्) तापिच्छो (ज्य.)
- Sédurt. h* ^m (ज्य) सिंदुकः
- ^{m i 4 m j f k 5 f} 49. सिन्दुवारेन्द्रसरसौ निर्गुण्डीन्द्राणिके. (त्यपि)
- ^{f f f m m m} *Détār. l* वेणी खरा गरौ देवताडो, जीमूत (इत्यपि)
- ^{f f} *Sirtāri. n* 50. श्रीहस्तिनी (त) भूरण्डो
- ^{n/p f} *Arabian Jasmin. o* दणशून्यं (त) मल्लिका
- ^{f q} भूपदो शीतभोर (ख)

1 द—.

2—ख.

3 त—.

4 द—.

5 द—का.

^a Echites antidysenterica or Nerium antidysentericum. ^b Also कोटजः. ^c Carissa Carandas. Applied also, but erroneously, to the Flacourtia Cataphracta. ^d Also कण्णपाकः, पाकफलः, कण्णफलः, पाककण्णफलः and other combinations of the same terms. ^e Likewise आविग्नः. ^f A tree noted for the dark hue of its blossoms. ^g Also तापिङ्गः. ^h Vitex trifolia and Nigundo. Applied also to Buddleia Neemda, B. Mss. ⁱ Likewise सिंदुकः and सिंधुवारः. ^j Or इन्द्रसरिः. ^k Also निर्गुण्डी. ^l A plant so called. ^m Likewise खगरी, and खरागरी or गरागरी. ⁿ Heliotropium Indicum. ^o J. Zambac. ^p Also fem. दणशून्या. ^q Likewise शीतभोरः.

- If a
- (सैवा.) स्रोता (वनोज्ञवा) A wild variety.
51. शेफालिका (तु) सुवहा निर्गुण्डो नोलिका (चसा) *Nébart. b*
- f c f f f f
- (सितासौ) श्वेतसुरसा भूतवेष्ट. The same white.
- f 2f
- (ऽय) मागधो Sort of Jasmin. d
52. मलिकायुधिका स्वध्र *f f f*
- f
- (सा पोता) हेमपुष्पिका Yellow Jasmin.
- m m f f t
- अतिमुक्तः पुंड्रकः (स्याद्) वासंतो माधवोलता *Mdlatt latd. e*
- f h f f i
53. सुमना मालतो जातिः Great flowered Jasmin. g
- f f
- सप्तला नवमालिका Double Jasmin. j
- m n m n
- माध्यं क्रन्दः Many flowered Jasmin. k
- m m m
- रक्तक (स्तु.) बंधूको बंधुजोषकः *Dop'hariya.*
- f f 3f
54. सहा कुमारी तरणिद् Aloe. n

1 चा—.

2—घो.

3 लि—.

* चास्त्रोता or चास्त्रोटा. ^b *Jasminum villosum*, R. The sanscrit names are assigned, in Bengal, to the *Nyctanthes Arbor tristis*. Some apply the two last terms to a distinct sort. ^c Also शेफालि; or शेफालो and शेफालिका. ^d *J. Auriculatum*. ^e *Gaertnera racemosa* or *Banisteria Bengalensis*. ^f Likewise माधवी and कृता. ^g *J. Grandiflorum*. ^h सुवहा: (—वह् or सुवना. ⁱ Also जातो. ^j *J. Zambac fl. multiplicatis*. ^k *J. multiflorum* or *pubescens*. ^l *Pentapetes phœnicea*. The Sanscrit names are by some assigned to the *Ixora coccinea*. ^m Also बंधुकः. ⁿ Also *perfoliata*.

Globe ama-
rauth. a

The crim-
son sort.

The yellow
[or white]
variety.

Blue Barle-
ria. d

Thint. g

A purple
sort.

A yellow
sort. i

China rose.

The blos-
som of se-
samum.

Oleander.

Cartl. o

Thorn ap-
ple. q

^m ^f
अम्बान (स्तु.) महासहा

^{m b}
(तल योथे) कुरवक

^{m c}
(सल पोते) कुबंटकः

^{m h} ^f ^{m i}
55. (नोलाभिणी हयोर्) बाणादासो (च) जर्तगल (चसा)

^m
सैरोवक (स्तु.) भिणो (स्यात्)

^m
(तखिन्) कुरवको (रथे)

^m ^{f l}
56. (पीता) कुबंटको (भिणी तखिन्) सहचरो (हयोः)

^k
चोडपुष्पं जवा

^m ^m ^m ^m
वज्रपुष्पं (पुष्पं तिलस्य वत्)

^m ^m ^m
57. प्रतिहास यतप्रास चण्डात हवमारकाः

^m
करोरे

^m ^{m p} ^{l m}
करोरे (त) ककर ग्रंथिला (वभो)

^m ^m ^{m r} ^{m s}
58. उन्मत्तः कितवो धूर्तो धूसरः कनका (हयः)

^m ^m
मातलो महन (चा)

1—ह.

* Gomphrena globosa. ^b Or कुरवकः. ^c Also कुबंटकः. ^d Barleria caerulea, R. ^e Masc. बाणः. ^f Or चार्तगलः. ^g Barleria cristata. ^h Or सैरोवकः. ⁱ Barleria Prionitis. ^j Masc. सहचर. Also सहचरोः. ^k Hibiscus Rosa sinensis. ^l Also जवा. ^m Nerium Odorum. ⁿ Or प्रतोहासः. ^o Described as a thorny plant, of which Camels are fond. ^p Also ककरः. ^q Datura Metel and Fastuosa. ^r Likewise धूसरः and धुसूरः. ^s Or any other name of gold.

- (स्य फले) मातुलपुत्रकः The fruit
59. फलपूरो बीजपूरो रचको मातुलपुत्रके Citron. a
- समीरणो मरुबकः प्रस्थपुष्पः फणिष्मकः Maruā. b
60. जंभीरो (प्य) Paruds. d
- (स्य) पर्यासे कठिञ्जर कुठेरको The white sort. e
- (सिते) र्ज्जको (स्य) Lead wort. f
- पाठी (तु) चित्रको वङ्गि (संज्ञकः) Swallow wort. i
61. चर्का (ह) वसुकास्त्रोत गणरूप विकीरणाः मन्दार (चा) र्ज्जपर्ये
- (स्य शुद्धो) र्ज्जर्क प्रतापसौ The white sort.
62. शिवमन्त्री पाशुपत एकाठीलो वको वसुः Bacapushpa. k
- वन्दा वृक्षादनी वृक्षवृक्षा जीवन्तिके. (त्यपि) A parasite plant. o

1—न.

2—का—

3—का.

* Citrus medica. Two sorts are here named : but some make the terms synonymous. ^b Marjoram. ^c The Sanscrit names are also assigned to a species of basil (Ocimum) with small leaves ; and to another sort of citron. ^d Also जंभीरः. ^e Considered by some to be the sacred Basil (Ocimum sanctum). ^f Ocimum gratissimum. ^g Plumbago. zeylanica. ^h Or चित्रकः. ⁱ And other names of fire. ^j Asclepias Gigantea. ^k Or any name of the sun. ^l Confounded by some with Æschynomene grandiflora, but appears to be a different plant. ^m Likewise fem. एकाठीला. ⁿ Also वृक्षः. ^o And वसुकाः or वसुकाः. ^p Epidendrum Tesseloides and other species. ^q Likewise वन्दका and वन्दका.

6. चित्रोपचित्रा न्यग्रोधी द्रवन्ती शंवरी वृषा Musalī. a
 प्रत्यक्षेत्र्या सुतत्रेया रण्डा मृषिकपर्ण्य (ऽपि)
7. अपामार्गः शैखरिका धामार्गव मयूरकौ Apāng. c
 प्रत्यक्षपर्णी कौशपर्णी किण्विही खरमञ्जरी
8. फंजिका ब्राह्मणी पद्मा भार्गी ब्राह्मणयष्टिका Bamanai-
t'ht. h
 चङ्गारवल्ली बालेयशक वर्ध्वर वर्ध्वकाः
9. मञ्जिष्ठा विकसा जिङ्गी समङ्गा कालमेधिका Madder. j
 मण्डूकपर्णी भण्डूरी भण्डू योजनवस्त्र (ऽपि)
10. यासे यवासे दुःसर्षो घन्वयासः कुनाशकः Jarodā. o
 रोदनी कच्छुरा जनन्ता समुद्रांता इरासभा
11. वृष्णिपर्णी वृथक्पर्णी चित्रपर्ण्यं त्रिवल्लिका Chdoulī'ya. s

1 छ.— 2—र्षी. 3—क. 4—ली. 5—र्षी. 6 छ.—

* A medicinal plant : probably *Anthericum tuberosum*, R. Mss.
 b Likewise संवरी. c *Achyranthes aspera*. d And शैखरेयः. e Also
 अपामार्गः. f Or प्रत्यक्षपर्णी. g And कौशपर्णी. h *Ovida verticellata*, R.
 i Also बालेयः. j *Rubia Munjeet* (Manjit'h), R. k Or विकसा.
 l Also कालमेधिका. m And भण्डूरी. n Likewise योजनपर्णी. o Perhaps
Hedysarum Albagi? or rather, a new species. p Likewise पासः,
 and! अपपासः. q Also घन्वयासः and घन्वयासः. r Likewise चोदनी.
 * Explanations differ; the names in both lines being synonymous
 according to some; but denoting two distinct plants according to
 others. The first seems to be *Hedysarum lagopodioides*. t Or वृष्णिपर्णी.

- Ramodasac.* ^{f f f a f b 1 f} क्रोटुबिका सिंहपुष्पी कलशिर्वावनिर्गु हा
- Sort of prickly nightshade. ^{f f f f f} 12. निदिग्धिका स्यशी व्याघ्री दृहती कण्टकारिका
^{f f f f 2 f} प्रचोदनी कुली चुद्रा इःस्यर्षा राद्रिके. (त्वपि)
- Indigo. d ^{f f f f f} 13. नीली काशा क्षीतकिका ग्रामीणा मधुपर्णिका
^{f f f f e f l f} रञ्जनी औफली तुला द्रोणी दोला (च) नीलिनी
^{m 3 m h f f}
- Somra j. g* ^{f i f f i 4 f} 14. अवसृजः स्नेमराजी सुवह्निः सोमवह्निका
^{f f b f f f f f} काशमेघी लण्णफला वाकुची पूतिफला (ऽपि)
- Long pepper. ^{f k f l f f} 15. लण्णोपकुल्या वैदेही मागधी चपला कणा
^{f f} उषया पिप्ली ग्रीष्मी कोला
- Another sort. ^f (ऽथ) करिपिप्ली
- ^{f f f m m} 16. कपिवह्नी कोलवह्नी अयसी वशिरः (पुमान्)
- The plant. ^{n o f p} चव्य (न्तु) चविका

¹ सु— ²—का. ³—जिन्. ⁴—ही. ⁵ च—.

* Also कलशी and कलशिः. ^b धावनिः or धावनी. • Solanum Jacquini, Willd. ^d Indigofera tinctoria. • Some read तृणी, others तूली. ^f Also चेला, according to another reading. ^g Conyza (or serratula) anthelmintica. ^h Or fem. सोमराजी (—जी). ⁱ Likewise काशमेघी. ^j Some write वायुजी. ^k Also उषया. ^l Likewise पिप्लीः. ^m And वशिरः. ⁿ Or synonymous with the preceding : or else the name of a different plant ; Tetranthera apetala, R. ^o Also fem. चव्या. ^p Or चरी. Also neut. चविकं.

- ^f ^{1f} ^f
 काकचिखी गुञ्जे(तु) कण्ठा
17. पल्लवा (ति) गुग्गुला खर्द्वेष्टा स्वादुकण्ठकः Retti. a
- ^m ^m ^m
 गोकण्ठको मोक्षुरको वनहृद्वाट (दृत्पि)
18. विष्ठा विषा प्रतिविषा ऽतिविषोपविषा ऽरुणा Atis. c
- ^f ^m
 ऋद्धी महीषधं (चा)
- ^f ^f
 (ऽव) क्षीरावी दुग्धिका (समे) Dud'h. d
19. शतचूली वल्लभता ऽभोरिन्दीवरी वरी S'atdvari. e
- ^f ^f ^f ^f
 ऋष्यप्रोक्ता भीरपत्नी नारायण्यः शतावरी
20. चरेह (रु)
- ^m ^{m h} ^{5 m}
 (ऽव) पीतद्रु कालेयक हरिद्रुवः Da'ru
haldi. g
- ^f ^f ^f ^f
 दावी पचंपचा दाहहरिद्रा पर्जन्यी. (त्पि)
21. वषोऽगन्था वरुगन्था गोखोमी शतपर्बिका Orris root. j
- ^f
 (शुक्ला) हैमवती A white
sort. k

1 गुञ्जा. 2 ख— 3 छ— 4 द— 5—डु.

^a Abrus precatorius. ^b Barleia (or Ruellia) longifolia. The name seems to be also applied to Tribulus Lanuginosus. ^c Betula ? As. Res. vol. vi. p. 573. ^d Asclepias rosea, (R.) and other species. ^e Asparagus racemosus, Willd. ^f Sing. नारायणी. ^g Amomum Zanthorhizon, Roxb. ^h Also काशीवकः. ⁱ Likewise पचंपचा. ^j Iris pseudacorus ? ^k Acorus calamus.

Justicia. a	^f वेद्यमाट ^{1f} सिंघौ ^{bf} (त) वासिका
	^{mc} ^{md} ^m ^{me} ^m
22. दृषोः ऽटक्षः सिंहास्यो वासको वाजिदन्तकः	
Clitoria. f	^{fg} आस्कोता ^f गिरिकर्णी (स्याद्) ^f त्रिष्णुद्रान्ता ^f ऽपराजिता
Barleria. h	^f ^m ^m ^{2m} ^m
23. इक्षुगन्धा (त) काण्डेक्ष कोकिलाक्षे क्षुरक्षुराः	
Anethum. i	^{mj} ^{3m} ^{4f} ^f ^{fk}
	शालेयः (स्याच्) क्षीतशिवम्भता मधुरिका मिथी
24. मित्रेया (प्य)	
Euphorbia. 1	^{mm} ^{mn} ^{5f} ^{fo} ^{fp}
	(ऽय) सौङ्गण्डो वज्रद्रुः सुक् सुही गुडा
	^f समंतदुग्धा
Babreng. q	^{mn} ^{fr} ^f
	(ऽथो) बेक्षुममोषा चित्रतंडुला
25. तंडुल (च) क्षमिन्न (च) विडङ्गं (पुन्त्रपुंसकम्)	^{ms} ^m ^{mt}
Sida. u	^f ^m
	वशा वाद्यालको
Crotalaria. v	^f ^f
	चण्टारवा (त) शयपुष्पिका

1—सही. 2 दू—. 2 यी—. 4 ख—. 5—हू.

^a Justicia adhatoda & ganderussa. ^b Also वाषा and वाषिका. ^c Or दृषः. ^d And चटक्ष. ^e Likewise वाधकः. ^f Clitoria ternatea. ^g Also आस्कोटा. ^h Barleria Longifolia : but applied also to Capparis spinosa. ⁱ Anethum Sowa and Pammorium, R. ^j Or शालेय. ^k Also मिथिः, मिथी and मिथिः. ^l Including divers species, as Tirucalli, &c. ^m Also सिङ्गण्डः and योङ्गण्डः. ⁿ Likewise वज्रः. ^o Or सुहा. Also सुहिः. ^p And सुही. Likewise masc. सुहः. ^q The seed is used as a vermifuge. ^r क्षमोषा and मोषा. ^s Also तंडुलः. ^t This and the two preceding terms admit the three genders, say some. ^u S. cordifolia and Rhombifolia, &c. ^v C. retusa, sericea and some other species.

26. ^fह्रीका ^{f^a}गोक्षनी ^fद्राक्षा ^fखाही ^{1f}मधुरसे. (ति च) A grape.
^fसर्वांशुभ्रतिः ^{f^b}सरखा ^{f^c}त्रिपुटा ^fत्रिष्टता ^{2f}त्रिष्टत् *Téort* : the white sort.
27. ^fत्रिभण्डी ^{f^d}रोचनी
^fश्यामा ^{f^e}पालिंधी ^f(तु) ^fसुषेणिका The black sort.
^fकाला ^fमसूरविदला ^fऽर्धचन्द्रा ^fकालमेणिका
28. ⁿमधुकं ⁿक्षोतकं ^fयष्टिमधुका ^{f^g}मधुयष्टिका Liquorice.
^fविदारी ^fक्षीरशुक्ले ^{3f}क्षुगन्ध्या ^fक्रोष्टी ⁱ(च या सिता) *Bhuincaon-* rd the dark sort. h.
29. ^f(अन्या) ^fक्षीरविहारी ^f(स्यात्) ^{4f}महाश्वेतुर्धगन्धिका ^{5f}Another sort (pale).
^fलाङ्गली ^fशारदी ^fतोयपिप्पली ^fशकुलादनौ *Canchara'. j*
30. ^fखराखा ^fकारवी ^{m^l}दीयो ^mमयूरो ^{m^m}लोचमसकः Celosia. k

1—सा.

2—तु. °

3 ह—.

4—ता.

5 च—.

* Or गोक्षना. ^b Also सरखा, सरसा, and सवहा; some read सुवहा.
^c And त्रिपुटो. ^d Likewise रोचनी. ^e पालिंधो. or पालिंधी. ^f Glycyrrhiza glabra? Or Abrus precatorius albus, the root of which is substituted for liquorice. ^g Also यष्टी. ^h Convolvulus paniculatus. ⁱ Interpretations differ, transposing the distinction of colour. ^j Jussieu repens.
^k C. Cristata. ^l Also दीपकः. ^m Likewise लोचमकंदः.

<i>Syām-lata</i> 'a	^{f b} गोपी ^f म्यामा ^f मारिवा (स्याद्) ^{1 f} नंतोत्पलमारिवा ^{2 f}
<i>Ridd'hi</i>	31. ⁿ दोम्ब ^{3 f} चक्षिः ^f सिद्धि ^{4 f} चक्षुरौ
<i>Vrida'M.</i>	^{5 f} दृष्टे (रूप्याचवा इमे) ^c

SECTION IV.

<i>A banana.</i> d	1. ^{f e} कदली ^{f f} बारणवुसा ^f रंभा ^f मोचांशुमरफला ^{6 f} ^f काष्ठोला
<i>Muga'nt.</i>	^f सुगन्धौ (त) ^f काकसुता ^{7 f} चहे (त्यपि)
<i>Egg plant.</i> g	2. ^{f h} वात्ताकी ^f चिडुकी ^f सिंही ^f भण्डाकी ^f दुषधर्षकी ^{f i}
<i>Rasan. j.</i>	^f नाकुली ^f सुरसा ^f राक्षा ^{f k} सुगन्धा ^{f l} गन्धनाकुली

1 क—	2 च—	3 क—	4 चक्षी.	5 दधि
6 क—	7 चहा.			

* Interpretations differ ; some referring the two last terms, others the whole line, to a different plant. ^b Or गोपा. ^c The same synonyma with the preceding. They are medicinal drugs. ^d *Musa sapientum*. ^e Also masc. कदलः. ^f Likewise बारणवुसा. Some write बारवुसा. ^g *Solanum melongena*. ^h Also वात्ता or वात्ताङ्गः ; and masc. वात्ताङ्गः,—कु,—की, (—विम्.) ⁱ Likewise दुःप्रधर्षकी. ^j Uncertain. See As. Res. vol. iv. p. 309. ^k Some read नानसुगन्धा. ^l Physicians reckon this a variety of the preceding.

3. नकुलेष्टा भुजङ्गाक्षी च्छत्राक्षी सुवहा (च सा)
विदारोगंधांशुमती सालपर्णी स्थिरा ध्रुवा *Sa'iparni'. b*
4. तुण्डिकेरी समुद्रान्ता कर्पाक्षी वदरे (ति च)
भारद्वाजी (तु सावत्या) *Wild cotton. f.*
रुद्राक्षी (तु) दृषभे दृषः *Rishabha. g*
5. गार्ह्वेक्षी नागवला भ्रूषा क्रस्वगवेधुका
धामार्गवे घोषकः (स्यान्) *Górakha. i*
महाजाक्षी (सु पीतकः) *Ghoshá with white flowers.*
ज्योत्स्नी पटोलिका जाली *With yellow flowers.*
नादेयी भूमिजंबुका *A small cucumber. k.*
(स्यात्) लाङ्गलिकप्रणिशिक्षा *Bhuinjâmb. m*
काकाङ्गी काकनासिका *La'ngaliya. n*

1 च—.

2—रा.

3—की.

4 च—.

* The last line contains names of a different plant, say some.
^b Hedysarum Gangeticum. ^c Also विदारी. ^d Likewise सालपर्णी.
^e And कर्पाक्षी. ^f In Bengal, Hibiscus vitifolius is called wild cotton, वनकर्पाक्षी. ^g A medicinal drug. ^h Also masc. रुद्राक्षी (—न). ⁱ Uncertain : many different plants being shown under this name. ^j Some erroneously make it masc. महाजाक्षी (—खिन्). ^k Trichosanthes diceca, R. Applied also to Luffa acutangula, (R.) or Cucumis acutangulus.
^l And ज्योत्स्ना. ^m Interpretations differ much. Some remark, that the terms are here repeated by mistake. See § 2. 18. ⁿ Leea aquata. But, according to other Hindi synonyma, Trichosanthes Cucumerina.

- Cissus. a 7. गोधापदी (तु) सुवहा
Musal. b सुसली तालमूलिका
Mérasringi. d अजशङ्खी विषाखी (स्याद्)
Gogi. e. गोविन्दा दार्जिके (समे)
Betel. g 8. ताम्बूलवल्ली ताम्बूली नागवल्ली (प्य)
Rénuca. h (ऽय) द्विजा
हरेणू रेणुका कौन्ती कपिला भस्मगन्धिनी
Ela'ba'luka. 9. एलवालुकमै लेयं सुगन्धि हरिवालुकम्
वालुकं (चा).
Cundur. j (ऽय) पालंकां सुकुन्दः कुन्द कुन्दः
Ba'la. o 10. बालं क्रीवेर वर्हिष्ठो दिव्यं (केयाखुनाम च)

1—ह्री.

2—वु.

3 ऐ—.

4—ह.

5 छ—.

* C. pedata, Vahl. ^b Perhaps Anthericum tuberosum. ^c Also सुवली. ^d Described as a milky and thorny plant, with a fruit shaped like a ram's horn; and used as a medicine for the eyes. ^e A potherb wild in corn fields, perhaps Phlomis esculenta. ^f Or दर्विका. ^g Piper betel. ^h This and the five following articles are perfumes of different sorts. ⁱ Likewise हरिवालुकं. ^j Perhaps the resin of Boswellia serrata. ^k पालंकी and पालंका. ^l Also masc. and fem. सुकुन्दः. ^m Some read कुन्दः. ⁿ Erroneously कुन्दरः. ^o Perhaps Andropogon schoenanthus. ^p Also ह्रीवेरं. ^q वर्हिष्ठं or वर्हिष्ठः. ^r All the synonyms of hair and of water.

कालामुसार्थं दृष्ट्वा ऽस्यपुष्पं शीतशिवानि (तु) Benzoin.

11. शैलेयं

तालपत्री (तु) देत्या गन्धकुटी मुरा Mura.

गन्धिनी

गजभक्ष्या (तु) सुवशा सुरभी रसा Salid. a

12. महेरणा कुन्दुरकी शङ्खकी. ह्यादिनी. (ति च)

अग्निज्वाला सुभिजे (तु) धातकी धातपुष्पिका Lythrum. g.

13. द्यूका चन्द्रवालैला निष्कुटिर्बुडला Large Cardamoms.

(ऽथ सा)

(सूक्ष्मोप) कुक्षिका तुला कोरंगी त्रिपुटा तुटिः Small Cardamoms.

14. व्याधिः कुष्ठं पारिभाष्यं व्याप्यं पाकलमुत्पलम् Cūr', or Cūt'h. k

शङ्खिनी चोरपुष्पी (स्यात्) केशिन्य Chō'r-ca'nta'.

(ऽथ) वितुम्बकः Bhūm'i'a'ma-la'ci. n.

1 दृष्ट्वा.

2—दृ.

3—धा.

4—ता.

5ए—.

6 दृ—.

7 दृ—.

8 दृ—.

9—नी.

^a Boswellia serrata, R. Mas. ^b And गजभक्षा. ^c सुरभिः or सुरभी. Also सुभीरसा. ^d Likewise महेरणा. ^e Also शङ्खकी and शिखकी or शिखकी. ^f Likewise ह्यादिनी. ^g Lythrum fruticosum, L. or Grislea tomentosa, R. ^h Or धातपुष्पिका. ⁱ And निष्कुटो. ^j Or लट्ठी. ^k Perhaps a sort of Costus. ^l And वाच्यं or वाच्यं. ^m Andropogon aciculatum. ⁿ One Commentator applies the Sanscrit names to Flacourtia cataphracta.

- 1 f
- (अथा) ठकी Tūbari. a
19. काशी. चत्तुर्णा तुवरिका चत्ताखकं सुराद्रजे
Cyperus rotundus.
20. स्रव गोपुर गोर्नई कैवर्त्तिसुखकानि (च)
Ga'nt'hiala. g
21. मरन्माखा (ठ) पिशुना स्मृता देवी लता लघुः
Piring or Asparac. j
22. तपस्विनी जटामांसी जटिखा लोमशा मिसी Spikenard. o

1 चा—.

2—क.

3—र.

a A fragrant earth. b Also तुवरी or तुवरी, and तुवरिका or तुवरीका. c Likewise चत्ताखकं and चत्तु (—हु) and ताखकं. d Also दाशपूरं and दशपूरं or दशपूर. e Or, according to another reading, परिपेखं or पारिपेखं. f Likewise कैवर्त्तिसुखकं or कैवर्त्तिसुखकम्. g Said to be a perfume. h Or वरिःपुष्पं. Also वरि (—नु) and पुष्प; likewise वरि and वृक्षवरि. i Some add from the next line वरत्. j Medicago esculenta, R. k Also वरत् and माखा. l Or वृक्षा. m Also कोटी and वनी. n Also लंकापिका or लंकाबिका. Likewise वनीलंकाबिका. o Valeriana Jatamansi. p Also जटा and जांसी. q Or मिषि; मिषि; and मिषी. Some here read चाबिनी; but erroneously.

Woody
Cassia. a

Zerumbet
or zedoary.
c

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८
त्वक्पत्रमुत्कटं भृङ्गं त्वचं चोचं वराङ्गकम्
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८

23. कर्चूरको द्राविडकः काल्पको वेधमुख्यकः

SECTION V.

A herb, or
deciduous
plant.

A drug, or
simple.

1. औषधो (जातिमात्रे स्थुर)

(अजातो सर्वम्) औषधम्

Any escent-
lent plant.

शाका (खं पत्र पुष्पादि)

Amaranth.
f

तण्डुलीयोऽल्पमारिषः

A sort of
potheb, g

2. विशल्याऽग्निशिखाऽनन्ता फलिनी शक्रपुष्प (ऽपि)

Another
sort. h

(स्याद्) अक्षगन्धा अक्षगन्धावेगी दृष्टद्वारकः

3. जुंगो

The moon-
plant. l

ब्राह्मी (तु) मत्स्याक्षी वयस्या सोमवह्वरी

1 च—.

2—ओ.

3—ओ.

4 चा—.

* Or the three first terms signify Malobathrum ; and the three next, the Cassia bark. ^b Also त्वक् (—च) and पत्रं. ^c Curcuma Zerumbet, R. ^d Or काल्पकः. ^e औषधिः and औषधी. ^f Amaranthus polygamus. ^g Not ascertained. ^h Perhaps Convolvulus Argenteus. ⁱ Or अक्षगन्धा. ^j अक्षगन्धी or अक्षगन्धी. Also अक्षगन्धा and अक्षगन्धी. ^k Likewise fem. अक्षगन्धी. ^l Asclepias acida, (R.) or Cynanchum Viminale. But some distinguish this Bráhmī from the Sôma latá. ^m Or ब्राह्मी. ⁿ And वयःस्था. ^o Also सोमवह्वरिः and सोमवह्विका. Likewise synonymous terms ; as सोमवह्वरी, चन्द्रवह्वरी.

- पटुपर्णी हैमवती स्वर्णक्षीरी हिमावती A medicinal sort. a
4. हवपुच्छी (तु) कांबोजी मासपर्णी महासहा Masha'ni.
- तण्डिकेरी रक्तफला विंबिका पीलुपर्ण्य (ऽपि) Tēla'cucha'.b
5. वर्जरा कवरौ तुङ्गी खरपुष्पा ऽजगन्धिका Barbara'.d
- एलापर्णी (तु) सुवहा रास्ना युक्तरसा (च सा) E'la'nt. e
6. चाङ्गेरी चुक्रिका दन्तशटा ऽव्यष्टा ऽव्यलोणिका Wood Sorrel. f
- सहस्रवेधी चुक्रो ऽव्यवेतसः शतवेध्य (ऽपि) Sorrel. g
7. नमस्कारी गण्डकाली समझा खदिरौ (त्यपि) A sensitive plant. h
- जीवन्तो जीवनी जोवा जीवनीया मधु (च सा) Ji'yati'.j
8. कूर्चशीर्षो मधुरकः ऋङ्ग कृष्णाङ्ग जीवकाः Ji'vaca.
- किराततिक्तो भूमिम्बो ऽनार्यतिक्तो Sort of Gentian. m
- (ऽथ) समला Charma-gha's.

1—शी.

2—न.

3—न.

^a Stated to be the produce of the snowy mountains. ^b Momordica monadelpha or Bryonia grandis. ^c Or तण्डिकेरी. ^d Ocimum gratissimum ? ^e Mimosa octandra ? ^f Oxalis monadelpha, R. ^g Other interpretations are also stated by commentators. ^h Some make these four and the preceding five terms synonymous, as names of a sensitive plant. Others refer this line to the Lycopodium imbricatum, (R.) ⁱ Also गण्डकारी. ^j Celtis orientalis ? ^k Or जोवना. ^l Also मधुसूया and खवा. ^m Gentiana Cherayta, R. ⁿ Likewise किराततिक्तः.

9. विमला सातला भूरिफेना चर्मकषे. (त्यपि)
Cu'co'li. वायसोली स्वादुरसा वयस्या
D. nti. (इय) मकुलकः
10. निकुम्भो दन्तिका प्रत्यक्शेर्षु दुस्वरपर्य. (इपि)
Carui. f. अजमोदा (तू.) यगन्वा
Ajwaen. g. ब्रह्मदर्भा यवानिका
11. (मूले) पुष्कर काश्मीर पद्मपत्राणि (पौष्करे)
Costus. i. अथथा इतिचरा पद्मा चारटी पद्मचारिणी
St'hal'padma. k
12. काम्पिष्ठः कर्कशश्चन्द्रो रक्तांगो रोचनी. (त्यपि)
S'unda-ro'ol. ant. l. प्रपुष्पाड (खे) उगजो दद्रुघ्नश्चक्रमईकः
Cassia. o
13. पद्माट उरणाक्ष (च)

1—शी. 2उ—शी. 3उ—. 4—ख. 5च—
 6ए—. 7च—

* Or घातला. ^b Also चर्मकसा. ^c And वयस्या or कावस्या. ^d Or मकुलक. ^e Likewise निकुम्भः. ^f Carum Carui : or, according to some, synonymous with the following. Others confound it with Apium involucratum. ^g Ligusticum Ajwaen, R. ^h Or यगानो. Also यवानो and यवानिका. ⁱ Costus speciosus ? ^j Likewise पद्मपर्य. ^k Hibiscus mutabilis. ^l Crinum ? ^m And काम्पिष्ठः or कर्कशः. Also काम्पिष्ठः and काम्पिष्ठः. ⁿ Likewise रोचनी. ^o Cassia Tora or Alata. ^p And प्रपुष्पाडः or प्रपुष्पाडः. ^q According to another reading, any term for a ram.

- ^m ^{m b}
पलाण्ड (स्तु) सुकंदकः Onion. a
- ^m ^{m c}
खतार्क दुद्रुमौ (तत्र हरिते) A green
onion.
- (ऽथ) महीषधम् Garlick.
14. लशुनं गृह्णन् ऽरिष्ट महाकन्दर सोमकाः
पुनर्नवा (तु) शोधघ्नी Hogweed. d
- ⁿ ⁿ
वितुषं सुनिषण्णकम् A sort of
potherb. e
15. (स्नाद्) वातकः शीतलो ऽपराजिता ऽशनपर्णः (ऽपि) Asan-parnt.
पारावताग्निः कठभी पय्या ज्योतिष्मती खता Heart-pea. h
16. वार्षिकं त्रायमाणा (स्नात्) त्रायन्ती बलभद्रिका Trāyamdñā.
विष्वक्सेनप्रिया गृष्टिर्षाराही वदरे (त्यपि) Vārāhi or
chāmardlu. j
17. मार्कवो भङ्गराजः (स्नात्) Bhringa-
riva. l
- ^f ^f
काकमाची (तु) वायसी A potherb. o

1—शी.

2 वा—.

3—रा.

^a Allium cepa and ascalonicum. ^b Also सुकन्दकः and सुकुन्दकः.
^c Likewise दुद्रुमः. ^d Boerhavia diffusa alata. ^e Marsilea dentata, R.
^f Also शीतलवातकः. ^g Likewise शयपर्वी. ^h Cardiospermum
Halicacabum. ⁱ Also पिप्पला. ^j Dioscorea. ^k Also हरिः. ^l Ec-
lipta or Verbesina prostrata. ^m Likewise मार्करः. ⁿ Also भङ्गराजा
(—जू); and neut. भङ्गराजः (—सू). ^o Perhaps Solanum trilobatum.

Sónph. a

^{f b} शतपुष्पा ^f सितच्छता ^f ऽतिच्छता ^f मधुरा ^c मिचिः

^f 18. अवाक्पुष्पी ^{f d} कारवी (च)

Gand'ha-
bháddliyd. e

^{f t} सरणा (त) ^f प्रसारणी

^f (तस्या) कटम्भरा ^f राजवला ^{1 f} भद्रवले (ति च)

Chacarvat.
g

^{f h} 19. जनी ^{f i} जदका ^{f j} रजनी ^{2 f} जतुल्लङ्घकवर्णिनी ^{3 f}

^f संसर्था

Ambahaldí.
k

^{f l} (ऽथ) शटी ^{f m} गन्धमूली ^{4 f} षड्ग्रन्थिके (त्यपि)

^{m n} 20. कर्वरो (ऽपि) पलाशो ^m

Momordica
charantia.

^m (ऽथ) कारवेक्षः ^m कटिहृकः

^{f o} सुषवी (चा)

Trichosan-
thes. p

^{n q} (ऽथ) कुलकं ^m पटोलसिक्तकः ^{5 m} पटुः ^m

A pumpkin
gourd. r

^{m s} 21. कुम्भाण्डक (स्तु) कर्कार् ^{6 m}

1—जा. 2—त. 3—च— 4—का. 5 ति— 6—ह.

* Anise ; or else Anethum sowa, R. ^b Or सतपुष्पा. ^c And मिचिः or मिचिः. ^d Some refer the two last terms to a different plant. ^e Pæderia foetida. ^f Also सरणी. ^g A fragrant plant. ^h Or जनिः. ⁱ Likewise जतुका. ^j Some read जननी. ^k The Hindi name, here taken from medical writings, appertains to a new species of Curcuma. ^l And शटी or षटी. ^m Some read गन्धशटी. ⁿ or कर्वरः. Also कर्वूरः. ^o And सुषवी or सुषवी. ^p Trichosanthes dioeca, R. ^q Also कुलकः. ^r Cucurbita Pepo. ^s Or कुम्भाण्डकः

	^{m f b} ^{f c} ईर्वाहः कर्कटी (स्त्रियो)	A sort of cucumber. ^a
	^f ^f इक्षुकः कटुतुम्बो (स्यात्)	A bitter gourd. ^d
	^{f t} ^{f g} तुम्बलावू (इभे समे)	A long gourd. ^e
22.	^f ^f ^f चित्रा गवाक्षी गोडुम्बा	Another sort of cucumber. ^h
	^f ^{1 f} विशाला (त्वि) न्द्रवारणी	Coloquin-tida. ⁱ
	^m ^{m k} ^m अर्थोन्नः शूरणः कन्दे	An escu-lent root. ^j
	^m ^f गण्डौर (स्तु) समष्ठिला	A potherb. ^l
23.	^{f n} ^{f o} ^{m n} कलंब्यपोदिका (स्त्री तु) मूलकं हिलमोचिका	Various sorts of potherbs. ^m
	^{n p} वासूकं (शाकभेदाः स्युर्)	
	^f ^f दूर्वा (तु) शतपर्जिका.	Bent grass. ^q
24.	^f ^{2 f} ^{3 f} ^f सहस्रवीर्णा भार्गवौरहा जनन्ता	A similar grass with white blossoms. ^r
	(अथ सा सिता)	

1 इ—.

2—वी.

3 वा—.

^a Cucumis Utilatissimus, R. ^b Also ईर्वाहः, इर्वाहः, उर्वाहः and एर्वाहः. ^c Likewise कर्कटिः. ^d It is a variety of the next species. ^e Cucurbita lagenaris. ^f तुम्बी or तुम्बिः. ^g तुम्बलावू. Also तुम्बलावू, तुम्बलावू and तुम्बलावू. ^h Cucumis Madraspatanus. ⁱ Cucumis Colocynthis. ^j Arum campanulatum, R. ^k Also शूरणः. ^l Described as growing on watery ground. ^m Severally named in the text: 1. Convolvulus repens; 2. Basella rubra or lucida; 3. Radish; 4. Hingtsha (*Hilancha*) repens, R. 5. Chenopodium album, &c. ⁿ कलम्बी. Also कलम्बू and कलम्बः. ^o उपोदिका. Also उपोदकी, उत्पादिका and अपोदिका. Likewise पोतकी, पोतिका and पूतिका. ^p Or वासूकं. ^q Agrostis linearis, Koen. ^r Agrostis diandra? Some refer two of these terms to one species; and the two remaining, to another.

गोलोमी शतवीर्या (च) गण्डाली शकुलाक्षकः

A fragrant
grass. a

25. कुरुविंशे मेघ (नामा) सुखा सुखक (मञ्जिवाम्)

Another
sort. c

(स्याद्) भद्रमुखा गुन्द्रा

A different
kind. e

चूडाला चक्रलोचटा

A bamboo.
g

26. वंशे त्वक्सार कर्मार त्वचिसार तण्डुलाः

शतपर्वा यवफलो वेणु मस्कर तेजनाः

The same,
rattling or
whistling.

27. (वेणुवः) कीचका (सो) सुयुं खनन्प्रनिबोधताः

A knot or
joint.

ग्रन्थि (नी) पर्व पर्वी

Sarahari. j

गुन्द्रा खननकः शरः

A reed. l

28. नड (स्तु) धमनः पोटगला

Chs. n

(स्य) काश (मञ्जिवाम्)

इक्षुगन्धा पोटगलः

Bugai. p

(पुंसि भ्रन्ति तु) वल्लजाः

1—उ.

2—वन्.

3—न.

4—ते—

a Cyperus rotundus. b And other synonyma of cloud. c Cyperus pertenuis, R. d Also भद्रं. e Interpretations differ : it is a Cyperus, according to some ; but others make it the Zedoary. f चक्रला and गुन्द्रा. g Bambusa Arundinacea, and other species, R. h Sing. कीचकः. i Sing. पर्वः (पर्व). Also maso. पर्वः (पर्व). j Saccharum Sara, R. k Or शरः. l Arundo tibialis, R. m And नडः. n Saccharum spontaneum. o Or काशः. Also fem. काशी and काषा. p Perhaps Saccharum Cylindricum, Willd. But the Sanscrit name seems to be also applied to Coracanus Indicus or Eleusine Indica. q Likewise Sing. वल्लजः.

29. ^m रसाह ^{1 m} रसुस् Sugarcane.
 (तद्देहाः) ^{m a} पुण्ड्र ^m कान्तारका (इयः) Varieties of the same.
 (स्नाह) ⁿ वीरणं ⁿ वीरतरं A fragrant grass. b
 (मूले ऽस्ये) ^{2 m n c} शीर (मखियाम्) Its root.
 30. ⁿ अभयं ⁿ नलहं ^{3 n} सेष्म ^{n t} मृगालं ⁿ जलाशयम् A gramineous plant. h
ⁿ लामज्जकं ^{n e} लघुलयमवदाहे ^{4 n f} टकापथे ^{5 n g}
 31. (नलाहयस्) ⁿ तृणं ^{6 f} (गर्भे) ^{7 m} अग्रामाकप्रमुखा अपि A fragrant grass. i.
 (अस्मी) ^{m n} कुशं ^m कुयोर् ^m दर्भः ^m पवित्रं A fragrant grass.
 (अथ) ⁿ कन्तृणम् A fragrant grass.
 32. ⁿ पौर ⁿ सौगन्धिक ⁿ ध्याम ⁿ देवजग्धक ⁿ रौहिषम् A mushroom.
 छत्रा ^m ऽतिष्ठत ^m पातघ्नौ Andropogon. j
ⁿ मातातृणक ⁿ भूतृणे Young grass.
 33. ^{n k} शस्यं ⁿ बालतृणं Meadow grass. l
^m वासो ^{m n m} यवसस्

1 इक्ष. 2 उ—, 3 सेष्म. 4 अ—, 5 इ—, 6—त. 7 स्ना—.

^a Or पौष्टः. ^b Andropogon muricatum. ^c उशीरं and उशीरं. ^d अक्षयार्क and अक्षयार्क. ^e Also अक्षु and अक्षु. ^f अवदाहं. Some erroneously add अवदानं. ^g Likewise इष्ट and आपर्क. ^h Including reeds, grasses, and corn; as Panicum frumentaceum, (R.) &c. comprehending the after-mentioned grasses, besides various sorts of grain, as कंसुः, Panicum Italicum, कोदण्डः, Paspalum frumentaceum, &c. ⁱ Poa cynosuroides, Koen. ^j A. schoenanthus. But some make these synonymous with the preceding terms. ^k And शस्यं. ^l Such as cattle feed on. ^m Also यवसः.

Grass in generl.		^a ^{1 n} तणमर्जुनम्
Abundance of grass.	(तणानां संहतिस्) तण्या ^f	
Abundance of reeds.	^{2 m} ^{m b} नद्या (तु नडसंहतिः)	
Plamyr. a	34. तणराजा (हयस्) ताले	
Coconut. c		^{m d} ^{f e} नारिकेर (सु) लाङ्गली
Faufel. f	^f ^m ^m ^{m g} ^m घोण्टा (तु) पूगः क्रमुको गुवाकः खपुरो	
Its nut, called Betel-nut.	ⁿ 35. फलम्) चहेगम्	(इत्य तु
Marshy date tree. h		^{m i} (एते च) हिमाल (सहितास्त्रयः)
Date. j	^m खर्जूरः	
Pandanus. k	^{m f l} केतकी	
Corypha. m	^{f n} ताली	
Wild date tree. o	^f खर्जूरी (च)	
A Palm.		^{m p} तणद्रुमाः

1—ख.

2—ख.

^a Borassus flabelliformis. ^b Likewise तणः. ^c Cocos nucifera.
^d And नारिकेलः, नाडिकेल, नारीकेलः, &c. Also fem. नारिकेलीः or नारि-
केलीः, &c. ^e Likewise masc. लाङ्गली (—तु). But some do not admit
this. ^f Areca Faufel (or Catechu). ^g And गुवाकः. ^h Phoenix (or
Elate) Paludosa, R. The three before-mentioned, this, and the
following, are Palms. ⁱ Also हीमालः. ^j Phoenix (or Elate) Sylves-
tris. ^k Pandanus odoratissimus. ^l Masc. केतकः. ^m C. Talliera,
(R.) or C. umbraculifera. ⁿ तालिः or ताली and तालिः. ^o Perhaps
Phoenix bulbifera, R. ^p Sing. तणद्रुमः.

CHAPTER V.

1. सिंहेऽग्नेन्द्रः पञ्चास्यो हर्ष्यक्षः केसरी हरिः A lion.
 शार्ङ्गल द्वीपिनौ व्याघ्रे A tiger.
 तरक्षु (स्तु.) खगादनः A hyena. c
2. वराहः शूकरो दृष्टिः कोलः पोती किरः किटिः A hog.
 दंष्ट्री घोषी सखरोमा क्रोडे भृदार (दृत्पि)
 मर्कटे वानरः कीशे वनौका A monkey or ape.
 (अथ) भक्षुके A bear.
3. खट्वा खड्गस्य भक्षुका A rhinoceros.
 गण्डके खड्ग खड्गिनौ

1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
 6—नृ. 7—ख. 8—क. 9—क.

^a Also कैशरी (—रिन्). ^b Sing. द्वीपी. This, as a distinct species from the tiger, is the ounce ; or else the panther. ^c Some suppose a leopard to be meant. ^d Also तरक्षुः. ^e Likewise शूकरः. ^f And दृष्टिः. ^g Some read किरिः. Fem. किर्याणी. ^h Also खण्डनः and प्रखण्डः, or प्रखणः. Some add प्रखण्डनः. ⁱ Likewise खलिखण्डः. ^j भक्षुकः and भक्षुक्षः. Also भक्षुकः. ^k Likewise खड्गः and भड्गः. ^l Sing. खड्गिनी (—नृ).

A buffalo.

^{m a} ^{m b} ^{1 m} ^{2 m} ^m
 बुलापो महिषो वाहद्विषत्कासर सैरिभाः
^{f c} ^m ^m ^m

A cheetah.

jackal

5. (स्त्रियां) शिवा भूरिमाय गोमाय चगधर्नकाः

^{m d} ^{m m e} ^m ^m ^{m f}
 शृगाल वसक क्रोटु फेर फेरव जम्बुकाः
^{m g} ^{3 m h} ^m ^m ^{4 m}

A cat.

6. भोटुर्विडालो मार्जारी वृषदंशक आबुधुक

An iguana.

^m ^m ^{5 m} ^{6 m}
 (त्रयो) गौधर गौधार गैधेया गोधिकामजे
^{7 m} ^{8 m}

A porcupine.

7. श्वावित् (तु) शल्यस्

His quills.

^f ^m ^m
 (तश्चोन्नि) शलखी शलखं शलम्

A swift antelope.

^{m i} ^{9 m}
 वातप्रमौर्वातचगः

A wolf.

^m ^m ^m
 कोक ईहाचगे टकः

A deer or antelope.

^m ^m ^m ^{10 m} ^{11 m}
 8. चगे कुरङ्ग वाताय हरिणा जिनयोनयः

✓ Belonging to a doe.

^{m f n}
ऐषेयम् (एष्याश्मद्यम्)

Belonging to a buck.

^{m f n}
 (एष्यस्) ऐष्यम् (उभे त्रिषु)

Sorts of deer, of which the hides are used.

^f ^{f j} ^m ^{12 m} ^{13 m}
 9. कदली कन्दली चीनसुख प्रियका (वपि)

1—वृ.

2 का—.

3 वि—.

4—ज.

5—ख

6—ज.

7—ध.

8 यल्य.

9 वा—.

10—ख.

11—नि.

12 च—.

13—क.

^a And बुलायः. ^b Fem. महिषी. ^c This is feminine, even when the male animal is meant. ^d Or शृगालः. ^e Fem. क्रोटुः. ^f Likewise जम्बुकः. ^g The same in the feminine. ^h Also बिरालः and विडालः. ⁱ Fem. वातप्रमोः and वातप्रमो. ^j Some consider these to be masculine, and make the radical termination,—विन्.

^m
सम्बर (इति हरिणा अमी अजिमयोनयः)

^{m b m m m c m d l m e}

10. लक्ष्यसार इव न्यङ्कु रंकु शम्बर रौहिषाः

^{m m f 2 m m g m h m i}

गोकर्णं दृष्टतैर्गर्भं रोहिताश्वमरो (शृगाः)

^{k m l m m m m n}

11. गंधर्वः शरभो रामः श्वमरो गवयः शशः

^m

(इत्यादयो जनेन्द्राद्या गवाद्याः) पशु (जातयः)

^{m p m q 3 m}

12. चन्द्रर्मूषिको (प्या) खुर

^f गिरिका घातमूषिका

^{m r m s}

सरटः लक्ष्मणः (स्यान्)

^{f t}

^{f u}

सुसली मृगगोषिका

^{f m v 4 m w m}

13. सूता (स्त्री) तन्तुवायोर्धनाभ मर्कटकाः (समाः)

A spider.

1—व.

2 एष.

3 काशु.

4 ज—.

* Severally named in the text, as the black antelope, the stag, &c. But these terms are not all rigidly applied to different species ; and some are not of the deer kind. ^b Or लक्ष्यसारः. ^c The spotted Axis. ^d Also सम्बरः. ^e And रोहिट् (—व). ^f दृष्टतः and दृष्टवृ (fem. दृष्टनी); the porcine deer. ^g शशः. Also शश्वः and रिष्यः. The painted or white-footed antelope. ^h Likewise रोहिट्. ⁱ शम्बरः ; though here placed among deer, the Bos grunniens is meant. ^j Severally named in the text. ^k Some make this the musk deer. ^l A fabulous animal with eight legs. ^m Bos Gavæus, As. Res. vol. viii. p. 487. ⁿ A hare. ^o The preceding, as well as the lion and other wild beasts, and domestic cattle, are so denominated. ^p Also चन्द्रः. ^q Likewise सूषकः, and सूषी. ^r Also सरट् and शरटः. ^s Or लक्ष्मणः. ^t And सुसली or सुसली. ^u Likewise मृगगोषिका, मृगगोषा and मृगगोषिका. ^v Also मर्कटाः. ^w Or धर्मानाभिः.

An insect.

नीलकु (सु) छभिः

A centi-
pede.

कर्णजसौका शतपद्म (भे)

A cater-
pillar.

14. वृश्चिकः शूककीटः (स्याद्)

A scorpion.

मखि द्रणौ (तु) वृश्चिके

A dove or
pigeon.

पारावतः कसरवः कपोतः

A hawk or
falcon.

(ऽथ) शशाङ्गः

15. पत्नी शेनः

An owl.

उलूके (तु) वायसाराति पेचकी

A sky-lark.

व्याघ्राटः (स्याद्) भरद्वाजः

A wagtail.

खल्लरीट (सु) खल्लनः

A heron.

16. लोहट्ट (सु.) कंकः (स्याद्)

A blue jay.

(अथ) चापः किक्कीदिविः

The fork-
tailed
shrike. l

कलिक भङ्ग घूम्याटः

A wood-
pecker.

(ऽथ) स्वाच् कतपन्नकः

17. हार्वाघाटे

Pipihā. m

(ऽथ) सारंग खीककचातकः (समाः)

1—दी.

2—न.

3—ट.

4—य—.

5—वा—.

^a And नीलांबुः. ^b Likewise क्लिभिः. ^c Also कर्णजसौकाः (—कसु)
^d कलिः or कली (—न); also कलिः and कली. ^e कुषः or कुषः. ^f Like-
 wise पारावतः. ^g Or जलूकः. ^h And भारद्वाजः. ⁱ Coracias Indica
 and Bengalensis; or as otherwise explained, a different bird. ^j Or चापः.
^k Likewise किक्कीदिविः, किक्कीदिविः, and किक्कीदिविः; or किक्कीदिविः. &c.
 Also कलिः and दिविः; or कीकिः and दीविः. ^l Lanius Coerulescens
 and Corvus Balicassius. ^m Cubulus Radiatus. But it is not certain
 whether the Chātaca be not a different bird. ⁿ Or चारङ्गः. And खीकः.

^m ^{1 m} ^m ^{2 m}
 लकवाकुशाश्चूडः कुकुटचरणायुधः

A galli-
 naceous
 fowl.

18. चटकः कलविद्धः (स्यात्)

A sparrow.

(तस्य स्त्री) चटका

Its female.
 Their off-
 spring
 male and
 female.

(तयोः

^m ³
 पुमपत्ये) चाटकेरः (स्वपत्ये) चटकै (व हि)

19. कर्करेटुः करेटुः (स्यात्)

Numidian
 crane.

^m ^{4 m}
 लकण ककरो (समी)

Càér. a

^m ^m ^m ^m
 वनप्रियः परभतः कोकिलः पिकु (इत्यपि)

The black
 cuckoo.

20. काके (तु) करटा ऽरिट वलिपुष्ट सङ्गतप्राजाः

A crow.

^m ^{7 m} ^{8 m} ^{9 m} ^{10 m}
 ध्याशात्रधोष परभट्ट. खिमुग्यायसा (अभि)

21. श्लोककाक (स्तु.) काकोलो

A raven.

^{m c} ^m
 हात्यूः काककण्टकः

A gallinule.

^{m d} ^{11 m}
 चातायि पिहौ

A kite.

^m ^{12 m}
 दाक्षाय गृध्रौ

A vulture.

^m ^{13 m e}
 कीर शुक्रौ (समी)

A parrot.

22. कुङ्कुमौ

A curlew.

1 ता— 2 च— 3—का. 4—र. 5—क. 6—ज.
 7 चा— 8—भट्ट. 9—भुज. 10 वाकस. 11 विह. 12 गृध्र.
 13 गृध्र. 14 कुङ्कु.

* Perhaps Perdix Sylvatica. b Also श्लोकः. ° Or हात्यूः.
 d चातायि (—नृ) or चातापी (—नृ). ° Also श्लोकः. f Likewise ककुः.
 Fem. कुषा and क्राक्षा.

A crane.

(इय) यकः ककुः

The Indian crane.

पुष्करा (हस्तु) सारसः

The ruddy goose.

कोकयुक्कयुक्कवाको रयाङ्गा (हयनामकः)

A drake.

23. कादम्बः कलहंसः (स्याद्)

An osprey.

उल्कोश कुररी (समौ)

Geese.

हंसा स्तु, श्वेतगतश्चक्राङ्गा मानसौकसः

Varieties of geese.

24. राजहंसा (स्तु, ते चयुष्मरणैर्लोहितैः सिताः)

(मलिनैर्मल्लिका(स्या स्तु) धार्तराष्ट्राः (चितेतरे)

Marali.h

25. शरारिटाटिराडि (च)

A small crane. j

बलाका विसकलिका

A duck or goose.

(हंसस्य योषिद्) वरटा

A female Indian crane.

(सारसस्य तु) वक्ष्याया

A bat.

26. जतुकाजिनवत्ता (स्यात्)

A cock-roach

परोष्णी तैलपायिका

1 च—.

2 च—.

3—र.

4—वत्.

5 च—.

6—कश्.

7 चा—.

8 चा—.

9—च—.

^a पुष्करः or any term signifying the lotos. Also पुष्कराङ्गः. ^b Any word signifying a wheel. ^c Fem. कुररी. ^d Sing. हंसः. Fem. हंसी. ^e Sing. राजहंसः. A white gander with red legs and bill. ^f Sing. मल्लिकः, with brown legs and bill. Also मल्लिकाव. ^g धार्तराष्ट्रः, with black legs and bill. ^h Perhaps Turdus Ginginianus. ⁱ Also शरारि. or शरारिः. ^j Feminine, even when the male bird is intended. ^k Also वरटी. ^l Likewise वक्ष्या. ^m Gr जतुका. ⁿ Also परोष्णी.

- वर्षणा (मक्षिका नीला) A blue fly.
- सरषा मधुमक्षिका A bee.
27. पतङ्गिका पुत्तिका (स्याद्) A small bee.
- दंश (सू.) वनमक्षिका A gadfly. मच्छर
- दंशी (तच्छातिरुत्पा स्याद्) A smaller sort of gadfly.
- बन्धोली वरटा (द्वयोः) A wasp.
28. भङ्गारी भीरका चीरो क्षिप्तिका (च समा इमाः) A cricket.
- (समौ) पतङ्ग यलमौ A grass-hopper.
- खद्योतो ज्योतिरिङ्गणः A firefly.
29. मधुव्रतो मधुकरो मधुलिप्सुमधुपाऽक्षिनः A large black bee.
- द्विरेफ पुष्पलिङ्गभङ्ग षट्पद भ्रमराऽखयः
30. मयूरो वर्धियो वर्ही नीलकंठो भुजङ्गमुक् A peacock.
- शिखावतः शिखीकेकी मेघनादानुलास्य (ऽपि)
31. केका (वाणी मयूरस्य) His cry.
- (समौ) चम्पक मेघवी The eye of his tail.

1—इ. 2 ज— 3—नू. 4—इ. 5—इ. 6—क्षि.
7—नू. 8—नू. 9—नू. 10—नू. 11—री (—नू.).

* Some deduce two synonyma from the explanation. मक्षिका and नीला or नीली. ^b Also गंधावी and वरटी. Masc. वरटः. ^c Likewise चीरका. Or a black beetle. ^e Nom. मधुलिङ्ग, or —ट (—इ). Also मधुपावो (—नू.).

His crest.

शिखा चूडा

His tail.

शिखण्ड (स्तु.) पिच्छ वर्हे (नपुंसके)

A bird in general.

32. खगे विहङ्ग विहग विहङ्गम विहायसः

शकुन्ति पक्षि शकुनि शकुन्त शकुन हिजाः

33. पतत्रि पत्रि पतग पतत्पत्ररवाः पञ्चजाः

नगौको वाप्ति विकिर वि विक्किर पतत्रवः

34. गीडोद्गवा गवत्तन्तः पितृते नभसङ्गमाः

Various birds, e

(तेषां विशेषा) हारितो मङ्गुः कारण्डवः स्रवः

35. तित्तिरिः कुकुभो खावो जीवञ्जीवसुकोरकः

कोयटिकट्टिट्ठिभको वत्तको वत्तिका (द्वयः)

A wing.

36. गवत्पञ्चदाः पत्रं पतत्र (स्तु.) तनूवहम्

1—वस्.	2—नृ.	3—ज.	4—नृ.	5—नृ.
6—नृ.	7—ज.	8—ज.	9—वस् and —ज.	10—नृ.
11—त्रि.	12—व.	13—जस्.	14—नृ.	15—व.
6—टि—	17—नृ.	18—ज—		

* Also masc. वट्टः. ^b Sing. विहायाः. ^c Masc. विः, Fem. वी.
^d Sing. गवत्तानु. ^e Severally named in the text; viz. Green pigeon, &c. Besides others, as वट्टवरङ्गः, a king-fisher, &c. ^f Also हारितः, (Columba Hurrialia, B. Mss). ^g A shag. ^h Sort of duck. ⁱ Or तित्तिरः. The francoline Partridge. ^j A wild cock, (Phasianus Gallus.) ^k Sort of quail, (Perdix Chinensis.) ^l Perhaps a pheasant. ^m Sort of partridge, (Perdix rufa, B.) ⁿ And टिट्ठिभकः, Jacana, Tringa Goensis, (Parra Goensis, &c.) ^o A quail, and its female. Likewise fem. वत्तिका. ^p Also neut. पत्र and पत्रः (—स्).

(स्त्री) पक्षतिः पक्षस्य

Its root.

f a l f b

पक्षकोटि (रुभे स्त्रिवौ)

The beak.

37. प्रलीनोद्गीन संलीना (न्युताः खगगतिक्रियाः)

Acts of flying. c

पेशी कोषो (द्विहीने) इष्यं

An egg.

कुलायो नोड (मस्त्रियाम्)

A nest.

38. पोतः पाको र्भको द्विष्यः पशुकः श्रावकः शिशुः

Young of any animal.

(स्त्री पुंसौ) मिथुनं द्वन्द्वं

A couple, male and female.

सुम्नं (तु) युगसं युगम्

A pair or brace.

39. सस्यस्य निवस्य व्यूहसन्दोह विसर व्रजाः

A flock or multitude.

सोमौष निरुत व्रात वार संघात सस्ययाः

40. समुदावः समुदयः समवायश्चो गणः

(स्त्रियां तु) संघतिर्द्वन्द्वं निकुलस्य कदम्बकम्

¹ को—.

² ह—.

³ —न.

⁴ कोव.

⁵ च—.

⁶ ह—.

^a And पक्षः. ^b Or कोटी. ^c Severally mentioned : viz. taking flight, soaring, and perching ; or otherwise interpreted, whirling, ascending, and alighting. ^d And पेशिः. ^e Or कोषः. Likewise पेशीकोषः. ^f Fem. पोती. ^g Fem. पाका. ^h Also प्रपक्षः. ⁱ Some make the last term, others both words synonymous with the following. ^j And कदावाकः.

A multi-
tude of
similar
things.

41. (वृन्दभेदाः समैर्) वर्गः^m

Of animals.

संघ सार्थी (तु जन्तुभिः)^{m 1 m}

Of homo-
geneous
animals.

(सजातीयैः) कुलंⁿ

Of birds
and beasts.

व्यूहं (तिरश्चां पुच्छपुंसकम्)^{m n}

Of beasts.

42. (पशूनां) समजो^m

Of other
beings
(men, &c.)
Of persons
practising
like duties.

(ऽन्येषां) समाजो^m

(ऽयं सधर्मिणाम्)

स्यान्) निकारः^m

A heap of
grain, &c.

पुच्छ राशी (तु) त्वरः कूट(मृत्तवाम्)^{ma 2mf 3m mn}

Flocks of
various
animals. b

43. कापोत श्लोक मायूर तैत्तिरा (हीनि तद्गणे)^{n n n n}

Domesti-
cated, (a
bird or
beast).

(गृहसक्ताः पक्षिचगाश्) केका(स्ते गृह्यका(श्च ते)^{mc m}

1—३.

2—वि.

3—३.

* Also fem. पुच्छिः. b Of doves, parrots, peacocks and francoline partridges: other derivatives are similarly formed, as चोद्वं, a flock of owls. ° sing. केकः and गृह्यका.

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. मनुष्या^m मानुषा^{ma} मत्स्या^m मनुजा^m मानवा^{mb} नराः^m
m d m m m m c
 (स्युः) पुमांसः पंचजनाः पुरुषाः पूरुषा नरः
f 1 f f 2 f f g f f f
2. स्त्री योषिद्बला योषा नारी सीमन्तिनी बधूः
f f f f h
 प्रतीपदर्शिनी वामा वनिता महिला (तथा)
3 f f j f f
3. (विशेषाद्या) इना भीरुः कामिनी वामलोचना
f f k f f f
 प्रमदा भाविनी काम्ता ललना (च) नितम्बिनी
f f l f m
4. सुन्दरी रमणी रामा
f f
 कोपना (सैव) भामिनी
f f o f f
 वरारोहा मत्तकाशिन्युत्तमा वरवर्धिनी

Man :
mankind.

Man ; or
male. c.

A woman ;
or female.

Various
descripti-
ons of wo-
men. i

A passion-
ate woman.
An excel-
lent wo-
man. n.

1—तु. 2 क— 3 क— 4—नी. 5 छ—

* Sing. मनुष्यः, मानुषः, &c. (Fem. मनुषी. मानुषी). ^b Also (with an ill sense) मायवः. ^c Both lines contain synonymous terms, according to some. ^d Sing. पुमान् (पुंस्). ^e Sing. ना (नृ). ^f Also योषिता. ^g Likewise जोषा. ^h Or महेला, and महीला. ⁱ The terms are commendatory ; as well-shaped ; timid ; loving ; having fine eyes, &c. ^j Also भीरुः, and भीरुः. ^k Another reading exhibits मानिनी. ^l Some write रमया. ^m Likewise रमा. ⁿ Handsome, healthy and affectionate. However some make the terms not synonymous, but significant of various descriptions of women. ^o मत्तकाशिनी, or मत्तकाशिनी.

A queen. a

Other
wives of
a king.A wife, or
wedded
woman. c

5. (हताभिषेका) महिषी

भोगिन्यो! (स्या नृपस्त्रियः)

पत्नी पाणिगृहीती (च) द्वितीया सहधर्मिणी

6. भार्या जाया (स्य पुंभूम्नि) दाराः

A matron. f

(स्यात्तु) कुटुम्बिनी

पुरंध्री

A virtuous
faithful
wife.

सुचरिवा (तु) सती साध्वी पतिव्रता

A superseded
wife. i

7. हतसापत्निका ऽथूढा ऽधिविद्या

A bride
choosing
her hus-
band.

(स्य) स्ववंशरा

पतिव्यरा (च) वन्द्या

A chaste
woman.

(स्य) कुलक्षी कुलसापत्निका

A maiden. l

8. कन्या कुमारी

* Consecrated as such. Also a king's wife in general. ^b Sing. भोगिनी. ^c Some restrict the two first terms (other the four first) to the particular sense of a wife married with religious rites. ^d Likewise सहधर्मिणी. ^e Also fem. Sing. दारा. ^f Or one, who has children and her husband living. ^g Some add पुरंध्रीः. ^h Or साधु. ⁱ One whose husband has married another wife. ^j And हतसापत्निका, हतसापत्नी, हतसापत्नीका, or हतसपत्निका. ^k And कुलक्षी. ^l The first term denotes a girl nine years old; the second twelve; or, without discriminating the age, both terms signify a virgin. ^m Also वन्द्या.

- ^f गौरी (तु) ^{f b} नग्निका ^f ज्ञागतार्त्तवा ^{f c} (स्यात्) ^{1 f} मध्यमा दृष्टरजास् ^{f e} तरुणी ^{f f} युवतिः (समे) ^f A girl. ^a One arrived at puberty. ^f A young woman. ^d
9. (समाः) ^f स्नुषा ^{f g} जनी ^{f h} बध्य ^{f i} चिरण्टी (तु) ^{f k} सुवासिनी ^f इच्छावती ^f कामुका (स्याद्) ^f वृषस्यंती (तु) ^f कामुकी ^f One who goes to an assignation. ^f A disloyal or unchaste woman. ^f One who goes to an assignation. ^f One amorous or lustful. ^f
10. (कान्तार्थिनी तु या याति संकेतं सा) ^f भिसारिका ^{f m} मुंश्ची ^{2 f} धर्षिणी ^{3 f} बन्धक्यसती ^{4 f} कुलदेवरी ^{5 f}
11. ^f सैरिणी ^{f n} पांशुका ^f (स्य स्याद्) ^f भ्रमिष्ठी (शिष्टुना विना) ^f अवीरा (निष्पतिसुता) ^{f o} विश्वसा ^{6 f} विधवे (समे) ^f A childless woman. ^f One who has neither husband nor son. ^f A widow.

1—जस. 2—की. 3—च— 4—टा. 5—इ—. 6—वा.

^a Here also, if ages be discriminated, the first is a girl eight years old ; the second, ten : as synonymous terms, they signify a girl who has not menstruated. ^b And लग्निका. ^c Likewise बध्य. ^d Between sixteen and thirty years of age. ^e Or तरुणी. ^f Also युवती and कुली. ^g जनिः, or जनी. ^h Sing. बधुः, or बधूः. Likewise बधूटी. ⁱ Married or unmarried. ^j Likewise चिरिण्टी. ^k Also सुवासिनी. ^l Covetous of wealth ; eager for food, &c. ^m Also धर्षिणी. ⁿ Likewise पांशुका. ^o And निष्पत्ता.

A woman's
female
friend.

A woman
whose hus-
band is liv-
ing.

Old or grey-
haired.

Intelli-
gent.

Wise.

12. ^{f a}आलिः ^fसखी ^fवयस्या (च)

^fपतिवती ^fसमर्त्तका

^fदृष्टा ^{f b}पलिकी

^fप्राज्ञी (तु) ^fप्राज्ञा

^fप्रज्ञा (तु) ^fधीमती

The wife of
the *Sūdra*.

A woman
of the
Sūdra tribe.

A milk-woman. d

A woman
of the *Vai-*
ya tribe.

One of the
Kshatriya
tribe.

A female
teacher.

A spiritual
instruct-
ress.

The wife
of a spiri-
tual pre-
ceptor.

Wife of a
Vaiya.

Wife of a
Kshatriya.

Wife of a
tutor.

A mascu-
line wo-
man. e

13. ^fशूद्री (शूद्रस्य भार्या स्याच्)

^{1 f}शूद्रा (तज्जातिरङ्गना)

^fआभीरी (तु) ^fमहाशूद्रो (जातिपुंयोगदोः समा)

14. ^fअर्थाणी (स्वयम्) ^fअर्था (स्यात्)

^{2 f}क्षत्रिया क्षत्रियास्त्रि (ऽपि)

^{3 f}उपाध्याया (यु) ^fपाध्यायी

(स्याद्) ^fआचार्या (ऽपि च स्वतः)

15. ^fआचार्याणी (तु पुंयोगे)

^f(स्याद्) ^fअर्था

^fक्षत्रियी (तथा)

^{4 f}उपाध्यायानुपपाध्यायी ^{5 f}

^fपोटा (स्त्रीपुंसलक्षणा)

¹ शूद्रा.

² क्षी.

³ उ—.

⁴ —नी.

⁵ उ—.

* Or आली. b Or पलिका. c Whether belonging to the same or to a different tribe. d Milkman's wife; or a woman of his tribe.

• Having breasts and a beard.

16. वीरपत्नी वीरभार्या^f
 वीरमाता^{1f} (च) वीरसू^f
 जातापत्या प्रजाता^f (च) प्रसूता^f (च) प्रसूतिका^f
 17. (स्त्री) नग्निका कोटवी (स्याद्)^{f b}
 दूती सञ्चारिके (समे)^{f c 2f}
 कात्यायनप्र (द्वेष्ट्या या काषाययसनाधवा)^{3f}
 18. सैरिन्धी (परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका)^{f f}
 असिक्ती (स्याद्वेष्ट्या या प्रैष्यांतःपुरचारिणी)^{f h}
 19. वारस्त्री गणिका वेश्या रूपाजीवा^{f f fi f}
 सत्कृता वारमुखा (स्यात्)^f
 कुट्टनी शंभली (समे)^{f j f k}
 20. विप्रन्निका (स्त्री) शयिका दैवज्ञा^{f 4f f}
 रजस्वला (स्य) रजस्वला^f
- A hero's wife.
 A hero's mother.
 A woman who has borne a child. a
 A naked woman.
 A female messenger or go-between.
 A middle-aged widow. d
 A female artisan in another's house. e
 A female servant. g
 A courtesan or harlot.
 The head of a set of harlots.
 A bawd or procuress.
 A fortune-teller.
 A woman in her courses.

1—ह.

2—का.

3—नी.

4—इ.

^a The two last of these synonyms are by some restricted to a woman recently delivered. ^b Likewise कोटवी. Some add कोटरी. ^c Also दूतिः. ^d Wearing a dress indicating the practice of austerity. ^e Being her own mistress, but living in another's house, and practising any art. ^f Also सैरिन्धी. Some add सैरिन्धिः. ^g Young and frequenting the apartments of the women. ^h And असिता. ⁱ Likewise वेश्या. ^j Some add कुट्टनी. ^k Also शम्भली.

^{1f} ^{fa} ^{2fb} ^f ^{3f}
स्त्रीधर्मिण्यविरात्रेयी मखिनी पुष्पवत्तः (ऽपि)

^{4f} ^{5f}
21. चतुर्मख (पु) दक्षा (ऽपि)

The courses,
es.

Longing,
as in pregnancy.

Past child-bearing. d

Pregnant.
An assemblage of
harlots.

—of pregnant women.

—of young women,

A twice married woman. g

Her second husband.

One in whose family she presides.

Son of an unmarried woman.

Son of an auspicious mother.

^{6nc} ⁿ ⁷ⁿ
(स्याद्) रजः पुष्पमार्तबं

^f ^{8f}
अष्टाबुद्धौ हृदयतौ

^{fe} ^f
निष्कला विगतार्तवा

^f ^{9f} ^{10f} ^f
22. आपन्नसत्वा (स्याद्) गुर्विष्यं त्वर्वत्नी (च) गर्भिणी
(गणिकादेस्तु.) नायिकां

ⁿ
गामिष्यं

^{nf}
वौवतं (गण्ये)

^{11f} ^{12fh}
23. पुनर्भुङ्क्षि प्रविष्ट (रुढा द्विः)

^{mi}
(तस्या) द्विषुः (पतिः)

^m
(सु त द्विजे) ऽपेद्विषुः (सैव यस्य कुटुम्बिनी)

^{mj} ^m
24. कानीनः कन्यकाजातः (सुते)

^m
(ऽय) सुभगासुतः

1—स्त्री.

2—आ—

3—तो.

4—ती.

5—ह—

6—ह—

7—आ—

8—हो—

9—स्त्री.

10—ह—

11—ह—

12—ह—

^a अविः and अवीः. ^b Some add चालेयी. ^c Also maso, रजः (—ज)

^d Having ceased to menstruate. ^e Likewise निष्कली and निष्कला or निष्कली. ^f Also वौवतं. ^g A virgin widow remarried. ^h Some add द्विषुः. ⁱ Likewise द्विषुः. ^j Fem. कानीनी. The daughter of such a woman.

^m
सौभागिनेवः (स्वात्)

^m
पारस्वैष्य (स्तु. परस्त्रियाः) Son by another's wife.

^m 25. पैतृष्वसेयः (स्वात्) पैतृष्वस्त्रीय (श्च पितृष्वसुः) Paternal aunt's son.
^m
सुते!)
^a

(मातृष्वसुश्चैवं) Maternal aunt's son.

^m वैमात्रेयो विमात्रजः Step-mother's son.

^m 26. (अथ) बांघकिनेयः (स्वाद्) बंधुज(श्चा) ऽसतीसुतः A bastard.
^{m c} ^{m d}

कौलटेयः कौलटेरोः A son of a female beggar.
(भिक्षुकी तु सती यदि

^m 27. तदा) कौलटिनेयो(ऽस्याः) कौलटेयो(ऽपि चात्मजः)

^m ^{l m} ^m ^m ^{m c}
आत्मजस्तनवः स्त्रुतः सुतः पुत्रः A son.

(स्त्रियान्त्वमी A daughter.

^{f t} 28. आह्वरुः दुहितरं (सर्वे)
^g

1—त.

* Formed like the preceding terms, viz. मातृष्वसेयः and मातृष्वस्त्रीयः. Fem. मातृष्वसेयी and मातृष्वस्त्रीया. ^b Son of a disloyal wife. ^c Some add कौलटिनेयः. ^d Fem. कौलटेयी and कौलटेरो. ^e Also पुत्रः. ^f Nom. दुहिता—(ह). ^g All preceding terms for a son signify, in the feminine, a daughter, viz. आत्मजा, तनवा, स्त्रुतः, सुता, पुत्री, पुत्रिका or पुत्रका.

Offspring,
male or
female.

ⁿ ⁿ
ऽपत्न्यं तोकं (तयोः समे)

A legiti-
mate son. a

(स्वजाते त्वी) ^{1 m} रसौरस्यौ ^{m b}

Father.

^m तात (स्तु.) ^m जमकः ^{2 m} पिता

Mother.

^{f c} ^{3 f} ^{4 f} ^f
29. जनयित्री प्रसूमाता जननी

Sister.

^{f d} ^{5 f}
भगिनी स्वसा

Husband's
sister.

^{6 f e}
ननन्दा (तु स्वसा पत्यु)

Grand-
daughter. f

^{f g} ^{f h} ^f
न.प्री पौत्री सुतामजा

Husband's
brother's
wife.

^{f i}
30. (भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य) यातरः (स्तुः परस्परम्)

Brother's
wife.

^f ^f
प्रजावती भ्रातृजाया

Maternal
uncle's
wife.

^f ^f
मातुलानी (तु) मातुली

Mother-
in-law.

^f
31. (पतिपत्न्योः प्रसूः) स्वभूः

Father-
in-law.

^m
स्वभूर (स्तु. पिता तयोः)

Paternal
uncle.

^m
(पितृभ्राता) पितृभ्यः (स्थान्)

Maternal
uncle.

^m
(मातृभ्राता तु) मातुलः

Wife's
brothers.

^{m j}
32. श्वालाः (स्यभ्रातरः पत्न्याः)

1-जो. 2-ह. 3-छ. 4-माह. 5-ह. 6-हृ.

a By a woman of the same tribe with her husband. b जोरहः and चरसः. Some write जोरसः. c Also जनिनी. d Likewise भग्नी. e Or ननन्दा (—हृ). Also नन्दिनी. f Either in the male or female line. g And नप्ता(—हृ), a grandson or grand-daughter. h Generally restric-
ted to the son's daughter. Sing. याता (—ह). i Sing. श्वालाः. Also
श्वालाः.

	^{m b} (स्वामिने) ^{m c} देह देवरी	Husband's brother. a
^m स्वस्तीये ^{m d} भागिनेयः (स्वाज्)		Sister's son.
	^{m e} जामाता ^m दुहितुः पतिः	Daughter's husband.
33. पितामहः पितृपिता		Father's father.
	^{m g} (तत्पिता) प्रपितामहः	His father.
^{2 m} (मातुर्) मातामहः ^h (द्वेवं)		Maternal grandfather.
	^{m i} सपिण्डा (स्तु) ^{3 m} सनाभयः	Kinsmen
34. समानोदर्य सोदर्य सगर्भ्य सहजाः (समाः)		A brother of the whole blood.
^m सगोत्र ^m बांधव ^m ज्ञाति ^m बन्धु ^m स्व ^{5 m} स्वजनाः (समाः)		A distant kinsman.
35. ज्ञातेयं		Relation-ship.
ⁿ बन्धुता (तेषां क्रमाङ्गवसम्बन्धयो)		An aggregate of kinsmen
^m घवः ^m प्रियः ^{6 m} पतिर्भर्ता		A husband.
	^{8 m} जार (स्तु) अपतिः (समौ)	A paramour.
36. (अचने जारजः) कुण्डो		An adulterine.

1—ह.

2—ह.

3—भि.

4—ज.

5—ज.

० पति.

१ भर्ता.

२ उ—.

* Usually restricted to the younger brother. But some apply the first term to the elder brother; and the second to the younger.
^b Nom. देवा. Also देवः (—व). ^c Likewise देवसः. ^d Fem. स्वस्तीया and भागिनेयी; sister's daughter. ^e Also जामाता (—ह). ^f Fem. पितामही, a grandmother. ^g Fem. प्रपितामही, a great-grandmother.
^h So प्रमातामहः, maternal great-grandfather. ⁱ Sing. सपिण्डः. ^j Also सोदरः and सहोदरः.

A widow's
bastard.

^{m a}
(हते भर्तुरि) गोलकः

A brother's
son.

^{m b} ^{l m}
आर्त्तये आर्त्तये

Brother and
sister.

^{m du.} ^{m du.}
आर्त्तभगिन्यौ आर्त्तराव् (उभौ)

Father and
mother.

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
37. मातापितरौ पितरौ मातरपितरौ (च तौ)

Husband's
or wife's
father and
mother

^{m du.} ^{m du.}
श्वश्रुश्वश्रुरौ श्वश्रुरौ

Son and
daughter.

^{m du.}
पुत्रौ (पुत्रश्च दुहिता च)

Husband
and wife

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
38. दम्पती जम्पती जायापती भार्यापती (च तौ)

The womb.
^c

^m ^{m d} ^{m n} ^{m n}
गर्भाशये जरायुः (स्याद्) उल्लू (च) कललो (ऽस्त्रिवाम्)

The last
month of
gestation.

^m ^m
39. सूतिमासे वैजनने

A fetus.

^m ^m
गर्भो भ्रूण (इमौ समौ)

A eunuch.

^{f e} ^{m f} ^{m n} ^m ⁿ
तृतीया प्रकृतिः शण्डः स्त्रीवं पण्डो नपुंसकम्

Childhood.
^g

ⁿ ⁿ ⁿ
40. शिशुत्वं शैशवं बाल्यं

Youth or
manhood.

ⁿ ⁿ
तारुण्यं यौवनं (समे)

1—ज.

^a Or गोलः. ^b Likewise आर्त्तव्यः. ^c Some restrict the last, others the two last, to signify the embryo. ^d Also जरायुः, (—स्). ^e The compound term is properly तृतीयप्रकृतिः. ^f And शण्डः or शण्डः. Some add शण्डः. ^g To the age of sixteen.

(स्वात) स्याविरं (त) दृष्टत्वं

Old age. a

दृष्टसंघे (ऽपि) वार्धक्यम्

An assemblage of old men.

41. पलितं (जरसा शैलाग्रं केशादौ)

Greyness of hair. c

विस्त्रसा जरा

Decrepitude.

(स्याद्) उत्तानशया डिम्भा स्तनपा (च) स्तनन्धयो

An infant.

42. बाल (स्तु स्थान्) माणवके

A child. f

वयस्यसंख्यो युवा

A young man. h

प्रवयाः स्याविरो दृष्टो जीनो जीर्णो जरन् (ऽपि)

An old man.

43. वर्षीयान् दशमी ज्यायान्

One very aged.

पूर्वज (स्व) प्रियो ऽग्रजः

Elder brother; first born.

ज्येष्ठज (स्युः) कनिष्ठ यवीयो ऽवरजा ऽनुजाः

Younger brother.

44. क्षमांसो दुर्बलम्भातो

Feeble; thin.

1 त— 2—नू. 3—सू. 4जरत्. 5—यस्.
6—नू. 7—वसू. 8क्ष— 9—ज.

a After seventy in men, or after fifty in women. b Also वार्धक्यं. The term likewise signifies old age. c Or पलितः, grey-haired. d Or, masc. उत्तानशयः, &c. For this and following (to v. 49) admit the three genders. e Some write स्तनन्धया. f Not exceeding sixteen. g Fem. बाला. h Or one of the virile age, from sixteen to seventy. i Also वयस्यः, वयस्यः and वयस्यः. j And कनिष्ठान् (—यसू) or कनिष्ठः. k वर्षीयान् (—वसू). Likewise वयस्यः. l जातः. Also जातः.

Strong & lusty.		1 m	2 m	3 m	बलवान्मांसलोऽंसलः
Corpulent & pot-bellied.	m	ma	4 m	m	mb
					तुन्दिलस्तुन्दिकस्तुन्दी दृढकुक्षिः पिच्छिण्डिलः
Flat-nosed.	m	m	m	5 m	45. अघटोऽघनाट (घा) ऽघटो नतनासिके
Having much, or fine, hair.	m	m	6 m		केयवः केयिकः केयी
Flaccid.				m	mc
					वलिना वलिनः (समौ)
Deformed.	m		me		
d					46. विकलाङ्ग (ङ्ग) पोगण्डः
& dwarf.				m	m
					mf
Sharp- nosed					खर्वो कृक्ष (ङ्ग) वामनः
Noseless.	7 m		m		
					खरणाः (स्यात्) खरणसे
Having a nose like a hoof.				m	m
Bandy- legged. g.					विग्र (ङ्ग) गतनासिकः
				8 m	
Long shanked,					47. खुरणाः (स्यात्) खुरणसः
				m	h
Knock- kneed. k					m
					प्रक्षुः प्रक्षतजानुकः
				m	j
					9 m
					जङ्घशुङ्घजानुकः (स्यात्)
				m	l
					m
					संक्षुः संक्षतजानुकः

- 1—तु. 2 ना— 3 व— 4—नु. 5—क.
6—नु. 7—वस. 8—वस. 9 व—
a तुन्दिकः or तुन्दिमः. b Also पिच्छिण्डवान् (—तु). c Likewise वलिवान् (—तु). d Having a deficient, or a redundant, member; as a toe, or a finger, too many, or too few. e Also अघोगण्डः f Fem. वामनी. g Or having the knees apart. h Also प्रक्षुः and प्रक्षतजानुकः i Or else thick-kneed. j And जङ्घशुः. k Or having the knees touching. l Like-wise संक्षुः and संक्षतजानुकः.

1 m	m				
48.	(स्त्राद्) एते बधिरः				Deaf.
		2 m	m a		
	कुक्षे गडुलः				Hump-backed.
		m	m c		
	कुक्षरे कुक्षिः				Having a crooked arm. b
		m d	3 m		
	दृष्टिरल्पतना				Small, short, or thin.
		m	m e		
	त्रोणः पङ्गौ				A cripple.
		m f	m		
	मुख (सु.) सुण्डिते				Bald ; close-shaved.
49.	बलिरः केकरे				Squint-eyed.
		m	m		
	खोडे खञ्ज				Lame.
				g	
	(किं पु जराऽवराः)				
		m	m	4 m	
	जटुलः काशकः पितुस्				A freckle or mark.
		m		5 m	
	तिलकशिलाकाशकः				A mole or spot. h

1—ह.

2 कुक्ष.

3 ख—ह.

4—पु.

5 ति—.

^a And गडुलः. ^b Or a withered one. ^c Also कुक्षिः and कोक्षिः.
^d Likewise दृष्टिः. ^e पङ्गुः. Fem. पङ्गुः. ^f Fem. सुण्डिते. ^g The preceding (from v. 41) vary the gender with that of the subject. ^h Or a person freckled or having moles.

SECTION II.

Health.	1. अनामयं (स्वादु) चारोम्यं
Physicking.	चिकित्सा रक्तप्रतिक्रिया
Medica- ment.	भेषजौषध भेषज्यान्यगदे जायु (रित्यपि)
A disease.	2. (स्त्री) रज्जुजा (चे) पताप रोग व्याधि गदामयाः
<i>affecting the lung</i> Pulmonary consumption.	(पुमान्) यक्ष्मा क्षयः शोषः
Catarrh.	<i>pertaining to lung</i> प्रतिस्त्राय (स्तु.) पीनसः
Sneezing.	3. (स्त्री) क्षुत् क्षुतं क्षवः (पुंसि)
Cough.	कास (स्तु.) क्षवयुः (पुमान्)
Intumes- cence.	शोफ (स्तु.) क्षययुः शोयः <i>to swell out in health</i>
Kibe. e	पादस्फोटो विपादिका
<i>a skin-disease</i> Blotch.	4. किलासं सिध
Scab.	कच्छा (त) पाम पामा विचर्षिका

1 को.— 2 ज्व.— 3 क्ष.— 4 क्ष.— 5 क्ष.—
6 क्षा.— 7 नू.— 8 तू.— 9 नू.— 10 नू.—

^a Likewise जक्ष्मा (—नू) or जक्ष्मः (—क्ष्म); and राजवक्ष्मा (—नू) or राजवक्ष्म (—नू). ^b Also प्रतिक्ष्मा and प्रतिक्ष्मायः. ^c Likewise क्षपीनसः and पिनसः. ^d Also काबः. ^e A blister or sore on the foot. ^f Or सिध्मः. ^g कच्छूः. ^h पामा (—नू and —जा) du. पामानो and पामे.

- ^f कण्डूः ^f खर्ज्ज (ख) ^{f a} कण्डूया Itch.
- ^m विस्फोटः ^{m f n b} पिटक (स्त्रिषु) Boil.
- ^{m f} 5. व्रणो (ऽस्त्रियाम्) ^{n c l n} ईर्ममरः Sore or wound.
- ^m (क्षीवे) नाडीव्रणः (पुमान्) Ulcer.
- ^m कोठो ⁿ मण्डलकं Sort of leprosy. d
- ⁿ कुष्ठं ^{n e} श्वित्ने Leprosy.
- ^{2 n} दुर्नामका ^{3 n f} र्शसी Hemorrhoids.
- ^m 6. आनाह (स्तु.) ^m विवन्धः (स्याद्) Epistasis. g
- ^{f h} ग्रहणीरक् ^f प्रवाहिका Diarrhoea.
- ^{f i} प्रच्छर्दिका ^f वमि (ख स्त्री पुमांस्तु) ^f वमयुः (समाः) Vomiting.
- ^{f k} 7. (आधिभेदा) विद्रुधिः ^{m l m m m n} (स्त्री) ज्वर मेह भगन्दराः Various diseases. j

¹ कण्डूः.

²—क.

³—ख.

^a Also कण्डूः. ^b Fem. पिटकाः. Also पिटकः—का—कं. ^c Likewise, masc. ईर्मः. ^d White leprosy with round spots. ^e And व्रतं or व्रतं. ^f Likewise व्रतः (—ख) Also masc. व्रतः (—ख.) ^g Whether Ischury or Constipation. ^h Also ग्रहणी and ग्रहणः. ⁱ Likewise, neut. वदिः (—ख); and fem. वदिः (—द) or वदि, &c. ^j Severally named in the text. ^k An abscess; an internal one. ^l Fever. ^m Also व्रमेहः, Gonorrhoea. Some interpret it simple gonorrhoea or seminal weakness; others, diabetes. ⁿ Fistula in ano.

^{f a} ^{n b}
 अपसरौ चरच्छ^c (स्वात्)

^c
 (पूर्वे शुक्रावधेक्षिषु)

A Physi-
 cian. d

^{m e} ^{l m} ^{2 m f 3 m} ^m
 8. रोगहार्यगदंकारो भिषग्वैद्यौ चिकित्सके

Recoverd
 from sick-
 ness.

^{m f n g} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n h}

वाप्तौ निरामयः कस्य उद्धावो (निर्गतो गदात्)

Emaciated
 or weak.

^{m f n} ^{m f n i}
 9. श्वान श्वास्तू

Diseased.

^{4 m f n} ^{m f n} ^{m f n m f n}
 आमयावी विहता व्याधितो ऽपटुः

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
 आतुरो ऽभ्यमितो ऽभ्यांतः

Scabby.

^{m f n m f n}
 (समौ) पामन कष्टुरौ

Afflict-
 ed with
 herpes.

^{m f n j} ^{5 m f n}
 10. दद्रुणो दद्रुरोगी (स्वादु)

a skin disease

—with he-
 morrhoids.

दादरी

^{m f n} ^{m f n}
 चर्यरोगयतो ऽर्धसः

चर्यरोगयतो ऽर्धसः

¹ च—.

² द्रवे.

³ वैद्य.

⁴ न.

⁵ न.

^a Stone or gravel. ^b Strangury. Some make the two last terms synonymous, as signifying dysury. ^c The following terms (inclusively to v. 12) admit the three genders. ^d Or, adjectively, 'practising medicine.' ^e रोगहारी (—ज्.) ^f भिषक् (—ज्.) ^g Fem. वाप्तौ. ^h Some restrict the last term to convalescent or recently well from disease. ⁱ श्वास्तू: ^j Also दद्रुणः. Fem. दद्रूः, दद्रुः, दद्रुः or दद्रुः, herpes.

1 mfn 2 mfn

वातको वातरोगी (स्वात्)

mfn mfn

सातिसारोऽतिसारको

mfn mfn mfn mfn

11. (खुः) क्षिवाक्षे चक्ष चक्ष पिष्ठाः (क्षिन्वेऽक्षि

Afflicted with gout or rheumatism.

—with dysentery.

Blear-eyed

बुझाई ईई

चाप्यमौ)

mfn 3 mfn

उन्मात्त उन्मादवति

Insane.

mfn mfn 4 mfn

क्षेष्मलः क्षेष्माणः कफो

Phlegmatic.

mfn

12. ग्बुजो (गुग्गु रज्जा)

mfn c mfn

(दृक्नाभौ) तुण्डिष तुण्डिभौ

Gibbous, from disease. b

गुग्गु

Having an elevated navel.

5 mfn mfn

किलासी सिम्बले

Having blotches.

mfn 6 mfn d

ऽन्धोऽह

Blind.

mfn mfn mfn

मूर्च्छाले मूर्च्छमूर्च्छितौ

Fainting.

n o 7 n n f

n n ng

13. शुक्रं तेजो रेतसो (च) बीज बीर्येन्द्रियाणि (च)

Seed.

m n

मायुः पित्तं

Bile.

m 8 m

कफः क्षेष्मा

Phlegm.

1—न.

2—न.

3—त.

4—न.

5—न.

6—य.

7—य.

8—य.

* These terms, in the neuter gender, signify the diseased eye. b The word also signifies a disease occasioning a gibbosity of the back.

* Also तुण्डिषः. d अह (—य). e The preceding (from v. 8.) admit three genders, being used adjectively. f Sing. रेतः (—य). g Sing.

दन्दिषः.

T

The skin.	^{f a} ^{f b} (स्निग्धां तु) त्वग्द्वयधरा
Flesh.	ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ^{n c} 14. पिथितं तरुसं मांसं पल्लवं क्रव्यमामिषम्
Dry flesh.	ⁿ ⁿ ^{m f n d} उत्तमं शुष्कमांसं (स्याद्) वल्लूरं (तत्प्लिङ्गकम्)
Blood.	ⁿ ^{n e l n n f} ⁿ ⁿ ⁿ 15. रुधिरं ऽरुन्धोहिता ऽरु रक्तं क्षतजं शोणितम्
The heart.	^{m f n h} ⁿⁱ ⁿ ^{2 n} गुक्का ऽग्रमांसं हृदयं हृन्
The serum of flesh. j	^{n k} ^f ^f मेदः (स्तु) वपा वसा
Muscles at the nape of the neck.	^f 16. (पञ्चाङ्ग्रीवा शिरा) मन्या
A nerve, tendon or gut. l	^{f m} ^{f n} ^{f o} नाड्यी (तु) धमनिः शिरा
The blad- der.	^{3 n p} तिष्ठकं क्लोम
The brain.	ⁿ ⁿ मस्तिष्कं गोष्ठं

1 लो—.

2—त् or —द्.

3—न्.

* त्वक् (—च्) and त्वचा or neut. त्वचं. ^b अरुन्धरा or अरुन्धारा.
^c आमिषं and अमिषं. ^d Fem. वल्लूरा. ^e अरुक् (—ञ्). ^f some add
 अरु. ^g Certain writers restrict the two first words to signify the heart ;
 and the two last the thorax. ^h रुक्कः or रुक्का (—न्). Fem रुक्का or रुक्की.
 Neut. रुक्कं or रुक्क (—न्). Also रुक्कः, रुक्का, रुक्कं, and रुक्कः, रुक्का, रुक्कं,
 or रुक्का, रुक्क (—न्), and रुक्का, रुक्क (—न्). ⁱ Likewise रुक्काग्रमांसं.
^j Some interpret this the marrow of bones. ^k मेदः (—स्). Or
 masc. मेदः (—द्). ^l Or any tubular vessel of the human body.
^m And नाड्यी. ⁿ Or धमनी. ^o Also शिरा. ^p Also क्लोम (—ञ्).
^q Some make the preceding terms synonymous with these.

- ⁿ ^{m n}
किटं मलो (ऽस्त्रियाम्) An excretion. a
- ⁿ ^{l m n b}
17. अन्नं पुरीतद् ^m ^{2 m c} Entrails.
- ^f ^{f d}
रुक्ता (स्तु) शीशा (पुंसः) The spleen.
(ऽय) वक्षसा A tendon or muscle.
- ⁿ ^{3 n}
ज्ञायुः (स्त्रियां) कालखण्ड यक्षतो (तु समे इमे) The liver.
- ^{f e} ^f ^f
18. क्षणिका स्यन्दिनी लाक्षा Saliva.
- ⁿ ^m ^{f i}
स्रवं प्रस्त्राव दूषिका (नेत्रयोर्मलम्) Rheum of the eyes.
- ^m ^m ^m ^{m g}
स्रवं प्रस्त्राव उच्चारा ऽवस्कारौ शमलं यक्षत् Urine.
- ⁿ ⁿ ^{m n} ^f ^{f h}
19. गूथं पुरीषं वर्जस्क (मञ्जी) विष्ठा विषौ (स्त्रियौ) Faeces.
- ^m ^{m n}
(स्यात्) कर्पूरः कपालो (ऽस्त्री) The skull ; cranium.
- ⁿ ⁿ ^{4 n}
कीकसं कुल्यमस्थि (च) Any bone.
- ^m
20. (स्याच्छरीरास्थि) कंकालः The skeleton.

1—तु.

2—न.

3—तु.

4—च—.

* Either excrement or excrescence ; twelve are enumerated ; (some count nine only :) as serum, seed, blood, marrow, urine, faeces, earwax, nails, phlegm, tears, rheum and sweat. See Menn. c.5.v.135. ^b Likewise धरितत्. ^c Or शिशा (—तु). Also fem. शीशा. ^d Likewise क्षसा. ^e Or क्षणिका. ^f And दूषी or दूषाका. ^g And यक्षत्. ^h Sing विट् (विष् or विष्). Also विष्ठा.

The back-
bone.

The skull;
or bones of
the head.

A rib.

A limb or
member.

The body

Point of
the foot,

A foot.

The ancles.

A heel.

A leg.

A knee.

A thigh.

^{f a}
(ऋष्टास्थि तु) कथेरका

^{1 n} ^{f b}
शिरोस्थि (तु) करोटिः (स्त्री)

^{2 n} ^{f c}
पार्श्वस्थानि (तु) पार्श्वका

ⁿ ^m ^m ^m
21. अङ्गं प्रतीको ऽवयवो ऽपघनो

ⁿ
(ऽथ) कलेवरम्

ⁿ ^{3 n} ⁿ ^{4 n} ^m
गात्रं वपुः संहननं शरीरं वर्षा विग्रहः

^m ^{m n} ^f ^{f d} ^{5 f}
22. कायो देहः (स्त्रीवपुंसोः स्त्रियां) अङ्गिः सङ्गः

ⁿ ⁿ
पादाङ्गं प्रपदं

^m ^{m e} ^{m f} ^{6 m n}
पादः पदं क्लिष्टरणो (ऽस्त्रियाम्)

^{f g} ^{m n}
23. (तद्गन्धी) वृट्टिके गुल्फौ

^{n f}
(पुमान्) पार्श्वि (रुधस्तयोः)

^f ^f
अङ्ग (तु) प्रसृता

^{m n h} ^{7 m n} ^{8 m n}

जानूरुपर्वो ऽङ्गीवद् (ऽस्त्रियाम्)

ⁿ ^{9 m}
24. सक्थि (स्त्रीवे पुमान्) अरुस्

1—न. 2—न. 3—स्. 4—न. 5—तद्.
6—स्. 7—न. 8—स्. 9—स्.

* And कथेरका. ^b Or करोटी. Also neuter करोटं. ^c Likewise पार्श्वका and पार्श्वः. ^d तद्ः (—न and—तद्ः). ^e पद् (—तद्ः) and पदः (—तद्ः); also neut. पादं and पदं. ^f अङ्गिः and अङ्गिः. Some make these neuter likewise. ^g Sing. वृट्टिका and वृट्टिः or वृट्टी. Also वृट्टः. ^h Masc. जानूरु, अरुपर्वो, अङ्गीवान्. Neut. जानु, अरुपर्व, अङ्गीवत्.

- (तत्संधिः पुंसि) वक्ष्यः^m The groin.
- गुहंⁿ (त्व) पार्श्वं पायु^{l n m} (नी) The anus.
- वस्ति^{m f a} (नीभेरधो द्वयोः) The abdomen.
25. कटो^m (ना) ओणिकलकं कटिः^{n c f d f o f} ओणी ककुक्षती^f The hip and loins. b
- (पश्चान्) नितम्बः^m (स्त्रीकक्ष्याः)^{back part} A woman's buttocks.
- (स्त्रीवे तु) जघनं^{n f} (पुरः) Mons veneris.
26. (वृषकौ तु नितम्बस्थौ द्वयस्त्रीने) कुकुंदरे^{2 f m g} Cavities of the loins.
- (स्त्रियां) स्त्रियौ कटिप्रोथाव^{2 f m g} The buttocks.
- उपस्थो^{n m f i} (वक्ष्यमानयोः) Parts of generation. h
27. भगं योनि^{n m f i} (हृयोः) Vulva.
- शिश्रो मेढो मेहन शेषसी^{m m n j} Penis.
- सुष्को^m ऽसृक्षकोषो^{m l m} दृषणः The scrotum. k
- (ऽष्टवशाधरे) त्रिकम्ⁿ The end of the spine. m

1 च—.

2—च.

* Also fem. वसी. b Some distinguish the two first terms as signifying the hip. ° Likewise कोणीकलं. d And कटो. ° ओणिकः or ओणी. f Also ककुक्षरं. ° Sing. कटिप्रोथः. Likewise कटिः and प्रोथः. h Of either sex, i And fem. योनी. j शेषः (—र) or शेषः (—र). Also masc. शेषः (—र), शेषः (—र) ; and शेषः. k Also the testicles. l And ऋक्षकोषः. m Consisting of three bones, Os sacrum, &c.

- The belly. 28. पिचिखड कुक्षी जठरोदरं तुदं^{ma mb mn l n}
- The paps. c खनौ कुक्षौ^{m m}
- A nipple. चूचुर्कं (तु) कुचाग्रं (स्थान्)^{m nd n}
- The bosom. (न ना) क्कोष्ठं भुजांतरम्^{f n f n}
29. उरो वक्ष (क्ष) वक्षश्च (च)^{2 n n n g}
- The back. इष्टं (तु चरमं तनोः)ⁿ
- A shoulder; scapula. स्कन्धो भुजशिरोऽसो (ऽस्त्री)^{m h 3 n m n i}
- The collar bones. (संधी तस्यैव) जङ्घणी^{n j}
- The arm-pits. 30. बाहुनूले (उभौ) कक्षौ^{n m k}
- A side. पाश्व (मस्त्री तयोरेवः)^{m n n}
- The waist. मध्यम (क्ष) ऽवसग्न (क्ष) मध्या (ऽस्त्री)^{m n m n l m n}
- An arm. (द्वौ परौ द्वयोः)^{m n}
31. भज बाहु प्रवेष्टो दोः^{m f m m f n m 4 m o}
- An elbow. (स्यात्) कफोणि (स्तु.) कूर्परः^{m f p m f q}

1 छ—.

2—सु.

3—सु.

4—सु.

^a Also पिचिखडः. ^b कुक्षिः and कुक्षः. ^c Sing. खनः; कुक्षः. ^d Also चूचुर्कं—कः. ^e Some separate the two first terms from the other three; distinguishing the breast between the shoulders (i. e. the first bone of the sternum) from the region of the Cartilago ensiformis. ^f Fem. क्कोष्ठा. ^g वक्षः (—स्). ^h स्कंधः (—प्र). Also neut. स्कंधः (—स्). ⁱ चंसः or चंसः. ^j Sing. जङ्घु. ^k Sing. कक्षः. ^l Likewise विस्तग्न. ^m Also fem. भुजा. ⁿ Masc. and fem. बाहुः. Also masc. बाहुः. Fem. बाहुः. ^o And fem. दोषः. ^p And कफविः. Also fem. कफोष्ठी and कफोष्ठी. ^q Fem. कूर्परः.

- (अस्योपरि) प्रगल्भः (स्यात्) ^m Humerus. a
- प्रकोष्ठ (सस्य चाप्यधः) ^m A fore arm.
32. (मणिवन्धादाकनिष्ठं करस्य) करभो (वहिः) ^m Metacarpus. b
- पञ्चशब्दः शयः पाणिस् ^{m m c l m} A hand.
- तर्जनी (स्यात्) प्रदेशनी ^{f f d} A fore finger.
33. अङ्गुल्यः करशाखाः (स्युः) ^{f e f} Fingers.
- (पुंस्यं) रुष्ठः प्रदेशिनी ^{2 m f} The several fingers.
- मध्यमाऽनामिका(चापि)कनिष्ठा(चे.ति ताः क्रमात्) ^{f f g f h}
34. पुनर्भवः करबहो नखो(ऽस्त्री)नखरो(ऽस्त्रियाम्) ^{m i m n n m n j} A nail.
- प्रादेश ताल गोकर्णा (सर्जन्यादियते तते) ^{m k m l m m} A short span, of three kinds.
35. (अङ्गुष्ठे सकनिष्ठे स्याद्) वितस्ति (हृदिदशांगुलः) ^{m f} A long span. n

1— पि.

2 अ—.

* From the shoulder to the elbow. ^b From the wrist to the little finger. ^c And बहः. ^d Or प्रदेशिनी. ^e Sing. अङ्गुलिः. Also अङ्गुली and अङ्गुरिः—रो. Or अङ्गुलः and अङ्गुलं. ^f In their order; viz. the thumb, fore finger, middle finger, ring finger and little finger. ^g And चनामा. ^h Also कन्यसा, कनीनी, or कनीनिका. ⁱ Also पुनर्भवः. ^j Also fem. नखरा. ^k or प्रदेशः, from the tip of the thumb to that of the fore finger extended; Spithama. ^l To the tip of the middle finger. ^m नोवर्णः to the tip of the ring finger. ⁿ From the tip of the thumb to that of the little finger; a measure of twelve fingers.

The palm
with ex-
tended
fingers.

^{ma mb m}
(पाणौ) चपेट प्रतल प्रहस्ता (विस्तृताङ्गुली)

Both such
palms
joined.

^{mc d}
36. (द्वौ संहतौ) संहतलः (प्रतलौ वामदक्षिणौ)

The palm
bent. e

^{mf}
(पाणिर्निकुलः) प्रहृतस् ^m हस्ती हस्ते तद्विधौ

Both such
palms
joined.

^m
(तौ युताब्) अञ्जलिः (पुमान्)

A cubit. g

^m
37. (प्रकोष्ठे विद्यतकरे) हस्ते

A short
cubit. h

(मुष्ट्या तु बह्व्या)

^{mf}
सरत्निः (स्याद्)

An inter-
mediate
one. i

^{mf}
अरत्नि (स्, निष्कनिष्ठेन मुष्टिना)

A fathom. j

^m
38. व्यामो (वाहोः सकरयोस्तयो क्षिप्रगन्तरम्)

The mea-
sure of a
man's
reach, k

^{mf n l}
(अङ्गुलविस्तृतदोः पाणिभ्याम्) पौरुषं (त्रिषु)
^{mf n m m} पौ

The
throat.

^{mf}
39. कण्ठो गले

The neck.

^{l f f 2 f n}
(ऽथ) ग्रीवायां शिरोधिः कन्धरे (त्यपि)

1 योवा.

2—र.

* Also चपेटः and चपटः. ^b Likewise तल. ^c Or संहतलः. ^d By omitting the termination of the preceding term, this is made by some synonymous with it; in a less restricted sense. ^e As if to hold a liquid. ^f प्रहृतः. Also प्रहृतिः. ^g From the elbow to the tip of the middle finger; a measure of twenty-four fingers. ^h From the elbow to the extremity of the fist. ⁱ From the elbow to the tip of the little finger. ^j The space between the ends of the fingers, when the arms are extended; Orgya. ^k Equal to the height, to which he reaches, when elevating both arms with the fingers extended. ^l Fem. पाण्यौ. ^m कण्ठः, कण्ठी or कण्ठा, कण्ठः. ⁿ Some add masc. कन्धरः.

त्रिषु पौ

- कक्षयीवा (त्रिरेखा सा)^f One streaked with three lines.^a
- ज्वटर्षाटा हकाटिका^{m f 1 f} Back of the neck.^b
40. वक्त्रास्ये^{n 2n} वदनंⁿ तुण्डमाननं^{n 3n} लपनंⁿ मुखम्ⁿ The mouth.^c
- (जीवे) घ्राणंⁿ गंधवहा घोणा नासा (च) नासिका^{f f d} The nose.^m
41. ओष्ठा^m अधरौ^{m e} (तु) रदनच्छदौ^m दशनवाससौ^{4 n} The lips.
- (अधः स्यात्) चिबुकं^{n f} The chin.
- गण्डौ कपोलौ^m The cheeks.^g
- (तत्परे) हनुः^{m f h} The jaw.
42. रदना^m दशना^{m n} इता^{m j} रदास्^{5 m} Teeth.ⁱ
- तालु (तु) काकुदम्ⁿ The palate.
- रसना^f रसना जिह्वा^{f k f l} The tongue.
- (प्रांतावेष्ठस्य) रुक्ताणौ^{n m} The corners of the mouth.
43. ललाटमखिकं^{n m} गोधिर्^{6 m} The forehead.

१ वा— २ आस् ३ वा— ४—स ५—द.
६ गोधि.

^a Like a shell : it is reckoned a mark of great destiny. ^b Or, according to another interpretation, the raised or straight part of the neck.
^c Also the face. ^d And नसा or नखा. ^e ओष्ठौ, अधरौ and ओष्ठाधरौ ; for properly the first (sing. ओष्ठः) is the upper lip ; and the second (sing. अधरः) signifies the lower lip. ^f Also चिबुः. ^g Sing. गण्डः, कपोलः, ^h Also fem. हनुः. ⁱ Sing. रदनः ; दशनः—न, &c. ^j Sing. इत. Some add दत्. ^k Or रसना. Also neut. रसनं. ^l And masc. जिह्वः. ^m Sing. रुक्ता (—न), रुक्ता (—न), or रुक्ता (—न); and रुक्ता (—न), रुक्ता or रुक्ता ; also fem. रुक्ता. ⁿ अखिकं. Likewise अखिकं.

The eye-
brows.
Space be-
tween the
eye-brows.

Pupil of
the eye.

An eye.

A tear.

The outer
corners of
the eyes.

A glance
or side-
look.

An ear.

The head.

Hair.

Head of
hair.

Curls.

नेत्र ^{1 f a}
(जड्डे दृग्भागां) भ्रुवौ (स्त्रियाम्)

^{m n}
कूर्च (मस्त्री) (भ्रुवोर्मध्यं)

^f
तारका (ऽक्षः) कर्मानिका

^{n n n 2 n n b . n c}
44. लोचनं मयनं नेत्रमीक्ष्यं चक्षुरक्षिणी

^{3 f f}
दृग्दृष्टौ (च)

^{n n n n d 4 n}
श्रु नेत्राभ्यु रोदनं (च) श्रमभ्यु (च)

^{m o}
45. अपांगौ (नेत्रयोर्तौ)

^{m f}
कटाक्षो (ऽपांगदर्शने)

^{m 5 m n g f m n 6 n h}
कर्णं शब्दग्रहो ओतं श्रुतिः (स्त्री) अवयं अवः

^{n 7 n i n 8 m m n j}
46. उत्तमांगं शिरः शीर्षं मूर्ध्ना (ना) मस्तके (ऽस्त्रियाम्)

^{m m m m m m}
चिकुरः कुंतलो बालः कचः केशः शिरोरुहः

^{n n}
47. (तद्वन्दे) कैशिकं कैशभ्

^{m n k 9 m}
अलकाद्युक्तलाः

1 भ्रु.

2 दृ—.

3 दृग्.

4 चक्षु.

5—दृ.

6—दृ.

7—दृ.

8—नृ.

9—नृ.

* Sing. भ्रुः. b चक्षः (—दृ). Some add चक्षु (—दृ). c Sing. चक्षि.
Some add चक्ष. d Or चक्ष. e Sing. अपांगः. f Also काचः. g Or
कौतल. h Likewise masc. कचः (—व). i Also masc. शिरः (र). j Like-
wise कशः. k Sing. कचकः —व.

(ते ललाटे) अमरकाः

The same on the forehead.

काकपक्षः शिखण्डनः

Locks, left at the tonsure. a

48. कवरी केशवेष्टा

A braid or tress. c

(ऽथ) धम्मिल्लः (संयताः कचाः)

Braided hair. e

शिखा चूडा केशपाशौ

A lock left on the crown of the head.

(व्रतिनस्तु) जटा सटा

An ascetic's elotted hair.

49. वेष्टिः प्रवेष्टिः

Unornamented hair. g

शीर्षण्य शिरस्त्रौ (विशदे कचे)

Clean and unentangled hair.

पाशः पक्ष (च) हस्त (च) कलापाशौः कचात्परे

Much, or ornamented hair. i

50. तनूचं रोम लोम

Hair of the body.

तदृक्षौ शमचु (पुंसुखे)

The beard.

1—स.

2—न.

3—न.

4—चु or —चुन.

* Interpretations differ: it is explained, three (some say, five) locks left at the solemn tonsure of children, or of the military class in particular; or else any lock left on the head. ^b Or शिखाण्डकः and शिखण्डः. ^c A mode of dressing the hair. ^d And masc. कवरः or neut.—रं. • Tied round the head; or with flowers intermixed, and covered with pearls, &c. ^f Some add गडाः. ^g As worn by women in the absence of their husbands. ^h Also वेष्टी and प्रवेष्टी. ⁱ The terms are used in composition with one signifying hair; as केशपाशः, केशपक्षः, &c. ^j Likewise तनूचः,—इ.

SECTION III.

Dress or
embellish-
ment.

1. आकल्प वेद्यौ नेपथ्यं प्रतिकर्म प्रसाधनम्,
(दद्यै ते त्रिष्व)

Adorned.

2 m f n m f n m f n o
ऽसंकर्ता ऽसंकरिण्यु (च) मण्डितः

2. प्रसाधितो ऽसंज्ञत (च) भूषित (च) परिष्कृतः
m f n d s m f n 4 m f n

Elegant.

विभाङ्भ्राजिण्यु रोचिण्यु

Act of
adorning.

f o
भूषा (ठ खाट्) पबंक्रिया

Ornaments ;
jewels or
trinkets.

3. अलङ्कार (स्वा) भरयं परिष्कारो विभूषणम्
m s n m n i
मण्डनं (च)

A crest. g

n h m n
(ऽथ) सुकुटं किरीटं (पुष्पपुंसकम्)

1—न.

2—सं.

3—आ—

4—यु.

5—आ—

- * Or वेद्यः. * The ten following nouns admit the three genders
• Some restrict the two first terms to signify a person disposed to
decoration : others make the three first signify one who adorns.
d Nom. विधाट् (—ञ्). • Some omit the last three lines. ' Also
पुष्पं. * An ornament of the head ; worn upon a diadem or tiara.
* Or सुकुटः.

4. चूडामणिः शिरोरत्ने^m
तरले^m (हारमध्यगः)
मालयाया पारितण्या
पलयाया कलाटिका^f
5. कर्णिका तावपत्नं (स्तात्)
कुण्डलं कर्णवेष्टनम्^m
यैवेकं कण्ठभूषा^f
कञ्चनं (स्तात्) कञ्चनिका^f
6. (सर्पैः) मालाया^f
(ऽयो) रःकनिका (मौक्तिकैः कृता)^f
हारो मुक्तावली^f
देवच्छन्दो^m (ऽसौ) यतवष्टिका^m
7. (हारभेदा यष्टिभेदा) गुत्स गुत्सार्द्धं गोक्षणाः^m
- A gem on the cres.
The middle gem of a string.
A trinket for the hair. a
—for the forehead, b
—for the ear. c
An ear ring.
A collar. d
A necklace. f
A golden one.
One of Pearls.
A garland of pearls, &c.
One composed of 100 strings.
Garland of various sorts. h

१४—

* A plate, or a flat chain, of gold or silver, with or without jewels set in it; worn between the divided hair on the head. Some expound the first term a string of pearls binding the hair. ^b A jewel, or a golden or other trinket, worn on the forehead, below the partition of the hair; a star on the forehead. Some make these and the preceding terms synonymous. ^c A hollow cylinder thrust through the lobe of the ear. ^d Or short necklace. ^e Likewise यैवेकं and यैव. ^f A loose one, reaching below the breast. ^g Some say 103. ^h In their order : distinguished by the number of strings or rows. ⁱ Also गुच्छः. It consists of 32 rows. ^j Or गुच्छार्द्धः. It contains 24 rows. ^k Composed either of 4 or of 34 strings.

A single
string.

One con-
taining 27
pearls.

A bracelet.
c

Ornament
of the arm.
d

A finger-
ring.

A seal ring.

Ornament
of the
wrist. f

A woman's
girdle. g

A man's
belt.

Ornament
of the 'cet.
k

म a m b
अर्द्धशरीरे माणवक

1 f
एकावल्ये (कयटिका)

8. (सैव) नक्षत्रमाला (स्यात्सप्तविंशतिमौक्तिकः)

m m m n m n
आवापकः पारिहार्यः कटको बलयो (ऽस्त्रियाम्)

m n 2 m n
9. केयूरमङ्गदं (तुल्ये)

m n o 3 f
अंगुलीयकमूर्मिका

4 f
(साक्षरं) युक्सिद्धा (सा)

m n n
कक्ष्यं करभूषणम्

f f b f f i
10. (स्त्रीकक्ष्यां) मेखला कांची सप्तकी रसना (तथा)

n
(स्त्रीवे) सारसनं (चा)

m f n j
(ऽथ पुंस्तक्ष्यां) शंखलां (त्रिषु)

n 5 m l 6 m n m n
11. पादाङ्गदं तुलाकोटिर्मञ्जीरो नूपुरो (ऽस्त्रियाम्)

1—डो.

2 चं—

3 ज—

4 चं—

5—टि.

6 न—

* Including 64 strings. ^b Comprising 20 rows. ^c Of gold, or of conch, &c. ^d Worn above the elbow. ^e Some add अंगुलीयकं. ^f A broad solid ring with or without pearls, &c. set on it. ^g The terms are here stated as synonymous; but they signify belts of various kinds, differing in the number of rows or strings. ^h Also कांची. ⁱ And रसना. ^j Fem. शंखला. ^k Rings for the toes. Some distinguish the two last terms as signifying a distinct ornament. Or fem. तुलाकोटिः and तुलाकोटी.

इंसकः पादकटकः

किङ्किणी शुद्धषटिका

Bells or tinkling ornaments.

12. (त्वक्फल्लमिरोमाणि) वस्त्रयोनिर्

Materials of cloth. b

(द्वय त्रिषु)

वाल्कं (चौमादि)

Made of bark. d

फालं (तु) कार्पासं वादरं (च तत्)

Made of cotton.

13. कौशेयं कनिकोशोत्थं

Silken.

राकवं खगरोमजम्

Woollen

अनाहतं निष्प्रवाणि तन्मकं (च) नवाभरे

New and unbleached cloth.

14. (तस्याद्) चक्रमनीयं (वह्नौतयोर्वा खयोर्गुग्मं)

A pair of bleached cloths.

पयोधं धौतकौशेयं

Bleached silk. i

वह्न्यस्त्यं महाधनम्

Any thing precious.

1—नि.

2—र.

* Or कङ्करी. † Of four kinds : 1st. bark of plants, as Rushy Crotalaria, Linum, hemp hibiscus, &c. 2d. fruit, viz. cotton ; 3d. insects, viz. silk ; 4th. hair and wool. ° The ten following terms (Some say eleven ; others say ten omitting two intermediate compound terms ;) admit the three genders. ^d As linen, &c. Thus कौशं, linen. Fem. कौशी. ° Fem. वाल्की. [†] Also कौशेयं. [‡] Made of the hair of the Rancu (stated to be a sort of deer), or any other hair or wool. [‡] Some include this among adjectives. [†] Or wild silk. [†] Some include this and the preceding terms among adjectives.

- Wove silk. 15. ^{n a n} जोमं इव्वं (स्याद्) ^{m f n b m f n c} (हे तु) निवीतं प्रावृतं (निवृ)
 A veil or mantle. ^{m f pl. m f pl. d}
 Ends of a cloth. (क्षियां वज्जले वज्जस्य) द्याः(सुर)वज्जवो (ई वोः)
 Length. 16. ^{n l m o m f} दैर्घ्यामायाम् पारोहः
 Width. ^m परिणालो विमानता
 Old cloth. ⁿ पटञ्जरं जीर्णवस्त्रं
 Dirty or tattered cloth. g ^{m h m} (समौ) नक्तक कर्पटौ
 Cloth. 17. ^{n 2 n 3 n i 4 n j n 5 n} वज्जलाच्छादनं वामधेवं वज्जनमं शुक्लम्
 Fine cloth. ^{m m l} सुचेज्जकः पटो (स्त्री स्याद्)
 Coarse cloth. m ^{m n m f n o} वराधिः सूवशाटकः

१ चा—.

२ चा—.

३—ह्.

४—वे—.

५—व—.

* Also जोजं. ^b Or निवृतं. * Fem. निवीता, प्रावृता. ^d Also sing. वज्जिः. * Likewise fem. पारवतिः. ^f Some read पारवाद्. ^g Interpretations differ much. Some make these terms synonymous with the following : others explain them, a handkerchief, a rag, a night-shift, &c. ^h Likewise वज्जकः. ⁱ Also masc. वाहः. ^j And fem. वेही. ^k These terms are also said to be synonymous with the preceding. ^l Also fem. पटिः and पटो; but this is a diminutive, and properly signifies a particular sort of cloth. ^m Some make these and the preceding terms synonymous. ⁿ Likewise वराहः. * Fem सूवशाटका.

<p>18. निचोलः प्रच्छदपटः</p>	<p>A cover or wrapper. a</p>
<p>(समी) रल्लककखखी</p>	<p>A blanket.</p>
<p>अन्तरीयोपसंस्थान परिधानान्यधोशुके</p>	<p>Lower garment.</p>
<p>19. (ह्यौ) प्रावारोत्तरासंगौ (समी) दृढतिका (तथा)</p>	<p>Upper garment.</p>
<p>संस्थानमुत्तरीयं (च)</p>	<p>A bodice. c</p>
<p>20. नीशारः (स्यात्प्रावरणे हिमानिलनिवारणे)</p>	<p>A warm cloak.</p>
<p>(अर्द्धोर्ध्वं वरखीणां स्याच्) चख्खतक (मंशुकां)</p>	<p>A petticoat.</p>
<p>21. (स्यात्त्रिज्या) प्रपदीनं (तत्प्राप्नोत्याप्रपदं हि यत्)</p>	<p>A dress reaching to the feet.</p>
<p>(चखी) वितानमुल्लोचः</p>	<p>An awning.</p>
<p>दृष्ट्या (द्यं वखवेष्टानि)</p>	<p>A tent.</p>
<p>22. प्रतिसीरा जवनिका (स्यात्) तिरस्कारणी (च सा)</p>	<p>A screen or wall of cloth.</p>
<p>परिकर्माणसंस्कारः</p>	<p>Embellishment of person. i</p>

1-ख.	2-ख.	3-ख.	4-ख.	5-ख.
6-ख.	7-ख.	8-ख.	9-ख.	10-ख.

- * Also a sheet ; or else the cover of a litter, &c. Likewise a veil.
 b And निचोलः. Fem. निचोली. c Or a jacket. d Fem. चोली. e Fem.
 प्राप्नोत्या. f दृष्ट्यं. Some read दृष्ट्यं. g Also जवनिका or जवनिका.
 h And तिरस्कारिणी. i Dress for cleanliness ; or else ornament by sandal wood and perfumes. j Also प्रतिकर्ण.

Cleaning
of it. a

(स्यान्) माटिर्नीर्जना चजा

Cleaning
with per-
fumes.

23. चहर्चनेत्यादने (हे समे)

Bathing.

आसाव आसावः

ज्ञानं

Perfum-
ing. c

चर्चा (तु) चाचिक्यं स्याचके

Reviving a
fragrancy.

(स्य) प्रबोधनम्

24. अनुबोधः

Painting
the per-
son. e

पत्रलेखा पत्रांगुलि (दिसे समे)

A circle on
the fore-
head.

तमाक्षपत्र तिलक चित्रकानि विशेषकम्

25. (द्वितीयं च तुरीयं च न क्षियाम्)

Saffron.

(अथ) कुंकुमं

काश्लीरजन्मा ऽग्निशिखं वरं वाङ्गीक पीतने

26. रक्त संकोच पिशुनं धीर बोधितचन्दनं

1 वा—.

2 च—.

3—क.

4—न.

5—न.

- a By wiping ; or by bathing, rubbing with oil and sandal wood.
b Also चहर्चने. c By plastering the whole person with sandal wood, &c. d Erroneously by some written चतुरोधः. e Delineations with saffron or with musk, &c. on the breast, cheeks, &c. f Also प्रतापखो and other synonyma. g Or काश्लीरजन्मा (—न.) h Or वरं. Also चार. i Likewise वाङ्गीक and वरवाङ्गीकः. j And other terms signifying red or blood. k Also रक्तचन्दनं, &c.

- ^f ^{fa} ^{nb} ^m ^m ^{mc}
 लाक्षा राक्षा जतु (क्षीवे) यावेऽक्षतोऽद्रुमामयः Lac.
27. ^{ng} ^d ^f ^{nf}
 लवंगं देवकुसुमं श्री (संज्ञम्) Cloves.
 (अथ) जायकम् A yellow fragrant wood. ^e } ली-दे.
- ^{ng} ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
 कालीयकं (च) कालानुसार्यं (चा) A gallo-
 (अथ समार्यकम्) chum. h
- ⁿⁱ ^{mn} ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
 28. वंशिकाऽगुरु राजार्णखोऽक्रिमिज जोगकम्
¹ⁿ ^{2mn}
 कालारुर्बगुरुः A black kind.
- ^f ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
 (स्यान्तम्) मंगल्या (मक्षिगंधि यत्) A very fragrant sort.
- ^m ^m ^{mj} ^{3m}
 29. दक्षधूपः सर्जरसेऽराख सर्वरसा (वपि) Resin.
^m
 वक्षुधोऽपि (अथ)
^m ^k ^{4m}
 (अथ) दक्षधूप क्षत्रिमधूपकौ Compound-
 ed perfume.
- ^m ^m ^{ml} ^m ^m
 30. तुल्यकः पिण्डकः सिद्ध यावनेऽपि (अथ) Incense.
^m
 (अथ) पायसः Terpen-
 tine.

1—र.

2—च.

3—स.

4—क्ष.

* Or रक्षा. ^b One author disjoins this from the preceding and following terms. ^c Some distinguish the four last terms ; others, the three last, from the preceding : the distinction seems to be the gum or or resin discriminated from the dye of the insect. ^d Or any other name of *Lacshmi*. ^e Perhaps yellow sandal wood. ^f And जायकं. ^g Or कावेयकं and कावेयकं. ^h Perhaps Amyris Agallocha, R. ⁱ And वंशकं ; also fem. वंशिका. ^j Likewise राखः. ^k Or दक्षधूप. ^l One reads पिण्ड.

^{ma} ^m ^m ^{l m}
 औवासे ढकधूपो (ऽपि) औवेष्ट सरलद्रवौ
^{m b} ^{2 m c} ^f

Musk.

31. वृगनाभिर्द्धगमदः कसूरी (चा)

Edellium.

(य) कोलकम्

a kind of gum

ककोलकं कोशफलम्

Camphor.

(यय) कर्पूर (मृक्षियाम्)

32. वनसार चंद्र (संघः) सिताब्जो हिमवायुका

Sandal wood.

गंधसारो मलयजो मद्रऔचन्दनो (ऽक्षियाम्)

Varieties of sandal wood. f

33. तैलपर्णिक गोशीर्षे हरिचंदन (मृक्षियाम्)

Red sanders. g

तिलपर्णी (तु) पत्राङ्गं रञ्जनं रक्तचंदनम्

34. कुचंदनं (चा)

Mace.

५७७ (य) जातीकोश जातिफले (समे)

1—व. 2—वृ. 3—चं. 4—चं.

^a Also औवासः (—व) ^b Likewise वृगः and (fem.) नाभिः. ^c Also वदः. ^d Or any name of the moon. ^e Or सिताब्जः. ^f Denominated from the countries in which they are produced : or, as some derive these terms, from other circumstances. The first sort is white ; the second, the colour of brass and very fragrant. The third is yellow and said to smell like a ripe mango. ^g Pterocarpus santolinus. Some interpret this, red lead (Minium). But medical writers disjoin these terms and make the *Patranga* to Sappan wood (*Cæsalpinia sappan*). ^h Also पत्राङ्गं and पत्रगं. ⁱ And जातीकोश. ^j Likewise जातिफलं ; and जातिः or जाती and फलं.

- (कर्पूराशुद्धकसूरी ककोलैर्) दध्मकईमः^m Perfumed
paste. a
35. गाम्नाशुलेपनी वर्त्तिर्बन्धकं (स्याद्) विलेपनम्^{f c l m n} Perfume
for the
person. b
- चूर्णानि वासयोगाः (स्युर्)^m Powder. d
- भाषितं वासितं (त्रिषु)^{m f n m f n} Perfumed.
36. (संस्कारोगंधमाल्याद्यैर्) स्यात्तद् अधिवासनम्ⁿ Adjusting
with per-
fumes. f
- माल्यं माला स्रजौ (नर्द्धि) मू^{n f f g} A chaplet.
- (केशमध्ये तु) गर्भकः^m One worn
in the hair.
Or suspend-
ed from the
middle
lock.
37. प्रभटकं (शिखाशंबि)ⁿ Or falling
over the
forehead.
Or hung
round the
neck.
Or worn as
a scarf.
- (पुरोन्मसं) ललामकम्ⁿ
- प्राशंब (अञ्जुलंबि स्यात्कण्ठाद्)ⁿ
- वैकचकं (तु तत्)ⁿ
38. (यन्तिर्बन्धकं क्षिप्तमुरसि)^{2 m 3 m} Or tied on
the crown.
- (शिखास्त्रा) पीड शेखरी^{m h}
- रचना (स्यात्) परिस्पन्द^f Decoration
of hair.
- आभांगः परिपूर्णता^m Completion
or fullness.

1 व— 2 वा— 3 —र.

* Consisting of camphor, agallochum, musk, bdellium, (or else the three first, with saffron and sandal wood,) in equal proportions.
 b Whether ground and pounded, or not; but some distinguish the two last as restricted to perfumes ground. c वर्त्तिः or वर्त्ती. d To be thrown on the clothes; red powder, &c. e Sing. चूर्ण. f With fragrant wreathes, resins &c. g Sing. लक (—ज). h Or परिस्पन्दः.

A pillow.	39. ⁿ उपधानं ^{1 m} (बु) पवर्हः
A bed.	^{2 f} शय्यायां ⁿ शयनीय (वत्)
	^m शयनं
A bedstead.	^m मृ ^m च ^m पय्यंका ^{3 f} पत्यङ्गाः खट्वया (समाः)
A ball to play with.	40. ^{m a} गेखुकः ^m कन्दुको
A lamp.	^m दीपः ^m प्रदीपः
A chair or stool.	ⁿ पीठमासनम् ^{4 n}
A casket.	^{m b} समुद्रकः ^m संपुटकः
A spitting pot.	^{m c} प्रतिप्राहः ⁿ पतदुग्रहः
A comb.	41. ^f प्रसाधनी ^{f d} कंकतिका
Perfumed powder.	^m पिष्टातः ^m पटवासकः
A mirror.	^{5 m n} दर्पणे ^{m e} सुकुरा ^{m f} द्यौ
A fan.	ⁿ व्यजनं ^{n g} तालवृन्तकम्

1 बु— 2 शय्या— 3 खट्वा— 4 या— 5 —द्यौ.

* Also गेखुकः. b And समुद्रा. c Or प्रतिप्राह. d Likewise कङ्कती and कङ्कतं. Also प्रसाधनं. e And सुकुरः or सुकुरः. f द्यौः and द्यौः. g Or तालवृन्तं.

CHAPTER VII.

1. संततिर्गोत्रं जननकुलान्यभिजनाऽन्वयौ Race or lineage.
 वंशाऽन्वयायः सन्तानोः Tribes or classes. a
 वर्णाः (स्वर्वाद्याणादयः) Sprung from a royal house.
 2. राजवीचीं राजवंशोः Sprung from any family.
 वीज्य (सु) कुलसंभवः Of honourable parentage.
 महाकुलकुलीनार्थं सभ्यसज्जनसाधवः The four orders. e
 3. ब्रह्मचारी गृही वाणप्रस्था भिक्षु (चतुष्टये)
 आश्रमो (ऽस्त्री) An order, or religious state. f
 द्विजात्यग्रजन्म भूदेव वाङ्मवाः A man of the sacerdotal tribe.
 4. विप्र (सु) ब्राह्मणो

1 गो.— 2 वृ.— 3 च.— 4 नृ.— 5 आश्रमं.
 6 —भू. 7 च—नृ.

^a The sacerdotal, &c. ^b Sing. वचोः. ^c Or ब्राह्मकुलः. ^d कुलीनः. Also कुलसुतः, कोलेयः and कोलेयकः. ^e In succession as enumerated : viz. 1st. The religious student, who has received investiture, and is unmarried. 2d. The householder or married man. 3d. The hermit or anchorite. 4th. The mendicant or ascetic. ^f Either of the four above enumerated. ^g द्विजातिः. Also द्विजः and द्विजन्मा (—नृ.). ^h Or भूनिदेवः.

One, prac-
tising the
six-allowed
acts. a

Wise or
learned.

1 m

(ऽसौ) षट्कर्मा (वागादिभिर्युतः)

2 m 3 m 4 m 5 m m m m

विद्वान् विपश्चिदोषन्नः सन्सुधीः कोविदोबुधः

m 6 m m m b 7 m m m e

5. धीरो मनीषी श्रः प्राज्ञः संख्यावान् पण्डितः कविः

8 m m d 9 m m 10 m m

धीमान् सूरिः क्षती क्षटिर्लभ्वर्यो विचक्षणः

11 m 12 m e

6. दूरदर्शी दीर्घदर्शी

A priest
conversant
with scrip-
ture.

A teacher.

A spiritual
parent. f

An instruc-
tor in holy
writ.

An em-
ployer of
priests. g
The same
for peculi-
ar rites. h

म 13 m
त्रैत्रियश्चान्दसौ (समौ)

उपाध्याये ऽध्यापके

(ऽय स्यान्निषेकादिहृद्) गुरुः

7. (मंत्रव्याख्याहृद्) आचार्यः

14 m
(आदेष्टा त्वध्वरे) व्रती

15 m " यष्टा (च) यजमान (च.)

म
(स सोमवति) दीक्षितः

One, who
frequently
sacrifices.

8. हव्याशीतो याजसूको

1—नृ. 2—हव. 3—वृ. 4—दो. 5—सवृ.

6—नृ. 7—ववृ. 8—नवृ. 9—नृ. 10—नृ. 11—नृ.

12—नृ. 13—नृ. 14—नृ. 15—ववृ.

a Sacrifice, study, benefaction; assisting to sacrifice, teaching, accepting alms. b Fem. प्राज्ञी. Also masc. प्रज्ञः. c And fem. क्षत्री. d Also सूरि (—नृ.). e Some disjoin the two last terms as signifying provident. f Either the natural father, or the spiritual preceptor. g One who employs them to perform a sacrifice. h For ceremonies which include the drinking of acid asclepias. Some make this term synonymous with two preceding words.

- ^{1 m}
यज्वा (तु विधिनेष्टवान्)
^m
(स गीष्मतीक्षा) स्यपतिः
^{2 m} ^{m b}
सोमपीतो (तु) सोमपः
^{3 m}
9. सर्ववेदाः (स येनेष्टोयागः सर्वस्वदक्षिणः)
^m
अनूचानः (प्रवचने सांगे ऽधीती)
^m (गुरोस्तु यः
10. लब्धानुन्नः) समाष्टतः
^{4 m}
सुत्वा (त्वभिषवे कृते)
^{5 m} ^{m g} ^m
आत्रांतेवासिनौ शिष्ये
^{m i} ^m
शैक्षाः प्राथमकस्तिकाः
^{m k}
11. (एकब्रह्मव्रताचारा भिद्यः) सत्रह्यचारिणः
^{m m} ^{6 m n}
सतीर्थ्या (श्चै) कगुरवः
(क्षितवानग्निम्) अग्निचित्

One who sacrifices in due form.
-who does so in a certain form. a
-who has drunk the juice of acid Asclepias.
-who has bestowed all his wealth. c
-who is completely learned. d
-who has taken leave of his preceptor. e
-who has made ablutions. f
A pupil.

Novices. h

Fellow students. j
Spiritual brethren. l
A worshipper of fire. o

1-य. 2-य. 3-दस्. 4-य. 5-य. 6-य.

^a In that of the sacrifice named from *VRJHASPATI*. ^b Also सोमपाः (—पा.) ^c On the priest, employed by him for a sacrifice called *Viswajit*; at which the principal's whole property must be distributed in sacrificial fees. ^d In sacred knowledge; being conversant with the *védas* and six *védāngas*. ^e To become a householder. ^f Preparatory to the performance of a sacrifice. ^g Sing. कनेषारी (यु): ^h Students who have recently begun reading the *védas*. ⁱ Sing. शैक्षः ^j Pursuing together the same studies, with like austerities. ^k Sing. सत्रह्यचारो (—यु.) ^l Pupils of the same preceptor. ^m Sing. सतीर्थ्यः and सतीर्थः. ⁿ Sing एकगुरवः. ^o One who has taken and placed or consecrated a sacrificial fire.

Traditional instruction.

Untaught knowledge.

Deliberate commencement.

A sacrifice.

The great sacraments.

An assembly or meeting.

A room in front of the offerings. f By-standers. g

Members of the assembly. Reciters of the prayers. j

12. (पारंपर्योपदेशे स्वाद्) ऐतिह्यमितिहा (ऽध्ययम्)

उपज्ञा (ज्ञानमाद्यं स्वात्)

(आत्मारंभ) उपक्रमः

13. यज्ञः सवो ऽध्वरो यागः सप्ततंतुर्मखः क्रतुः
(पाठो होमश्चातिथीनां सपर्य्यातर्पणं वलिः)

14. एते पंच) महायज्ञा (ब्रह्मयज्ञादिनामकाः)

समव्यापरिषद्गोष्ठी सभासमिति संसदः

15. आस्थानी(क्षीवम्)आस्थानं (क्षीनपुंसक्रयोः)सदः

प्राग्वंशः (प्राग्धर्षिर्गोष्ठात्)

सदस्या विधिदर्शिनः

16. सभासदः सभासाराः सभ्याः सामाजिका(द्यु ते)

अध्वर्युर्ज्ञातहोतारो (यजुः सामग्विंदः क्रम्यत्)

1 द-ह. 2 न- . 3-द. 4 गो- . 5-ह.
6-न. 7-हु. 8-ह.

^a Or ceremony in which oblations are presented. ^b Five acts of religion named the sacraments of the *Vēdas*, of the Gods, of guests, of the manes, of mundane beings : viz. 1. study of scripture ; 2. presenting of oblations to the gods ; 3. hospitable reception of guests ; 4. libation of water to the manes of ancestors ; 5. casting of food on the ground, or in water, for the gods, or for mundane beings. ^c Sing. ब्रह्मयज्ञः. ^d Sing. संसत् (—हु). ^e Sing. fem. सदाः. Neut सदः. ^f In front of the apartment in which the intended oblations are stored ; it is allotted to the employer and his family and the by-standers. ^g Whose business it is to notice and correct mistakes. ^h Sing. सदस्यः विधिदर्शिनः. ⁱ Sing. सभासत् (—हु). ^j Being conversant with the several *Vēdas* respectively. ^k Sing. उद्गाता. Chanter of the *Sāma-vēda*. ^l Sing. होता (—हु).

17. (चाम्नीप्राद्या धनैर्वाय्या) ऋत्विजो वाजका (च ते) ^{m b} ^m Officiating priest. a
- वेदिः (परिष्कृता भूमिः) ^{m d} The altar. c
- (समे) स्थण्डिलचतवरे ⁿ ⁿ Sacrificial ground. e
18. चमालोदूपकटकः ^m ^m A ring on the post. f
- कुम्भा (सुगहनादृतिः) ^f ^h An enclosure. g
- दूपाग्रं तम ⁿ ^{1 n} Top of the post. i
- (निर्मध्य दारुणित्व) रणि (द्वयोः) ^{2 m f k} Wood for lighting a fire. j
19. दक्षिणाम्निर्गार्हपत्याश्वनीयौ (त्रयो ज्ञयः) ^m ^{3 m} ⁿ Three sorts of sacred fire. l

1—नृ.

2 च—.

3 गा—.

* Hired to perform the sacrifice : and denominated according to their respective officers, चाम्नीप्राः (or चाम्नीप्राः), &c. Sixteen such are employed under different designations. ^b Sing. ऋत्विक् (—ञ्). ^c Or spot prepared for binding the victim, or placing the vessels. ^d Also वेदी. * A spot levelled for the purpose. ^f A wooden ring on the top of the sacrificial post. Some say an iron ring at its base. ^g Round the place of sacrifice, to prevent prophane intrusion. ^h Some make this a synonymous term. Fem. सुगहना. ⁱ Of the sacrificial post (called दूपः); which is an octangular column of Bambus or of *C'hadira* wood (*Mimosa Catechu*); to which the victim is bound, to mark the conclusion of the sacrifice. ^j By the attrition of two pieces of wood. ^k अरणिः. Also fem. अरणी. ^l Severally stated : viz. दक्षिणाम्निः, a fire, taken from the consecrated one, or from a domestic fire, and placed towards the south. गार्हपत्यः, the fire perpetually maintained by a householder. आश्वनीयः, fire thence taken and prepared for receiving oblations : a consecrated fire.

The three
sacred
fires. a
Fire conse-
crated by
prayers.

(अग्नित्रयमिदं) त्रेता^f

प्रणीतः (संस्कृतो ऽनसः)^m

Sacrificial
fire. b
Sort of
sacred
fire. c

20. समूहः परिचाव्योपचाव्याव् (अग्नौ प्रयोगिणः)^m
(यो गार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते)^{lm}

21. (तच्चिन्) आनाव्यो^m

The wife
of fire. d
Prayer
uttered to
excite fire.
e

(ऽथा) ऽग्नायी स्वाहा (च) ऊतमुक्प्रिया^f

(चक्) सामधेनी धाव्या (च या स्वादग्निसमिंधने)^f

Metre. f
A prepar-
ed oblation
for the
gods. g
Curd of
two milk
whey.

22. (गायत्री प्रमुखं) छंदः^{2 x}

(इव्यपाके) चरः (पुमान्)^m

आमिद्या(सा ऋतोष्ण्या चीरे स्वादधियोगतः)^{f h}

A leather
fan. i

23. धुवित्वं (व्यजनं तद्वद्वितं अगचर्मना)^{n j}

a द—.

2—द.

a Collectively. b In general : or, as others interpret this, parti-
cular sacrificial fires. c The southern fire, taken from the house-
holder's hearth, and consecrated. d A goddess presiding over the
prayers with which burnt-offerings are made. e Used, when fuel is
put on the fire. f Measure of verse in the *Vēdas* : of various sorts ;
as गायत्री or गायत्री, 24 syllables (6×4). उच्चिन्(—च्), 28 syllables
(7×4). अहुष्ट् (—ह्), 32 syllables (8×4). इहृतो, 36 syllables (9×4).
पंक्तिः, 40 syllables (10×4), &c. g Also for the manes. Some explain
it, the vessel in which oblations are prepared. h Some write आनीया.
i Made of antelope's hide ; and used to fan the sacrificial fire. j Also
धुवित्वं.

- ⁿ षड्दाह्यं (सदध्याह्ये)
ⁿ परमान्नं (तु) ^{m n} पायसः
 24. ⁿ हव्यं ⁿ कथ्ये (दैवपित्रे च नो)
^{m n} पात्रं (सुषादिकम्)
^{fd lfeff} भुवोपभृज्जुह्वं (नी तु) ^{mfg} सुषो (भेदाः) ^{2fh} सुचः (स्त्रियः)
 25. ^m उपाहृतः (पशुरसौ योऽभिमन्य क्रतौ हतः)
ⁿ परंपराकं ^{n j} श्रमनं ⁿ प्रोक्ष्यं (च बधार्थमम्)
 26. ^{mfn} (वाच्यलिङ्गाः) ^{3 mfn} प्रमीतोपसम्प्रोक्षिता ^{mfn} (हते)
ⁿ सान्नाय्यं ^{4 n} हविर्
^{mfn} (अग्नौ तु ऊतं त्रिषु) वषट्कृतम्
 Oblation of butter and curds.
 —of rice, milk, and sugar.
 Food of the gods and manes, a
 A vase or vessel. b
 Various sorts. c
 A victim. i
 Immolation.
 Slain or immolated.
 An intended oblation.
 k
 Burnt as a sacrifice. l

¹ ष—व्.² ष—व्.³ ष—व्.⁴ ष—व्.

^a Respectively, viz. ^{व्यं}, an oblation to the gods. ^{व्यं}, an oblation to the manes. ^b Of any kind : including the undermentioned sorts ; besides others, as pestle and mortar, spoon, jar &c. ^c Severally named in the text. They are used in sacrifice and differ in shape : being respectively (as some describe them) round, square, semicircular, triangular, and lotus-shaped. ^d ^{भुवा}, shaped like an Indian fig-leaf (Ficus Indica) and made of the wood of Flacourtia sapida. ^e ^{उपाहृत}, a round vessel made of the wood of a holy fig tree (F. religiosa). ^f ^{सुषु} or ^{सुषु}, a semicircular vessel made of the wood of Butea (B. frondosa). ^g ^{सुषु} or fem. ^{सुषु}, a ladle of C'hadira wood (Mimosa Catechu). ^h ^{सुषु} (—व्) same with the last, though some distinguish it. ⁱ Slain, or to be slain. ^j Also ^{श्रमन} or ^{श्रमन}. ^k The thing to be offered or sacrificed ; usually clarified butter. ^l Sacrificed in fire.

Supplemental sacrifice.

Suitable to a sacrifice.

An act of sacrifice. d

-of pious liberality. e

Remains of a sacrifice or oblation. f
Gift or donation.

Obsequies of a deceased person.
Gifts in honour of the deceased.

Funeral repast. j

27. (दीक्षांते) ^b ऽवबध्यो ⁿ (यज्ञ)

(त्रिष्व)

(^{1 n} ऽथ क्रतुकर्म) ⁿ दं

^{m f n c} (स. त्कर्माहन्तु) यज्ञियम्

ⁿ पूर्व (खातादिकर्मणि)

28. अक्षतं विवसो (यज्ञशेषभोजनशेषयोः)

त्यागो विहापितं दानमुत्सर्जनं विसर्जनं

29. विश्राणनं वितरणं स्पर्शनं प्रतिपादनम्

प्रादेशनं निर्वपणमपवर्जनमं हतिः

30. (खातयं तदहर्दानं त्रिषु स्याद्) और्ध्वदेहिकम्

पितृदानं निवापः (स्याच्च)

^{5 n} द्वाहं (तत्कर्मशास्त्रतः)

1 दृष्ट.

2 च—.

3 च—.

4 च—.

5 आह.

^a Performed to atone for any defect in the principal one. ^b Some make this a synonymous term. ^c Fem. अक्षिवा. ^d Oblation or other act of a sacrifice; or the sacrifice itself. ^e Digging a pond or well; erecting a temple or house; planting an orchard, &c. ^f Respectively, viz. अक्षतं, butter, &c. remaining of a sacrifice. विवसः, residue of food offered to the gods, to the manes, to a venerable guest, or to a spiritual parent, &c. ^g Or अक्षती. Also अक्षितिः. ^h Also और्ध्वदेहिकं, और्ध्वदेहिकं. Fem. और्ध्वदेहिकी. ⁱ And निवापः. ^j Feeding of priests and other prescribed ceremonies, in honour of ancestors.

31. ^{ab} चत्वारिंशं ^{1a} मासिके. Monthly obsequies.
- (⁵शो ⁵मो ⁵ऋः) ^{mn} कुतपोः (⁵स्त्रियाम्) Eighth hour of the day. c
- ^f पर्येषणा ^f परीष्टि (^fचा) ^f न्वेषणा (^fच) ^f गवेषणा Research or inquiry. d
32. ^{fe} रुनि (^{2f}स्त्र.) ^{2f} ध्वेषणा Request or solicitation.
- ^f यात्रा ^f अभिशक्तिर्याचना ^{3f} र्यना ^f Asking or begging.
- (^fषट् ^fतु ^fत्रिष्व)
- ^{mfnh} र्यं (^{mfnh}मर्षार्थे) A respectful oblation. g
- ^{mfn} पाद्यं (^{mfn}पादाय ^{mfn}वारिणि) Water for ablation of the feet.
33. (^{mfnj}क्रमाद्) ^{4mfnk}आतिथ्यातिथेये (^{mfnl}अतिथ्यर्थे) ^{mfnm}ऽत्र ^{5mn}साधुनि Proper for a guest.
- (⁵स्याद्) ⁵आवेशिकः ⁵आगन्तुरतिथि (⁵ना ⁵महागते) A guest.

1—क.

2 क—.

3 वा—.

4 चा—.

5 छ—.

^a Funeral repast in honour of ancestors on the day of new moon. Some restrict this to the monthly ceremonies for one recently deceased.

^b Also चत्वारिंशत् and चतुर्दश. ^c Towards midday : for the day (or period of day light) comprises fifteen hours (*muhūrtas*). An offering to the manes at noon is reckoned best. ^d Especially the investigation of duty by reasoning, ^e Also रुनी. ^f The following admit the three genders. ^g Water only ; or else grass, flowers, &c. with water.

^h Fem. चत्वारि. ⁱ Fem. पादाय. ^j Fem. आतिथ्या. ^k Fem. आतिथेयी

^l Fem. आवेशिकी. ^m Likewise आगन्तुः. ⁿ Also fem. अतिथिः, or अतिथी.

^o Some include this among the synonyma.

- Worship. a 34. पूजा नमस्या ऽपचितिः सपर्या ऽर्चा ऽर्हणाः (समाः)
 Service. वरिवस्या (तु) शुश्रूषा परिचर्या (पु) पासनम्
 Roaming. b 35. व्रज्या ऽटाट्या पर्यटनं
 Perseverance in austerities. चर्या (त्वीर्यापचस्थितिः)
 Sipping. f उपस्यार्थं (स्नानं) चमनम्
 Silence. (ऽथ) मौनमभाषणम्
 Order, method. 36. आनुपूर्वी (स्त्रियां) (वा) दृत् परिपाटी अनुक्रमः
 पर्याय (स्त्रियां)
 Neglect. i ऽतिपात (सु स्यात्) पर्यय उपात्यवः
 Meritorious act. j 37. नियमो व्रत (मुक्ती तज्जोपवासादि) पुण्यकम्
 A fast. उपवसं (तु) पवासो
 Discrimination. विवेकः दृयगामता
 Holiness. l 38. (स्याद्) ब्रह्मवर्चसं दृत्ताध्ययनर्षिर्

1—उ. 2 आ— 3 च— 4 आहृत. 5 उ— 6 —र्षि.

a Whether adoration or respect. b Likewise परिसञ्ज्ञा. c Also fem. उपासना or उपासिः. d Wandering for alms: travelling for austerity. e Also चटा and चट्टा. f Touching without swallowing. g Likewise, neut. आनुपूर्व्यं, आनुपूर्वं or आनुपूर्वकं. h And परिपाटीः. i Of what is enjoined or customary. j As fasting, &c. k Also उद्योवर्तं, उद्योवर्तं, जोपवर्तं, &c. l Resulting from the study of scripture; and the observance of its injunctions.

- (^mप्रांजलिः) ^mप्रांजलिः Joining both hands while reading the *Vēdas*. a
- (^{l m}पाठे विसृज्य) ^{l m}ब्रह्मविन्दवः Sanctified saliva. b
39. ध्यानयोगासने ⁿब्रह्मासनं A holy posture. c
- (^mकथे विधि क्रमौ) ^{m m m}कथे विधि क्रमौ A sacred precept. d
- (^mमुखः स्वात्प्रथमः कल्पो) ^mमुखः (स्वात्प्रथमः कल्पो) A chief injunction. e
- (^mशुक्लप (स्तु ततो धमः)) ^mशुक्लप (स्तु ततो धमः) A secondary one. f
40. (संस्कारपूर्वग्रहणं स्याद्) ^{n h}उपाकरणं (स्तुतेः) Holy study. g
- (^{n j}समे तु) ^{2 n}पादग्रहणमभिवादनं (मित्युभे) Obeisance. i
41. ^{3 m}भिक्षुः ^{m l}परिव्राट् ^{4 m}कर्मेन्दी ^{5 m m}पाराशर्य (पि) ^{6 m}मस्करि A mendicant. k

1—नृ. 2—च. 3—ज. 4—नृ. 5—नृ. 6—नृ.

^a An act of humility, with a short prayer, at the beginning and end of a lesson : or else to mark, by the motion of the hands so joined, the accentuation, while reading the *Sāma-vēda*. ^b Drops of spittle sputtered in reading the *Vēdas*. ^c Adapted to meditation and restraint of thought : sitting with the feet raised, or with fingers intertwined, &c. ^d Practice prescribed by the *Vēdas* for the effecting of certain consequences. ^e Regarding an act of religion : as 'sacrifice with rice ;' 'strew *Kus'ā* grass.' ^f Or succedaneous : as 'for want of rice use *Nibāri* : 'for want of *Kus'ā* employ *Cās'a* or *Durvā*.' ^g Reading of the *Vēdas* after initiation. ^h Also उपाकरणं (—नृ) and उपग्रहणं. ⁱ A bow or prostration to a person addressed by name. ^j Likewise उपसंग्रहणं. ^k One who has entered the fourth order (or that of devotion), following the rules of CARMANDA or PĀRĀŚ'ARYA : a *Sannyāsi*. ^l And परिव्राटकः. ^m पाराशरी or पराशरी (—नृ).

An ascetic. a	1 m	m	2 m	तपस्वी तापसः पारिकांची
A holy sage. b			m m f	वाचंयमे मुनिः
Patient of austerity.		m m		42. तपःश्लेशसहे दांते
Religious students. c			m d	वर्णिने ब्रह्मचारिणः
Saints. e	m f	m		ऋषयः सत्यवचसः
An initiated householder. g		m	s h	ज्ञातक (स्वा) सबव्रती
Sages with subdued senses. i		m j m m k		43. (ये) निर्जितेन्द्रियग्रामा यतिने यतय (स्व ते)
One, who sleeps on the bare ground. l			3 m	(यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छे ते) स्थण्डिलशास्त्र (सी)

1—न.

2—न.

3—यो. (—न).

* Employed in devotion and seeking spiritual wisdom. Some make these terms synonymous with the preceding. ^b Practising rigid taciturnity; devoid of passions, and serene or unruffled by pain or pleasure. ^c Practising austerity during the study of the *Vēdas*. ^d Sing. वर्षी (—न) and ब्रह्मचारी (—न). ^e Infallible. Seven classes of them are distinguished, viz. *Maharshi*, *Dēvarshi*, (as NĀRADA, &c.) *Brakmarshi*, (as CAS'YAPA, &c.), *Paramarshi*, *Can'darshi*, *S'rutarshi*, and *Rājārshi*. ^f Sing. ऋषिः or रिषिः. And fem. ऋषी, &c. ^g One, who has entered the second order, after passing through the first: having completed his noviciate, but without attaining a knowledge of the *Vēdas* (he is called *Vratasnātaca*): having attained that knowledge before the expiration of the prescribed period of study (he is termed *Vidyāsnātaca*): having completed both his studies and probation (he is named *Ubhoyasnātaca*). ^h ज्ञातव्रती (—न.) and ज्ञातव्रती. ⁱ Whose organs are restrained from all that is blamable, as VAS'ISHT'HA and others. ^j Some exclude this from the synonyma. ^k Sing. वती (—न) and यतिः. ^l By way of mortification.

44. ^mस्यण्डल (स्य)

(ज्य) विरजसमसः (स्यर्) ह्यातिगाः

^mपवित्रः ^mप्रयतः ^mपूतः

^{m d}पाषण्डाः ^{2 m}सर्वलिङ्गिनः

Men perfectly virtuous. a

A purified person. b

Heretics and impostors. c

45. (पालाशो दण्ड) आषाढो (वते)

^mराम (सु. वैणवः)

^{m n}(चक्षी) कमण्डलुः ^{f i}कुण्डी

^{f k}(व्रतिनामासनं) दृषी

A student's staff. e

One cut from a Bambu. g

His water-pot, h

His cushion. j

46. ⁿअजिनं ^{3 n.}चर्म ^fहन्तिः (क्षी)

ⁿभैक्षं (मिक्षाकदम्बकम्)

^mस्वाध्यायः ^{'m m}(स्याज्) जपः

A hide used by him. l

Aggregate of alms.

Reading or muttering of prayers.

1—नञ्.

2—ञ्.

3—ञ्.

^a Devoid of every bad quality ; having gained the knowledge of God, and attained beatitude in their life time : as *VYĀSA* and others.

^b Cleansed by a austerity and mortification. ^c Who assume the exteriors of the four tribes and orders ; but whose practice is in contradiction to the *Vēdas* : for example (say the Commentators) the *Baud-d'has*, &c. ^d Sing. पाषण्डः or पाखण्डः. ^e Cut from a *Palāsa* tree (*Butea frondosa*) : and used by certain ascetics on the full moon of *A'shādd'ha*. ^f Also आषाढः. ^g Borne by students with a wisp of of *Kus'a* grass. Any other Bambu staff is named वैणवः. ^h A wooden or an earthen one. The student, as well as the ascetic in the third or fourth order, was anciently required to carry a water-pot. ⁱ Likewise कुण्डिका. ^j A seat made of *Kus'a* grass (*Poa cynosuroides*). ^k Or दृषी. ^l Commonly an antelope's skin. ^m Or जपः.

Religious
bathing. a

सूत्र्या ऽभिषवः सवनं (च सा)
l m f n c

An expiatory
prayer. b

47. (सर्वेनसामपध्वंसि जयं त्रिष्व्) वमर्षणम्

Half-monthly
sacrifice.
d

दश (च) पौर्णमास (च. यागो पक्षांतयोः ष्यक्)

A perpetual
duty. e

48. (शरीरसाधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म तद्) यमः

A voluntary
one. f

नियम स्तु. स यत्कर्मानित्यभागन्तुसाधनम्)

The cord
passed over
the left
shoulder. g

49. उपवीतं (यज्ञसूत्रं प्रोद्धते दक्षिणे करे)

Over the
right shoul-
der. i

प्राचोनावीत (मन्यस्मिन्)

Suspended
over the
neck.

निवीतं (कण्ठस्थितम्) .

Part of the
hand sacred
to the gods.
j

50. (अङ्गुल्यग्रे तीर्थं) देवं

1 च—

* Preparatory to a sacrifice. Also, as some explain these terms, extracting the juice of acid asclepias, and drinking it. ^b Meditated while a drop of water is held to the nose. The name (which is also that of its author) signifies expiatory : it is supposed to atone even sins in thought. ^c Fem. अवमर्षणी. ^d At the change and full of the moon, respectively : performed by persons maintaining a perpetual fire. * As veracity, &c. See MANU, Ch. 10, v. 63. ^f As pilgrimage, fasting &c. ^g And under the right arm. MANU, 2. v. 63. It is the usual mode of wearing it. ^h This general term, for the sacerdotal string, is by some made synonymous with the preceding word. ⁱ And under the left arm. It is so worn during particular ceremonies. ^j Tips of the fingers (some exclude the thumb) : See MANU, 2. v. 59.

- (खल्पांगुल्यो मूले) कायम्^a Part of the head sacred to the creator. a
- (मध्येऽङ्गुष्ठाङ्गुल्योः) पैत्रं^b —to the manes. b
- (मूले ऋङ्गुष्ठस्य) ब्राह्मम्^c —to the *Vēdas*. c
51. (स्याद्) ब्रह्मभूयं ब्रह्मत्वं ब्रह्मसायुज्यं (मित्यपि)^d Deified state. d
- देवभूया (दिकं तवत्)^e Inferior deification. e
- छच्छं (सान्त्पनादिकम्)^f Penance. g
52. (संन्यासवत्यनश्ने पुमान्) प्राये^h Fasting to die.
- (ऽयं) वीरहाⁱ One who has left his sacred fire. h
- नटार्गिः^j
- कुहना (लोभान्निधये र्थापयकल्पना)^k Hypocrisy. i
53. ब्राह्मः संस्कारहीनः (स्याद्)^l An uninitiated person. j
- अस्वाध्याये निराकृतिः^m One who has not made his studies. k

1—न.

^a To *Prajāpati*. It is the root of the two smaller fingers. ^b Between the thumb and forefinger. ^c Under the root of the thumb. ^d Becoming united with *Brahme*. ^e Becoming identified with a god. ^f देवभूयं, देवत्वं or देवसायुज्यं. ^g That called *Sāntapana* or any other : as the *Chāndráyana* or *Prājāpatya*, &c. See MANU, 11. v. 212, &c. ^h Having extinguished or neglected it ; or having gone abroad, committing the charge of the perpetual fire to his family. ⁱ Practice of religious austerities through avarice, or from pride, &c. ^j For whom the prescribed ceremonies have not been performed : who has not received investiture. ^k Who has not duly read the *Vēdas*.

A hypocrite
or imposter.

^a
A violator
of his vow.

^b
One who is
asleep at
sunset, or at
sun rise. c

One married
before
his elder
brother. d
The unmarried
elder
brother.

Marriage.

Copulation.

Three human
pursuits i

Four objects. k

The same
equally potent.
The bridegroom's
friends.

^{1 m} ^{2 m}
धर्मध्वजी लिंगवृत्तिर्

^{3 m} ^m
अवकीर्णी क्षतव्रतः

54. (सुप्ते यस्मिन्समेति सुप्ते यस्मिन्नुदेति च

^m ^m
अंशुमान्) अभिनिर्मुक्ता ऽभ्युदितौ (तौ यथाक्रमम्)

55. परिवेत्ता (ऽनुजो ऽनूढे ज्येष्ठे दारपरिग्रहात्)

^{m c}
परिवेत्ति (सु. तज्ज्यायान्)

^m ^{5 m}
विवाहोपयमौ (समौ)

^m ^{6 m} ^{7 m} ^{n f}
56. (तथा) परिणयोद्वाहोपयामाः पाणिपीडनम्

^m ^m ^{n c} ^{n h}
व्ययायो ग्रास्यधर्म (च) रतं निधुवनं (च सः)

^{m j}
57. त्रिवर्गा (धर्मकामार्थैश्)

^m
चतुर्वर्गः (समोक्षकैः)

ⁿ
(सबलैस्तैश्) चतुर्भद्रं

^{m l}
जन्याः (स्निग्धावरस्य ये)

1—नु. 2—त्ति. 3—नु. 4—तृ. 5—उ.
6—उ. 7—उ.

^a Who assumes the exteriors of religion for a livelihood. ^b Infringing, through incontinence, austerities begun by him. ^c Respectively. ^d This regards the first marriage. ^e Also परिवृत्तिः and परिवृत्तिः. ^f Also पाणिपिडनं, &c. ^g Also रणयं, सुरतं, and रतिः. ^h Likewise ज्येष्ठ. ⁱ Viz. duty, love, and wealth. ^j And त्रिवर्गः. ^k The three above mentioned ; and final beatitude or release from transmigration. ^l Sing. जन्यः.

CHAPTER VIII.

SECTION I.

1. ^mसर्वभिषिक्ते ^mराजन्यो ^mवाङ्मजः ^{ma}क्षत्रियो ^{lm}विराट् ^{mb} ^{2m} ^m ^{3mc} ^{md} ^{me} ^m राज्ञि राट् पार्थिव क्षाभृत्प भूप महीक्षितः	A man of the military tribe.
2. (राजा तु प्रणताशेषसामन्तः स्याद्) अधीश्वरः ^{4m} ^m चक्रवर्त्ती सार्वभौमो	A king An emperor. f A universal monarch. g
^m (रूपो ऽन्यो) मण्डलेश्वरः	Any other prince.
3. येनेष्टं राजसूयेन मण्डलस्येश्वरश्च यः ^{5m} शासि यच्चाज्ञया राज्ञः स) सम्नाड्	A paramount. h
ⁿ (अथ) राजकर्म	An assemblage of princes.
4. राजन्यकं (च रूपति. क्षत्रियाणां गणे क्रमात्)	— of soldiers.

1 राज. 2—ज. 3—त. 4—न. 5—ज.

^a Also क्षत्री (—न) and चक्षः or क्षत्रः. ^b राजा (—न.) ^c Likewise महीक्षित्, &c. ^d रूपति. So रूपतिः, नरपतिः, &c. ^e Also भूपालः, क्षत्रिपाल, &c. ^f Paramount over all neighbouring princes. Some make this synonymous with the following. ^g Sovereign of the earth from sea to sea. ^h A sovereign prince who has performed a *Rājāsūya* sacrifice, and exercises despotic sway over others. Or one, who has either of these qualifications.

A minister
or counsel-
lor.

Other mi-
nisters.

The king's
compani-
ons.

The priest
or chap-
lain.

The judge.

The ward-
er or port-
er.

An armed
guard.

A superin-
tendent. f

An over-
seer of a
village.

An inspec-
tor of a
district.

The trea-
surer. g

The master
of the mint.
h

The cham-
berlain. j

^{1 m} मन्त्री ^m धीरचिवो ^m ऽमात्यो

(^{m a}ऽन्ये) कर्मसचिवो (सूतः)

5. महामात्राः प्रधानानि

^{2 m} पुरोधो (स्तु) ^m पुरोहितः
^{3 m} ^{4 m}

(द्रष्टरि व्यवहाराणां) माण्डविवाका ऽक्षदर्शको

6. प्रतीहारे द्वारपाल दास्य द्वास्थित दर्शकाः

^m रक्षिवर्ग (स्व.) ^{5 m} नौकस्थो

(^{6 m}ऽथा) ^{7 m} ऽध्यक्षा ^m ऽध्वक्षतो (सनौ)

7. श्यायुको (ऽध्वक्षतोग्रामे)

^m गोपो (ग्रामे) ^m कुक्षिषु

^m भौरिकः ^m कनकाध्वक्षो

^m ^{mi} कृष्याध्यक्ष (स्तु) ^m नैष्किकः

8. (अन्तःपुरे त्वधिष्ठितः स्याद्) अन्तर्वेशिको (जनः)

1—न. 2—घस्. 3—क. 4—क. 5—अ.
6—क. 7—त.

^a कर्मसचिवः. Also आमात्यः. ^b Sing. प्रधानं,—नः. ^c Also प्रति-
हारः. ^d Or द्वास्थः. Likewise द्वारी (न), द्वारिकः, द्वौवारिकः. ^e Also.
उपदर्शकः, and द्वास्थितदर्शकः. ^f Over any department some say, over
that of receipt and disbursements. ^g Superintendent of the gold.
^h Superintendent of the silver coinage ; or of the silver in general.
ⁱ Also दक्षपतिः. ^j Superintendent of the women's apartments.

- ^m ^{m b} ^{m c} ^{m d}
 सौविहन्ताः कंचुकिनः स्थापत्वाः सौविहा (सु ते) Attendants of the wo. men. a
- ^{m f} ^m
 9. ग्रंथो वर्षवर (सुत्वौ) A eunuch. c
- ^m ^{1 m g} ^{2 m}
 सेवकाः स्थगुजोविनः A servant. 3 m
- (विषयानन्तरो राजा) शत्रुः A foe. h
- ^{n j}
 मित्र (मृतः परम्) A stranger or neutral. i
- ^m
 10. उदासीनः (परतरः) A stranger. k
- ^m
 पार्श्विग्रह (सुष्टतः) An enemy in the rear.
- ^{4 m} ^{m l} ^{m m} ^m ^{5 m} ^{6 m} ^{7 m}
 रिपौ वैरि सपत्नाः ऽरि द्विद्वेष्य दुर्द्धदः Any enemy. m n m m n m m 8 m
11. द्विद् विपक्षाः ऽहिताः ऽमित्र दस्युः शत्रवः शत्रवः
- ^{m o} ^m ^{m p} ^{9 m} ^{10 m}
 अभिघातिपराः ऽरातिप्रत्यर्धिपरिपन्थिनः
- ^m ^m ^{11 m}
 12. वयस्यः क्षिप्रः सवया A friend and contemporary.

- 1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—पु. 5—पु. 6—
 7—पु. 8—नृ. 9—नृ. 10—नृ. 11—पु.

^a Guarding the apartments of the king's women. ^b Sing. कंचुकी (—नृ.) ^c स्थापत्वाः or स्वपतिः. ^d सौविहः or सुविहः. ^e A castrated attendant. Some make the preceding synonymous with this. ^f One reads वंढः, but erroneously; for the term is वंढः and signifies impotent. ^g पार्श्वी (—नृ.). ^h A neighbouring prince; for enmity frequently arises between neighbours. ⁱ Being more distant. ^j Or मित्र. ^k Remote; showing neither friendship nor enmity. ^l वैरी (—नृ.). ^m Or सपत्न्यः. ⁿ द्विद् (—पु.). Also द्विपः (—पु.). ^o अभिघाती (नृ) or अभिघाती (—नृ) and अभिघातिः (—ति). ^p अरातिः or आरातिः.

A friend.

n a l m b 2 m

(अथ) मित्रं सखा सहृद

Friend-
ship.

सख्यं सामपदीनं (साहृ)

Complai-
sance. c

असुरोषोऽसुवर्त्तनम्

A spy. d

13. यथार्हवर्णः प्रणिधिर्पसर्पश्चरः सशः

चार (च) गूढपुरुषश्च

Trusted ;
confiden-
tial.

(चा) सः प्रत्ययित (विधु)

An astro-
loger.

14. सांवत्सरो ज्योतिषिको दैवज्ञ गणका (वधि)

(स्युर्)मौहूर्त्तिक मौहूर्त्तं ज्ञानि कार्त्तांतिका(अपि)

A man ver-
sed in any
science.

15. तांत्विको ज्ञातसिद्धान्तः

A generous
household.
er. i

8 m j m

सखी गृहपतिः (समौ)

A scribe.

लिपिकारोऽक्षरचनेऽक्षरचक्षु (च) लेखके

1—वि. 2—हृ. 3—अ. 4—च. 5—व. 6—आप्त. 7—नृ. 8—नृ.

b

* Or विष्णु. Invariably neuter : ut some vary the gender ; masc. मित्रः fem. सखा. ^b Fem. सखी. ^c The accomplishing of a desired object. Some explain this, service. ^d The two first, others say the three first, terms signify a secret agent under a disguise : and the rest an occasional emissary : or else a spy in general. ^e Or अक्षरचक्षुः. ^f Fem. आप्ता and प्रत्ययिता. ^g Or ज्योतिषिकः. ^h गणकः fem. गणकी. ⁱ Constantly giving alms and performing sacrifices. ^j Also सखी. ^k Or लिपिकरः. and लिपिकरः. ^l Also अक्षरचक्षुः.

16. ^{n a} लिखिता ^{n b} ऽक्षरसंस्थाने ^{f l c} लिपिर्लिखिता (रुमे लिखितौ)
^{m n d} (स्यात्) संदेशहरो दूतो
^{n e} दूत्यं (तद्भावकर्मणि)
^{m f} 17. अध्वनीनां ^m ऽध्वनो ^m ऽध्वन्यः पांथः पथिकः (इत्यपि)
^{m g} (स्वाम्यमात्यसद्वत्कोशराष्ट्रदुर्गवस्तानि च)
ⁿ 18. राज्याङ्गानि ^{f i} प्रकृतयः
ⁿ (पौराणां श्रेणवो ऽपि च)
ⁿ (संधिर्ना विग्रहो वानमासनं हेधमाश्रयः)
^{m l} 19. (घट्) गुणाः
^f शक्तयः (सि. खः प्रभावोत्साहमंजजाः)
^m Power. m

1 लि—.

^a And लिखनं or लेखनं. ^b According to another reading (अक्षर विन्यासे), this and the preceding term are the interpretation of the two next words. ^c Likewise लिपी and लिखी. ^d Fem. दूतो. ^e And दोर्ल. ^f Fem. अध्वनीनां, अध्वगा, अध्वन्या. ^g Fem. पांथा, पथिकी. Some write पथिका erroneously as others observe. Also masc. पथकः. ^h Viz. 1st. the king or lord ; 2d. his counsellor or minister ; 3d. a friend or ally ; 4th. treasure ; 5th. territory ; 6th. a strong hold ; 7th. an army. ⁱ Sing. राज्याङ्गं and प्रकृतिः. ^j Some reckon eight requisites of regal administration including the companies of citizens : others nine with the spiritual adviser, &c. ^k Severally mentioned. Viz. Pacification. War. A progress or a march. A halt or the maintaining of a post. A double resource or a stratagem. Recourse to protection. ^l Sing. गुणः an expedient. ^m Of three sorts ; as resulting from majesty, perseverance and counsel.

Threefold object. a	(^m अयः ⁿ स्नानं च ^f दृष्टिं च) त्रिवर्गो! (नीतिवेदिनाम्)
Majesty. b	20. (स) प्रतापः प्रभाव (च) यत्तेजः कोषदण्डजम्)
Four means of success.	(मेदो दण्डः साम दानमित्थं) पाय (चतुष्टयम्)
Punish-ment.	21. साहसं (तु) दमो! दण्डः
Concilia- tion.	साम सांतम् (अथो समौ)
Disunion.	भेदोपजापाव्
Trial or test of ho- nesty. e	उपधा (धर्मोद्येयं, त्वरोक्षणम्)
Secret. g	22. (पंच त्रिष्व.) ऽषडक्षीयो! (यसृतीयाद्युगोचरः)
Solitary, or private.	विविक्त विजन च्छन्न निःशलाका (सुधा) रहः
Occurring in private.	23. रह (द्यौ) पांशु (चालिंगे) रहस्यं (तद्वत्वे त्रिषु)
Trust or confidence.	(समौ) विश्रम्भ विश्वासौ

1 च— 2 न— 3 च—प. 4—स. 5—स. 6 च—

^a Loss, evenness and gain : or disappointment, continuance of the same state, and success : or else expenditure, equality and profit. ^b The dignity arising from treasure and forces ; and from the power of punishment : the consequent high spirit and impatience of injury. ^c In reducing the foe : viz. Sowing of dissention, chastisement, conciliation and gifts. ^d Likewise शान् (—न्) and शान्. ^e Trial of loyalty, of disinterestedness, of continence, and of intrepidity. ^f The five next terms admit the three genders. ^g Unknown to a third person. ^h Fem. विविक्ता. ⁱ छन्नः or छन्दः. ^j Likewise masc. रहः (च) ^k Fem. रहसा. ^l And विश्रम्भः.

- ^mअधो (अधो यथोचितात्) Deviation from right.
24. ^mअधो ^mन्याय ^mकल्पा (सु) ⁿदेशरूपं ⁿसमस्तसम् Propriety or fitness.
- ^{m f n}युक्तमौपयिकं ^{1 m f n}लभ्यं ^{m f n}भजमाना ^{m f n}ऽभिनीत (वत्) Right, fit or proper.
25. ^{m f n}न्यायं (च त्रिषु षट्) Deliberation. a
- ^fसंप्रधारणा (तु) ⁿसमर्थनम् An order or command.
- ^mअववाद (स्तु) ^mनिर्देशो ⁿनिदेशः ⁿशासनं (च सः) An order or command.
26. ^{f b}शिटि (च्चा) ^{2 f}च्चा (च) Continuance in the right way.
- ^fसंस्था (तु) ^fमर्जाद् ^fधारणा ^fस्थितिः Offence or transgression.
- ^{3 n}आगो ^mऽपराधो ^mमंत (च) Binding.
- ^{4 n}(समे द्) ⁿहानवन्धने Double penalty. c
27. ^mद्विपाद्यो (द्विगुणो दण्डो) Royal revenue.
- ^mभागधेयः ^{m d}करो ^mवलिः Toll. e
- ^{m n}(षट्पादित्यं शुल्को (ऽस्त्री) A present. f
- ⁿप्राप्तं (तु) ⁿप्रदेशनम्

1 जो—.

2 चाच्चा.

3—स.

4 च—.

^a On the propriety or impropriety of any thing : a determination thereon. ^b Also चास्तिः. ^c Twice the prescribed fine or punishment of the offence. ^d Also कारः. ^e Or duty of customs payable at ferries, and passes. ^f Some restrict the two first terms to signify an oblation of first fruits, &c. to the gods : or a present to a friend ; and the four last an humble offering to the king, &c. ; or else a bribe ; or generally any present. Others restrict all the terms to one or other of those various senses.

	ⁿ	^{1 n}	^{2 m}	^{3 f}
	28.	उपायनमुपग्राह्यमुपहार (सुधे) पदा	^{m b}	ⁿ
A special gift. a		(यौतकादि तु यद्देवं) स दायेः हरणं (च तत्)		
Present time. c	29.	तत्काण (स्तु.) तदात्वं (स्याद्)	^m	^{n d}
Future time.		(उत्तरः काल) आवतिः	^{fe}	
Immediate consequence.		सांहटिकं (फलं सद्यः)	ⁿ	
Future consequence.		उदकः (फलमुत्तरम्)	^m	
Casual and unseen danger. f	30.	अदृष्टं (वह्नितोयादि)	ⁿ	
Obvious danger. g		दृष्टं (स्पर्शचक्रजम्)	^m	
Latent danger. h		(महीभुजाम्) अहिभयं (स्पर्शप्रभवं भवम्)	ⁿ	
Bearing of royal insignia.	31.	प्रक्रिया (त्वं) धिकारः (स्याच्)	^f	^{4 m}
A cow tail. i		चामरं (तु) प्रकीर्णकम्	^{n j}	
A throne.		वृपासनं (यत्तद् भद्रासनं)	ⁿ	
One made of gold.		सिंहासनं (तु तत्)	ⁿ	

1 च—.

2 च—.

3 च—.

4 च—.

^a As a nuptial present (यौतकं), or alms to a student on his initiation, &c. ^b Likewise सुदायः. ^c The time when an act occurs. ^d Some say indec. ^e Also masc. आवतिः. ^f As that of conflagration, inundation, &c. ^g As desolation and plunder of armies. ^h From one's own party : compared to a lurking serpent. ⁱ The tail of the Bos grunniens : used as a fan. ^j Likewise चमरं and fem. चाचरा—री.

32. (पैमं)

^१ ^२ ^३
छत्रं (त्रा) तपत्रं

A parasol.

^२ ^३
(राजस्तु) वृषस्तु (तत्)

A royal
one. b

^३ ^३
भद्रकुम्भः पूर्णकुम्भे

An auspi-
cious jar. c

^३ ^३
भङ्गारः कनकावुका

A golden
vase.

SECTION. II.

^३ ^३
1. निवेशः शिविरं (शंढे)

A camp. d

^३ ^३
सज्जनं (तु) परक्षणम्

A sentry or
guard.

^३
(हस्त्यधरथपादातं) सेनाङ्गं (स्वाश्वतुष्टयम्)

Component
part of an
army. e

1 वा—.

2—वृ.

3 वृ—.

^a Or छत्रं. ^b With a golden staff. ^c A golden one, filled with water from a holy place, and used in consecrating a king. ^d Some say the royal residence. ^e Four such parts are distinguished : horse, foot, elephants and cars : besides boats, buffaloes, &c.

- (तयोर्मध्ये) विदुः (पुमान्)^{m a} The hollow between them.
6. अवग्रहे ललाटं (स्वादु)^{m b} His forehead.
- (अपाङ्गदेशो) निर्ध्वाणंⁿ
- ईषिका (त्वक्षिकुण्टकम्)^{f c} His eyeball.
- (कर्णमूलं तु) चूलिका^f Corner of his eye.
7. (अधः कुम्भस्य) वाहित्यंⁿ Root of his ear.
- प्रतिमान (मधो ऽस्य यत्)ⁿ Part below the frontal globes. d
- आसनं स्क्न्धदेशः (स्वात्)^m Under that ; between the tusks.
- पद्मकं विन्दुजालकम्^{n g} His withers.
8. पक्षभागः पार्श्व भागो^m Marks on his face and trunk. f
- दन्तभाग (स्तु योऽग्रतः)^m His side or flank.
- (हौ पूर्वपक्षाज्जंघादिदेशौ) नात्रा ऽवरे (क्रमात्)^{1 n 2 n} His front.
9. तोत्रं वैष्णुकम्^{n j} His shoulder and thigh. h
- आलानं बन्धसंभे^m Pike to drive him. i
- (ऽय) शृङ्खले^{m f n l} Post to which he is secured. k
- Chain for his feet.

1—त्र.

2—र.

^a Some add विदुः. ^b Also अवग्रहः. ^c And इषिका or ईषिका. Also इषीका, &c. ^d Or rather below the protuberances, beneath the forehead, which are named नासकुम्भः. ^e Where his rider sits. ^f Red, white or yellow. ^g Or पद्म. ^h The first part of his fore-leg and of his hind-leg, respectively. ⁱ A bamboo headed with iron. ^j Some read वैष्णुक. ^k Or the post and tie. ^l Fem. शृङ्खला.

Z

^{ma} ⁿⁿ
अंडुको निमडो (ऽस्त्री स्याद्)

Hook to
guide him.

^{mn} ^{fb}
अंकुशो (ऽस्त्री) ऋषिः (स्त्रियाम्)

Leathern
girt.

^{fc} ^{fd} ^f
10. चूषाकस्या बरत्रा (स्त्रात्)

Dressing an
elephant. e

^f ^f
कल्पना मज्जना (समे)

His trap-
pings. f

^{fg} ^{ln} ^m ^{mh} ^{mfi}
प्रवेष्टाक्षरथं वर्णः परितोमः कुथो (हयोः)

Unfit for
riding. j

ⁿ
11. वीतं (त्वसारं हस्तप्रश्नं)

An ele-
phant-
stable.

^f ^f
व्रात्री (तु) मज्जबंधनी

A horse.

^{mk} ^{ml} ^m ^m ^m ^m
घोटके पीति तुरम तुरंगं ऽश्व तुरंगमाः
^{2m} ^m ^{3m} ^m ^{mm} ^m ^{4m}

12. वाजि वाहा ऽर्व मंधर्व इव सैन्धव सप्तयः

Horses of a
good breed.

^{mn} ^m
आजानेयाः कुलीनाः (स्त्रुः)

—trained
for the
manege.

^{mo} ⁵ⁿ
विनीताः साधुवाहिनः

1—आ—.

2—नृ.

3—नृ.

4—मि.

5—नृ.

^a Also अंडुकः. ^b Or ऋषिः. It is also masculine, say some: but others hold such instances of it to be erroneous. ^c Likewise चूषा and इष्ट्या or दूष्या. ^d Also कक्षा. ^e Ornamenting him with minium, &c. or caparisoning him for his owner's riding. ^f Coloured woollen cloth; thrown over his back. ^g प्रवेष्टिः or प्रवेष्टी. ^h Some write परिटोमः. ⁱ Fem. कुथा. Also neut. कुथं. ^j An elephant or horse unfit for war, &c. ^k And घोटः. ^l Or पीती (—नृ). Also वीतिः. ^m Fem. हयो. ⁿ Sing. आजानेवः. Also आजानेवः. ^o Sing. विनीतः.

13. ^{m b}वानावुचाः ^{m c}पारसीकाः ^mकाबोला ^{m d}वाङ्गिकाः (इवाः)
^{1 m}यवुर् ^m(अष्टो) ^mऽश्वमेधीवो
^{m f}जवन ^m(स्तु) ^mजवाधिकः
^m14. ^{2 m g}ष्टयः ^mस्योरी
^m(सितः) ^mकर्क
^mरथ्यो ^m(वोढा रथस्य यः)
^mबालः ^mकियोरो
^{3 f}वाय्यश्वा ^{4 f}वडवा
^mवाङ्गवं ^m(मयो)
^{5 m f n h}15. (द्विष्वा) ^mश्वीनं ^m(यदश्वेन दिनेनै केन गम्यते)
^mकश्चं ^m(तु मध्यमश्चानां)
^fहेषा ^{f i}फ्रेषा ^m(च निखनः)
^m16. ^mनिगाल ^m(स्तु) ^mगलोद्देशो
^m(हन्ते त्व) ^{6 n}ऽश्वीयमाश्व ^m(वत्)

Horses of certain local breeds.

A horse fit for sacrifice.

A fleet horse ; a courser.

A pack horse.

A white horse.

A chariot-horse.

A colt.

A mare.

A stud.

A day's journey for a horse.

A horse's flank.

Neighing.

The throat.

A multitude of horses.

1 यवु. 2—नु. 3—जी. 4 च—. 5 चा—. 6 चा—.

^a Of the several countries indicated : but some make the two first terms synonymous ; as also the two last. ^b So वनावुचः a horse from Vāṇāyu ; and वानावुचः one from Vāṇāyu. ^c Sing. पारसीकः or पारसीकः a Persian horse. ^d वाङ्गिकः or वाङ्गिकः. ^e Fit to be immolated at an *As'wamed'ha*.^f Some add जवनः also प्रजनी (—न). ^g Likewise स्योरी (—न), and स्योरी (—न). Some explain this strong-
^h जाश्वीनः—ना.—नं. ⁱ Also ह्वेषा.

A horse's
paces. a

His paces
generally.
b

His nose. c

The bit of
the bridle.

A horse's
hoof.

His tail.

A horse
rolling him-
self.

A war
chariot.

Any other
car. i

A covered
car. k

A cart.

A carriage
drawn by
oxen.

A litter.

आस्रंदिⁿतं घोरितकंⁿ रेचिⁿतं वलिⁿतं सुतम्ⁿ

17. (गतयो ऽस्रः पंच) धारा^f

घोषा^f (तु) प्रोथ^{m n} (मृस्त्रियाम्)

कविका^{f d} (तु) खलीने^{m n e} (ऽस्त्री)

शफंⁿ (क्षीवे) खुरः^{m f} (पुमान्)

18. पुच्छो^{m n} (ऽस्त्री) लम लांगूलेⁿ बालहस्त^{n g} (श्च) बालधिः^{m h}

(त्रिषू) पाटत^{1 m f n} खुठितौ^{m f n} (पराटते सुहृर्भुवि)

19. (याने चक्रिणि युद्धार्ये) शतांगः^m स्यंदने^m रथः^m

(चसौ) पुष्परथ^m (श्चक्रयानं न समराय यत)^{n l n m}

20. कर्णीरथः^{2 n} प्रवहयं^{m n} हयनं (च सम त्वयम्)

(क्षीवे) ऽनः शकटो^{f n} (ऽस्त्री स्याद्)

गंदी^{f n} (कंबलिवाच्चकम्)

21. शिविका^f वाप्ययानंⁿ (स्याद्)

1—स.

2—स.

a Viz. walk, trot, moving in the longe, (some say sidling,) gallop, and vaulting ; in order, as enumerated. b Sing. धारा a pace. c Or the extremity of his snout : or one term signifies the nostril ; and the other the snout. d And कविः or कवी. e Likewise खलिनः. f And खुरः. g Or लांगूलः. h Some restrict the two last terms to signify a hairy or bushy tail. i For travelling, &c. j Also पुष्परथः. k For the conveyance of women ; but some interpret this a small covered car for diversion ; or else a litter to be borne on men's shoulders.

l And प्रवहयं. m Or हयन. n Likewise गान्धी.

	^f ^f दोला प्रेखा (दिकाः स्त्रियाम्)	A ham- mock or swing. a
	^{mfn} ^{mfn} (उभौ तु) द्वैष बैवाघ्नौ (द्वीपिचर्मावृते रथे)	A car co- vered with tigerskin. c
	^{lmfn} 22. (पाण्डुकम्बलसंवीतः स्यंदनः) पाण्डुकम्बली	—with white wool- en cloth.
	^{mfn} ^{mfn} (रथे) काञ्चल वाक्त्रा (द्याः कम्बलादिभिरावृते)	—with blanket or cloth, &c.
	^e 23. (त्रिषु द्वैपाद्यो)	
	^f ^f रथ्या रथकक्षा (रथव्रजे)	A multi- tude of cars.
	^{2fg} ⁿ घः (स्त्री क्रीवे) यानमुखं	Fore-part of a carri- age. f
	ⁿ ^{3m} (स्वादू) रथांगमुपस्करः	Any part of a carri- age.
	ⁿ ⁿ 24. चक्रं रथांगं	A wheel.
	^{fh} ^m (तस्यांते) नेमिः (स्त्री स्यात्) प्रधिः (पुमान्)	Its peri- phery.
	^{fj} ^{fk} पिच्छिका नाभिर्	Its nave. i
	^m ^{mfm} अक्षायकीलके (तु द्वयोर्) अयिः	The pin of the axle. l

1—न. 2घर्. 3च—.

* Whether for travelling or for diversion. ^b Besides other terms, as खट्वा, &c. ^c The following terms are employed adjectively. Ex. द्वैषः रथः. ^d वाक्त्राः, covered with cloth. चार्त्राः, covered with leather. क्षौणः, with linen. दोकूषः, with silk. ^e The foregoing are used adjectively. ^f Its pole ; or the part where the yoke is fixed. ^g Also घुरा. ^h And नेमी. ⁱ Or else the centre piece of the car itself. ^j Also पिच्छी or पिच्छिः. ^k नाभिः and नाभी. ^l Or a pin at the extremity of the pole. ^m Likewise अयिः and fem. अयी.

- The fender
of a carri-
age. a ^{f 1 m} 25. रथगुप्तिर्गुह्ये (ना)
The pole. b ^{m m} कुवर (स्तु) युगंधरः
Bottom of a
carriage. ^{m c} अनुकर्षे (दाव घः स्तु)
A separate
yoke. d ^m प्रासंगे (ना युगाद्यु. गः)
Any vehicle. ^{n f n n n g n} 26. (सर्वे स्थादु) वाहनं यानं युग्मं पत्नं (च) धारणम्
A mediate
one. h ^{m n} (परम्परावाहनं यत्तदु) वैनीतकम् (ऽस्त्रिवाम्)
Elephant
drivers. i ^{m m m 2 m} 27. आघोरणा हस्तिपका हस्तमारोहा निषादिनः
A chariotear. ^{3 m 4 m 5 m m 6 m m} निर्वन्ता प्राजिता वन्ताः सूतः क्षत्ता(च) सारथिः
28. ^{m j m k} सव्येष्ट दक्षिणस्थौ (च संज्ञा रथकुटुम्बिनः)
Warriors in
chariots. ^{m c m} रथिनः स्विदनारोहाः
Horsemen. l ^{m m} अश्वारोहा (स्तु) सादिनः

1-व. 2-न. 3-ह. 4-ह. 5-ह. 6-व.

* A piece of wood encompassing it, to secure it from collision.
b Or wood to which the yoke is fixed. * Also अनुकर्षा (न). d For
training young cattle and for similar purposes. e Horse, elephant,
chariot, &c. f Also वाहनं. g And पत्नं. h As a porter carrying a
litter, or a horse dragging a carriage. i Some restrict the two first
terms to the keeper, and the two last to the warrior riding an elephant.
j सव्येष्टा (ष्ट) सव्येष्टः (ष्ट). k Some erroneously make the two last
terms signify the carriage horses yoked right and left. l Sing.
अश्वारोहः, सादी (न).

29. ^mभटा ^mयोधा ^{1 m}(द्य) ^mबोद्धारः ^mWarriors generally.
- ^mसेनारक्षा ^m(स्तु.) ^mसैनिकाः ^mGuards or sentinels.
- (^mसेनायां ^mसमवेता ये) ^mसैन्या(स्तु.) ^mसैनिका(द्य ते) ^mArrayed troops.
30. (^mबलिनो ये ^mसहस्रेण) ^mसाहस्रा (स्तु.) ^{2 m}सहस्रिणः ^mA thousand strong.
- ^mपरिधिस्थः ^mपरिचरः ^mA guard or attendant. a
- ^mसेनानी ^{3 m}वर्षाहिनीपतिः ^mA general.
31. ^mकंचुके ^{m n b}वारवाणो (स्तु.) ^mArmour ; hawkberk.
- (^mयत्तु ^mमध्ये ^mसकंचुकाः) ^mThe girdle over the coat of mail.
- (^{4 n}वभ्रंति ⁿतत्) ^mसारसना ^mऽधिक्रांते ^mA helmet.
- (^mऽथ) ^mशीर्षकम् ^mA helmet.
32. ⁿशीर्षस्थ ⁿ(द्य) ⁿशिरस्ते ⁿ(ⁿऽथ) ^{5 n}तनुवं ^{n c}वर्म ⁿदंशनम् ^mMail.
- ^mउरच्छदः ^mकंकटको ^{m d}जागरः ^{m n}कवचो ^m(^mऽस्त्रियाम्) ^mClothed, or accoutred.
33. ^{m f n}आमुक्तः ^{m f n}प्रतिसुक्त ^{m f n}(द्य) ^{m f n}पिनद्ध ^{m f n}(द्या) ^{m f n e}ऽपिनद्ध(वत्) ^mArmed or mailed.
- ^mसज्जो ^mवर्मितः ^mसज्जो ^mदंशितो ^mव्यूढकंकटः ^mMultitude of soldiers mailed.
34. (^mत्रिष्वामुक्तादयोः) ^m(^mवर्मभृतां) ^mकावचिकं ^m(गण्ये) ^mMultitude of soldiers mailed.

1—बोद्ध. 2—नृ. 3—वा. 4—नृ. 5—नृ.

a Bodyguard. b Also वाचवारः. c Or दंशनं. d And जागरः. e Or, according to a different reading, व्यूढकंकटः.

A foot-
soldier.

^m ^m ^m ^{m a} ^{l m}
पदाति पत्तिपदग पादातिक पदातयः

35. पद्म (च) पदिक (चा)

Infantry.

(ज्य) पादातं पत्तिसंहतिः^f

A soldier by
profession. d

^m ^{m c} ^m ^m
यस्माजीवे काण्डस्पृष्टा ज्यधीया ज्यधिकाः (समाः)

Skilled in
archery.

36. द्रुतहस्तः सुप्रयोगविशिष्टः द्रुतपुख (वत्)

Unskilled ;
missing the
butt.

^{2 m} ^{3 m} ^m ^{m d} ^{m e} ^m
अपराद्धपत्को (जसौ लक्ष्याद्युत्तसायकः)

An archer
or bowman

37. धन्वी धनुष्मान् धनुष्को निषङ्गप्रक्षी धनुर्धरः

One fighting
only with
arrows.

^{4 m} ^m
(स्यात्) काण्डवां (स्तु.) काण्डौरः

A warrior
armed with
an iron-
lance.

^m ^m
यात्तौकः शक्तिहेतिकः

— with a
club, or a
battle-axe. f

38. यष्टीक पारखधिकौ (यष्टिपरशुहेतिकौ)

— with a
sword.

^m ^m
नैस्त्रिशिकौ ऽसिहेतिः (स्यात्)

— with a
spear.

^m ^m
(समौ) प्रासिक कौतिकौ

— bearing
a shield.

39. चर्मौ फलकपाणिः (स्यात्)

A standard
bearer.

^{6 m} ^m
पताकी वैजयन्तिकः

A compani-
on or fol-
lower.

^m ^m ^m ^m
अनुसवः सहाय (चा) अनुचरो ऽभिसरः (समाः)

A leader.

40. पुरोगा ज्येसरप्रष्टा ज्यतःसर पुरःसराः

1—जि. 2—नृ. 3—तृ. 4—वृ. 5—नृ. 6—नृ.

^a Also पादातः, पादातिकः and पादाविकः. ^b These and following to V. 45 inclusive, may be used adjectively. ^c Or काण्डस्पृष्टः. ^d निषङ्गो (—नृ.). ^e अक्षी (—नृ.). ^f Respectively. ^g Or अचसरः.

^mपुरोममः ^{1 m}पुरोगामी

^{2 m}मन्दगामी (तु) ^mमन्थरः

Marching slow.

^{m a}41. अंघालो ^{m b}ऽतिजवः

Marching fast.

(तुल्यौ) ^mजंघाकरि ^mजांघिकौ
^{3 m}तरस्वी ^mत्वरितो ^{4 m}वेगी ^{5 m}प्रजवी ^mअवने ^mजवः

A runner or express.

^m42. अथो (यः शक्यते जेतुं)

Able to conquer.
Fit for conquest.

अथो (जेतव्यमात्रके)

^mजैत्र (सु) ^{6 m}जेता

A conqueror. c

(यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति)

^m43. (सो)ऽभ्यमित्रोऽभ्यमित्रीयो (ऽप्य)ऽभ्यमित्रीण (इत्यपि)
^m(सो)ऽभ्यमित्रोऽभ्यमित्रीयो (ऽप्य)ऽभ्यमित्रीण (इत्यपि)

One who ably faces the foe.

^{8 m}जर्जस्वलः (स्याद्) ^{9 m}जर्जस्वी (य जर्जोतिशयाम्बितः)

Strong ; powerful.

44. (स्याद्) ^{m h}उरस्वानुरमितो

Broad-chested. d

^mरथिको ^{m f}रथिरो ^{10 m}रथी

The owner of a car. e

^{m h}कामगायुः ^{11 m}नुकामीनो (ह्य.)

One who goes as he lists. g

^mअत्यन्तीन (रथ्या भयम्)

One who moves much.

1—न.

2—न.

3—न.

4—न.

5—न.

6—ह.

7—न.

8—न.

9—ह.

10—न.

11—ह.

a Or जंघिकः. b And जतिवः. c Or according to another interpretation, one who effectually faces the foe. d Some interpret this strong. e Or a person riding in a car. f Some read रथिनः ; but others condemn this variation. g Some interpret the second term, acting as he lists. h कामगामी (—न). Also कामगामी (—न).

A a

- A hero. 45. शूरो वीर (च) विक्रान्तो
 Victorious ;
 used to
 conquer.
 Skilled in
 war. जेता जिष्णु (च) जित्वरः
 सांघुगौनो (रणे साधुः)
 (शस्त्राजीवादधक्षिणु)
 An army ;
 or forces. 46. ध्वजिनी वाहिनी सेना दृतना ऽनीकिनी चक्रः
 वरुधिनी बलं सैन्यं चक्रं (च) ऽनीक (मृक्षिवाम्)
 Array of
 troops.
 Different
 forms of
 array. g 47. व्यूह (स्तु.) वलविन्यासे
 (भेदा दण्डादयो युधि)
 The rear. प्रत्यासारो व्यूहपार्ष्णिः
 Reserve. i (सैन्यदृष्टे) प्रतिपद्यः
 A platoon. 48. (एकेभैकरथा त्रयश्वा) पत्तिः (पंचपदातिका)
 Greater
 bodies. l (पत्तंग्रैस्त्रिगुणैः सर्वैः क्रमादाख्या यद्योत्तरम्)

1—ह.

^a Or वीरः. ^b The preceding from v. 35 admit the three genders.
^c Some write वाहिनी and add वाहना. ^d Also दृतना. ^e Or वलम्.
^f Some distinguish the four last terms from the preceding seven, as
 signifying a part or member of an army : others as signifying either
 that, or an army in general. ^g Namely दंडः in line, भोगः in column,
 वल्लुखः in a circle, चरुं दृतः in separate order (including a half moon, &c.).
 These admit various subordinate distinctions noticed in treatises on the
 art of war. ^h Or प्रत्यासारः. ⁱ A separate corps posted with the general,
 four hundred yards in the rear of the line. ^j And परिपद्यः or पतङ्गद्यः.
^k Comprising one elephant, one chariot, three horse, and five foot.
^l Increasing in geometrical progression. Three *pattis* are a *Sénāmu'ha* ;
 and three of these are a *Gulma*.

49. सेनामुखं गुह्यं गणौ वाहिनीं दतना चन्द्रः

अनीकिनी

(दशानीकिन्य) ऽशौहिष्य

A complete army. ^b

(ऽथ) सम्पदि

Success or prosperity. ^c

50. सम्पत्तिः त्री (च) लक्ष्मी (च)

विपत्तयां विपदापदौ

Adversity.

आवुधं (तु) प्रहरणं शस्त्रमस्त्रम्

A weapon.

(अथा ऽस्त्रियौ)

A bow.

51. धनुश्चापौ धन्व शरासन कोदण्ड कार्मुकम्

दृष्यासौ (ऽय)

(ऽय कथं स्य) काण्डपटं (शरासनम्)

The bow of KARNA.

52. (कपिध्वजस्य) गण्डीव गण्डीवौ (पुण्यपुंसकौ)

That of ARJUNA.

1—श्री. 2—दु. 3 चापदु. 4 च— 5 चाप. 6—न.

* Consisting of (3. 7) 2, 187 elephants, as many cars, thrice as many horse, and five times as many foot; making in all 21, 870. ^b Ten times the last, or 109, 350 foot, 65, 610 horse, 21, 870 chariots, and 21, 870 elephants. ^c Increase of wealth, &c. ^d संपत् (—दु) and संपदा. * विपत्तिः. ^e Also विपदा and आपदा. ^f Some restrict the last term to a missile weapon; and the preceding term to a weapon retained in the hand. ^h Masc. धनुः (—स), or धनुः (—दु), and धनुः (—दु). Likewise fem. धनुः, &c. ⁱ धनु (—न) or धनु (—न); also masc. घना (—न).

Notched
extremity
of a bow.
Leathern
fence for
the arm.
Middle of
the bow.

(कोटिरस्या) ^{f a} ऽटनी

^{f f n b} गोधा तले (आघातवारणे)

53. ^m लस्तक (ल) ⁿ धनुर्मध्यं

The bow-
string.

^f मौर्वी ^f आ ^f शिखिनी ^m सुयः

Two atti-
tudes in
shooting. c
A butt or
mark.

(स्यात्) ⁿ प्रत्यालीढमालीढ (मित्यादिस्थानपंचकम्)

54. ⁿ लक्ष्यं ⁿ लक्षं ^{n d} शरव्यं (च)

Archery.

^m शराभ्यास ⁿ उपासनम्

An arrow.

^m षष्ठक ^m वाण ^{2 m} विशिखा ^m अजिह्वा ^m खगाश्रुवाः ^{3 m}

55. ^{m e} कलख ^m मार्गेण ^{m f} शराः ^{4 m} पत्नी ^m रोप ^{m f} इषु (द्वयोः)

Iron arrows.

^{m g} प्रक्षेडना (ल) ^m नाराचाः

Feather of
an arrow.

^m पक्षो ^m बाजः

^h (त्रिषूक्षरे)

Shot, as an
arrow.

56. ^{m f n} निरस्तः (प्रहिते वाणे)

Poisoned
arrow.

^{m f n} (विषाक्ते) ^{m f n} दिग्ध ^{m f n} लिप्तकौ

^{m i} द्वयोः ^{m j} पासंग ^m द्वणीर ^m निषङ्गा ^{m f} इषुधि (द्वयोः)

1—आ.

2—ख.

3—घ—.

4—ङ.

a And षट्निः. b तला or तल. c Out of five, viz. 1st. with left foot advanced, and right foot retired; 2d. With the knee advanced, but the left foot retired; 3d. ससपद with both feet even; 4th. विषाखः with feet a span apart; 5th. नडल with both knees bent. d Likewise शरव्यं. e Also कादम्बः. f शरः or सरः. g Sing. प्रक्षेडनः नाराचः. Also fem. प्रक्षेडना and प्रक्षेदना. h The following admit the three genders. i द्वयः Also fem. द्वया. j उपासंगः. Likewise अपासंगः.

57. ^{1 f} दण्डः (त) निस्त्रिंश चन्द्रहासा ऽस्त्रिरियः A scimitar.
^m कौशेयको ^m मण्डलायः ^m करपालः ^m कृपाण (वत्)
58. ^{m c} त्वरः (खट्वादिमुटौ स्थान्) A hilt or handle.
^f मेखला (तन्निबन्धनम्) A sword knot. d
^{m n} फलको (ऽस्त्री) ^{n e} फलं ^{2 n f} चर्म A shield.
^m संग्राहो (मुष्टिरस्य यः) The gripe of a shield.
59. ^{m h} द्रुषणे ^m मुञ्जर ^m घनौ A mallet. g
^{f i} (स्याद्) ^{f h} ईली करपालिका A cudgel. i
^m भिन्दिपालः ^m खग (सुल्यौ) A short arrow. l
^m परिधः ^m परिघातनः A bludgeon. m
^{m f n} 60. (द्वयोः) कुठारः ^{m f} स्थितिः ^{m f o} परशु (च) ^{m p} परश्वधः An axe.

१. दण्डी.

२. न.

^a रिष्टिः or चट्टिः. ^b Also करवालः. ^c Some add सहः. ^d A thong or chain passing from the hilt over the wrist, to secure the sword : some say the guard of the hilt. ^e Or करं. ^f Also चर्म(—चर्म). ^g A weapon formed like a carpenter's hammer. ^h And द्रुषणः. ⁱ Some explain it a short sword ; others, a stick shaped like a sword. ^j Likewise खली and ईलिः. ^k Also करपालिका. ^l Thrown by the hand ; or, as others explain it, shot through a tube. ^m Or a staff mounted with iron ; shaped like a pestle. ⁿ Fem. कुठारी. ^o Also पर्यः. ^p Likewise परश्वधः and पर्यधः.

- A knife. ^{1 f} (स्त्राच्) ^f कृत्नी ^f (चा) ऽसिपुत्री ^f (च) कुरिका ^f (चा) ऽसिवेमुका
- A javelin. 61. (वा पुंसि) ^{m n} शस्त्रं ^m शङ्कु (नीं) ^{f a} सर्वसा ^{m n} तोमरो (ऽस्त्रियाम्)
- An iron crow. ^{m b} प्रास (स्तु) ^m कुतः ^m
- A bearded dart. ^m कौण (स्तु स्त्रियः) ^{f d f e f f} पात्यन्त्रि कोटयः
- Sharp edge of a sword. c ^m ^m ^{2 m}
- Assembling of a complete army. 62. सर्वाभिसारः सर्वौघः सर्वसङ्ग्रहना (र्थकः)
- Lustration of arms. g ^{m h} क्षोडाभिसारो (ऽस्त्रभृतां रात्र्यां नीराजनाविधिः)
- March to repel an enemy. 63. (यत् सेनयाभिगमनमुरौ तद्) ^f अभिवेषनम् ^f ⁿ ⁿ ⁿ ^m
- March of on assailant. i ^f यात्रा ^f ब्रज्या ⁿ ऽभिनिर्व्याणं ⁿ प्रस्थानं ⁿ गमनं ^m गमः
- Surrounding a foe. 64. (स्याद्) ^m आसारः ^{n j} प्रसरणं ⁿ ^{3 n}
- An army in motion. k ⁿ प्रचक्रं ^{3 n} चलिता (यैकम्)
- A gallant attack. ¹ (अहितान् प्रत्यभीतस्य रणे वागम्) अतिक्रमः

1—यस्त्री.

2—नृ.

3—त.

^a Or सर्वसा. ^b And प्रासः. ^c Some say its point. ^d वाहिः, or वाही.
^e अन्त्रिः, or अन्त्री. ^f कोटिः or कोटी. ^g A religious ceremony on the
 19th of A's'vina, preparatory to the opening of a campaign. ^h Some
 write क्षोडाभिसारः. ⁱ Or march generally. ^j Also fem. प्रसरणी, प्रसरणिः,
 and प्रसारणी. ^k Some explain it, foraging. ^l Or चक्रिणः, for both
 readings occur.

65. ^mवैतादिका ^{1 m}बोधकराय् ^mचक्रिका ^{m c}वाण्डिका (र्थकाः) ^aAwakeners.
^m(स्युर्) ^{m g}मागधा (स्तु.) ^mमगधा ^mवन्दिनः ^mस्तुतिपाठकाः ^fPanegy-
 66. ^mसंयत्तका (स्तु. समयात्संश्रामाद्निवर्त्तिनः) ^fChosen ^hsoldiers. ^h
^{m f}रेणु (ईयोः स्त्रियां) ^{f i}धूतिः ^{m j}पांशु (र्ना न द्वयो) ^{2 n k}रजः ^fDust.
 67. ^{m n}चूर्ण ^mचौदः ^mPowder. ^l
^mसमुत्पिञ्च ^mपिञ्चलौ (भयमाकुले) ^fAn army in ^ggreat disor-
^fपताका ^fवैजयन्ती (स्यात्) ⁿकेतनं ^{m n}ध्वज (मृक्षियाम्) ⁿA flag or ^mbanner. ^m
 68. (सा) ⁿवीराशंसनं (युद्धभूमिर्यातिभयप्रदा) ^fThe post of ^gdanger.
^f(अहंपूर्वमहंपूर्वमित्य) ^fअहंपूर्विका (स्त्रियाम्) ^fEmulative ⁿonset. ⁿ
 69. ^fआहोपुष्टिका (हर्षाद्या स्यात्संभावनात्मनि) ^fBoasting.

1—र.

2—रु.

* Whose business it is to awaken the prince at dawn with music and song. ^b Who chant in chorus : or, as some explain this who ring bells before idols. ^c Sing. वाण्डिकः also वाण्डिकः. ^d Who recite the praises of kings in their presence. Some make this and the following synonymous. ^e Sing. मागधः or मगधः. Also मगधः. ^f Who attend on a march and chant deeds of valour. ^g Sing. वंदी (—नृ). ^h Sworn not to recede ; and whose business is to recall fugitives. ⁱ Or धूति. Also masc. धूतिः. ^j And पांशुः. ^k Likewise masc. रजः (ज). ^l Formed by pulverizing. Some make this and the preceding synonymous. ^m Some make the two last, others the four terms, signify the ensign-staff. ⁿ Act of running forward with emulation.

Conceit of
superiority.

70. अहमहमिका (तु सा स्यात्परस्परं यो भवत्यहंकारः)
1 n n a n 2 n 3 n b

Strength or
power.

द्विगन्तरः सहे बल शौर्याणि स्याम श्रुप्ता (च)

71. शक्तिः पराक्रम प्राणौ

Great power.
c

Drink of
warriors. d

War, battle,
combat.

विक्रम (स्व) ऽतिशक्तिता

वीरपाणं (तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे)

72. युद्धमायोधनं जन्यं प्रधनं प्रविदारणम्
n 4 n n n
अधमास्त्रादनं संख्यं समीकं साम्प्रदायिकम्
n 5 n n n f n g

73. (अस्त्रियां) समरा ऽनीक रणाः कलहविग्रहौ
m m 6 n m m
सम्प्रहारा ऽभिसम्पात कलि संस्फोट संयुगाः
m m m m h m

74. अभ्यामर्द्ध समाधात संग्रामा ऽभ्यागमाहवाः
m 8 m f 9 f 10 f 11 f i
समुदायः (स्त्रियः) संयत्समित्याजि समद्युधः
n n

Close fight ;
struggle.

75. निवृद्धं वाञ्छयुद्धे

Mingled
combat.

(ऽय) तुमुलं रणसंकुले
m n j n

1—स. 2—यं. 3—न. 4—आ—. 5—आ—. 6—ख.
7—आ—. 8—वृ. 9—ति. 10—आ—. 11—वृ.

^a सः (स्). Also masc. सः (ह). ^b युद्धं (ह) and युद्ध (नृ).
^c Or heroic valour. ^d Taken during battle for refreshment ; or before
it, to elavate courage. ^e Some admit वीरपानं. ^f Also यनीकं.
^g Or संग्रामकं. ^h Likewise संस्फोटः. ⁱ Sing. युत् (ध). ^j And तस्युत्.
Also तद्वर्त्.

- ^f ^m **खेडा (तु) सिंहनादः (स्यात्)** War-Whoop.
- ^f ^f **(करिणां) घटना घटा** Troop of elephants. a
76. ^m **क्रन्दनं योधसंरावे** Mutual defiance of combatants. b
- ⁿ ⁿ **हंशितं करिगर्जितम्** Roaring of elephants.
- ^m ^c **विस्फारो (धनुषः स्नानः)** Twang of a bow.
- ^m ^l ^m **पटहाडस्वरौ (समौ)** Drum used in battle.
77. ⁿ ^m ^m **प्रसभं (तु) बलात्कारो हठो** Violence.
- ⁿ ⁿ **(ऽय) स्वखितं छलम्** Fraud ; stratagem ; circumvention.
- ^m ⁿ **अजन्यं (क्रीवम्) उत्पात उपसर्गः (समं त्वयम्)** A portent. d
78. ^f ⁿ ^c ^m **मूर्च्छा (तु) कश्मलं मेहो (ऽय)** Fainting.
- ^m ^s **ज्वमहं (सु.) पोडनम्** Devastation.
- ⁿ **अभ्यवस्कन्दनं (त्वं) श्वासादनं** Striking to disable the foe. f
- ^m ^m **विजयो जयः** Victory.
79. ^f ^m **वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनं (च सा)** Revenge. g
- ^m ² ^m ^m ³ ^m ^m **प्रद्रावो ह्राव संद्राव संदावा विद्रवोद्रवः** Flight ; retreat. h
80. ⁿ **अपक्रमोऽपयानं (च)**
- ^m **(रणे भद्रः) पराजयः** Defeat.

1—आ—.

2—उ—.

3—व—.

^a Assembled in battle. ^b Provoking each other to fight. ^c And विष्कारः. ^d As an earthquake, &c. ^e Or कश्मलं. ^f Some interpret this, facing the enemy. ^g Retaliating of an injury. ^h Some explain the first six terms, flight ; and the other two, retreat.

B b

Defeated ;
vanquished.
Missing ;
lost, having
vanished.

^{mf n} पराजित ^{mf n} पराभूतौ (त्रिषू)

^{mf n} नष्टतिरोहितौ

Slaughter.

81. ^{na} प्रमापयं ^{nb} निर्वह्यं ⁿ निकारयं ^{nc} निशारनम्

ⁿ प्रवासनं ⁿ परासनं ⁿ निषूदनं nd निहिंसनम्

82. ⁿ निर्वासनं ⁿ संक्षपनं ⁿ निर्ग्रथनम् ⁿ पासनम्

ⁿ निस्सर्ह्यं ⁿ निहननं ⁿ क्षणनं ⁿ परिवर्ज्जनम्

83. ⁿ निर्वापयं ⁿ विशसनं ⁿ मारयं ²ⁿ प्रतिघातनम्

^m उद्घासन ^m प्रमथन ^m क्रथनो ^m ज्घासनानि (च)

84. ^{fe} चाक्षंभ ^m पञ्च ^m विशर ^m घातो ^m न्मन्य ^m वधा (चपि)

Death.

(स्यात्) ^m पञ्चता ^{mfi} कालधर्मो ⁴ⁿ दिष्टांत. ^{mn} प्रलयेऽत्ययः

85. ^{mf n} अन्ते ^{mf n} नाशो ^{mf n} (द्वयोर्) ^{mf n} क्षत्युर्म ^{mf n} रणं ^{mf n} निधनो ^{mf n} (ऽस्त्रियाम्)

Dead : hav-
ing expired.

^{mf n} परासु ^{mf n} प्राप्तपञ्चत्व ^{mf n} परेत ^{mf n} प्रेत ^{mf n} संस्थिताः

86. ^{mf n} क्षत ^{mf n} प्रमोतौ (त्रिष्वेते)

A funeral
pile. g

^f चिता ^f चित्वा ^f चितिः (ऽस्त्रियाम्)

1क्ष—.

2क्ष—न.

3क्ष—.

4क्ष—.

* Some add प्रमापनं. b Or निर्वह्यं. ° And विशारयं. d Some read निर्गन्धनं. ° Likewise पञ्चत्व. f Also neut. क्षत्यु. Likewise क्षतं and fem. क्षतिः. Or a place prepared for burning a body.

^{m n} कवंधो (ऽस्त्री क्रियायुक्तमपमूर्द्धकलेवरम्)	A headless trunk.
ⁿ 87. श्मशानं (स्यात्) पितृवनं	A cemetery.
^{m n} कुणपः शवम् (अस्त्रियाम्)	A dead body.
^m ^{l m} ^{f d} प्रग्रहोपग्रहौ बंध्यां	A prisoner
^f कारा (स्याद्) बंधनालये	A prison or jail.
^{2 m} ^m 88. (पुंसि मूढ्य) ऽसवः प्राणा (श्चैवं)	Breath. e
^{m f} ⁿ जीवो, ऽसुधारणम्	Life.
^{n g} ^m आयुर्जीवितकालो (ना)	Age ; duration of life.
^{m n} ^{3 n} ओवातजीवनौषधम्	Drug to revive the dead.

१ छ—द्व.

२ अस्तु.

३ जी—.

^a Or the place where bodies are burnt. ^b Also पितृकाननं, पितृवसतिः, &c. ^c Or any one (man or beast) confined. ^d Sing. बन्दिः or बन्दी. ^e Inspiration and respiration of five sorts (See book 1. ch. 1.) collectively pl. असवः. But, if one be meant, sing. अस्तुः. ^f Also fem. जीवा and neut. जीवनं. ^g आयुः (—स्) or masc. आयुः (—यु).

CHAPTER IX.

Men of the third tribe. a	^m 1. ^m उरथ्या ^m ऊरजा ^m अर्या ^{l m b} वैश्या ^{m c} भूमिस्थैः ^m विप्रः
Livelihood ; profession.	^m ^f ^f ^f ^{2 n} ⁿ आजीवे जीविका वार्त्ता वृत्तिर्वर्त्तन जीवने
Various pro- fessions. d	^m 2. (स्त्रियां) ⁿ कृषिः ^{n g} पाशुपाल्यं ⁿ वाणिज्यं (चेति ⁿ वृत्तयः)
Service.	^f ^{3 f} सेवा खट्वृत्तिर्
Agriculture.	^{n f} ^f अवृतं कृषिर्
Gleaning.	^{n g} ^{4 n} उष्कशिलं (त्वं) तम्
Alms solicited ; or unsolicited. h	ⁿ ⁿ 3. (द्वे याचितायाचितयोर्द्वयासंख्यं) दत्ता ऽदत्ते
Traffic ; commerce.	ⁿ ^m सत्यावृतं वणिग्भावः
Debt.	ⁿ ⁿ (स्याद्) ऋणं पर्युदंचनम्

1—य.

2व—.

3—त्ति.

4दत्त.

a Of the class of merchants and husbandmen. b भूमिष्ठैः (—य).
 c Sing. विट (—य). d Severally stated : viz. husbandry, pasture and merchandize. e And fem. वणिग्वा. f Some read अवृतं. g Also उष्कशिलं. Likewise उष्कः or उष्क gathering of grains ; and शिलं gleaning ears of corn. h Severally stated, in their order.

4. उद्धारो^m

उद्यमयोग^m (स्तु.) कुसीदं^{na} दृष्टिजीविका^f
 (याचनप्राप्तं) याचितकंⁿ
 (नियमाद्) आपमित्यकम्ⁿ

Profession
of usury.A thing bor-
rowed for
use. bObtained by
barter.5. उत्तमर्णा ऽधमर्णौ^m (द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात्)Creditor
and deb-
ter. c

कुसीदिको^m बाहुषिको^m बृद्धप्राजोव^m (च) बाहुषिः^m

A usurer.

6. क्षेताजीवः कर्षक^m (च) क्षषिक^m (च) क्षषीवखः^mA husband-
man.

(क्षेत्रं) वैहेयशालेयं^{m f n} (ब्रोहिशाल्युद्भवोचितम्)

(Field) fit
for corn and
rice. e7. यव्यं यवक्ष्यं यष्टिक्यं^{m f n} (यवादिभवनं हि यत्)—producing
barley, &c. f

तिस्रं तैलीन^{m f n} (बन्धापोमाणुभंगादि. क्षूपता)

—producing
sesamum,
&c. g8. मौन्नोनं कौद्रवीणा^{m f n} (दिशेषधान्योद्भवोचितम्)—fit for
other grain ;
as pulse, &c.
h

वीजाकृतं^{l m f n} (द) मक्षटं

(Land)
ploughed af-
ter sowing.

1८—.

* And कुषीदं or कुषीदं. ^b Commodatum. ^c Severally mentioned. These and the following to v. 10. admit the three genders. ^d Or कर्षकः. ^e Severally. ^f Respectively for barley, forced rice, and quick-growing rice. ^g So बाहुष्यं, बाहुष्यं, producing black kidney beans (Phaseolus radiatus). चव्यं, चौवोनं, growing linseed. क्षष्यं, क्षष्यीनं, bearing panic. अन्धं, भांगीनं, yielding hemp. ^h Severally ; fit for kidney beans (Phaseolus max and mungo), or for Paspalum (P. frumentaceum). So चौवलीनं fit for Dolichos biflorus. क्षष्यीनं fit for chick peas, &c.

Land any
how plough-
ed or tilled.

m f n a m f n m f n

सीत्यं कृष्टं (च) इत्य (वत्)

Thrice
ploughed.

m f n m f n m f n m f n

9. त्रिगुणाकृतं द्वितीयाकृतं त्रिहृत्यं त्रिसीत्यं (मपि तस्मिन्)

Twice
ploughed.

m f n b

m f n c

द्विगुणाकृते (तु सर्वं पूर्वं) सखाकृतं (मपोह)

Sown with
certain mea-
sures of
seed. d

m f n 1 m f n

10. (द्रोणाढकादिवापादौ) द्रौणिकाढकिका (दयः)

m f n

(खारौवापस्तु) खारीक

^e
(उत्तमर्णादवक्षिषु)

m n m n

A field.
A multitude
of fields.

11. (पुष्पपुंसकयोर्) वप्रः कैदारः क्षेतम्

(अस्य तु)

कैदारकं (स्यात्) कैदार्यंⁿ क्षेत्रंⁿ कैदारिकंⁿ (गणे)

Clods of
earth. g

12. खोटानि लेटवः (पुंसि)

m h

m i

A harrow.

कोटिशो खोटभेदनः

n j n n k

A goad.

प्राजनं तोदनं तोत्रं

n

2 n

A spade or
hoe.

खनितमवदारणम्

1 आ— 2 अ—

a Or शीत्यं. b So द्वितीयाकृतं, द्विहृत्यं, द्विशीत्यं. c Also संखाकृतं. d Or capable of containing so much. Thus द्रौणिकः, (fem. द्रौणा and द्रौणिकी); holding one *Dro'na*. आढकिकः, आढकीनः, (fem. आढको, आढकीना), holding one *A'd'h'aca*. So प्रास्थिकः, holding one *Prost'ha* and कौटवकः, holding one *Cudava*. But खारीकः, holding one *C'ha'ri*. e The foregoing from v. 5. admit the three genders. f Also कैदारं. g Sing खोट and लेटुः. h Or कोटिशः. i Likewise खोटनः and लेटनः. j And प्रवययं. k Or तोत्रं.

13. दातं खवितम्

A sickle.

आबन्धो योत्रं योक्तम्

The tie of the yoke. a

(अथो) फलं

The body of the plough. b

निरीषं ब्रूटकं

फालः कृषिको

The plough-share. c

लाङ्गलं हलम्

A plough.

14. गोदरायं (च) सौरो

(इथ) शय्या (स्त्री) युगकीलकः

The pin of the yoke.

ईषा लाङ्गलदण्डः (स्वात्)

The pole or shaft of the plough.

सीता लाङ्गपङ्क्तिः

A furrow.

15. (पुंसि) मेघिः (खले) दाह न्यसं यत्पशुबन्धने

Post of the threshing floor. k

आशु व्रीहिः पाटलः (स्वात्)

Rice ripening in the rains.

सितशूक यवौ (समौ)

Barley.

16. तोका (सु, तत्र हरिते)

Green or unripe barley.

^a With which the ox is yoked to the plough : or with which the yoke is fastened to the plough. ^b The wood, exclusive of the pole and share. ^c Some read हलं, and make it explanatory. ^d Or निरीषं. ^e Some make the preceding terms synonymous with these. ^f Or कृषिकः. Also fem. कृषिका. ^g And masc. हलः. ^h Or योत्रः. ⁱ Likewise ईषा. ^j And सीता. ^k Round which cattle turn to tread out the grain. ^l Some unite the terms, आशुव्रीहिः. ^m Also पाटलिः. ⁿ And सितशूकः.

Peas. a	^m कलाय (सु.) ^{m b} सतीलकः
	^m हरेणु ^m खण्डिकौ (चाखिन)
Sort of grain. c	^m कोरदूष (सु.) ^{m d} कोद्रवः
Lentil. e	17. ^m मङ्गल्यकौ ^{m f} मसूरो
Sort of kidney bean. g	^{m h} (ऽय) मयुष्ठक ^{m i} मपष्ठकौ
	^m वनसुन्न
Mustard seed. j	^{m k} सरिषे (तु हौ) ^{m l} तन्तुभ ^{m m} कदम्बकौ
The white sort. n	18. ^m सिद्धार्य (सु) पु घवलो
Wheat.	^m गोधूमः ^{m o} सुमनः (समौ)
Half ripe barley. p	^m (स्याद्) यावक (सु.) ^{l m q} कल्लाषथ
Chick pea. r	^m चणको ^{m s} हरिमंथकः

1—घ.

^a Some writers distinguish the three first terms as names of three kinds of pulse. ^b Or सतीलः. Also सोतीनकः or सतीनकः and सातीनकः. ^c Paspalum frumentaceum, Koen. or P. Kora, Willd. ^d And कुद्रवः. ^e Ervum lens or Cicer lens. ^f Or मसूरः. Also fem. मसूरा, मसुरा. ^g Phaseolus lobatus. ^h And सुकुष्ठकः or सुद्रुष्ठकः. Also मकुष्ठक. ⁱ And मयुष्ठकः or मपष्ठकः. Likewise मयुष्ठकः. ^j Sinapis dichotoma, Roxb. ^k Or सरिषपः. ^l And तन्तुभः. ^m Also कटुखेहः. ⁿ Sinapis glauca, Roxb. ^o Also सुवनाः (—नसः) ^p Interpretations differ greatly : some make this awnless barley ; others forced rice (*Bo'r*) ; others again, different species of Phaseolus, (*Rājama'sha*), or of Dolichos (*Culat'ha*). ^q Or कल्लाषः. ^r Cicer arietinum. Some erroneously make these synonymous with the preceding ; others, with *Chī'naca*, Panicum Pilosum, Roxb. ^s And हरिमंथकः.

An awn.	23. ^{m n} शुको (ऽस्त्री सत्त्वा तीक्ष्णाग्रे)
A legume or pod.	^{f a} शमी ^{f a} सिम्बा ^b (विष्. क्षरे)
Stored, as grain. c	^{m f n 1 m f n d} अहमावसितं (धान्यं)
Threshed out and win- nowed.	^{m f n} पूतं (तु) ^{m f n} बडलीक्षतम्
Grain in pods. e	24. (भाषादयः) शमीधान्ये
Bearded. corn. f	ⁿ शुकधान्य (यवादयः)
Rice. g	^{2 m} शालयः (कलमाद्या च षष्ठिकाद्या च पुंस्त्वमी) ^b
Wild grains. i	25. ^{m n} दृणधान्यानि नीवाराः
Coix. j	^{f k} (स्त्री) गवेडु ^{3 f} गवेधुका
A pestle for cleaning rice.	^{m n} अयोग्रं ^{m n 1} सुसले (ऽस्त्री स्याद्)
A mortar.	^{4 n} उदूखलमूलखलम्

1—आ. 2 घालि. 3 ग— 4 उ—.

^a Also शिंवा and शिंविः. ^b The following admit the three genders.
^c After cleaning it ; some say, before. ^d Also अवसितं. ^e As peas
and other pulse. ^f As barley, wheat, &c. ^g Of two classes : white
rice, &c. growing in deep water ; or red rice, &c. requiring only a
moist soil. ^h The above-mentioned names of species of corn and
pulse are masculine. ⁱ Growing with little or with no culture : viz.
नीवारः, wild rice. Besides other kinds ; as य्वाषाकः Panicum fru-
mentaceum, Roxb. ^j Coix barbata, Roxb. ^k And गवेधुः or गवेडुका.
^l Likewise सुखलः.

26. ^{n m n a} प्रष्कोटनं शूर्प्य (मृत्को) ^{f b m} चालनी तित्तः (पुमान्) ^{m c m} स्यूत प्रसेवौ
- ^m कारखाल ^{m c} पिटी ^{m m} कठ किलिञ्चकौ
27. (समानौ) ^{1 f n m n} रसवत्या नृ पाकस्थान महानसे
- ^{m g} पौरोगव (सदध्यक्षः) ^{m m h} सूपकारा (स्तु) बह्ववाः
28. ^{m m m i j} आरालिका आंधसिकाः ^{n k n l 2 f f m 3 f n} स्रदा औदनिका गुणाः
- ^{n k n l 2 f f m 3 f n} आपूपिकः कांदविको भक्ष्यकारः (इमे त्रिषु)
29. ^{f 4 f 5 f} अश्वन्तमुद्धानमधिश्रयणी सुस्त्रिरन्तिका
- ^{f 4 f 5 f} अङ्गारधानिका ऽङ्गारशक्य (पि) हसम्य (पि)

A winnowing basket.

A sieve or cribble.

A sack.

A granary.

A mat. f

A kitchen.

Overseer of the kitchen.

Cooks.

A baker.

A furnace or fire-place.

A portable furnace.

1—तो. 2—च. 3—अ. 4—टी. 5—नी.

^a Or सूर्य. ^b Also neut. चालन. ^c Likewise स्रोतः and सूनः or स्रोतः. ^d Constructed of bamboos : some say, a basket to hold grain. ^e Also पिटकः or पेटकः. ^f Or else a screen made of grass ; or a twist of straw. ^g This and the following admit the variation of gender. ^h Some restrict these two first terms to mean one who prepares sauces, &c. ⁱ Or अङ्गारः. ^j The preceding are used adjectively. ^k And अश्वन्. ^l उद्धानं and उद्धार्यं or उद्धारं. ^m Also चल्ली. ⁿ अन्तिका or अन्दिकाः.

1f

30. हसन्य (प्य)

A fire
brand. a

(ऽय न स्त्री स्याद्) अङ्गारो ऽलातमुल्लुकम्

A frying
pan.

(स्त्रीषे) ऽम्बरीषं आङ्गो (ना)

An iron
plate or
pan. c

कन्दु (र्वा) खेदनी (स्त्रियाम्)

A jar.

31. अलिच्छरः (स्यान्) मणिकं

A pitcher.

कर्कश्यालुर्गलन्तिका

A pot.

पिठरः स्याल्यथा कुण्डं

A waterpot.

कलश (स्तु. त्रिषु द्वयोः)

32. घटः कुट निपाव्

A lid.

(अस्त्री) सरावो बर्द्धमानकः

A seether
or boiler.

ऋजीषं पिष्टपचनं

A goblet. m

कंसो (ऽस्त्री) पानमाजनम्

1—नी.

2—री.

3—ग—.

4 निप.

*Whether burning or extinguished ; but some interpret the first term, charcoal ; and the two last, half burnt wood. ^b: And अम्बरीषं. ^c Some make this and the preceding synonymous. ^d Or अलंजरः. ^e आलः and अलुः or आदः. ^f Also fem. पिठरी. ^g स्यास्त्री and neut. स्यालं. ^h उखा or—उषा. ⁱ Or fem. कुण्डी. ^j Or कलसः. Fem कलसिः,—री,—घिः, or—घी. Neut. कलसं—घं. ^k And सरावः. ^l Also ऋजीषं. ^m A metallic vessel to drink in. ⁿ Or कंसः. Also कंसं.

33. कुदः (^f छत्तेः खेहपात्र^m)
 (^{n a} सैवाल्पा^{n m n}) कुतपः (ⁿ पुमान्ⁿ)
 (^f सर्वम्^{f b}) आवपनं ^{f c} भाण्डं पात्राऽमत्रे (ⁿ चⁿ) भाजनम्
 A leather bottle for oil.
 A small one.
 Any vessel.
34. दर्विः ^f कम्बिः ^{f b} खजाका (^{f c} च स्यात्)
 (ⁿ चस्त्रीⁿ) शाकं ^{2 m d} हरितकं शिथुर्
 (ⁿ अस्यⁿ तु नाडिका)
 A ladle or spoon.
 A wooden ladle.
 A potherb.
 Its stalk.
35. कण्डम्ब (^m च^m) कण्डम्ब (^m च^m)
 वेसवार उपस्करः
 (ⁿ तन्निष्ठीक^{m n}) (ⁿ चⁿ) चुक्र (ⁿ चⁿ) टक्षामम्
 (ⁿ चयⁿ) वेसुजम्
 A condiment.
 Acid seasoning.
 Pepper.
36. मरीचं ^{n f} कोलकं ⁿ क्षणामषणं ^{n g} धर्मपत्तनम्
 जीरके^m जरणे^m ऽजाजी कणाः
 (ⁿ क्षणेⁿ तु जीरकेⁿ)
 Cumin.
 Calo'aji. h
37. सुषवी ^{f i} कारवी ^f दृष्वी ^f दृथुः ^{3 f} कालोपकुक्षिका^{4 f}
 चार्द्रकं ⁿ शङ्खवेरं ^m (ⁿ स्याद्)
 (ⁿ चयⁿ) छत्रा ^f वितुम्बकम्^m
 Ginger.
 Coriander.

¹दा—.

²—पु.

³कावा.

⁴च—.

^a Some include this in the interpretation. ^b Also दर्वी and कम्बी.

^c Likewise masc. खजः. ^d Or शिथुः. ^e Also वेसवारः or वेसवारः.

^f Or जरिचं. ^g जमणं and चमणं. ^h Nigella Indica, Roxb. ⁱ सुषवी and सुषवी.

38. कुस्तुम्बुर (च) धन्याकम्
 Dry ginger (चय) शुण्ठी मधौषधम्
 (स्त्रीनपुंसकयोर्) विश्वं नागरं विश्वभेषजम्
 Sour gruel. 39. चारनालक सौवीर कुञ्जाषा ऽभिषुतानि (च)
 अवन्तिसोम धन्यान्ध कुञ्जलानि (च) काञ्चिके
 Assa foetida. 40. सचक्षवेधि जतुकं वाङ्मिकं हिङ्गु रामठम्
 Hingupatri. तत्पत्नी कारवी पृथ्वी वायिका कवरो घृणुः
 Turmeric. 41. निशाङ्गा काञ्चनी पीता हरिद्रा वरवर्णिनी
 Sea salt. सामुद्रं (यत्तु) खवणमक्षीवं वसिर (सु तत्)
 Rock salt. 42. सैन्धवो (ऽस्त्री) शितशिवं माणिमन्ध (सु) सिंधुजे

1—च.

2—न.

3—स.

^a Likewise तन्मर, and fem. कुस्तुमरी and तन्मरी. ^b Also धान्यकं. धनिकं, धनीयकं, धनेयकं, धान्यं and fem. धन्या. ^c Or शुण्ठीः. ^d Also fem. मधौषधी. ^e Fem. विद्रा. ^f Or कुञ्जासः, कुञ्जाषः and कुञ्जाषाभिषुतं. ^g Also काञ्चिकं or काञ्चनीकं and fem. काञ्चिका. ^h Or वाङ्मिकं. ⁱ And रघठं. ^j That is हिङ्गुपत्नी. But some read त्वक्पत्नी. ^k Or वायोका. ^l Also कवरी. ^m And निशा or other terms signifying night. ⁿ अक्षीवं or अक्षिवं. ^o Also वसिरं. ^p And शितशिवं शीतशिवं or शीतसिवं and शितशिवं. ^q Also माणिमन्धं.

^{n b} ⁿ रौमकं वसुकं	Another sort. a
ⁿ ⁿ ⁿ पाक्यं विड (व्) कृतके (द्वयम्)	Factitious salt. c
43. ⁿ ⁿ ⁿ सौवर्चले ऽक्षरचके	<i>Sôchal</i> salt: white.
ⁿ तिलकं (तत्र मेचके)	The same: black. d
^f ⁿ ^f मत्स्यण्डी फाणितं (खण्डविकारौ)	Raw sugar. e
^f ^f शर्करा सिता	Refined sugar. g
44. ^{f h} ^f कूचिका क्षीरविक्षतिः (स्याद्)	Inspissated milk.
^f रसाणा (तु) मारजिता	Curds with sugar and spices.
ⁿ ⁿ (स्यात्) तेमनं (तु) निष्ठानं	Sauce or condiment.
ⁱ (त्रिलिङ्गा वासितावधेः)	
45. ^{m f n} ^{m f n} ^{l m f n} शूलाकृतं भट्टितं (स्याच्) क्लृप्तं	Roasted on a spit.
^{f n} ^{m f n} जल्यं (तु) पैठरम्	Boiled in a caldron.

¹ नृस्य.

^a The same with *Sa'mbhar* salt, denominated *Raumaca*, as some say, from a mountain of salt called *Ruma'*; or, as others affirm, from a river or lake of the same name. ^b Also रौच. ^c Obtained by boiling clay found on the sea shore; or other earth impregnated with salt. Some remark, that the two first terms are names of different kinds of salt which are equally factitious. ^d This appears to be the same with black salt or *Vit' alavana*: a factitious salt containing sulphur. ^e The first term signifies granulated sugar; and the second inspissated juice of sugarcane. ^f Some, making this one of the exhibited terms, state three synonyma of syrup. ^g Clayed: others say, candied. ^h And कूचिका. ⁱ The following to v. 46 admit the three genders.

Dressed-	^{m f n} 1 ^{m f n} प्रणीतमुपसंपन्नं
Seasoned.	^{m f n} प्रयस्तं (स्यात्) ^{m f n} सुसंस्कृतम्
Sauce mix- ed with rice- gruel. a	^{m f n} 46. (स्यात्) पिच्छिखं (तु) विजिखं ^{m f n b}
Strained.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} संस्कृतं शोधितं (समे)
Bland, soft.	^{m f n} चिक्खयं ^{m f n} मखणं ^{m f n} स्निग्धं
Scented.	^{m f n} ^{m f n c} (तस्ये) भावित वासिते
Food half dressed. d	ⁿ 47. आपन्नः पौलिरभ्युषो. ^m 2 ^{m e}
Fried grain.	^{m pl. f} लाजाः (पुंभुन्नि चा) ^{n g} क्षतम्
Rice, &c. flattened.	^m ^{m h} द्युकः (स्याच्) चिपिटको. ^{f pl.}
Fried barley or rice.	^m ^m ^m घाना (दृष्टयवे स्त्रियाम्)
Cake.	^m 48. पूपोऽपूपः पिष्टकः (स्यात्)
—mixed with curds.	^{m i} ^{3 m pl.} करंभो दधिसक्तवः

1—.

2—.

3—क्तु.

* Or else any sauce, or condiment, with gravy ; otherwise explained moist split pulse. ^b Also विजिखं and विज्जनं or विजयिनं. ^c The foregoing are used adjectively. ^d To be eaten from the hand ; some say bread ; others, green barley fried. ^e Also अभ्युषः and अभ्युषः. ^f Or fem. लाजा. ^g Or, as some read, masc. pl. क्षताः. This is explained by others, whole rice. ^h And चिपिटः or चिपुटः. Likewise चिटः, &c. ⁱ Also करंभ.

- ^{f a} भिखा (^{n n b}क्षी)भक्तमन्त्रो ऽम्भोदनेऽक्षीस)क्षीदिवि: ^{n l m n} Boiled rice. ^m
49. भिखटा दग्धिका ^{f c} ^f ^{m n} The same scorched.
- (^mसुवरसान्ने) मण्ड (^{2 m}मूत्रियाम्) ^{m d} Scum.
- मासराचाम बिस्रावा (^mमण्डे भक्तसमुद्रवे) ^{3 f} ^f ^f ^f ^f Scum of boiled rice.
50. ववायूद.ष्णिका आणा विलेयी तरक्षा (च सा) ^{m f n} Rice gruel.
- गव्यं (त्रिषु गवां सर्वं) ^{4 f n} ^{5 m n} Belonging to a cow.
- गोविद्धोमय (मूत्रियाम्) ^{m n} Cowdung.
51. (मकुशुष्कं) करीषोऽक्षी) ⁿ ⁿ ^{6 n} Dry cow-dung.
- दुग्धं क्षीरं पयः (समम्) ⁿ Milk.
- पयस्य (माज्यदध्यादि) ^{n f} Prepared from milk. e
- द्वयं (दधि घनेतरत्) ⁿ ^{7 n} ^{8 f} ^{9 f} Thin or diluted curds.
52. दृतमाज्यं हविः सर्पिर् ⁿ ⁿ Clarified butter.
- नवनीतं नवोद्धृतम् ⁿ Fresh butter.

1 क्षी—. 2 क्षा—. 3 क्ष—. 4—क्ष. 5 गो—. 6—क्ष. 7 क्षा—. 8—क्ष. 9—क्ष.

a One writes भिखा. b कव्यः (च). c And भिखिटा or भिखिता, भिखिटा, भिखिका. d Likewise बिस्रावः. e Butter, curds, &c. f Also दध्या and दध्या. Some read सर्द, and interpret it floating curds.

D d

Butter of
yesterday's
milk. a

Butter-
milk.

—with pro-
portions of
water.

Whey of
curds.

Milk of a
cow which
lately calv-
ed. f

Hunger.

A mouthful.

Drinking
together.

Eating to-
gether.

Thirst.

Food.

(तत्तु) दैवंगवीनं (यत् क्षोभोदोदोद्भवं दृतम्)

53. दण्डाहतं काशशेव मुरिष्ट (मपि) गोरसः

तद्रं (चु) दध्निभूयितं (पादास्त्रुर्द्धास्त्रुनिर्जलम्)

54. (मखंडं दधिभवं) मस्तु

पीयूषो (ऽभिनवं पयः)

अथनाया कुमुदा क्षुद्र

ग्रास (स्तु.) कवला (ऽर्थकः)

55. सपीतिः (क्षी) तुल्यपानं

सग्धिः (क्षी) सहभोजनम्

उदग्धा (तु) पिपासा तट् तर्जे

जग्धि (स्तु.) भोजनम्

56. जेमनं लेप आहारो मिश्रसो न्याद (इत्यपि)

1 क—.

2 उ—तु.

3—ध.

4—ल.

5—ह.

* Some explain it butter from new milk. ^b Or काशशेव. ^c With a fourth part of water. ^d With an equal part of water. ^e Without water. ^f Within the first seven days. ^g Also पेयूषः—पं and पीयूष. Some make the last signify milk after the seventh day from the cow's calving. ^h क्षुद्र (—ध). Also क्षुद्रा. ⁱ Or तट्. Also तट्ता. Or जग्धनं. ^k Likewise विधसः.

ⁿ ⁿ ^f
सौहित्यं तर्पणं दत्तिः

Satiety.

^f ^b ⁿ
फेलाभुक्तसमुच्चिन्नम्

Oats, leavings. a

ⁱ ⁱ ⁱ ^{1 i 2 i} ⁱ
57. कामं प्रकामं पर्याप्तं निरामेष्टं यथेष्टितम्

Voluntarily.

^m ^m ^m ^{mc} ^{3 m d} ^m
गोपे गोपाल गोसंख गोधुगभीर वल्लवाः

Herdsman.

^{ne}
58. (गोमहिष्यादिकं) पादबन्धनं

Stock of cattle.

^m
(द्वौ) गवीश्वरे

Owner of kine.

^{4 m} ^{5 m}
गोमान् गोमी

ⁿ ^{nf} ^m
गोकुल (गु) गोघनं (स्याद्) गवां व्रजः

A herd.

^{6 m f n g}
59. (त्रिष्या) श्रितंगवीनं (तन्नावो यत्नाश्रिताः पुरा)

Formerly grazed by cattle.

^m ^{mh} ^m ^m ^m
उक्षाभद्रो वलीवर्दं चषभो वृषभो वृषः

A bull or ox.

^{7 m i} ^m ^{8 m}
60. अनङ्गान् सौरभेयो गौर्

ⁿ
(उक्षासंहतिर्) आशकम्

A herd of oxen.

^f ^f
गव्या गोत्रा (गवां)

A herd of kine.

ⁿ ⁿ
(वत्सधेनोर्) वात्सक धैनुके

—of calves, and milch-cows. i

1—अं. 2 दृष्टं. 3 आ— 4—दृ. 5—नृ.
6 आ— 7—दृष्टं. 8 गो.

^a Left at the meal; or, otherwise interpreted, dropped from the mouth. ^b And फेलिः. Also masc. फेलक. ^c गोधुक् (ह्). Also गोदुहः. ^d Or चषभोः. ^e Or, according to a different reading, वाद्वं. ^f Some add घनं, as a synonymous term. ^g आश्रितंगवीनः, ना, नं; or अश्रितंगवीनः, ना, नं. Also अश्रितंगवीनः, ना, नं, where cattle have dwelt. ^h And वरीवर्दः or वलीवर्दः. ⁱ Fem. अनङ्गाङ्गी and अनङ्गङ्गी. ^j Respectively.

A large bull
or ox.

61. (वृषो मजान्) मरोचः (स्याद्)

An old
bull.

वृषौच (स्तु.) जरद्भुक्

A bullock.

(सत्यम् सच्चा) जातोचः

A new-
born calf.

(सद्योजातस्तु) तर्प्यकः

A calf.

62. मरुत्करि (स्तु.) वत्सः (स्याद्)

A steer.

दस्य वत्सतरो (सर्पौ)

One fit to
be set free.

चार्षभ्यः (मण्डतायोम्यः)

A bull at
liberty.

मण्डः गोपति रिट्चदः

A bull's
shoulder.

63. (स्कन्धप्रदेशस्तु.) वहः

His dew-
lap.

साक्षा (तु) गवकम्बः

An ox, with
a rein
through his
nose.

(स्यान्) नक्षित (स्तु.) नस्योतः

Young cat-
tle in train-
ing.

प्रवृत्तवाङ् युगपार्श्वगः

Cattle yok-
ed, &c. g

64. (युगदीनाम् वाढारो) युग्य प्रासंभ्य शाकटाः

Ploughman;
plough-cat-
tle, &c. h

(खनति तेन तद्वाढा ऽस्येहं) हाखिक सैरिकौ

Cattle for
burden.

65. धुर्वहे धुर्व धौरेय धुरीणाः (स) धुरंधरः

1—ति.

2 द—.

3—ट.

* Fem. जरद्भुक्. ^b Or मरुत्करिः. ^c And मण्डः or मण्डः. ^d Also जरद्भुक्. ^e प्रवृत्तवाङ् (च). ^f Or युगपार्श्वकः. ^g Respectively; one yoked, or one in training with a frame on his neck, or one trained to draught. ^h The third acceptation of both terms is 'of or belonging to a plough.' ⁱ Or धुर्वधरः.

- (उमाव्) एकधुरीण^m कधुरावे^{1m} कधुरावहे^{2m}
66. (सतु) सर्वधुरीणः^m (स्याद्योवै) सर्वधुरावहः^m
माहेयी^f सौरभेयी^f गोहृत्ता^{3f} माता^f (च) शृङ्गिणी^f A cow.
67. अर्जुन्यग्न्या रोहिणी^f (स्याद्)
(उत्तमा गोषु) नैचिकी^{fa} An excel-
lent one.
68. (वर्णादिभेदात्. आः स्तुः) श्वकी^{fb} धवला^f (इयः)
द्विहायनी^f द्विवर्षा^f (गौर)
एकाब्दा^f (त्वे) कशायनी^{6f} —one year
old.
69. चतुर्ब्दा^f चतुर्वीयसी^f
(एवं) त्र्यब्दा^f त्रिहायनी^f —three
years old.
- वशा^f बन्धा^f
वतोका^{fc} (तु) खवन्नभा^f A barren cow.
- (इय) सन्धिनी^f A cow mis-
carrying by
accident.
One which
has gone to
the bull. d
70. (आक्रांता वृषभेणा)
(इय) वेहन्न^{7f} भौषपातिनी^{8f} Miscarrying
from going
unseason-
ably.

1 ए—र.

2 ए—.

3 उक्ता.

4—नी.

5 क—.

6 ए—.

7—वृ.

8 ग—.

* Also नीचिकी or नीचिका and निचिकी. ^b Likewise श्वका and धवली. Also त्र्यब्दा, black. कपिका, tawny. Or distinguished by other circumstances, as क्षुब्धा and पाचनी, short; लम्बकर्णी, with long ears; वक्रशृङ्गी, with crooked horns, &c. ^c And वतोका. ^d Some interpret it, a cow with calf.

Fit for the
bull.

^f ^{1f}
कात्यापसर्वा (प्रजने)

A pregnant
heifer. a

^f ^f
प्रभौही वासगर्भिणी

A tractable
cow.

71. (स्वाद) चचण्डी (तु) सुकरा

A cow bear-
ing many
calves.

^f ^f
वज्रसूतिः परेष्टु का

^f ^{f b}
चिरसूता वज्रवणी

One, which
has lately
calved.

^f ^f
धेनुः (स्वान्) नवसूतिका

Easily milk-
ed.

72. सुव्रता सुखसन्धोद्या

with a large
udder.

^f ^f
पीनोभ्री पीवरसनी

Yielding a
draught of
milk.

^f ^f
द्रोणशीरा द्रोणदुषा

Standing at
the dairy. d

^f ^f
धेनुया (वन्धके स्विता)

Calving
every year.

73. समांसर्मीना (सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते)

An udder

^{2 n e} ⁿ
उध (स्तु. क्षीवम्) आपीनं

A pillar. f

^m ^m
(समौ) शिबक कीलकौ

A rope or
cord. g

^{3 f n h} ⁿ
74. (नपुंसि) दाम संदानं

A string or
tie. i

^f ^{f i}
पशुरज्जु (स्तु.) दामनी

1—उ—

2—स—

3—ज—

^a Or a cow with calf for the first time. ^b Likewise वज्रवणी, and वज्रविणी, or चवज्रवणी. Also वज्रद्वणी, &c. ^c सुखसंधोद्या. ^d Some interpret this a cow pledged. ^e Also उधः and क्षीवः. ^f For cows to rub themselves upon; or, otherwise interpreted, for tying cows or calves. ^g To which cows are tied; or a string to bind a cow's hind-legs when milked. ^h Fem. दाया (यन्) or दाया (या). ⁱ For binding the legs of cattle, or for tying the cattle themselves. ^j Likewise सावनी and बंधनी.

^m ^{ma} ^m ^m ^m
वैशाख मन्त्र मन्त्रान मन्त्रानो मन्त्रदण्डके

^m ^m
75. कुठरी दण्डविम्भे

^f ^f
मन्त्रनी गर्गरी (समे)

^m ^m ^m ^m
उष्ट्रे कमेलक मय महाकाः

^m ^m
करभः शिशुः

^{1 m}
76. (करभाः स्युः) श्वंखलका (दारवैः पादबंधनैः)

^f ^f
अजा जागी

^{m f} ^{m g} ^m ^{m h} ^m
स्तुभः च्छाग वख च्छगलका अजे

^{m i} ^{2 m} ^{3 m} ^{4 m} ^m ^{5 m} ^{m j}
77. मेढोः रभोः रणोर्गायुमेध दृष्टाय एडकाः

ⁿ ^{6 n} ^{7 n}
(उष्ट्रो रभ्राजटन्दे स्थाद्) औष्ट्रकै रभ्रकाजकम्

^{8 m} ^m ^{m m} ^m ^m
78. चक्रीवन्त (स्युः) बालेया रासभा गर्हभाः खराः

^{m n} ^m ^m ^{m o} ^{9 m}
वैदेहकः सार्धवाहो नैगमो वाणिजो वाणिक

^m ^{10 m} ^m
79. पुष्पाजीवो (स्या) पणिकः क्रयविक्रयिक (स्य सः)

A churning-stick.

A post, round which its string winds, b

A churn.

A camel.

A young one, d.

Young camels clogged, e

A she-goat.

A he-goat.

A ram.

Herd of camels ; flock of sheep and goats, k

Asses, l

A trader.

1—काः. 2—उ— 3—उ— 4—अ— 5—बि.
6—चौ— 7—चा— 8—दू— 9—ज. 10—जा—

^a मन्त्रा (—नु). ^b Or else the lid of the churn, contrived to support the stick. ^c Also कुठरः. ^d Or any young animal. ^e With wooden rings on their feet. ^f Also तभः and खभः or शुभः. ^g जागः or जग. ^h जगल and जागलः. ⁱ Or मेढः. ^j Masc. एडकः. Fem. एडकाः. ^k Respectively. ^l Sing. चक्रीवान्, बाले दः, &c. ^m Also रासभः. ⁿ Or वैदेहः. ^o And वाणिजः or वाणिजिकः. Also वाणिजः.

A vender.	^{1 m} विक्रेता (स्याद्) ^m विक्रयिकः
A buyer.	^m ^m क्रायक क्रायकौ (समै!)
Traffic.	^{a a} 80. वाणिज्यं (तु) ^f वाणिज्या (स्यान्)
Price.	ⁿ ^m ^{2 m} मूल्यं वक्तुः! (प्य) वक्तवः
Capital ; principal.	^{f b} ^{m n} ⁿ नीवी परिपणं मूलधनं
Gain, profit.	^m ^m लाभो (ऽधिकं) फलम्
Barter.	^{n c} ^{m d} ^m ^{m e} 81. परिदानं परीवर्त्तो नैमेय निमया (वपि)
A deposit.	^m ^{3 m} (पुमान्) उपनिधि न्यासः
The return of it.	^{n f} प्रतिदानं (तदर्थ्यणम्)
Exposed for sale.	^{m f n} 82. (क्रये प्रसारितं) क्रय्यं
Purchasable.	^{m f n} ^{m f n} क्रय्यं क्रेतव्य (मात्रके)
Vendible.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^g विक्रयं पणितव्यं (च) पण्य (क्रय्यादयस्त्रिषु)
Ratification of a bargain.	^{m h} ^m ^f 83. (क्रीवे) सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः (स्त्रियाम्)

1—ह.

२ च—.

३ न्या—.

^a Or वाणिज्यं. ^b And नीविः. ^c Some read प्रतिदानं. ^d And परिवर्त्तो. ^e Likewise नैमेयः, निमयः and निमिजयः. ^f Some read परिदानं. ^g The foregoing admit the three genders. ^h Also fem. सत्यापना.

^m विपणोः ^m विक्रयः	Contract of sale.
(संख्याः संख्येयाद्यादयः त्रिषु	^a Numerals.
84. विंशत्याद्याः सहैकत्वे सर्वाः संख्येयसंख्ययोः	^b
संख्यायै द्विवक्तृत्वे स्तः तासु चागवतेः क्षियः	^c
85. पंक्तेः शतसहस्रादिक्रमादयः गुणोत्तरम्)	^d
चौतव्यं द्रव्यं पात्र (मिति) माना (धर्मं त्वम्)	^e Measure.
86. (मानं) तृष्णा ऽङ्गुलिप्रत्यैर्	^f Of three sorts, f
(गुच्छाः पञ्चा) द्वाभाषकः	^g 2 m h A Ma'sha, g
(ते षोडशा) ऽष्ट कर्षा (ऽस्त्री)	^h Sixteen times as much,
पञ्च (कर्षचतुष्टयम्)	ⁱ Four times the last.
87. सुवर्णं विसौ (हेक्को ऽष्टौ)	^j A karsha of gold.
कुशविश (सु तत्पले)	^k A pala of gold.

1—ब.

2 चा—.

^a Numerals, from 1 to 18, agree in gender with the subject numbered. ^b Other numerals, (19) 20, &c. are singular; but may be dual or plural, if used distributively, Ex. विंशती, two scores. ^c The numerals, 20 to 90, are invariably feminine. ^d Numeration proceeds in decuple proportion. ^e Also चौतर्त. ^f By weight, measure of length, and measure of capacity. ^g Equal to five rettis or seeds of the abrus precatorius. ^h Also चापः or चासः.

E o

100 *Panas*.

तुषा (क्षिवां पक्षयतं)

Twenty
times as
much.
Ten times
the last.

भारः (स्याद्विंशतिस्तुषा)

88. आचितं (दशभाराः स्तुः)

A cartload.

(शाकटो भार) आचितः

A *karsha* of
silver. b

कार्षापणः कार्षिकः (स्यात्)

A *pana* of
copper. d

(कार्षिके ताजिके) पणः

Various
measures of
capacity. e

89. (अस्त्रियाम्) पाण्डक द्रोणौ खारी वाहे निजुंचकः

कुडवः प्रस्थ (इत्याद्याः परिमाणार्थकाः प्रथक्)

A quarter.

90. पाद (खारीयो मागः स्याद्)

A part,
share, or
portion.
Substance,
thing or
wealth.

अंश भागौ (तु) वण्टकः

द्रव्यं विचं स्थापतेयं रिक्थयक्थं धनं वसु

Wrought
and un-
wrought
gold, &c. k

91. हिरण्यं द्रविणं युग्म मर्धं रै विभवा (अपि)

(स्यात्) कोय (च) हिरण्यं (च हेमरूपे कृताकृते)

1 क—.

2 क—.

^a Likewise चरः. ^b Same with पुराणः, equivalent to 16 *Panas* of cowries. ^c Some add कार्षापणः. ^d Equivalent to 80 cowries. ^e Severally, viz. 4 *A'd'hacas* = 1 *Drōna*; and — 16 D. = 1 *C'hārti*. Also 20 D. = 1 *Kumbha*; and 10 C. = 1 *Vāha*. Some state $\frac{Ch.}{4} = 1$ *Māni*. $\frac{M.}{4} = 1$ *Drōna*. $\frac{D.}{4} = 1$ *A'd'haca*. $\frac{A.}{4} = 1$ *Prast'ha*. $\frac{P.}{4} = 1$ *Kudava*. $\frac{C.}{4} = 1$ *Nicunchaca*. ^f Also fem. पाण्डकी and पाण्डिका. ^g Likewise खारिः and masc. खारः. ^h And कुडवः or कुडपः. ⁱ Or च'सः. ^j Masc. nom. राः (रै). ^k Some disjoin the terms; कोय, wrought gold; हिरण्यं, unwrought silver. ^l And कोयः or कोयं.

92. (ताभ्यां वद्व्यन्त) कुप्य^{na} Base metals.
 रूप्यं^{na} (तद्.वमाहतम्) Bullion.
 नाभक्तं मरकतमृगगर्भं^{na 1 na} हरिन्मणिः^m An emerald.
 93. शोण्यरत्नं^{na} लोहितकः^m पद्मरागे^m A ruby.
 (ऽथ) मौक्तिकम्^{na} A pearl.
 सुक्ता^f
 (ऽथ) विद्रुमः^m (पुंसि) प्रवालं^{m na} (पुंनपुंसकम्) Coral.
 94. रत्नं^{na m f b} मणिः^m (इ.योःश्मजातो सुक्तादिके. ऽपि च) Any gem.
 स्वर्णं^{na} सुवर्णं^{na} कनकं^{na} हरिण्यं^{na} हेमं² चाटकम्^{na} Gold.
 95. तपनीयं^{na} श्यातकुंभं^{na c} गाङ्गेयं^{na} भस्मं^{na} कर्बुरम्^{na 3 n d ne}
 चामीकरं^{na} ज्ञातरूपं^{na} महारजतं^{na} कांचने^{na}
 96. रूप्यं^{f na} कार्त्तस्वरं^{na} जाम्बूनदमृष्टापदो^{na 4 na m} (ऽस्त्रिदाम्)
 (अशंकार सुवर्णं^{na} वच्) छृङ्गीकनकं^{5 m na g} (मित्स्वदः)
 97. दुर्बर्णं^{na} रजतं^{na} रूप्यं^{na} खर्जूरं^{na h} श्वेतं^{na} (मित्स्वपि) Silver.

1 च—.

2—नृ.

3—नृ.

4 च—.

5 इ—.

^a Or अकुप्यं. ^b Also fem. नखी. ^c Or श्यातकुंभं. ^d Also भस्म.
^e And खर्जूरं. Likewise कर्बुरं. ^f Or रूप्यं. ^g Some divide the
 terms: शङ्खी or शङ्खिः (also neut. शङ्खि) and कनकं. ^h Or खर्जूरं.

- Brass. ^{f a} रीतिः (क्षियाम्) ^{m n b} चारकूटे (न क्षियाम्)
- Copper. ^m (अथ) ताम्रकम्
98. ^{n c} शुक्लं ⁿ चोष्णमुष्णं ^{n d} दृष्टं ⁿ वरिष्ठोद्भूतं ^{n e} राणि (च)
- Iron. ^{m n f} लोहेऽस्त्री ⁿ यस्मिन् ⁿ तीक्ष्णं ⁿ पिष्टं ^{l n g} काषायसा ^{n h} ऽयसी
99. ^{m n} अयस्यसारे
- Rust of iron. ^{m n} (ऽथ) मरुदूरं ^{n i} सिंहात (मृषि तन्मले)
- Any thing metallic. Wrought iron; bar iron. ^{m j} (अथ स्यात्तैलसं) लौहं
- ^f (विकारस्य यसः) कुशी
- Glass. ^m 100. ^m क्षारः ^m काचे
- Quicksilver. ^m (ऽथ) ^m चपले ^{m n} रसः ^{m n k} सूत (च) पारदे
- Buffalo's horn. ⁿ गवसं (माहिषं शृङ्गम्)
- Talc. ⁿ ^{2 n} अयस्कं ⁿ गिरिका ⁿ ऽमले
- Antimony. 101. ⁿ सोतोच्चन (न्तु) ⁿ सौवीरं ^{n i} कापोताच्चनयामुने
- Blue vitriol. ^{n m} ⁿ तुल्याच्चनं ⁿ शिखिग्रीवं ⁿ वितुलक मयूरके

1—स.

2 ज.

^a Also रीती. And neut. रत्नं. ^b Likewise चारः. ^c Or दूरकं.
^d And दृष्टं. ^e उद्भूतं, उद्भूतं or लोद्भूतं. ^f And लोहं or लोहाः.
^g Likewise अयस्यसं. ^h अथ (स्). Also आवसं. ⁱ And शिंहात, or सिंहातं,
 शिंहातं. ^j And लोहं. ^k Also पारतः, or पारः. ^l And कपोताच्चनं
^m Also तुल्यं.

102. कर्परी हार्बिका (कायोद्भवं) त्वम्^{f b f "} Collyrium. a
 रसाञ्जनम्["] Another
 sort. c
 रसगर्भं तार्क्ष्यैशं^{" "}
 गंधाञ्जलि (त) गन्धकः^{l n m d} Sulphur.
103. सौगंधिक (च)^{m e}
 चक्षुष्य कुसाल्यौ (त) कुसल्यिका^{f 2 f f g} A blue stone
 used as a
 collyrium. f
 रीतिपुष्यं पुष्यकेतु मौष्यकं कुसुमाञ्जनम्^{" " n h n i} Calx of
 brass.
 पिञ्जरं पीतकं ताक्षमाखं (च) हरिताक्षके^{" " " n j "} Yellow or-
 piment.
 गैरेयमूर्ध्नि गिरिजमृद्भाज (च) शिवाजतु^{" 3 n " 4 n "} Red chalk.
 गोल गंधरस प्राण पिण्ड गोप रसाः (समाः)^{m m l m m m m n} Myrrh.

1—जू.

2—हो.

3—क—.

4—क—.

* Extracted from Amomum Zanthorhizon, Roxb. ^b Some grammarians include this in the synonyma of blue vitriol. Medical authors write it कर्परी or कर्पूर, and make it a distinct sort of collyrium. ^c Some join this article with the preceding, omitting कर्परी from the synonyma: this agrees with the medical books. ^d And गन्धकः. ^e Or सौगंधिकः. ^f Some make these three terms synonymous with the following. ^g And कुसल्यौ. Likewise कुसु. ^h And पुष्यकं. ⁱ Also पुष्यकाञ्जनं. ^j चार्क्ष्यैशं or चार्क्ष्यै. Also नाखं. ^k According to a different explanation, bitumen. ^l Or रसगर्भः. ^m And गोपः. Also पिण्डगोपः. ⁿ Or चयः. Also गोपचयः.

Cuttle fish bone.	^{ma} दिण्डीरो ^{mb} ऽभिकफः ^m फेनः
Minium, or red lead.	ⁿ सिन्दूरं ⁿ नागसंभवम्
Lead.	106. ⁿ नाग ⁿ सीसक ⁿ चीनेट ^{lnc} वप्राधि
Tin.	ⁿ तपु nd पिञ्चटम्
Cotton.	ⁿ रंग ⁿ बंगे ^m (ऽय) ^{2mc} पिचुसूखो
Safflower ; carthamus.	ⁿ (ऽय) ⁿ कमखोत्तरम्
A woollen blanket.	107. ⁿ (स्यात्) ⁿ कुडंभं ⁿ वह्निशिखं ⁿ महारजन (मित्यपि)
Hare's or rabbit's hair.	^m मेवकखल ^m जर्णाहः
Honey.	108. ⁿ मधु ⁿ चौद्रं ⁴ⁿ माजिका (दि)
Wax.	ⁿ मधुच्छिदं ³ⁿ (ठ) ⁿ सिक्वकं
Red arsenic.	^{ft} मनःशिखा ^f मनोगुप्ता ^{fg} मनोद्धा ^f नागजिहिका
Nitre ; salt- petre.	109. ^f नैपाखौ ^{fh} कुनटीगोखा ^{fi} ^m यवच्छारी ^m यवाग्रजः

1—प्र.

2—तृ.

3—वृ.

4—क.

* दिण्डीरोः or पिण्डीरोः. Also दिबिडरोः. ^b Or सद्यस्त्रयेनः. * Some read वधं. Also तपु. ^d Some include the two first terms with the preceding, as names of lead. ^e And पिचसूः. Also पिचुतृषः or तृषपिचुः. ^f Likewise मनःशिखा. Also masc. मनःशिखः. ^g And मनोद्धा. ^h Some read कुनटी or कुनटी. ⁱ Some make the last term the name of a different species ; and the two preceding terms, its explanation.

पात्रो^m

(ज्य) सर्जिकाचारः कापोतः सुखवर्चकः^{m a m m}

Natron ; alkali.

110. सौवर्चलं (स्याद्) रचकं^{n b}

त्वक्क्षीरा वंशरोचना^{f f c}

Manna of bamboos.

शिशुजं श्वेतमरिचं^{n n}

Seed of morunga. d

मोरटं (सुखमैश्वर्यम्)ⁿ

Root of sugarcane.

111. ग्रन्थिकं पिप्पलीमूलं चटिकाशिर (इत्यपि)^{n n l n e}

Root of long pepper.

गोक्षोमी भृतकेयो (ना)^{f m}

Root of sweet flag.

पलाङ्गं रक्तचन्दनम्^{n n}

Red-wood.

112. त्रिकटुमूत्रचथं व्योषं^{n n g n}

Three spices. f

त्रिफला (तु) फलत्रिकम्^{f h n}

Three myrobalans.

1—ह.

^a Or सर्जिकाचारः. Also सर्जिका and चारः. ^b Some disjoin the two last terms, and make them names of Borax. ^c Or वंशरोचना. ^d Of Hyperanthera or Guilandina morunga. ^e And चटिकाशिरः (रु). Or masc. चटिकाशिरः (र). Also चटका and चिरः. ^f Black pepper, dry ginger and long pepper. ^g Or मूत्रचथं. ^h And त्रिफली or त्रिफला.

CHAPTER X.

Men of the fourth tribe.	^{m a} 1. ^m नूद्रा (चा) ^m ऽवरवर्णा (च) ^m वृषला (च) ^m जवन्वजाः
Men of mix- ed origin. b	^m (आचण्डालान्तु) ^m संकीर्णा (अव्युष्ट करणादयः)
A scride. c	^m 2. (नूद्राविशो सु) ^m करणो
A physi- cian. d	^m ^m ऽव्युष्टे (वैश्वादिजन्मनोः)
An <i>Ugra</i> . e	^m (नूद्रा क्षत्रिययोर्) ^m उग्रो
A bard. f	^m मागधः (क्षत्रियाविशोः)
A <i>Ma'hishya</i> . g	^m 3. माहिष्यो (ऽर्धक्षत्रिययोः)
A <i>Kshattri</i> . h	^{1 m} क्षत्ता (अनूद्रवोः क्षतः)
A chari- oteer. i	^m (ब्राह्मणा क्षत्रियात्) ^m क्षतः
A trader. j	^m (तस्यां वैदेहको (विशः))

१—४.

- ^a Sing. नूद्रः, &c. ^b From the intermarriages of the other tribes.
^c Or man of a class which sprung from the 3d and 4th tribes.
^d Sprung from the 1st and 3rd tribes. ^e From the 2d and 4th.
^f From the 3d and 2d. ^g From the 2d and 3d classes. ^h From the
4th and 3d. ⁱ From the 2d and 1st. ^j From the 3d and 1st.

4. रथकार (सु माहिष्यात् करण्यं यस्य संभवः) ^m ^{m b} A car-maker.
- (स्याच्)चाण्डाल(सु जनितो ब्राह्मण्यं वृषलेन यः) ^{m c} ^{l m} A Chan-da'la. ^a
5. कारुः शिल्पी ^{m f d} An artisan.
- (संहतैर्शैर्द्वयोः) श्रेणिः (सजातिभिः) ^{m e} ^{2 m f} A company of artists.
- कुलकः (स्यात्) कुलश्रेष्ठे ^m ^m One eminent by birth.
- मालाकार (सु) मालिकः ^m ^m A florist.
6. कुम्भकारः कुलावः (स्यात्) ^m ^m A potter.
- पलगण्ड (सु) लेपकः ^m ^m A bricklayer or plasterer.
- तन्तुवायः कुबिन्दः (स्यात्) ^{m g} ^{m h} A weaver.
- तन्तुवाय (स्तु) सौचिकः ^m ^m A taylor.
7. रङ्गाजीव चित्रकारः ^m ^{3 m} A painter.
- शकमार्जो सिंघावकः ^m ^m An armourer.
- पादूक्षत्र्मकारः (स्याद्) ^{4 m i} ^{5 m j} A shoemaker.
- व्योकारो लोहकारकः ^m ^m An iron-smith. ^k
8. नाडीन्मः स्वर्णकारः कलादेः रुक्मकारके ^m ^m ^{m l} ^m A goldsmith.

1—मृ.

2—मृ.

3 वि—.

4—रु.

5 च—.

^a Sprung from the 4th and 1st tribes. ^b Also चण्डालः. ^c Likewise fem. कारुः. ^d Also fem. श्रेणी. ^e Or कुलिकः. ^f Likewise कुलः and श्रेणी. ^g And तन्तुवायः or तन्तुवायः. Also तन्तुवायः. ^h Or कुबिन्दः. ⁱ Or पादूक्षत्. ^j Also चक्रारः. ^k Some separate the terms as severally signifying a founder and a smith. ^l Or कलादः.

A shell-
cutter.

(स्याच्) ^{1 m}कांखिकः ^mकाम्बविकः

A copper-
smith.

^{m a}शौखिक ^{2 n}स्नाम्बकुट्टकः

A carpen-
ter.

9. तच्चा (त) ^{3 m}वर्षकिस्वटा ^mरचकार (च) ^{4 m}काष्ठतट् ^{5 m}

One work-
ing for the
village.

(ग्रामाधीने) ^mग्रामतच्चः

One inde-
pendent.

^mकौटतच्चो (जनधीनकः)

A barber.

10. क्षुरि ^{6 m}सुखि ^{7 m}दिवाकौर्त्ति ^mनापिता ^mऽन्तावसायिनः ^{8 m}

A washer-
man.

^mनिर्णेजकः (स्याद्) ^{m b}रचकः

A distiller.

^mशौखिको ^mमख्खहारकः

A goatherd.

11. जावासः (स्याद्) ^mपजाजीवो

An atten-
dant on an
idol.

^{9 m c}देवाजीवी (तु) ^mदेवलः

A female
juggler.

^f(स्यान्) ^{f d}माया शम्बरी

A juggler.

^{m e}मायाकार (स्तु.) ^{m f}प्रातिहारिकः

Dancers and
tumblers.

12. शैलालिन (स्तु.) ^{10 m}शैलूपा ^mजायाजीवाः ^mकथाखिनः ^{11 m}

Dancers and
mimics.

^{m g}भरता (इत्यपि) ^{m h}नटाश्

^mचारणा (स्तु.) ^mकुशीलवाः

1 चां.— 2 ता.— 3—जु. 4 त्वद्. 5—च्. 6—जु.
7—जु. 8—जु. 9—जु. 10—जु. 11—जु.

^a And कोखिकः. ^b Fem. रचकी. ^c Or देवाजीवीः. ^d And काम्बरी or चांबरी. &c. ^e And जाबावी (जु) or जाबी (जु). ^f And प्रतिहारः, प्रातिहारः or प्रातिहारकः. ^g And भारतः. ^h Sing. नटः.

13. ^mमार्हङ्गिका ^mमौरजिका: ^mपाणिवादा (स्तु.) ^mपाणिवा
Players on drums.
Striking with their hands only.
- ^mवैष्णवाः (स्तुर्) ^mवैष्णविका ^mवीणावादा (स्तु.) ^mवैष्णिका: —on the flute.
late.
14. ^mजीवान्तकः ^mशाकुनिको ^m(ह्री) ^mवायुरिक ^mजालिकौ
A fowler or bird-catcher.
A hunter using nets.
- ^mवैतंसिकः ^mकौटिक (च) ^mमांसिक (च) ^mसमं त्रयम् ^mA vender of flesh-meat. b
15. ^mभतको ^mभतिसुद्धर्मकरो ^mवैतनिको (ऽपि सः) ^mA hireling; a servant or labourer.
- ^mवार्तावहो ^mवैवधिको ^mभारवाह (स्तु.) ^mभारिकः ^mA chandler.
A porter.
16. ^mविवर्णः ^mपामरो ^mनीचः ^mप्राकृत (च) ^mपृथग्जनः ^mA low man. c
- ^mनिहीने ^mऽपसदो ^mआत्माः ^mशुद्धक (च) ^mतर (च सः) ^mA servant of slave.
17. ^mभत्ये ^mदासेर ^mदासेय ^mदास ^mगोप्यक ^mचेटकाः ^mA servant of slave.
- ^mनियोज्य ^mकिंकर ^mप्रेष्य ^mभुजिष्य ^mपरिचारकाः

1—ज.

2 क—.

3 इ—.

^a Or जीवन्तिकः. ^b Selling the flesh of beasts or birds. ^c And निवन्तिकः. ^d Likewise भारी (नृ). ^e Following a degrading profession. ^f Or अपसदः. ^g Likewise शुद्धकः. ^h Or दासः. Fem. दासी—गी. ⁱ And गोप्यः. ^j Or चेटः. Also चेडः, चेडकः. Fem. चेडिका, चेटी, चेडी. ^k Fem. किङ्करा or किङ्करी. ^l Also प्रेषः and प्रेष्यः.

One nour-
ished by a
stranger, a

18. पराक्षित परिस्कन्द परजात परैधिताः

A lazy man.

19. भन्दस्तु, न्दपरिखण चालस्यः श्रौतकोऽलसेऽशुष्यः

A dextrous
person.

दक्षे (तु) चतुर पेशल पटवः सूत्रान चणा (सु)

A Chanda'la.

20. चण्डालः श्व मातङ्ग दिवाकीर्त्ति जनकमा

निषादः श्वपचावन्ते वासि चाण्डालः पुनः

Barbarians. j

21. (भेदाः किरातश्वरपुलिन्दा) क्लेश (जातयः)

A hunter, or
deer-killer.

व्याधोः श्वगवधाजीवोः श्वगयुक्तोऽब्धको (ऽपि सः)

A dog.

22. कौलेयकः सारमेयः कुकुरोः श्वगदंशकः

शुनको भषकः श्वा (स्याद्)

A mad dog.

अलर्क (स्तु, स योगितः)

A dog train-
ed for the
chase.

23. (श्वा) विश्वकद्रु (र्द्ध गयाकुशलः)

A bitch.

सरमा शुनी

1 तु—.

2 पटु.

3 क—सिन्.

4 सु—.

5 श्वन्.

* Some include this line in the synonyma of slave. ^b Likewise परिस्कन्दः, परिष्कणः, परिस्कणः, पारस्कन्दः. ^c And परजितः. ^d Or तुन्द-परिमारकः. ^e And पेशलः or पेशलः. ^f Also जलकनः. ^g And निषादः. ^h Sing. श्वपचः. Likewise श्वपक् (च). ⁱ Also पुनः, पुनः. ^j Of various tribes, mountaineers, savages, &c. As किरातः, living in forests and armed with a bow. श्वरः or प्रजश्वरः, wearing feathers (a peacock's tail, &c). पुलिन्दः or पुलिन्दः, speaking no intelligible language. ^k And कुकुरः. ^l Or शुन and शुचिः. ^m Also श्वानः. ⁿ Likewise अलर्कः.

- ^m ^m ^{m a}
 विट्चरः नृकरो ग्राम्ये। A village hog.
- ^{m c}
 बर्कर (सूक्ष्मः पशुः) Any young animal. b
- ⁿ ⁿ ^m ^f
 24. आक्षोदनं वृगव्यं (स्याद्) आखेटो वृगवाः स्त्रियाम् Chase ; hunting.
^{l m}
 (दक्षिणावर्त्तं व्ययोगाद्) दक्षिणेर्भा (कुरङ्गकः) A deer wounded on its right side.
- ^{2 m d} ^{3 m e} ^{m f} ^m ^m ^m
 25. चौरैकागारिक स्तेन इत्यु तस्कर भोषकाः A thief or robber.
^{4 m g} ^{5 m} ^{m h} ^m
 प्रतिरोधि परास्त्रन्दि पाटञ्चर मलिन्मुचाः
- ^{f i} ⁿ ⁿ ⁿ
 26. चौरिका स्तेन्य चौर्यं (च) स्तेयं Theft, robbery.
^{n j}
 लोभं (त तद्वनम्) Booty.
- ^{m l}
 वीतंस (सू पकरणं बन्धने वृगपक्षिणाम्) A net, chain, or cage. k
- ^m ⁿ
 27. उन्माथः कूटयन्त्रं (स्याद्) A snare or trap. m
- ^f ^f
 वायुरा वृगबन्धिनी A net. n
- ^{n o} ^{m p} ^f ^{m f n} ^{m q}
 मृत्सं वराटकः (स्त्री तु) रज्जु (स्त्रि, पु) वटी गुणः A cord, rope, or string.

1—नृ.

2—र.

3—वे—

4—वृ.

5—नृ.

^a Some make the first, others the second, term, explanatory. ^b Or a lamb in particular. ^c Fem. बर्करी. ^d Also चौरः. Fem. चौरः. ^e Fem. ऐकागारिकी. ^f Or स्तेनः. Also स्तेन्यः. ^g And प्रतिरोधकः. ^h Likewise पटञ्चरः. ⁱ Also चौरिका. ^j And लोभं or लोभः. ^k Any instrument for confining birds or beasts. ^l Also वीतंसः. ^m Some make the preceding term synonymous with these. ⁿ For confining deer. ^o Adn नृवर्त्तं or नृवर्त्तः. Also masc. नृवर्त्तः and fem. नृवर्त्ता or नृवर्त्ती. Likewise वृग्यं according to a different reading. ^p Or वराटः. But some read वटाकरः. ^q Likewise वटीगुणः.

Rope and
bucket of a
well. a

28. चट्टाटनंⁿ बट्टीयन्ⁿ (सखिलोद्धारनं ग्रहेः)

(पुंलि) वेमा वावदन्^{l m n b m c}:

A loom.

सूत्राणि^{n d m e} (नरि) तन्तवः

Threads.

Weaving.

29. बाणि^{f f} व्यूतिः^{2 f g} (किवौ तुल्ये)

Plastering.
h

पुस्तंⁿ (लेप्याऽदिकर्मणि)

A doll or
puppet. i

पाश्चात्तिका पुत्रिका^{f i f} (स्याद्वक्त्रादिभिः कृता)

A basket. k

30. पिटकः^m पेटकः^m पेटा^{f l} मञ्जूषा^{f m}

A pole for
carrying
burdens.

(ऽथ) विहङ्गिका^{f n}

भारवट्टिस्^{3 f}

Its string.

(तदात्म्यि) शिख्यं काचो^{n o m}

A shoe.

(ऽथ) पादुका^f

31. पादूह^f पानत्^{4 f} (की)

A boot.

(सेवा) ऽनुवहीना^f (पदायता)

A thong.

नङ्गी^f बङ्गी^{f p} वरत्ना^f (स्याद्)

A whip.

(अम्बादेशाङ्गी) कथा^{f q}

1—ज.

2—ज्.

3—टि.

4—ट.

* A rope and jar to draw water from a well ; or any machine for raising water. ^b Likewise वेचः. ^c Or वापदन्तः. ^d Sing. सूत्रं. ^e Sing. तन्तुः. Also सूत्रतन्तुः. ^f And वेचिः. ^g Or व्यूतिः. ^h Or painting images, &c. ⁱ Or figure made of cloth, ivory, &c. ^j And पश्चात्तिका. ^k The two last of these four terms are by some separated, and made to signify a large basket. ^l And पेटा or पोटा. ^m Some add मञ्जूषा; erroneously. ⁿ Or विहङ्गिका. ^o Likewise शिख्यं (क्). ^p And बाङ्गी or बाङ्गी. ^q Also कथा or कथा.

32. चाण्डालिका (तु) कण्डोलनीया चण्डालवस्तुकी ^{f a} ^{f b} ^f A vulgar lute.
- नाराची (स्याद्) एषणिका ^f ^f Goldsmith's scales.
- याण (स्तु) निकषः कषः ^m ^m ^{m c} A touch-stone.
33. व्रचनः पत्रपरशुर ⁿ ^{1 m} An iron chisel. d
- रूपिका दलिका (समे) ^{f f} ^{f g} A pencil or brush. e
- तैजसावर्तनी मूषा ^f ^{f h} A crucible.
- भस्त्रा चर्मप्रसेविका ^f ^{f i} Bellows.
34. चाण्डोटीनी वैषणिका ^{f j} ^f An gimlet or auger.
- छपाखी कर्चरी (समे) ^f ^f Scissors or shears. k
- टचादने टचभेदी ^m ^{2 m} A carpenter's chisel.
- टङ्कः पाषाणदारणः ^{m m} ^m A hatchet. l
35. क्रकचो (ऽखी) करपत्रं ^{m n n} ⁿ A saw.
- (स्याद्) चारा चर्मप्रभेदिका ^f ^f Shoemaker's knife.

1—घ.

2—ङ.

^a And चण्डालिका. ^b Likewise कण्डोलनीया. ^c Some read यानःनिकषः and कषः. ^d Or else a small saw. ^e Some explain this a fibrous stick; others a mould for ingots; or else what is thrown into a crucible to try whether the metal be melted. ^f Also रूपिका and रूनीका or रूषिका. ^g Likewise दलिका, दली. ^h Also मूषा and मूनी or मूषिका. ⁱ Or masc. चर्मप्रसेविका. ^j And चाण्डोटीनी. ^k Also a dagger. ^l Likewise a stone-cutter's chisel. ^m Or टङ्कः. ⁿ And कषरः.

An image of
iron. a

^{f b} ^f ^f
सूमी स्थूणा लोहप्रतिमा

An art.

ⁿ
शिल्पं (कर्म कलादिकम्)

An image;
statue or
picture.

36. प्रतिमानं प्रतिविम्बं प्रतिमा प्रतियातना प्रतिष्ठाया
^f ^{1 f} ^{2 m}
प्रतिष्ठतिर्चा (पुंसि) प्रतिनिधिर्

Resem-
blance. c

^f ^{3 n}
उपमोपमानं (स्यात्)

Like, simi-
lar.

37. (वाच्यलिङ्गाः) समस्तुत्यः सहस्रः सहस्रः सहस्रं
^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{4 m f n}
^{m f n d} ^{m f n}
साधारणः समान (सु)

(In composi-
tion) Like.

^e
(सुबत्तरपदेत्समी)

38. निभ सङ्काश नीकाश प्रतीकाशोपमा (द्वयः)
^{m f n} ^{m f n} ^{m f n i} ^{m f n g} ^{5 m f n} ^h

Wages or
hire.

^f ^f ^f ^{6 f} ^{7 n} ⁿ
कर्मण्या (तु) विधा भत्या भतयो भर्म वेतनम्
^{n i} ⁿ ⁿ ^m ^m

39. भरख्यं भरणं कृत्यं निर्वेशः पण्य (द्वत्यपि)

Spirituos
liquor.

^f ^f ^f ^{8 f} ^{9 f}
सुरा हलिप्रिया हावा परिसुहृदृष्यामला

1 क—, 2—चि, 3 उ—, 4—घ, 5 उपघ,
6—ति, 7—नृ, 8—तृ, 9 व—.

* See most commentaries explain this : but one says an anvil. ^b Or सूचिः. Also सूची or सूचिः. And सूची, सूचिः or सूचैः. ^c Some include this with the preceding. ^d Fem. साधारणी. or साधारणा. ^e The following are used only in composition. Ex. पिहनिभः, like his father. ^f Also निकाशः. ^g And प्रतिकाशः, प्रतिकाशः, or प्रतीकाशः. ^h Besides other terms similarly employed in composition : as भूतः रूपः कल्पः. ⁱ Also fem. भरख्या.

40. मन्त्रोत्तमा प्रसवेरा कादम्ब्यः परिष्कुता

मदिरा कथं मद्ये (चाप्य)

41. शुण्डापानं मदस्थानं

इवदंश (सु भक्षणम्)

Eating
what ex-
cites thirst.
A tavern.

मधुवारा मधुक्रमाः

Tippling.

मध्यासवे माधवको मधु माध्विक (मृद्वयोः)

Spirit, dis-
tilled from
Bassia. c

42. मैत्र्यमासवः शीधुर्

Rum. f.

मेदको जगलः (समौ)

Vinous li-
quor for
distilling.
Distilla-
tion.

सन्धानं (खाद्) अभिषवः

किण्वं (पुंसि तु) नग्नद्वः

Ferment. h

43. कारोत्तरः सुरामण्ड

आपानं पानमोष्टिका

Yeast, barm,
froth.

चषको (ऽस्त्री) पानपात्रं सरको (ऽप्य) सुतर्षणम्

Place
where peo-
ple drink
together.

A drinking
vessel. l

1 इरा.

2—री.

3 आ—.

4—घ.

5 आ—.

^a Also प्रसवेरा. ^b Sing. मधुवाराः, मधुक्रमाः. ^c From the blossoms of the Bassia latifolia. Some divide the synonyma, making the two last terms signify wine obtained from grapes. ^d And माध्विकं, or माद्वीकं.

^e Also मधुमाध्वीकं. ^f The three terms signify different kinds; the first distilled from blossoms of Lythrum fruticosum, with sugar, &c. the second from the raw juice of sugar-cane, the third from molasses.

^g Some connect the last term with the following article. ^h A drug used for that purpose. ⁱ Or कण्वं. ^j Also neut. नग्नद्वः. ^k And कारोत्तरः.

^l Some separate the two last terms of this line, and interpret them the distribution of liquor. ^m Also masc. अमुतर्षणम्.

G g

A game-ster.

44. ^mघूर्त्तो ^{l m}ऽच्चदेवी ^mकितवे ^mऽच्चघूर्त्तो ^mद्यूतछत् (समाः)

Sureties.

(स्युर्) सग्नकाः प्रतिशुवः

Keepers of gaming houses.

^{m b}सभिका ^mद्यूतकारकाः

Gaming.

45. ^{m n}द्यूतो ^f(ऽस्त्रियाम्) ⁿअच्चवती ^mकैतवं ^mपुण्य (इत्यपि)

^mयथो ^m(ऽचेषु) ^mम्बहे

Dice.

^mऽक्षा (स्तु) ^mदेवनाः ^mपाशका (सु ते)

Moving a piece at play.

46. ^{m c}परिणाय (स्तु शारीणां समन्ताभ्यने)

(ऽस्त्रियो)

A checker-board or cloth.

^{m n}अष्टापदं ^{m n}शारिफलं

A match of cocks. &c.

ⁿप्राणिस्यूतं ^mसमाह्वयः

47. (सक्ताभूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् ये ऽत्र यौगिकाः
तादृश्यादन्यतो वृत्तावृत्त्या लिङ्गान्तरे ऽपि ते)

1—न.

* Sing. सग्नकः, and प्रतिशुः. Some reckon these synonymous with the following. ^b Sing. सभिकः and द्यूतकारकः. ^c Also परिणायः.

BOOK III.

CHAPTER I.

1. विशेष्यनिघ्नैः संकीर्णैर्नानार्थैरुच्यैरपि

लिङ्गादिसंग्रहैर्वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः

2. स्त्रीदाराद्यैर्यद्विशेष्यं बाह्यैः प्रस्तुतं पदैः

गुणद्रव्यक्रियाशब्दास्तथा स्तुत्यस्त्य भेदकाः ।

1 mfn 2 mfn mfn

3. सुकृती पुण्यवान् धन्यो

mfn

mfn

Fortunate,
well-fated. a

महेच्छ (स्तु) महाशयः

Magnani-
mous.

mfn

mfn b

हृदयातुः सुहृदयो

mfn

mfn

Good-heart-
ed.

महोत्साहे! महोद्यमः

Perseve-
rant, dili-
gent..

mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

4. प्रवीणो निपुणाऽभिन्न विद्वन्निष्ठात शिद्धिताः

mfn c

mfn

3 mfn

mfn d

Skilful, con-
versant.

वैज्ञानिकः कृतसुखः कृती कुशल (इत्यपि)

mfn

mfn

5. पूज्यः प्रतीक्ष्यः

mfn

mfn

Venerable.

सांशयिकः संशयापन्नमानसः

Dubious. e

1—न.

2—वत्-

3—न.

a Fem. सुकृतिनी, पुण्यवती, धन्या. b Or सुहृदवः. Also हृदवो(—न)
हृदयिकः, हृदयवान् (—वत्). c Or विज्ञानिकः. d Likewise कुशलः. e Un-
certain or questionable. Some refer this to the person; irresolute,
unsettled in opinion.

Meriting a
fee or re-
ward.

^{mfn} दक्षिणीयो ^{mfn} दक्षिणार्ह (सुत्र) ^{mfn} दाक्षिण्य (इत्यपि)
^{mfn b} ^{mfn c} ^{mfn} ^{mfn}

Munificent.

6. (स्युर्) वदान्य स्थूललक्ष्य दानयौगडा बद्धप्रदे
^{mfn d} ^{l mfn}

Long-lived.

जैवात्कः (स्याद्) आह्वयान्

Skilled in
sacred
sciences.

^{mfn} ^{2 mfn}
अन्तर्वाणि (स्तु) शास्त्रवित्

Acutely in-
vestigating.

7. परीक्षकः कारणिको

Granting a
prayer. e

^{mfn} ^{mfn}
वरद (स्तु.) सर्वकः

Joyful,
cheerful.

^{mfn} ^{mfn 3 mfn f} ^{mfn}
हर्षमाणो विकुर्वीणः प्रमना हृष्टमानसः
^{4 mfn} ^{4 mfn} ^{4 mfn}

Sad, per-
plexed.

8. दुर्मना विमना अन्तर्मनाः (स्याद्)

^{mfn} ^{5 mfn}
उत्क उन्मनाः

Regretting.

Sincere,
candid.

^{mfn} ^{mfn 6 mfn}
दक्षिणे सरलो दारौ

Liberal in
giving and
using.

^{mfn}
सुकलो (दातृभोक्तृरि)

Diligent,
attentive. g

^{mfn} ^{7 mfn}
9. (तत्पदे) प्रसितासक्ताव्

Zealously
active. h

^{mfn i} ^{mfn}
इष्टार्थोद्युक्त उद्युक्तः

1—स्. 2—दु. 3—नस्. 4—स्. 5—स्.
6—स्. 7 आसक्त.

* And दक्षिणः. ^b Or वदन्यः. ^c And स्थूललक्षः. ^d Fem. जैवात्कः.
• As a deity, at the instance of a votary. ^f Also प्रमनाः (—स्). ^g Some
include the two next terms in these synonyma ; others, varying the
reading, add आनिष्ट, to this article. ^h Making exertions for a
gratifying purpose. ⁱ According to another reading, उद्युक्ताः.

- ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
 प्रतीते प्रथित ख्यात विप्र विज्ञात विख्यातः
^{m f n} ^{1 m f n a}
 10. (गुणैः प्रतीते तु) कृतलक्षणा इतलक्षणी
^m ^{m b} ^{2 m}
 इत्य आढेय धनी
^m ^{4 m c} ^{5 m} ^{6 m}
 स्वामी (त्वी) खरः पतिर्यथिता
^m ^a ^{7 m} ^{8 m} ^m ^m ^m
 11. अधिभू नयको नेता प्रभुः वरिष्ठो धिपः
^{m f n} ^{m f n}
 अधिकर्षिः सख्यः (स्वात्)
^m
 कुटुम्बव्याप्त (स्तु. यः)
^{m n} ^{m d}
 12. (स्वादु) अभ्यागारिक (सखिन्) उपाधि (र्षि) पुमानयम्
^m
 (वराङ्करोपयेतो यः) सिंहसंजनो (हि सः)
^{m f n c}
 13. निर्वाह्यः (कार्यकर्ता यः सम्पन्नः सत्त्वसम्पदा)
^{m f n i} ^{m f n}
 अवाधि स्त्रो
^{m f n g} ^{m f n}
 (ऽय) मनोजवः (स) पितृसन्निभः
^{m i}
 14. (सत्कृत्यालङ्कृतां कन्यां यो ददाति स) कुकुदः
^m

1 आ— 2—नृ. 3—नृ. 4 ई— 5—ति.
 6 ऐयिह. 7 ना— 8—ह.

^a Some read आहितलक्षणाः. ^b Fem. इत्या, आद्या, धनिनी. ^c Fem. ईवरा or ईवरी. ^d Invariably masc.: even with a feminine or neuter substantive. ^e Some read निर्वाहः. ^f अवाध् (च्). ^g Some erroneously read मनोजवसः. ^h In due form; decorating her with ornaments. ⁱ Or कुकुदः.

Prosperous,
happy.

1 mfn mfn mfn a 2 mfn
सुखीवान् सुखीयः श्रीलः श्रीमान्

Affection-
ate.

mfn mfn mfn mfn b
स्निग्ध (स्नु) वत्सलः

Compassion-
ate.

15. (स्याद्) दयालुः कारुणिकः कृपालुः सुरतः (समाः)
mfn mfn 3 mfn c mfn mfn d

Unrestrain-
ed.

mfn mfn 4 mfn 5 mfn
स्वतन्त्रोऽपारुतः स्वैरी स्वच्छन्दो निरवग्रहः

Dependent.

16. परतन्त्रः पराधीनः परवान्मायवान् (अपि)
mfn mfn mfn mfn mfn

Docile. e

mfn mfn f
अधीनो निम्न आगतोऽस्वच्छन्दो गृह्यको (प्युमे)

A sweeper.

17. खलपूः (स्याद्) बह्वकरी

Dilatory,
slow.

mfn 7 mfn
दीर्घसूत्रचिरक्रियः

Acting in-
considerate-
ly.

mfn
जाह्नोऽसमीक्षकारी (सात्)

Indolent.

mfn mfn
कुण्ठो (मन्दः क्रियासु वः)

Competent
to an act.

18. कर्णक्षमोऽलं कर्मीणः

Engaged in
a business.

8 mfn mfn
क्रियावान् कर्मसूयतः

Laborious.

mfn g mfn
(स) कर्मः कर्मशीलो (वः)

Finishing
carefully.

mfn mfn
कर्मन्तूर (स्तु) कर्मठः

1—सु. 2—सु. 3—नृ. 4—सु. 5 ना—सु.
6 स्नि— 7—नृ. 8—सु.

* And श्रीलः. b Also सुरतः. c And स्वैरीः. d Also निर्वन्मलः
and निरंजुषः. e Some make the terms in this and the preceding
line synonymous. f Fem. बह्वकरी and बह्वकरा. g Fem. कर्मी-

- 1 m f n a 2 m f n
 19. भरस्यभुक्कर्मकरः
 m f n m f n
 कर्मकार (स्तु.) तत्कियः
 m f n m f n
 अपस्नातेः चतस्नात
 3 m f n m f n c
 आभिषाशी (तु) शौष्कलः
 m f n m f n 4 m f n 5 m f n
 20. बुभुक्षितः (स्यात्) बुभितेः जिघत्सुरग्रनायितः
 m f n m f n
 पराजः परपिण्डादेः
 m f n m f n m f n
 भक्षकेः घस्त्रेः श्चरः
 m f n m f n
 21. आद्यूनः (स्वाद) औदरिकेः (वजिगीषाविवर्जिते)
 m f n m f n
 (उभाव्) आत्मन्धरिः कुक्षिन्धरिः (स्वोदरपूरके)
 m f n 6 m f n
 22. सर्वान्धौन (स्तु.) सर्वान्धभोजी
 m f n m f n
 मृध्नु (स्तु.) गर्धनः
 m f n m f n
 बुध्नेः अभिलाषुक स्तृष्णाक्
 m f n m f n 7 m f n f
 (समौ) लोबुप लोबुभौ
 m f n m f n
 Working for hire.
 Working without wages.
 Bathing after mourning. b
 Eating fish and flesh.
 Hungry.
 Feeding at another's cost.
 Gluttonous.
 Shamelessly voracious.
 Selfishly voracious. d
 Eating every thing. e
 Cevetous, greedy.
 Very covetous. g

1—ज. 2—ज. 3—ज. 4—ज. 5—ज.
 6—ज. 7—ज.

^a Or कर्मस्यभुक् (—ज). ^b Some interpret this, dying after ablutions before the ceremony is complete. ^c And शौष्कलः or शुष्कलः. ^d With disregard to those, whom he is bound to support. ^e Eating all manner of food, or—food proper to various tribes. ^f Also स्तृष्णाक् and स्तृषितः or स्तृषितः. ^g Some make these synonymous with the preceding.

- Mad ; in-
sane. 23. ^{m f n a}उन्माद ^{l m f n}(सू) न्मदिष्णुः (स्यात्) ^{m f n}अविनीतः ^{m f n}ससुद्धतः
- Misbehav-
ing. ^{m f n m f n 2 m f n m f n}मत्ते शौण्डोत्कट क्षीवाः ^{m f n 3 m f n m f n}कासुके कमिता ऽमुकः
- Drunk. ^{m f n 4 m f n m f n m f n m f n m f n}24. कन्धः कामयिता ऽभीकः कमनः कामनेा ऽभिकः ^{m f n 5 m f n b m f n m f n}
- Lustful. ^{m f n m f n}विधेये विनयग्राही वचनेस्थित आश्रयः
- Govern-
able: c 25. वम्बः प्रणेये ^{m f n m f n m f n c}निष्ठत विनीत प्रश्रिताः (समाः)
- Modest, d ^{m f n m f n f 6 m f n}दृष्टे दृष्टान्विधात (सु) ^{m f n m f n}
- Impudent,
shameless. ^{m f n m f n}प्रगल्भः प्रतिभात्वितः
- Bold, pre-
sent. ^{m f n m f n}26. (स्याद्) अदृष्टे (तु) शाखीने ^{m f n m f n}
- Ashamed. ^{m f n m f n g}विश्रुतो विश्वयान्विते
- Astonished. ^{m f n m f n h m f n m f n}अधीरे कातरस् ^{m f n}
- Confused. ^{m f n}तस्मै भौद भौदक भौदकाः
- Timid.

1 च.— 2 च.— 3—ह. 4—ह. 5—म्.
6 वि.— 7—कु.

^a Or उन्मादः. Some read सोन्मादः or सुन्मादः and सुन्मादः.
^b Or वचनग्राही (ज्ञे). ^c Some make these synonymous with the preceding. ^d Having passions restrained : or else humble, nor arrogant. ^e Or प्रसूतः. ^f दृष्टान्क (—ज्). Also दृष्टान्. ^g कातरः—रा—रं. ^h Also तस्मै, भीतः, &c.,

- 1 *mfn* 2 *mfn*
 27. आशंसुराशंसितरि 3 *mfn* *mfn* a
 गृह्याबुर्गृहीतरि
mfn
 अद्वाहः (अद्वाया युक्ते)
mfn *mfn*
 पतयाबु (स्तु.) पातुकः
 4 *mfn* Habitually falling.
 28. (ब्रज्याशीले) ऽपतपिष्णुर् 5 *mfn* 6 *mfn*
 वन्दारभवादेके
mfn 7 *mfn* *mfn*
 शरार्धतुको हिंस्रः
mfn *mfn*
 (स्याद्) वर्ध्निष्णु (स्तु.) वर्धनः
mfn 8 *mfn*
 29. उत्पतिष्णु (स्तु.) त्यतिता
mfn *mfn* *mfn*
 ऽलङ्कुरिष्णु (स्तु.) मण्डनः
mfn 9 *mfn* 10 *mfn*
 भूष्णुर्भू विष्णुर्भू विता
mfn 11 *mfn*
 वर्तिष्णुर्वर्त्तनः (समौ)
mfn *mfn* b
 30. निराकरिष्णुः क्षिप्रः (स्यात्)
mfn *mfn*
 सान्द्रक्षिग्ध (स्तु.) मेदुरः
 12 *mfn* *mfn* 13 *mfn*
 ज्ञाता (तु) विदुरे! विन्दुर्
 14 *mfn* c *mfn*
 विकासी (तु) विकस्वरः Expanding.

- 1—ह. 2 आ—ह. 3—ह. 4—ह. 5—ह. 6 ह—
 7 वा— 8 उ—ह. 9 अ— 10 अ—ह. 11 अ— 12—ह.
 13—ह. 14—ह.

^a गृहीता (—ह) or पृहीता (—ह). ^b Or क्षिप्रः. ^c Also विकासी (तु) and विकस्वरः or विकासी (तु) and विकस्वरः.

- Flowing or creeping. 31. विद्यत्तरो विद्यमरः प्रसारो (च) विसारणि
 Patient, content. a सहिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमी
 Passionate ; wrathful. 32. क्रोधनो ऽमर्षणः कोपी
 Very passi- चरह (ख.) ऽत्यन्तकोपनः
 onate. जागरूको जागरिता
 Wakeful. घूर्णितः प्रचलाघितः
 Rolling, as in sleep. 33. स्वप्नक् शयादुर्निद्रादुर्
 Sleepy, slug- निद्राय शयितौ (समौ)
 gish. पराङ्मुखः पराचीनः
 Asleep. (स्वादु) चवाङ् (ऽय) ऽधोमुखः
 Averting the face. 34. (देवानश्चति) देवद्रुक्
 Down-look- 12 m f n h
 ed. d विष्वद्रुक् (विष्वगंचति)
 Adoring 13 m f n i
 deities. g (वः सहांचति) सभ्रङ् (स)
 Going every- 14 m f n j
 where. 15 m f n k
 Accompany- (स) तिष्यङ् (वस्तिरो ऽश्चति)
 ing. Moving tor-
 tuously.

1—नृ.	२—रिन्.	३ चंत्.	४—ह.	५—नृ.	६—नृ.
7—च.	८—ह.	९—ज्.	10 नि—वृ.	11—च.	12—च.
13—च.	14—च.	15—च.			

* Some distinguish the three first terms as signifying patient; and the other three, contented. ^b Also कोपनः. ^c Likewise निद्रितः. ^d Also headlong. ^e Fem. चवाची. ^f Fem. अधोमुखी. ^g The same term signifies approaching idols. ^h Fem. देवद्रीची. Neut. देवद्रुक्. ⁱ Fem. विष्वद्रीची. Neut. विष्वद्रुक्. Also तिष्यङ् (—च),—द्रीची,—द्रुक्. ^j Fem. सभ्रीची. Neut. सभ्रङ्. Also सत्यङ् (—च). ^k Fem. तिरची.

m f n m f n l m f n

35. बदे॑ वदावदे॑ वक्ता

Speaking
sensibly. a

m f n m f n

वागीशे॑ वाक्पतिः (समी)

Eloquent.

m f n c 2 m f n d m f n 3 m f n

बचोयुक्तिपट॑र्वाग्मो वाक्पू॒क (ख) वक्ता॑रिः

Speaking
much. b

m f n f m f n g m f n 4 m f n

36. (स्यात्)जल्पा॑क(स्तु)वाचा॑ले॒ वाचा॑टो ब॒ह्वर्ण॑वाक्

Talking
nonsense. c

m f n m f n m f n

इ॒मुं खे सु॒खरा॑ ऽव॒ह्वमु॒खौ

Foul-mouth-
ed, scurri-
lous.

m f n h m f n

य॒क्तुः प्रि॒यस्व॑दे

Speaking
civilly.

m f n 5 m f n

37. लो॒डलः॑ (स्याद्) अ॒स्तु॒टवा॑न्

Lisping.

6 m f n m f n

ग॒र्ह्य॑वादी (त) क॒डदः॑

Speaking
ill.

m f n m f n

(समी) कु॒वाद् कु॒चरो॑

Censorious,
detracting.

m f n m f n

(स्याद्) अ॒सौम्य॑स्वरो॒ ऽस्व॑रः

Having a
bad voice.

m f n m f n

38. रव॑णः श॒ब्दने॑

Sonorous.

7 m f n m f n j

ना॒न्दी॑वादी ना॒न्दी॑करः (समी)

Speaker of a
prologue. i

1—कृ.

2—नृ.

3—कृ.

4—च.

5—च.

6—नृ.

7—नृ.

^a Or knowing how to speak. Some interpret this simply, speaking or speaker. ^b Some separate the two first terms as signifying one who speaks as is fit; and the other two, as signifying loquacious. ^c Or वाचोयुक्तिः, and पटुः. ^d वाग्मी (नृ) or वाग्मी (नृ). ^e Or simply, talkative: or else, saying much that is blamable. ^f Fem. जल्पाकी. ^g This term also occurs in a good sense. ^h Also यक्तः, यक्तः, and यक्त. ⁱ Some say player of the overture. The prologue of an Indian drama is a benediction joined with compliments to the audience. ^j Or नान्दिकरः.

Idiot, stupid.

Deaf and dumb.

m f n a m f n

जडो ऽव.

m f n b

एडम्बक (स्तु. वक्तुं ओतुमयिच्छिते)

m f n

m f n

Silent.

39. तष्णीशील (स्तु.) तष्णीके

m f n

l m f n

m f n

Naked.

नग्नो ऽवासा दिग्ग्वरे

m f n c

m f n

Expelled.

निःकासितो ऽवहटः (स्याद्)

m f n

m f n

Cursed.

अपध्वक (स्तु.) धिक्कृतः

m f n

m f n e

Humbled ; subdued, d

40. आत्मगर्वो ऽभिभूतः (स्याद्)

m f n g

m f n

Condemned ; or adjudged, f

दापितः साधितः (समौ)

m f n

m f n

m f n

m f n

Removed ; set aside.

प्रत्यादिष्टो निरसः (स्यात्) प्रत्याख्यातो निराकृतः

m f n

m f n

41. निहृतः (स्याद्) विप्रकृतो

m f n

m f n

Deceived, tricked.

विप्रकृत्य (स्तु.) वक्षितः

m f n

m f n

m f n

m f n

Disappointed.

मनोहतः प्रतिहतः प्रतिवक्षो हत (च सः)

m f n

m f n

Turned away, h

42. अधिक्षिप्तः प्रतिक्षिप्ते

m f n

m f n

m f n

Confined, i

बद्धे कीलित संवर्तो

1—नस.

* Fem. जडा. ^b Also जनेद्वयः. ^c One reads निःकासितः. ^d Some make the preceding synonymous with this. ^e Also वक्षितः. ^f Either the person cast ; or the thing awarded ; some interpret this, amerced ; others, the person, by whom, or to whom, payment is made. ^g Likewise दायितः. ^h Some explain it sent or despatched. ⁱ Bound ; some say fettered or confined in stocks, &c. others say imprisoned.

^{m f n} ^{m f n} आपन्न आपत्प्राप्तः (स्यात्)	^{m f n} ^{m f n} कांदिशीको भयद्रुतः	Distressed. a
43. ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} आक्षारितः क्षारितो ऽभिग्रहो	^{m f n} ^{m f n} सङ्कसको ऽस्थिरे	Put to flight. Calumniated. b
^{m f n} ^{1 m f n} व्यसनार्त्तो परत्नौ (हौ)	^{m f n} ^{m f n} विहस्य व्याकुलो (समौ)	Unsteady. c Afflicted. d
^{m f n} ^{m f n} 44. विहस्यो विहस्यः	^{m f n} ^{m f n} (स्यात्) विवशो ऽरिष्टदुष्टघीः	Confounded, perplexed. Overcome by fear, &c. e
^{m f n} ^{m f n} कम्पः कम्पार्त्तः	^{m f n} ^{2 m f n} ^{m f n g} सम्पद्दे (त्वा) ततायी बधोद्यते	Apprehensive of death. Deserving a whipping. Murderous ; a felon. f
^{m f n} ^{m f n} 45. द्वेष्ये (त्वं) ऽक्षिणतो	^{m f n} ^{m f n} बध्यः शीर्षच्छेद्य (द्रुमौ समौ)	Hateful, detestable. Meriting beheading.
^{m f n} विष्यो (विषेणयो बध्यो)	^{m f n h} सुसल्यो (सुसलेन यः)	Meriting death by poison. —by knocks of a pestle.

1 च—ह.

2 आ—न.

* Overtaken by calamity. ^b Especially by a false accusation of adultery : some explain it, accused of adultery ; others say, guilty of a crime. ^c Some interpret this uncertain. ^d Suffering pain from a cause human or divine. ^e Unable to contain himself. ^f Including assassins, incendiaries, robbers, &c. ^g Most commentators exclude the last, others the first and last, of these terms, from the synonyma.
^h Or सुसल्यः.

- Innocent. 46. शिशिदानोऽदृष्टाकर्मा
 $mf n$ $1\ mf n a$
 $mf n$ $2\ mf n$
 Inconsiderately guilty.
 चपल चिह्नः (समो)
 $3\ mf n$ $4\ mf n$
 Malevolent and censorious. c
 दोषेकदृक् पुरोभागी
 $mf n$ $mf n$ $mf n$
 Wicked ; perverse.
 निहत्त (स्व.) दृष्टः यतः
 $mf n$ $mf n$ $mf n d$
 Informer. 47. कर्णेजपः सूचकः (स्यात्) पिशुनो
 $mf n$ $mf n$
 Mischief-maker.
 दुर्जनः स्वः
 $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n$
 Destructive, mischievous.
 दृष्टो वातकः क्रूरः पापे
 $mf n$ $mf n$
 Fraudulent ; crafty.
 धूर्त (स्तु.) वचकः
 $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n$
 Idiot. 48. अज्ञ मूढ यथाज्ञात मूर्ख वैधेय वाणिशाः
 $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n g$
 Miser ; avaricious.
 कदर्थे लपणं शुद्ध किम्पचान मितम्पचाः
 $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n h$
 Poor ; indigent. 49. निःस्व(स्तु.) दुर्विधो दीनो हरिद्रो दुर्गतो (ऽपि सः)
 $mf n i$ $mf n$ $mf n$ $mf n$ $5\ mf n$
 Beggar ; mendicant.
 वनीयको वाचनको मार्गयो वाचका ऽर्थिनौ

1—नृ.

2 चि—.

3—वृ.

4—नृ.

5—नृ.

* Many commentators read कृष्णकर्मा (नृ) ; and expound that with the preceding term, sinful or criminal. ^b Committing a crime without considering the guilt. ^c Remarking only ill qualities. ^d Some include this in the next article ; others make the five words synonymous. * Also शुद्धः. ^f Fem. वैधेयी. ^g Some read किम्पचः and जनजितपचः. ^h Like-wise दुस्वः. ⁱ Or वनीपकः.

1 m f n a 2 m f n

50. अहङ्कारवानुहंयुः (स्वात्)

Proud.

m f n

m f n b

शुभंयु (स्तु.) शुभान्वितः Happy.

m f n

दिव्योपपादुका (देवाः)

Of divine
origin. c

m f n

(वृगवाद्या) जरायुजाः Viviparous.
d

m f n

51. स्नेहजाः (क्षमिदंयाद्याः)

Engendered
by damp. e

m f n

(पक्षिसर्प्यादयो) ऽण्डजाः Oviparous.
f

1—पद.

३ क—.

* Some make this to be only explanatory of the other term. ^b This also is by some made only explanatory. ^c Divine beings, produced without any apparent cause. ^d Produced from a viviparous being; as man, horses, bulls, &c. ^e As worms and insects. ^f Produced from an egg: birds, serpents, &c.

CHAPTER II.

Vegetables.
a

1. उद्भिद् (खरगुरुमाद्या)

1 m f n m f n b 2 m f n

Sprouting ;
germinating.

उद्भिदुद्भिज्जं मुद्भिदम्

m f n c m f n m f n m f n m f n m f n

Beautiful or
pleasing.

सुन्दरं रश्मिरं चारु सुसमं साधु शोभनम्

m f n m f n d m f n m f n m f n m f n e

2. कान्तं मनोरमं रश्मं मनोज्ञं मधु मधुलम्

m f n f

Charming.

(तद्) ज्ञेयचक्रं (हृत्तेर्नास्त्यन्तो यस्य दर्शनात्)

m f n m f n m f n m f n m f n m f n

Beloved,
desired.

3. अभीष्टे अभीष्टितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियम्

m f n m f n 3 m f n m f n g m f n m f n h m f n

Inferior ;
low.

निष्ठ प्रतिष्ठः वै रेफ वाप्याऽवमाऽधमाः

m f n m f n m f n m f n m f n m f n i

4. कुपूय कुत्सिताऽवद्य खेट गर्घ्याऽणकाः (समाः)

m f n m f n j m f n m f n k

Foul, dirty.

मलीमसं (तु) मलिनं कञ्चरं मलदूषितम्

1—इ.

2 उ—.

3—ज्.

a As trees, shrubs, &c. b उद्भिज्जं or उद्भिज्जं. c Fem. सुन्दरी and सुन्दरा. d Also मनोरमं, and मनोरमि (म्). e Some add लोभ्यं, भद्रं, रणवीर्यं, and रणवीर्यं. f ज्ञेयचक्रं or ज्ञेयचक्रं. g Or रेपः. Also रेफः (स्) and रेपः (स्). h Some read करः. i कञ्चरः or कञ्चरः, also कञ्चरः. j Likewise मलिनं. k Some discriminate the two first terms as signifying simply dirty ; and the other two spoiled by dirt.

- ^{m f n m f n m f n}
 5. ^{m f n}पूतं ^{m f n}पवित्रं ^{m f n}मेध्यं (च) Purified.
- ^{m f n m f n}
^{m f n m f n m f n m f n l m f n}
 वीधं (तु) विमला (लकम्) Clean.
- ^{m f n m f n}
 निर्णितं शोधितं चटं निःशोध्यमनवस्तरम् Cleansed.
- ^{m f n m f n}
 6. अपसारं फलु Pithless.
- ^{m f n n a m f n m f n m f n}
^{n c m f n m f n m f n 2 m f n}
 मृण्य (न्तु.) वशिकं तुच्छ रिक्तके Void, empty.
- ^{m f n d m f n m f n m f n m f n}
 (क्रीवे) प्रधानं प्रमुख प्रवेका ऽनुत्तमोत्तमाः Chief; principal. b
- ^{m f n m f n m f n m f n m f n m f n e 3 m f n}
 7. मुख्य वर्ध वरेख्या (च) प्रवर्धे ऽनवरार्द्धे (वत्) परार्द्धे ऽग्र प्राग्रहर प्रग्रः ऽग्रः ऽग्रीयमग्रियम्
- ^{4 m f n m f n m f n m f n m f n}
 8. अद्यान् अष्टः पुष्कलः (स्यात्) सत्तम (चा) ऽतिशोभने Excellent. f
- ^{m m 5 m m}
 (स्युहत्तरपदे) व्याघ्र पुङ्गवर्धम कुञ्जराः Pre-eminent^g (in comp.)
- ^{m m m h}
 9. सिंह शार्ङ्ग नागा (द्याः पुंसि अष्टार्थगोचराः)

1 च—.

2 च—.

3 च—.

4—वसु.

5—च.

^a Or पुण्यं. ^b Some restrict the synonyma to the first line ; others to the first eight terms ; while others extend them to three lines, or even to four. ^c Invariably neuter. Instances of this word used in the masculine and in the feminine gender, are poetical licenses. ^d Also सुचः. ^e Also चययोः—यो—वि. ^f Some join this with the preceding article ; others take in the two last lines ; or the last line and a half including fourteen terms. ^g Ex. पुङ्गव्याघ्रः, an eminent man. सुनिपुङ्गवः, a pre-eminent sage. ^h Besides other terms as सुचः, चन्द्रः, &c.

Secondary,
subordinate.

^{m f n} ⁿ ^{1 n}
अप्राप्यं (इयहीने हे) अप्रधानापसर्जनं

Great.

^{m f n a m f n 2 m f n 3 m f n m f n 4 m f n}
10. विद्युत् इय इह विद्यालं इयुलं महत्
^{m f n b 5 m f n m f n}
बद्धोऽव विपुलं

Fat ; large.

^{m f n 6 m f n c} ^{m f n m f n}

पीन पीनी (तु) स्थूल पीवरे

Little,
small. d

^{m f n m f n m f n m f n m f n m f n m f n m f n}
11. शोकाऽल्प क्षुब्धकाः क्षुब्धां क्षुब्धां दध्न् दध्न् तनु
^{f o f t} ^{m g m m h 7 m}

(स्त्रियां) माता लुटी (पुंसि) लव लेय कणाऽलवः

Very small. i

^{m f n m f n 8 m f n 9 m f n j 10 m f n}
12. अत्यल्पेऽल्पिष्ठमृत्वीयः कणीयोऽणीव (इत्यपि)

Much,
many.

^{m f n m f n m f n 11 m f n m f n m f n}

प्रभूतं प्रचुरं प्राज्यमृद्भं बद्धलं बद्ध

^{m f n k m f n m f n m f n 12 m f n l m f n}

13. पुरश्च पुब भूयिष्ठं स्तिरं भूय (च) भूरि (च)

Countless.
m

^{m f n}

परःशता (द्यास्ते येषां परा संख्या शतादिकात्)

1 च— 2—तु. 3 वि— 4—तु. 5 च— 6—तु.
7—च. 8 च—तु. 9—तु. 10—तु. 11 च— 12—तु.

* Fem. विद्युद्वा, or—टी. ^b Also बद्ध. ^c Fem. पीवरी. ^d One author divides this article into four, making the three first terms signify small ; the five next minute ; the two terms following very minute ; and the four last atom-like. * This and the following are invariably feminine. ^f Or लुटिः. * This and the following are invariably masculine. But some make them vary the gender. Others restrict the three first of them to the abstract sense. ^h Also fem. कणी or कणीका. ⁱ Some omit this line. ^j Also कणीवः (च). ^k Likewise पुरश्च. ^l Also पूव (च). ^m In this compound term, the first word is indeclinable. Ex. परःशतः, —शत, —तं. But others make it vary with the gender. Ex. Neut. परंशतं, more than a hundred. So परःसहस्रः (परंसहस्रं), above a thousand ; परोसहस्रः, above a hundred thousand.

14. गणनीये (त) गण्येयं ^{mfn mfn} Numerable.

संख्याते गणितम् ^{mfn mfn} Numbered,
counted.

(अथ) समं सर्वम् ^{mfn mfn} All; entire.

^{mfn 1 mfn mfn mfn mfn 2 mfn mfn}

विश्वमृशेषं लम्बसमस्तानि खिलाः खिलानि निःशेषम्

^{mfn mfn mfn 3 mfn mfn b}

15. समग्रं सकलं पूर्वमखण्डं (स्याद्) अनूनके

^{mfn mfn mfn}

घनं निरन्तरं सान्द्रं

^{mfn mfn mfn}

पेलावं विरलं तनु

^{mfn mfn 4 mfn mfn mfn}

16. समीपे निकटस्थं सन्निकटं समीह (वत्)

^{mfn mfn c mfn mfn mfn i}

सद्वेशः श्वास सविधः समञ्जोद सवेश (वत्)

^{mfn mfn mfn mfn i}

17. उपकण्ठाः श्लिकाः श्वर्णाः श्वराः (अथ) श्रितेः

(श्वयम्)

^{mfn mfn 5 mfn g}

संसक्ते (त्वं) श्ववहितमपठान्तरं (मित्त्वपि)

^{mfn mfn h}

Adjoining,
contiguous.

18. नेदिष्ठमन्तिकतमं

^{mfn mfn i}

(स्याद्) दूरं विप्रलटकम्

Very near.

Distant.

1 अ—.

2 अ—स.

3 अ—.

4 अ—.

5 अ—.

* Likewise पूर्व*. b Or अनून. c Without interstices. d With interstices. e Or अश्वयः. f Also सवेशः. g Likewise अथान्तरं. h Also अश्वयः. i And विप्रलट*.

^{m f n} स्थावः ^{m f n} स्थिरतरः ^{1 m f n} स्थेयान्

Permanent,
firm. a

(एकरूपतया तु यः)

23. (कालव्यापी स) कूटस्थः

Uniform ;
perpetually
the same. b

^{m f n} स्थावरो (अङ्गमेतरः)

Immovable.

^{m f n} चरिणः ^{2 m f n} जङ्गम ^{m f n} चर ^{m f n} तस ^{3 m f n} मिद्ध ^{m f n} चराचरम्

Movable.

^{m f n} चलनं ^d कम्पनं ^{m f n} कम्पं ^{m f n} चलं ^{m f n} लोलं ^{m f n} चलाचलम्

Shaking,
moving. c

^{m f n} चक्षुः ^{m f n} तरलं (चैव) ^{m f n} पारिस्व ^{m f n} परिस्ववे

25. अतिरिक्तः समधिको

Exceeding.

^{m f n} हृदसन्धि (स्तु.) ^{m f n} संघतः

Strong knit.
e

^{m f n} कक्षटं ^{m f n} कठिणं ^{m f n} क्रूरं ^{m f n} कठोरं ^{m f n} निष्ठुरं ^{m f n} हृदम्

Hard, solid.

26. जठरं

^{4 m f n} मूर्तिमन् ^{5 m f n} मूर्ति

Material,
corporeal. i

^{m f n} प्रवृष्टं ^{m f n} प्रौढमेधितम्

Full-grown.

^{m f n} पुराणे ^{m f n} प्रतनं ^{m f n} प्रत्न ^{m f n} पुरातन ^{m f n} चिरन्तनाः

Old, an-
cient.

1—स. 2 अ— 3 इ— 4—व. 5 सू— 6 ए—

a Some make these synonymous with the preceding. b As the soul, the ethereal expanse, &c. c Some interpret the three first terms, tremulous ; and the seven last trembling : others, the three first moving, and the seven last quaking. d Also चपलं and चटलं. e Some apply this to a man whose limbs are strongly knit ; others to any thing, which has no interstices. f Also कक्षटं. g Or कठोरं. h Fem. जठरा. Also जठरः,—ठा,—ठं. i Some join these with the preceding synonyma. j Fem. पुराणा,—बी.

- New. ^{m f n m f n m f n m f n m f n m f n} 27 प्रत्थये! ऽभिनवे! नव्ये! नवीने! नूतने! नवः
^{m f n} नूत (च)
- Soft. ^{m f n m f n m f n m f n} सुकुमारं (तु) कोमलं च दुल्लं च दु
^{1 m f n a 2 m f n 3 m f n i}
- Following. 28. ^{m f n c m f n} अन्वगन्वत्तमगुणे ऽनुपदं ज्ञीवमन्वयम्
^{m f n c 4 m f n}
- Perceptible. b ^{m f n c 4 m f n} प्रत्थयं (स्याद्) ऐन्द्रियकम्
^{m f n m f n 5 m f n 6 m f n}
- Imperceptible. d ^{m f n m f n 5 m f n 6 m f n} अप्रत्थयमतीन्द्रियम्
- Closely attentive. f 29. ^{7 m f n m f n 8 m f n} एकताने! ऽनन्यदृष्टिरेकाग्रैकायना (वृषि)
^{9 m g m f n m f n m f n 10 m f n h}
- Prior; first; ^{9 m g m f n m f n m f n 10 m f n h} (अप्ये) कस्यैकैकाग्रो(ऽप्ये) कायनगते! (ऽपि च)
^{m n i m f n m f n 11 m f n m f n j m f n k}
- initial. ^{m n i m f n m f n 11 m f n m f n j m f n k} 30. पुंस्त्रादिः पूर्वं पौरुषप्रथमाद्या
^{m f n m f n} (अथाक्षिवात्)
- Last, ultimate. ^{m f n m f n} अन्तो जघन्यं चरममन्व पाचात्त्व पश्चिमाः
- Vain, useless. 31. ^{m f n m f n m f n 12 m f n} मोषं निरर्थकं
^{m f n m f n m f n 12 m f n}
- Apparent, evident. ^{m f n m f n m f n 12 m f n} स्पष्टं स्पष्टं प्रत्यक्षमुक्तम्

1—च. 2 च— 3 च— 4 च— 5 ए— 6 ए—नू.
 7 ए— 8 ए— 9 चादि. 10 चाद्य. 11 च— 12 च—

^a चन्वत्, चन्वीची, चन्वत्. ^b Or perceived : present. ^c Likewise चन्वत्.
^d Or unperceived : absent. ^e Also चन्वत्. Likewise परोक्ष. ^f With
 the mind fixed attentively on one object. ^g Invariably masculine.
^h Also चादिनः and चपिनः. ⁱ Even with a feminine noun, it remains
 masculine or neuter. ^j Some write पाचात्तः. ^k Also चक्षिवात्.

- ^{m f n a} ⁿ
साधारणं (तु) सामान्यम् ^{1 m f n} ^{2 m f n m f n} Common.
- ^{m f n} ^{m f n b m f n m f n c m f n m f n}
एकाकी (त्वे) क एककः ^{Alone, solitary.}
- ^{m f n} ^{4 m f n}
32. भिन्ना (र्वका) अन्यतर एकस्मै! अन्येतरा (वृषि) ^{Other different.}
- ^{m f n} ^{5 m f n d}
उच्चावचं नैकभेदम् ^{Various.}
- ^{m f n} ^{6 m f n}
उच्चैःश्रमविलम्बितम् ^{Quick, expeditious.}
- ^{m f n} ^{7 m f n}
33. अदन्तुह (स्तु) मर्मस्पर्शम् ^{Sharp, corrosive.}
- ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
अवार्धं (तु) निरर्गलम् ^{Unobstructed.}
- ^{m f n} ^{m f n}
प्रसव्यं प्रतिकूलं (स्वादु) अपसव्यमपष्ठु (च) ^{Contrary.}
- ^{m f n} ^{m f n}
34. वामं (शरीरं) सव्यं (स्वादु) ^{Left.}
- ^{m f n} ^{m f n}
अपसव्यं (तु) दक्षिणम् ^{Right.}
- ^{m f n} ^{m f n}
सङ्कटं (ना तु) सम्बाधः ^{Narrow.}
- ^{m f n h} ^{m f n} ^{m f n}
कलिलं गहनं (समे) ^{Impervious.}
- ^{m f n} ^{m f n}
35. सङ्कीर्णं संकुशाकीर्णं ^{Crowded, confused. g}
- ^{m f n} ^{m f n}
सुखितं परिवापितम् ^{Shaved.}

1—तु.

2 एक.

3 इ—र.

4 च—.

5—व.

6 च—.

7 चा—.

* Fem. साधारणी—वा. ^b Some read एकतरः. ^c त्वः (resulting from two radical pronouns, त्व and त्वत्, which differ in accent). ^d Or अपविलम्बनं. ^e Or अपसव्यं. Some make one term explanatory of the other. ^f Invariably masculine. ^g Some make this and the preceding article synonymous. ^h Also सङ्कीर्णं.

Strung ; tied.	^{m f n a m f n b m f n} ग्रन्थितं सन्धितं दृढं
Spread ; diffuse.	^{m f n m f n m f n} विस्तृतं विस्तृतं ततम्
Forgotten.	^{m f n m f n} 36. अन्तर्गतं विस्तृतं (स्यात्)
Placed. e	^{m f n d m f n} प्राप्तप्रणिहिते (समे)
Shaken.	^{m f n m f n 1 m f n m f n 2 m f n m f n} वेक्षितं प्रेषिताधूत चक्षिताकम्पिताधूते
Thrown, cast, sent.	^{m f n m f n m f n m f n 3 m f n m f n 4 m f n} 37. मुक्त मुक्ताऽस्तनिष्ठताविद्वक्षितेरिताः (समाः)
Intrenched.	^{m f n m f n} परिक्षिप्तं (तु) निवृतं
Stolen.	^{m f n 5 m f n} स्वप्नितं सुप्तिता (र्थकम्)
Expanded ; dispersed.	^{m f n m f n} 38. प्रवृद्ध प्रवृत्ते
Deposited.	^{m f n m f n} न्यस्त निवृष्टे
Multiplied.	^{m f n 6 m f n} गुणिताङ्गते
Plastered.	^{m f n 7 m f n} निदिग्धोपचिते
Hidden.	^{m f n m f n} गूढ गुप्ते
Pounded.	^{m f n 8 m f n} गुण्डित रुषिते
Melted.	^{m f n m f n} 39. द्रुताऽवदीर्घे
Raised, held up.	^{m f n 8 m f n} उन्नयोद्यते
Suspended in a swing.	^{m f n m f n} काचित शिथिले

1 चा—.

2 चा—.

3 चा—.

4 ई—.

5—त

6 चा—.

7 उ—.

8 उ—.

a Or पचितं. Also गुम्फितं and गुम्फितं. b Or वर्दितं. Likewise चवितं. c Also, obtained. d And व्याप्तं. e Or गच्छितं.

mfn mfn

प्राण प्राते

Smelled.

mfn mfn

दिग्ध क्षिप्ते

Smeared,
anointed.

mfn 1 mfn

समुद्रतोऽवृत्ते (समे)

Drawn :
raised from
a deep
place.

mfn

mfn

mfn mfn 2 mfn

40. वेष्टितं (स्यात्) वक्ष्यितं सखीतं बहुमाहतम्

Surround-
ed. a

mfn mfn

वृत्तं वृत्ते

Bent, crook-
ed.

mfn mfn 3 mfn b mfn

(ऽय) निश्चितं च्युतं शतानि तेजिते

Sharpened,
whetted.

mfn mfn

41. (स्याद्) विनाशेन्युखं पक्वं

Mature.

mfn mfn

mfn

क्रीण क्रीतो (तु) कञ्जिते

Ashamed.

mfn mfn mfn c

वृत्ते (तु) वृत्तं वावृत्तो

Chosen ; ap-
pointed.

mfn d mfn

संयोजितं उपार्जितः

Joined ; an-
nexed.

mfn mfn mfn

42. प्राप्यं गम्यं समासाद्य

Attainable.

mfn mfn mfn mfn

स्यन्तं रीणं क्षुतं क्षुतम्

Flowing,
dropping.

mfn

mfn

सङ्कटः (स्यात्) सङ्कलितः

Arranged ;
or heaped. e

mfn

mfn

ऽवगीतः स्वातगर्ह्यः

Detested.

1 छ—.

2 क्षा—.

3 घात.

a Some restrict the two first terms to signify encompassed ; and the other three, secured from access. b Also निघातं. c Some, disallowing the root of this word, read व्यावृत्तः. Also वावृत्तः. d Or संयोजितः. e Or, as otherwise interpreted, brought in contact.

J j

Various, multiform.	43. विविधः (स्याद्) वज्रविधो नानारूपः दृढविधः
Censured, blamed.	अवरीणो धिक्कृत (चाप्य.)
Coarsely pounded.	ऽवध्वसो ऽवचर्णितः
Diluted decoction. b	44. अनायासहतं फाण्डं
Sounded ; making a noise.	स्वनितं ध्वनितं (समे)
Bound.	बद्धे सन्दानितं सूतमदितं सन्दितं सितम्
Decocted.	45. निष्पक्वे कथितं
Boiled. e	(पाके क्षीराज्यपयसां) हृतम्
Departed. f	निर्वाणो (सुनिवङ्गग्रादौ)
Become calm. g	निर्वात (सु. गते ऽनिले)
Mature, ripe.	46. पक्व परिणते
Passed (as ordure).	गनं हन्ते
Passed (as urine).	मीढ (गु) स्रविते
Nourished.	पुष्टे (तु) पुषितं
Borne. h	सोढे चान्तम्
Vomited.	उद्दान्तमुद्घते

1 उ—.

2 उ—.

a Also अवध्वसः. b Made by an extemporary and simple preparation. c And सूचं. d उदितं. e Water, milk, or liquid butter. As a saint who has attained beatitude, a fire which is extinguished, a beast which is infirm, &c. f Wind no longer blowing. h Also patient. i Likewise उद्दानं and उद्धानं or उद्धानं.

Saluted,
honoured.

51. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(स्याद्) अर्चिते नमस्त्रितं नमसितमपचायितम्} \\ \text{अर्चिताः उपचितम्} \end{array} \right.$

Served,
adored.

वरिवसिते वरिवस्थितमुपासित (द्यो) पचरितं (च)
वरिवसिते वरिवस्थितमुपासित (द्यो) पचरितं (च)

Suffering
pain.

52. सन्तापित सन्तप्तौ धपित धूपायितौ (च) दून (च)
सन्तापित सन्तप्तौ धपित धूपायितौ (च) दून (च)

Pleased,
glad, con-
tent.

हृष्टे मन्तस्तप्तः प्रहृष्टः प्रसुदितः प्रीतः
हृष्टे मन्तस्तप्तः प्रहृष्टः प्रसुदितः प्रीतः

Cut.

53. क्षिब्धं छातं खनं कर्त्तं दातं दितं क्षितं दृक्क्षम्
क्षिब्धं छातं खनं कर्त्तं दातं दितं क्षितं दृक्क्षम्

Fallen.

स्वसं ध्वसं अष्टं स्वसं पयं च्युतं गलितम्
स्वसं ध्वसं अष्टं स्वसं पयं च्युतं गलितम्

Obtained.

54. स्वसं प्राप्तं विभं भावितमासादितं (च) भूतं (च)
स्वसं प्राप्तं विभं भावितमासादितं (च) भूतं (च)

Sought.

अन्वेषितं गवेषितमन्विष्टं मार्गितं अगितम्
अन्वेषितं गवेषितमन्विष्टं मार्गितं अगितम्

Wet ; moist-
ened.

55. पार्श्वं सार्धं क्षिब्धं तिमितं क्षिमितं समुच्चमत्तं (च)
पार्श्वं सार्धं क्षिब्धं तिमितं क्षिमितं समुच्चमत्तं (च)

Preserved,
saved,
guarded.

ज्ञातं ज्ञायं रक्षितमवितं गोपायितं (च) गुप्त (च)
ज्ञातं ज्ञायं रक्षितमवितं गोपायितं (च) गुप्त (च)

Disregard-
ed, despis-
ed.

56. अवगणितमवमताः अवज्ञाते अवमानितं (च) परिभूते
अवगणितमवमताः अवज्ञाते अवमानितं (च) परिभूते

Abandon-
ed, left.

त्यक्तं हीनं विधुतं समुच्चक्षितं घृतमव्यष्टम्
त्यक्तं हीनं विधुतं समुच्चक्षितं घृतमव्यष्टम्

Spoken,
said.

57. उक्तं भाषितमुदितं अल्पितमाख्यातमभिहितं अपितम्
उक्तं भाषितमुदितं अल्पितमाख्यातमभिहितं अपितम्

1 च—, 2 उ—, 3 उ—, 4 द—, 5 चा—, 6 च—,
7 उ—, 8 च—, 9 च—, 10 उ—, 11 उ—, 12 चा—,
13 च—.

mfn mfn mfn mfn mfn 1 mfn mfn
 बुद्धं बुधितं मनितं विदितं प्रतिपन्नमवसिताऽवगते ^{Known, understood.}

mfn a 2 mfn 3 mfn 4 mfn mfn
 58. उरीकृतमुरीकृतमङ्गीकृतमाश्रुतं प्रतिज्ञातम् ^{Promised.}

mfn mfn mfn b mfn 5 mfn 6 mfn
 सङ्कीर्णं सखिदितं संश्रुतं समाहितोपश्रुतोपगतम्
mfn mfn mfn mfn mfn mfn 7 mfn

59. ईक्षितशस्त्रपणावितपनावितप्रश्रुतपणितपनितानि ^{Praised.}

mfn c mfn mfn 8 mfn 9 mfn
 अपिगीर्णं वर्णिताऽभिष्टुतेऽङितानि स्तुताऽर्थाणि
mfn mfn mfn d mfn mfn e mfn mfn

60. मङ्गित चर्वितलिप्तप्रत्यवसितगलितखादितश्चातम् ^{Eaten.}

mfn mfn mfn f mfn mfn mfn mfn
 अभ्यवहताऽखजग्वग्रस्तगुस्ताऽशितं भुक्तं

mfn g mfn h mfn i mfn j mfn k mfn l
 61. क्षेपिष्ठ क्षोदिष्ठ प्रेष्ठ वरिष्ठ ख्विष्ठ वंदिष्ठाः ^{Certain irregular superlatives.}

(क्षिप्र क्षुद्रा भीक्षित पृथु पीव वहुल प्रकर्षार्थाः)

mfn m mfn n mfn o mfn p mfn q mfn r
 62. साधिष्ठ द्राधिष्ठ स्नेष्ठ गरिष्ठ क्लृप्तिष्ठः वृन्दिष्ठाः
 (वाढ व्यायत वहुत रुब वामन इन्दारकातिशये)

1 क—.

2 ख—.

3 ग—.

4 घा—.

5 ङ—.

6 च—.

7—त.

8 ईहित.

9 स्तुत.

^a And उरीकृतं. ^b Also प्रतिश्रुतं. ^c And जीर्णं. ^d Likewise क्षोद.
^e And गरितं. ^f Also जग्वं. ^g Most quick. ^h Most small. ⁱ Most
 dear. ^j Most large. ^k Most corpulent. ^l Most numerous. ^m Most
 hard. ⁿ Most long. ^o Most firm. ^p Most heavy. ^q Most short.
^r Most abundant.

CHAPTER III.

1. (प्रकृतिप्रत्ययादर्थः सङ्कीर्णं लिङ्गमुच्यते)

Action. ^{1 na f} कर्म क्रिया

Continual. ^{m f n c}
^b (तत्प्राप्तये गम्ये स्वर) अपरस्तराः
^{n d}

Totality. 2. (साकल्यासङ्गवचने) पारावण

Adherence, attachment. ^{m f n c}
परावणे

Wilful-
ness, inde-
pendence. ^{f f t}
यदृच्छा स्वरिता

Vain and
causeless
state. (हेतु शून्या त्वास्या) विवक्षणम्

Quiet. g 3. शमय (स्तु) शमः शान्तिर्

Self-com-
mand. h ^{f m m}
दान्ति(स्तु) दमयो दमः

Approved
occupa-
tion. i ^{n j}
अवदानं (कर्मवृत्तं)

A desirable
gift. ^{n n k}
काम्यदानं प्रवारणम्

1—न.

2—नि.

* One authority makes this term masc. and neut. in both its ac-
ceptions, of action and of act. Others add, in both genders, कर्मः,
and कर्म. ^b In respect of action. ^c Adjectively अपरस्तरः, राः, रं. Ad-
verbially,—रं. ^d Invariably neuter even with nouns of other genders.
^e Some read दुरावर्णं or त्वरावर्णं. ^f Also स्वरिता. ^g Absence of passion.
^h Endurance of the pain of austerities. ⁱ Some interpret this an act
accomplished. ^j Also अवदानं. ^k Likewise प्रवारणं.

4. वशक्रिया संवदनं^{f n b}Subduing
by charms.¹ⁿ मन्त्रकर्म (तु) कार्मणम्ⁿ

Magic.

विघ्ननं विधुवनं^{n n c}

Tremour.

ⁿ तर्प्यंⁿ प्रीयनाⁿ ऽवनम्^{n c}Satisfac-
tion. d5. पर्याप्तिः (स्यात्) परित्यागं हस्तधारण (मि.त्यपि)^{f n n c}Warding of
a blow.ⁿ सेवनंⁿ सीवनं^{2f} स्यूतर्

Sewing.

^m विहरः^{n f} कुटनं^f भिदाTearing,
rending.6. आक्रोशनमभीषङ्कः^{n 3 m g}Curse, im-
precation.^m संवेदो^{f n} वेदना (न ना)Sensation,
perception.ⁿ सम्पूर्जनमभिव्याप्तिर्^{4f}Co-extend-
ing, pervad-
ing.^f वात्सा^f मित्रा^{f n} ऽर्धना^{f n} ऽर्धना

Begging.

7. वर्धनं छेदनं^{n n}

Cutting.

^{n i} (ऽथ द्वे) आनन्दन^{n j} सभाजनंCourtesy ;
welcome
or adieu. hⁿ आप्रच्छनम्^{5 m} (अथा) ज्ञायः^m सम्प्रदायःReceived
doctrine. k^m क्षये^f क्षिया

Loss.

1—नृ.

2—ति.

3—अ—.

4—प्ति.

5—आ—.

^a Bringing into one's power by drugs, charms or incantations ; or the drugs and charms by which that is effected. ^b Or संवदना. Also संवननं. ^c And विघ्ननं. ^d Whether the act of pleasing or the state of being pleased. ^e Or हस्तधारणं. ^f And कुटनं. ^g Likewise अभिवङ्कः. ^h Civility in receiving a friend, or in taking leave of him : embracing, friendly inquiry, adieu. ⁱ And आनन्दनं. ^j Also सभाजनं. ^k Traditional and right.

Taking. a	8. ग्रहे ग्राहो
Wish, desire.	वयः कान्तौ
Protection, defence.	रक्षास्त्राणे
Sound, noise.	रवः कथे
Perforation, piercing.	व्यधे वेध
Maturity.	पचा पाके
Calling ; challenging.	हवो हतौ
Engaging ; appointing. d.	वरो वतौ
Combustion, burning.	9. ओषः ओषे
Guiding, directing.	नवो नाये
Wearing, growing old.	व्यानिर्जीर्णौ
Whirling, going round.	व्रमो व्रमो
Increase, growth.	स्फातिर्ह्रौ
Fame, notoriety.	प्रथा स्वातौ
Touch, contact.	स्पृष्टिः स्तौ
Oozing, dripping.	स्रवः स्रवे

1—ति.	2 ला—.	3—ति.	4—ति.	5 जीर्णि.
6—धि.	7 वृधि.	8—ति.	9—क्ति.	

a Whether by seizure or acceptance, b Some read रवा. c Also वयः. d Prevailing on a person to undertake a business. Both terms also signify requesting, and encompassing. e Also ओषः. f And व्यापः. Also व्रवः.

^{f a} ^{1 f}
10. एधा सखद्वौ

Thriving.

^{n b} ^{n c}
स्फुरथ स्फुरथे

Throbbing.

^{2 f} ^f
प्रमितौ प्रमा

True know-
ledge.

^f ^m
प्रसूतिः प्रसवे

Bringing
forth (as
young).

^{m d} ^m
स्वेगते प्राधारः

Pouring
forth ; as-
persion.

^m ^m
कमथः कमे

Fatigue.

^m ^m
11. उत्कर्षोऽतिशये

Excellence.

^f ^m
सन्धिः शेषे

Union, junc-
tion.

^m ^{m e}
विषय आशये

Refuge ;
asylum.

^{3 f} ⁿ
क्षिपायां क्षेपणं

Sending ;
directing. f

^f ^{4 f g}
गौर्यं गिरौ

Swallowing.

^{n h} ^{5 m}
गुरणमुद्यमे

Effort, exer-
tion.

^m ^m
12. उन्नाय उन्नये

Raising.

^m ⁿ
आयः अयणे

Reliance ;
taking re-
fuge.

ⁿ ^{m i}
जयने जयः

Conquest,
victory.

1—वि. 2—ति. 3—पा. 4 गिरि. 5 च—.

^a Some read विवा. ^b And स्फुरनं or स्फुरथं. Also स्फुरः and स्फुरथा. ^c Likewise स्फुरथं. ^d And ज्योतः. ^e Or आशयः. ^f Also interpreted passing away time. ^g Also गिरिः and गिरनं. ^h Likewise गूरथं and गोरथं. ⁱ According to another reading, जयनं, जयः, in-
audible repetition.

K k

Discourse,
speech.निगादे^m निगदे^mPride.^aमादे^m मदे^m

Regret.

उहेग उद्गमे^mTrituration
of perfumes.13. विमर्दनं^m परिमले^mConferring
of a benefit.1 m 2 m
अभ्युपपत्तिरुग्रहः^m

Disfavour.

म c
नियग्रहः^m सहिबद्धः^c स्याद्Attack,
onset. dम 3 m
अभिवोग (स्व) भिग्रहः^mClinching of
the fist.14. सुटिबन्ध^m (स्तु.) संग्राहे^mAffray,
assault. eम m f m
डिम्बे उभर विस्मवौLigament,
fetters.n f 4 m g
बन्धनं प्रसितिचरःMorbid
heat. hmi 5 m j 6 m
स्वर्गः स्फोटोपतप्तः

Injury. k

15. निकारो^m विप्रकारः^m (स्याद्)Hint, sing,
token. lम 7 m m
आकारस्त्रिंश इक्षितः

1—सि.

2 च—.

3 च—.

4 चार.

5—दृ.

6 उ—मृ.

7 इ—.

^a Also joy. ^b By doing good, or by preventing ill. ^c Or नियग्रहः. Also, according to a varied reading, निरोधः and विरोधः; but here a different acceptation is intended: viz. restraint or confinement. ^d Some explain this, a challenge to fight. ^e A conflict without weapons. Also terrifying the enemy by shouts or gestures. Likewise devastation and predatory or irregular war. ^f And चावरः. ^g Some read स्वारः, and connect it with the next article. ^h The line is by some divided into three articles, instead of two: viz. ligament; business of a scout or spy (चारः स्वर्गः); morbid heat. ⁱ Also स्वर्गः. ^j Or स्वर्ग (दृ). ^k Also wickedness. ^l Indication of sentiment.

^m परिणामो ^m विकारो ^f (हे समे) ^{1 f} विकृति विम्वये	Change of form. a
16. ^m अपहार ^{2 m} (स्तु) पचयः	Loss.
^m समाहारः ^m समुच्चयः	Assem- blage. b
^m प्रत्याहार उपादानं	Abstrac- tion. c
^m विहार (स्तु.) परिक्रमः	Walking for pleasure.
17. ^{m c} अभिहारो ⁿ ऽभिग्रहणं	Robbery. d
^m निर्हारो ⁿ ऽभ्यवकर्षणम्	Extraction.
^m अनुहारो ^m ऽनुकारः (स्याद्)	Imitation.
^m (अर्थस्थापने) व्ययः	Expendi- ture.
18. ^m प्रवाह (स्तु.) ^f प्रवृत्तिः (स्यात्)	Stream. f
^m प्रवहे! ^m (गमनं वहिः)	Going forth, issuing.
^m विवामो ^m विवमो ^m यामो ^m यमः ^m संयाम ^m संयमौ	Forbear- ance. g
19. ^{3 n} हिंसाकर्मा ^m ऽभिचारः (स्याज्)	Incantation to destroy.
^{f h} जागर्त्ता ^{m f} जागरा(हयोः)	Waking. watching.

1—वा.

2 च—.

3—ज्.

^a Some distinguish the terms, making the two first signify a total change, and the other two a partial or temporary alteration. ^b Gathering together in fact, or in thought. ^c Restraining the organs of sense. Also abridgment. ^d Or seizure in one's presence. ^e Likewise अपत्याहारः. ^f Or continual flow. Likewise commencement of action. ^g This line is by some divided into three articles : the two first terms signifying various distress ; the two next deace ; and the two last, forbearance. ^h Also जाग्रिया an l जागृतिः. Likewise जागरणं.

Obstacle,
impedi-
ment.
Contiguous
support. &

विघ्नो ऽन्तरायः प्रत्यूहः

(स्याद्) उपघ्नो ऽन्तिकान्तये

Enjoyment.
Encom-
passing ;
surround-
ing.

20. निर्वेश उपभोगः (स्यात्)

परिसर्पः परिक्रिया

Separation.

विधुर (न्तु.) प्रविच्छेधो

Meaning,
intention.

भिप्रायश्चन्द आशयः

Abridg-
ment.

21. संक्षेपस्य समसनं

Contradic-
tion.

पर्यवस्था विरोधनम्

Perambula-
tion. d

परिसर्वा परीसारः

Stay.

(स्याद्) आस्था (त्वा) सना स्थितिः

Diffusion.

22. विस्तारो विग्रहो व्यासः

Prolixity.

सु च (शब्दस्य) विस्तारः

Rubbing of
the person.

(स्यान्) मर्दनं सत्वाहनं

Disappear-
ance.

विनाशः (स्याद्) अदर्शनम्

Acquaint-
ance.

23. संशयः (स्यात्) परिचयः

Spreading.

प्रसर (स्तु.) विसर्पणम्

Scarcity.

नीवाक (स्तु.) प्रयामः (स्यात्)

Proximity.

सन्निधिः सन्निकषणम्

1 च—

2 चा—

* As a tree, of a creeper. b Also neut. चन्दः (सु). c And प्रत्यवस्था. d Moving about, on the ground : some interpret it near approach. e Or परीसर्वा. f And विस्तारः. g Also सन्निधिः.

24. लवो ऽभिलावो लवने

निष्पावः पवने पवः

प्रसावः (स्याद्) अवसरः

तसरः सूत्रवेदनम्

25. प्रजनः (स्याद्) उपसरः

प्रयय प्रनयौ (समौ)

धीशक्तिर्निष्कमे

(ऽस्त्री तु) संक्रामोऽदुर्गसञ्चरः

26. प्रत्युत्क्रमः प्रयोगार्थः

प्रक्रमः (स्याद्) उपक्रमः

(स्याद्) अभ्यादानमुद्घात आरम्भः

संभ्रमस्वरा

Reaping.

Winnowing,
cleaning.

Occasion,
opportu-
nity.

A shuttle. a

First preg-
nancy of
cows. c

Affection-
ate solici-
tation.

Intellectual
faculty. e

Difficult
progress. f

Act tending
to a main
object.

Beginning.
k

1 नि—.

2 उ—.

3 ल—.

^a Also act of weaving. ^b Or तसरः. ^c Some interpret it, the season of impregnation. Others explain it, the first going of a cow to a bull ; or the first impregnation ; or simply her impregnation by the bull, or her pregnancy. ^d Also प्रसरः. ^e Power of the under-
standing : as attention, comprehension, reasoning, &c. ^f Towards a
place scarcely accessible. ^g And संक्रामः. ^h Likewise सञ्चरः. ⁱ Or
प्रत्युत्क्रान्तिः. ^j Some read प्रयुक्तार्थः ; and explain this article, beginning
of battle : others interpret it, war or combat. ^k Some divide this
article ; making the two first terms signify a first beginning, and the
three last a commencement in general : others explain the two first,
a beginning ; and the three last, a thing begun. ^l Also उपोद्घातः
^m And त्वरिः.

Impedi-
ment. i27. प्रतिबन्धः प्रतिदम्भो^{m a}Causing to
descend.ऽवनाय (स्तु.) निपातनम्^{m b n c}Apprehen-
sion. dउपलब्ध (स्व) ऽभुभवः^m

Smearing. e

समाखम्भो विलेपनम्^mSeparation
of lovers. f28. विप्रखम्भो विप्रयोगो^mLiberality.
gविलम्भ (स्व.) तिसर्जनम्^{m 1 n}

Celebrity.

विश्राव (स्तु) प्रविख्यातिर्^{m 2 f h}

Attention.

अवेक्षा प्रतिजानरः^{f m}Reading ;
lecture.29. निपाठ निपाठौ पाठे^m

Wetness. i

तेमस्तेमौ समुद्भवे^{m m n}Distress,
from dis-
ease, &c.आदीनवास्त्ववौ क्लेशे^{m 3 m j m}Meeting ;
union.मेखके सङ्ग सङ्गमौ^{m m m k}

Research.

30. समीक्षणं विचयनं मार्गणं जगणा जगः^{n l n n n m m}

Embrace.

परिरम्भः परिरम्भः संक्षेप उपगूहनम्^{m n m n}Sight ; see-
ing ; looking.13. निर्वर्णनं (तु) निध्यानं दर्शनलोकनं क्षणम्^{n 4 n o 5 n 6 n}

1 क्ष— 2—ति. 3 जा— 4—ज. 5 जा— 6 ई—

^a Likewise विदम्भः. ^b And अवनायः. ^c Or निपातनं. ^d Conception otherwise than from memory. ^e With saffron, sandalwood, &c. ^f Also solitude, and disagreement. ^g Some explain it, appointing, engaging. ^h Also प्रतिख्यातिः. ⁱ One explains this, wet. ^j Or आश्रयः. ^k Also सङ्गनं and साङ्गवः. ^l Likewise आनीक्षणं and आनेषणं, or गवेषणं. ^m Some read जगवा. ⁿ Or परीरम्भः. ^o According to another reading, आलोचनः and लक्षणः.

ⁿ ⁿ ^m ^f प्रत्याख्यानं निरसनं प्रत्यादेशे निराकृतिः	Rejection ; disallow- ance.
^m ^m 32. उपशये विषय (सु पर्व्याययनार्थकौ)	Watching alternately.
ⁿ ^{f b} ^{f c} ^f चर्त्तनं (च) चर्त्तीया(च) चर्त्तनीया(च) दृष्टा (र्थके)	Censure, re- proach. a
^m ^m ^m ^{m c} 33. (स्याद्) व्यत्यासे विपक्ष्यसे व्यत्यय(च) विपक्ष्ये	Contrariety ; opposition. d
^{m g} ^m ^m ^m पर्व्येऽतिक्रम (सखिच) ऽतिपात उपत्ययः	Transgres- sion. f
ⁿ 34. (प्रेषणं यत्नमाह्वय तत्र स्यात्) प्रतिशासनम्	Mission af- ter calling. h
^m (च) संशावः (क्रतुषु या स्तुतिर्भूमिर्हि जन्मनाम्)	Place where the priests stand. i
^m ^{m k} 35. (निधाय तस्यते यत्र काष्ठे काष्ठं स) उद्गनः	A carpen- ter's work- bench.
^m सखन्न(स्तु) सखन्नः (सख्मे येन निहन्त्यते)	Tool for cutting corn and grass. j
^m 36. आविधो (विध्यते येन तत्र)	An auger. l
^m ^m (विष्वक्से) निषः	Round, circular.
^m ^m उत्कार (च) निकार(च द्वौ धान्योत्क्षेपणार्थकौ)	Winnowing of corn. m

^a One commentator remarks, that two of these terms, चर्त्तीया and चर्त्तनीया, which properly signify shame, are here inserted by mistake.
^b Also रोद्धा. ^c Likewise चर्त्तनीया and चर्त्तनीया or चर्त्तनीया. ^d One inter-
 prets this, misapprehension. ^e And विपक्ष्यः. ^f Some make the four
 terms, others the two first of them, synonymous with the preceding.
^g And पर्व्यायः. ^h Sending of a servant on an errand after calling him.
ⁱ At a solemn act of religion ; reciting hymns and prayers. ^j For
 eradicating clusters of gramineous plants : some say for cutting the
 stalks ; others explain the term a basket to receive heads of Indian
 corn, &c. ^k Also सखन्नं, —नी. ^l Turned by a string. ^m Or piling it up.

Swallow- ing, &c. a	37. निगारेऽन्नारः विद्यावेद्ग्राहा (सु. गरणादिषु)
Stopping, ceasing.	आरत्नवरति विरतव उपरामे
Spitting.	(वा खिवां तु) निष्ठेवः
Speed.	निष्ठूति निष्ठेवनं निष्ठीवन (मित्थभिन्नानि)
Conclusion.	जवने जूतिः
Fever.	साति क्षुः स्वसाने (स्वादु)
Driving of cattle.	उद्वज (सु.) पशुप्रेरणम्
Curse.	अकरणि (दित्वादवः शप्ते)
Aggregate patrony- mic. g	(गोत्रान्तेभ्य सस्य वृन्दमित्यौ, पगवका (दिकम्)
Multitude of loaves and ples. h	40. आपूपिकं शाष्कुलिकं (मेवमाद्यमचेतसाम्)

1 उ—, 2 उ—, 3—ति, 4 अ—, 5—ति.
6 नि—, 7 जो—क.

* The four terms, here exhibited, differ in signification. निगारः, swallowing. उद्गारः, vomiting. विद्यावः, cough; some say, sound. उद्ग्राहः, taking up: also, replying in argument. ^b Or उपरामः. ^c Fem. निष्ठेवा. Some say, also neuter निष्ठेवं. ^d Likewise क्षुतिः. Some add जूतिः and जवन*. ^e End of action. ^f So similar terms of imprecation. As अजवननिः, अजीवनिः, अजपाहः, निपाहः, &c. Ex. तस्माजीवनिरेवासु, May he not live! ^g Instanced in the text; जोपगवकं, a multitude of descendants of UPAGU. So गार्गकं, a multitude of descendants of GARGA. दाक्षकं,—of DAKSHA. ^h Respectively: stated as instances of nouns of multitude of inanimate things.

- (मासवानाम्) मासव्यं^{n a} Multitude of boys.
- (सहायानां) सहायता^f —of coadjutors.
41. हत्वा (हत्तानां)^f —of ploughs.
- ब्राह्मण्य बाह्व्ये (तु द्विजन्मनाम्)^{" "} —of priests.
- (हे पशुकानां इष्टानां) पार्श्वे इष्टय (मनुजमात्)^{" "} —of ribs and back-bones.
b
42. (हत्तानां) खनिनी खत्वा (ऽथ)^{f f} —of threshing floors.
- (ऽथ) मानुष्यकं (हत्तानां)["] —of men.
- ग्रामता जनता धूम्या पाश्चा नत्वा (इयक् इयक्)^{f f f f f} —of villages, &c. c
43. (अपि) साहस्य कारीय चार्मसावर्षया (दिकम्)^{" " " 1 "} —of thousands, &c. d

1 चा—च.

* Some read मानव्यं. ^b Respectively. * In order : multitude of people ; accumulation of smoke ; abundance of fetters ; great quantity of reeds, (or multitude of ropes or of throats : for नद्य has all these senses.) ^d In order : multitude of pieces of dry cow-dung ; abundance of hides (or of shields) ; collection of prayers and incantations delivered by the sage AT'HARVAN : besides other similar terms : as चार्मस्य, assemblage of coats of mail ; चार्मिन्, multitude of men in armour ; चार्मिन्, —of men holding shields ; चाक्कारं, —burning or burnt coals ; क्षेत्रं, —of fields.

L 1

CHAPTER IV.

SECTION I.

1. (नानार्थाः केपि कान्तादिवर्गेषु वाच्य कीर्तिताः
भूरि प्रयोगा ये वेधु पर्यायेषुपि तेषु ते)

1 Sky, ether.
2 Heaven.

2. (आकाशे त्रिदिवे) नाको

1 World.
2 People.

लोक (सु. मुचने जने)

1 Verse.
2 Glory.

(पद्ये वयसि च) श्लोकः

1 Arrow.
2 Sword.

(शरे खड्गे च) सावकः

1 Shakal.
2 God of water.
1 Fried rice flatten-
ed. 2 Infant.

3. जम्बुको (क्रोटु वदणौ)

1 Sight, look.
2 Light.

दृष्टुको (चिपिटार्भको)

आलोको (दर्शनोद्योतौ)

1 A double drum. 2 A large drum.

(भेरी पटहम्) आनको

1 Mark.
2 Flank. c
1 Spot.
2 Defama-
tion.

4. (उत्थङ्ग चिह्नयोर) चङ्कः

कलङ्को (ऽङ्गापवादयोः)

* Or सावकः. Some read शारकः. ^b Some reverse the interpretations : one of these instruments is a large drum beaten at both extremities ; the other, at one end only. ^c The side above the hip, where women place young children in carrying them. Also 3 A cypher or figure.
4 An act of a drama. 5 Variegated or spotted.

^m
तक्षका (नागवर्द्धक्योर्)

1 A carpen-
ter. 2 The
chief of
snakes. a

^m
चर्कः (स्तुटिकसूर्ययोः)

1 Crystal.
2 The sun. b

^m
5. (मासते वेधसि ब्रह्मे पुंसि) कः

1 Wind.
2 *Brahma*.
3 Sun. 4 Soul.

^m
कं (शिराऽश्वनेः)

5 Head.
6 Water. c

^m
(स्नात्) पुष्पाक (सुच्छधान्ये संक्षेपे भक्तसिक्थके)

1 Shrivelled
grain.
2 Brevity. d

^m
6. (उलूके करिषः पुच्छमूलोपान्ते च) पेचकः

1 An owl.
2 Root of a
tail. e

^m
(कमण्डलौ च) करकः

Water-pot. f

^m
(सुगते च) विनायकः

A *Buddha* or
saint. g

^m
7. क्विष्णु (ईक्षे वितसौ च)

1 Cubit. h
2 A span.

^m
(शूककीटे च) वृश्चिकः

Scorpion. i

^m
(प्रतिबले) प्रतीक (स्नि.पुं.कदेशे च पुंस्ययम्)

An integrant
part. j

* Or of demi-gods shaped like snakes, abiding in the infernal regions. Also 3 Speaker of the prologue to a drama. ^b Also 3 *Asclepias gigantea*. 4 Copper. 5 A title of *Indra*. ^c Also 7 Joy. ^d Others say, 2 Celerity. 3 Lump of boiled rice. ^e That is of an elephant's tail. ^f Especially a hollow Cocoanut, or gourd. Also m. f. 2 Hail. m. 3 Pomegranate. 4 A bird (Curlew.) m. n. 5 A box to hold beetle-leaf. ^g Also 2 Title of *GANE'SA*. 3 Title of *YAMA*. 4 Name of *VISHNU*'s eagle. 5 A spiritual teacher. 6 Obstacle; difficulty. ^h Whether the measure, or the forearm. ⁱ The insect; as well as the sign of the zodiac. Also, 2 The month during which the sun is in Scorpio. Likewise, 3 A crab. 4 A hairy caterpillar. 5 Name of a tree (*Vangueria Spinosa*). ^j And m. f. n. 2 Contrary: not consonant. 3 Inverse.

1 Gentian. a
2 A fragrant
grass. b

8. (स्याद्) भूतिक (गु भूनिचे कतृचे भूकृते ऽपि च)
1 f d

Sorts of Cu-
cubitace-
ous plants. c

(ज्योत्स्निकायां च घोषे च) कोषातक्य
(ऽय कट्फले

A white sort
of Mimosa. e

9. सिते च चहिरे) सोमबल्कः (स्याद्)

(ऽय सिङ्गके

1 Incense.
2 Meal of
sesame. f

तिलकल्के च) पिश्याकोः

Asafoetida. g

बाङ्गीकं (रामठे ऽपि च)

1 INDRA.
2 Bdellium.
3 Owl. j

10. (महेन्द्रगुम्फबूककाव्याचिषु) कौशिकः

1 Disease. e
2 Pain.
3 Fear. k

(रक्तापचक्षास. 1) तद्धः

g small. l

(खल्पे ऽपि) चुङ्गक (चि. पु)

1—की.

2 का—.

* Gentiana Chirayta, Roxb. † Andropogon Schoenanthus : and another kind. Some, varying the interpretation, make this a name of the *Káyaphal*. * Vizt. 1 Trichosanthes dioeca. 2 Luffa Pentandra and Acutangla, R. Likewise 3 Achyranthes aspera. Also 4 Night. † And कोषातकी. * Also 2 the *Káyaphal*. † Likewise 3 Oilcake of sesame. 4 Asafoetida. 5 Saffron. ‡ Also 2 Saffron. And m. 3 Name of a country. 4 Horse bred in that country. 5 Man of a low tribe. ‡ And बाङ्गीकं, बाङ्गिकं, or बाङ्गीकं. † Also 4 Snakecatcher. Likewise 5 Ichneumon (viverra mungo). 6 Title of VISWA MĪTRA. 7 Skilled in dictionaries. And f. कौशिकी. 8 Title of GAURĪ. 9 Name of a river in Bengal. Or कौशिकः—की. * Also 4 Sound of a drum. † Also 2 Hard. 3 Low, vile. 4 poor, indigent. 5 Youngest. ‡ Fem. चुङ्गका. Also चुङ्गकः—का.

11. जैवालकः (यथाह्ने ऽपि) The moon. a
 (सुरे ऽप्यश्वस्य) वर्त्तकः A horse's hoof. b
 (आग्ने ऽपि) पुच्छरीके (ना) A leopard. c
 (यवान्यामपि) दीपकः An aromatic seed. d
 12. शाखाटकाः (कपि क्रोटृ खानः) 1 Ape.
2 Dog.
3 Shakal.
 (स्वर्णे ऽपि) नैरिकम् Gold. f
 (पीडाये ऽपि) व्यलीकं (खादु) Pain. g
 व्यलीकं (तृप्तिये ऽवृते) 1 Falsehood.
2 Any thing displeasing.
 13. (शीखान्वयाव) ऽनूके (हे) 1 Disposition. 2 Race, family. i
1 part.
2 Scale of a fish. 3 Bark.
 शल्के (शकलवल्कले)

1—क.

^a Also m. f. n. 2 Long-lived. 3 Thin. ^b And m. f. 2 A quail.
^c Also 2 The elephant posted in the S. E. to uphold the world.
 3 A proper name (the author of a dictionary). 4 A variety of the
 sugar-cane. Likewise n. 5 A white lotos. 6 A white umbrella. 7 A
 medicinal drug. ^d Ligusticum Ajowan, Roxb. Or else Apium involu-
 cratum, R. Also 2 Cumin (Cuminum Cyminum). 3 Celosia Cristata.
 4 A lamp. 5 In rhetoric, a certian elegance of construction. ^e Or
 दीपकः m. n. 1 Ligusticum Ajowan R. 2 Apium involu-
 cratum, R. 3 Celosia cristata. ^f Also 2 Red orpiment. 3 Red chalk. ^g Likewise
 2 Any thing displeasing. 3 Unfit to be done. 4 Strange. 5 Reverse.
 Also m. 6 Addicted to an unnatural crime. ^h Also : 3 The fore-
 head. ⁱ Likewise m. 3 A former state of existence.

1 A weight. a
2 Gold. 3 Ornament on the
breast.

(साष्टे यते सुवर्णानां हेमपरोभूषणे पले

14. दीनारे ऽपि च) निष्को (ऽस्त्री)

1 Sin.
2 Fraud. b

कल्को (ऽस्त्री समसैनयोः

दन्धो ऽप्य)

1 SIVA'S
bow. 2 Tri-
dent. c

(ऽय) पिनाको (ऽस्त्री मूलशङ्करधन्वनाः)

A female
elephant. d

15. चेनुका (तु करेणवां च)

Cloudiness.
e

(मेघजाले च) कालिका

1 Agony.
2 Explanato-
ry verse. f

कारिका (वातनादयोः)

An earring.
g

कर्णिका (कर्णभूषणे

* One of 108 *suvarnas*. Also one of 4 *suvarnas*. Likewise one of 2 *karshas*. ^b Also 3 Dirt. 4 Ordure. 5 Sediment. 6 Levigated powder. 7 The belleric myrobalan. And m. f. 8 Sinful; wicked. ^c *Siva's*; some say, any trident. Also 3 A shower of dust. ^d Also 2 A milch cow; especially one which has recently calved. 3 Dagger. Likewise m. 4 Proper name; a demon slain by KRISHNA. n. 5 A herd of kine. 6 Gesture of a woman. ^e A multitude or succession of clouds. Also: 2 A dark cloud threatening rain. 3 A fog or mist. 4 Blackness. 5 Black. 6 The Goddess GAURI. 7 Name of a terrific goddess. 8 A female crow. 9 A black scorpion. 10 Spikenard. 11 A sort of potherb. 12 A branch of a Cucumber plant. 13 A line of hair reaching to the navel. 14 Price of a commodity on credit. 15 Interest at a monthly rate. 16 Spirituous liquor. 17 A stain or defect in gold, &c. ^f Or, as otherwise read, 3 Interest at any stipulated rate. 4 Action in general. Also 5 An art or profession. 6 A female rope-dancer and tumbler. ^g Also 2 The pericarp of a lotos. 3 The tip of an elephant's trunk. 4 The middle finger.

16. करिहस्ताङ्गौ पद्मबीजकोष्ठां)

(त्रिपुस्तरे)^a^{m f n}
वन्दारकौ (रूपिमुख्याब्)^{m f n}
एके (मुख्यान्वकेवसाः)

17. (स्वाहाम्बिकः) कौकुटिको (वशादूरैरितेक्ष्णः)

^{m f n}
काकाटिकः (प्रभोर्भाकर्यौ कार्त्तव्यमन्त्रे यः)

18. (भूधन्वितम्बवक्ष्ये चक्रेषु) कटको (ऽस्त्रियाम्)

^m
(क्षय्ये क्षुद्रगमौ च लोमहर्षे च) कण्टकः1 Hand-
some.
2 Chief,
Principal. b
1 Chief.
2 Other.
3 Alone.
4 One.
Hypocriti-
cal. c1 Attentive.
2 Indolent.
d
1 Side of
a hill.
2 Bracelet.
3 Circle. e
1 A thorn.
2 A paltry
foe. 3 Hair
on end. f

^a The following admit the three genders. ^b Also m. 3 A god.
⁴ A general or leader of an army. ^c Also, 2 One who never looks far
before him; but steps with caution for fear of treading on insects.
^d Watchful of his master's looks. 2 Careless or incapable of work.
3 Mode of embrace. ^e Also 4 A ring on an elephant's tooth. 5 An
army. 6 A metropolis. 7 Sea salt. ^f Also 4 A fishbone. 5 Finding
fault. This and the preceding line are omitted by most commentaries.

SECTION II.

1 Bright-
ness. 2 Ray
of light.

3 Flame. a

1 A bee.

2 An arrow.

An aurifer-
ous gem. b

Organ of
sense. c

1 Ray of
light.

2 Flame. d

19. मयच्छ (स्मि.ट्कर ज्वालास्व)

(ऽजिवाद्यौ) शिखीसुखौ

यंखौ (निधौ लयाटास्मि कस्यौ न खौ)

(मिद्वे ऽपि) खम्

20. (वृषिज्वाले अपि) शिखे

SECTION III.

1 A moun-
tain. 2 A
tree. e

1 Wind.

2 An arrow. f

1 An arrow.

2 The sun.

3 A bird. g

1 A bird.

2 The sun. h

1 Areca. i

2 Multitude.

(शैखट्यौ) नगावगौ

आयुगौ (वासुविशिष्यौ)

(शरार्कविहगाः) खगाः

21. पतङ्गौ (पक्षिख्यौ च)

पूगः (कसुकटन्दयोः)

1—ख।

2 मग.

3 खन.

* Also 4 Beauty. b And 2 The bones of the forehead. m. n. 3 A shell, a conch. 4 In numeration, the twelfth place of figures. ° Also 2 Vacuity. 3 A cypher. 4 Heaven. 5 The sky. 6 Auspiciousness. d Likewise 3 A branch. 4 A radicant branch. 5 Crest of a peacock. 6 Lock of hair on the head. 7 Chief, principal. ° Also 3 A serpent 4 The sun. f Likewise m. f. n. 3 Fleet, moving with speed. ° Also 4 A planet. 5 A grasshopper. 6 A god. 7 Sound. h Also 3 A grasshopper. 4 Brasil-wood. i Masc. The palm (Areca faufel). Neut. Its nut.

(प्रयवो ऽपि) चगा ^m	Cattle. a
वेगः (प्रवाहजवयोऽपि) ^m	1 Stream. 2 Speed. b
22. पराङ्गः (कौसुमे रेखौ खानीयादौ रजस्यपि) ^m	1 Pollen of flowers. 2 Dust. c
(गजे ऽपि) नागमातङ्गाद् ^m	An elephant. d
अपाङ्ग (शिखके ऽपि च) ^m	A circlet on the forehead. e
23. स्वर्गः (स्वभावनिर्मोक्षनिश्चयाध्यावदृष्टि) ^m	1 Nature. 2 Relinquishment. f
योगः (सम्बन्धनोपायध्यानसङ्कतियुक्तिषु) ^m	1 Armour. 2 Means. g
24. भोगः (सुखे क्षयादिभूतावृहेषु, फलकावयोः) ^m	1 Enjoyment. 2 Hire. h
(चातके हरिषो पुंशि) शारङ्गः (शबले त्रिषु) ^{m j}	1 Sort of bird. 2 A deer. i

^a Likewise 2 Deer. 3 An elephant with white marks on his forehead. 4 A constellation (the head of Orion). 5 Search. ^b Also 3 Rapid transition, as of mind or wind. 4 Call of nature. ^c And 3 Fragrant powder. Also 4 Eclipse. 5 Coral. ^d Also नागः. 2 A snake (Coluber naja: and a sort of demigod shaped as a serpent). 3 A cruel person. 4 Name of a country. 5 In comp. Pre-eminent. 6 Mesua ferrea. 7 Rottlera tinctoria, R. 8 Cyperus pertenuis, R. Likewise चातङ्गः. 2 A race of mountaineers. 3 The sacred fig-tree (Ficus religiosa). ^e Also 2 Corner of the eye. 3 A lame or maimed person. ^f Likewise 3 Certainty. 4 A chapter or section. 5 Creation. Also 6 Perseverance. ^g And 3 Meditation. 4 Union. 5 Junction. Also 6 Keeping a fixed posture. 7 Lucky conjuncture. 8 In astrology. A mode of reckoning the moon's longitude. ^h And 3 Expanded head of a serpent. 4 Body of a serpent. Also 5 Eating. 6 Nurture. ⁱ And m. f. n. 3 Variegated. Also m. 4 An elephant. 5 A bee. 6 A peacock. ^j Or शारङ्गः.

M m

An ape. a

25. (कपौ च) पूवगः^m

1 Curse.

2 Defeat. b

(ग्रापे त्व.) ऽभिषङ्गः (पराभवे)^m

1 A yoke.

2 A pair.

3 An age. c.

(वानाद्यङ्गे) युगः (पुंसि)^m

1 Heaven.

2 An arrow

3 A bull.

4 Speech. d

सुगं (सुम्मे क्षतादिषु)ⁿ26. (स्वर्गेषुपशुवाग्वज्रदिग्ने तदृषिभूजले)ⁿलज्जदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि) गौर^{m f e}

1 A mark.

2 Privy part. f

1 Prefera-

bleness.

2 Summit. g

लङ्कं (चिह्नं शेषयोः)ⁿ27. ऋङ्कं (प्राधान्यसाम्बोध.)ⁿ

1 The head.

2 Privy part. h

मराङ्कं (मूर्ध्निगुच्छयोः)ⁿ1 Prosperi-
ty. iभगं (श्रीकाममाहात्म्यवीर्यवत्पार्ककीर्तिषु)ⁿ

^a Also 2 A frog. 3 Sort of bird (a diver). 4 The dawn: the charioteer of the sun. ^b Also 3 Oath. 4 Groundless imputation. 5 Embrace. ^c The *Kṛitā*, *Trétā*, *Dvāpara*, and *Kālī*. Also 4 A measure of four cubits. ^d And 5 The thunderbolt. 6 A region or quarter. 7 An eye. 8 A ray of light. 9 The earth. 10 Water. Likewise 11 The sun. ^e Masc. in some senses; and fem. or even neut. in others. ^f *Membrum virile*. Also 3 A sign or token. 4 The Symbol of *Siva*. ^g Of a mountain. Likewise 3 A home. Also fem. 4 A sort of fish (*Silurus pungentissimus*). 5 A poisonous plant. ^h *Pudendum muliebne*. ⁱ Or 2 Beauty. And 3 Love, desire. 4 *Pudendum muliebne*. 5 Excellence (virtue, knowledge, &c.) 6 Strength, Vigour. 7 Care. 8 Glory, fame. And m. n. 9 One of the twelve suns. Also 10 The Moon.

SECTION IV.

28. परिषः (परिधाते ऽस्ते ऽप्य)^m

1 Destruction.
2 An iron club. a

सोषो (हृन्दे ऽन्मसां रये)^m

1 Multitude.
2 A current. b

मूल्ये पूजाविधात्) ऽर्घा^m

1 Price.
2 Mode of adoration. c
1 Sin. 2 Pain.
3 Passion.

(ऽहो दुःखव्यसनेष्व) ऽवम्ⁿ

29. (निषिद्धे ऽपि) वस्तुः^{m f n}

Pleasing. d.

SECTION V.

काचाः (शिक्यच्छेदेदृगुजः)^m

1 A swing. e.
2 Glass. f

विपर्यासे विस्तरे च) प्रपञ्चः^m

1 Reverse.
2 Copiousness. g

(पावके) शुचिः^m

30. (मास्यमात्ये चाप्युपधे पुंसि मेध्ये सिते त्रिषु)^f

1 Fire. 2 A tried minister.
3 A month. h

(अभिषुङ्गे सृष्टायाश्च गभस्तौ च) वचिः (स्त्रियाम्)^f

1 Passion.
2 Desire. i

a Or 3 A club armed with iron. 4 In astrology, One of the *Fôgas*. b Of water. Also 3 Succession. c Or of showing respect. d Also 2 Small. 3 Light. And n. 4 Quick. e For suspending a load. f And 3 A disease of the eye. g And 3 Error or illusion. 4 Prolixity. 5 Abundance. Also 6 Delusion. h That of *A'shád'ha* or of *Jyaisht'ha*. Or 4 The Hot season. 5 The sentiment of love. And m. f. n. 6 Pure. 7 White. i And 3 A ray of light. Or 4 Intentness. 5 Splendour. 6 Beauty.

SECTION VI. a

- 1 Clear. 2 A bear. b 31. (प्रसक्ते भङ्गुकेय.) ऽच्छो^m
 1 A cluster. 2 Sort of necklace. c गुच्छः (शवकशरयोः)
 1 Hem of a garment. d (परिधानाश्ले) कच्छो^m (जलप्रान्ते त्रिबिङ्गकः)^{m f n}

SECTION VII.

- 1 A peacock. 2 VISHNU's bird. 32. (केकिताश्याव) ऽहिमुजौ^m
 1 A tooth. 2 A regenerate man. e (दन्तविप्राश्लज्ज!) द्विजाः^m
 1 VISHNU. 2 SIVA. 3 A goat. f अजा (विष्णुहरश्लागा)^m
 1 A cowpen. 2 A road. g (गोष्ठाध्वनिवशा) व्रजाः^m
 1 A deified saint. 2 YAMA. h 33. धर्म्मराजौ (जिनवर्मौ)^m
 An elephant's tooth. i कुच्छो^{m n} (दन्ते ऽपि न क्षियाम्)

^a The stanza, constituting this section, is omitted by most commentators. ^b Also 3 Crystal. ^c Likewise 3 A clump. 4 A multitude or assemblage. ^d And m. f. n. (some say m.) 2 Bank or shore. Also m. 3 Sort of tree (Hibiscus Populneoides). ^e Of the three first tribes. And 3 An oviparous animal: a bird, &c. ^f Also 4 *Brahmā*. 5 *Cupid*. 6 A sheep. 7 Proper name; Son of RACHU. ^g And 3 A multitude. ^h Also 3 Title of YUD'HIST'HIRA. ⁱ Likewise 2 An harbour.

^m
वसन्ते (चेतपूर्वारे)

1 A field. 2 A city gate. a
3 A pretty woman.

^f
वसन्ता (वस्तुदर्शना)

^{1 f}
34. (समे क्षांश्चे रणे ऽप्या) जिः

1 Even ground.
2 War.

^f
प्रजा (स्यान्ततौ जनेः)

1 Progeny.
2 People.

^m
पञ्चौ (यक्षययाह्वी च)

1 A conch.
2 The moon.
b

^{m f n}
(स्वके निन्दे) निजं (निध)

1 Own.
2 Perpetual.

SECTION VIII.

^m
35. (पुंस्यामनि प्रवीक्षे च) चेत्तन्त्रो (वाचसिद्धकः)

1 Soul. c

^f
संज्ञा (स्याच्चेतनानामहस्याद्यौषार्थसूचना)

1 Thought.
2 Name.
3 Hint. d

^m
36. हेमन्त्रौ (वेद्यविद्वांसौ)

1 A physician. 2 A wise man.

^m
ज्ञो (विद्वान्मोमजो ऽपि च)

1 A wise man. 2 BU.
D'HA. e

1 वाचि.

* Also 3 War. b Also 3 *Dharmantari*. 4 A tree (*Eugenia acutangula*). And n. 5 A Lotus. c And m. f. n. 2 Skilful. d Also 4 Proper name; the wife of the sun. e First of the lunar race.

SECTION IX.

A crow. a	^m (काकेभगण्डौ) करटौ
An elephant's cheek.	^{m c} (गजगण्डकटी) कटौ
2 The hip. b	
1 Bald.	^{m e}
2 Without prepuce. d	37. शिपिविष्ट (सु खलतौ दुश्मनि महेष्टरे)
1 divine artist. f	^{1 m g} (देवशिल्पिन्यपि) त्वष्टा
Destiny. h	ⁿ रिटं (देवे ऽपि न ह्योः)
Pungency.	^m 38. (रसे) कटुः
Improper act. i	^{2 n} कटु (कार्मे त्रिषु मत्सरतीक्ष्णयोः)
1 Happiness.	ⁿ रिटं (शेमाशुभाभावेषु)
2 Ill luck. j	
Happiness.	ⁿ ऽरिटं (त शुभाशुभ)
2 Misery. k	
1 Illusion.	39. (मायानिचलचम्बेषु कैतवानृतराशिषु
2 Fraud.	

1—टु.

2 कटु.

^a And 2 An elephant's cheek. Also 3 A person speaking nonsense. 4 One following a blamable profession. ^b Also 3 A mat. 4 A dead body. And f. (कटी). 5 Long pepper. ^c Nom. कटः. But some, by a slight variation of the reading and interpretation, make कटिः the term in both acceptations; or else कटिः and कटः. ^d Naturally so. Or 3 A leper. 4 Title of SIVA. 5 KRISHN'A. ^e And शिपिविष्टः or शिपिविष्टः. ^f VISWAKARMA. Also 2 A carpenter. 3 In mythology, One of the twelve suns. ^g Or तष्टा (टु). ^h Also m. 2 Time. ⁱ And m. f. n. 3 Envious. 4 Fierce. 5 Displeasing. Also f. 6 Mustard. 7 A medicinal plant. vulg. Catuci. ^j And 3 The reverse of ill luck. Also 4 Destruction. 5 Sin. ^k Also 3 Sign of death. 4 Spirituous liquor. Likewise m. Garlic. 6 Melia azaderekht. 7 A crow.

- ^{m n}
- अवोधने शैलशृङ्गे सीराङ्गे) कूट (मुखिवाम्) 2 Lic. 4 As-
semble. 5 Summit. a
40. (सूक्ष्मैलावां) मुटिः (स्त्रीस्यात्कालेऽल्पे संशयेऽपि सा) 1 Small car-
damum. 2 An
instant. b
1 End of a
bow. 2 Emi-
nence. c
1 A root.
2 Clotted
hair. d
- ^{1 f}
- (अर्त्युत्कर्षाच्च यः) कच्छो
- ^f
- (मूले लग्नकचे) जटा
- ^f
41. अटिः (फले सखद्वौ च)
- ^f
- दृष्टि (चर्चनेऽपि दर्शने)
- ^f
- दृष्टि (वर्गनेच्छयोः)
- ^{f h}
- दृष्टि (निश्चिते वज्रले त्रिषु)
- ^{m f n}
42. कटे (तु कृच्छ्रगहने)
- ^{m f n}
- पटु (हौ वाच्यलिङ्गौ च)

- 1 Consequence.
2 Opulence. e
1 Knowledge
2 An eye.
3 Sight.
1 A sacrifice.
2 Desire. f
1 Certain. g
1 Painful.
2 Difficult. i
1 Diligent.
2 Skilful. j

1—टि.

^a Of a mountain. And 6 Ploughshare. 7 Body of a plough.
8 Uniform substance (as the etherial element, &c.). 9 A trap for deer.
10 A hammer. Likewise 11 A jar. 12 Name of a plant. ^b And 3 An
atom. 4 Doubt. ^c And 3 Edge of a weapon. 4 A corner or angle. 5
In numeration, Ten millions. ^d Also 3 Spikenard. ^e Also 3 Praise.
^f Likewise 3 A memorial verse. ^g The subject of ascertainment. And
m. f. n. 3 Much. Also f. 4 Creation. ^h Or कृष्ट. Likewise Created,
fabricated. ⁱ Not easily attainable. ^j And 3 Fierce. 4 Cruel.
5 Hale. Also m. 6 A plant (Trichosanthes dioica) n. 7 Salt.

SECTION X.

SivA. a

नीलकण्ठः^m (शिवे ऽपि च)1 The sto-
mach. 2 A
granary. b43. (पुं^mसि) कोष्ठे^f (ऽन्तर्जरं कुक्षले ऽन्तर्हन्तया)1 Confirma-
tion. c

निष्ठा (निष्पत्तिनाशान्ताः)

1 Excellence.
2 Limit.
3 Region. dकाष्ठे^{1 f} (त्वर्धे स्थितौ दिशि)

Pre-eminent. e

44. (निष्पु^{m f n}) ज्येष्ठे^f (ऽतिशये ऽपि)1 Very young.
2 Small. fकनिष्ठे^{m f n} (ऽतिशुवाक्ययोः)

A staff. g

दण्डो^{m n} (ऽस्त्री वरुणे ऽपि स्त्राद)1 A globe or
ball. 2 Raw
sugar. hगुष्ठे^m (गोलेषुपाकवाः)1 A serpent.
2 A carnivo-
rous beast. i45. (सर्पमांसात्पथ^m खाडी)

1 काष्ठा.

^a Also 2 A peacock. 3 A blue jay (Coracias Indica, &c.) 4 A galli-
nule. ^b And 3 An apartment. Also 4 Own. ^c And 2 Disappearance.
3 Destruction. Or 4 Stop. 5 Steady practice. ^d Or quarter. Also 4 A
measure of time ; 18 twinklings of an eye. 5 A place. 6 A plant
(Amomum Anthorhiza). Likewise n. 7 Wood. ^e Also 2 Eldest. 3 Very
old. Likewise m. 4 The month so called. And f. 5 The constellation.
^f Also 3 Youngest. And f. 4 The little finger. ^g Likewise 2 A
measure of four cubits. 3 A churning stick. 4 A measure of time ;
24 minutes. 5 Punishment. 6 YAMA ; the Judge of the next world.
7 A companion of the sun. 8 A column of troops. 9 A stem or trunk.
^h Also f. 3 Euphorbia Tirucalli, &c. ⁱ As a tiger, &c. Also 3 A
wicked man.

	^{1f} ^f b	
	नोखवाचस्त्रि.) डा इला:	1 A cow. ^c 2 The earth. 3 Speech. a
^f	बुडा (वंशशलाकापि)	A bambu rod. c
	^f	
	माडी (काले ऽपि घट्चये)	An Indian hour. d
^m ⁿ		
46.	काण्डो (ऽस्त्री दण्डवाणावर्गवसरवारिषु)	1 A stem. 2 An arrow. e
	ⁿ	
	(स्याद्) भाण्ड (मृशभरणे ऽमत्रे मूलवणिग्धने)	Trappings of a horse. f

SECTION XI.

	ⁿ	
47.	(भयप्रतिज्ञयोर्) वादं	1 Much. 2 Promise. g
	ⁿ	
	प्रगाढं (भयहृच्छयोः)	1 Much. 2 Difficult. h
	^m ^f ⁿ	
	(यत्तस्य लो त्रिषु) हटौ	1 Able. 2 Bulky. i
	^m ^f ⁿ	
	व्यूढौ (ऽविन्यससंहतौ)	1 Arranged. 2 Compact. j

1 इडा.

^a And 4 Wife of BUDHA and daughter of IKSHWA'KU. ^b The word is written both ways. ^c Likewise 2 A war whoop. And m. 3 Venom. ^d Equivalent to 24 minutes. Also 2 A pipe or tube. 3 A vein or artery. 4 The guts. 5 A fistulous sore. 6 The hollow stalk of a lotos, &c. ^e And 2 Bad. 3 A chapter. Or 4 A horse. 5 Multitude. Likewise 6 Opportunity. 7 Water. Also 3 A Cluster ; or a shrub. 9 A branch of a tree. ^f Some say, his saddle. And 2 A vessel. 3 Stock or capital. Also 4 An ornament. ^g Some make the term indeclinable. ^h Or 3 Pain. 4 Firm ⁱ Also 3 Strong. 4 Firm. 5 Confirmed. 6 Much. ^j Likewise 3 Large.

N n

- 1 Child.
 2 Human foetus.
 1 Son of BALI. 2 An arrow. a
 1 A particle.
 2 Eye of corn. b
 1 Multitude.
 1 A stake at play. 2 Wa- ges. d
 1 A bow string.
 2 Quality. e
 1 State of be- ing unem- ployed. f
 1 Tribe.
 2 Colour. g

48. ^mअगो 'अर्भकेष्वैषगर्भे)

^mबाणा (बलिस्तुते शरे)

^mकयो! (ऽतिदूक्षो धान्याये)

(संघाते प्रमथे) ^mगणः

49. ^mपणो! (द्यूतादिद्यूतृष्टे भृतौ मूल्येधने ऽपि च)

(मौख्यां द्रव्याश्रिते सत्त्वशुक्लसन्ध्यादिके) ^mगुणः

50. (निर्व्यापारस्थितौ कालविशेषोत्पद्ययोः) ^mक्षणः

^mवर्णो! द्विजादौ शुक्लादौ स्तुतौ!

^{m n}वर्ण (न्तु वाक्षरे)

1 The Sun. h 51. ^mअवगो! (भास्करे ऽपि स्यादवर्णभेदे ऽपि च त्रिषु)

1 SIVA. i ^mस्यायुः (शर्वे ऽयु)

1 A raven. j (ऽय) द्रोणः ^m(काके ऽपि च)

1 Sound. k (रवे) ^{m l}रणः

^a Also 3 Sound. And m. f. 4 A plant (blue Barleria). 5 Wages of weaving. ^b Also 3 A spark of any gem. And f. 4 Long pepper. 5 Cuminum cyminum. ^c And 2 S'IVA's attendants. ^d And 3 Price. 4 Wealth. 5 A commodity. 6 Business. 7 A weight; two *tolas*. 8 In tale, twenty *gandās* of cowries. ^e And 3 Epithet. 4 A rope. 5 A cook. ^f And 2 A minute of time (the 6th part of a *ghatī*; some say the 12th part of a *muhurta*). 3 A moment. 4 A festival. 5 Dance and song. ^g Also 3 Praise. 4 Narration. m. n. 5 A letter of the Alpha- bet. ^h And m. f. n. 2 Dark red. Also m. 3 The Charioteer of the sun. 4 The dawn. And f. 5 Madder. ⁱ And m. n. 2 A pollard, or trunk of a lopped tree. 3 A spear. 4 A nest of termites. ^j And 2 A measure of capacity. 3 Proper name: the military preceptor of the *Pān'davas*. ^k And m. n. 2 War, battle. ^l This stanza is omitted by many commentators.

52. ग्रामणी (नापिते पुंसि अष्टे ग्रामाधिपे त्रिषु)	1 A barber. a
उर्यो (मेघादिलोमि स्यादावर्त्ते चान्तराङ्गुवौ)	1 Wool, felt, &c. b
53. हरिणी (स्यान्मृगी हेमप्रतिमा हरिता च वा)	1 A doe. 2 A golden image. d
(त्रिषु पाण्डौ च) हरिणः	Yellowish white. e
स्थूणा (सन्धेऽपि वेश्मनः)	A house post. f
54. तृष्णो (सृष्टापिपासे द्वे)	1 Desire. 2 Thirst.
(जुगुप्साकरणे) वृणो	1 Blame. 2 Pity
(वणिक्पथे ऽपि) विपणिः	1 A market. g
(सुराप्रत्यक् च) वारणी	1 Spirituous liquor. 2 The west.
55. करेणु (रिभ्यां स्त्रीनेभे)	A female elephant. h
द्रविणं (तु बलं धनम्)	1 Strength. 2 Wealth. j
शरणं (मृहरक्षितोः)	1 A house. 2 Preserver. k
त्रीपर्णं (कमले ऽपि च)	A lotos. l.

a And m. n. 2 Excellent. 3 A superintendent of a village. b And 2 A circle of hair between the eye-brows: esteemed a token of greatness. c Or उर्यो. d And 3 Green. Also 4 Sort of metre. 5 A description of women. e Also m. 2 A deer. f Likewise 2 An iron image. g Also 2 A stall or shop. See Book II. ch. 2. 2. 3 A commodity for sale. h And m. A male elephant. i Or fem. करेणू. j Also 3 Gold. k Likewise 3 Preservation. 4 Killing. l Nelumbium speciosum. Also 2 Premna spinosa and longifolia.

1 Poison.
2 War. a

56. (विषाभिमरखौहेषु) तीक्ष्णं (क्षीवे चरे त्रिषु)

1 Proof.
2 Limit. b

प्रमाणं (हेतुमय्यादायाक्येवताप्रभाटषु)

1 Instrument.
2 Field. c

57. करणं (साधकतमं क्षेत्रगालेन्द्रिवेदपि)

1 Birth.
2 Unresisted
march of
troops. d

(प्राख्युत्प्रादे) संसरण (मंसम्बाधचमगतौ
58. घण्टापथे)

1 Food vom-
ited. 2 Rais-
ing. e

(इथ वान्ताको) संसुद्धरण (मुन्ने)
(चतस्त्रि. पु)

1 A horn.
2 Elephant's
tooth.

विषाणं (स्यात्पशुश्चक्रे मदन्तयोः)

1 Declivity.
2 Humble. h

59. प्रवणः (क्रमनिम्नोर्व्यां प्रहे ना तु चतुष्पथे)

1 Miscellane-
ous. 2 Im-
pure. i

सङ्कीर्णो (निचिताशुद्धाव्)

1 Desert.
2 Salt and
barren soil.

ईरणं (मूयस्वपरम्)

a Or 3 Death. 4 Iron. 5 A weapon. 6 Any thing metallic.
7 Haste. 8 Sea salt. And m. f. n. 9 Sharp. 10 Hasty. Also m. 11 Nitre.
b And 3 Sacred ordinance. 4 Quantity. 5 Authority. ° And 3 Body.
4 Organ of sense. Also 5 Cause. m. 6 A tribe sprung from the third
and fourth classes. d Or 3 Beginning of war. And 4 A highway. Or
5 A resting place. ° As of water from a well. Or 3 Eradicating of a
tree, &c. f And चरण. g The following admit the three genders.
h And m. 3 A place where four roads meet. Also m. f. n. 4 Generous.
5 Principal. i Or 3 Mixed. 4 Of an impure or mixed tribe. j And
इरण.

SECTION XII.

60. (देवसूयौ) विवस्वन्तो^{1 n}
 सरस्वन्तो (नदार्थावा)^{2 n}
 (पक्षिताय्यौ) गरुडन्तो^{3 m}
 यकुन्तो (भासपक्षिणौ)^{4 m}
 61. (अग्न्युत्पातौ) धूमकेतू^{5 m}
 जीमन्तौ (मेघपर्वतौ)^m
 इसौ (तु पाथिनक्षत्रे)^m
 मरुतौ (पवनामरौ)^{6 m g}
 62. यन्ता (इक्षिपके सूते)^{7 m}
 भर्ता (धातरि षोडरि)^{8 m f n}
 (यानपात्रे शिखौ) पोतः^m
 प्रेतः (प्राण्यन्तरे हते)^m
- 1 A god.
 2 The sun.
 1 A river.
 2 The sea. a
 1 A bird.
 2 VISHNU'S bird.
 1 The Indian vulture. 2 A bird. b
 1 Fire. 2 A comet. c
 1 A cloud.
 2 A mountain. d
 1 A hand.
 2 The asterism. e
 1 Wind.
 2 A deity. f
 1 An elephant driver.
 2 A charioteer. h
 1 A holder.
 2 A nourisher. i
 1 A boat.
 2 A young animal. j
 1 A departed soul. k

1—द. 2—द. 3—द. 4—न. 5—द.
 6—त or —द. 7—न. 8—द.

^a Also m. f. n. ³ Juicy. f. ⁴ Goddess of speech. ⁵ A river. ^b Likewise ³ An insect. ^c Also ³ A falling star. ^d Likewise ³ The plant called *Desider*. ^e Corvus. Also ³ An elephant's trunk. ⁴ A cubit. ⁵ (In composition with केष) multitude ; pre-eminence. ^f Of a particular order. Also n. ⁴ *Medicago esculenta*. ^g चरद् or चरतः. ^h Likewise m. f. n. ³ Any person who restrains. ⁱ And m. ³ A husband. ^j Also ³ Site of a house. ^k And m. f. n. ² Dead.

- 1 The moon's descending node. a
1 A king.
2 A son. b
1 An architect. c
1 A mountain.
2 A king.
63. (ग्रहभेदे ध्वजे) केतुः^m
(पार्थिवे तमये) सुतः^m
स्यपतिः (कारुभेदे ऽपि)^m
भूचट्ट (भूमिधरे वृषे)^{1 m}
64. सूर्याभिषिक्तो (भूपे ऽपि)^m
सुतः (स्त्रीकुलमे ऽपि च)^m
(विष्णावप्य) ऽजिता ऽव्यक्तौ^m
सुत (सुष्टरि सारथौ)^m
- VISHNU. f
1 A Cartwright. 2 A charioteer. g
Wise, learned. h
1 A science.
2 An example. i
1 Charioteer.
2 A porter. j
1 Topic.
2 Mode. k
65. व्यक्तः (प्राज्ञे ऽपि)^{m f n}
दृष्टान्ताद् (उभे शास्त्रनिर्द्देशे)^{2 m}
क्षत्ता (स्यात्सारथौ दाःस्ये क्षत्रियायां च मूढजे)^{4 m}
66. दृष्टान्तः (स्यात्प्रकरणे प्रकारे कार्त्तुसर्गवार्त्तयोः)^m

1—वृ.

2—क.

3—ख.

4—घृ.

* Reckoned as the ninth planet. 2 A flag or standard. 3 A mark or symbol. 4 A comet. 5 An enemy. ^b Or 3 A king's son. And 4 fem. सुता, a daughter. ^c Or 2 A head carpenter. Also 3 A person performing a sacrifice to the planet Jupiter. And m. f. n. 4 Chief. ^d Or 2 A man of the military tribe. 3 A mixed class sprung from the 1st and 2d. 4 A chief minister. ^e And 2 A season; spring, summer, &c. ^f Also अजितः. 2 One of the *Jinas*. m. f. n. 3 Unconquered. And अव्यक्तः. 2 *Siva*. n. 3 The Supreme soul. 4 Any invisible principle. m. f. n. 5 Indistinct. ^g Likewise 3 A mixed class sprung from the 2d and 1st. 4 Quicksilver. m. f. n. 5 Generated. ^h Also 2 Evident. 3 Ascertained. ⁱ Likewise 3 Death. ^j And 3 A mixed class sprung from the 4th and 2d. 4 One sprung from the 4th and 3d. Likewise 5 Son by a female slave. ^k And 3 Whole. 4 Rumour. Story.

- ^m
आमर्त्तः (समरे वृत्तस्थाननीटद्विशेषयोः) 1 War. 2 A stage. a
- ^m
67. कृतान्तो (यमसिद्धान्तदेवाकुशलकर्मसु) 1 YAMA. 2 Right conclusion. b
- (क्षेत्रादि रसरक्तादि महाभूतानि तद्गुणाः
^{1 m}
68. इन्द्रियाण्यश्मविवर्ति शब्दोनिष्) धातवः 1 Principle of the body. c
- ^m
(कक्षान्तरेऽपि) शुद्धान्तो (रूपस्यासर्वगोचरे)
^{f t}
69. (कास्रसामर्थ्ययोः) शक्तिर् 1 An iron spear. 2 Power. e
- ^f
सृत्तिः (काठिन्यकाययोः) 1 Matter. 2 Body. g
- ^{f h}
(विस्तारवृद्धयोर्) व्रततिर् 1 Expansion. 2 A creeping plant.
- ^{2 f}
(वसती) रात्रिवेश्मनाः 1 Night. 2 A house. i
- ^f
70. (स्यार्चयोर्) अपचितिः 1 Loss. 2 Worship. j
- ^{f k}
साति (दानावसानयोः) 1 Gift. 2 Destruction.

1—य.

2—ति or —ती.

* Or 3 A theatre. 4 Name of a Country on the N. W. coast of India. 5 Inhabitant of that country. ^b Demonstrated doctrine. And 3 Destiny. 4 Sinful act. ^c Viz. phlegm, wind and bile. 2 Constituent part: as blood, flesh, marrow, &c. 3 The primary elements; earth, water, fire, air, and ether. 4 Their qualities, odour, flavour, colour, touch, and sound. 5 The organs of sense, nose, tongue, eye, skin and ear. 6 Fossil. 7 Metal. 8 Root of words; crude verb. ^d The king's private palace, or apartments of his women. Also 2 The king's wife, or concubine. ^e Likewise 3 Energy of a divinity: as GAURĪ of ŚIVA. ^f शक्तिः or शक्ती. ^g Or a definite form. ^h व्रततिः or व्रततिः. ⁱ Also 3 Stay, abode. ^j Likewise 3 Expense. 4 Exclusion. ^k Some add सतिः and सन्तिः.

1 Pain. 2 End
of a bow.

^{f a}
चर्त्तिः (पीडा वगुणोच्चोर्)

1 Kind or
sort. 2 Birth.

जातिः (सामान्यजननोः)

1 Usage.
2 Oozing. c

^{1 f}
71. (प्रचारस्यन्दो) रीतिर्

1 Calamity
of season. d

^f
इति (हिंस्रप्रवासयोः)

1 Gain.
2 Obtaining. e

^f
(उदये ऽधिगमे) प्राप्तिः

1 Three sa-
crificial fires.

^f
वेता (त्वं ऽग्निहोत्रे युगे)

A harp. g

^f
72. (वीणाभेदे ऽपि) महती

1 Ashes.
2 Success. h

^f
भूति (भस्मानि सम्पदि)

1 River of
snakes. 2 City
of serpents. i

^{2 f}
(नदीनगर्थोर्नागानां भोगवत्.

^f
(ऽथ सङ्करे

1 Combat.
2 Company.
3 Assembly.

^f
73. संगे सभायां समितिः

1 Wane,
loss. 2 A-
dode. j

^f
(क्षयवासावपि) क्षतिः

1 Sun-beam.
2 Weapon.

^{3 f}
(रवेरर्चिषु शस्त्रं च वज्रिज्वाला च) हेतवः

3 Flame.
1 The world.

2 Sort of
metre. k

^f
74. जगती (जगति च्छन्दोविशेषे ऽपि क्षितावपि)

1—ति.

2—ती.

3—ति.

* Or चर्त्तिः. ^b Also 3 Sort of metre. 4 Jasmin. 5 Nutmeg.
6 Lineage. ^c Likewise 3 Brass. 4 Scoria of metals. ^d And 2 Travelling
abroad. ^e Or 3 Rise. 4 Improvement, success. ^f And 2 Second age
of the world. ^g NA'RA'DA's lute with 100 (some say seven) strings.
2 Solanum melongena. ^h Also 3 Super-human power, as rendering
oneself invisible, &c. 4 Production. ⁱ Both situated in the infernal
regions. Also m. भोगवान् (—वद्). A serpent. ^j Also 3 The earth.
4 Period of general destruction. ^k And 3 The earth.

पंक्ति (अन्धो ऽपि दृश्यं)	1 A metre. 2 Ten. a
(स्वात्मभावे ऽपि चा)वति:	1 f Majesty or dignity. b
75. पत्ति (गृती च)	Motion. c
(मले तु) पक्षति: (पक्षभेदयोः)	1 Root of a wing. d
प्रकृति (यौनिषिद्धे च)	1 Origin. 2 Sex. e
(कौशिक्याद्याश्च) वृत्तयः	2 f Style of composition. f
76. सिक्ता: (सुर्बाबुकापि)	f pl. h Sand. g.
(वेदे अवसि च) श्रुति:	1 Holy scripture. 2 An ear. i
वनिता (अनितात्यर्थानुरागायां च योषिति)	Beloved woman. j
77. गुप्ति: (क्षितिष्वुदासे ऽपि)	A cavern. k
वृत्ति (द्वारणधैर्ययोः)	1 Holding. 2 Steadiness. l
वृहती (बुद्धवार्त्ताकी अन्धोभेदे महत्यपि)	1 An egg-plant. 2 A metre. m

1 चा—.

2—ति.

* Also 3 A row. ^b Likewise 2 Breadth. 3 Future time. 4 Restraint of mind. ^c Also 2 A platoon. And m. 3 A foot soldier. ^d And 2 First day of a lunar month. ^e Or 3 Pudendum muliebre. And 4 Natural disposition. 5 Material nature. 6 Original matter. 7 Root of a word. ^f And 2 Livelihood or profession. 3 Exposition or gloss. ^g Also 2 Sandy ground. 3 Stony nodules. ^h Some admit the singular number. ⁱ Likewise 3 Listening. 4 A rumour. 5 A quarter of a musical tone. ^j Or 2 A woman in general. 3 m. f. n. Solicited, begged. ^k Or 2 A hole in the ground. 3 A sink. Also 4 A prison. 5 Concealment. ^l Likewise 3 Satisfaction. 4 One of the astrological *Yogas*. And m. 5 A religious ceremony. ^m And 3 A large lute. 4 A mantle.

- 1 A woman. ^{f b}
 2 A female elephant. a
78. वासिता (स्त्रीकरिष्योच्) ^f
 वासिता (वृत्तौ जनयुतौ)
- 1 Livelihood.
 2 Rumour. c
- 1 Chaff.
 2 Health. d
- वासिⁿ (फलान् न्यरोमे च त्रिषु)
 (ऽप्यु च) हता ऽच्छते
- Water. e
- 1 Silver.
 2 Gold.
79. कलघोतं (कल्पहेज्जोर्) ^m
 निमित्तं (हेतुलक्षणयोः)
- 1 Cause.
 2 Token.
- 1 Science. f
- त्रुतं (शास्त्रावहतयोर्)
 (सुगपव्याप्तयोः) कृतम्
- 1 The golden age.
 2 Enough. g
 1 Great dread. 2 Valiant act.
80. अत्याहितं (महाभीतिः कर्मजीवानपेक्षि च)
 (सुक्ते व्यादाहते) भूतं (प्राप्यतीते समे त्रिषु)
- An element. h
- 1 Verse.
 2 Conduct. i
81. वृत्तं (पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिसखे)
 महद् (राज्यं च)
- Realm. j
- 1 Calumny. k
- वर्गीतं (जन्ये स्वाङ्गर्हिते त्रिषु)

^a Also n. 3 The cry of birds. m. f. n. 4 Perfumed. ^b Or वासिता.
^c Or 3 A profession. 4 News. ^d And m. f. n. 3 Healthy. ^e And
 2 Liquid butter. Also चक्षुतं. 3 Nectar. 4 Residue of a sacrifice.
 5 Unsolicited alms. 6 Exemption from transmigration. ^f And m. f.
 n. 2 Heard. 3 Understood. ^g Also m. f. n. 3 Done. 4 Hurt. ^h And
 m. f. n. 2 Right. 3 True. 4 Past. 5 (in composition) Like. 6 Been. Also
 n. 7 A living being. m. n. 8 A demon. And m. 9 A class of demi-gods.
ⁱ And m. f. n. 3 Past. 4 Firm. 5 Round. 6 Studied. 7 Covered. Also n.
 8 Profession. ^j Also m. 2 The intellectual principle. 3 m. f. n. Great.
 f. 4 A harp or large lute. ^k And m. f. n. 2 Blamed, censured. 3 Wicked.

82. ⁿ ऋतं (रुप्ये ऽपि) Silver. a
ⁿ रजतं (हारे रुप्ये सिते त्रिषु) 1 A necklace.
2 Silver. b
^c त्रिषितेः Movable,
locomotive. d
^{1 m f n} अगदं (इहं ऽपि) Movable,
locomotive. d
^{m f n} रक्तं (नील्यादिराणि च) Died, tinged. e
^{m f n} 83. अवदातः (सिते पीते शुद्धे). 1 White.
2 Yellow.
3 Clean.
^{m f n} (बद्धार्जुनौ) सितौ 1 Bound.
2 White. f
^{m f n} (बुद्धे ऽतिसंस्कृते मर्षिष्य.) ऽभिनीतेः 1 Fit. 2 Ex-
cellent. g
^{m f n} (ऽद्य) संस्कृतम् 1 Wrought,
finished. h
84. (हस्तिने लक्षयोपेते ऽप्य)
^{m f n} ऽनन्तोः (ऽनन्तधावपि) Infinite,
endless. i
^{m f n} (ख्याते हृष्टे) प्रतीतेः 1 Famous,
2 Glad. j
^{m f n} ऽभिजात (सु कुलजे बुधे) 1 Noble.
2 Learned. k

—२—

* And m. f. n. 2 White. m. 3 Name of an island. 4 Name of a mountain. f. 5 A cowry. ^b Or, according to a different reading, 3 Gold (Ex. नङ्गरजतं). And m. f. n. 4 White. ^c The following admit the three genders. ^d Also n. 2 The world. m. 3 Air. ^e Also 2 Red. 3 Fond. And n. 4 Blood. 5 Copper. 6 Saffron. ^f Also 3 Destroyed. And f. 4 Clayed sugar. ^g Or 3 Much ornamented. And 4 Patient. Or 5 Impatient. ^h Or 2 Adorned. 3 Excellent. 4 Prepared. And n. 5 Language grammatically correct. ⁱ Likewise m. 2 VISHNU. 3 The king of serpents (Śeṣha). f. 4 The earth. 5 The goddess PÁRVATĪ. 6 A grass (Agrostis linearis). 7 A myrobalan. n. 8 The sky or atmosphere. ^j Also 3. Known. 4 Respectful. ^k Likewise 3 Fit.

- 1 Pure.
2 Desert. a
85. विविक्तौ (पूतविजनौ)^{m f n}
- 1 Foolish.
2 High,
tall. b
- सर्द्धितौ (सदसोच्छवा)^{m f n}
- 1 Sour ;
Vinegar.
2 Harsh.
- (ह्री चक्षुषरूपौ) शुक्तौ^{m f n}
- 1 White.
2 Black.
- श्रितौ (धवलमेचकौ)^{m f n c}
- 1 True.
2 Right. d
86. (सत्ये साधौ विद्यमाने प्रयत्ने ऽभ्यर्चने च) सन्^{1 m f n}
- 1 Revered.
2 Distrest by
foes. e
- पुरस्कृतः (पूजिते ऽरात्यभियुक्ते ऽग्रतः कृते)^{m f n}
- 1 Secure. f
87. निवातात् (आश्रयावातो यस्माभेद्यं च वमं वत्)^{m f n}
- 1 Produced.
2 High. g
- (जातोन्नद्धप्रवृद्धाः स्फुर) उच्छ्रिता^{m f n}
- उत्थिता (स.मी)^{m f n}
- 1 Increased.
h
88. दृष्टिमत्प्राद्यतोत्पन्ना)^{m f n}
- 1 Respectful.
2 Respected.
- आहतौ (सादरार्चितौ)^{m f n}

1 सत्.

a Or Lonely. Also 3 Discriminated. b And 3 Insensible.
c वितिः—ती.—ति. Also वितिः. d And 3 Being, existing. 4 Excellent.
5 Respected, venerable. Fem. (सती). 6 A faithful wife. 7 The goddess
PÁRVATI. e Or 3 Facing the enemy and endeavouring to overcome
him. 4 Placed in front. f As an abode. 2 Calm, free from wind. 3 Safe,
as strong armour. g And 3 Grown large. h And 2 Endeavouring.
3 Born or produced.

SECTION XIII.

- ^m
अर्थो (अभिधेयो रैवस्तुप्रयोजननिवृत्तिषु) 1 Meaning.
2 Wealth. a
89. (निधानागमयोश्) तीर्थम् (ऋषिजुष्टजले गुरौ) 1 Piece of
water. b
- ^{m f n}
समर्थ (स्त्रि. पु. शक्तिष्ठे सम्बन्धार्थे हिते ऽपि च) 1 Powerful. c
90. इक्ष्मीसौ (क्षीयरागवृक्षौ) 1 Impotent.
2 Very old.
- ^f
वीथी (पदव्यपि) A road. d
- ^f
(आस्थानीयत्वयोर्) आस्था 1 Assembly.
2 Care. e
- ^{m n}
प्रस्थो (ऽस्त्रीसायुमावयोः) 1 Side of a
hill. f

SECTION XIV.

- ^{1 m}
91. (अभिप्रायवयौ) अन्धाव् 1 Meaning,
opinion.
2 Subjection.
- ^{m g}
अनौ (जीवतवत्परौ) 1 A cloud.
2 A year.

1—इ.

* And 3 Thing. 4 Purpose. 5 Prohibition. 6 Object. 7 Cause.
8 Request. ^b And 2 Sacred science. 3 Holy spot visited by pilgrims ;
especially sacred water. 4 Holy instructor. 5 Sacrifice. ^c And
2 Connected in sense. 3 Benevolent. ^d Also 2 A line. 3 Terrace in
front of a house. 4 A shop. 5 Sort of drama. ^e Likewise 3 Considera-
tion, regard. 4 State. ^f And 2 A measure of quantity. ^g Some
write अन्ध; in both acceptations ; others in the last.

1 Defamation.
2 Command.

^{m a}
अपवादौ (तु निम्नाद्ये)

1 Son.
2 Kinsman.

^m
हावादौ (सुतबान्धवौ)

1 A ray of
light. 2 A
foot. b

^m
92. पादौ (रघ्नं प्रकृतून् भाषाश्व)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun.

^{1 m}
(चन्द्राग्निर्कास् तमोऽसुदः)

Ill report. c

^m
निर्वादे! (जनवादे ऽपि)

1 Mud.
2 Young grass. ,

^m
वादे! (जम्बास्यधयोः)

1 Cry. d

^{2 m}
93. (पारावे रुदिते ज्ञातव्या) क्रन्दे! (दारुणे रणे)

Favour. e

^m
(स्यात्) प्रसादे! (ऽशुदोषे ऽपि)

Sauce or con-
diment. f

^m
सुदः (स्याद्वस्त्रम् ऽपि च).

A cowherd. g

^m
94. (गोष्ठाध्यक्षे ऽपि) गोविन्दे!

Joy. h

^{3 m}
(हर्षे ऽप्य!) मोद (वन्) मदः

1 Chief.
2 Royal in-
signia. i

^{m n j}
(प्राधान्ये राजखिड्गे च दवाङ्गे) ककुदे! (ऽस्त्रिवाभ्)

1—इ, or—इ. 2 चा— 3 चा—.

^a Or अपवादः. ^b And 3 A fourth part. Also 4 A root. 5 A measure of a verse, or one verse of a stanza. ^c Likewise 2 Disregard. 3 A controversy decided. 4 Absence of contest. ^d Exclamation in pain, or simply a cry. And 2 Lamentation, with or without noise. 3 A defender in general, or 4 An abetter of an enemy who attacks in the rear of the army. 5 Terrific war. ^e Also 2 Brightness. 3 Cleanness. ^f Likewise 2 Split pease. 3 A cook. ^g Also 2 KRISHN'A. ^h Likewise चापदेः. 2 Fragrancy; delightful odour. And रुदः. 2 Intoxication. 3 Inebriating liquor. 4 Insanity. 5 Pride. 6 The juice exuding from the temples of a rutting elephant. ⁱ And 3 Hump of a bull. 4 Summit of a hill. ^j Or fem. ककुद (—इ).

1 f
95. (ज्ञी)सन्धिन् (ज्ञानसम्पन्नाया क्रियाकाराजिनामसु) ¹ Knowledge. ² Cry. a

2 f
(धर्मे रहस्यु) पनिषत् ¹ Religious and moral merit. b

3 f
(साह.तौ वसरे) शरत् ¹ The sultry season. ² A year.

n
96. पदं (व्यवसिति द्वाणस्यानसम्पन्नाक्रियसुषु) ¹ Industry. ² Defence. c

n
गोष्यदं (देविते माने) ¹ Spot frequented by kine. d

n
(प्रतिष्ठाकृत्यम्) आस्यदम् ¹ Dignity. ² Business. e

4 m f n
97. (त्रिष्विष्टमधुरौ) स्वादु ¹ Desired. ² Sweet.

5 m f n
बद्ध (चातीक्ष्णकोमलौ) ¹ Blunt. ² Soft. f

6 m f n
(मूढाल्पापटूर्निर्भान्धा) मन्दाः (स्फुर) ¹ Foolish, dull. ² Little. g

m f n
(दौ तु) यारदौ ¹ New. ² Diffident. h

98. (प्रत्यग्राप्रतिभौ)

m f n
(विद्वत्प्रगल्भौ) विहारदौ ¹ Learned. ² Confident.

1—द. 2 उ—द. 3—द. 4—द. 5—द. 6—द.

a As in battle. And 3 Agreement, contract. 4 War, combat. 5 Name. b And 2 Privacy. Also 3 The theological portion of scripture. 4 Principle. c And 3 Place. 4 Mark. 5 Token. 6 Foot. 7 Footstep. 8 Thing. 9 Word. 10 Sound. d And 2 A measure of quantity, as much as a cow's footstep will hold. e And 3 A place. f And 3 Gentle. g And 3 Slow. 4 Unlucky. 5 Low (a tone). Also m. 6 The planet Saturn. h Also 3 Produced in the sultry season. And m. 4 A year. f. 5 A title of DURGA.

SECTION XV.

- 1 A fathom. a
2 The Indian fig tree.
- (आमो वटश्च) न्यग्रोधाव्
m
- 1 Body.
2 Height.
- उत्थेधः (काय उत्थतिः)
m m c
- 1 A yoke for burdens. 2 A highway. b
99. (पर्णाहारश्च मानैश्च) विवधौ वीवधौ (च तौ)
m
- 1 A branch of a tree at a sacrifice. d
- परिधि (यन्त्रियतरोः शाखायामुपसृज्यके)
2 m
- 1 A pledge.
2 A calamity.
100. (बन्धकं व्यसनं चेतः पीडाधिष्ठानम्) आधयः
3 m
- 1 A reconciling of differences. f
- (सुः समर्थननीवाकनियमाश्च) समाधयः
m
- 1 Offence or guilt. g
101. (दोषोत्पादे) ऽनुबन्धः (स्वात्प्रकृत्यादिविनश्यरे
मुत्खानुयायिनि शिष्यौ प्रकृतस्यानुवर्त्तने)
m
- 1 VISHNU.
2 The moon.
102. विधु (विष्णौ चन्द्रमसि)
h
- 1 Limit.
2 A hole. i
- (परिच्छेदे विले.) ऽवधिः
m

1—च.

2—धि.

3—धि.

a Measured by the extended arms. b Or 3 Storing of corn, &c.
4 A load. c Spelt both ways. d Stuck in the ground, to tie the
victim to it. And 2 The sun's image. e And 3 Mental agony. 4 Site
or place. 5 Expectation. f And 2 Silence. 3 Promise or vow. 4 Collect-
ing grain on account of a dearth. 5 Deep meditation. 6 Perseverance
in a difficult undertaking. g And 2 An element of language ; root,
affix, augment or permutation. 3 In grammar, an indicatory letter not
sounded. 4 A person following an example. 5 A child. Or 6 A child
following example. 7 Continuation. h And 3 Camphor. i Also
3 Period. 4 Situation, place.

^m
विधि (विधाने दैवे च)

1 Rule, form.
2 Fate. a

^m
प्रणिविः (प्रार्थने चरे)

1 Request.
2 A spy. b

^m ^m
103. बुधवृद्धौ (पण्डिते ऽपि)

Learned. c

^m
स्तम्भः (समुदये ऽपि च)

Multitude. d

^m
(देशे नदविशेषे ऽस्त्री) सिन्धु (नदी सरिति स्त्रियाम्)

1 Name of a country. 2—
of a river. e

^f ^g
104. विधा (विधौ प्रकारे च)

1 Form or
rule. 2 Man-
ner, sort. f

^{1 m/n}

साधू (रम्ये ऽपि च त्रिषु)

Handsome,
pleasing. h

^f
बधु (जीवा सुया स्त्री च)

1 A wife.
2 Daughter-
in-law. i

^f
सुधा (लेपो ऽदृतं सुधी)

1 Plaister.
2 Nectar. j

^f
105. सन्धा (प्रतिज्ञा मर्णादा)

1 Promise.
2 State.

^f
अज्ञा (सम्प्रत्ययः स्मृता)

1 Belief, con-
fidence.
2 Fondness.

1—धु.

^a Likewise 3 BRAHMA, or providence. 4 Command, injunction.
^b Also 3 Situation, place. ^c Likewise बुधः. 2 The regent of the pla-
net Mercury. Or बुधः. 2 A deified saint. 3 Known or understood.
वृद्धः. 2 Old. 3 Grown or increased. ^d Also 2 A shoulder. 3 The fork
of a tree ; or its principal branch. 4 Part of an army. ^e And 3 The
sea. 4 The juice exuding from the temples of a rutting elephant. f.
5 A river. ^f Also 3 Fodder. 4 Prosperity, thriving. 5 Piercing.
^g Some state विधः as a separate term with the same acceptations.
^h Likewise 2 Right, fit. 3 Good, virtuous. m. 4 An usurer. ⁱ And
3 Any woman. 4 A sister-in-law. 5 A bride. ^j And 3 Euphorbia
Tirucalli, &c.

1 Ardent spirit. 2 Nectar of flowers. a

ⁿ
मधु (मद्ये पुष्परसे शौद्धे च।)

Darkness. b

ⁿ
ऽन्धं (तमस्यधि)

^c
106. (अतस्मिन्)

1 Conceited of learning. d

^m
समुन्मद्यौ (पण्डितमन्यगर्वितौ)

A reproachful appellative. e

^{m f n f}
ब्रह्मबन्धु (रक्षिष्ये निर्दये).

1 Relied on. 2 Near. g

(ऽयावत्स्थितः

^{m f n}
107. अविदूरोऽप्य) ऽवदम्बः

1 Notorious. 2 Adorned.

^{m f n}
प्रसिद्धौ (ख्यातभूषितौ)

SECTION XVI.

1 The Sun. 2 Fire.

^{1 m}
(सूर्यवक्त्रौ) चित्तभानू

1 Ray of light. 2 The sun.

^{2 m}
भानू (रश्मिदिवाकरौ)

1—ह.

2—ह.

* And 3 Honey. 4 Water. 5 Milk. Also m. 6 *Bassia latifolia*. 7 The season of spring. 8 The month of *Chaitra*. 9 Name of a demon slain by *VISHNU*. f. 10 Liquorice. ^b And m. f. n. 2 Blind. ^c The following admit the three genders. ^d And 2 Proud. 3 Elevated. * Indicating that the man neglects his duty, and is only a *Bráhmāna*. So ब्रह्मबन्धुः in speaking of a *Kshatriya*. 2 An indefinite appellation to avoid the use of a name. ^f Fem. ब्रह्मबन्धुः or बन्धुः. ^g Also 3 Wrapt up. 4 Bound. 5 Surrounded ; assailed on all sides.

108. भूतात्मनो (धातुदेहौ)^{1 m}
 (सुखं नीचौ) दृग्जनौ^m
 ग्रावाणौ (शैलपाषाणौ)^{2 m}
 पत्रिणौ (शरपक्षिणौ)^{3 m}
 109. (तदश्वैर्यौ) शिखरिणौ^{4 m}
 द्विखिनौ (वज्रिवर्जिणौ)^{5 m}
 प्रतिवत्साव् (उभौ लिख्योपग्राहव्)^{6 m}
 (अथ) सारिणौ^{7 m}
 110. (हौ सारविहयारोहौ)
 वाजिनौ (ऽस्त्रेषु पक्षिणः)^{8 m}
 (कुले ऽप्य्) अभिजनौ (जम्भभूम्यामप्य्)^m
 (ऽथ) हायनाः^m
- 1 BRAHMA.
 2 Body. a
 1 An ignorant man.
 2 One of a low tribe.
 1 A mountain.
 2 A rock or stone.
 1 An arrow.
 2 A bird. b
 1 A tree. 2 A mountain. c
 1 Fire. 2 A peacock. d
 1 Desire.
 2 Making prisoner. e
 1 Charioteer.
 2 Horseman. f
 1 A horse.
 2 An arrow.
 3 A bird.
 1 Family
 2 Native spot.
 1 A year.^g
 2 Ray of light. h

1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
 6—नृ. 7—नृ. 8—नृ.

a Or, according to another reading. 3 Component part of an animated body, as blood, flesh, &c. b Also 3 A falcon. 4 A carriage. c Likewise 3. Clitoria ternatea. f. 4 शिखरिणौ, sort of metre. d Also 3 A gallinaceous fowl. 4 A tree. 5 An arrow. m. f. n. 6 Crested. e Also 3 Comprehension. f Or 3 A person riding on an elephant. g Or 3 Head of a family. 4 Place where the family is. h And m. 3 Red rice, 4 Wild rice.

111. (वर्षार्चि ब्रौहिभेदाः स्युश्)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun. a

(चन्द्राग्न्यर्काः) विरोचनाः^m

Hair. b

(केशे ऽपि) वृजिनेः^m

1 The sun.
2 The artist
of the gods. c

विश्वकर्मा (ऽर्कसुरशिल्पिनेः)^{1 m}

1 Care.
2 Firmness. d

2 m

112. आत्मा (यत्नेऽतिबुद्धिः स्वभावोन्नतवर्णश्च)

1 INDRA. 2 A
vicious ele-
phant. e

(शक्रघातुकमत्तेभवर्षकाद्वा) घनाघनाः^m

1 Pride of
wealth, &c.
2 Knowledge. f

113. अभिमानो (ऽर्थादिदुर्षे ज्ञाने प्रसवद्विंसयोः)^m

1 A cloud.
2 Solidity. g

घनो (मेघे चर्त्तिरुण्ये त्रिषु चर्त्ते निरन्तरे)^m

1 The sun.
2 A master. h

114. इन्द्रः (सूर्ये प्रभौ)^m

1 The moon.
2 A soldier
by tribe. i

राजा (चणार्के क्षत्रिये वृषे)^{3 m}

1—चन्द्र.

2—अग्नि.

3—सूर्य.

^a Also 4 A proper name : the son of PRAHLADA and father of BALI. ^b Likewise n. 2 Sin. m. f. n. 3 Crooked, bent. ^c Also 3 Name of a sage. ^d And 3 Intellect. 4 Natural disposition. 5 The supreme BRAHMA. 6 Body. 7 Vivifying soul. 8 Sentient soul. 9 Mind. ^e Or 3 Mischievous. 4 A rutting elephant. 5 A rainy cloud. 6 Collision. ^f And 3 Affection. 4 Request. 5 Killing. ^g And m. f. n. 3 Solid, material. 4 Uniformly extended. 5 Smooth. Also m. 6 Extension. 7 Assemblage. 8 An anvil. 9 Cyperus rotundus. n. 10 Oymbal, bell, &c. 11 Mode of dancing. ^h Or 3 A king. 4 A husband. ⁱ And 3 A king. 4 A master. 5 INDRA. 6 A Yaksha or attendant of KURURA.

- 1 f b
वाचिनी (नर्तकीमते) 1 A dancing girl. a
- f
(स्रवण्यामपि) वाहिनी A river. c
- 2 f
115. क्रादिनी (वज्रतडितौ) 1 The thunderbolt. 2 Lightning.
- f
(बन्दायामपि) कामिनी A climbing plant. d
- f
(त्वग्देहयोरपि) तनुः 1 The skin. 2 Body. e
- f
सुग (ऽघोजिहिकापि च) The uvula. f
- m n
116. (क्रतुविस्तारयोरुक्ती) वितानं (विषु तच्छब्दे मन्दे) 1 A sacrifice. 2 Expansion. g
- n
(ऽय) केतनं (क्षत्वे केतावपनिमन्त्रणे) 1 Indispensable act. h
- 3 n
117. (वेदशतं तपो) ब्रह्म 1 Holy writ. 2 True knowledge. i
- 4 m
ब्रह्मा (विप्रः प्रजापतिः) 1 A priest by birth. 2 The creator. j

1—नी.

2—नी.

3—नू.

4—नू.

^a And 2 A woman intoxicated. 3 A woman fond of gratification.
^b Or वाचिनी. ^c Also 2 An army. ^d Likewise 2 A loving woman. And m. वाची—नू. 3 An amorous man. 4 A dove. 5 A ruddy goose (Anas Casarca). ^e And m. f. n. 3 Thin. 4 Small. 5 Separate. ^f Also 2 Place of execution. 3 Place of slaughter (as the kitchen hearth, &c. of a householder. Manu 3. 69.) 4 Daughter. And n. 5 Bringing forth young. 6 A flower. m. f. n. 7 Blossoming. ^g And m. f. n. 3 Empty, vacant. 4 Bad. Or 5 Dull, stupid. Also n. 6 A sort of metre. m. n. 7 A canopy. ^h Or 2 Business. 3 A standard, or a symbol. 4 An invitation. 5 An abode. ⁱ Or 3 The supreme being. 4 Devotion. ^j Likewise 3 A superintending priest at religious rites. 4 One of the astrological yōgas.

1 Perseverance. 2 De-
struction. a

(उत्थाहने च हिंसायां सूचने चापि) मधनम्["]

1 Calcining.
b

118. चातघ्नं (प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम्)["]

1 A mark or
token. 2 A
beard. c

व्यञ्जनं (साङ्गनं यन्त्रु निष्ठानावयवेषुपि)["]

1 Detraction.
d

119. (स्यात्) कौलीनं (लोकवादे दुष्टे पश्यद्विषयिणाम्)["]

1 Going forth,
exit. e

(स्याद्) उद्यानं (निःसरणे वनभेदे प्रयोजने)["]

1 Leisure.
2 Place. f

120. (अवकाशे स्थितौ) स्थानं["]

1 Sport,
play. g

(क्रीडादावपि) देवनम्["]

1 Manly ex-
ertion. 2 An
army. h

उत्थानं (पौरुषे तन्त्रु सखिबिद्योन्नमं ऽपि च)["]

1 Turning
away. 2 Op-
position. i

121. व्युत्थानं (प्रतिरोधे च विरोधावरणं ऽपि च)["]

^a And 3 Intimation. Or 4 Hint to kill. 5 Manifestation. ^b By casting a powder into melted gold, &c. Or 2 A powder adapted to that purpose. 3 Casting any thing, for example buttermilk, into fresh milk to turn it. 4 Danger, calamity; as a pestilence or epidemic. 5 Speed. 6 Gratifying. ^c And 3 Sauce or condiment. 4 Private part of male or female. Also 5 A consonant. 6 A day. ^d Or 2 Rumour, report. 3 Combat of animals, whether quadrupeds, birds, serpents, &c. 4 Cockfight or other match of animals for a bet. 5 High birth. ^e And 2 A garden. 3 Purpose, motive. ^f Also 3 Stay, or continuance without increase or diminution. ^g And 2 Emulation, desire to surpass. 3 Splendour. 4 Praise. 5 Motion. 6 Affair, business. 7 Grief. Also m. 8 A die. ^h Or 3 Business of a family or of a realm, as the care of dependants and subjects. ⁱ Also 3 Independence.

(मारणे चतसंस्कारे मृतौ द्रव्ये ऽर्थदापने

1 Killing.
2 Obsequies.
3 Motion. a

122. निवर्त्तनोपकरणानुव्यास च) साधनम्

निर्यातनं (वैरशुद्धौ हाने न्यासार्पणे ऽपि च)

1 Revenge.
2 Gift. b

123. व्यसनं (विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपने)

1 Calamity.
2 Fall.
3 Fault. c

पद्मा (ऽक्षिलोमि किञ्चत्के तंत्वाद्यं ऽप्यणीयसि)

1 Eyelash.
2 Filament
of a flower. d

124. (तिथिभेदे क्षणे) पर्व

1 Certain
days of the
lunar month.

वर्त्म (निवृद्धे ऽधनि)

1 Eyelid.
2 A road. e

(चकार्यं गुह्ये) कौपीने

1 Wrong or
unfit act. f

मैयुगं (सङ्गतौ रतौ)

1 Union.
2 Copula-
tion. g

125. प्रधानं (परमात्माधीः)

1 The su-
preme soul.
2 Intellect. h
1 Knowledge.
2 A mark,
token.

प्रज्ञानं (बुद्धिचिह्नयोः)

1 पञ्चान्.

2-न्.

3-न्.

^a And 4 Substance. 5 Enforcement of delivery of any thing.
6 Accomplishing. 7 Materials ; or instrument. 8 Following. Also 9 An
army. 10 Means. 11 Cause. 12 Generative organ of a male. ^b And
3 Delivery of a deposit. 4 Payment of a debt. ^c Arising from desire
(as hunting, gaming, drinking, wenching), or from aversion (as calum-
ny, battery, or pecuniary injury). Also 4 Sin. 5 Ill destiny. 6 Fated
consequence. 7 Vain effort. ^d And 3 A short thread. 4 Any thing
small. 5 A wing. ^e Viz. the full and change of the moon, and the
6th, 8th and 10th of each half month. 2 A festival. 3 The day of the
equinox, solstice, &c. 4 A book or chapter. 5 A knot or joint. ^f And
2 Privy part. 3 Covering of it. ^g Or 3 Marriage. ^h Also 3 Nature.
4 An elephant-driver. And (invariably sing.) 5 Chief.

1 A blossom.
2 A fruit.

ⁿ
प्रसूनं (पुष्पफलयोर्)

1 A family.
2 Disappearance. a

ⁿ
निधनं (कुलनाशयोः)

1 Weeping.
2 Lamenting.

ⁿ
126. कन्दने (रोदनाङ्गाने)

1 Body.
2 Measure. b

^{1 n}
वर्णं (देहप्रमाणयोः)
^{2 n}

1 A house.
2 Body.
2 Light. c
1 Meeting of
four roads. d

ⁿ
(मृहदेहविविधप्रभावा) धामन्य

(ऽथ चतुस्पथे

ⁿ
127. सन्निवेशे च) संस्थानं

1 A mark,
token.
2 Chief.

^{3 n}
लक्षणं (चिह्नप्रधानयोः)

1 Covering,
clothing. e

ⁿ
आच्छादने (सन्निधानमपवारणमित्युभे)

1 Accom-
plishment. f

ⁿ
128. चाराधनं (साधने स्थाद्वामौ तोषणौ ऽपि च)

1 A wheel.
2 A town. g

ⁿ
अधिष्ठानं (चक्रपुरप्रभावाध्यासनेषूपि)

Excellent of
its kind. h

ⁿ
129. रत्नं (स्वजातिश्रेष्ठे ऽपि)

1 Water.
2 A forest. i

ⁿ
वने (सलिलकानने)

1—नृ.

2—धातनृ.

3—नृ.

a Or 3 Head of a family. 4 Death. b Also 3 A handsome form.
4 Weight, elevation. c And 4 Dignity or majesty. d And
2 Fabrication or construction. 3 Form. 4 Death. e And 2 Conceal-
ment. 3 Deception. f And 2 Attainment, acquisition. 3 Gratifying.
And 3 Dignity or majesty. 4 Approach. 5 Fixing. 6 Adjustment.
h Also 2 A gem. i Likewise 3 Abode. 4 A house or dwelling.

^{m f n}

तखिनं (बिरले सोके)

1 Separate.
2 Small. a

^b
(बाष्पलिङ्गास्योत्तरे)

130. समानाः (सत्यमैके स्तुः)

1 Virtuous.
2 Similar.
3 Same. c

^{m f n}

पिशुनौ (खलसूचकौ)

1 Wicked.
2 A whisper. d

^{m f n} ^{1 m f n}

हीनम्यूनाब् (जनगर्ह्यौ)

1 Deficient.
2 Blamable.

^{2 m f n}

(वेगिन्धुरौ) तरस्विनौ

1 Swift.
2 Valiant.

^{m f n}

131. अभिपद्यो (ऽपराद्धो ऽभिग्रस्तश्चापन्नतावपि)

1 Guilty.
2 Subdued. c

SECTION XVII.

^{ने}

कलापो (भूषणे वर्हे द्वयीरे संहते ऽपि च)

1 An ornament. 2 A string of bells. f

132. (परिच्छदे) परीवापः (पर्युप्तौ सलिलस्थितौ)

1 Furniture.
2 Sowing around. g

^m

(गोधुम्नोष्ठपती) गोपौ

1 A herdsman. 2 The head of a cowpen. h

^{3 m}

(हरविष्णू) वृषाकपी

1 SIVA.
2 VISHNU. i

^m

133. बाष्पाब् (उष्माब्)

1 Vapour.
2 A tear

^{4 m n}

कथिपू (त्वन्माच्छादनं हयम्)

1 Food.
2 Clothing. j

1—नू.

2—नू.

3—पि.

4—यु.

* Also 3 Clear, transparent. 4 Inferior, situated beneath. ^b The following are adjectives agreeing in gender with the subject. ^c Likewise m. One of the five breaths. ^d Also 3 A crow. ^e And 3 Involved in calamity. 4 Fugitive. 5 Seeking refuge. ^f Worn by women round their waist. 3 The eye in a peacock's tail. 4 A quiver. 5 Multitude; assemblage. ^g And 3 Standing water. 4 A piece of water. ^h Also 3 A superintendent of a district. 4 A king. ⁱ Likewise 3 Fire. ^j Also du. 3 Food and apparel.

1 A bed.
2 A upper
story.^a

^{m n}
तल्पं (शय्याद्वारेषु)

1 A clump or
cluster. b

^{m n}
(क्षेत्रेऽपि) विटपे (ऽस्त्रियाम्)

1 Learned.
2 Pleasing.

^{m f n m f n m f n}
134. प्राप्त रूप स्वरूपा ऽभिरूपा (बुधमनोऽनयोः
भेद्यलिङ्गा अमी)

1 A female
turtle. 2 A
sort of lute. c

^f
(कूर्मी वीणाभेदश्च) कच्छपी

SECTION XVIII.

1 The letter
R, d

135. (रवर्णे पुंसि) रेफः (स्यात्कुत्सिते वाचलिङ्गकः)

SECTION XIX.

1 Spirit after
death. e

^m
(अन्तराभवसत्वे ऽखे) गन्धर्वो (दिव्यगायने)

1 A ring.
2 A conch
or shell.

^m
136. कम्बु (नौ वलये शंखे)

1 A serpent.
2 A whisper-
er or inform-
er.

^m
द्विजिह्वौ (सर्पसूचकौ)

^a Likewise 3 A wife. ^b Also 2 A branch above the principal one.
3 Expansion. ^c SARASWATI's lute. Likewise 3 A disorder of the
spleen. ^d And m. f. n. 2 Vile, bad. ^e And previous to its being born
again. Also 2 A horse. 3 A celestial quirister. 4 Spirits frequenting
the sky. 5 A black cuckoo. 6 Sort of deer.

- ^{m f n b}
 पूर्वो (ऽन्यलिङ्गः प्रागाह पुम्बहुत्वे ऽपि पूर्वजान्) ^{1 Eastern.}
^{m f n} ^{2 Prior. a}
137. कुम्भौ (घटेभर्मर्द्दायौ) ^{1 A jar. c}
^m
 द्विभौ (तु शिशुबालिभौ) ^{1 A child.}
^m ^{2 Anignorant man.}
 सभौ (स्थूणाचडीभावौ) ^{1 Post or pillar. 2 Insensibility.}
^{1 m}
 शंभू (ब्रह्मत्रिलोचनौ) ^{1 BRAHMA. 2 SIVA. d}
138. (कुक्षिभ्रूणार्भका) गर्भाः ^{1 The belly. 2 A fetus. A child. 3 Acquaintance. e}
^m
 विस्वम्भः (प्रणये ऽपि च) ^{1 A large drum. f}
^m ^f
 (स्याद्भेर्वा) दुन्दुभिः (पुंसि स्याद्भे) दुन्दुभिः (स्त्रियाम्)
139. (स्यान्महारजनं क्षीवं) कुसुमं (करके पुमान्) ^{1 Safflower. g}
^m
 (क्षत्रिये ऽपि च) नाभि (नौ) ^{A Kshatriya. h}
^m
 सुरभि (गर्वि च स्त्रियाम्) ^{A cow. i}

१—४.

^a And m. pl. ³ Forefather. ^b पूर्वः or पूर्वः. ^c And ² Frontal globe of an elephant's head. Also ³ The sign aquarius. ⁴ Proper name, the nephew of RA'VANA. ⁵ The paramour of a prostitute. n. ⁶ Bdellium. f. ⁷ Bignonia chelonoides. ^d Also ³ A deified saint or JINA. ⁴ VISHNU. ^e Or ² Amorous solicitation. ³ Playful dispute. ⁴ Trust, confidence. ^f Also ² VARUNA. ³ Name of a demon. And f. ⁴ A die. ⁵ A stake at play. ^g And ² Gold. m. ³ A water-pot. ⁴ A pomegranate. ^h Also ² An emperor. ³ The nave of a wheel. m. f. ⁴ The navel. f. ⁵ Musk. ⁱ Or ² The cow which, being milked, yields every wish. m. ³ Spring. ⁴ Nutmeg. ⁵ Michelia champac. m. f. n. ⁶ Fragrant. ⁷ Pleasing.

1 An assembly. 2 One of a company. a

A superintendent. b

1 A ray of light. 2 A rein.

1 An ape. 2 A frog.

1 Desire. 2 Love, Cupid. 141. (इच्छामनोभवौ) कामौ

1 Power. 2 Exertion. d

1 Moral and religious merit. e

1 Deliberate undertaking. f 142. (उपायपूर्व चारंभ उपधा चाप्यु) यक्रमः

1 A market. 2 A town 3 Holy writ.g 1 A citizen, a towns-man. 2 A trader. h

(निष्पद्यन्ते ऽपि) वस्तुमः^{m/n}

(किरणप्रग्रहौ) रश्मी^{1 m}

(कपिभेकौ) श्वक्त्रमौ^m

(इच्छामनोभवौ) कामौ^m

(यत्क्रुद्योगौ) पराक्रमौ^m

धर्माः (पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः)^m

(उपायपूर्व चारंभ उपधा चाप्यु) यक्रमः^{2 m}

(वणिक्पथः पुरस्वेदे) निगमौ^m

(नागरो वणिक्)

1—विज्ञ.

2 च—.

^a Likewise 3 A house. 4 Gaming. ^b Or 2 A chief herdsman. Also 3 Beloved. 4 A horse with good marks. ^c Likewise n. 3 Independent. 4 Semen genitale. 5 Desirable ^d To subdue the foe. 3 Valour. ^e And 2 YAMA. 3 Fitness, propriety. 4 Nature, character. 5 Usage, practice. 6 One who drinks the juice of acid asclepias at a sacrifice. 7 Any sacrifice. 8 Resemblance. 9 Innoxiousness. 10 A bow. 11 A theological treatise from the *Vēda*. 12 Virtue personified; the father of YUD'HISHT'HIRA. [In some of its acceptations the word admits the neuter gender.] ^f With knowledge of means. 2 A stratagem. 3 Valour. ^g Also 4 Trade. ^h Likewise 3 A theological portion of the *Vēda*.

143. नेगमौ (द्वौ)

(नले) रामो (नीलचारसिते त्रिषु) ¹ BALA-
RA^{MA}. a

(शब्दादि पूर्वो हन्द् ऽपि) ग्रामः ^{In comp. A}
multitude. b

(क्रान्तौ च) विक्रमः ^{Walking. c}

144. गुल्मा (रक्तसंवसेनाच्च)

¹ A disease
of the spleen.
d

जामिः (स्वसृकुलस्त्रियोः) ¹ A sister.
² A chaste
woman.

(क्षितिद्यान्योः) क्षमा (युक्ते) क्षमं (युक्ते हिते त्रिषु) ¹ The earth.
² Patience. f

145. (त्रिषु) श्यामौ (हरित्कृष्णौ) श्यामा (स्वाच्छारिवानिश्या) ¹ Green.
² Black. g

खड्गार्धं (पुच्छपुण्ड्राश्च भूषाप्राधान्यकेतुषु) ¹ A tail. h

146. सूक्ष्म (सुध्यात्ममय)

The supreme
soul. j

(आदौ प्रधाने) प्रथम (क्षिप्रु) ¹ First.
² Chief.

* Also 2 PARAS'URA^{MA}. 3 RA^{MACHANDRA}. 4 Sort of deer. m. f. n. 5 Black. 6 Pleasing. 7 White. ^b Likewise 2 A village or township. 3 An octave in music. ^c Also 2 Power. 3 Valour. ^d And 2 A clump of grass, &c. 3 Body of troops consisting of 9 platoons. ^e Or क्षामिः. ^f And n. 3 Right, propriety. m. f. n. 4 Able. 5 Benevolent. 6 Patient. ^g Also m. 3 A black cuckoo. 4 A cloud. 5 A sacred fig-tree at Prayāga. 6 A sort of pot-herb : Convolvulus argenteus. n. 7 Black peppor. f. 8 A plant ; vulgarly Syāmlatā. 9 Night. 10 Indigo. 11 A description of women. ^h Also 2 A mark on the forehead of a horse, bull, &c. 3 A horse. 4 An ornament. Or 5 Ornament of a horse. 6 Chief. 7 A flag or symbol. 8 A horn. 9 Mane. ⁱ Or खड्गार्धं (—म्). ^j Also m. 2 An atom. m. f. n. 3 Little.

1 Pleasing.

2 Reverse, contrary. a

1 Low.

2 Vile.

m f n

वामौ (बलप्रतोपौ द्वाम्)

m f n

अधमौ (न्यूनकृत्तितौ)

m f n

1 Old.

2 Used.

147. (जीर्णं च परिमुक्तं च) यातवाम (मिदं हयम्)

SECTION XX.

1 A horse.

2 VISHNU's bird. b

1 A house.

2 Less. c

1 Husband's brother.

2 Wife's brother.

1 A brother's son. 2 An enemy.

1 A thunder-cloud. 2 IN-

DRA. d

1 A master.

2 A man of the 3d tribe.

(तुरङ्ग गृहो) तार्क्ष्यौ

(मित्रवापचयौ) क्षवी

148. श्वश्र्व्यौ (देवरश्मासौ)

भ्रातृभ्यौ (भ्रातृजद्विभौ)

पर्जन्यौ (रसदब्देन्द्रौ)

(स्याद्) चर्ष्यः (स्वामि वैश्वयोः)

1 The 8th as-

terism. 2 The

4th age. f

1 Opportuni-

ty. 2 Succes-

sion. g

1 Subjected.

2 Oath, or-

deal. h

149. तिव्यः (पुष्ये कक्षियुगे)

पथ्ययो (ऽवसरे क्रमे)

प्रत्ययो (ऽधीनप्रपञ्चान विश्वासहेतुषु)

* Likewise 3 Left, not right. m. 4 An udder. 5 Cupid. 6 SIVA-
n. 7 Wealthy f.—वा. 8 A woman—जी. 9 A mare. 10 A she-ass. 11 A
female shakal. 12 A young female elephant. ^b Also 3 The dawn. n.
4 A collyrium. ^c Likewise 3 A phthisis or consumption. 4 General
destruction. ^d Also 3 Any cloud. 4 Thunder. * Likewise m. f. n.
3 Excellent. ^e Also f. 3 The Emblic myrobalan. ^f Likewise
3 Mode, manner, form. ^h And 3 Knowledge, apprehension. 4 Trust,
confidence. 5 Cause. 6 A hole. 7 An affix. Also 8 Celebrity. 9 Practice,
usage.

150. रंभे शब्दे)

(ऽथा) ऽनुययो (दीर्घद्वेषानुतापयोः) 1 An old enmity. 2 Repentance.

खूलोच्चय (असाकल्ये गजानां मध्यमे गते) 1 Incompleteness, a

151. समयाः (शपथाचारकालसिद्धान्तसम्बिद्ः) 1 An oath. 2 Usage. 3 Time. b

(असनाम्यशुभं दैवं विपदित्यु) ऽनया (अयः) 1 Vice. 2 Ill fortune. 3 Calamity.

152. अत्ययो (ऽतिक्रमे ह्यग्रे दोषे दण्डे ऽप्यु) (ऽथापदि 1 Transgression. 2 Distress. c 1 Calamity. 2 War. 3 Futurity.

सुहृत्वात्योः) सम्भरायः

पूज्य (सु श्वशुरे ऽपि च) A father-in-law. d.

153. (पश्चादवस्थाविषयं समवायसु) सम्भयो 1 Bear guard. 2 Multitude.

(संघाते सम्बिधे च) संख्यायः 1 Assemblage. 2 Vicinity e 1 Acquaintance. 2 Solicitation. f

154. विद्वन्म वाङ्मा प्रेमाणो)

(विरोधे ऽपि) समुच्छ्रयः Enmity. g

विषयो (यस्य यो ज्ञातस्तत्र शब्दादिकेष्वपि) 1 Frequented and known. h

^a And ² An elephant's middle pace, neither quick nor slow. ³ A hill at the foot of a mountain. ^b And ⁴ Demonstrated conclusion. ⁵ Agreement, bargain. ⁶ Hint. ⁷ Leisure. ^c And ³ Fault, guilt. ⁴ Punishment by fine, &c. ^d Also ² A teacher. m. f. n. ³ Worthy of respect. ^e Likewise ³ A house. ^f And ³ Affection. ^g Also ² Elevation, height. ^h And ² Object of sense, as sound, &c. ³ Country, province.

Infusion, ex-tract. a 155. (निर्वासे ऽपि) कषाये (ऽस्त्री)

Assembly. b

(सभायां च) प्रतिश्रवः

1 Abundance, frequency. c

प्रवे (भृशप्रवृत्तगमने)

1 Distress.
2 A sacrifice.
3 Anger. d

मन्यु (हैन्ये कृतौ क्रुधि)

1 A secret.
2 Privy part. e 156. (रहस्योपस्थयोर्) गुह्यं

1 An oath.
2 Truth. f

सत्यं (यपयतप्ययोः)

1 Animal strength.
2 Dignity. g

वीर्यं (बले प्रभावे च)

1 Right, fit.
2 Substance. i

द्रव्यं (भक्ष्ये गुणान्नवे)

1 A place.
2 A house. j 157. विष्णं (स्थाने मृदे भेग्नौ)

1 Destiny.
2 Goodluck.
3 Ill fate.

भाग्यं (कर्मशुभाशुभम्)

1 A pignut.
2 Gold. l

(कथेरुहेन्मोर्) गाङ्गेयं

A plant. m

विशल्या (हन्तिकापि च)

^a Or 2 Exudation of a tree. 3 Astringent taste. 4 Perfume rubbed on the body. ^b Also 2 Refuge. 3 House. ^c And 2 Starving oneself to death. 3 (In composition) Similar, like. ^d Also 4 Grief, sorrow. ^e Likewise m. 3 A tortoise. 4 Pride. ^f Also 3 The first age of the world. m. f. n. 4 True. ^g Likewise 3 Semen virile. 4 Splendour. 5 Valour. ^h Or वीर्यं. ⁱ The substratum of qualities. Likewise 3 Wealth. 4 Drug. 5 Brass. ^j And 3 An asterism. 4 Strength. m. n. 5 Fire. ^k Or विष्टः and विष्ट. ^l Also m. 3 वृष्णमा son of Gangā. ^m Named Danti. Also certain other plants, as Menispermum glabrum, &c.

158. ^fहृषाकपावी (श्रीगौर्धोर्) ^fअभिला (नामशोभयोः) ^f1 The goddess LAKSHMI. ^f2 GAURI. a
- (चारम्भो निष्कृतिः शिखा पूजनं सम्प्रधारणम्) ^f1 A name. ^f2 Beauty. b
159. उपायः कर्म चेष्टा च चिकित्सा च नव) क्रियाः ^f1 Beginning, undertaking. ^f2 Atonement. c
- जाया (सूर्यप्रिया कान्तिः प्रतिबिम्बमनातपः) ^f1 Wife of the sun. ^f2 Beauty. d
160. कक्षा (प्रकोष्ठे इत्यादेः कांक्षां मध्येभवत्यने) ^f1 Enclosure of an edifice. e
- क्षत्या (क्रियादेवतयोस्त्रिषु भेद्ये घनादिभिः) ^f1 An act. ^f2 A certain deity. f
161. अन्यः (स्याज्जनवादे ऽपि) ^{m f n}A rumour. g
- अघन्यो (ऽन्ये ऽघने ऽपि च) ^{m f n}1 Last, ultimate. ^{m f n}2 Low, vile. h
- (मर्त्याधीनो च) बलव्यो ^{m f n}1 Reprehensible. ^{m f n}2 Subject, dependent. h
- कल्यौ (सञ्जनिरामयौ) ^{m f n}1 Ready, prepared. ^{m f n}2 Healthy. i

* Likewise 3 *Swahā*, wife of the regent fire. 4 *SACHI'*, wife of INDRA. ^b Also 3 Glory. ^c And 3 Study. 4 Worship. 5 Disquisition. 6 Means, expedient. 7 Act. 8 Bodily action. 9 Remedy. 10 Instrument. 11 A religious initiatory ceremony. 12 Obsequies. ^d And 3 A reflected image. 4 Shade. ^e Or 2 The gate of such an inclosure. 3 A string of bells, worn by women. 4 A rope round an elephant's body. 5 Effort, exertion. m. 6 The armpit. ^f To whom sacrifices are offered for destructive and magical purposes. Or 3 Pestilence m. f. n. 4 Seduced from an alliance. 5 Any thing to be done. ^g Neuter 'in the sense exhibited. m. f. n. 2 To be produced. 3 A relation of a bride. 4 Her attendant. 5 The companion of a bridegroom. n. 6 A market. 7 War. 8 A meteor. m. 9 A father. f. 10 A mother. 11 A mother's female companion. ^h Likewise 3 Fit to be said. ⁱ Also 3 Skilful. m. f. 4 One deaf and dumb. n. 5 Morning. f. 6 Auspicious speech.

- 1 Intelligent. ^{m f n}
 2 Wealthy. a 162. (आत्मवाननपेतोर्थाद्) अर्थः
 Pleasing. b ^{m f n} पुण्यं (तु चार्थं पि)
 Beautiful. c ^{m f n} रूप्यं (प्रशस्तरूपे ऽपि)
 Eloquent. d ^{m f n} वदाम्यो (वल्गुवाग्पि)
 Just, reason- ^{m f n}
 able. e 163. (न्याय्ये ऽपि) मध्यं
 1 Handsome, ^{m f n}
 2 Sacred to सौम्यं (तु सुन्दरे सोमदैवते)
 the moon. f

SECTION XXI.

- 1 Multitude. ^{m h}
 2 Occasion. g (निवहावसरौ) वारौ
 1 A bed of ^m
 grass or bark. संस्तरौ (प्रक्षराध्वरौ)
 2 A sacrifice.
 1 VRIHASPA- ^m
 TI. 2 A pa- 164. गुरु (गीष्पतिपितृाद्यौ)
 rent. i
 1 The 3d age. ^m
 2 Doubt. द्वापरौ (युगसंशयौ)
 1 Difference ^m
 2 Similitude. प्रकारौ (भेदसादृश्याव्)

* Or 3 Right, reasonable. n. 4 Red chalk. ^b Also n. 2 A good action. 3 Virtue, moral or religious merit. ^c Likewise n. 2 Silver. 3 Wrought silver and gold. ^d Also 2 Generous, munificent. ^e Likewise 2 Middle. 3 Low. And n. 4 The middle. ^f Also 3 Mild. m. 4 Patronymic of *Budha*, or Mercury. ^g And 3 A day of the week. n. 4 A vessel for spirituous liquor. ^h वारः or वारः. ⁱ Or other venerable relative. And 3 A spiritual teacher. m. f. n. 4 Heavy. 5 Great.

165. ^mकिंशरु (घन्यशूकेषु) ^{1 m}आकाराब् (इङ्गिताद्यती) ¹ Hint. ² Form. ¹ Beard of corn. ² An arrow. ¹ A country void of water. ² A mountain. ¹ A tree. ² A mountain. ³ The Sun. ¹ A woman's breast. ² A cloud. ³ A darkness. ² A foe. ³ A demon. ¹ Tax. ² Hand. ³ Ray of light. ¹ Splitting. ^d
- ^{2 m}अङ्गयो (द्रुमशैलाकाः) ^mमरु (धन्वधराधरौ) ^m(स्त्रीसनाद्धौ) पयोधरौ
166. (ध्वान्तादिदानवा) दत्ता ^m(बलिहस्तांशवः) कराः ^mप्रहरा (मङ्गनारीङ्ग् वाणा) ^mअस्त्राः (कचा अपि) ^m167. (अजातशत्रुणे गौः काले ऽप्यश्वसुर्ना च) दम्बरः ¹ A hornless bull. ² A beardless man. ³ Gold. ¹ A bed. ² A dependent. ^h ^{3 m}(स्वर्णे ऽपि) राः ^mपरिकरः (पर्यङ्कपरिवारयोः) ^m168. (सुक्ता शुद्धौ च) तारः (स्याच्) ¹ Elegance of a pearl. ⁱ

1—र.

2—ङ्.

3 रै.

^a Also 3 Coconut. ^b Who was slain by INDRA. ^c Likewise 4 An elephant's trunk. 5 Hair. ^d Or 2 Fracture. 3 A feminine disease (excess of menstruation). 4 An arrow. ^e Also 2 A corner. ⁿ 3 A tear. 4 Blood. ^f Although of an age to have a beard ; and, in the instance of the bull, of an age to have horns. 3 Astringent taste. ^g Likewise 2 Wealth. 3 A cloud. ^h Also 3 Commencement. 4 Multitude. 5 Girding (as for battle). ⁱ Or 2 A beautiful pearl. 3 The pupil of the eye. 4 A high note. ^{m. f. n.} 5 High, as a note in music. ^{n.} 6 Silver. ^{f. n.} 7 A star. ^{f.} 8 The wife of VRIHASPATI. 9—of SUGRIVA. 10 A goddess of the *Bauddhas*.

1 Air. a

1 m

आरो (वायौ च तु त्रिषु

कर्षुदे)

1 Promise.

2 War.

3 Bargain. b

1 The pray-
ers of the
Vedas. c

(ऽथ प्रतिज्ञाजिसम्बिदापत्सु) सङ्करः

The sun. d

मित्रो (रवावपि)

1 A sacrifice.

2 An arrow. c

(मखेषु यूपखण्डे ऽपि) खङ्गर

Part to be
concealed. g

(गुह्ये ऽप्य) ऽवस्करः

1 Charge
sounded by
trumpets. h

170. आङ्खर (सूर्यरवे गजेन्द्राणां च गर्जिते)

1 A brisk as-
sault. 2 Rob-
bery. i

अभिहारो (ऽभियोगे च चौख्ये सम्बन्धे ऽपि च)

1 An atten-
dant 2 A
scabbard. j
1 A tree. 2 A
handful of
sacred grass.

171. (स्याज्जङ्गमे) परीवारः (खड्गकोशे परिच्छदे)

विष्टरो (विटपीदर्भमुष्टिः पीठाद्यभासनं)

1 A door.

2 A porter.

172. (द्वारिद्वाःस्थे) प्रतीहारः

A female
porter.

प्रतीहार्य (ऽप्यनन्तरं)

1 शार.

2—री (तु).

- a And m. f. n. 2 Variegated. Also m. 3 Tables for playing.
b And 4 Calamity, distress. c And 2 Secret consultation; private
advice. 3 Incantation or charm. d Also n. 2 A friend. e And
3 Shavings of the wood of which a sacrificial post is made. f सङ्कः
(ङ् or सङ्). g And 2 Ordure, excrement. 3 Sweepings. h And
2 Roaring of large elephants. 3 Beginning. 4 Making a show.
i And 3 Arming; taking arms. j And 3 The insignia of dignity.
k Or परिवार. 1 And 3 A stool or cushion.

- (विपुले नकुले विष्णौ) वन्धुः (स्यात्पिङ्गले त्रिषु) 1 A large ichneumon. 2 VISHNU. a
173. सारो (बले स्थिरांशे च न्याये क्षीवं वरे त्रिषु) 1 Strength. 2 Essence. b
- इरोदरो (द्युतकारे पथे द्यूते) इरोदरम् 1 A gamester. 2 A stake. c
174. (महारथे दुर्गपथे) कान्तारः (पुष्पपुंसकम्) 1 A forest. 2 A difficult road. e
- मत्सरो (ज्यश्रुभवे तद्वत्कृपणयोः क्षिप्रु) 1 Envy. f
175. (देवाहृते) वरः (अष्टे त्रिषु क्षीवे मनाक् प्रिये) 1 A boon. g
- (वंशाहुरे) करीरो (ज्ज्ञी तरभेदे घटे च ना) 1 Shoot of a bambu. i
176. (ना चम्रजघने हस्त सूत्रे) प्रतिसरो (ज्ज्ञियाम्) 1 Rear-guard j
- (यमानिलेन्द्रचन्द्रार्कविष्णुसिंहांशुवाजिषु) 1 YAMA. 2 Wind. 3 INDRA. k

a Also 3 SIVA. 4 Fire 5 Proper name ; a sage m. f. n. 6 Tawny. 7 Large. b Likewise 3 Marrow. n. 4 Propriety. 5 Water. 6 Wealth. m. f. n. 7 Excellent. c And n. 3 Play, gaming. d Or इरोदरः—रं. e Also m. 3 A sort of sugarcane. f And m. f. n. 2 Envious. 3 Avaricious, niggardly. f. 4 A gnat. g And m. f. n. 2 Excellent n. (some say indecl.) 3 A little approved. Likewise m. 4 A son-in-law. 5 Appointment. n. 6 Saffron. f. 7—रा. The three myrobalans.—रो. 8 Asparagus racemosus. h Or वरः. i And m. 2 Sort of plant (common in dry deserts). 3 A jar. j And m. n. 2 A string worn on the wrist at nuptials, &c. Also m. 3 Counsel. 4 A bracelet. 5 A wreath. m. n. 6 Territory. m. f. n. 7 Fit to be employed. k And 4 the Moon. 5 The sun. 6 VISHNU. 7 A lion. 8 A ray of light. 9 A horse. 10 A parrot. 11 A serpent. 12 An ape. 13 A frog. m. f. n. 14 Tawny. 15 Green. Or 16 Yellow.

177. शुकादिकपिभेकेषु हरि (नृा कपिले त्रिषु)

A potsherd.
a

शर्करा (कर्परांशे ऽपि)

1 Passing a-
way time. b

वात्रा (स्याद्यापने गतौ)

1 The earth.

2 Speech.

3 Ardent
spirit. c

178. इरा (भ्रवाक्स्तरासु स्यात्)

1 Drowsiness.

2 Lassitude.

तन्द्रा (निद्राप्रमौख्यौः)

1 A nurse.

2 The earth. c

धात्री (स्यादुपमातापि क्षितिर्ऽप्यामलक्ष्यपि)

1 Wanting
a limb. 2 A
dancing girl.
f

179. चुट्टा (व्यङ्गा नटी वेष्टा सरघा कण्टकारिका

त्रिषु कुरे ऽघमे ऽल्ये ऽपि) चुट्टे!

1 Requisites,
materials.

2 A little. g

मात्रा (परिच्छेदे

180. अल्पे च परिमाणे सा) मात्रं (कार्तुं ऽवधारणे)

1 Painting,
delineation.
2 Wonder. h

(आलेख्याश्चर्चयाश्च) चित्रं

* Also 2 A stony nodule. 3 A country abounding in such.
4 A disease (the gravel). 5 Clayed sugar. ^b Or 2 Livelihood. And
3 Travelling. 4 Festival ; procession. ^c And 4 Water. ^d Or तन्द्रा
or तन्द्रः. ^e Also 3 A mother. 4 An emblic myrobalan. ^f And 3 A
courtesan. 4 A bee. 5 An egg-plant. m. f. n. 6 Cruel. 7 Low.
8 Small. Also 9 Miserly. 10 Poor. And f. A fly. ^g And 3 Quantity.
n. 4 The whole. 5 Only ; (exclusive and identical). Also f. 6 An
earring. 7 An instant. 8 Half a short syllable. ^h Also 3 A circlet
or mark. 4 Variegated colour. m. f. n. 5 Variegated. 6 Wonderful.
f. पिन्ना. 7 A star in the Virgin's spike. 8 Title of SUBHADRA.

- कलत्रं (श्राणिभार्जयोः) 1 The hip and loins. 2 A wife. a
181. (योग्यभाजनयोः) पात्रं 1 Fit. capable. 2 A vessel. b
- पत्रं (वाहनपक्षयोः) 1 A vehicle. 2 A wing. c
- (निदेशग्रन्थयोः) शास्त्रं 1 Command. 2 Institutes of a science.
- शस्त्रम् (आयुधलोहयोः) 1 A weapon. 2 Iron. d
182. (स्याम्भटांशुकयोर्) नेत्रं 1 Root of a tree. 2 Wove silk bleached. e
- क्षेत्रं (पत्नीशरीरयोः) 1 A wife. 2 Body. f
- (मुख्याग्रे क्रोडहस्तयोः) पोत्रं 1 Snout of a hog. 2 Forepart of a plough. g
- गोत्रं (तु नाम्नि च) Name. h
183. सत्रम् (आच्छादने यज्ञे सदादाने वने ऽपि च) 1 Vesture. 2 A sacrifice. 3 Constant alms. i
- अजिरम् (विषये कावे ऽप्य) 1 Object of perception. 2 A body. j
- ऽम्बरं (व्योम्नि वाससि) 1 Ether ; the sky. 2 Apparel. k

^a Likewise 3 A fastness or strong hold. ^b Also 3 A king's minister. 4 The channel of a river, or space between the banks. 5 A vessel used in sacrifice ; as a ladle, &c. 6 A leaf. 7 A person of a drama. ^c Likewise 3 A leaf. 4 The feather of an arrow. ^d Also f. ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

- A realm. a 184. चक्रं^m (राष्ट्रे ऽपि)
 Exemption from trans- migration. b ऽक्षरंⁿ (त मोक्षे ऽपि)
 Water. c क्षीरम्ⁿ (अशु च)
 Gold. d (सुवर्णे ऽपि) भूरिचन्द्रो^m (हो)
 A door. e (द्वारमात्रे ऽपि) गोपुरम्ⁿ
 1 A cavern. 185. (गुहादन्धौ) गह्वरेⁿ (हो)
 2 Pride. f (रहेऽ न्तिकम्) उपह्वरेⁿ
 1 Solitude. (पुरोधिकसुपर्व)^{1 n} ऽप्राप्य
 2 Near. part. g
 1 A house. (आगारे नगरे) पुरम्ⁿ
 2 A town. h
 186. नन्दिरंⁿ (चा)
 1 A country, or realm. m n
 2 Calamity. (ऽथ) राष्ट्रे! (ऽस्त्री विषये स्वादुपद्रवे)

1 चय.

^a Likewise 2 A wheel. 3 A circular missile weapon : a sharp discus. 4 A potter's wheel. 5 A mill. 6 A multitude. 7 An army. 8 A whirlpool. 9 Pride. m. 10 A ruddy goose, (Anas Casarca). ^b Also 2 A letter, or written character. 3 BRAHMA, m. 4 SIVA. m. f. n. 5 Unalterable. ^c Likewise 2 Milk. ^d Also भूरिः m. f. n. 2 Frequent, numerous. m. 3 BRAHMA. 4 VISHNU. 5 SIVA, And चन्द्रः. 2 The Moon, 3 Camphor. 4 Water. m. f. n. 5 Pleasing. ^e Also 2 A town gate. 3 Sort of grass : Cyperus ? ^f Likewise 3 A forest. m. 4 An harbour. ^g And m. f. n. 2 More, much. n. 3 Top, summit. 4 Point, extremity. 5 Assemblage, multitude. 6 Resting place, end of a journey. 7 Quantity of a *pala*. 8 Limited alms (four mouthfuls) m. f. n. 9 Chief, principal. 10 First, prior. ^h Also पुरं. 3 A body. 4 City of Patua. m. 5 Bdelium. And नन्दिरः m. 3 The sea.

- ^m
हरो (हस्तिदां भये खञ्जे) 1 Fear, dread
2 A hole in the ground. a.
- ^{m n}
वज्रो (हस्ती शौरके पवौ) 1 A diamond.
2 The thunderbolt. b
187. तन्त्रं (प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवापे परिच्छदे) 1 Chief.
2 Right conclusion. c
- ^m ^{1 n}
शौशीर (शामरे दण्डे ऽप्यौ) शीरं (शयनासने) 1 Handle of a fan of cow's hair. d
188. पुष्करं (करिहस्ताग्रे वायुभाण्डमुखे जले व्योम्नि खड्गफले पद्मे तीर्थेष्वधिविशेषयोः) 1 Tip of an elephant's trunk. e
- ⁿ
189. अन्तरम् (अवकाशावधिपरिधानान्तर्द्धिभेदतादर्थ्ये छिद्रास्त्रीयविनावहिरवसरमध्यं ऽन्तरात्मनि च) 1 Interval.
2 Period.
3 Clothing.
4 Covering. f
- ⁿ
190. (सुखे ऽपि) पिठरं Fragrant root of grass. g

1 श्री—.

* Likewise indec. 3 A little. And f. हरि. 4 A cavern. b Also m. 3 One of the 28 astrological *yogas*. c And 3 A weaver's lay or batten. 4 Raiment. 5 Care of a realm. 6 Dependence. 7 A sacred book. 8 An excellent medicament. d And n. 2 A bed. 3 A chair or stool. Likewise 4 Fragrant root of grass (*Andropogon muricatum*.) e And 2 Head of a drum, or place where any musical instrument is struck. 3 Water. 4 The sky. 5 Edge of a scimitar, or 6 A scabbard. 7 A lotos. 8 Name of a place. 9 A drug (*Costus Arabicus*.) 10 One of the *Dvīpas* or continents. m. 11 The Indian Crane. f And 5 Difference. 6 Sake. 7 A hole or rent. 8 Own. 9 Without, except. 10 Outside. 11 Opportune time. 12 Midst. 13 Supreme soul. 14 Similar. 15 Other. *This term is a pronoun in the 3d and 10th acceptations.* g *Cyperus rotundus*. Also 2 A churning stick. m. 3 A seether or boiler.

Another
sort, a

(राजकशेरुखपि) नागरम्

1 Very dark.

m f n

2 Mischiev-
ous, des-
tructive. b

शार्ङ्गरं (तुम्भतमसे घातुके भेद्यसिद्धकः)

1 Pale red.

m f n

2 White.

191. गौरो (ऽरुणे चिते पीते)

3 Yellow. c

Sharp, corro-
sive. d

(वृषकाशे ऽयं) ऽरुणः

m f n

Hard, e

जठरः (कठिने ऽपि स्नाद्)

m f n

Inferior,
low. f

(अधस्तादपिचा) ऽधरः

Unperplex-
ed. g

192. (अनाकुले ऽपि चै) काग्रो

1 m f n

1 Distracted.
2 Perplexed. h

m f n

व्यग्रो (व्यासक्त आकुले)

1 Superior,
high. 2 Nor-
thern. i

2 m f n

(उपशृङ्खलीचनेष्टेषुष्य) तरः (स्नाद्)

1 Inferior.
2 Southern. j

m f n

अनुतरः

1 ए—.

2 उ—.

^a Cyperus pertenuis. Likewise ² Ginger. *m. f. n.* ³ Of or belonging to a city. ⁴ Sagacious. ^b According to another reading. *m.* ³ A vicious elephant. ^c Likewise ⁴ Clean. *m.* ⁵ White mustard. ⁶ The moon. *n.* ⁷ Filament of a lotos. *f.* ⁸ The goddess, wife of SIVA. ⁹—of VARUNA. ¹⁰ The earth. ¹¹ Name of a river. ¹² A young girl. ¹³ Turmeric. ^d Also *m.* ² Semecarpus Anacardium. ^e Likewise ² Old. *m. n.* ³ The belly. ^f Also ² Less, worse. *m.* ³ The lip. ⁴ The nether lip. ^g Likewise ² Intent, attentive. ^h Or ³ Frightened. ⁱ And ³ Excellent. Also *n.* ⁴ An answer. *m.* ⁵ Proper name, the son of VIRATA. *f.* ⁶ The wife of ABHIMANYU. ⁷ The north. ^j And ³ Worse. Likewise ⁴ Excellent. ⁵ Silent, unable to answer.

193. (एषां विपर्यये श्रेष्ठे)

(स्वादुमिवौ तु) मधुरौ	^{m f n} (दूरानामोत्तमाः) पराः	^{m f n} 1 Distant, remote. 2 Other. a
		1 Sweet. 2 Pleasing. b
	मूरी (कठिननिर्द्वयी)	1 Hard. 2 Pitiless ; cruel. c

194. उदारो (हाटमहतोर)

(मन्दस्पर्शन्दयोः) स्नेहः	^{m f n} उत्तर (अन्यनीचयोः)	1 Generous. 2 Great. d
		1 Other. 2 Low, vile.
	शुभम् (उद्दीप्तशुभयोः)	1 Indolent. 2 Independent, uncontrolled. 1 Splendid. 2 White. f

SECTION XXII.

195. (मूलाकिरीटं केशाच्च संयता) मौलवस् (मयः)	^{1 m f} 1 Lock on the crown of the head. g ^{2 m} 1 The tree Pila. 2 An elephant. h
(हुमप्रवेदमातङ्ग काण्डपुष्पाणि) पीलवः	

1—कि.

2—ह.

* And 3 Pre-eminent. Or 4 Subsequent. 5 Inimical, enemy. n. (some say indec.) 6 Only. ^b Also m. 3 A sweet taste. n. 4 Poison. f. 5 Anise. * Likewise 3 Terrible. 4 Destructive. * Also 3 Gentle. 4 Unperplexed. * Fem. उदारा,—री. ¹ And n. Talc. ² And 2 A diadem. 3 Hair tied on the head. 4 Head. m. 5 Jonesia Asoca. 6 The earth. And 3 An arrow. 4 A flower (Or 5 Blossom of the Saccharum Sara). Also 7 An atom.

1 YAMA.
2 Measured
time. a

196. (कृतान्तानेहसोः) कालश्च^{1 m}

The fourth
age. b

(चतुर्थे ऽपि युगे) कलिः^m

A deer. c

(स्वात्कुरङ्गे ऽपि) कमलः^m

A blanket. d

(प्राकारे ऽपि च) कम्बलः^m

1 Tax, reve-
nue. 2 An
oblation. e

197. (करोपहारयोः पुंसि) बलिः (प्रासङ्गमे क्षियाम्)^m

1 Bulkiness.
2 Strength.
3 Army,
forces. f

(शौल्यसामर्थ्यसैन्येषु) बलं (ना काकसीरिणोः)ⁿ

1 A whirl-
wind. g

198, वादलः (पुंसि वात्स्यायामपि वातसहे त्रिषु)^{m h}

1 Wicked.

(भेद्यलिङ्गः शठे) व्यालः (पुंसि श्वापदसर्पयोः)^{m / n j}

1 काल.

* Likewise 3 Death. 4 Time (infinite). 5 Black colour. f. काला
6 Madder. 7 Indigo. काली. 8 The goddess GAURI. 9 One of the
MA'TRIS. 10 Heavy clouds. ^b Likewise 2 Quarrel, strife. 3 War,
battle. 4 Bellerick myrobalan. 5 An unblown flower. ^c Also n. 2 A
Lotos. 3 Water. 4 Copper. f. 5 The goddess LAKSHMI. 6 An ex-
cellent woman. ^d Also 2 A dewlap. 3 A fabulous chief of serpents. n.
4 Water. ^e And f. बलिः—ली (or बलिः). 3 A wrinkle. Also m. 4 Proper
name; a giant. 5 Handle of a flyflapper. f. 6 Ridge of a roof. ^f And
m. 4 A crow. 5 Proper name; BALARA'MA. Also 6 Name of a demon
slain by INDRA. m. f. n. 7 Strong. f. 8 Sida cordifolia, &c. ^g And
2 Gouty, Rheumatic. 3 Insane. ^h Or वादलः. ⁱ And m. 2 A beast
of prey; tiger, &c. 3 A serpent. 4 A vicious elephant. 5 A king.
^j Fem. व्याली.

199. मलो^{m n} (ऽस्त्री पापविट्किट्वाभ्य)
 (ऽस्त्री) मूलं^{m n} (रगावुचम्)
 (यद्वावपि द्वयोः) कीलः^{m f}
 पाणिः^f (स्वस्त्ररङ्गपंक्तिषु)
 200. कला^f (शिल्पे कालभेदे ऽप्य)
 आली^{1 f} (सखावली अपि)
 (अभ्यस्तुविहृतौ) वेला^{f h} (कालमर्थादयोऽपि)
 201. वज्रलाः^{f i} (हस्तिकागावो) वज्रलो^m (ऽग्निः शितौ त्रिषु)
 लीला^f (विलासक्रिययोर्)
 उपला^f (यर्करापि च)

1 Sin.
2 Filth. 3 Excretion. a

1 Colic. 2 A weapon. b

A lance. c

1 A corner.
2 The hollow above the hip. d

1 A mechanical art. 2 A measure of time. e

1 A companion. 2 A row. f

1 Tide.
2 Time.
3 Limit. g

1 The Pleiades. 2 A cow. i

1 Sport.
2 Gesture.

A stony nodule. k

1—लि or —ली.

^a As sweat, snot, earwax, &c. 4 Dregs. 5 Rust. m. f. n. 6 Niggardly. ^b A trident or a pike. Also f. 3 A courtesan. ^c Likewise 2 A gnomon. 3 A stake. 4 A post. 5 Flame. 6 The elbow. 7 A thump on the breast. 8 A punch with the elbow. f. 9 A blow. ^d Or 3 Sharp edge. 4 A mark. 5 A row or string. Also 6 Delineation with sandal, &c. on the ear. 7 Contiguity. 8 Allowance to a dependant. 9 A masculine woman (who has a beard). 10 A handful. 11 Praise. ^e Likewise 3 A digit of the moon. 4 Interest on a capital sum. 5 A part. 6 Collection. ^f Also 3 A bridge. m. f. n. 4 Intelligent, wise. ^g Likewise 4 Seashore. 5 Easy and sudden death. ^h Or वेला. ⁱ In the first acceptation, invariably plural. And m. 3 Fire. m. f. n. 4 Black. Also 5 Cardamum. m. 6 The dark half of the month. n. The sky. ^j Or वज्रलाः. ^k Also 2 Manufactured sugar. m. 3 A stone. 4 A gem:

- 1 Blood. 202. (योषिते ऽम्बसि) कीडां^f
2 Water.
- 1 Origin. मूत्रम् (पासे शिफानयोः)["]
2 Root. a
- 1 A multi- जालं (समूह आनायो गवाक्षधारकादि)["]
tude. 2 A
net. b
- 1 Disposition. 203. ग्रीवं (स्वभावे सदृशे)["]
2 Good conduct.
- 1 Fruit. (शस्त्रे हेतुहते) फलम्["]
2 Result. c
- 1 A roof. (हृदिर्नेत्रयोः स्त्रीषं समूहे) पटवं (न ना)["]
2 A film over
the eye. d
- 1 Bottom. 204. (अधःस्वरूपयोर्दृष्टौ) तलं["]
2 Essential character. e
- Flesh. f (स्नायुमिधे) पलम्["]
- Submarine (घोर्गानले ऽपि) पातालं["]
fire. g
- 1 Clothes, वेलं (वस्त्रे ऽधमे त्रिषु)["]
vesture. h
- 1 A hole filled with 205. कुक्षं (शङ्खभिः कीर्णे शब्दे ना तु उपानले)["]
stakes. i

^a And m. n. 3 An asterism (the Scorpion's tail). Or n. 4 Principal, capital. ^b And 3 A window, a lattice, 4 An unblown flower. 5 Magic, illusion, 6 Pride. f. जाडी. 7 Trichosanthes dioica. ^c Likewise 3 Edge of a weapon. 4 A nutmeg. 5 A Pearl. 6 Profit. 7 A shield. ^d And f. n. (—झी, झा or झं.). 3 A multitude. n. 4 Retinue. ^e Likewise f. n. 3 A guard for an archer's arm. m. 4 A span. 5 The palm with extended fingers. ^f Also 2 A measure, consisting of four *Karshas*. ^g Likewise 2 The infernal regions. 3 A hole. ^h And m. f. n. 2 Inferior; low in situation. Fem. चेडी. ⁱ And m. 2 Conflagration of chaff.

- (निर्णीते) केवलम् (इति त्रिविधं त्वेकसंख्योः) 1 Absolute, certain. a
206. (पर्याप्तिसम्पत्त्येषु) कुशलं (प्रश्रिते त्रिषु) 1 Adequacy. 2 Safety. 3 Virtue. b
- प्रवालम् (चंकुरे ऽप्यङ्गी) 1 A shoot or sprout. c
- (त्रिषु) स्थूलं (जडं ऽपि च) Stupid. d
207. करालो (हन्तरे वृक्षे) 1 Having projecting teeth. 2 High. e
- (चारौ दक्षे च) पेशवः 1 Beautiful. 2 Expert. f
- (अर्थे ऽर्भके ऽपि) बालः (स्यात्) 1 Ignorant. 2 Young, a child. h
- खोल (चलसदृशयोः) 1 Tremulous. 2 Thirsty. i

SECTION XXIII.

208. हवदावौ (वनारण्यवल्ली) 1 A forest. 2 Fire in a forest. j
- (जन्महरौ) भवौ 1 Birth. 2 SIVA. k

a And m. f. n. 2 Alone, sole. 3 Entire, all. Fem.—जा, जो. b And m. f. n. 4 Skilful, expert. c Or 2 A new leaf. Also 3 Coral. 4 The neck of a lute. d Likewise 2 Bulky. e Likewise 3 Terrible. f Also 3 Soft. g Or पेशवः h Likewise m. 3 Hair. 4 Tail of a horse. 5—of an elephant. m. n. 6 Andropogon Schœnanthus. i Also f.—जा. 3 The tongue. 4 The goddess LAKSHMI. Likewise 3 Fire in general. k Also 3 Existence. 4 Acquisition. 5 This world. 6 Safety, well being.

1 A counsel-
lor. 2 A com-
panion.

(मन्त्री सहायः) सचिवौ

1 A husband.
2 Lythrum
fruticosum, a

(पतिशाखिनरा) धवाः

1 A moun-
tain. 2 A
sheep. 3 The
sun. b

209. अवयः (शैलमेघार्का)

1 Command.
2 Call. 3 Sa-
crifice.

(आज्ञाहानाधरा) हवाः

1 A living
being. c

भावः (सत्त्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजस्य)

1 Produc-
tion. 2 Fruit.
3 Blossom. d

210. (स्यादुत्पादे फले पुष्पे) प्रसवे! (गर्भमोचने)

1 Distrust.
2 Denial.
3 Conceal-
ment.

(अविश्वासं ऽपङ्कवं ऽपि निहतावपि) निङ्कवः

1 Elevation.
2 Impatience.

211. (उत्तेकामर्षयोरिच्छा प्रसवे महः) उत्थवः

1 Dignity,
authority.
2 Firm opi-
nion. f

अनुभावः (प्रभावे स्वाद्यतां च मतिनिश्चये)

1 Generative
cause. 2 Ori-
gin. g

212. (स्वाज्जन्महेतुः) प्रभवः (स्नानं चाद्योपसम्बन्धे)

1 Son of a
Brahmana
by a Sudra
woman. h

(भूद्गावां विप्रतनये शक्ने) पारथवः (पुमान्)

1 अवि.

a And 3 A man. 4 A cheater. b Also 4 The shawl goat. c Or (varying the reading.) 2 Existence, state. 3 Nature, disposition. 4 Meaning, intention. 5 Gesture, movement. 6 Soul. 7 Birth. 8 Thing. 9 Venerable. 10 (in dramatic language) Learned. 11 State, condition. d And 4 Bringing forth. 5 Offspring. e And 3 Formation of a wish. 4 Festival, jubilee. f Or 3 Certainty. 4 Indication, hint. g Or 3 Source. 4 Place where a thing is first perceived. 5 Strength. h And 2 Battle-axe. 3 A son born in adultery.

213. ^mध्रुवो (भभेदे क्षीर्वं त निश्चिते शाश्वते त्रिषु) 1 The polar star. a
- ^mस्वो(श्वातावात्मनि)^{m f n}स्व(त्रिष्वामीये)^{m n}स्वो(ऽस्त्रियांघने) 1 A kinsman. 2 The soul. b
214. ^{f d}(क्षौकटीवस्त्रवन्धे ऽपि) नीवी (परिपण्ये ऽपि च) Cloth round a woman's waist. c
- ^fशिवो (गौरीफेरवधोर्) 1 GAURI. 2 A jackal. e
- ⁿद्वन्द्वं (कलहयुग्मयोः) 1 Dispute, quarrel. 2 A pair. f
215. ^{n h}(द्रव्यासुखवशाद्येषु) सत्वम् (अस्त्री तु जन्तुषु) 1 Substance. 2 Breath. g
- ^{n j}क्षीर्वं (नपुंसके षष्ठे वाच्यलिङ्गमविक्रमे) 1 Neuter gender. 2 An eunuch. i

SECTION XXIV.

216. ^{1 m}(हो) विशो (वैश्यमनुजौ) 1 Man of the commercial tribe. k

1 घ—.

* And n. 2 Certainty. m. f. n. 3 Perpetual, constant. Also m. 4 A stake. 5 An axis, or pole. 6 S'iva. f.—वा. 7 Burden of a song. 8 A ladle or spoon. n. 9 Reasoning. m. f. n. 10 Immovable. ^b And m. f. n. 3 Own. m. n. 4 Wealth. *It is a pronoun in the 3d acception.* ^c And 2 Mercantile stock. 3 A stake at play. ^d Or नीविः. ^e Also m. 3 MAHA'DE'VA. 4 One of the astrological *Yogas*. 5 The *Vēdas*. n. 6 Pleasure, ease. 7 Auspiciousness; well being. 3 Water. f. 9 The yellow myrobalan. ^f Likewise 3 Union of the sexes. ^g Or other unconscious function. 3 Vigour. m. n. 4 An animal. Also n. 5 A quality. 6 Nature. 7 Strength. 8 A demon. 9 Existence. 10 Essence. 11 Self-command. ^h सत्वं or सत्त्वं. ⁱ And m. f. n. 3 Weak. 4 Idle. ^j Or क्षीर्वं. ^k And 2 Man in general. f. 3 Entrance, Sing. विद्.

T t

1 A spy.
2 War. a

(हौ चराभिमरी) सशौ^m

1 A heap.
2 A sign of the zodiac.

1 m
(हौ) राशी (पुष्कमेषाद्यौ)

1 Family, race. 2 A bambu. b
1 Solitude.
2 Display.

(हौ) वंशौ (कुलमकरौ)^m

1 Wages, hire 2 Enjoyment. d

217. (रहः प्रकाशौ) वीकाशौ^{m c}

निर्वैशौ (भतिभोगयोः)^m

1 YAMA. e

(हतानेपुंसि) कीनाशः (शुद्रकर्षकचोक्षिषु)^m

1 A place or spot. 2 A butt. 3 A cause.

218. (पदे लक्ष्ये निमित्ते) उपदेशः^m

water. f

(स्थान) कुयम् (अथु च)^m

Age, as youth, &c. g

दशा (वस्थानेक विधाय)^f

1 Hope, desire.
2 Breadth. h
1 A woman.
2 A female elephant. i

आशा (लक्ष्यापि चावता)^m

219. वशा (स्त्री करिणी च स्याद्)^f

1 Knowledge.

दृग् (ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु)^{2 f}

1—वि.

2—व.

* Also. 3 Conflict with a dangerous animal in hopes of reward.
b Likewise 3 The back bone. 4 A multitude. c Or विज्ञातः. d Or
3 Eating. e And m. f. n. 2 Small. Or 3 Niggardly. 4 A cultivator.
Also 5 slayer of cattle. m. 6 An ape. f Also m. 2 Proper name :
Son of RĀMA. 3 Sacrificial grass (Poa Cynosuroides). 4 One of the
continents. 5 A yoke. f.—घो. 6 Share of a plough. g Likewise
2 Wick of a lamp. 3 (Invariably pl.) Border or edge of cloth. h Also
3 Region; quarter. i Likewise 3 A barren cow. 4 A daughter.
n. 5 Subjection. 6 Desire, wish. m. f. n. 7 Subject, dependent. And
m. f. n. 2 One who sees or knows. Also f. 3 Sight. 4 An eye.

^{m f n}
(स्त्रात्) कर्कशः (साहसिकः कठोरमहत्वावपि) 1 Violent.
2 Hard. 3 In-
tangible, a

^{m f n}
220. प्रकाशोऽतिप्रसिद्धोऽपि) Notorious, b

^{m f n}
(श्रियावृत्ते च) बालियः 1 Young.
2 Ignorant.

SECTION XXV.

^m
(सुरमत्स्यम्) अनिमिषैः 1 A god.
2 A fish.

^m
पुरुषाद् (आत्ममानवौ) 1 The soul.
2 A man.

^m
221. (काकमत्स्यमातङ्गौ) आक्षौ 1 A crow.
2 Any bird
which preys
on fish, c

^m
कक्षौ (तु तण्वीरक्षौ) 1 Grass.
2 A climb-
ing plant, d
1 A halter or
rein, 2 A ray
of light.

^{m c}
अभीष्टः (प्रग्रहे रक्षौ)

प्रैषः (प्रेषणमर्हने) 1 Despatch,
sending.
2 Paining, f

* Or 4 Harsh. 5 Cruel. 6 Unmerciful. 7 Miserly. b Also 2 Light.
3 Display. 4 Loud laugh. * Likewise 3 A beggar. d Also 3 The
armpit. 4 A forest of dead trees. 5 A wall. 6 The side. m. f. n. 7 End
of a cloth fixed in the waistband. f. 8 The string round an elephant's
neck. 9 Objection in argument. 10 Emulation. * Or अभीष्ट, † Like-
wise 3 Fatigue.

- Partisan. a 222. पक्षः (सहाय्ये ऽय्) ^m
- 1 A turban. ^{m n}
2 A diadem. चष्मायः (शिरोवेष्टकिरीटयोः)
- 1 Lustful. ^m
2 A rat. b (शुक्रले स्रष्टिके अष्टे सुस्रुते दृषभे) दृषः
- 1 A bud. ^{m n d}
2 A sheath. 223. कोषो (ऽस्त्री कुक्षले स्रक्पिधाने ऽर्थोपदिष्ययोः)
3 Treasure. o
- 1 Gaming with dice. ^m
2 A die. c (दूयते ऽस्ते सारिफलके ऽय्) चाकर्षो
- (ऽथा) ऽक्षम् (इन्द्रिये) ^m
- 1 An organ of sense. f 224. (ना दूयताङ्गे कर्षस्ये व्यवहारे कलिद्रुमे)
- 1 Agriculture. ^m
2 Fire with cowdung. g कर्षू (वार्त्ता करीषाग्निः) कर्षू. (कुल्याभिवायिनी) ^f

^a Also 2 Side. 3 Alternative. 4 Half of the lunar month. 5 Army, forces. 6 Friends. 7 Wing. 8 Thesis, doctrine to be maintained. 9 Contradiction. 10 Subject of an inference. 11 (In composition with केष) Great quantity. ^b In composition. 3 Chief, pre-eminent. 4 Virtue, personified in the shape of a bull. 5 A bull. 6 The sign of the Zodiac (Taurus). 7 Proper name; title of KARṆA. f. —वा. 8 Cowich (Dolichos or Carpopogon pruriens)—वी. 9 Cushion used by ascetics. ^c And 4 Oath or ordeal. 5 A vessel used at sacrifices. 6 A cocoon of silk. 7 Eye ball. 8 Testicle. 9 Dictionary. ^d Or कोषः. ^e And 3 A board for playing. 4 An organ of sense. 5 Attraction. 6 Drawing the bow. ^f And m. 2 A die. 3 A measure (a *Karsha* or 16 *māśas*). 4 A wheel. 5 A lawsuit. 6 The belleric myrobalan. Also 7 Wood of a car. 8 Business, transaction. 9 Proper name, son of RA'VANA. n. 10 Kind of salt. ^g And f. 3 A river. 4 A canal.

225. (पुष्पावे तत् क्रियायां च) पौर्षं^m 1 Virility.
2 Manly act.

विषम् (अप्सु च)^m Water. b

(उपदाने ऽप्य) आमिषं (स्याद्)^{m n} A bribe. c

(अपराधे ऽपि) किल्बिषम्ⁿ An offence. d

226. (स्याद्दौ लोकात्वंशे वत्सरे) वर्षम् (अस्त्रियाम्)^{m n} 1 Rain.
2 A country.
3 A year. e

प्रेक्षा (नृत्येक्षणं प्रज्ञा)^f 1 Dancing.
2 View. f

भिक्षा (सेवा ऽर्थना भूतिः)^f 1 Service.
2 Begging.
3 Hue, wages. g

227. त्विद् (शोभा ऽपि)^{1f} Splendour. h

(त्रिषु परे)ⁱ

व्यर्त्तं (कार्तृक्षयानिष्टयोः)^{m f n} 1 Entire.
2 Inferior.

(प्रत्यक्षे ऽधिष्ठते) ऽध्यक्षो^{m f n} 1 Perceptible. 2 Superintendent.

रुक्ष (स्वप्रेक्षप्रविक्षयो)^{m f n} 1 Unfriendly.
2 Rough.

1—वृ.

^a Also 3 Semen. m. f. n. 4 Measured by the human stature, or by the height to which a man reaches. ^b Likewise 2 Poison. f.—वा. 3 A plant (sort of Betula ?) ^c Also 2 Flesh. 3 Food. ^d Likewise 2 Disease. ^e Also 4 A cloud. f. pl. वर्षाः. 5 Rainy season. ^f Or 3 Viewing an exhibition of dancing. 4 Intellect. ^g Likewise 4 Alms. ^h Also 2 Ray of light. ⁱ The following admit the three genders.

SECTION XXVI.

1 The sun. 228. (रविश्चेतच्छदौ) ^mहंसौ
2 A goose. a

1 The sun.
2 Fire.

^{1 m}
(सूर्यवल्ली) विभावसू

1 A calf.
2 A year. b

^m
वत्सौ (तर्क्यवर्षा हौ)

A bird : Cuculus. c

^{2 m d}
(सारङ्गाद्य) द्विबोकसः

1 Taste or sentiment in dramas. e

229. (श्ङ्गारादौ विषे वीर्ये) ^{m n}गुणे ^{m n f}रागे ^mद्रवे ^mरसः

1 An earring.
2 A crest.

^{m n} (पुंस्) चतंसौ ^{m n f}ऽवतंसौ (हौ कर्णपूरे ऽपि शेषरे)

1 A class of deities.
2 Fire. g

^{3 m} 230. (देवभेदे ऽनन्ते रश्मौ) वसू ^m(रत्ने घने) वसू

1—सु.

2—सु.

3—सु.

^a Likewise 3 VISHNU. 4 The Supreme Being. 5 The soul. 6 Breath. 7 A sort of ascetic life. 8 A person devoid of covetousness. 9 Unenvious. 10 A king. 11 The horse sacrificed by YUD'HISH'THIRA. ^b Also 3 An endearing appellation of a son or grand-child. n. 4 The breast. ^c Likewise 2 A god. 3 A bee. 4 An antelope. ^d द्विबोकाः or द्विबोकाः. ^e Amatory, heroic, tender, pathetic, &c. And 2 Poison, or 3 Water. 4 Semen virile, or 5 Quicksilver. 6 Quality of taste; savour, as sweet, sour, &c. 7 Zeal, ardour, passion. 8 Juice, a liquid. 9 Juices of the body. 10 Myrrh. f. 11 The tongue. 12 The earth. ^g Or वतंस-^h And 3 A ray of light. Or 4 A rein, or halter. n. 5 A gem. 6 Wealth. Also 7 Gold. m. 8 Tie of the yoke. 9 A plant (*Bakapushpa*).

(विष्णौ च) वेधाः	VISHNU. a
(स्त्रीत्वा) श्री (हिं ताभ्यंसा ऽहिदंष्ट्रयोः)	1 Benedic- tion. 2 Fang of a serpent.
231. लाससे (प्रार्थनौत्सुक्ते)	1 Request. b
हिंसा (चौर्यादिकर्म च)	Injury, mis- chief, as rob- bery, &c. c
प्रसू (रश्मापि)	A mare. d
(भूद्यानौ) रोदसी रोदसी (च ते)	Earth and sky. e
232. (ज्वालाभासोर्नपुंस्य) ऽश्चिर्	1 Flame. 2 Light.
ज्योतिर् (भद्योतहृदिषु)	1 A star. 2 Light- 3 Pupil of the eye. f
(पापपराधयोर्) आगः	1 Sin. 2 An offence.
(खगवाल्यादिनोर्) वयः	1 A bird. 2 Age. g
233. (तेजः पुरीषयोर्) वर्चो	1 Splendour. 2 Ordure. h
महस् (हृत्पवतेजसोः)	1 A festival. 2 Light. 3 Quality of passion.
रजो (गुण्ये स्त्रीपुण्ये च)	2 Woman's menstr. j

1—स.	2 चाशीस.	3—सा.	4—सी.	5—स.	6—स.
7—स.	8—स.	9—स.	10—स.	11—स.	

* Also 2 BRAMHA. 3 Intelligent, wise. ^b Likewise 3 Thirst, desire.
^c Also 2 Slaughter. ^d Likewise 2 A mother. ^e And 2 The earth.
3 The sky. Collectively, dual ; severally, singular. Ex. रोदः. ^f Also
m. 4 The sun. 5 Fire. ^g Likewise 3 Youth. ^h Also 3 Colour. ⁱ Or
m. वयः (व). Likewise 3 Dust. 4 Farina of flowers, pollen. ^k Or
m. रजः (ज).

1 Moon's ascending node.

2 Darkness. a

1 Poetical metre.

2 Desire. b

Austerity, penance. c

1 Strength.

2 Month of *Agrahāyana*. d

1 The sky. e

1 A house. f

1 Milk.

2 Water.

1 Splendour.

2 Strength.

1 Organ of sense.

2 Stream of a river.

1 Dignity.

2 Splendour.

3 Strength. j

(राक्षी ध्वान्ते शुभे) तमः

234. छन्दः (पद्ये अभिलाषे च)

तपः (कृच्छ्रादिकर्मा च)

सहो (बलं) सहा (मार्गे)

नमः (खं आवयो) नभाः

235. ओक्कः (सङ्गात्रयस्यै) काः

पयः (क्षीरं) पयो (ऽम्बु च)

ओजो (दीप्तौ बले)

स्रोतः (इन्द्रिये निम्नगारये)

236. तेजः (प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्ले ऽप्य)

(ऽतस्मिन्)

1—स.

2—स.

3—ओक्कस.

4—स.

a And 3 The third quality, according to the *Sāṅkhya* system of philosophy : darkness or illusion, contrasted to truth and passion. 4 Grief. b Also 3 The *Vēda*. 4 Uncontrolled conduct. Likewise, in the second acception, छन्दः (नृ). ° Also 2 Virtue, moral merit. 3 One of the superior worlds. m. तपाः (स). 4 The month of *Māgha*. 5 The cold season. d सहाः (—स) or सह (ह). 1 Strength. And m. सहाः (स) or सहः (ह). 2 The month of *Agrahāyana*. Also 3 The winter. n. 4 A luminary. ° And m. 2 The month of *Srāvaṇa*. 3 Rain. 4 A cloud. f And m. 2 An asylum. s Or ओक्क. h Or ओक्क. i Or ओक्क. j And 4 Semen virile. k The following admit the three genders.

1 m f n

विद्वान् (विद्वंस)

Intelligent. a

m f n

वीभत्सो (हिंस्रो ऽप्य)

Mischievous, cruel. b

(अतिशये त्वमी)

2 m f n c

(वृद्धप्रशस्त्योर्) ज्ञायान्

1 Very old.
2 Very excellent.

3 m f n d

कनीयास्तु (युवाल्पयोः)

1 Very young.
2 Very small.

4 m f n c

बरीयाँ (सुखवरयोः)

1 Very great,
2 Very excellent.

5 m f n f

साधीयान् (साधुवाढयोः)

1 Very right,
2 Very firm.

SECTION XXVII.

m n

238. (दले ऽपि) बर्हं

A leaf. g

m

(निबन्धोपरागाद्धयो) ग्रहाः

1 Seizure.
2 An eclipse.
3 A planet. h

1 विद्वंस.

2 ज्ञायवस्.

3—वस्.

4—वस्.

5—वस्.

^a Also 2 Learned. 3 Having a true knowledge of the soul. ^b Like wise 2 Envious. n. 3 ARJUNA. Fem. वीभत्सा. ^c Fem. ज्ञायवसी. ^d Fem. कनीयसी. ^e Fem. बरीयसी. ^f Fem. साधीयसी. ^g Or 2 Retinue. 3 A peacock's tail. ^h Also 4 The moon's node. 5 Seizure, caption. 6 Effort in battle 7 A class of imps.

U u

- 1 A door.
2 A chaplet. a (द्वार्यापीडे कायरसे) निर्यूहो (नामदन्तके)
1 The string
suspending a balance. b 239. (तुलासूत्रे ऽखादिरयसौ) प्रयाहः प्रयहो (ऽपि च)
1 A wife.
2 Family ;
dependent. c (पत्नीपरिजनादानसूत्रयापाः) परिग्रहाः
m pl.
A wife. d 240. (हारेष्पि) गृहाः
1 m
A woman's
waist. e (ओष्ठामय्या) रोहो (वरक्षिवाः)
A multitude. f गूहो (दृन्दे ऽय्)
The demon
Vritra. g अहि (वृत्ते ऽय्)
1 Fire.
2 The moon.
3 The sun. h (अग्नीन्धर्कास्) तमोपहाः
1 Retinue.
2 Insignia of
Royalty. i 241. (परिच्छदे वृपाहो ऽर्थे) परिवर्हा
(ऽय्ययाः परे)

1 चा—.

* Or 3 A piece of wood jutting out of a wall. 4 Extracted juice,
5 Wood placed in a wall (for doves to build nests on). ^b And 2 A
rein or halter for horses, &c. 3 Prisoners. 4 Restraint. 5 An arm.
6 A ray of light. ^c And 3 Acceptance. 4 Origin ; or 5 Root. 6 Oath ;
or 7 Quarrel. Also 8 The sun near the moon's node. ^d And 2 A house.
Invariably plural ; but in the 2d acceptation also neuter sing.
• Likewise 2 Ascent as a climbing plant. 3 Rider of an elephant or
horse. 4 Length. 5 Height. ^f Likewise 2 Array of troops. 3 Fabrica-
tion. 4 Reasoning. ^g Also 2 A serpent. ^h Likewise 4 A deified saint
or prophet. ⁱ Or 3 A thing. ^j The following are indeclinable.

SECTION XXXIII.

INDECLINABLES.

<p>^b
1. आङ् (ईषदर्थे ऽभिव्याप्तौ सीमार्थे चतुष्प्रेरणे)
^d
आ (प्रगल्भाः स्मृतौ वाक्ये ऽय्)
आस् (तु स्यात्कोपप्रसीद्धयोः)
2. (पापकुल्ये षदर्थे) कु
¹
धिङ् (निर्भर्त्सननिन्दयोः)
²
च (ऽन्वाचये समाहारोत्तरेतरसमुच्चये)
³
3. खत्या (श्रीः क्षेमपुण्यादौ)</p> | <p>1 A little.
2 Untill. a

1 Oh (re-membering). c
1 Ah ! (angrily).
2 Alas (sorrowfully).
1 Sinful.
2 Bad.
3 A little.
1 Fy ! (menacingly).
2 Fy ! (reproachfully).

1 Moreover.
2 And.
3 Mutually.
4 Also. e
1 Well (a benediction).
2 Safe. f</p> |
|---|--|

1 चिङ्.

2 च.

3 सति.

^a Including the limit. Or ³ Exclusive of the bound or limit.
⁴ Preposition joined to verbs, and altering their sense, or giving intensity to it. ^b क् (for the final consonant is expunged). ^c And
² But (indicating a change). ³ And (collective). ^d Unalterable in orthography even before vowels. ^e In the first acceptation, the particle connects a secondary with a primary object ; in the second it conjoins equal objects ; in the third it indicates reciprocation : in the fourth it connects different acts with the same subject. It has other acceptations, as ⁵ But, (indicating a converse proposition). ⁶ But (excusingly). ⁷ Forthwith. ⁸ Expletive. ^f And ³ Right. ⁴ Auspicious.

- 1 A dove.
2 A chapter. a

(दायाँपीठे कायरसे) निर्दोहो नानदन्तके)

- 1 The string
suspended
a balance. b

239. (तुबासूबे ऽद्यादिरशौ) प्रवाहः प्रवहे! (ऽपि च)

- 1 A wife.
2 Family ;
dependent. c

(पत्नीपरिवनादानसुखभाषाः) परिव्रहाः

= pl.

- A wife. d

240. (हारेष्पि) मृहाः

- A woman's
waist. e

(त्रोस्त्रामया) रोहो! (वरजिवाः)

- A multitude. f

मृहो! (हन्ते ऽप्य)

- The demon
Vritra. g

मृहि (वृते ऽप्य)

- 1 Fire.
2 The moon.
3 The sun. h

(अग्नीन्द्रर्कासु) तमोपहाः

- 1 Retinue.
2 In-signia of
Royalty. i

241. (परिच्छदे वृपाहो ऽवैः) परिवर्हा

(ऽव्यवाः पदे)

1 वा—.

a Or 3 A piece of wood jutting out of a wall. 4 Extracted juice.
5 Wood placed in a wall (for doves to build nests on). b And 2 A
rein or halter for horses, &c. 3 Prisoners. 4 Restraint. 5 An arm.
6 A ray of light. = And 3 Acceptance. 4 Origin ; or 5 Root. 6 Oath ;
or 7 Quarrel. Also 8 The sun near the moon's node. d And 2 A house.
Invariably ; but in the 2d acceptance also neuter sing.
= Likewise 2 Array of troops. 3 Fabrica-
= A serpent. h Likewise 4 A deified saint
= The following are indeclinable.

SECTION XXXIII.

INDECLINABLES.

1. आह् (ईषद्वेः ऽबिवाहौ सीमार्थे वातुयोक्त्ये)

1 A. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

आ (प्रमृष्टाः सृष्टौ वाक्ते ऽप्य्)

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

आह् (तु स्यान्तोऽप्योऽहोः)

1 A. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

2. (पापकुत्स्ये षद्वेः) क

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

किम् (निर्विकल्पनिन्द्योः)

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

3. च (ज्वाचवे सवाहारः तरेतरसमुच्चयेः)

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

3. सत्या (योः क्षेपसादौः)

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

1 किम्

2 च

3 सति

* Including the limit. Or 3 Exclusive of the limit or limit.
4 Preposition joined to verb, and altering their sense, or having intensity to it. * च (for the first connection is expanded). * And
2 But (indicating a change). 3 And collectively. * Indefinite in
orthography even before vowel. * If the first conjunction, the
particle connects a secondary with a primary object; in the second it
conjoins equal objects; in the third it indicates reciprocation; in the
fourth it connects different acts with the same subject. It has other
acceptations, as 5 But, indicating a contrary proposition; 6 And
(excusingly). 7 Forthwith. * Expanded. * And 3 Right. 4 Reciprocal.

- 1 Very.
2 Surpassing.

(प्रकर्षे लंघने ऽप्यु) ऽति

- 1 What ? (interrogative).
2 (Doubtingly).

स्वित् (प्रश्ने च वितर्कं च)

- 1 But (indicating difference).
2 Indeed. a

तु (स्याद्भेदे ऽवधारणे)

- 1 Together.
2 Once. b

4. सङ्गतत् (सदैकवारं स्याद्)

- 1 Far.
2 Near.

¹
भाराद् (दूरसमीपयोः)

- 1 Westward.
2 Behind.

²
(प्रतीच्यां चरमे) पश्चाद्

- 1 Also.
2 What ? c

³
उता (पृथग्विकल्पयोः)

- 1 Again, often.
2 Always. d
1 In presence, before.
2 As, like.

⁶
5. (पुनः सदार्थयोः) शशत्

साक्षात् (प्रत्यक्षतुल्ययोः)

- 1 Also ! (Sorrow).
2 (Compassion). f
1 Oh (joy).
2 (Pity).
3 (Inceptive).
4 Alas ! g
1 Instead.
2 Each, respectively.
3 Towards. b

(खेदानुकम्पासन्तोषविस्मयामन्त्ये) वत

6. हन्त (हर्षे ऽनुकम्पायां वाक्यारम्भविषादयोः)

प्रति (प्रतिनिधौ वीक्षालक्षणादौ प्रयोगतः)

1—त्.

2—त्.

3 उत or चत्.

a Also 3 And. 4 Again. 5 Expletive. b Likewise. 3 Always. c Interrogatively. 3 What ! doubtingly. 4 Either, or 5 Expletive. d Or 3 Together. 4 Perpetually. e Or सशत्. f And 3 Indicating joy. 4 Indicating surprise. 5 Oh ! (vocative). g Also 5 Certainly ; indeed. 6 Gift. Ex. हन्तकारः, generous. h Likewise 4 For. 5 Belonging to (as a portion). 6 In exchange. 7 A little.

7. इति (हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु)
¹ Therefore.
² Thus. a
- ^b
 (प्राच्यां) पुरस्तात् (प्रथमे पुरार्थे) अत इत्यपि)
¹ Eastward.
² Prior, first.
³ Formerly.
⁴ In front.
8. यावत् तावत् (च साकल्ये ऽवधौ माने ऽवधारणे)
¹ As much as (the whole).
² Until. c
 (मङ्गलानन्तरारम्भप्रसङ्गात्क्षेत्रेष्व्) ऽथो अथ
¹ Auspicious particle.
² After. d
9. वृथा (निरर्थकाविध्योर्)
¹ In vain.
² Wrong.
- नाना (ऽनेकेभ्यार्थयोः)
¹ Many.
² Both. e
- तु (दृष्ट्यायां विकल्पे च)
¹ What ? (interrogative).
² Or. f
- (पश्चात्प्राहस्ययोर्) अतु
¹ After.
² Like. g
10. (प्रश्नावधारणानुज्ञा ऽनुनयामन्त्रयो) नतु
¹ Interrogative particle.
^h

1—तु.

* Indicating a sort or set. 3 So : well known as such. 4 Etcetera.
 5 Even so : exactly thus. 6 Indicating the preceding sound to be meant. 7 Indicating the sense to be intended. 8 So ; of this opinion.
 9 Finis : marking a close. 10 So ; of this form. ^b Or पुरः (च). ^c And
 3 As many as (number). 4 As many as there are. 5 So much (affirmative). ^d And 3 Now (inceptive). 4 What ? (interrogatively).
 5 All (comprehensively). 6 Now (premising). 7 Imperative particle.
 8 And. ^e Also 3 Without, except. ^f Likewise 3 An indication of doubt. ^g Also 3 Along. 4 Under, inferior to. 5 With. 6 Near.
 7 Towards. 8 In regard to. 9 A share. 10 Severally, respectively.
^h And 2 Certainly. 3 Indicating assent. 4 A consolatory and kind expression. 5 Vocative particle. 6 A conciliatory vocative particle.
 7 Inceptive. 8 Reproachful. 9 Responsive.

1 Reprehensive particle.

(गर्हासमुच्चयप्रसन्नशङ्कासम्भावनास्य) ऽपि

1 As, like.
2 Or, either.

11. (उपमायां विकल्पे) वा

1 Half.
2 Blamably.

सामि (तृष्टे^c जुगुप्सने)

1 With, together.
2 Near.

असौ (सह समीपे च)

1 Water.
2 Head. d

कम् (वारिणी च सर्ष्वि^e च)

1 Like, as.
2 Thus, e

12. (इष्टत्वमर्थयोर्) एवं

1 Perhaps.
2 Certainly. f

नूनं (तर्को^g ऽर्थनिश्चये)

1 Silently.
2 At ease.

(दृष्टीमये^h सुखे) जोषं

1 What ? (interrogative).
Bad ; ill. g

(किम् दृष्ट्यायां जुगुप्सने)

1 Evidently.
2 Possibly. h
1 Ornament.
2 Enough.
3 Able. i

13. नाम (प्रकाशसम्भाव्यक्रोधोपगमकुत्सने)

अलम् (भूषणपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकम्)

^a And 3 Interrogative particle. 4 Earnest inquiry. 5 Doubt, or suspicion. 6 Possibility and likelihood. 7 Pursuit or seeking. 8 Corroborative of an affirmation. 9 Even. 10 Although. ^b Likewise 3 And. 4 Expletive. 5 Only ; no other. 6 Indication of doubt and consideration. ^c More properly वा. ^d Also 3 Ill ; bad. 4 Ease, pleasure. 5 Expletive. ^e Also 3 Indicative of consent. 4 Certainly. 5 Command. ^f Likewise 3 Indicating recollection. 4 Expletive. ^g Also 3 Indicating doubt or consideration. 4 Prohibition. ^h Or 3 Indicating recollection. 4 Wrath. 5 Indignant consent. 6 Reproach. 7 Pretence. 8 Surprise. ⁱ And 4 Prohibition. Also 5 Uselessness.

14. इम् (वितर्के परिप्रने)

समया (ऽन्तिकमध्ययोः)

पुनर् (अप्रथमे भेदे)

निर् (निश्चयनिषेधयोः)

15. (स्वात्प्रबन्धे चिरातीते निकटागमिके) पुरा

1 2 d

3

चर्युरी (चो) ररी (च विस्तारे ऽङ्गीकृतौ लयम्)

16. (स्वर्गे परे च लोके) स्वर

(वार्त्तासम्भाव्ययोः) किल

(निषेधवाक्याकङ्कारजिज्ञासानुगमे) खलु

17. (समीपेभ्यतः शीघ्रसाकल्याभिमुखे) ऽभितः

5

(नामप्रकाशयोः) प्रादुर्

6

मिथो (ऽन्यो ऽन्यं रहस्यपि)

18. तिरो (ऽन्तर्द्धौ तिर्यगर्थे)

1 Indicative of doubt and reflection. a

1 Near, 2 Within, midst.

1 Again. 2 But, on the contrary. b

1 Certainly. 2 Negation.

1 Ancient story. 2 Old. 3 Past. c

1 Expansion. 2 Assent.

1 Heaven. 2 The next world. e

1 News : so reported. 2 Probably. f

1 Prohibition. 2 Expletive. g

1 Near. 2 Both. 3 Quickly.

4 Emirely. 5 In front.

1 Name. 2 Appearance.

1 Mutually. 2 In private.

1 Concealment. 2 Awry. h

1 चररी.

2 चरी.

3 चररी.

4—तस्.

5—स्.

6 विषद्.

7 तिरस्.

* And 2 Interrogative particle. 3 Yes. 4 Indicating fear. 5 Wrath
6 Aversion, dislike. 7 Reaproach. ^b Also 3 Indicating change of subject.
^c Or 4 Long since past. 5 Near. 6 Future. Or 7 Proximate future.
^d Or चरी. Also चररी. ^e Also the sky or atmosphere. ^f Likewise
3 Conciliatory expression. 4 Indeed. 5 Falsely indicating displeasure.
^g And 3 Indicating inquiry. 4 A conciliatory expression. 5 Indeed, certainly. ^h Also 3 Contempt, disregard.

1 Alas ! (sorrow).
2 (Regret).

1 Indication of wonder.
2 Of pain or fatigue.

1 Because, for. 2 Indeed, a

हा (विषादश्रुगर्निषु)

¹
अहह (त्यङ्गते खेदे)

हि (हेतावधारणे)

CHAPTER V.

	^{i b}	ⁱ	^{2 i}	
Long time.	1. चिराय चिररत्नाय चिरस्या (द्या चिरार्थकाः)			
Again and again ; frequently.	^{3 i} सुहः ^{4 i} पुनः ^{5 i} पुनः ^{6 i c} शब्दभीक्ष्णमसहत् ^{7 i} (समाः)			
Soon ; instantly.	^{8 i} 2. स्वाग्भटित्यञ्चसा ऽक्काय सपदि द्वाङ्मंशु (च द्रुते)	^{9 i}	^{10 i}	^{i i 11 i i d}
Much ; very.	ⁱ बलवत् ⁱ सुष्ठु ^{12 i 13 i 14 i} किमुत ख ऽत्यतीव (च निर्भरे)			
Without ; except.	^{15 i 16 i i e 17 i 18 i 19 i} 3. पृथग्विना ऽन्तरेणर्त्ते हिबद्धाना (च वर्जने)			

1—ह or —हा.	2—ख.	3—स.	4—र.	5—स.
6 अ—.	7 अ—	8—क.	9—ति.	10 अ—.
11—क.	12 सु.	13 अति.	14 अ—.	15—क.
16 विना.	17 ऋते.	18—क.	19 नाना.	

^a Likewise 3 Interrogative. 4 Expletive. 5 Indicating difference.

^b Also चिरं, चिरेण, चिरात्, चिरे. ^c This term is also declinable. ^d One adds, but erroneously, संशु. ^e Also अन्तरा.

^{i i i i}
यत्तद्यत्तस्यते (हेताव्)

Because ;
therefore. a

^{1 i 2 i}
(यसाकल्ये तु) चिञ्चन Some. b

^{3 i 4 i}
4. कदाचिज्जातु

Sometimes.

^{i i c i i i d}
सार्धं (तु) साकं सत्रा समं सह Together
with.

ⁱ
(आनुकूल्यार्थकं) प्राध्वं

Conformity.

^{i i e}
(अर्थके तु) दृथा सुधा In vain.

^{i f i i i i 5 i 6 i}
5. आहो उताहो किमुत (विकल्पे) किं किमुत च Either, or (in-
dicating de-
liberation).

^{i i i i i i}
तु हि च स्र ह वै (पादपूरणे) Expletives.

^{7 i 8 i}
(पूजने) स्वति Particles of
praise and
reverence.

ⁱ
6. दिवा (ङ्गीत्य) By day. g

^{i i}
(ऽथ) दोषा (च) नक्तं (च रजनाविति) By night.

^{i h 9 i}
(तिर्बन्धे) साचि तिरो (ऽप्यु) Crooked,
bent ; awry.

(ऽयसम्बोधनार्थकाः) Vocative
particles.

1—तु. 2 च— 3—तु. 4 जा—. 5 किञ्च.
6 उत. 7 तु. 8 अति. 9 तिरस्.

* Correlatives ; यत्, यतः or येन, because, तत्, ततः, तेन, therefore.
b In composition with the pronoun किम् and its derivatives. Ex.
किञ्चित्, something ; कश्चन, somebody ; अ certain person. c One com-
mentator adds याकं ; but erroneously. d Also स्रजः (—स्रज्). e Some
read कृपा. f Or चहो. Also आहोसित् and उताहोसित्. g Likewise
the day, generally. h This term is also declinable and is fem.

7. ^{i 1i 2i i i i}सुः) पाट् पाडङ्ग है हे भोः

1 Near.
2 Midst. a

^{i i i}समया निकषा हिबक्

Inconsider-
ately, sud-
denly.

ⁱ(अतर्किते तु) सहसा

Before, in
front.

^{3i 3i 3i}(स्यात्) पुरः पुरतोऽग्रतः

Oblations to
the gods or
manes. b

^{i c 4i i i}8. स्वाहा (देवहविर्दाने) औषड् औषड् वषट् स्वधा

A little.

^{5i 6i 7i}किञ्चिदीषन्मानाग् (अल्पे)

In the next
life.

^{8i i}प्रेत्याऽमुत्र (भवान्तरे)

As, like.

^{9id i i 10i 11i 12i c}9. बद्धा यथातथैवैवं (साम्ये)

Ah ! (indi-
cating sur-
prise).

^{i i}ऽहो ही (च विस्मये)

Silently.

^{i i}(मौने तु) दृष्यीं दृष्यीकां

Instantly.

^{i i}सद्यस् सपदि (तत्क्षणे)

Indication
of joy.

^{i 13i if}10. दिष्टप्राप्त्यसुपजोषं (चेत्यानन्दे)

Between ;
amidst.

^{i i}(स्या) ऽन्तरे ऽन्तरा

1 पाट्. 2 अङ्ग. 3—ङ्. 4—ट्. 5—त्. 6 इपत्.
7—क्. 8—ख. 9 वा. 10 तषा. 11 इव. 12 एव. 13 च.

a The terms are synonymous in both acceptations. b The terms are used as invocations with such offerings : the first peculiar to an oblation presented to a god ; the last to one offered to the manes. Ex. इन्द्रास् स्वाहा, this oblation to INDRA. पिबन्त्यस्वधा, this oblation to the manes. c In a different acceptation this term is declinable and fem. B. II. Ch. 7. v. 21. d वत्. One commentator reads व. e Also एव. f Also उपसुपजोषं. Some read उपसोषं.

ⁱ
अन्तरेण (च मध्ये स्युः)

ⁱ
प्रसह्य (तु हठार्थकम्) Forcibly,
violently.

ⁱ ⁱ
11. (सुक्ते हे) साम्प्रतं स्थाने Properly.

ⁱ ^{1 i}
ऽभीक्ष्णं यश्चिद् (अनारते) Continually,
perpetually.

^{2 i 3 i i a 4 i}
(अभावे) नह्यनोना (ऽपि) No, not.

ⁱ ⁱ ⁱ
माह्य मा ऽहं (च वारणे) Negative and
prohibitive.

^{5 i} ^{6 i}
12. (प्रज्ञान्तरे) चेद्यदि (च) If.

ⁱ ⁱ
(तत्वेत्य) ऽह्मा ऽह्मसा (द्वयम्) Truly.

^{7 i} ^{8 i}
(प्राकाशे) प्रादुराविः (स्याद्) Apparent.

^{9 i} ^{10 i} ^{i b}
ओमेवं परमं (मते) Yes.

ⁱ ⁱ ⁱ ^{11 i c}
13. समन्ततस् (तु) परितः सर्वथाविषुग् (इत्यपि) Every way ;
all-around.

(अकामानुमतौ) कामम् Willingly. d

ⁱ
(असूयोपगमे) ऽस्तु (च) Be it so. e

1—तु. 2 नहि. 3 अ. 4 न, or ना. 5 चेत्. 6 नदि.
7—स्. 8 आविस्. 9—म्. 10 एवं. 11 क्. (क्.)

a नो or अनो Also अन. b Likewise अं. c Also विश्रुतः, समन्तात्, &c.
d Implying previous disinclination, but ultimate acquiescence.
Also, according to a different reading, 2 Willing compliance ; and
(synonymous with the next.) 3 Acquiescing with reluctance. e Im-
plying regret in the acknowledgment or acquiescence.

Indicating
contradiction.
Introductory
of a kind
question. b
Improperly;
unseasonably.
As thereto
appertaining.

^{1a}
14. ननु च (स्याद्विरोधोक्तौ)

ⁱ निःⁱषमन्दुःⁱषमं (गच्छे)

ⁱ
कश्चित् (कामप्रवेदने)

ⁱ यथास्वं (तु) यथायथम्

Falsely.

ⁱ 15. चप्ता मिथ्या (च वितथे)

Properly,
suitably.

ⁱ यथार्थं (तु) यथायथम्

Indeed.

ⁱ (स्युर्) एवं तु पुनर्वै वे ^{i 1i2i 3ic} (त्यवधारणवाचकाः)

Before; anterior.

⁴ⁱ
16 प्राग् (अतीतार्थकं)

Certainly;
necessarily.

ⁱ नूनमवश्यं (निश्चये इयम्)

A year.

⁶ⁱ
सम्बद् (वर्षे)

Former,
prior.

⁷ⁱ
(ऽवरे त्) ऽर्वाग्

Assent, consent, promise.

^{8i 9i}
आमेवं

Self; of himself.

ⁱ
स्वयम् (आत्मना)

Little; low.

¹⁰ⁱ
17. (अल्पे) नीचैः

Great; high,
load.

¹¹ⁱ
(महत्सु) चैः

Frequently;
generally.

¹²ⁱ
प्रायो (भ्रून्ति)

Slowly.

ⁱ
(अद्भुते) शनैः

1—र. 2 वे. 3 वा. 4—क. (च). 5 च— 6—ह.
7—क. (च). 8 चां. 9 एवं. 10—स. 11 चञ्चैस्. 12—स्.

^a Or ननु. ^b Wishing that it may be so. ^c Or, according to another reading, एवं and च.

^{i a} सना (नित्ये)	Perpetually, ever.
^{1 i} वहिर् (वाह्ये)	External ; out.
² क्वा (ऽतीते)	Formerly. b
ⁱ ऽसाम् (अदृश्ये)	Disappear- ance.
ⁱ 18. अस्मि (सत्वे)	Present ; now, be- ing.
ⁱ (वधोक्ताव्) जम्	Interjection, expressive of wrath.
ⁱ उं (प्रश्ने)	Interroga- tive particle.
ⁱ (ऽनुनयेत्) ऽयि	^c Encouraging vocative.
^{i d} हं (तर्के स्यात्)	Particle in- dicating re- flection.
^{i c} उषा (रात्रेरवसाने)	Close of the night ; morn- ing, break of day.
^{3 i} नमो (नतौ)	Hail ! salu- tation ; bow.
ⁱ 19. (पुनरर्थे) ऽङ्	Again. f
ⁱ (निन्दायां) दुष्ट	Ill.
ⁱ सुष्ठु (प्रशंसने)	Well.
^{4 i} सायं (साये)	Evening, close of the day.
ⁱ ^{5 i} प्रगे प्रातः (प्रभाते)	Morning.
ⁱ निकषा (ऽन्तिके)	Near.

1—स.

2—क्व.

3—ह.

4—ह.

5—र.

^a Also सनात्. and सनत्. ^b This particle, indicating past time, converts the present tense into the preterite. ^c Some say, indicating anger also. ^d Also हं. Some read ह. ^e Likewise उषः (सु). ^f Im-
plying, however, a difference : “the rather.”

Last year;
penult. and
present
years. a

20. पञ्चमरायैषमे (ऽब्दे पूर्वे पूर्वतरे यति)

To-day.

अद्या (ऽनाङ्ग)

A former
day, &c. b

(ऽथ पूर्वे ऽङ्गीत्यादौ पूर्वोत्तरापरात्

21. तथा ऽधरा ऽन्या ऽन्यतरेतरात्पूर्वेद्युर् (आद्यः)

Both days. c

उभयद्यु (द्यौ) भवेद्युः

Next day.

(परे त्वङ्गि) परेद्यवि

Yesterday.

22. ह्यो (गतं)

To-morrow.

(ऽनागतं ऽङ्गि) श्वः

The day after
to-morrow.

परश्चस् (तत्परे ऽहनि)

Then, at that
time.

तदा तदानीं

At once; at
the same
time.

सुगपदे कदा

Always; at
all times.

सर्वदा सदा

1 अद्या. 2 अ-स. 3-स. 4-स. 5-स. 6-त. 7-स.

^a पञ्चत्, last year; परादि, year before the last; ऐषमः (स), current year. ^b पूर्वद्युः, a former day; yesterday. उत्तरेद्युः, a subsequent day; to-morrow. अपरेद्युः, another day; the day after to-morrow. अधरेद्युः, a past day; the day before yesterday. अन्येद्युः, another day. अन्यतरेद्युः, either day; one of two days. इतरेद्युः, a different day. ^c The past day and the day to come. ^d परश्चः or परःचः (—स).

23. एतर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं (तथा)

Now; at this time.

(दिग्देशकाले पूर्वादौ) प्राग्दक्षप्रत्यग् (आद्यः)

East, North, West, &c. a

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. सखिङ्गयास्त्रैः सखादिहस्तद्वितसमासजैः

अमुतैः संग्रहेऽ लिङ्गं सङ्कीर्णवदितोन्मयेत्

1—ति. २—म्. 3—क् (च्). 4—च्.
5—क् (च).

१ प्राक् (च्) the east; from or in the east : or eastern (country).
or prior time. उदक् (च्), North; northern, or subsequent. प्रत्यक् (च्),
West, western, or subsequent. Besides other terms, as अवाक्
(च्) South : Southern or former. दक्षिणात्—वातः—येन, Southward.
उत्तरात्—रतः—रेच, Northward. अधरात्—रतः—रेच—सात्, underneath.
पुरस्तात्, before. उपरि उपरिष्ठात्, above. अधस्तात्, behind.

The following are feminine, viz. Monosyllables in ई or ए. a

2. स्त्रिङ्ग शेषविधिर्यापी विश्वैर्यद्युवाधितः

स्त्रियामौद्विरामेकाच्

Names of female beings. b

सयोनिप्राणिनाम च

Terms signifying lighting. c

A compound in ए with a numeral. d

A no in ending in the affixes तल्, &c.

3. नाम विद्युन्निशावल्लीवीणादिगन्धनदीक्रिया

चदन्मैर्द्विगुदेकार्थो न च पात्रयुगादिभिः

4. तदष्टन्दे ये निकष्यता वैरमेधुनकादिवुन्

^a Example, श्रीः, prosperity. भ्रूः, eyebrow. ^b Except कलत्रं and षट्, neut. and दाराः masc. pl. signifying a wife. ^c Viz. lightning ; night ; any creeping plant ; a lute ; (some read वाणी, speech ;) space, quarter ; earth ; river ; modesty (some read धी intellect). ^d Provided the sense be singular (Ex. त्रिलोकी, the aggregate of three worlds ;) except such compound term, formed with the words पात्रं, वनः, &c. (Ex. चतुर्युगं, Total of four ages). ^e Viz. तल्, which imports state of being, and multitude, or is pleonastic, (Ex. देवता, God, deity): य, इति, कश्चिद् and ल signifying multitude, as पाश्या assemblage of chains or bonds ; पद्मिनी, a pond (abounding in lotuses) ; रथकक्षा, a crowd of carriages ; गोत्रा, a herd of kine : वुन्, (or वु with वुष् or वृच्, all convertible into वल्, and finally into इका ;) signifying enmity, nuptial union, &c. (including the distributive import, and gift and amercement). Ex. काकोशूकिका, enmity of crows and owls.

स्त्रीभावादावनिक्तिन् युष्मन् यच्च पोषुजिजङ्गशाः Or in अनि,
&c. a

5. उणादिषु निरुरीषु

Or in certain
un'adi affixes.
b

प्रति

उणादन्तं चरं स्थिरम्

Or in a femi-
nine termina-
tion. c

तत्क्रीडायां प्रहरणं चेन्मौटा पाक्षवा यदिक्

Or in च,
&c. d

only a part of the matter

* Nouns ending in these eleven affixes, which import the state of being, &c. are feminine : viz. अनि, signifying an imprecation. क्तिन् (ति) for the abstract sense (Ex. कृतिः, recollection) : स्तून् (convertible into इका) denominating a disease ; or implying the import of the verb (as जीविका, livelihood) ; also एवच् : यच् (या ई) implying reciprocity ; as व्यावक्रोशी, mutual imprecation : क्यप् (वा) conveying the abstract sense ; as ब्रह्महत्या, sacrilege : युच् (यना) with the abstract sense ; as नखना, decoration : इज् (इ) indicating question and reply : अङ् (या या) for the abstract sense ; Ex. पचा, cookery : नि with the abstract import ; Ex. ग्लानिः, fatigue : च also in the abstract sense ; as चिकीर्षा, desire to act : (but some omit this affix ; others interpose it after क्यप्, others transpose some of the latter affixes :) य (या या) with the same abstract import : Ex. क्रिया, action. ^b Viz. नि ; as त्र्योणिः, a string or row. Some read अनिः ; as अवनिः, the earth ; ज as चमू, an army. ई as लक्ष्मी, prosperity. ^c Terminated by an affix denoting the feminine gender (स्त्री, आप् or अङ्) whether the noun signify any thing locomotive or fixed, or whether it vary the gender, or be restricted to the feminine. ^d Indicating play in which the thing is used as a weapon. Ex. मौटा, boxing, playing at fisty cuff.

W w

Or in अ fol-
lowing बभ्.

6. बजोऽब्; साक्रिवासां चेद्वास्तुपाता हि फास्तुनी

स्त्रैन्मपाता हि स्त्रंगवा तैलम्पाता स्वधेति दिक्

Diminu-
tives, b

7. स्त्रीसात्काचिन्मृत्वात्वादिर्विबन्ताः पचये वदि

And the par-
ticular nouns
here enumer-
ated, b

कक्षा शेफालिका टीका घातकी पञ्चिकाढकी

8. सिधका सारिका हिका प्राचिकोल्का पिपीलिका

तिन्दुकी कणिका मङ्गिः सुरङ्गा सूचि माटवः

9. पिच्छावितण्डाकाकिण्यसूर्यिः शाशी दुष्णी हरतु

1 का—.

2 च—.

3 नादि.

4 शी or नी.

* And implying, that such act takes place at such time or in such circumstance. Ex. स्त्रैन्मपातास्तुगवा. ^b Formed by giving the feminine termination to a masculine noun : as कक्षाली, a small fibre of a water lily. ^c The city of the name. ^d Nyctanthes arbortristis. ^e A commentary : annotations. ^f Grisea tomentosa. ^g 1 A perpetual commentary. 2 A book of accounts ; a journal. 3 A calendar or almanac. ^h Cytisus Cajan. ⁱ The plant. ^j A sort of bird : Turdus Salica, Buch. MS. ^k Hiccough. ^l A sort of bird : others say, a gadfly. ^m A firebrand. ⁿ An ant. ^o Diospyros melanoxylon. ^p 1 An atom. 2 A spark. ^q 1 Fracture. 2 Deception. 3 Wave. 4 Irony. ^r A winding hole in the ground, a mine ; an opening by sap, such as house-breakers make. ^s A needle. ^t The gem of leaves ; young leaves undisplayed. ^u Gum of the Bombax heptaphyllum. 2 Scum of boiled rice, &c. ^v Criticising. ^w The quarter of a pana ; some say of a masha. ^x सूचिः or सूचिर्, selection of an unanswerable argument. ^y 1 A grindstone. 2 A curtain made of rushy Crotalaria. ^z A centipede. ^{aa} A tribe of barbarians.

a b l c d e
 साति कन्वा(तया)सन्दी नाभी राजसभा(ऽपि च)
 f g h i j k
 10. भक्तरी चर्चरी पारी होरा खट्वा (च) सिधला
 l m n o p q
 लाक्षा बिछा (च) गखूषा गृध्रसी चमसी मसी

* Extreme pain. 2 Destruction. ^b A rug : a quilt of rags. ^c A small bed or couch ; a chair, or stool. ^d नाभी or नाभिः, the navel. It is also masculine. ^e The royal court. ^f Cymbals. ^g Rejoicing : celebration by (song, &c. According to another reading ककेटी, a small jar. ^h A drinking vessel ; a cup or goblet. According to another reading, पारी, 1 A vessel for milking. 2 A rope for binding an elephant. ⁱ 1 Rising of a zodiacal sign. 2 Half a sign. 3 A sign of the zodiac. 4 Astrology. ^j 1 Name of a plant. 2 Name of a bird. 3 Lock of hair on the forehead. 4— on the side of the face. ^k 1 Blotch of the skin. 2 Sort of leprosy. ^l Lac. ^m Nit, egg of a louse. ⁿ A mouthful of water to rinse the mouth. ^o Gout or rheumatism affecting the thigh. ^p 1 A small ladle or spoon. 2 Lentils ground to meal. ^q Ink. Also masc. कसिः.

SECTION II.

The following are masculine viz. Nouns signifying gods, &c. a

11. पुंस्वे सभेदानुचराः सपर्यायाः सुरासुराः

स्वर्गयागादिमेवाभिद्रुकाणासिधरावरः

12. करगण्डौष्ठदोर्दण्डैः कण्ठकेशनखसन्नाः

Terms ending in कङ्क or कङ्क. b Names of poisons. c

अङ्गाहान्ताः

क्षुब्धभेदा

Compound terms in रात्रि. d

रात्रान्ताः प्रागसंख्यकाः

^a Viz. Gods of various orders with their attendants (under some exceptions). Demons with their attendants (under some exceptions). Likewise the following (under certain exceptions), viz. heaven, and particular heavens ; sacrifice, and its varieties ; a mountain, and particular mountains ; a cloud, or particular descriptions of clouds ; a sea, and particular seas ; a tree, and particular species ; time, and the measures of time ; a sword, and sorts of swords ; an arrow, and varieties of arrows ; an enemy, and descriptions of enemies. Also, Revenue or tax. A ray of light. A hand. A cheek. A lip. An arm. A tooth. The throat. Hair. A nail. A pap. [The exceptions are stated in their places.] ^b As पूर्वाह्नः, forenoon. द्वाह्नः, a couple of days. ^c With certain exceptions. ^d As वर्षारत्रः, a rainy night. Except in composition with a numeral. Ex. पञ्चरात्रं.

13. श्रीवेष्टाद्याश्च निर्यासा

Resins and gums. a

असन्नन्ता अबाधिताः

Nouns in
पुस or
पुम. c

कश्यपे जतुवस्तुनि हित्वा तुरुविरामकाः

Nouns in **ਰੁ**
or **ਰੁ** d

14. क ष ण भ मरुोपान्ता यद्यदन्ता अमी अय

In **अ** with
a penult **अ**,
&c. e

पथ नय सटोपान्ता

Or with a penult **у**, &c. f

आध में है। (गोत्राख्या: १८०-१८५-२६)

Names of families. g

चरणा ज्ञयाः

Names of
portions of
the *Véda*.

15. नान्नाकर्त्तरि भावे च घञ् ज प्र न ङ् ण घायुचः Nouns in घञ्, &c. h

• Nouns in
'यत्' &c. b

^a Or other exudations of trees ; and any vegetable extracts.

^b According to another reading **अपिहः**. ^c With many exceptions. Some erroneously read **उस्** or **वस्**. ^d Except **कषेर**, root of *Scirpus maximus*? which is neuter and masc. (some say fem.); **लक्ष्**, lac; **वस्तु**, a thing: both neuter: besides other exceptions. ^e Viz. **क, घ, च, भ, ज, र**. ^f Viz. **प, द, न, व, स, ट**. Some understand this not to be limited to a final **व**, but the better opinion so restricts it. Even with that restriction, the rule admits numerous exceptions. ^g Denominated from a patriarch. ^h Viz. Nouns denominative, terminated by the affixes **वञ्, वच्, वय्**, (all convertible into **व**), **नङ् (न), य, द**, (both convertible into **व**), and **वसुच् (वसू)**, with the abstract sense, or denoting the import of any case except the agent; or even this import, if the noun be not denominative. The rule admits exceptions.

In ल्यु, &c.
a

ल्युः कर्त्तरीमनिजभावे को घोः क्रिः प्रादितोऽन्यतः

The compound term
अश्ववहव. b

16. इन्धे ऽश्ववहवावश्ववहवान् समाहते

कान्त in
composition cकान्तः सूर्येन्दुपर्व्याव पूर्वो ऽयः पूर्वको ऽपि च
d e f gThe nouns
here enu-
merated.17. वटकः (चा) ऽनुवाक (च) रत्नक (च) कुटुङ्ककः
h i j k l m n

पुङ्गेन्युक्तः समुक्त (च) विटपट्टवटाः खटः * धट।

पुङ्गेन्युक्तः समुक्तः विटपट्टवटाः खटः

विटपट्टवटाः खटः

* Viz. Terminated in ल्यु (convertible into ल्यु) with the active import; in रत्ननिच् (रत्नन्) with the abstract sense (some say the passive als); in क (convertible into क्), with the abstract sense; and in क्रि (क्) affixed to the verbs termed च (viz. दा, &c.) with a preposition or noun prefixed. ^b Du. अश्ववहवौ, a horse and mare. pl. अश्ववहवाः, horses and mares: but अश्ववहवः, a stud of horses and mares. ^c With names of the sun and moon, or with the word अयस्. Ex. सूर्य-कान्तः, a crystal lens. ^d Pulse ground and fried with oil and butter. ^e A hymn in the *védas*. ^f 1 Sort of deer. 2 Eyelid. ^g Or कुटुङ्ककः. 1 An harbour formed by creeping plants overrunning a tree. 2 A root or thatch. 3 A house or hut. ^h Feathered part of an arrow. ⁱ Or न्युक्तः. 1 Sixfold repetition of the trilateral name of God. 2 The *Sāmaveda*. 3 Pleasing. ^j A box with a cover or lid. ^k A sodomite. ^l 1 Cloth. 2 Wove silk. 3 A royal patent. 4 A stone for grinding with a mullar. ^m A balance. ⁿ 1 Grass. 2 A blind well.

a b c d e f ञ
18. कोट्टारवट्टवट्टा (ञ) पिण्डगोखडिपिण्ड (वत्)

g h i j k l
गडुः करखोलगुडोवरण्ड (ञ) कियोषुणः
m n o p q r

19. इति सीमन्त हरितोरोमन्योन्नीयबुद्धाः

s t u v w x
कासमर्हो र्विदः कुन्दस्नेनसूपौ (स) यूपकौ

1-तू.

2 छ—.

^a कोट्टः, a fort. According to another interpretation कोट्टारः, 1 The town well. 2 The stairs of a pond. ^b करवट्टः, machine for drawing water. According to another interpretation, वट्टः, a wharf : stairs. ^c वट्टः, a market. ^d 1 A lump of food. 2 A lump of flesh ? 3 A body. 4 An oblation of food to the manes of ancestors. ^e 1 A tribe of mountaineers 2 A person having the navel prominent. Some read गोढः, others गोढः ; and interpret a lump of flesh on the navel. ^f The Abdomen. ^g 1 A goitre. 2 Hump on the back. ^h 1 A box with a lid or cover. 2 A basket. ⁱ 1 A staff. 2 A club armed with iron, or made of it. ^j 1 A multitude. 2 Pimples on the face. 3 A portico. ^k 1 A wart. 2 A scar. ^l An insect which eats wood. ^m Bellows. ⁿ Dressing of hair ; separating the hair, so as to leave a line on the top of the head. ^o Green colour. ^p Chewing the cud. ^q 1 Designation of the trilateral name of God. 2 A portion of the *Sāmaveda*. ^r Bubble of water. ^s Or काषण्णः. 1 The plant (*Cassia esculenta*). 2 An acid preparation of tamarind and mustard. ^t 1 In numeration ; a hundred millions. 2 In medicine, An indolent swelling. Some read चर्दनिः : 1 Fire. 2 Disease. ^u 1 The plant (*Jasminum multiflorum*). 2 A turner's lathe. ^v Froth. ^w A mound of earth. ^x यूपः, a sacrificial post to which a victim is bound. According to another reading यूपः, bread.

a b c d e
20. आतपः (अत्रिये) नाभि कण्ठ क्षुरकेदराः

f g h i j k

पूरक्षुरप्रचका (च) गोल हिङ्गु, बुपुङ्गवाः [अन्तरः]

l m n o p

21. वेताल मल्लभक्षा (च) पुरोडाये (ऽपि) पट्टिशः

q r s t

कुल्याषोरभस (चैव स) कटाहः पतङ्गः

^a Sunshine. ^b A soldier or man of the military tribe. ^c A spear or lance. According to another reading क्षुरपः, 1 A dead body. 2 A stink. 3 A spear. ^d Or क्षुरः. 1 A razor. 2 Barleria (or Ruellia) longifolia. ^e Name of a plant. ^f A wave. ^g Or खरप्रः, sort of arrow. ^h रुक्ताः, 1 Acid sauce. 2 Sorrel. ⁱ 1 A globe. 2 A widow's bastard. ^j हिङ्गुः, m. n. or हिङ्गुलः, m. Vermilion. ^k Or पुङ्गुः, 1 Soul. 2 Body. ^l A dead body, occupied by an evil spirit. ^m A wrestler or boxer. ⁿ 1 A bear. m. f. 2 Sort of arrow. ^o Or पुरोडाः (च). 1 The residue of an oblation. 2 Sort of oblation. ^p Or पट्टिशः, a battle axe. ^q Or कुल्याषः, a dish consisting of half boiled rice with pulse ; or half boiled barley, &c. ^r 1 Joy. 2 Mental exertion. ^s 1 A shallow boiler. 2 A turtle's shell. 3 A young buffalo. ^t A spitting pot.

SECTION III.

22. द्विहीने ऽन्यच्च खारण्यपर्यग्रभ्रहिमेदकम्

शीतोष्णमांसवधिर मुखाक्षिद्रविणमलम्

23. फलहेमशुक्ललोह सुखदुःखशुभाशुभम्

जलपुष्पाणि कवणं व्यञ्जनान्यमुलेपनम्

24. कोप्याः यतादिसखांन्या वा लक्षानिद्युतं च तत्

द्व्यक्षकमसिसुसक्तं

The following are neuter: viz.

Nouns signifying sky, &c. a

Dissyllables in अस् इस् उस् or अन्. b

वदनान्तमकर्त्तरि

Nouns in अन्. c

^a Viz. (Under various exceptions). The sky or atmosphere, or the ethereal element ; an organ of sense ; a forest ; a leaf ; a hole ; frost ; water ; cold ; heat ; flesh ; blood ; the face ; an eye ; wealth, substance ; force, strength ; forces, army ; fruits of various sorts (or according to another reading वृह, a plough) ; gold ; copper ; iron ; metal ; pleasure ; pain ; good luck ; ill luck ; aquatic flowers ; salts of various kinds ; sauce or condiment ; and various sorts of condiments ; perfumes of various kinds ; numerals from 100 upwards, except कोटि, ten millions, which is fem. and लक्ष fem. and neut. and निद्युत masc. and neut. both signifying a hundred thousand. ^b Example द्यः (द्य), glory. वधिः (द्य), oblation of butter. वपुः (द्य), body. नावः (नू), name. ^c With that termination bearing any import but that of agent. गगनं, movement, going.

X x

In ल, व
and व. a

25. तान्तं सलोपधं चिटं

In रात्र
with a nume-
ral. b

रात्रायाक् संख्यान्वितम्

Compounds
in पात्र, &c. c

पात्राद्यदन्तैरेकार्यं द्विगुणस्यानुसारतः

Nouns com-
pounded co-
pulative or
adverbially. d

26. इन्दैकात्वाव्ययीभावौ

वचिन्,
with a nume-
ral or parti-
cle. e

मयः संख्याव्यवात्मरः

कावा,
with a word
in the 6th
case. f

समा in
composition
with the 6th
case. g

मष्ट्यान्वावावहनाद्येदिच्छाव

वि तन्नि

संस्तौसमा

^a Ex. बिलं, a friend, वृक्षं chaff, कुलं, a family. The rule is subject to many exceptions. Some read न for ल, and interpret the rule as restricted to nouns in ल with व, or न prefixed. Ex. वस्त्रं, cloth. यन्त्रं, a machine. ^b Ex. त्रिरात्रं, the duration of three nights. ^c Compound terms in च formed of पात्र and certain other nouns with numerals; and signifying one whole. Ex. चतुर्वृत्तं, entire period of the four ages. ^d The first implying one whole. Ex. शिरोच्छीर्षं, head and neck. The second joining a noun with a particle. Ex. यथाशक्ति, as much as able. ^e कापथं, a bad road. ^f Provided such word be plural. Ex. विच्छादं, shadow of a flock of birds. ^g Provided it signify an assembly. Ex. दासीसमं, a multitude of female slaves. Or whether it signify an assembly or a house, if the term to which it is joined signify king, (except the word राज्ञः), or a demon, or similar being, (neither man nor god). Ex. नृपसमं, a king's palace, or a meeting of kings. रक्षःसमं, a multitude of demons.

27. ब्राह्मार्थापि पराराजाः समुद्यार्थाद्वाराजकात्

दासीसभं वृषसभं रक्षःसभमिमा दिव्यः

10 12-
दि 71

So उपपत्ता,
and उपपन्न.
a

28. उपपन्नोपक्रमान्तश्च तदादित्वप्रकाशने

कोपञ्च कोपक्रमादि

कन्वोशीनरनामसु

Also कन्वा.
b

29. भावेन च कचिद्भ्यो ऽन्ये सम्बन्धे भावकर्मणोः

Nouns in
affixes hav-
ing an abs-
tract sense. c

अदन्तप्रत्ययाः

पुण्यसुदिनाभ्यां त्वृहःपरः

In त्वृह,
with certain
terms. d

30. क्रियाव्ययानां भेदकाम्येकत्वे ऽप्य्

Adverbs and
epithets of
indeclinables

उक्त्यन्तोऽटके

The nouns
here speci-
fied.

* In composition with the sixth case, provided the import be commencement. Ex. कोपञ्च, and कोपक्रन्, the creation by *Brahmā*.

^b Provided the compound term be the name of a town in the province of *Usīnara*. Else it is feminine. Ex. होरुचिकर्न् and दाक्षिकन्वा, names of towns; the first situated in *Usīnara*, the other out of that province.

^c Being terminations in च्, forming verbal derivatives. Except न, (नच्); च, क, (as well as वज्), reducible to च्; and such as are distinguished by an indicative च्. (as चक्, &c.) Also affixes in च्, with the abstract or the passive import, or with the sense of multitude, forming derivatives from nouns. ^d Viz. With पुण्य, or सुदिन. Ex. पुण्यारं,

a holiday. ^e 1 A portion of the *Sāmaveda*. 2 A monosyllabic verse.

^f 1 Name of a metre. 2 Species of drama.

a b c d e f
 चोचं पिच्छं मृदस्थूचं तिरीटं मर्मयोजने

g h i j
 31. राजसूयं वाजपेयं गद्यपद्ये (क्षतौ कवेः)

k l m n o p
 माणिक्यभाष्यसिन्दूरचीरचीवरपञ्चरम्

q r s t u
 32. लोकायतं हरितालं विदलं स्थालवाङ्मयम्

- * 1 Half-eaten fruit. 2 Fruit of the palm. 3 A cocoanut. Or चोचं, a plantain. Also, according to another reading, छेदं, chase; hunting. ^b A peacock's tail: some say m. f. a monosyllabic verse. Also, according to different readings, चक्षं (vide चक्षं); and चुक्षं, released. ^c Pillar of a house. ^d 1 A turban. 2 A diadem. ^e A joint, or place of junction of parts of the body. ^f A long measure: 4 *Krōsa*. ^g A grand sacrifice by an emperor attended by tributary kings. It is also masc. ^h Name of a sacrifice. ⁱ Prose. ^j Verse. ^k A gem. ^l 1 Commentary. 2 Sort of building. ^m Minium. ⁿ 1 Bark. 2 Rag. 3 Dress of a priest of the sect of *Budd'ha*. ^o Dress of a mendicant. 2 Dress of priest of the sect of *Budd'ha*. ^p Or पिञ्जरं, 1 A cage. 2 The ribs. It is also masc. ^q System of atheistical philosophy taught by CHARVĀCA. ^r Yellow orpiment. ^s A basket made of split bambus. 2 Bark of pomegranate. 3 Split peas. ^t A caldron. ^u 1 Name of a country. 2 Production of that country. Also वाङ्मयं, sort of saffron.

SECTION IV.

(पुंनपुंसकयोः) शेषेः ऽर्ध्वर्चपिण्याककण्टकाः

The nouns
here speci-
fied are mas-
culine and
neuter.

33. मोदकसण्डकटङ्कशाटकः कर्पटो ऽर्बुदः

पातको द्योगचरकतमालाः ऽमलका नडः

1 त—.

2 द—.

* Some include this among the terms exhibited : m. n. in the sense of remainder ; but masc. as a name of the eternal serpent *Sēshandaga*. ^b Half a verse of the *ve'das*. ^c An oil cake. ^d 1 A thorn or prickle. 2 A fault or defect. 3 Horripilation. ^e Sort of sweetmeat. ^f Performance. Right preparation. According to another reading दण्डकः, sort of metre. ^g टङ्कः, a hatchet, or a stone-cutter's chisel. Or, according to another reading, तङ्कः. 1 Grief at separation from a beloved object. 2 Terror. ^h A petticoat. ⁱ Capital of a district (of two or four hundred villages): not a city nor a village ; but partaking of both. Some write कर्पटः. But, according to another reading, कर्पटः, cloth. ^j 1 In numeration, a million. 2 In medicine, Ophthalmia. ^k Sin. ^l Exertion, endeavour. ^m Name of a book on medicine : (so dinominated from its author). Or वरकः, sewn cloth. ⁿ 1 Name of a tree. 2 Bark of bambu. ^o Emblic myrobalan. Or चापावकः, an inhabited place on a hill or mountain. ^p A hollow reed.

a b c d e f g
34. कुष्ठं मुखं ग्रीधुखं क्षुडितं क्षेमकुट्टिमम्

h i j k l m
अङ्गं यत्तमानां र्म यन्मला व्ययताण्डवम्

n o p q r s
35. कवियं कन्दकार्पासं पारं वारं युगन्धरम्

t u v w x y
यूपं मयीवपात्नीवे यूपं चमसचिकसौ

- ^a 1 Leprosy. 2 Costus. ^b 1 The head, m. f. n. 2 Shaved or shorn.
^c Rum. ^d 1 Force meat. 2 Fried meat. Some read **पुखं**. Also, according to various readings, **पुखं** plaster. **दुखं**, dust. **वखं**, excellence.
^e Warwhoop. ^f Well-being. ^g 1 A mine of gems. 2 Ground smoothed and plastered. 3 A poor man's abode, a cottage. ^h Confluence of rivers, &c. ⁱ 1 A *pala* of silver. 2 An *ādhaca*. ^j A disease of the eye.
^k **यन्मलं** or **सन्मलं**, stock for travelling expenses. ^l An indeclinable word. ^m Dancing with violent gesticulation. ⁿ A bridle. ^o A bulbous or tuberos root. Or **वचं**, act. ^p Cotton cloth. Or **कपासं**, cotton. ^q The opposite bank or shore. ^r The near bank or shore. According to another reading, **वारं**, 1 Multitude. 2 Opportunity. 3 Succession. 4 Going forth to spy. ^s 1 A yoke. 2 Name of a mountain. ^t A post to which a victim is tied at a sacrifice. Or **पूयं**, Pus.
^u 1 A window. 2 A house for recreation. 3 Top of a tree. ^v **पात्नीवं** or **पात्नीवं**, sort of vessel used at religious ceremonies. ^w Or **यूपं**, Peasporridge : the water of boiled pulse (*Phaseolus mungo*, &c.) ^x A spoon : a vessel for drinking the extract of acid *asclepias*. ^y Barley meal.

36. अर्धर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं भ्रुवम्^a
तजोक्तमिह लोके ऽपि तच्चेदस्मिन् शेषवत्

SECTION V.

37. स्त्रीपुंसयोरुपत्थान्ता

द्विचतुःषट्पदोऽङ्गाः

जातिभेदाः

पुमांश्चात्र स्त्रीयोगैः सह

The following are masculine and feminine, viz. Patronymics.

Generic names of animals, b.

Names of males, and by association, of females. c

d The terms here specified.

^a Certain other terms, as हर्त, &c. which are m. and n. in the *Védas*, are exclusively neuter in popular speech. Other terms, employed in both genders, must be learnt from practice. ^b As bipeds, quadrupeds, insects, reptiles ; also fish, &c. This rule is however subject to exceptions. Ex. वज्रिका, a fly. शिपा, a jackal. सूता, a spider. पिपीलिका, an ant. All which are feminine whatever sex be intended. ^c Ex. गोपः, a cowherd गोपी, a cowherd's wife. ^d A vessel holding oil : a cruet.

38. सुनिर्वराटकः स्थातिर्वर्णको जाटलिर्मधुः
 मृषा मृषाटी कर्कश्वर्यटिः शाटी कटी कुटिः

SECTION VI.

The follow-
 ing are femi-
 nine and neu-
 ter, viz.
 Nouns in
 ङङ् or
 इङ्, some-
 times, n
 Compounds
 in सेना,
 &c. o

39. स्त्रीनपुंसकयोर्भावक्रिययोः व्यञ् कचिञ् वुञ्
 औचित्यमौचित्यौ मैत्री मैत्र्यं वुञ् प्रागुदाहृतः
40. पञ्चान्त प्राक्पदाः सेना छायाशालासुरानिशाः
 स्वादावसेनं शनिशङ्कोशालमितरे च दिक्

1 व—.

2 व—.

^a A devotee or ascetic. ^b A cowry. ^c The star : Arcturus.
^d A pigment, as indigo, orpiment, &c. But m. f. n. a perfume, as sandal wood. ^e Name of a tree. Some read पाटलिः, Bignonia chelonoides.
^f Name of MANU, or of his wife. ^g A crucible. ^h A measure : masc. मृषाटः, fem. मृषाटी. Also मृषापाटी, —टः, A stream of blood. ⁱ A jujube.
^j A staff. ^k A petticoat. ^l M. कटिः, and f. कटिः, कटी. The hollow above the hip. Or m. कटः, f. कटी, a mat. ^m A hut. ⁿ Nouns in व्यञ्, (व), or वुञ् (वक), with the abstract or the passive import, are commonly fem. and neut. but sometimes fem. only ; and sometimes neut. Ex. औचित्य—ती, Propriety. मैत्र्यं, मैत्री, Friendship. वार्षिकं,—का, Old age. ^o With a term in the sixth case. As नृसेनं, an army of men. शनिशं, a night during which dogs bark and howl. गोशङ्कं, a cowpen.

41. आवन्तोत्तरपदो दिगुच्चापुंसि नञ् लुप्

त्रिषट्पञ्च त्रिषट्पञ्च त्रितन्त्रञ्च त्रितन्त्रपि

Numerals
with nouns in
आप् or
अन्. ^a

SECTION VII.

42. (त्रिषु) पात्रो पुटो वाटी पेटी कुवलाडिमौ

The nouns
here speci-
fied admit
the three
genders.

^a Compound terms ending in nouns terminated by आप्, (आ, denoting the feminine) or by अन्; joined with numerals and denoting a single whole. The final न् is in such compounds expunged. Ex. त्रिषट्पञ्च, or—ट्पञ्च, aggregate of three beds. त्रितन्त्रञ्च, or—ञ्च, a party of three carpenters. ^b पात्रः,—त्रो,—त्रं, a vessel. ^c पुटः,—टो,—टं; 1 A lid or cover. 2 A plate made of leaves. Or पटः,—टो,—टं, covering; cloth. ^d वाटः,—टो,—टं, 1 An enclosed piece of ground : a yard. 2 An orchard, or place for planting Arecas, &c. 3 A road. ^e पेटी,—टो or टा, टं; 1 A multitude : an assembly. 2 A basket. 3 Retinue. ^f कुवला,—त्रो,—त्रं; 1 Jujube. 2 The jujube tree (some distribute the genders, m. f. the tree; n. the fruit). ^g दाडिमः,—त्रो,—त्रं, pomegranate : (or else m. f. the tree; n. the fruit.)

Y y

SECTION VIII.

The gender of the final is retained. a That of another term is followed in certain compounds. b

Numerals and pronouns. c Compound epithets. d Epithets expressing a quality, thing, or action. e

परिक्रिङ्खलप्रधाने हन्ते तत्पुरुषे ऽपि तत्

43. चर्यान्ताः प्राद्वलं प्राप्तापञ्चपूर्वाः परोपगः

तद्धितार्थे द्विगुः

संख्या सर्वनाम तदन्तकाः

44. वज्रवीरिर्दिङ्मना मुञ्जेवा तदुदाहृतिः

गुणद्वयक्रियायोगोपाधयः परगामिनः

* In certain compound terms, viz. Conjunctive compounds in which the several terms are principal ; and compound terms formed of a principal one with a modification of it. Ex. (fem.) कुङ्कुटपटुर्वी, a dunghill cock and a peahen. (masc.) वयुरीकुङ्कुटौ, a peahen and a dunghill cock. (m.) कुलविप्रः, the priest of the family. (n.) विप्रकुलं, the family of the priest. ^b Viz. Those ending in the word चवं (as ब्राह्मचर्यः,—र्षी,—र्षं, intended for a *Brāhman'a*) : and compound terms beginning with प्र and certain other terms. (Ex. चक्षुर्वीरिणः,—का,—कं, competent to a livelihood) : and compound terms containing a numeral, and terminated by an affix peculiar to derivatives from nouns : (Ex. पञ्चकपादः,—का,—कं, prepared in five posts). They agree in gender with another term. ^c And terms ending in numerals and pronouns. However, most numerals must be excepted : and the rule applies only to those from one to four, which agree in gender with the subject. ^d As वज्रवनः,—ना,—नं, opulent. Except names of regions of space. ^e Example, m. f. n. शुक्लः (पटः) शुक्ला, शुक्लं, white cloth, &c. But शुक्लः, the white colour. दण्डी, दण्डिनी, दण्डि, one who bears a staff. दाचक,—का,—कं, one who begs.

45. कृतः कर्तव्यसंज्ञायां कृत्याः कर्तरि कर्मणि

Verbal active nouns. a

अनाद्यन्ताखेनरक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः

Adjectives derived from nouns. b

46. षट्संज्ञकास्त्रिषु समायुक्तादस्यत्तिङ्यवम्

Some numerals, &c. do not vary. c

परं विरोधे शेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः

47. इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने

सामान्यसूतीयः कारणः साङ्ग एव समर्थितः ।

* Derivatives from verbs, terminated by affixes named कृत्, and denoting the agent, but not forming denominatives. Ex. कर्त्ता,—नी, कृत्, agent. कुर्वन्, ती, कृ, acting. Or terminated by affixes named कृत्य, with the active or passive, (not the neuter and abstract sense.) Ex. वृक्षः (तद्)—व्या,—व्यं, a tree, that is to be. गन्तव्यः (यावन्)—व्या,—व्यं, a village which may be approached or travelled to. ^b That is, according to the literal sense of this rule, Derivatives from nouns with the termination कृत्, &c. (among the affixes named तद्धित), and which are epithets of various subjects, or of which the subjects are various. Ex. कोसुमः,—नी,—नं, dyed with safflower. वैभः,—नी, नं, made of gold. ऐन्द्रः,—न्त्री,—न्त्रं, sacred to INDRA. ^c The numerals denominated षट्, viz. from 5 to 10, do not vary in gender: nor the personal pronouns; nor inflected verbs; nor indeclinable particles. ^d In instances where any of the preceding rules are at variance, the last is an exception to the first: and what has been left unsaid, must be learnt from the practice of good writers.

ALPHABETICAL INDEX.

N. B. p stands for page. And n. for note. The English figures point out the complets in which the word is to be found.

अंश—अक्ष.	अक्ष—अक्ष.	अक्ष—अक्ष.
अंश, p 158, n. p 242, 90.	अक्ष, p 241, 86. p 258, 45. p 162, n. p 364, 223.	अक्षान्ति, p 51, 24.
अंशक, p 18, 17.	अक्षत, p 232, 47.	अक्षि, p 162, 44.
अंशु, p 22, 84.	अक्षता, p 232, n.	अक्षिकूटक, p 201, 6.
अंशुक, p 168, 17.	अक्षदर्शक, p, 192, 5.	अक्षिगत, p 269, 45.
अंशुमती, p 118, 3.	अक्षदेवी, p 258, 44.	अक्षिन्, p 230, n.
अंशुमत्फला, p 112, 1.	अक्षधूस, p 258, 44.	अक्षीन, p 230, 41.
अंस, p 158, 39. p 242, n.	अक्षर, p 352, 184.	p 93. 11.
अंसक, p 148, 44.	अक्षरचक्षु, p 194, 15.	अक्षोर, p 92, 9.
अंशुति, p 182, 29.	अक्षरचन, p 194, 15.	अक्षोहिणी, p 211, 49.
अंशु, p 31, 1.	अक्षरचक्षु, p 194, n.	अक्षरक, p 275, 15.
अंशिति, p 182, n.	अक्षरविन्यास, p 195, n.	अक्षत, p 68, 27.
अंशु, p 156, 22.	अक्षरसंस्वान, p 195, 16.	अक्षिक, p 275, 14.
अक्ष, p, 384, n.	अक्षरचक, p 231, 43.	अक्ष, p 304, 20.
अक्षरवि, p 296, 39.	अक्षमती, p 258, 45.	अक्षरी, p 102, n.
अक्षय, p 243, n.	अक्षस्तु, p 100, 39.	अक्षया, p 19, 21.
अक्षुपार, p 60, 1.	अक्षायकीलक, p 205, 24.	अक्षिति, p 19, n.
अक्षयकर्मन्, p 270, 46.		अक्षाध, p 64, 15.
		अक्षार, p 79, 5.

अगु—अग्रि.

- अगुच, p 171, 28. p 100, 43.
 अगुचयिंयपा, p 100, n.
 अग्नानी, p 180, 21.
 अग्नि, p 10, 48.
 अग्निकथ, p 11, 58.
 अग्निसिद्ध, p 177, 11.
 अग्निसवाहा, p 115, 12.
 अग्निधू, p 7, 85.
 अग्निसन्ध, p 101, 46.
 अग्निसुखी, p 96, 23.
 अग्निसिद्ध, p 170, 25.
 अग्निसिद्धा, p 113, 6.
 p 118, 2.
 अग्नीध्र, p 172, n.
 अग्न्युत्पात, p 27, 10.
 अय, p 88, 12. p 273, 7.
 अयज, p 147, 43.
 अयजकान्, p 175, 3.
 अयसि, p 273, n.
 अयसी, p 273, n.
 अयतःसर, p 208, 40.
 अयतसु, p 378, 7.
 अयनांस, p 154, 15.
 अयसर, p 208, n.
 अयास्य, p 352, 185.
 अयिन, p 147, n. p 278, n.
 अयिच, p 147, 43.
 p 273, 7.

अग्री—अङ्ग.

- अपीव, p 147, n.
 p 273, 7.
 अयेदिदिबु, p 142, 23.
 अयेसर, p 208, 40.
 अपा, p 147, n. p 273, 7.
 अप, p 307, 28. p 31, n.
 अधनचंथ, p 188, 47.
 अधनचंथी, p 188, n.
 अग्रा, p 237, 67.
 अङ्ग, p 19, 18. p 298, 4.
 अङ्गी, p 46, n.
 अङ्गूर, p 87, 4.
 अङ्गुथ, p 202, 9.
 अङ्गूर, p 87, n.
 अङ्गोठ, p 93, 9.
 अङ्गु, p 46, 5.
 अङ्ग, p 156, 21 p 39, 4. p 378, 7. p 381, 19.
 अङ्गद, p 166, 9.
 अङ्गन, p 81, 13.
 अङ्गना, p 137, 3.
 अङ्गविशेष, p 49, 16.
 अङ्गसंस्कार, p 169, 22.
 अङ्गहार, p 49, 16.
 अङ्गहारि, p 49, n.

अङ्गा—अङ्गु.

- अङ्गार, p 228, 30.
 अङ्गारक, p 21, 27
 अङ्गारधानिका, p 227, 29.
 अङ्गारपङ्करी, p 97, 29.
 अङ्गारपङ्की, p 107, 8.
 अङ्गारपङ्की, p 227, 29
 अङ्गिरसः, p 21, n.
 अङ्गीकार, p 34, 14.
 अङ्गीकृत, p 285, 58.
 अङ्गुदि, p 159, n.
 अङ्गुरी, p 159, n.
 अङ्गुरीयक, p 166, n.
 अङ्गुच, p 159, n.
 अङ्गुलि, p 159, n.
 अङ्गुलिप्रस्थ, p 241, 86.
 अङ्गुलिमुद्रा, p 166, 9.
 अङ्गुली, p 159, 33.
 अङ्गुलीयक, p 166, 9.
 अङ्गुठ, p 159, 33.
 अङ्गुच, p 31, n.
 अङ्गि, p 156, n.
 अङ्गिवल्लिका, p 107, 11.
 अचखी, p 238, 71.
 अचख, p 84, 1.
 अचखा, p 73, 2.
 अच्युत, p 4, 14.
 अचि, p 11, n.
 अच्युतायज, p 4, 18.

अक्ष - अजी.

अक्ष, p 64, 14. p 308, 31.
 अक्षभङ्ग, p 127, 4.
 अक्ष, p 239, 76. p 308, 32.
 अक्षकव, p 6, n.
 अक्षकाव, p 6, n.
 अक्षगन्धिका, p 119, 5.
 अक्षगर, p 57, 5.
 अक्षगव, p 6, 30.
 अक्षगाव, p 6, n.
 अक्षननि, p 296, n.
 अक्षन्ध, p 217, 77.
 अक्षमोदा, p 120, 10.
 अक्षद्वी, p 114, 7.
 अक्ष, p 13, 61.
 अक्षा, p 239, 76.
 अक्षाजी, p 229, 36.
 अक्षाजीव, p 250, 11.
 अक्षानेव, p 202, n.
 अक्षित, p 318, 64.
 अक्षिन, p 187, 46.
 अक्षिनपत्नी, p 132, 26.
 अक्षिनमोनि, p 128, 8.
 अक्षिर, p 81, 13. p 351, 183.
 अक्षि, p 276, 21.
 अक्षिग, p 212, 54.
 अक्षीकव, p 6, n.

अजी—अशी.

अजीवनि, p 296, n.
 अज्जुका, p 48, 11.
 अज्ज, p 268, 38. p 270, 48.
 अज्जित, p 283, 47.
 अज्जन, p 16, 5.
 अज्जनकेयी, p 116, 18.
 अज्जन।
 अज्जनावती, p 16, 6.
 अज्जलि, p 160, 36.
 अज्जरा, p 376, 2. p 379, 12.
 अज्जटा p 116, 15.
 अज्जनि, p 212, n.
 अज्जनी, p 212, 52.
 अज्जवि, p 86, n.
 अज्जवी, p 86, 1.
 अज्जव, p 110, 22.
 अज्जव, p 110, n.
 अज्ज'in. 1p 648.
 अज्जटा, p 184, 35.
 अज्ज, p 80, 12.
 अज्जा, p 184, n.
 अज्जक, p 272, 4. p 272, n.
 अज्जक, p 221, n.
 अज्जि, p 205, 24.
 अज्जिन, p 7, 31.
 अज्जी, p 205, n.

अशी—अति.

अशीवत्, p 274, 12.
 अशु, p 225. 20. p 274, 11.
 अशु, p 135, 37.
 अशुकोष, p 157, n.
 अशुकोष, p 157, 27.
 अशुज, p 65, 17.
 p 134, 33. p 271, 51.
 अशुट, p 84, 4.
 अशुसहस्र, p 64, 15.
 अशुसी, p. 225, 20.
 अति, p 372, 3. p 376, 2.
 p 377, 5.
 अतिज्ञान, p 214, 64.
 p 295, 33. p 343, 152.
 अतिचरा, p 120, 11.
 अतिपद्म, p 125, 32.
 अतिपद्मा, p 122, 17.
 अतिजव, p 209, 41.
 अतिवि, p 183, 33.
 अतिवी, p 183, n.
 अतिनिर्वादिन्, p 36, 19.
 अतिह, p 63, 14.
 अतिपविन्, p 76, 16.
 अतिपात, p 184, 36.
 p 295, 33.
 अतिवत्, p 209, n.

अति—अद.

- अतिपात्र, p 13, 62.
 अतिष्ठत्, p 103, 52.
 अतिष्ठत्क, p 92, 7.
 अतिरिक्त, p 277, 25.
 अतिविषा, p 109, 18.
 अतिवेल, p 13, 62.
 अतिशक्तिता, p 216, 71.
 अतिशय, p 13, 61.
 p 289, 11.
 अतिसर्जन, p 294, 28.
 अतिसारकिन्, p 153, 10.
 अतिसौरभ, p 94, 14.
 अतीन्द्रिय, p 278, 28.
 अतीव, p 376, 2.
 अस्तिका, 49. n.
 अत्यन्तकोपन, p 266, 32.
 अत्यन्तीन, p 209, 44.
 अत्यय, p 218, 84.
 p 343, 152.
 अत्यर्थ, p 13, 62.
 अत्यस्य, p 274, 12.
 अत्याहित, p 322, 80.
 अय, p 373, 8.
 अयो p 373, 8
 अदभ्य, p 274, 12.
 अदर्थ, p 26, n. p 174, n.
 अदर्शन, p 292, 22.

अदि—अधि.

- अदितिनन्दन, p 2, 3.
 अदभ्य, p 153, 12.
 अदष्ट, p 198, 30.
 अदष्टि, p 55, 37.
 अद्या, p 379, 12.
 अङ्गल, p 50, 19.
 अङ्गार, p 263, 20.
 अद्य, p 382, 20.
 अङ्गि, p 84, 1. p 347, 165.
 अद्यथादिन, p 3, 9.
 अध, p 56, n.
 अधस, p 272, 3. p 342, 146.
 अधसर्ग, p 221, 5.
 अधर, p 354, 191.
 p 161, 41.
 अधरतस्, p 383, n.
 अधरस्तात्, p 383, n.
 अधरात्, p 383, n.
 अधरेण, p 383, n.
 अधरेद्युस्, p 382, n.
 अधरो, p 161, n.
 अधस्तात्, p 283, n.
 अधाभार्गव, p 107, n.
 अधिक, p 240, 80.
 अधिकर्षि, p 261, 11.
 अधिकाङ्ग, p 207, 31.
 अधिकार, p 198, 31.

अधि—अधू.

- अधिकृत, p 192, 7.
 अधिचिन्त, p 268, 42.
 अधित्वका, p 85, 7.
 अधिय, p 261, 11.
 अधिभू, p 261, 11.
 अधिरोहिणी, p 82, 18.
 अधिवासन, p 173, 36.
 अधिपिप्सा, p 138, 7.
 अधिभ्रमणी, p 227, 29.
 अधिष्ठान, p 336, 128.
 अधीन, p 262, 16.
 अधीर, p 264, 26.
 अधीश्वर, p 191, 2.
 अधुना, p 383, 23.
 अधृष्ट, p 264, 26.
 अधोद्युक्, p 169, 18.
 अधोक्षज, p 4, 16.
 अधोभुवन, p 56, 1.
 अधोदृष्ट, p 266, 33.
 अधोलोक, p 56, n.
 अधोदृष्टी, p 266, n.
 अध्व, p 97, n. p 192, 6.
 p 365, 227.
 अध्वरुडा, p 106, n.
 अध्वरुदाय, p 52, 29
 अध्यापक, p 176, 6.
 अध्याहार, p 33, 12.
 अधूटा, p 138, 7.

अध्वे—अन.

अध्वेयवा, p 183, 32.
 अध्वग, p 195, 17.
 अध्वगा, p 195, n.
 अध्वनीन, p 195, 17.
 अध्वनीना, p 195, n.
 अध्वन्, p 76, n.
 अध्वन्ध, p 195, 17.
 अध्वन्धा, p 195, n.
 अध्वर, p 178, 18.
 अध्वर्यु, p 178, 16.
 अन, p 379, n.
 अनक, p 272, n.
 अनकदुम्भि, p 4, n.
 अनचर, p 43, 21.
 अनङ्ग, p 5, 20.
 अनङ्ग, p 64, 14.
 अनङ्गुही, p 235, n.
 अनङ्गुह, p 235, 60.
 अनङ्गाही, p 235, n.
 अनचङ्ग, p 278, n.
 अनन्त, p 15, 1. p 323, 84. p 57, 4.
 अनन्ता, p 73, 2. p 107, 10. p 118, 2. p 123, 24. p 112, 30.
 अनन्यज, p 5, 21.
 अनन्यहस्ति, p 278, 29.
 अननितपथ, p 270, n.
 अनवा, p 343, 151.

अन—अनु.

अनर्धक, p 43, 21.
 अनरु, p 10, 50.
 अनवधानता, p 53, 30.
 अनवरत, p 13, 61.
 अनवराष्ट्र, p 273, 7.
 अनसु, p 204, 20.
 अनाङ्गुल, p 354, 192.
 अनागतार्त्तवा, p 139, 8.
 अनादर, p 50, 22.
 अनामय, p 150, 1.
 अनामिका, p 159, 33.
 अनायासकृत, p 282, 44.
 अनारत, p 13, 61.
 अनायतिक्ल, p 119, 8.
 अनाहत, p 167, 13.
 अनि, p 385, n.
 अनिनिष, p 363, 220.
 अनिरुह, p 5, 22.
 अनिरु, p 2, 5. p 12, 57.
 अनिरु, p 13, 61.
 अनौक, p 210, 46. p 216, 73.
 अनौकस्य, p 192, 6.
 अनौकिनी, p 210, 46.
 अनु, p 373, 9.
 अनुक, p 264, 23.
 अनुकम्पा, p 49, 18.
 अनुकर्म, p 206, 25.
 अनुकर्मन्, p 206, n.

अनु—अनु.

अनुकल्प, p 185, 39.
 अनुकानीन, p 209, 44.
 अनुकार, p 291, 17.
 अनुकल्प, p 184, 36.
 अनुक्राय, p 49, 18.
 अनुग, p 278, 28.
 अनुपप, p 290, 18.
 अनुपर, p 208, 39.
 अनुल, p 147, 43.
 अनुलोपिन्, p 193, 9.
 अनुतर्पण, p 257, 43.
 अनुतर, p 63, n.
 अनुताप, p 51, 25.
 अनुत्तर्क, p 273, 6.
 अनुत्तर, p 354, 192.
 अनुपद, p 278, 28.
 अनुपदीना, p 254, 31.
 अनुपमा, p 16, 6.
 अनुग्रह, p 208, 39.
 अनुग्रह्य, p 328, 101.
 अनुप्राय, p 170, 24.
 अनुभव, p 294, 27.
 अनुभाष, p 360, 211. p 50, 21.
 अनुमति, p 26, 8.
 अनुयोग, p 41, 10.
 अनुरोध, p 170, n. p 194, 12.
 अनुलाप, p 42, 16.

अनु—अन्त.

अनुवत्तन, p 194, 12.
 अनुवत्तर, p 30, n.
 अनुवाक, p 390, 17.
 अनुवय, p 343, 150.
 अनुदुप, p 180, n.
 अनुव, p 252, 19.
 अनुहार, p 291, 17.
 अनुवायं, p 183, n.
 अनुक, p 301, 13.
 अनुवान, p 177, 9.
 अनुन, p 275, n.
 अनुनक, p 275, 15.
 अनुप, p 75, 10.
 अनुव, p 22, 88.
 अनुवर, p 74, n.
 अनुव, p 270, 46.
 अनुवत, p 43, 22. p 220, 2.
 अनेकप, p 200, 2.
 अनेकसूक, p 268, n.
 अनेकस, p 24, n.
 अनो, p 379, n.
 अनोकड, p 87, 5.
 अन्तःपुर, p 80, 11.
 अन्त, p 218, 85.
 अन्तक, p 11, 54.
 अन्तर, p 353, 189.
 अन्तरा, p 378, 10.
 अन्तराव, p 292, 19.

अन्त—अन्दि.

अन्तराव, p 16, 7.
 अन्तरिच, p 15, 1.
 अन्तरीच, p 15, n.
 अन्तरीप, p 62, 8.
 अन्तरीव, p 169, 18.
 अन्तरे, p 378, 10.
 अन्तरेव, p 376, 3. p 379, 10.
 अन्तर्गत, p 280, 36.
 अन्तहार, p 81, 14.
 अन्तही, p 18, 14.
 अन्तर्हि, p 16, 14.
 अन्तर्धनस, p 260, 8.
 अन्तर्धनिक, p 192, 8.
 अन्तर्द्वी, p 142, 22.
 अन्तर्बाधि, p 260, 6.
 अन्तर्बाधिन, p 250, 10.
 अन्तिक, p 275, 17.
 अन्तिकतव, p 275, 18.
 अन्तिका, p 49, 15.
 p 227, 29.
 अन्तिकाश्रय, p 292, 19.
 अन्तिस, p 275, n. p 578, n.
 अन्तेवासिन, p 252, 20.
 p 177, 10.
 अन्त, p 278, 30.
 अन्त, p 155, 17.
 अन्तिका, p 227, n.

अन्तु—अप.

अन्तुक, p 202, 9.
 अन्तुक, p 202, n.
 अन्त, p 233, 48. p 60, n. p 330, 105.
 अन्तकरिड, p 6, 29.
 अन्तकार, p 56, 3.
 अन्ततवस, p 56, 3.
 अन्तस, p 233, n.
 अन्ततवस, p 56, n.
 अन्त, p 68, 26.
 अन्त, p 233, 48.
 p 285, 60.
 अन्त, p 279, 32.
 अन्ततर, p 279, 32.
 अन्तरेद्युः, p 382, n.
 अन्तेद्युः, p 382, n.
 अन्तव, p 278, 28.
 अन्तव, p 278, n.
 अन्तव, p 175, 1.
 अन्तवाय, p 175, 1.
 अन्तवायं, p 183, 31.
 अन्तवायक, p 183, n.
 अन्तिट, p 284, 54.
 अन्तीचव, p 294, n.
 अन्तीची, p 278, n.
 अन्तेवय, p 294, n.
 अन्तेवया, p 188, 31.
 अन्तेवित, p 284, 54.
 अपकारणी, p 42, 14.

अप — अप.

- अपक्रम, p 217, 80.
 अपगा, p 69, 30.
 अपवन, p 156, 21.
 अपवय, p 291, 16.
 अपवाहित, p 284, 51.
 अपचित, p 284, 51.
 अपचिति, p 319, 70.
 अपठान्तर, p 275, 17.
 अपटु, p 152, 9.
 अपत्न, p 144, 28.
 अपत्नपा, p 51, 23.
 अपत्नपिष्ठा, p 265, 28.
 अपथ, p 77, 17.
 अपथिन्, p 77, 17.
 अपदान, p 286, n.
 अपदान्तर, p 275, n.
 अपदिश, p 16, 7.
 अपदेश, p 53, 33.
 p 362, 218.
 अपधस्त, p 268, 39.
 p 282, n.
 अपध्वंस, p 38, 2.
 अपध्वंस, p 38, n.
 अपधान, p 217, 80.
 अपरस्तर, p 286, n.
 अपरस्तरा, p 286, n.
 अपराजिता, p 110, 22.
 p 121, 15.

अप — अपा.

- अपराचष्टमत्क, p 208, 36.
 अपराध, p 197, 26.
 अपराधु, p 25, 8.
 अपरेद्युः, p 382, n.
 अपर्णा, p 7, 33.
 अपत्ताप, p 42, 17.
 अपवर्ग, p 35, 16.
 अपवर्जन, p 182, 29.
 अपवाद, p 41, 13.
 p 326, 91.
 अपवारण, p 18, 14.
 अपवद, p 251, n.
 अपवद्, p 38, 2.
 अपवु, p 279, 33.
 अपसद, p 251, 16.
 अपसर्प, p 194, 13.
 अपसव्य, p 279, 34.
 अपस्तर, p 205, 23.
 अपस्त्रात, p 263, 19.
 अपहार, p 291, 16.
 अपाङ्ग, p 162, 45.
 p 305, 22.
 अपान, p 157, 24.
 p 12, 59.
 अपाभानं, p 107, 7.
 अपाप्नति, p 60, 2.
 अपाहत, p 262, 15.
 अपासङ्ग, p 212, n.

अपा — अज.

- अपासन, p 218, 82.
 अपाची p 15, n.
 अपि, p 374, 10.
 अपिगीर्ण, p 285, 59.
 अपिधान, p 18, 14.
 अपिनच, p 207, 33.
 अपीनस, p 150, n.
 अपूप, p 232, 48.
 अपोगवत्, p 148, n.
 अपोदिका, p 123, n.
 अप्, p 60, n.
 अप्पति, p 12, 56.
 अप्पित्त, p 11, 52.
 अपकाण्ड, p 88, 9.
 अपगुच, p 276, 21.
 अपत्नच, p 278, 28.
 अपधान, p 274, 9.
 अपाप्त्र, p 274, 9.
 अप्रिवा, p 67, n.
 अपसर, p 2, 6. p 10, 47.
 अपस, p 87, 7.
 अपव, p 43, 21.
 अपवसुच, p 267, 36.
 अपव, p 43, n.
 अपवा, p 137, 2.
 अपवाच, p 279, 33.
 अज p 18, 16.
 p 309, 34.

अख—अभि.

- अखबोनि, p 3, 12.
 अख्द, p 30, 20.
 p 325, 91.
 अख्ज, p 15, n.
 अख्जस्तः p 16, n.
 अख्जि, p 63, n.
 अख्ज्जय, p 48, 14.
 अख्ज्जय, p 48, n.
 अखव, p 125, 30.
 अखवा, p 100, 39.
 अखायण, p 184, 35.
 अखि, p 264, 24.
 अभिन्न, p 214, n.
 अभिष्ठा, p 345 158.
 p 40, n.
 अभिपस्तः, p 337, 131.
 अभिपह, p 290, 13.
 अभिपहण, p 291, 17.
 अभिवाति, p 193 11.
 अभिवातिन्, p 193, n.
 अभिवार, p 291, 19.
 अभिजन, p 175, 1.
 p 331, 110.
 अभिजात, p 323, 84.
 अभित, p 375, 17.
 अभिधान, p 40, 8.
 अभिधा, p 40, n.
 अभिष्ठा, p 51, 24.

अभि—अभि.

- अभिनव, p 49, 16.
 अभिनव, p 278, 27.
 अभिनवोद्भिद्, p 87, 4.
 अभिनिर्मुक्त, p 190, 54.
 अभिनिर्वाण, p 214, 63.
 अभिनीत, p 197, 24.
 अभिपक्ष, p 337, 131.
 अभिप्राय, p, 292, 20.
 अभिमूत, p 268, 40.
 अभिमान, p 50, 22.
 p 332, 113.
 अभिवाति, p 193, n.
 अभिवातिन्, p 193, n.
 अभियोग, p 290, 13.
 अभिरूप, p 338, 134.
 अभिराव, p 293, 24.
 अभिराव, p 52, 28.
 अभिरावुक, p 263, 22.
 अभिवाद, p 42, 14.
 अभिवादक, p 265, 28.
 अभिवादन, p 185, 40.
 अभिव्याप्ति, p 287, 6.
 अभिपस्त, p 269, 43.
 अभिवाक्ति, p 183, 32.
 अभिप्राय, p 41, 11.
 अभिपयन, p 41, n.
 अभिपङ्क, p 287, n.
 p 306, 25.

अभि—अभ्य.

- अभिवव, p, 257, 42.
 p 188, 46.
 अभिवृत, p 230, 39.
 अभिवेषन, p 214, 63.
 अभिष्ट, p 285, 59.
 अभिसम्पात, p 216, 73.
 अभिसर, p 208, 39.
 अभिसारिका, p 139, 10.
 अभिहत, p 268, n.
 अभिहार, p 291, 17.
 p 348, 170.
 अभिहित, p 284, 57.
 अभीक, p 264, 24.
 अभीष्ठा, p 379, 11.
 p 376, 1.
 अभीक्षित, p 272, 3.
 अभीह, p, 109, 19.
 अभीवक्त, p 287, 6.
 अभीष्ट, p 272, 3.
 अभ्यय, p, 275, 17.
 अभ्यन्तर, p 16, 7.
 अभ्यजित, p 152, 9.
 अभ्यजितोष्ण, p 209, 53.
 अभ्यजितोष्णः, p 209, 43.
 अभ्यजित, p 209, 43.
 अभ्यर्थ, p 275, 17.
 अभ्यवकर्षण, p 291, 7.

अभ्य—अम.

अभ्यवक्त्रादन, p 217, 78.
 अभ्यवहृत, p 289, 60.
 अभ्याख्यान, p 41, 11.
 अभ्यामारिक, p 261, 12.
 अभ्यादान, p 293, 26.
 अभ्यान्त, p 152, 9.
 अभ्यापदं, p 216, 74.
 अभ्याय, p 275, n.
 अभ्यास, p 275, 16.
 अभ्यासादन, p 217, 78.
 अभ्याहार, p 291, n.
 अभ्युदित, p 190, 54.
 अभ्युपगम, p 34, 14.
 अभ्युपपत्ति, p 290, 13.
 अभ्युष, p 232, n.
 अभ्युष, p 232, 47.
 अभ्योष, p 232, n.
 अभ्र, p 15, 1.
 अभ्रक, p 244, 100.
 अभ्रपुष्प, p 93, 10.
 अभ्रमातङ्ग, p 9, 42.
 अभ्रसु, p 16, 6.
 अभ्रसुवल्गुभ, p 9, 42.
 अभ्रि, p 63, 13.
 अभ्रिय, p 16, 9.
 अभ्रि, p 63, n.
 अभ्रि, p 197, 24.
 अभ्रण, p 98, n.

अम—अष्ट.

अमल, p 229, 33.
 अमर, p 1, 2.
 अमरा, p 8, n.
 अमरावली, p 8, 4.
 अमलं, p 2, 3.
 अमरं, p 51, 26.
 अमरंय, p 266, 32.
 अमल, p 244, 100.
 अमलक, p 397, 33.
 अमा, p 374, 11.
 अमांस, p 147, 44.
 अमात्य, p 192, 4.
 अमानस्य, p 59, 3.
 अमावसी, p 26, n.
 अमावसी, p 26, n.
 अमावसी, p 26, n.
 अमावस्या, p 25, 8.
 अमावसी, p 26, n.
 अमावस्या, p 26, 8.
 अमित, p 193, 11.
 अमिष, p 154, n.
 अमृत, p 378, 8.
 अमृताल, p 125, 30.
 अमृत, p 9, 44. p 182,
 28. p 322, 78.
 p 60, 3.
 अमृता, p 99, 38. p 100,
 39. p 106, 1.

अष्ट—अश्ल.

अष्टताम्यसु, p 2, 3.
 अमोवा, p 99, 35.
 p 110, 24.
 अम्वर, p 351, 183.
 p 15, 1.
 अम्वरिष, p 228, n.
 अम्वरीष, p 228, 30.
 अम्वर, p 248, 2.
 अम्वरा, p 103, 52.
 p 106, 3. p 119, 6.
 अम्वरा, p 48, 14. p 7, n.
 अम्विका p 7, 33.
 अम्व, p 61, 4.
 अम्वकय, p 17, 13.
 अम्वुज, p 100, 41.
 अम्वुष्ट, p 16, 8.
 अम्वुवाहिनी, p 63, n.
 अम्वुवेतसु, p 93, 11.
 अम्वुसेवनी, p 63, n.
 अम्वुलत, p 43, 21.
 अम्वसु, p 61, 4.
 अम्वोदह, p 71, 41.
 अम्वोदह, p 71, n.
 अम्वय, p 61, 5.
 अम्वतक, p 92, n.
 अम्व, p 35, 18.
 अम्व, p 35, n.
 अम्वसोषिका, p 119, 6.

अन्त-अरा.

अन्तवेतस्, p 119, 6.
 अन्तान, p 104, 54.
 अन्तिका, p 96, 24.
 अन्तीका, p 96, n.
 अय, p 32, 5.
 अयन, p 28, 13. p 76, 15.
 अयस्, p 390, n. p 244, 98.
 अयि, p 381, 18.
 अयुधिक, p 208, 35.
 अयुधीय, p 208, 35.
 अयोच, p 226, 25.
 अर, p 13, 60.
 अरघट्ट, p 391, 18.
 अरट्, p 99, n.
 अरणि, p 179, 18.
 अरणी p 179, n.
 अरख्य, p 86, 1.
 अरख्यानी, p 86, 1.
 अरलि, p 160, 37.
 अरम, p 272, n.
 अरं, p 13, n.
 अरर, p 82, 17.
 अररि, p 82, n.
 अररी, p 82, n.
 अररु, p 99, n.
 अरविन्द, p 71, 39.
 अराति, p 193, 11.

अरा-अर्घ.

अराल, p 171, 29. p 276, 20.
 अरि, p 193, 10.
 अरिल, p 63, 13.
 अरिसेद, p 98, 30.
 अरिष्ट, p 93, 12. p 80, 8. p 121, 14. p 310, 38. p 131, 20. p 80, 8. p 234, 53.
 अरिष्टदुष्टी, p 269, 44.
 अरुण, p 22, 31. p 22, 33. p 37, 25. p 314, 51.
 अरुणा, p 109, 18.
 अरुन्द, p 279, 33.
 अरुन्कर, p 93, 23. p 354, 191.
 अरुस्, p 151, 5.
 अरोक, p 283, 49.
 अर्क, p 22, 31. p 299, 4. p 105, 61.
 अर्कपर्यं, p 105, 61.
 अर्कवन्धु, p 3, 10.
 अर्काङ्क, p 105, 61.
 अर्गल, p 82, 17.
 अर्गला, p 82, n.
 अर्गली, p 82, n.
 अर्घ, p 307, 28.

अर्घ-अर्थ.

अर्घ्यं, p 183, 32.
 अर्घ्या, p 183, n.
 अर्घ्या, p 184, 34. p 256, 36.
 अर्घि, p 11, 52.
 अर्घित, p 283, n. p 284, 51.
 अर्घिस्, p 367, 232.
 अर्जक, p 105, 60.
 अर्जन, p 37, 22. p 96, 25. p 126, 33.
 अर्जनी, p 237, 67.
 अर्णव, p 60, 1.
 अर्णस्, p 61, 4.
 अर्तंगल, p 104, 55.
 अर्तन, p 295, 32.
 अर्ति, p 320, 70.
 अर्तिका, p 49, n.
 अर्थ, p 325, 88. p 242, 91.
 अर्थना, p 183, 32. p 287, 6.
 अर्थप्रयोग, p 221, 4.
 अर्थशास्त्र, p 39, 5.
 अर्थिन्, p 193, 9. p 270, 49.
 अर्थ्य, p 245, 104. p 346, 162.

अई—अर्था.

अहंता, p 287, 6.
 अहंति, p 391, n.
 अहिंस, p 283, 47.
 अर्ध, p 18, 17.
 अर्धचन्द्रा, p 111, 27.
 अर्धनाभ, p 63, 14.
 अर्धरात्र, p 25, 6.
 अर्धर्ष, p 397, 32.
 अर्धहार, p 166, 7.
 अर्धोदक, p 169, 20.
 अर्धद, p 391, 19. p 397,
 33.
 अर्धक, p 135, 38.
 अर्ध, p 398, 34.
 अर्ध, p 342, 148.
 अर्धमन्त्र, p 21, 29.
 अर्धा, p 140, 14.
 अर्धाया, p 140, 15.
 अर्धा, p 140, 15.
 अर्धमन्त्र, p 272, 3. p 202,
 12.
 अर्धा, p 380, 16.
 अर्धा, p 380, 16.
 अर्ध, p 151, n.
 अर्धरोगबुध, p 152, 10.
 अर्ध, p 152, 10.
 अर्ध, p 151, 5.
 अर्धोक्त, p 123, 22.

अस—अला.

असंस्, p 151, n.
 असंथा, p 184, 34.
 असिंह, p 284, 51.
 असं, p 379, 11. p 374,
 13.
 अस, p 245, 104.
 असक, p 252, n. p 162, n.
 असका, p 14, 66.
 असक, p 171, 26.
 असक्या, p 59, 2.
 असगर्ह, p 57, 5.
 असगर्ह, p 57, n.
 असगर्ह, p 57, n.
 असकुरिष्ण, p 164, 1.
 p 265, 29.
 असकुरित्, p 164, 1.
 असकुरिष्ण, p 262, 18.
 असकुरार, p 164, 3.
 असकुरित, p 164, 2.
 असक्रिया, p 164, 2.
 असकुर, p 228, n.
 असकुरीविक, p 403, n.
 असकुरीविका, p 403, n.
 असक, p 252, 22.
 p 105, 61.
 असवास, p 68, n.
 असस, p 252, 19.
 अलात, p 228, 30.

अला—अव.

अलाव, p 123, n.
 अलाव, p 123, 21.
 अल्लि, p 130, 14. p 133,
 29.
 अल्लिक, p 161, 43.
 अल्लिगर्द, p 57, n.
 अल्लिगर्द, p 228, 31.
 अल्लिन्, p 130, n.
 अल्लिन्द, p 81, n.
 अलीक, p 161, n. p 301,
 12.
 अल्ल, p 228, n.
 अल्ल, p 274, 11.
 अल्लतल्ल, p 149, 48.
 अल्लमारिष, p 118, 1.
 अल्लसरस्, p 68, 28.
 अल्लिष, p 274, 12.
 अल्लोवस, p 274, 12.
 अवकर, p 82, 18.
 अवकीर्षिन्, p 190, 53.
 अवल्लट, p 268, 39.
 अवकीर्षिन्, p 87, 7.
 अवक्रय, p 240, 80.
 अवगच्छित, p 284, 56.
 अवगत, p 285, 57.
 अवगीत, p 281, 42.
 अवयव, p 17, 12,
 p 201, 6.

अव—अव.

अवद्याह, p 17, 12. p 201,
n. p 296, n.
अवच्छुरित, p 54, n.
अवच्छूर्णित, p 282, 43.
अवज्ञा, p 51, 23.
अवज्ञात, p 284, 56.
अवष्ट, p 56, 2.
अवष्टि, p 56, n.
अवष्टीट, p 148, 45.
अवटु, p 161, 39.
अवर्तंस, p 366, 229.
अवर्तमस, p 56, 3.
अवर्तोका, p 237, 69.
अवदंघ, p 257, 40.
अवदात, p 37, 22.
अवदान, p 286, 3.
अवदारण, p 222, 12.
अवदाह, p 125, 30.
अवदीर्ण, p 280, 39.
अवद्या, p 272, 4.
अवधि, p 328, 102.
अवधान, p 53, n.
अवध्वस्त, p 282, 43.
अवन, p 287, 4. p 296, n.
अवनत, p 276, 20.
अवनय, p 294, n.
अवनाड, p 148, 45.
अवनाय, p 294, 27.

अव—अव.

अवनि, p 73, 3. p 385, n.
अवनी, p 73, n.
अवन्निशोक, p 230, 39.
अवनह, p 46, n.
अवन्ध, p 87, 6.
अवन्धय, p 182, 27.
अवन्धट, p 148, 45.
अवन्न, p 272, 3.
अवन्नत, p 284, 56.
अवमर्ह, p 217, 78.
अवमानना, p 51, 23.
अवमानित, p 284, 56.
अवयव, p 156, 21.
अवर, p 201, 8.
अवरज, p 147, 43.
अवरति, p 296, 37.
अवरवर्ण, p 248, 1.
अवरीण, p 282, 43.
अवरोध, p 80, 12.
अवरोधन, p 80, 11.
अवरोह, p 88, 11.
अवर्ण, p 41, 13.
अवलक्ष, p 37, n.
अवलम्ब, p 158, 30.
अवल्लुज, p 108, 14.
अववाद, p 197, 25.
p 326, n.
अवश्य, p 380, 16.

अव—अवा.

अवद्याह, p 19 19.
अवच्छादनी, p 238, 71.
अवच्छन्न, p 330, 107.
अवसर, p 293, 24.
अवसर्प, p 194, n.
अवसज्ज, p 279, n.
अवसान, p 296, 38.
अवसित, p 283, 48.
p 226, n. p 285,
57.
अवस्कर, p 155, 18.
p 348, 169.
अवस्था, p 32, 7.
अवहार, p 66, 21.
अवहित्वा, p 54, 34.
अवहित्वं, p 54, n.
अवहेल, p 51, 23.
अवहेला, p 51 n.
अवाक्पुष्पी, p 122, 18.
अवाप्य, p 276, 20.
अवाच, p 261, n. p 383,
n. p 266, 33.
अवाची, p 15, 3. p 266, n.
अवाच्य, p 43, 21.
अवार, p 62, 8. p 398,
35.
अवारपारः, p 60, n.
अवासस्, p 268, 39.

अवि—अश.

अवि, p 360, 209.
 p 142, n.
 अविग्न, p 102, 48.
 अवित, p 284, 55.
 अविवक्षणी, p 106, n.
 अविवक्षणी, p 106, n.
 अविद्या, p 35, 16.
 अविनीत, p 264, 23.
 अविरत, p 13, 61.
 अविरा, p 142, 20.
 अविलम्बन, p 279, n.
 अविलम्बित, p 13, 60.
 p 279, 32.
 अविसृष्ट, p 43, 22.
 अवी, p 142, n.
 अवीरा, p 139, 11.
 अवेष्टा, p 294, 28.
 अव्, p 325, n.
 अव्वि, p 60, 1.
 अव्विकफ, p 246, 105.
 अव्वक्त, p 318, 64.
 अव्वक्तराग, p 37, 25.
 अव्वण्डा, p 106, 5.
 अव्वया, p 100, 39.
 p 120, 11.
 अव्वय, p 398, 34.
 अव्वयवृत्त, p 275, 17.
 अव्वयन, p 96, n.

अश—अश्व.

अशनाया, p 234, 54.
 अशनाशित, p 263, 20.
 अशनि, p 9, 43.
 अशनी, p 9, n.
 अशितकृवीन, p 235, n.
 अशित्ती, p 139, 11.
 अशुभ, p 303, 23.
 अश्वेष्ट, p 275, 14.
 अशोकरोहिणी, p 105, 4.
 अशोका, p 106, n.
 अश्वगर्भ, p 243, 92.
 अश्वज, p 245, 104.
 अश्वजन्, p 84, 4.
 अश्वजन्त, p 227, 29.
 अश्वजरी, p 152, 7.
 अश्वजसार, p 244, 99.
 अश्व, p 162, n. p 164, n.
 अश्वप, p 11, n.
 अश्वान्त, p 13, 61.
 अश्वि, p 214, 61.
 अश्वी, p 214, n.
 अश्वु, p 162, 44.
 अश्वीक, p 43, 19.
 अश्व, p 202, 11.
 अश्वयुज, p 29, n.
 अश्वकर्षक, p 96, 25.
 अश्वत्थ, p 91, 1.
 अश्वमेधीय, p 203, 13.

अश्व—असि.

अश्वयुज, p 20, 23.
 अश्ववह, p 390, 16.
 अश्ववहवा, p 390, 16.
 अश्ववहवो, p 390, n.
 अश्वार, p 203, 14.
 अश्वारोह, p 206, 28.
 अश्विनी, p 20, 23.
 अश्विनीसुत, p 10, 46.
 अश्विन, p 10, 47.
 अश्वीय, p 203, 16.
 अश्वलोचन, p 196, 22.
 अश्वार, p 29, 16. p 187, n.
 अश्वारक, p 29, n.
 अश्वपद, p 258, 46.
 p 243, 96.
 अश्वीवत्, p 156, 23.
 असंज्ञत, p 110, n.
 असक्त, p 376, 1.
 असती, p 139, 10.
 असतीसुत, p 143, 26.
 असन, p 96, 24.
 असनीयकारिन्, p 262, 17.
 असार, p 273, 6.
 असि, p 213, 57.
 असिनी, p 141, 18.
 असित, p 37, 23.
 असिधावक, p 249, 7.
 असिधेनुका, p 214, 60.

असि—अस्त्र.

असिपुत्री, p 214, 60.
 असिहेति, p 208, 38.
 असु, p 219, n.
 असुधारण, p 219, 88.
 असुर, p 2, 7.
 असुरी, p 225, n.
 असुक्षण, p 51, n.
 असुर्क्षण, p 51, n.
 असुरक्षण, p 51, 23.
 असुरर्क्षण, p 51, n.
 असूया, p 51, 24.
 असुगधरा, p 154, 13.
 असुगधारा, p 154, n.
 असुज्, p 154, 15.
 असुपाटी, p 400, n.
 असेचनक, p 272, 2.
 असोम्यस्तर, p 267, 37.
 अस्त, p 84, 2. p 280, 37.
 अस्तम्, p 381, 17.
 अस्ति, p 381, 18.
 अस्तु, p 379, 13.
 अस्त, p 347, 166. p 211, 50.
 अस्तिन्, p 209, n.
 अस्थिर, p 269, 48.
 अस्तुटवाच्, p 267, 37.
 अस्तन्त, p 227, n.
 अस्तपुत्र, p 115, 10.

असु — अहं.

अक्ष, p 154, 15. p 162,
 44.
 अक्षप, p 11, 55.
 अक्षु, p 162, 44.
 अक्षच्छन्द, p 262, 16.
 अक्षत्र, p 2, 3.
 अक्षर, p 267, 37.
 अक्षाध्याय, p 289, 53.
 अहंयु, p 271, 50,
 अहःपति, p 22, 32.
 अहङ्कार, p 50, 22.
 अहङ्कारवत्, p 271, 50.
 अहन्, p 24, n.
 अहनहमिका, p 216, 70.
 अहम्पूर्विका, p 215, 68.
 अहम्यति, p 85, 16.
 अहर्पति, p 22, 32.
 अहर्मास, p 24, 2.
 अहस्कार, p 22, 30.
 अहह, p 376, 18.
 अहार्य, p 84, 1.
 अहि, p 370, 240. p 57,
 6.
 अहित, p 193, 11.
 अहितविक, p 58, 11.
 अहिभय, p 198, 30.
 अहिभुज, p 308, 32.
 अहेह, p 109, 20.

अहो—आखो.

अही, p 377, n. p 378,
 9.
 अहोरात्र, p 27, 12.
 अङ्गाय, p 376, 2.
 अा, p 371, 1.
 अां, p 380, 16.
 आकम्पित, p 280, 36.
 आकर, p 85, 7.
 आकरणा, p 40, n.
 आकर्ष, p 364, 223.
 आकलय, p 164, 1.
 आकार, p 290, 15.
 p 347, 164.
 आकारदुग्धि, p 54, 34.
 आकारणा, p 40, n.
 आकाश, p 15, 2.
 आक्षीर्ण, p 279, 35.
 आकुल, p 276, 21.
 आकूपार, p 60, n.
 आक्षीड, p 86, 3.
 आक्षोभन, p 287, 6.
 आक्षारणा, p 42, 15.
 आक्षारित, p 269, 43.
 आक्षीव, p 93, 11.
 आक्षेप, p 41, 13.
 आक्षोट, p 92, 9.
 आक्षोड, p 92, n.

आक्षी—आच.

आक्षीदन, p 253, 24.
 आक्षय्यल, p 8, 40.
 आक्षु, p 129, 12.
 आक्षुभज, p 128, 6.
 आक्षेप, p 253, 24.
 आक्ष्मा, p 40, 8.
 आक्ष्मात, p 284, 57.
 आक्ष्माधिका, p 39, 6.
 आगन्तु, p 183, 33.
 आगस्त्य, p 197, 26. p 367, 132.
 आगाध, p 64, n.
 आगान्तु, p 183, n.
 आगार, p 79, n.
 आगू, p 34, 14.
 आग्नीध्र, p 179, 17.
 आग्नेयी, p 15, n.
 आच, p 34, n.
 आचुरं, p 34, n.
 आचूम्, p 34, n.
 आपद्वावण, p 28, n.
 आपद्वावणिक, p 28, 14.
 आपद्वावणी, p 20, 24.
 आचु, p 371, 1.
 आक्षार, p 297, n.
 आक्षिक, p 49, 16.
 आक्षिरस, p 21, 26.
 आचनन, p 184, 35.

आचा—आढ.

आचान, p 233, 49.
 आचाये, p 176, 7.
 आचायां, p 140, 14.
 आचायाणी, p 140, 14.
 आचित, p 242, 88.
 आच्छादन, p 18, 14.
 p 168, 17.
 आच्छुरितक, p 54, 34.
 आचक, p 239, 77.
 आचगर्व, p 6, n.
 आचानेव, p 202, 12.
 आचि, p 216, 74.
 p 309, 34.
 आचीव, p 220, 1.
 आच, p 59, n.
 आचू, p 59, n.
 आक्षा, p 127, 26.
 आच्य, p 233, 52.
 आचि, p 132, 25.
 आचम्बर, p 348, 170.
 आचि, p 132, 25.
 आचक, p 242, 89.
 आचकिक, p 222, n.
 आचकिका, p 222, 10.
 p 242, n.
 आचक्षी, p 222, n.
 p 386, 7. p 242, n.
 आचक्षीन, p 222, n.

आढ—आत्म.

आढक्षीना, p 222, n.
 आढः, p 261, 10.
 आढ्या, p 261, n.
 आणक, p 272, n.
 आणनीन, p 221, n.
 आणि, p 205, n.
 आतच्छन, p 334, 118.
 आततायिन्, p 269, 44.
 आतप, p 23, 36. p 392, 20.
 आतपल, p 199, 32.
 आतर, p 63, 11.
 आतामिन्, p 131, n.
 आतामिन्, p 131, n.
 आतिथेय, p 183, 33.
 आतिथेयी, p 183, n.
 आतिथ्य, p 183, 33.
 आतिथ्या, p 183, n.
 आतर, p 152, 9.
 आतोद्य, p 46, 5.
 आत्तगर्व, p 263, 40.
 आत्मयुग्मा, p 106, 5.
 आत्मघोष, p 131, 20.
 आत्मज, p 143, 27.
 आत्मजा, p 143, n.
 आत्मन्, p 332, 112.
 आत्मन्, p 3, 11. p 5, 21.

आत्म—आन.

- आत्मन्तरि, p 263, 21.
 आथर्वण, p 297, 43.
 आदर्श, p 174, 41.
 आदि, p 278, 30.
 आदिकारण, p 32, 6.
 आदितेय, p 2, 3.
 आदित्य, p 2, 5. p 21, 29.
 आदिन, p 278, n.
 आदीनव, p 294, 29.
 आहत, p 324, 88.
 आदेष्टु, p 176, 7.
 आद्य, p 278, 30.
 आद्यभाषक, p 241, 86.
 आद्यून, p 263, 21.
 आघार, p 68, 29.
 आधि, p 52, 28. p 328, 100.
 आधुन, p 280, 36.
 आधोरण, p 206, 27.
 आध्यान, p 52, 29.
 आध्या, p 52, n.
 आनक, p 46, 6. p 298, 3. p 46, n.
 आनकडुन्दुभि, p 46, n. p 4, 17.
 आनकडुन्दुभी, p 46, n.
 आनत, p 276, 19.

आन—आपा.

- आनच, p 46, 4.
 आनन, p 161, 40.
 आनन्द, p 31, 3.
 आनन्द्य, p 31, 3.
 आनन्दन, p 287, 7.
 आनत्त, p 319, 66.
 आनाय, p 64, 16.
 आनाय्य, p 180, 21.
 आनाह, p 168, n. p 151, 6.
 आनुपूर्व, p 184, n.
 आनुपूर्वक, p 184, n.
 आनुपूर्वी, p 184, 36.
 आन्वसिक, p 227, 28.
 आनन्दि, p 31, n.
 आन्वीक्षिकी, p 39, 5.
 आपक, p 232, 47.
 आपका, p 69, 30.
 आपण, p 78, 2.
 आपणिक, p 239, 79.
 आपत्प्राम, p 269, 42.
 आपदा, p 211, n.
 आपद्, p 211, 50.
 आपन्न, p 269, 42.
 आपन्नसत्त्वा, p 142, 22.
 आपन्नित्यक, p 221, 4.
 आपस्, p 60, n.
 आपान, p 257, 43.

आपी—आम.

- आपोह, p 173, 38.
 आपीन, p 238, 73.
 आपूयिक, p 227, 28.
 आप्न, p 194, 13.
 आप्य, p 115, n.
 आमच्छन, p 287, 7.
 आमपद, p 169, 21.
 आमपदीन, p 169, n.
 आमपदीना, p 169, n.
 आपन्न, p 170, 23.
 आपन्नव्रतिन्, p 186, n.
 आपन्नव्रती, p 186, 42.
 आपन्नाच, p 170, 23.
 आपन्नव्रती, p 186, n.
 आपन्न्य, p 223, 18.
 आविच, p 276, 21.
 p 280, 37.
 आविच, p 295, 36.
 आभरण, p 164, 3.
 आभाषण, p 42, 16.
 आभास्वर, p 2, 5.
 आभीर, p 235, 57.
 आभीरपक्षि, p 83, n.
 आभीरपक्षी, p 83, 20.
 आभीरी, p 140, 18.
 आभोख, p 60, 4.
 आभोग, p 173, 38.
 आभगन्धि, p 36, 21.

आम—आय.

आमलक, p 98, n.
 आमलक, p 59, n.
 आमलक, p 287, n.
 आमल, p 150, 2.
 आमयादिन्, p 152, 9.
 आमये, p 51, n.
 आमलक, p 99, n.
 आमलकी, p 99, 38.
 आमादस्य, p 59, n.
 आमासक, p 397, n.
 आमिष, p 154, 14.
 आमिषादिन्, p 263, 19.
 आमिषा, p 180, 22.
 आमीषा, p 180, n.
 आसक्त, p 207, 33.
 आमोद, p 36, 19.
 आमोदिन्, p 36, 20.
 आमू, p 379, 12.
 आम्नाय, p 39, 3.
 आम, p 94, 14.
 आमातक, p 92, 8.
 आम्बेहित, p 41, 12.
 आम्बिका, p 96, n.
 आम्बोका, p 96, n.
 आयतप, 198, n. p 276, 18.
 आयतन, p 79, 7.
 आयति, p 198, 29.
 आयत्त, p 262, 16.

आय—आरो.

आयस, p 244, n.
 आयाच, p 168, 16.
 आयु, p 219, 88.
 आयुध, p 211, 50.
 आयुषिक, p 208, 35.
 आयुषीय, p 208, 35.
 आयुष्मत्, p 261, 6.
 आयुस्, p 219, n.
 आयोधन, p 216, 72.
 आर, p 244, n.
 आरकूट, p 244, 97.
 आरमय, p 91, 4.
 आरति, p 296, 37.
 आरमासक, p 230, 29.
 आरम्भ, p 293, 26.
 आरय, p 44, 2.
 आरा, p 255, 35.
 आराति, p 193, n.
 आरात्, p 372, 4.
 आराधन, p 336, 128.
 आराय, p 86, 2.
 आरासिक, p 227, 28.
 आराय, p 44, 2.
 आर, p 228, n.
 आरेवत, p 91, 4.
 आरोम्य, p 150, 1.
 आरोह, p 168, 16.
 p 370, 240.

आरो—आलो.

आरोहण, p 82, 18.
 आरुगल, p 104, n.
 आरुग, p 142, 21.
 आरुति, p 320, n.
 आरुधी, p 142, n.
 आरु, p 284, 55.
 आरुंक, p 229, 37.
 आरु, p 175, 2.
 आरुपत्ति, p 74, 8.
 आरुम्य, p 236, 62.
 आर, p 245, 104.
 आरुम्भ, p 218, 84.
 आरुय, p 79, 5.
 आरुवाल, p 68, 29.
 आरुस्य, p 252, 19.
 आरुान, p 201, 9.
 आरुाय, p 42, 16.
 आरुय, p 123, n.
 आरुय, p 123, n.
 आरुि, p 76, 14. p 130, n.
 p 140, 12.
 आरुि, p 46, n.
 आरुि, p 46, 5.
 आरुी, p 86, n. p 130, n.
 p 140, n. p 76, n.
 आरुी, p 212, 53.
 आरु, p 228, 31.
 आरुोक, p 294, n.

आलो—आया.

आलोकन, p 294, 31.
 p 298, 3.
 आवपन, p 229, 38.
 आवत्तं, p 61, 6.
 आवलि, p 86, 4.
 आवसित, p 226, 23.
 आवाप, p 68, 29.
 आवापक, p 166, 8.
 आवाह, p 68, 29.
 आविग्न, p 102, n.
 आविल, p 64, 14.
 आविस्, p 379, 12.
 आवुक, p 48, 12.
 आवुत्त, p 48, 12.
 आवटत्, p 184, 36.
 आवटत, p 281, 40.
 आवटत्त, p 281, n.
 आवेगी, p 118, 2.
 आवेग, p 54, n.
 आवेगन, p 79, 7.
 आवेगिक, p 183, 33.
 आवेगिकी, p 183, n.
 आवंसिद्ध, p 265, 27.
 आवंसु, p 295, 27.
 आवयन्, p 378, 10.
 आवय, p 289, 11.
 आवर, p 11, 55.
 आवाह, p 29, n.

आया—आस.

आया, p362, 218. p15, 2.
 आयितक्रीन, p 235, 59.
 आयिस्, p 367, 230.
 आयीविच, p 57, 7.
 आयु, p13, 60. p223, 15.
 आयुग, p 12, 57. p 212, 54. p 304, 20.
 आयुजीहि, p 223, n.
 आयुमुचयि, p 11, 50.
 आययं, p 50, 19.
 आयन, p 175, 3.
 आयनय, p 195, 18.
 आनयाह, p 10, 50.
 आयन, p 264, 24.
 आयुत, p 285, 58.
 आय, p 203, 16.
 आयत्त, p 90, 18.
 आययुज, p 29, 17.
 आयिन, p 29, 17.
 आयिनेय, p 10, 47.
 आयीन, p 203, 15.
 आयीना, p 203, n.
 आवाह. p29, 16. p187, 45.
 आसक्त, p 260, 9.
 आसन, p 174, 40.
 p 202, 7.
 आसना, p 292, 21.
 आसन्दी(असन्दी), p387, 9.

आस—आस.

आसज, p 275, 16.
 आसाहित, p 284, 54.
 आसार, p 17, 13.
 p. 214, 64.
 आसुर, p 2, n.
 आसुरी, p 225, n.
 आसेवनक, p 272, n.
 आस्, p 371, 1.
 आस्कन्दन, p 216, 72.
 आस्कन्दित, p 204, 16.
 आस्तरण, p 202, 10.
 आस्था, p 325, 90.
 आस्थान, p 178, 15.
 आस्थानी, p 178, 15.
 आसद, p 327, 96.
 आस्कोटनी, p 255, 34.
 आस्कौटा, p 108, n.
 p 110, n.
 आस्कौत(आस्कौट), p105, 61.
 आस्कौता, p 103, 50.
 p 110, 22.
 आस्य, p 261, 40.
 आस्या, p 292, 21.
 आस्य, p 294, 29.
 आस्यत, p43, 21. p280, 38.
 आस्यतस्य, p 261, 10.
 आस्य, p 216, 74.

आह—इज्ज.

आहवनीय, p 179, 19.
 आहार, p 234, 56.
 आहाव, p 68, 26.
 आहितलक्षण, p 261, n.
 आहित्यं, p 54, n.
 आहितशिल्पक, p 58, 11.
 आहति, p 40, n.
 आहेय, p 58, 9.
 आहेयो, p 58, n.
 आहो, p 377, 5.
 आहोशुश्रुषिका, p 215, 69.
 आहोसितु, p 377, n.
 आह्वय, p 40, 8.
 आह्वा, p 40, 8.
 आह्वान, p 40 9.
 इका, p 384, n.
 इक्ष, p 125, 29.
 इक्षगन्वा, p 110, 23.
 p 124, 28.
 इक्षुर, p 110, 23.
 इक्षुक्त, p 123, 21.
 इक्ष, p 290, 15. p 277, 23.
 इक्षित, p 290, 15.
 इक्षुद, p 97, n.
 इक्षुदो, p 97, 26.
 इक्ष्वा, p 52, 27.
 इक्ष्वावती, p 139, 9.
 इज्जल, p 100, 41.

इज्या—इन्द्रा.

इज्याशील, p 176, 8.
 इट्चर, p 236, 62.
 इडा, p 313, 45.
 इक्षुर, p 236, n.
 इतर, p 251, 16. p 355, 194.
 इतरेद्युस, p 382, n.
 इति, p 373, 7.
 इतिहा, p 178, 12.
 इतिहास, p 39, 5.
 इत्तरी, p 139, 10.
 इदानीम्, p 383, 23.
 इध, p 89, 13.
 इन, p 382, 114.
 इन्दिरा, p 5, 23.
 इन्दीवर, p 70, 37.
 इन्दीवरी, p 109, 19.
 इन्दीवार, p 70, n.
 इन्दु, p 18, 15.
 इन्द्र, p 7, 36.
 इन्द्रहु, p 96, 25.
 इन्द्रयष, p 102, 47.
 इन्द्रवाक्की, p 123, 22.
 इन्द्रधरस, p 102, 49.
 इन्द्रधरिस, p 102, n.
 इन्द्राणिका, p 102, 49.
 इन्द्राणी, p 8, 40.
 इन्द्रावसाहा, p 378, n.

इन्द्रा—इष्ट.

इन्द्रायुष, p 17, 12.
 इन्द्रारि, p 2, 7.
 इन्द्रावरज, p 4, 15.
 इन्द्रिय, p 153, 13. p 35, 17.
 इन्द्रियाणं, p 35, 17.
 इक्ष्मन्, p 89, 13.
 इक्ष, p 200, 3.
 इक्ष्म, p 261, 10.
 इक्ष्वा, p 261, n.
 इक्ष्मिन्, p 390, 15, n.
 इरस, p 316, n.
 इरम्भद, p 17, 11.
 इरा, p 257, 40. p 350, 178.
 इर्वाह, p 123, 21.
 इडा, p 313, 45.
 इलो, p 213, n.
 इलुका, p 20, n.
 इल्लला, p 20, 25.
 इव, p 378, 9.
 इशीका, p 201, n.
 इष, p 29, 17.
 इषिका, p 255, n. p 201, n.
 इषीका, p 255, n. p 201, n.
 इषु, p 212, 55.
 इषुधि, p 212, 56.
 इष्ट, p 182, 27. p 235, 57.
 इष्टकापथ, p 125, 30.
 इष्टगन्ध, p 36, 20.

इटा—ईषी.

- इटापीयुक्त, p 260, 9-
 इटि, p 311, 41.
 इपास, p 211, 51.
 ईरय, p 162, 44. p 294, 31.
 ईर्याशिका, p 141, 20.
 ईरित, p 285, 59.
 ईरि, p 320, 71.
 ईरय, p 316, 59.
 ईरित, p 280, 37.
 ईर्य, p 151, 5.
 ईर्या, p 151, 24.
 ईरि, p 213, n.
 ईरित, p 285, 59.
 ईरी, p 213, 59.
 ईर, p 6, 25. p 15, 4.
 ईया, p 223, n.
 ईयान, p 6, 26.
 ईयित, p 251, 10.
 ईयर, p 6, 26. p 261, 10.
 ईयरा, p 7, n. p 261, n.
 ईयरी, p 7, 32. p 261, n.
 ईय, p 29, n.
 ईयत्, p 378, 8-
 ईया, p 223, 14.
 ईयिका, p 201, n.
 p 255, 33.
 ईयीका, p 255, n.

ईहा—उज्जा.

- ईहा, p 52, 27.
 ईहामग, p 128, 7.
 उक्त, p 284, 57. p 396, n.
 उक्ति, p 38, 1.
 उक्त्, p 396, n.
 उक्त्त, p 235, 60.
 उक्तामद्, p 235, 59.
 उक्ता, p 228, 31.
 उक्त, p 231, 45.
 उप्, p 6, 27. p 248, 2.
 p 50, 20.
 उपगम्या, p 109, 21.
 p 120, 10.
 उज्, p 276, 19.
 उज्जटा, p 124, 25.
 उज्जय, p 279, 32.
 उज्जार, p 155, 18.
 उज्जावय, p 279, 32.
 उज्जैःश्वस्, p 8, 41.
 उज्जैःश्वस्, p 8, n.
 उज्जैःश्वत्, p 41, 12.
 उज्जैस्, p 380, 17.
 उज्जादन, p 170, n.
 उज्जय, p 88, 10.
 उज्जाय, p 88, 10.
 उज्जित, p 276, 19.
 उज्जासन, p 218, 83.

उज्जव—उज्ज.

- उज्जव, p 49, 17.
 उज्ज, p 220, n.
 उज्जयिष, p 220, 2.
 उज्जयिष, p 220, n.
 उज्ज, p 79, 6-
 उज्ज, p 20, 22.
 उज्ज, p 62, 11-
 उज्ज, p 62, n.
 उज्जवर, p 244, n.
 उज्जवर, p 90, n.
 उज्जीन, p 135, 37.
 उज्ज, p 377, 5- p 283,
 50.
 उज्जाहो, p 377, 5.
 उज्जाहोसित्, p 377, n-
 उज्ज, p 372, n-
 उज्ज, p 260, 8-
 उज्जट, p 264, 23-
 p 118, 22.
 उज्जगटा, p 52, 29.
 उज्ज, p 136, 42.
 उज्जर्ष, p 289, 11-
 उज्जलिका, p 52, 29-
 उज्जार, p 295, 36.
 उज्जोष, p 132, 28-
 उज्जत्त, p 366, 229-
 उज्ज, p 284, 55.
 उज्ज, p 154, 14-

उत्त—उत्त.

उत्तम, p 273, 6.
 उत्तमयं, p 221, 5.
 उत्तमा, p 137, 4.
 उत्तमाङ्ग, p 162, 46.
 उत्तर, p 41, 10. p 354, 192.
 उत्तरतश्च, p 383, n.
 उत्तरात्, p 388, n.
 उत्तरासङ्ग, p 169, 19.
 उत्तरीय, p 169, 19.
 उत्तरेष, p 383, n.
 उत्तरेद्युश्च, p 382, n.
 उत्तान, p 64, 15.
 उत्तानयय, p 147, 41.
 उत्तुङ्ग, p 276, n.
 उत्थान, p 334, 120.
 उत्थित, p 324, 87.
 उत्थतिह, p 265, 29.
 उत्थतिष्णु, p 265, 29.
 उत्थत्ति, p 32, 8.
 उत्थक, p 70, 36. p 115, 14.
 उत्थकधारिणा, p 112, 30.
 उत्थान, p 217, 77.
 उत्थङ्ग, p 87, 7.
 उत्थार, p 50, n.
 उत्थ, p 85, 5.
 उत्थर्जन, p 182, 28.
 उत्थय, p 55, 38. p 360, 211.
 उत्थादन, p 170, 23.

उत्थ—उदा.

उत्थाह, p 52, 29.
 उत्थाहर्जन, p 49, 18.
 उत्थुच, p 260, 9.
 उत्थुह, p 284, 56.
 उत्थेष, p 88, 10.
 p 328, 98.
 उद, p 60, n.
 उदक, p 60, 4.
 उदक्या, p 142, 21.
 उदय, p 276, 19.
 उदय्, p 276, 19, n.
 उदय, p 296, 39.
 उदधि, p 60, 1.
 उदन्, p 40, 8.
 उदन्था, p 234, 55.
 उदन्त, p 60, 1.
 उदपान, p 68, 26.
 उदय, p 84, 2.
 उदर, p 158, 28.
 उदकं, p 198, 29.
 उदयसित, p 78, 4.
 उदयिन्, p 234, 53.
 उदात्त, p 39, 5.
 उदान, p 12, 59.
 उदार, p 355, 194.
 उदारा, p 355, n.
 उदारी, p 355, n.
 उदासीन, p 193, 10.

उदा—उद्.

उदाहार, p 41, 10.
 उदाहारय, p 41, n.
 उदित, p 282, 44. p 284, 57.
 उदोषी, p 15, 3.
 उदोष्य, p 74, 7.
 उदुम्बर, p 244, 98.
 उदुम्बरपर्णी, p 120, 10.
 उदुम्बर, p 91, 2.
 उदुखल, p 226, 25.
 उद्वत, p 282, 46.
 उद्वगनीय, p 167, 14.
 उद्वान, p 13, 62.
 उद्वान, p 178, 16.
 उद्वार, p 296, 37.
 उद्वीय, p 391, 19.
 उद्वृण्व, p 280, 39.
 उद्व्याह, p 296, 37.
 उद्, p 32, 5.
 उद्गन, p 295, 35.
 उद्गान, p 254, 28.
 उद्गान, p 293, 26.
 उद्गान, p 197, 26.
 उद्गान, p 94, 15.
 उद्गित, p 282, n.
 उद्गान, p 217, 79.
 उद्गारय, p 316, n.
 उद्गमं, p 55, 38.
 उद्गम, p 55, 38.

उद्वा—उच्च.

उद्धान, p282,n.p227,29.
 उद्धान, p200,4.p282,29.
 उद्धार, p221, 4. p 227,n.
 उद्भूत, p 281, 39.
 उद्भव, p 32, 8.
 उद्भिज, p 272, n.
 उद्भिज्ज, p 272, 1.
 उद्भिद्, p 272, 1.
 उद्भिद्, p 272, 1.
 उद्भव, p 290, 12.
 उद्द्यत, p 280, 39.
 उद्भव, p 289, 11.
 उद्ग्रान, p 86, 3. p 334,
 119.
 उद्गृह्य, p 260, 9.
 उद्योग, p 397, 32.
 उद्ग, p 66, 20.
 उद्दत्त, p 170, 23.
 उद्दान, p 282, n.
 उद्दान, p 282, 46.
 उद्दान, p 218, 83.
 उद्दाह, p 190, 56.
 उद्देग, p 126,35. p290,
 12.
 उद्दस्, p 238, n.
 उद्धान, p 227, n.
 उद्दुह, p 129, 12.
 उद्भूत, p 276, 19.

उच्च—उप.

उच्चतानत, p 276, 19.
 उच्चय, p 289, 12.
 उच्चय, p 289, 12.
 उच्चज, p 104,58.p153,
 11.
 उच्चद, p 264, 23.
 उच्चदिष्णु, p 264, 23.
 उच्चनस्, p 260, 8.
 उच्चाय, p 253, 27.
 उच्चद, p51,26-p264,n.
 उच्चदवत्, p 153, 11.
 उपकण्ठ p 275, 17.
 उपकारिका, p 80, 10.
 उपकारी, p 80, n.
 उपकार्या, p 80, n.
 उपकुञ्चिका, p 229, 37.
 p 115, 13.
 उपकुल्या, p 108, 15.
 उपकूप, p 68, 26.
 उपक्रम, p 178, 12.
 p 340, 142.
 उपक्रम, p 41, 14.
 उपक्रम, p 44, n.
 उपगत, p 285, 58.
 उपगृह्य, p 294, 80.
 उपग्रह, p 219, 87.
 उपग्रह, p 185, n.
 उपग्रह, p 198, 28.

उप—उप.

उपग्रह, p 292, 19.
 उपग्रहित, p 284, 51.
 उपग्रह, p 180, 20.
 उपग्रहित, p 280, 38.
 उपग्रिता, p 107, 6.
 उपग्राप, p 196, 21.
 उपग्रोष, p 378, 10.
 उपग्रोष, p 178, 12.
 उपग्रोष, p 290, 14.
 उपग्रोष, p 150, 2.
 उपग्रोष, p 85, 7.
 उपग्रोष, p 192, n.
 उपग्रोष, p 198, 28.
 उपग्रोष, p 196, 21.
 उपग्रोष, p 174, 39.
 उपग्रोष, p 52, n.
 उपग्रोष, p 47, 7.
 उपग्रोष, p 240, 81.
 उपग्रोष, p 327, 95.
 उपग्रोष, p 77, 18.
 उपग्रोष, p 40, 9.
 उपग्रोष, p 145, 35.
 उपग्रोष, p 181, 24.
 उपग्रोष, p 292, 20.
 उपग्रोष, p 256, 36.
 उपग्रोष, p 350, 178.
 उपग्रोष, p 256, 36.
 उपग्रोष, p 190, 55.

उप—उप.

उपयान, p 190, 56.
 उपयोष, p 378, n.
 उपरक्त, p 27, 10. p 269,
 43.
 उपरक्षय, p 199, 1.
 उपरम, p 296, n.
 उपराग, p 26, 9.
 उपराज, p 296, 37.
 उपरि, p 383, n.
 उपरिष्ठात्, p 383, n.
 उपल, p 84, 4.
 उपलब्धार्था, p 39, 6.
 उपलब्धि, p 33, 10.
 उपलब्ध, p 294, 27.
 उपला, p 357, 201.
 उपपन्न, p 86, 2.
 उपपत्तन, p 75, 8.
 उपपक्ष, p 174, 39.
 उपपक्ष, p 184, 37.
 उपपक्ष, p 184, 37.
 उपपिषा, p 109, 18.
 उपपीत, p 188, 49.
 उपपल्ल, p 83, 20.
 उपपल्ल, p 295, 32.
 उपपल्ल, p 285, 58.
 उपपल्ल, p 169, 18.
 उपसम्पन्न, p 181, 26.
 p 232, 45.

उप—उपा.

उपसर, p 293, 25.
 उपसर्ग, p 217, 77.
 उपसर्जन, p 274, 9.
 उपसर्था, p 238, 70.
 उपसूर्यक, p 22, 34.
 उपस्कर, p 229, 35.
 उपस्थ, p 157, 26.
 उपस्थ, p 184, 35.
 उपहार, p 198, 28.
 उपहार, p 352, 185.
 उपहार, p 196, 23.
 उपाकरण, p 185, 40.
 उपाकर्मन्, p 185, n.
 उपाकृत, p 181, 25.
 उपाकृत, p 295, 33.
 p 184, 36.
 उपादान, p 291, 16.
 उपाधि, p 261, 12.
 p 52, 28.
 उपाध्याय, p 176, 6.
 उपाध्याया, p 140, 14.
 उपाध्यायानी, p 140, 15.
 उपाध्यायी, p 140, 15.
 उपानह, p 254, 31.
 उपाय, p 196, 20.
 उपायन, p 198, 28.
 उपालम्भ, p 42, 15.
 उपाहृत, p 204, 18.

उपा—उर.

उपासक, p 212, 56.
 उपासन, p 184, 34.
 p 212, 54.
 उपासना, 184, n.
 उपासित, p 284, 51.
 उपासित, p 184, n.
 उपाहित, p 27, 10.
 p 181, 41.
 उपेन्द्र, p 4, 15.
 उपोदिका, p 123, 23.
 उपोद्वात, p 41, 10. p 293, n.
 उपोषण, p 184, n.
 उपोषित, p 184, n.
 उपलक्ष, p 221, 8.
 उभयद्युस्, p 382, 21.
 उभयेद्युस्, p 382, 21.
 उभा, p 7, 32.
 उभापति, p 6, 30.
 उरःसूत्रिका, p 165, 6.
 उरग, p 58, 8.
 उरक, p 58, n.
 उरकन, p 58, n.
 उरण, p 239, 77.
 उरण, p 120, 13.
 उरश्च, p 239, 77.
 उररी, p 375, 15.
 उररीकृत, p 285, 58.
 उरव्य, p 220, 1.

उर—उहो.

उरम्बद, p 207, 32.
 उरम्, p 158, 29.
 उरसिह, p 209, 44.
 उरस्य, p 144, 28.
 उरसत्, p 209, 44.
 उरी, p 375, n.
 उरीकृत, p 285, n.
 उर, p 254, 31.
 उररी, p 375, n.
 उरवृक, p 98, n.
 उरवृक, p 98, 31.
 उर्या, p 315, n.
 उर्यरा, p 73, 4.
 उर्यशी, p 10, 47.
 उर्यां (रुर्वां), p 123, 21, n.
 उर्यी, p 73, 3.
 उरपी, p 65, n.
 उरपी, p 65, n.
 उरपी, 65, 18.
 उरूक, p 130, 15.
 उरूखल, p 226, 25.
 उरूखलक, p 94, 14.
 उरूपिन्, p 65, 18.
 उरुका, p 386, 8.
 उरुका, p 228, 30.
 उरुका, p 152, 8.
 उहोच, p 169, 21.

उहो—उया.

उहोच, p 61, 6.
 उहू, p 146, 38.
 उहूय, p 278, 31.
 उयनस्, p 21, 26.
 उयनन्, p 21, n.
 उयन, p 21, n.
 उयीर, p 125, 29.
 उयण, 220, 36, n.
 उयणा, p 108, 15.
 उयती, p 42, 18.
 उयर्बुध, p 10, 49.
 उयस्, p 381, n. p 24, 2.
 उय, p 24, 5.
 उया, p 228, n. p 381, 18. p 24, n.
 उयापति, p 5, 22.
 उयित, p 283, 48.
 उयितकुचीन, p 235, n.
 उयितकुचीना, p 235, n.
 उयीर, p 125, n.
 उहू, p 239, 75.
 उया, p 252, 19-p30, 19.
 उयारिह, 22, 30.
 उयागन, p 30, 19.
 उयिका, p 180, n.
 उयीप, p 364, 222.
 उयापगन, p 30, 19.
 उयाक, p 29, 18.

उया—उर्ह.

उया, p 29, 18.
 उयागन, p 30, n.
 उय, p 22, 34.
 उया, p 237, 66.
 उया, p 231, 45.
 उटककुट, p 207, 33.
 उयत, p 283, 50.
 उयति, p 296, n.
 उयस्, p 238, 73.
 उय, p 337, 130.
 उय, p 381, 18.
 उररी, p 375, 15, n.
 उरी, p 375, 15, n.
 उरीकृत, p 285, 58.
 उरह, p 156, 24.
 उरह, p 220, 1.
 उरपयन्, p 156, 23.
 उय्यं, p 29, 18.
 उय्यसल, p 209, 43.
 उय्यसिन्, p 209, 43.
 उय्यनाम, p 129, 13.
 उय्यनामि, p 129, n.
 उय्या, p 315, 52.
 उय्या, p 239, 77.
 p 246, 107.
 उर्ह, p 162, 43.
 उर्हक, p 46, 5, n.

ऊर्ध्व—ऊर्ध्व.

ऊर्ध्वानु, p 148, 47.
 ऊर्ध्व, p 148, n.
 ऊर्ध्व, p 148, 47.
 ऊर्ध्व, p 61, 5.
 ऊर्ध्विका, p 166, 9.
 ऊर्ध्वगत, p 276, 20.
 ऊर्ध्व, p 61, n.
 ऊर्ध्वी, p 65, n.
 ऊर्ध्व, p 130, n.
 ऊर्ध्व, p 73, 4.
 ऊर्ध्व, p 30, n.
 ऊर्ध्वगम, p 30, n.
 ऊर्ध्वगम, p 30, n.
 ऊर्ध्वगम, p 30, n.
 ऊर्ध्व, p 29, n.
 ऊर्ध्व, p 220, 36, n.
 ऊर्ध्व, p 108, n.
 ऊर्ध्व, p 74, 5.
 ऊर्ध्व, p 74, 5.
 ऊर्ध्वपति, p 5, n.
 ऊर्ध्व, p 33, 12.
 ऊर्ध्व, p 33, n.
 ऊर्ध्व, p 242, 90.
 ऊर्ध्व, p 99, 37. p 20,
 22. p 127, 4.
 ऊर्ध्वगम, p 118, 2.
 ऊर्ध्वगमिका, p 111, 29
 ऊर्ध्व, p 33, 5.

ऊर्ध्व—एक.

ऊर्ध्व, p 228, n.
 ऊर्ध्व, p 228, 32.
 ऊर्ध्व, p 276, 21.
 ऊर्ध्व, p 220, 3.
 ऊर्ध्व, p 220, 2.
 ऊर्ध्व, p 295, 32.
 ऊर्ध्व, p 28, 13.
 ऊर्ध्वगती, p 142, 21.
 ऊर्ध्व, p 376, n.
 ऊर्ध्व, p 179, 17. n.
 ऊर्ध्व, p 226, 23.
 ऊर्ध्व, p 112, 31.
 ऊर्ध्व, p 2, 3, n.
 ऊर्ध्वचिन्, p 8, 40.
 ऊर्ध्व, p 2, n.
 ऊर्ध्व, p 129, 10, n.
 ऊर्ध्वकेतु, p 5, n.
 ऊर्ध्व, p 45, 1.
 ऊर्ध्व, p 186, 42.
 ऊर्ध्व, p 186, n.
 ऊर्ध्व, p 213, n.
 ऊर्ध्व, p 129, n.
 ऊर्ध्वकेतु, p 5, n.
 ऊर्ध्वगम्या, p 118, n.
 ऊर्ध्वगम्या, p 106, 5.
 एक, p 279, 31. p 279,
 32. p 303, 16.
 एक, p 279, 31.

एक—एका.

एकगुरु, p 177, 11.
 एकतर, p 279, n.
 एकतान, p 278, 29.
 एकता, p 45, 3.
 एकतान, p 45, n.
 एकत्व, p 279, n.
 एकत्व, p 279, n.
 एकदन्त, p 7, 34.
 एकदा, p 382, 22.
 एकधुर, p 237, 65.
 एकधुरावह, p 237, 65.
 एकधुरीण, p 237, 65.
 एकपदी, p 68, 16.
 एकपिङ्ग, p 14, 65.
 एकपिङ्ग, p 14, n.
 एकपटिका, p 166, 7.
 एकसंग, p 278, 29.
 एकहायनी, p 237, 68.
 एकाकिन्, p 279, 31.
 एकाय, p 354, 192.
 p 278, 29.
 एकाय, p 278, 29.
 एकान, p 13, 92.
 एकाब्दा, p 237, 68.
 एकायन, p 278, 29.
 एकायनगत, p 278, 29.
 एकावली, p 166, 7.
 एकावली, p 105, 62.

एका—ऐका.

- एकाटीला, p 106, 3.
 p 105, n.
 एह, p 149, 48.
 एडक, p 239, 77.
 एडका, p 230, n.
 एडगज, p 120, 12.
 एडभूक, p 298, 38.
 एड्क, p 78, 4.
 एडोक, p 78, n.
 एण, p 129, 10.
 एत, p 36, 26.
 एतहिं, p 383, 23.
 एता, p 36, n.
 एध, p 89, 13.
 एधस्, p 89, 13.
 एधा, p 289, 10.
 एधित, p 277, 26.
 एनस्, p 31, 1.
 एनी, p 36, n.
 एरण्ड, p 98, 31.
 एलबालुक, p 114, 9.
 एला, p 115, 13.
 एलापर्णी, p 119, 5.
 एर्ण, p 374, 12. p 378, 9.
 एत्र, p 378, 9. p 80, 15.
 एषयिका, p 255, 32.
 ऐकानरिक, p 253, 25.

ऐका—ओज.

- ऐकागारिकी, p 253, n.
 ऐडबिड, p 14, n.
 ऐडुद, p 90, 18.
 ऐडबिल, p 14, n.
 ऐण, p 128, 8.
 ऐण्य, p 182, 8.
 ऐतिह्य, p 178, 12.
 ऐन्द्र, p 403, n.
 ऐन्द्रियक, p 278, 28.
 ऐन्द्री, p 403, n.
 ऐरावण, p 9, 42.
 ऐरावत, p 8, 42. p 16,
 5. p 95, 18.
 ऐरावती, p 17, 10.
 ऐलबिल, p 12, 65.
 ऐलबिल, p 12 n.
 ऐला, p 115, 13.
 ऐलेय, p 114, 9.
 ऐश्वर्य, p 7, 31.
 ऐषस, p 382, 20.
 ओक, p 368, n.
 ओकस, p 368, 235.
 ओघ, p 31, 1. p 47, 9. n.
 p 135, 39.
 ओङ्कार, p 39, 4.
 ओज, p 368, 235.
 p 368, n.

ओड़—और्द्ध.

- ओड़पुष्प, p 104, 56.
 ओठ, p 128, 6.
 ओदन, p 233, 48.
 ओम्, p 379, 12.
 ओष, p 288, 9.
 ओषधि, p 87, n.
 p 118, n.
 ओषधी, p 87, 6. n.
 p 118, 1.
 ओषधीय, p 18, 15.
 ओष्ठ, p 161, 41.
 ओठाधरो, p 161, n.
 ओठी, p 261, n.
 ओचक, p 236, 60.
 औचितो, p 400, 39.
 औचित्य, p 400, 39.
 औत्तानपादि, p 19, 21.
 औदनिक, p 227, 28.
 औदरिक, p 263, 21.
 औदुम्बर, p 244, n.
 औपगग, p 296, 39.
 औपयिक, p 197, 24.
 औपवस्त, p 184, n.
 औरधक, p 239, 77.
 औरस, p 144, 28, n.
 औरस, p 144, n.
 और्द्ध, p 182, 30.

और्ध्व—कङ्क.

और्ध्व, p 11, 52.
 और्ध्वक, p 136, n.
 और्ध्वीर, p 353, 187.
 और्ध्वध, p 150, 1. p 118, 1.
 और्ध्वक, p 239, 77.
 कं, p 298, 5.
 कंश, p 228, n.
 कंस, p 228, 32.
 कंसाराति, p 4, 16.
 क, p 299, 5.
 ककुद्, p 326, 94, n.
 ककुद्गती, p 157, 25.
 ककुन्द्र, p 157, n.
 ककुप, p 15, n.
 ककुभ, p 15, 2.
 ककुभा, p 15, n.
 ककुलक, p 172, 31.
 ककुलट, p 277, 25.
 कक, p 158, 30. p 363, 221.
 कका, p 202, n.
 कका, p 202, 10.
 p 345, 160.
 ककु, p 130, 16.
 ककुटक, p 207, 32.
 ककुण, p 166, 9.
 ककुणी, p 167, n.
 ककुन, p 171, n.

कङ्क—कटा.

कङ्कतिका, p 174, 41.
 कङ्कती, p 174, n.
 कङ्काल, p 155, 20.
 कङ्क, p 225, 20.
 कङ्क, p 225, n.
 कच, p 162, 46.
 कचुर, p 272, 4.
 कच्चित्, p 380, 14.
 कच्छ, p 75, 10. p 116, 16. p 308, 31.
 कच्छप, p 66, 21.
 कच्छपी, p 338, 134.
 कच्छुर, p 152, 9.
 कच्छुरा, p 107, 10.
 कच्छू, p 150, n.
 कंचुक, p 207, 31.
 p 58, 9.
 कंचुकिन्, p 193, 8, n.
 कट, p 400, n. p 157, 25. p 200, 5.
 कटक, p 85, 5. p 166, 8. p 303, 18.
 कच्य, p 384, 4.
 कटभो, p 121, 15.
 कटम्बरा, p 106, 4.
 कटम्बरा, p 122, 18.
 कटाल, p 162, 15.
 कटाह, p 392, 21.

कटि—कणी.

कटि, p 157, 25. p 310, n.
 कटिप्रोथ, p 157, 26.
 कटिल्लक, p 122, 20.
 कटो, p 400, 38. p 157 n. p 310, n.
 कटु, p 35, 18. n. p 106, 4. p 310, 38.
 कटुतुम्बी, p 123, 21.
 कटुरोहिणी, p 106, 4.
 कटोलबीषा, p 255, n.
 कटफल, p 300, 8.
 कटुङ्क, p 99, 37.
 कठिञ्जर, p 105, 60.
 कठिन, p 277, 25.
 कठोर, p 277, 25.
 कठोल, p 277, n.
 कडङ्गर, p 225, 22.
 कडम्ब, p 229, 35.
 कडार, p 38, 25.
 कण, p 314, 48. p 392, 20.
 कणा, p 274, 11. p 108, 15.
 कणाद, p 219, n.
 कणिका, p 274, n. p 101, 46. p 386, 8.
 कणिय, p 225, 21.
 कणी, p 274, n.

कणी—कट्ट.

कणोय, p 274, 12.
 कणक, p 303, 18.
 p 397, 32.
 कणकफल, p 100, n.
 कणकारीका, p 108, 12.
 कणकिफल, p 100; 41.
 कण्ड, p 160, 39.
 कण्डभा, p 165, 5.
 कण्डा, p 160, n.
 कण्डो, p 160, n.
 कण्ड, p 151, 4.
 कण्डति, p 151, n.
 कण्डूया, p 151, 4.
 कण्डूरा, p 106, 5.
 कण्डोल, p 227, 26.
 कण्डोलनीया, p 255, 32.
 कण्ठ, p 125, 31.
 कथा, p 40, 6.
 कदम्बन्, p 76, 16.
 कदम्ब, p 96, 22.
 कदम्बक, p 135, 40.
 कदर, p 98, 30.
 कदर्य, p 270, 48.
 कदल, p 112, n.
 कदली, p 128, 9. p 112, 1.
 कदाचित्, p 377, 4.
 कटुण, p 23, 36.
 कट्ट, p 38, 25.

कट्ट—कन्य.

कट्ट, p 267, 37.
 कनक, p 104, 52.
 p 243, 94.
 कनकाथ्य, p 192, 7.
 कनकावका, p 199, 32.
 कनिष्ठ, p 147, 43.
 p 312, 44.
 कनिष्ठा, p 159, 33.
 कनीनिका, p 159, n.
 p 162, 43.
 कनीनी, p 159, n.
 कनीयसी, p 370, n.
 कनीयस्, p 274, n. p 369.
 237. p 147, n.
 कन्या, p 387, 9.
 कन्दर, p 85, 6.
 कन्दरा, p 85, n.
 कन्दराव, p 96, 23.
 कन्दरी, p 85, n.
 कन्दर्प, p 5, 20.
 कन्दली, p 128, 9.
 कन्दू, p 174, 40.
 कन्दू, p 228, 30.
 कन्दूर, p 160, n.
 कन्दूरा, p 160, 39.
 कन्यका, p 138, n.
 कन्यकाजात. p 142, 24.
 कन्यस, p 147, n.

कन्य—कफा.

कन्यसा, p 159, n.
 कन्या, p 138, 8.
 कपट, p 52, 30.
 कपदं, p 6, 30.
 कपदिन्, p 6, 27.
 कपाट, p 82, 17.
 कपाटी, p 82, n.
 कपाल, p 155, 19.
 कपालभट्, p 6, 27.
 कपि, p 127, 3.
 कपिकण्डू, p 106, 5.
 कपिल, p 91, 1.
 कपिल, p 38, 25.
 कपिला, p 16, 6. p 101,
 43. p 114, 8.
 कपिवल्ली, p 108, 16.
 कपिश, p 37, 25.
 कपितन, p 92, 7. p 96,
 23.
 कपोत, p 130, 14.
 कपोतपालिका, p 81, 15.
 कपोताङ्घ्रि, p 116, 17.
 कपोताञ्जन, p 244, n.
 कपोल, p 161, 41, n.
 कफ, p 153, 13.
 कफणि, p 158, 31, n.
 कफणी, p 158, n.
 कफाणि, p 158, 31.

कफि—कस्वि.

कफिन्, p 153, 11.
 कफोष्ठी, p 158, n.
 कर्बर, p 12, n.
 कर्बुर, p 12, n.
 कवन्ध, p 60, 4. p 219, 86.
 कम्, p 374, 11.
 कम्ठ, p 66, 21.
 कम्ठी, p 67, 24.
 कम्बल्लु, p 187, 45.
 कम्बन, p 264, 24.
 कम्बन्ध, p 60, n.
 कम्बल, p 60, 3. p 71, 40.
 p 356, 196.
 कम्बला, p 5, 22.
 कम्बलासन, p 3, 12.
 कम्बलोत्तर, p 246, 106.
 कम्बिल, p 264, 23.
 कम्प, p 55, 38.
 कम्पित, p 55, n.
 कम्पन, p 277, 24. p 55, n.
 कम्पिल, p 120, n.
 कम्पिल्ल, p 120, n.
 कम्पील, p 120, n.
 कम्प, p 277, 24.
 कम्बल, p 169, 18. p 356, 196.
 कम्बलिवाहक, p 204, 20.
 कम्बि, p 229, 34.

कस्वी—कर.

कस्वी. p 229, n.
 कम्ब, p 67, 23. p 338, 136.
 कम्बुयोवा, p 161, 39.
 कम्ब, p 264, 24.
 कम्ब्या, p 120, n.
 कर, p 197, 27. p 22, 25. p 347, 166.
 करक, p 101, 45.
 करका, p 18, 13.
 करज, p 116, 17. p 97, 28.
 करझक, p 97, 28.
 करट, p 130, 20. p 310, 36.
 करण, p 248, 2. p 316, 57.
 करण्ड, p 391, 18.
 करतोवा, p 69, 33.
 करपल, p 255, 35.
 करपाल, p 213, 57.
 करपालिका, p 213, 59.
 करवाल, p 213, n.
 करवालिका, p 213, n.
 करम, p 159, 32. p 239, 75.
 करभूषण, p 166, 9.
 करमदेक, p 102, 48.

कर—कर्क.

करम्ब, p 232, n.
 करम्ब, 232, 48.
 करबड, p 159, 34.
 करवालिका, p 213, n.
 करवीर, p 104, 57.
 करवाल, p 159, 38.
 करवीकर, p 200, 5.
 करवाड, p 72, 43.
 करवाडक, p 98, 33.
 कराड, p 359, 207.
 करिगर्जित, p 217, 76.
 करिणी, p 200, 4.
 करिन्, p 200, 2.
 करिपिप्पली, p 108, 15.
 करियावक, p 200, 3.
 करीर, p 104, 37.
 p 349, 175.
 करीष, p 133, 51.
 करणा, p 49, 18. p 315, 54.
 करेटु, p 131, 19.
 करेषु, p 315, 55. p 200, n.
 करेषू, p 315, n.
 करोटि, p 156, 20.
 कर्क, p 203, 14.
 कर्कट, p 66, n.
 कर्कटक, p 66, 21.
 कर्कटी, p 387, n.

कर्क—कर्प

कर्कम्ब, p 94, n.
 कर्कम्बू, p 94, 17. p 400,
 38.
 कर्करी, p 228, 31.
 कर्करेट, p 131, 19
 कर्कय, p 120, 12. p 363,
 219.
 कर्कार, p 122, 21.
 कर्कुर, p 243, n.
 कर्कुर, p 122, n.
 कर्कुरक, p 118, 23.
 कर्ण, p 162, 45.
 कर्णजलौकस्, p 130, n.
 कर्णजलौका, p 130, 13.
 कर्णधार, p 68, 12.
 कर्णवेष्टन, p 165, 5.
 कर्णिका, p 165, 5. p 302,
 15.
 p 302, 15.
 कर्णिकार, p 100, 41.
 कर्णिरथ, p 204, 20.
 कर्णजप, p 270, 47.
 कर्त्तरी, p 255, 34.
 कर्त्तृ, p 403, n.
 कर्त्तरी, p 403, n.
 कर्दम, p 62, 9.
 कर्पट, p 168, 16. p 397, n.
 कर्पे, p 155, 19.

कर्प—कर्ष

कर्पराल, p 92, n.
 कर्पेरी, p 245, 102.
 कर्पास, p 398, n.
 कर्पासी, p 113, 4.
 कर्पूर, p 172, 31.
 कर्षर, p 12, n.
 कर्षुर, p 243, 95. p 12,
 55.
 कर्षूर, p 243, n.
 कर्षा, p 286, n.
 कर्षाकर, p 251, 15.
 p 263, 19.
 कर्षाकार, p 263, 19.
 कर्षालम, p 262, 18.
 कर्षोठ, p 262, 18.
 कर्षण्यभुज, p 263, n.
 कर्षण्यला, p 256, 38.
 कर्षांदिन्, p 185, 41.
 कर्षाशील, p 262, 18.
 कर्षाभूर, p 262, 18.
 कर्षासचिव, p 192, 4.
 कर्षार, p 124, 26.
 कर्षांन्द्रिय, p 35, 17.
 कर्षट, p 397, 33.
 कर्षरी, p 230, n.
 कर्षर, p 38, 26. p 122, n.
 कर्षूर, p 122, 20.
 कर्ष, p 242, 88.

कर्ष—कल

कर्षक, p 221, 6.
 कर्षफल, p 100, 39.
 कर्षू, p 364, 224.
 कल, p 45, 2.
 कलकल, p 44, 4.
 कलङ्क, p 19, 12. p 298, 4.
 कलव, p 351, 180.
 p 384, n.
 कलधौत, p 322, 79.
 कलम, p 200, 3.
 कलम, p 226, 94.
 कलम्ब, p 123, n. p 212,
 55. p 229, 85.
 कलम्बी, p 123, 23.
 कलम्बू, p 123, n.
 कलरव, p 130, 14.
 कलल, p 146, 38.
 कलविङ्क, p 131, 18.
 कलश, p 228, 31.
 कलशि, p 108, 11.
 p 228, n.
 कलशी, p 108, n.
 p 228, n.
 कलस, p 223, n.
 कलसि, p 108, n.
 कमसी, p 228, n.
 कलङ्गस, p 132, 23.
 कलङ्क, p 216, 73.

कला—कल्य.	कल्या—कश्य.	कष—काके.
कला, p 18, 17. p 27, 11. p 357, 200.	कल्या, p 42, 18. p 217, 24.	कष, p 255, 32.
कलाद, p 249, 8.	कल्याण, p 31, 3.	कषा, p 254, n.
कलानिधि, p 18, 16.	कल्याणी, p 31, n.	कषाय, p 344, 155. p 35, 18.
कलाप, p 337, 131.	कल्लोल, p 61, 6.	कषरुका, p 156, n.
कलाय, p 224, 16.	कषच, p 207, 32.	कष्ट, p 311, 42. p 60, 4.
कलि, p 216, 73. p 89, n. p 356, 196.	कषर, p 163, n.	कस, p 255, n.
कलिका, p 89, 16.	कषरी, p 119, 5. p 163. 48. p 230, 40.	कसा, p 254, n.
कलिकारक, p 97, n.	कषल, p 234, 54.	कसूरी, p 172, 31.
कलिङ्ग, p 102, 47. p 130, 16.	कषाट, p 82, n.	कसल, p 217, n.
कलिङ्ग, p 100, 39.	कषाटी, p 82, n.	कल्लार, p 70, 36.
कलिमारक, p 97, 28.	कवि, p 21, 26. p 176, 5.	कङ्क, p 132, 22.
कलिख, p 279, 34.	कविका, p 204, 17.	कांश्य, p 228, n.
कली, p 89, n.	कवित्य, p 91, n.	कांशंताल, p 46, 4.
कलुष, p 31, 1. p 64, 14.	कविय, p 398, 35.	काक, p 131, 20.
कलेवर, p 156, 21.	कवी, p 176, n. p 204, n.	काकचिञ्ची, p 109, 16.
कल्क, p 302, 14.	कवोष्ण, p 23, 36.	काकतिन्दुक, p 95, 19.
कल्य, p 30, 21. p 185, 39, p 256, n.	कव्य, p 181, 24.	काकनासिका, p 113, 6.
कल्पना, p 202, 10.	कया, p 254, 31.	काकपल, p 163, 47.
कल्पल, p 9, 46.	कयाई, p 269, 44.	काकपीलुक, p 95, 19.
कल्यान्त, p 30, 22.	कथिपु, p 337, 133.	काकसाची, p 121, 17.
कल्याण, p 31, 1.	कशेरुका, p 156, 20.	काकसुहा, p 112, 1.
कल्याण, p 38, 26.	कश्चन, p 377, n.	काकली, p 45, 2.
कल्य, p 24, 2. p 345. 161. p 152, 8.	कश्लल, p 217, 78.	काकाङ्गी, p 113, 7.
	कश्लीरजम्बन्, p 170, n.	कार्कशी, p 386, 9.
	कश्य, p 257, 40. p 269, 44. p 203, 15.	काकु, p 41, 13.
		काकुद, p 161, 42.
		काकेन्द, p 95, 19.

काको—काण्डी.

- काकोडम्बरिका, p 100, 42.
 काकोदर, p 58, 7.
 काकोल, p 58, 10.
 p 131, 21.
 काकोलूकिका, p 384, n.
 काको, p 117, 19.
 काकुत्था, p 52, n.
 काकोव, p 93, n.
 काच, p 244, 100. p 254, 30. p 307, 29.
 काचस्थाली, p 99, 35.
 काचित, p 280, 39.
 काचन, p 243, 95.
 काचुनाङ्गव, p 101, 45.
 काचुनी, p 230, 41.
 काचि, p 166, n.
 काचिक, p 230, 39.
 काचो, p 66, 10.
 काचिका, p 230, n.
 काचिक, p 230, 29.
 काचोच, p 230, n.
 काण्ड, p 225, 22.
 p 313, 46.
 काण्डध्व, p 208, 35.
 काण्डवत्, p 208, 37.
 काण्डाल, p 227, 26.
 काण्डीर, p 208, 37.

काण्डे—काम.

- काण्डेच, p 110, 23.
 कातर, p 264, 26.
 कातरा, p 264, n.
 कात्यायनी, p 7, 32.
 p 141, 17.
 कादम्ब, p 132, 23.
 p 96, n.
 कादम्बरी, p 257, 40.
 कादम्बिनी, p 16, 9.
 काङ्गवेच, p 56, 4.
 कानन, p 86, 1.
 कानीन, p 142, 24.
 कानीनी, p 142, n.
 कान्त, p 272, 2.
 कान्तलक, p 116, 16.
 कान्ता, p 137, 3.
 कान्तार, p 77, 17.
 p 349, 174.
 कान्तारक, p 125, 29.
 कान्ति, p 19, 19.
 कान्दविक, p 227, 28.
 कान्द्वीक, p 269, 42.
 कापय, p 76, 16.
 कापोत, p 136, 43.
 p 247, 109.
 कापोताञ्जन, p 244, 101.
 काम, p 5, 20. p 52, 28.
 p 235, 57. p 340, 141. p 379, 13.

काम—कार.

- कामगानिन्, p 209, 44.
 कामकानिन्, 209, n.
 कामन, p 264, 24.
 कामपाल, p 4, 18.
 कामम्, p 379, 13.
 कामविह, p 264, 24.
 कामिनी, p 137, 3.
 p 333, 115.
 कामिन्, p 333, n.
 कामुक, p 264, 23.
 कामुका, p 139, 9.
 कामुकी, p 139, 9.
 कामिल्ल, 120, n.
 कामिल्ल, p 120, 12.
 कामल, p 205, 22.
 कामविक, p 250, 8.
 काम्बोज, p 203, 13.
 काम्बोजी, p 119, 8.
 काम्यदान, p 286, 3.
 काय, p 156, 22. p 189, 50.
 कायस्था, p 120, n.
 p 99, n.
 कार, p 197, n.
 कारण, p 32, 6.
 कारणा, p 59, 3.
 कारणिक, p 260, 7.
 कारण्डव, p 134, 34.

कार—कार्पा.

- कारवी, p 122, 18.
 p 111, 30.
 कारवेष्ट, p 122, 20.
 कारव्या, p 99, 36.
 कारा, p 219, 87.
 कारिका, p 302, 15.
 p 59, n.
 कारीर, p 297, 43.
 कार, p 249, 5.
 कारविक, p 262, 15.
 कारव्य, p 49, 18.
 कारोत्तर, p 257, 43.
 कार्ष्णिक, p 243, 96.
 कार्ष्णिक, p 194, 14.
 कार्ष्णिक, p 24, 17.
 कार्ष्णिक, p 29, 18.
 कार्ष्णिक, p 7, 34.
 कार्ष्णिक, p 167, 12.
 p 398, 35.
 कार्ष्णी, p 113, n.
 कार्ष्ण, p 262, 18.
 कार्ष्ण, p 287, 4.
 कार्ष्णी, p 262, n.
 कार्ष्ण, p 211, 51.
 कार्ष्ण, p 96, n.
 कार्ष्ण, 221, n.
 कार्ष्ण, p 242, 88.
 कार्ष्ण, p 242, n.

कार्पि—कारि.

- कार्पिक, p 42, 88.
 कार्प, 296, 25.
 कार, p 24, 1. p 11, 54.
 p 356, 196, p 87, 23.
 कारक, p 149, 49.
 कारकक, p 131, 21.
 कारकूट, p 58, 10.
 कारकक, p 155, 17.
 कारकक, p 218, 84.
 कारकक, p 211, 51.
 कारककिका, p 107, n.
 कारककिकी, p 108, n.
 कारककिका, p 111, 27.
 p 107, 9.
 कारककिकी, p 108, 14.
 कारकक, p 234, 53.
 कारकक, p 234, n.
 कारकक, p 59, 2.
 कारकक, p 95, 19.
 p 102, 48.
 कारा, p 7, n. p 108, 13.
 p 111, 27.
 काराक, p 171, 28.
 काराकक, p 115, 10.
 p 171, 27.
 काराक, p 244, 98.
 कारिका, p 302, 15.
 कारिन्दी, p 69, 32.

कारि—काष्ठा.

- कारिन्दीभेदन, p 4, 19.
 कारी, p 7, 32. p 99, n.
 p 356, n.
 कारीवक, p 109, n.
 p 171, 27.
 कारीवक, p 109, 20.
 p 171, n.
 कारीवक, p 118, 23.
 कारी, 24, n.
 कारी, p 233, 70.
 p 42, n.
 कारीवक, p 207, 34.
 कारीरी, p 70, 35.
 कारी, p 21, 26.
 कार, p 124, 28. p 150, n.
 कारीवक, p 391, n.
 कारीरी, p 94, 16.
 कारीवक, p 94, 16.
 कारीरी, p 120, 11.
 कारीरीवक, p 170, 25.
 कारीवक, p 22, n.
 कारीवक, p 22, 33.
 कारीवक, p 73, 2.
 कार, p 88, 13.
 कारीवक, p 63, 13.
 कारीवक, p 250, 9.
 कारीवक, p 63, 11.
 कारा, p 15, 2. p 27, 11.
 p 312, n.

काष्ठी—किटि.

- काष्ठीला, p 112, 1.
 कास, p 124, n.
 कासमर्द, p 391, 19.
 कासर, p 128, 4.
 कासार, p 68, 28.
 किं, p 377, 5.
 किंशार, p 225, 21.
 p 347, 165.
 किंशुक, p 93, 10.
 कि, p 390, 15.
 किकि, p 130, n.
 किकिदिबि, p 130, n.
 किकीदीवि, p 130, n.
 किकीदिबि, p 130, n.
 किकीदिबि, p 130, 16.
 किकीदीवि, p 130, n.
 किहुर, p 251, 17.
 किहुरा, p 251, n.
 किहुरी, p 251, n.
 किह्विनी, p 167, 11.
 किञ्चित्, p 377, n.
 p 378, 8.
 किञ्चिद्विक, p 66, n.
 किञ्चुलक, p 66, 22.
 किञ्चुल, p 66, n.
 किञ्चुलक, p 66, n.
 किञ्जल्क, p 72, 43.
 किटि, p 127, 2.

किट्ट—किलि.

- किट्ट, p 155, 16.
 किलि, p 391, 18.
 किलिह्वी, p 107, 7.
 किल्ल, p 257, 42.
 किल्लव, p 104, 58.
 p 258, 44.
 किल्लर, p 14, 66.
 किल्लरेथ, p 14, 64.
 किल्ल, p 377, 5.
 किल्लत, p 376, 2.
 p 377, 5.
 किम्, p 374, 12. p 377, n.
 किम्प, p 270, n.
 किम्पचान, p 270, 48.
 किम्पुह, p 14, 66.
 किम्पदन्ति, p 40, n.
 किम्पदन्ती, p 40, 7.
 किर, p 127, 2.
 किरण, p 22 34.
 किरात, p 252, n.
 किराततिह, p 119, 8.
 किरि, p 127, n.
 किरीट, p 164, 3.
 किर्णरि, p 38, 26.
 किल, p 375, 16.
 किलास, p 150, 4.
 किलासिन्, p 153, 12.
 किलिञ्जक, p 227, 26.

किलि—कुङ्कु.

- किलिप, p 365, 225.
 p 31, 1.
 किलोर, p 203, 14.
 किल्ल, p 299, 7.
 किल्लय, p 89, 14.
 कीकस, p 155, 19.
 कीकि, p 130, n.
 कीकक, p 124, 27.
 कीनाथ, p 362, 217.
 कीर, p 131, 21.
 कीर्त्ति, p 41, 12.
 कीर्त्तिना, p 41, n.
 कील, p 11, 52. p 357,
 199.
 कीला, p 11, n.
 कीलक, p 238, 73.
 कीलाह, p 60, 3. p 358,
 202.
 कीलित, p 268, 42.
 कीथ, p 127, 3.
 कीथपथी, p 107, 7.
 कु, p 73, 3.
 कुकर, p 149, 48.
 कुङ्कुद, p 261, n.
 कुङ्कुन्दर, p 157, 26.
 कुङ्कुल, p 358, 205.
 कुङ्कट, p 131, 17.
 कुङ्कटपथी, p 402, n.

कुकु—कुटु.

कुङ्कुम, p 134, 35.
 कुङ्कुर, p 117, 20-p 252,
 22.
 कुचि, p 158, 28.
 कुचिन्धरि, p 263, 21.
 कुङ्कुम, p 170, 25.
 कुच, p 158, 21, n.
 कुचन्दन, p 173, 34-
 कुचर, p 267, 37-
 कुचाप, p 158, 24.
 कुक्षित, p 276, 20.
 कुज, p 21, 27.
 कुञ्ज, p 85, 8-p 308, 38.
 कुञ्जर, p 201, 2-p 273, 8.
 कुंजराशन, p 91, 1.
 कुंजल, p 230, 39.
 कुट्, p 79, 6. p 87, 5.
 p 228, 32.
 कुटक, p 223, 13.
 कुटक्क, p 390, n.
 कुटल, p 102, 47.
 कुटलट, p 117, 19. p 99,
 37.
 कुठर, p 239, n.
 कुटि, p 79, n.
 कुटिल, p 276, 21.
 कुटी, p 79, n.
 कुटक्क, p 390, 17.

कुटु—कुल.

कुटम्बव्याघ्रत, p 261, 11.
 कुटम्बिनी, p 133, 6.
 कुटुनी, p 141, 19.
 कुट्टिम, p 398, 34.
 कुटम्ब, p 89, 16-
 कुठ, p 87, 5.
 कुठर, p 239, 75.
 कुठार, p 213, 60.
 कुठारी, p 213, n.
 कुठेरक, p 105, 60.
 कुटप, p 242, n-
 कुटन, p 242, 89.
 कुटम्ब, p 89, n.
 कुटा, p 78, 4.
 कुषप, p 219, 87. p 392,
 20. n.
 कुचि, p 116, 16.
 कुषट, p 262, 17.
 कुण्ड, p 228, 31, p 145,
 36.
 कुण्डल, p 165, 5.
 कुण्डलिन, p 58, 7-
 कुण्डलिका, p 187, n-
 कुण्डली, p 228, n-p 187, 45.
 कुतप, p 183, 31.
 कुलक, p 53, 31.
 कुलप, p 229, 33-
 कुल, p 229, 33-

कुल—कुम.

कुलक, p 58, 31.
 कुला, p 41, 14.
 कुलित, p 272, 4-
 कुष, p 202, 10. p 125, 31.
 कुषा, p 202, n.
 कुर्दन, p 53, n.
 कुहाल, p 91, 3.
 कुद्यम, p 78, n.
 कुदाल, p 63, n.
 कुनटी, p 246, 109.
 कुनायक, p 107, 10-
 कुल, p 215, 61.
 कुलल, p 162, 46.
 कुन्द, p 391, 19 p 114, 9.
 कुन्द, p 114, n.
 कुन्दर, p 114, n.
 कुन्दक, p 114, 9-
 कुन्दकनी, p 115, 12.
 कुपिन्द, p 249, n.
 कुपूव, p 272, 4.
 कुष्य, p 243, 92.
 कुपय, p 76, n.
 कुल, p 149, 48.
 कुमार, p 7, 36. p 48, 12
 कुमारक, p 91, 5.
 कुमारी, p 103, 54.
 p 138, 8.
 कुमर, p 70, n.

कुसु—कुर्वि.

कुसुद, p 70, 37.
 कुसुदबान्धन, p 18, 15.
 कुसुदबन्धु, p 18, n.
 कुसुदिका, p 95, 21.
 कुसुदिनी, p 71, 39.
 कुसुदवत्, p 75, 9.
 कुसुदवती, p 71, 38. n.
 कुम्भ, p 180, 18.
 कुम्भ, p 94, 14. p 200, 5.
 p 339, 137.
 कुम्भकार, p 249, 6.
 कुम्भसम्भन, p 19, 21.
 कुम्भिका, p 70, 38.
 कुम्भी, p 95, 21.
 कुम्भीर, p 66, 21.
 कुम्भीर, p 66, n.
 कुम्भ, p 128, 8.
 कुम्भक, p 253, 24.
 कुम्भक, p 104, n.
 कुम्भर, p 132, 23.
 कुम्भी, p 132, n.
 कुम्भक, p 104, 55.
 कुम्भक, p 104, 56.
 कुम्भक, p 104, n.
 कुम्भिक, p 124, 25.
 कुम्भिक, p 241, 87.
 कुम्भूर, p 252, n.
 कुम्भिका, p 231, n.

कुर्व—कुस्मा.

कुर्वती, p 403, n.
 कुर्वत्, p 403, n.
 कुर्व, p 136, 41. p 175, 1.
 p 394, n. p 249, n.
 कुर्वक, p 95, 19. p 122, 20.
 p 249, 5.
 कुर्वटा, p 139, 10.
 कुर्वटी, p 246, n.
 कुर्वीय, p 9, n.
 कुर्वलिका, 245, 103.
 कुर्वपात्रिका, p 138, 7.
 कुर्वपात्री, p 138, n.
 कुर्वविग्र, p 402, n.
 कुर्वनेतिन्, p 249, 5.
 कुर्वसम्भन, p 175, 2.
 कुर्वली, p 138, 7.
 कुर्वान, p 135, 37.
 कुर्वान, p 249, 6.
 कुर्वानी, p 245, 103.
 कुर्विक, p 249, n.
 कुर्विक, p 9, 42.
 कुर्वी, p 108, 12.
 कुर्वीन, p 202, 12.
 p 175, 2.
 कुर्वीर, p 66, 21.
 कुर्वान, p 224, 18. p 230,
 39. n. p 392, 21.
 कुर्वाना, 230, n.

कुस्मा—कुये.

कुस्माभाभिदुत, p 230, n.
 कुस्मास, p 392, n. p 224, n.
 p 230, n.
 कुस्मा, p 155, 19. p 175, n.
 कुस्मा, p 69, 34.
 कुस्म, p 70, n.
 कुस्म, p 35, n.
 कुस्म, p 401, n. p 94,
 17.
 कुस्म, p 70, 37.
 कुस्मी, p 401, n.
 कुस्माद, p 267, 37.
 कुस्मी, p 64, 16.
 कुस्मी, p 64, n.
 कुस्मिन्, p 249, 6.
 कुस्मेर, p 14, 65.
 कुस्मेर, p 116, 15.
 कुस्मेर, p 70, n.
 कुस्म, p 125, 31. p 362,
 218.
 कुस्म, p 269, 4. p 31,
 4. p 359, 206.
 कुस्मा, p 359, n.
 कुस्मी, p 359, n.
 कुस्मी, p 244, 99.
 कुस्मीद, p 221, n.
 कुस्मीर, p 250, 12.
 कुस्मेय, p 71, 40.

कृप—कृद्.

कृपय, p 259, n. p 31, n.
 कृपीद, p 221, n.
 कृष, p 398, 34. p 115,
 14. p 151, 5.
 कृष्णाण्डक, p 122, 21.
 कृसीद, p 221, 4.
 कृसीदिक, p 221, 5.
 कृसुच, p 90, 17.
 कृसुनाञ्जन, p 245, 103.
 कृमेधु, p 5, 21.
 कृसुम्भ, p 339, 139.
 p 246, 107.
 कृसृति, p 53, 30.
 कृसुम्बुरी, p 230, n.
 कृसुम्बुर, p 330, 38.
 कृहना, p 189, 52.
 कृहर, p 56, 1.
 कृड, p 26, n.
 कृड, p 26, 9.
 कृडद, p 261, 14.
 कृड, p 84, 4. p 311, 39.
 p 136, 42.
 कृडक, p 223, 13.
 कृडयन्त्र, p 253, 27.
 कृटयाच्छाति, 97, 27.
 कृटस्य, p 277, 23.
 कृषि, p 149, n.
 कृषाक, p 63, n.

कृप—कृत.

कृप, p 68, 25.
 कृपक, p 63, 12. p 62, n.
 कृपार, p 60, n.
 कृषं, p 162, 43.
 कृषंशीर्ष, p 119, 8.
 कृषिका, p 231, 44.
 कृदंन, p 53, 33.
 कृपर, p 158, 31.
 कृपरा, p 158, n.
 कृपांसक, p 169, 19.
 कृष्णं, p 66, 21.
 कृक, p 61, 7.
 कृवर, p 206, 25.
 कृवार, p 60, n.
 ककष, p 181, 19.
 कककास, p 129, 12.
 ककपाङ्ग, p 131, 17.
 ककाटिका, p 161, 39.
 ककुलान, p 129, n.
 ककृ, p 60, 4. p. 189, 51.
 कत, p 322, 79.
 कतक, p 231, 42.
 कतपुङ्ग, p 2/8, 36.
 कतपास, p 91, 4.
 कतसुख, p 259, 4.
 कतसचच, p 261, 10.
 कतसपल्लिका, p 138, n.
 कतसापल्लिका, p 138, n.

कृत—कथा.

कतसापल्लिका, p 138, 7.
 कतसापल्लो, p 138, n.
 कतसापल्लोका, p 138, n.
 कतहस, p 2/8, 36,
 कतान्, p 11, 54. p 319,
 67.
 कतिन्, p 176 5.
 कस, p 284, 53.
 कत्ति, p 187, 46.
 कत्तिपास, p 6, n.
 कत्तिपासस्, p 6, 27.
 कत, p 403, 45.
 कता, p 345, 160.
 कतिन, p 86, 2.
 कतिनधूपक, p 171, 29.
 कत्यू, p 275, 14.
 कपच, p 270, 48.
 कपा, p 49, 18.
 कपाच, p 213, 57.
 कपाशी, p 255, 34.
 कपास, p 262, 15.
 कपीटवोनि, p 10, 49.
 कपि, p 130, 13.
 कपिकोशोत्थ, p 167, 13.
 कपिज्ञ, p 110, 25.
 कप, p 274, 11.
 कपास, p 10, 50.
 कथासुरेतस्, p 6, 28.

लघा—केत.

लघाचिनु, p 251, 12.
 लघक, p 223, n.
 लघानु, p 10, n.
 लघि p 220, 2.
 लघिक, p 221, ८.
 लघोवक, p 221, 6.
 लघ, p 222, 8.
 लघि, p 176, 5.
 लघ्य, p 3, 13. p 37, 23.
 p 229, 36.
 लघ्यकर्मनु, p 270, n.
 लघ्यपाक, p 102, n.
 लघ्यपाकप्रसा, p 102, 48.
 लघ्यफल, p 102, n.
 लघ्यफला, p 108, 14.
 लघ्यभेदी, p 106, 4.
 लघ्यला, p 109, 16.
 लघ्यवर्तनु, p 10, 49.
 लघ्यहन्ता, p 99, 35.
 लघ्यधार, p 129, n.
 लघ्यसार, p 129, 10.
 लघ्या, p 108, 15.
 लघ्यिका, p 225, 19.
 केकर, p 149, 19.
 केका, p 133, 31.
 केकिनु, 133, 30.
 केतक, p 126, n.
 केतकी, p 126, 35.

केत—कैदा.

केतन, p 215, 67.
 केत, p 318, 63.
 केदर, p 392, 20.
 केदार, p 222, 11.
 केनिपातक, p 63, 13.
 केयुर, p 166, 9.
 केखि, p 53, 32.
 केवस, p 359, 205.
 केय, p 317, n. p 162, 46.
 केयपक, p 163, n.
 केयपर्यी, p 107, n.
 केयपाय, p 163, n.
 केयपायी, p 163, 48.
 केयर, p 92, n. p 72, 43.
 केयरिनु, p 127, n.
 केयव, p 3, 13. p 148, 45.
 केयवेव, p 163, 48.
 केयिक, p 148, 45.
 केयिनु, p 148, 45.
 केयिनी, p 115, 14.
 केसर, p 72, n. p 92, 6.
 p 101, 44.
 केसरिनु, p 127, 1.
 कैटभजितु, p 4, 17.
 कैटय्यं, p 95, 21.
 कैतव, p 258, 45. p 52, 30.
 कैदार, p 222, n.
 कैदारक, p 222, 11.

कैदा—कोटि.

कैदारिक, p 222, 11.
 कैदाय्यं, p 222, 11.
 कैरव, p 70, 37.
 कैलास, p 14, 66.
 कैवर्त्त, p 64, 15.
 कैवर्त्तसुसक, p 117, n.
 कैवर्त्त, p 34, 15.
 कैवर्त्तसुसक, p 117, 20.
 कैवर्त्तसुसक, p 117, n.
 कैयिक, p 162, 47.
 कैय्य, p 162, 47.
 कोक, p 128, 7. p 132, 22.
 कोकनद, p 71, 42.
 कोकनदखि, p 37, 24.
 कोकिक, p 131, 19.
 कोकिकाय, p 110, 23.
 कोटर, p 89, 13.
 कोटरी, p 141, n.
 कोटवी, p 141, 17.
 कोटि, p 214, n. p 311,
 40. p 398, n.
 कोटिवर्त्त, p 117, 21.
 कोटिय, p 222, 12.
 कोटी, p 214, n.
 कोट्ट, p 391, 18.
 कोट्टनी, p 141, n.
 कोट्टार, p 391, 18.
 कोटि, p 214, 61.

कोठ—कोवि.

कोठ, p 151, 5.
 कोष, p 46, 6. p 214, 61.
 कोष्णि, p 149, n.
 कोदण्ड, p 211, 51.
 कोद्रुप, p 224, 16.
 कोप, p 51, 26.
 कोपक्रय, p 395, n.
 कोपय, p 395, n.
 कोपन, p 266, n.
 कोपना, p 137, 4.
 कोपिन्, p 266, 32.
 कोषल, p 278, 27.
 कोषटिक, p 134, 35.
 कोरक, p 89, 16. p 134, 35.
 कोरणी, p 115, 13.
 कोरदूष, p 224, 16.
 कोर, p 94, 17. p 62, 11.
 p 127, 2.
 कोरक, p 172, 31.
 p 229, 36.
 कोरदल, p 116, 18.
 कोरम्वक, p 47, 7.
 कोरवल्ली, p 108, 16.
 कोरा, p 94, n. p 108, 15.
 कोराहल, p 44, 4.
 कोरि, p 94, 17.
 कोरी, p 94, n.
 कोविद, p 176, 4.

कोवि—कौल.

कोविदार, p 91, 3.
 कोष, p 135, n. p 242, 91.
 कोषफल, p 172, 31.
 कोषातकी, p 300, n.
 कोष, p 135, 37. p 242, n.
 p 364, 223, n.
 कोषातको, p 300, 8.
 कोठ, p 312, 43.
 कोष्ण, p 23, 36.
 कौकुटिक, p 303, 17.
 कौलेयक, p 213, 57.
 कौटतक, p 250, 9.
 कौटिक, p 251, 14.
 कौलक, p 222, n.
 कौलप, p 11, 55.
 कौलक, p 53, 31.
 कौलहल, p 53, 31.
 कौलवीष, p 221, 8.
 कौलिक, p 208, 38.
 कौली, p 114, 8.
 कौलीन, p 335, 124.
 कौलोदकी, p 5, n.
 कौलोदी, p 5, n.
 कौलुदी, p 19, 18.
 कौलोदकी, p 5, 24.
 कौलुटिनेय, p 143, 27.
 कौलुटेय, p 143, 26.
 कौलुटेयी, p 142, n.

कौल—क्रन्दि.

कौलटेर, p 143, 26.
 कौलटेरा, p 143, n.
 कौललीन, p 221, n.
 कौलीन, p 334, 19.
 कौलेय, p 175, n.
 कौलेयक, p 175, n.
 p 252, 22.
 कौलिक, p 94, 14. p 300,
 10.
 कौलिकी, p 300, n.
 कौलिय, p 167, 13.
 कौलिक, p 300, n.
 कौलिकी, p 300, n.
 कौलेय, p 167, n.
 कौलुप, p 403, n.
 कौलुपी, p 403, n.
 कौलुप, p 5, 24.
 क्रिन्, p 385, n.
 क्रकच, p 255, 35. p 104, n.
 क्रकर, p 104, 57. p 131,
 19. p 255, n.
 क्रत, p 178, 13.
 क्रतध्वंसिन्, p 6, 29.
 क्रतध्वन्, p 2, 4.
 क्रयन, p 218, 83.
 क्रन्दन, p 217, 76. p 336,
 126. p 54, n.
 क्रन्दिन्, p 54, 35.

क्रम—क्रोध.

क्रम, p 185, 39.
 क्रमुक, p 95, 21. p 126, 34.
 क्रमेवक, p 239, 75.
 क्रवविक्रविक, p 239, 79.
 क्रथिक, p 240, 79.
 क्रथ, p 240, 82.
 क्रथ, p 154, 14.
 क्रथ्याद्, p 11, 55.
 क्रथ्याद्, p 11, 55.
 क्रथवक, p 240, 79.
 क्रथि, p 130, n.
 क्रथिज, p 171, 28.
 क्रथ्या, p 385, n.
 क्रथ्यावद्, p 263, 18.
 क्रोडा, p 53, 33.
 क्रुद्, p 131, 22, n.
 क्रुद्, p 51, 26, n.
 क्रुद्, p 54, 35.
 क्रूर, p 270, 47. p 277, 25. p 355, 193.
 क्रेतव्य, p 240, 82.
 क्रेव, p 240, 82.
 क्रोड, p 127, 2. p 158, 28.
 क्रोडा, p 158, n.
 क्रोध, p 51, 26.
 क्रोधन, p 266, 32.

क्रोध—क्षय.

क्रोधदुग्, p 77, 18.
 क्रोद्, p 128, 5.
 क्रोद् विद्या, p 108, 11.
 क्रोद्गी, p 111, 28. p 128, n.
 क्रोद्ददारव, p 7, n.
 क्रोद्, p 131, 22.
 क्रोद्ददारव, p 7, 36.
 क्रन, p 289, 10.
 क्रनय, p 289, 10.
 क्रिच, p 284, 55.
 क्रिचाच, p 153, 11.
 क्रिथित, p 283, 48.
 क्रिड, p 43, 20. p 283, 48.
 क्रोतक, p 111, 28.
 क्रोतविका, p 108, 13.
 क्रोव, p 146, 39. p 361, 213.
 क्रेव p 294, 29.
 क्रोन, p 154, 16.
 कथ, p 44, 3.
 कथन, p 44, 3.
 कथित, p 282, 45.
 काथ, p 44, 3.
 काथोद्भव, 245, 102.
 कथ, p 314, 50. p 27, 11. p 55, 38.
 कथदा, p 25, 4.

क्षय—क्षान्त.

क्षयन, p 218, 82.
 क्षयप्रथा, p 17, 10.
 क्षतज, p 154, 15.
 क्षतव्रत, p 190, 53.
 क्षत्, p 248, 3. p 318, 65. p 206, 27.
 क्षत्, p 191, n.
 क्षत्, p 191, n.
 क्षत्तव्य, p 330, n.
 क्षत्तिव, p 191, 1.
 क्षत्तिवा, p 140, 14.
 क्षत्तिवायी, p 140, 14.
 क्षत्तिवी, p 140, 15.
 क्षत्तिन्, p 191, n.
 क्षत्, p 266, 31, n.
 क्षपा, p 25, 4.
 क्षपाकर, p 18, 16.
 क्षप, p 341, 144.
 क्षपा, p 341, 144. p 73, n.
 क्षत्तिह, p 266, 31.
 क्षत्तिन्, p 266, 31.
 क्षव, p 30, 22. p 287, 7. p 150, 2. p 196, 19. p 342, 147.
 क्षव, p 150, 3.
 क्षवद्, p 150, 3.
 क्षान्त, p 282, 46.

ज्ञानि—जुद्र.

ज्ञानि, p 51, 24.
 जार, p 244, 100.
 जारक, p 89, 16.
 जारण, p 42, n.
 जारनक्षिक, p 73, 4.
 जारित, p 269, 43.
 जित्ति, p 320, 73. p 73, 2.
 जित्पणि, p 63, n.
 जिपा, p 289, 11. p 25, n.
 जित्पणी, p 63, n.
 जिप्त, p 280, 37.
 जिप्प, p 265, 30.
 जिप्प, p 13, 6.
 जिवा, p 287, 7.
 जीर, p 61, 4. p 233, 51.
 p 352, 184.
 जीरविहति, p 231, 44.
 जीरविदारी, p 111, 29.
 जीरमुक्ता, p 111, 28.
 जीरावितनया, p 5, 23.
 जीरावी, p 109, 18.
 जीरिका, p 97, 26.
 जीरोद, p 60, 2.
 जीव, p 264, 23.
 जुत, p 150, 3.
 जुताभिजनन, p 225, n.
 जुतु, p 150, 3.
 जुद्र, p 270, 48. p 350, 179.

जुद्र—जेपि.

जुद्रवष्टिका, p 167, 11.
 जुद्रयज्ञ, p 67, 23.
 जुद्रा, p 108, 12. p 350,
 179.
 जुद्राख्यमत्स्यकृत, p 65,
 19.
 जुध, p 150, 3. p 234, 54.
 जुधा, p 234, n.
 जुधाभिजनन, p 225, 19.
 जुधित, p 263, 20.
 जुप, p 87, 8.
 जुना, p 225, 20.
 जुन, p 204, n. p 110, 23.
 जुनक, p 95, 20.
 जुनप, p 392, 20.
 जुनिन्, p 250, 10.
 जुनक, p 274, 11.
 p 300, 10.
 जुनका, p 300, n.
 जुन, p 223, 11. p 351,
 182.
 जुनय, p 32, 7. p 309,
 35.
 जुनाजीव, p 221, 6.
 जेपण, p 189, 11.
 जेपणि, p 63, 13.
 जेपणी, p 63, n.
 जेपिठ, p 285, 61.

जेम—खजा.

जेम, p 31, 4. p 116, 16.
 p 398, 34.
 जेव, p 222, 11. p 297, n.
 जेद, p 215, 67.
 जेदिठ, p 285, 61.
 जेम, p 168, 15. p 80, n.
 जेणि, p 73, n.
 जेणी, p 73, n.
 जेद्र, p 246, 109.
 जेम, p 167, n. p 80, 12.
 p 168, n.
 जेनी, p 167, n.
 जेपुत, p 281, 40.
 जेपा, p 73, 3.
 जेपाभत, p 84, 1.
 जेड, p 58, 9.
 जेडा, p 217, 75.
 p 313, 45.
 जेडित, p 398, 84.
 ख, p 304, 19. p 15, 1.
 p 393, 22.
 खखड, p 277, n.
 खग, p 212, 54. p 134, 32.
 p 304, 20.
 खगेवर, p 5, 24.
 खज, p 229, n.
 खजाका, p 229, 34.

खञ्ज—खर्ज.

खञ्ज, p 149, 49.
 खञ्जन, p 130, 15.
 खञ्जरीट, p 130, 15.
 खट, p 390, 17.
 खट्टा, p 174, 39. p 205, n.
 खङ्ग, p 127, 4.
 खङ्गिन्, p 127, 4.
 खङ्गी, p 127, 4. n.
 खण्ड, p 18, 17.
 खण्डपरम्, p 6, 26, n.
 खण्डपरम्, p 6, 26.
 खण्डविकार, p 231, 43.
 खण्डिक, p 224, 16.
 खदिर, p 98, 30.
 खदिरी, p 119, 7.
 खद्योल, p 133, 28.
 खनि, p 85, 7.
 खनिज, p 222, 12.
 खनी, p 85, n.
 खपुर, p 126, 34.
 खर, p 239, 78. p 23, 37.
 खरष, p 148, 46.
 खरडुल्या, p 119, 5.
 खरमञ्जरी, p 107, 7.
 खरा, p 102, 49.
 खरागरी, p 102, n.
 खराया, p 111, 30.
 खर्जूर, p 243, n.

खर्ज—खुर.

खर्ज, p 151, 4.
 खर्जूर, p 126, 35. p 243, 97.
 खर्जरी, p 126, 35.
 खपर, p 245, n.
 खपरी, p 245, n.
 खके, p 276, 20.
 खलं, p 148, 46. p 276, n.
 खपंट, p 397, n.
 खल, p 270, 47.
 खलपू, p 262, 17.
 खलिन, p 204, n.
 खलिनी, p 297, 42.
 खलीन, p 204, 17.
 खलु, p 375, 16.
 खल्ला, p 297, 42.
 खाल, p 68, 27.
 खदित, p 285, 60.
 खार, p 242, n.
 खारि, p 242, n.
 खारी, p 242, 89.
 खारीक, p 222, 10.
 खारीवाप, p 222, 10.
 खिल, p 74, 5, n.
 खिला, p 74, n.
 खुर, p 116, 18. p 392, n.
 खुरखल, p 148, 47.
 खुरखल, p 148, 47.

खुर—गण.

खुरम, p 392, n.
 खुरव, p 300, n. p 251, n.
 खुरका, p 300, n.
 खेट, p 272, 4. p 396, n.
 खेव, p 68, 29.
 खेला, p 53, 33.
 खोच, p 149, 49.
 खान, p 261, 9.
 खानगईच, p 281, 42.
 खानि, p 288, 9.
 गगण, p 15, 1.
 गङ्गा, p 69, 31.
 गङ्गाधर, p 6, 29.
 गज, p 200, 2.
 गजता, p 200, 4.
 गजबन्धनी, p 202, 11.
 गजभक्षा, p 115, n.
 गजभक्षा, p 115, 11.
 गजानन, p 7, 34.
 गङ्गा, p 79, 8.
 गडक, p 65, 17.
 गडु, p 891, 18.
 गडुल, p 149, 48.
 गण, p 135, 40. p 211, 49.
 p 314, 48.
 गणक, p 194, 14. n.
 गणकी, p 194, n.

गण - मन्त्री.

गणदेवता, p 2, 5.
 गणनीय, p 275, 14.
 गणराज, p 25, 6.
 गणरूप, p 105, 61.
 गणहासक, p 116, 16.
 गणाधिप, p 7, 33.
 गणिका, p 103, 52.
 p 141, 19.
 गणिकारिका, p 101, 46.
 गणित, p 275, 14.
 गणेश, p 275, 14.
 गण्ड, p 161, 41. p 200, 5.
 गण्डक, p 127, 4.
 गण्डकारी, p 119, n.
 गण्डकाली, p 119, 7.
 गण्डशैल, p 85, 6.
 गण्डाली, p 124, 24.
 गण्डीर, p 123, 22.
 गण्डपद, p 66, 22.
 गण्डपदी, p 67, 24.
 गण्डपा, p 387, 10.
 गतनासिक, p 148, 46.
 गति, p 204, 17.
 गद, p 150, 2.
 गद्य, p 396, 31.
 गन्तव्य, p 403, n.
 गन्तव्या, p 403, n.
 गन्धी, p 204, 20.

गन्ध - गन्धी.

गन्ध, p 35, 16.
 गन्धक, p 245, 102.
 गन्धकुटी, p 115, 11.
 गन्धन, p 334, 117.
 गन्धनाकुली, p 112, 2.
 गन्धकली, p 99, 36.
 p 101, 44.
 गन्धनादन, p 84, 3.
 गन्धमूली, p 122, 19.
 गन्धरस, p 245, 105.
 गन्धर्व, p 2, 6. p 10, 48.
 p 129, 11. p 202, 12.
 p 338, 135.
 गन्धर्वहस्तक, p 98, 31.
 गन्धवह, p 12, 57.
 गन्धवहा, p 161, 40.
 गन्धपात्र, p 12, 57.
 गन्धघटी, p 122, n.
 गन्धसार, p 172, 32.
 गन्धायुक्ती, p 113, 8.
 गन्धाली, p 133, n.
 गन्धाञ्जन, p 245, 103.
 गन्धिक, p 245, n.
 गन्धिनी, p 115, 11.
 गन्धोत्तमा, p 257, 40.
 गन्धोली, p 133, 27.
 गन्धिल, p 22, 34.
 गन्धीर, p 64, 15.

गम - गर्भि.

गम, p 214, 63.
 गमन, p 214, 63.
 गम्भारी, p 94, 16.
 गम्भीर, p 64, 15.
 गम्य, p 281, 42.
 गरुड, p 295, 37.
 गरुड, p 58, 9.
 गरुगरी, p 102, n.
 गरुड, p 285, 62.
 गरी, p 102, 49.
 गरुड, p 5, 24.
 गरुडध्वज, p 4, 14.
 गरुडपत्र, p 22, 33.
 गरुड, p 134, 36.
 गरुडारु, p 5, 24. p 317, 60.
 p 134, 34.
 गर्गरी, p 239, 75.
 गर्जित, p 17, 10.
 गर्ज, p 56, 2.
 गर्दन, p 290, 78.
 गर्दभासक, p 96, 23.
 गर्दन, p 263, 22.
 गर्भ, p 339, 138. p 146,
 39.
 गर्भक, p 173, 3.
 गर्भाकार, p 80, 8.
 गर्भाशय, p 146, 38.
 गर्भिणी, p 142, 22.

गर्भो—गव्यू

गर्भोपधातिनी, p 237, 70.
 गर्भत्, p 125, 31.
 गर्भ, p 50, 22.
 गर्हण, p 41, 14.
 गर्ह्य, p 272, 4.
 गर्ह्यादिन्, p 267, 37.
 गल, p 160, 29. p 297, n.
 गलकंचल, p 236, 63.
 गलनिका, p 228, 31.
 गलित, p 284, 53.
 गलोद्देश, p 203, 16.
 गल्या, p 297, 42.
 गवय, p 129, 11.
 गवल, p 244, 100.
 गवांजल, p 235, 58.
 गवाच, p 80, 9.
 गवाक्षी, p 123, 22.
 गवोश्चर, p 235, 58.
 गवडु, p 226, 25.
 गवेहका, p 226, n.
 गवेधु, p 226, n.
 गवेधुका, p 226, 25.
 गवेधय, p 294, n.
 गवेधया, p 183, 31.
 गवेधित, p 284, 54.
 गव्य, p 233, 50.
 गव्या, p 235, 60.
 गव्यूति, p 77, 18.

गह—गिरि.

गहन, p 86, 1. p 279, 34.
 गहर, p 85, 6. p 352, 185.
 गाह्येय, p 243, 95. p 344, 157.
 गाह्येयकी, p 118, 5.
 गाढ, p 13, 62.
 गाणिक्य, p 142, 22.
 गाणिक्य, p 211, 52.
 गाण्यीय, p 211, 52.
 गात्र, p 156, 21. p 201, 8.
 गात्राहलेपनी, p 173, 35.
 गान, p 45, 4.
 गान्धी, p 204, n.
 गाभ्यार, p 45, 1.
 गाभ्ये, p 10, n.
 गावली, p 98, 30.
 p 180, 22.
 गायत्री, p 180, n.
 गाह्यत्, p 243, 92.
 गार्ग्य, p 296, n.
 गार्भिक्य, p 142, 22.
 गार्भपत्न्य, p 179, 19.
 गालव, p 94, 13.
 गिर, p 38, 1.
 गिरि, p 84, 1. p 289, 11.
 गिरिकर्षी, p 110, 22.
 गिरिका, p 129, 12.

गिरि—गुड.

गिरिज, p 245, 104.
 p 244, 100.
 गिरिजाचल, p 244, 100.
 गिरित, p 285, n.
 गिरिचक्षिका, p 102, 47.
 गिरिष, p 6, 26.
 गिरीष, p 6, 26.
 गिरा, p 38, n.
 गिरि, p 289, n.
 गिरित. p 285, 60.
 गिरिन, p 289, n.
 गीत, p 44, 4.
 गीर्ण, p 285, 58.
 गीर्षि, p 289, 11.
 गीर्षाण, p 2, 4.
 गीर्षति, p 20, n.
 गीर्षति, p 20, 25, n.
 गुग्गुलु, p 94, 14.
 गुग्गु, p 225, 21. p 89, n.
 p 165, n.
 गुग्गुक, p 89, 16.
 गुग्गुच, p 165, n.
 गुग्गु, p 109, 16. p 79, n.
 गुड, p 312, 44.
 गुडपुष्प, p 92, 8.
 गुडफल, p 92, 9.
 गुडा, p 110, 24.
 गुडची, p 106, n.

गुडू—गुह्य.

- गुडूची, p 106, 1.
 गुण, p195, 19. p212, 53.
 p 253, 27. p 314, 49.
 गुणवचक, p 63, 12.
 गुणित, p 280, 38.
 गुणित, p 280, 38.
 गुह्य, p 165, 7. p 89, n.
 गुह्यक, p 89, n.
 गुह्यार्थ, p 165, 7.
 गुह्य, p 157, 24.
 गुह्य, p 124, 27.
 गुह्या, p99, 36. p124, 25.
 गुह्य, p280, 38. p284, 55.
 गुह्य, p 321, 77.
 गुह्यित, p 280, n.
 गुह्यित, p 280, n.
 गुह्य, p 177, 11.
 गुह्य, p 20, 25. p 176, 6.
 p 346, 164.
 गुह्यिणी, p 142, 22.
 गुह्य, p 156, 23.
 गुह्य, p 88, 9. p 155, 17.
 p 341, 144.
 गुह्यिनी, p 88, 9.
 गुह्यक, p 126, 34.
 गुह्य, p 7, 35.
 गुह्य, p 85, 6.
 गुह्य, p 344, 156.

गुह्य—गुह्यी.

- गुह्यक, p 2, 6.
 गुह्यकेश्वर, p 14, 63.
 गुह्य, p 280, 38.
 गुह्यपद, p 58, n.
 गुह्यपाद, p 58, 7, n.
 गुह्यपुत्र, p 194, 13.
 गुह्य, p 155, 19.
 गुह्य, p 282, 46.
 गुह्य, p 289, n.
 गुह्यक, p 126, n.
 गुह्यन, p 121, 14.
 गुह्य, p 263, 22.
 गुह्य, p 131, 21.
 गुह्यसी, p 387, 10.
 गुह्य, p 121, 16.
 गुह्य, p 78, 4. p 384, n.
 p 370, 240.
 गुह्यगोधा, p 129, n.
 गुह्यगोधिका, p 129,
 12.
 गुह्यगोधिका, p 129, n.
 गुह्यपति, p 194, 15.
 गुह्यार्थ, p 265, 27.
 गुह्यस्थ, p 396, 30.
 गुह्याराज, p 86, 1.
 गुह्यार्थगुह्यी, p 81, 13.
 गुह्य, p 175, 3.
 गुह्य, p 265, 27.

गुह्य—गोधा.

- गुह्यक, p 262, 16.
 p 136, 43.
 गुह्यक, p 174, 40.
 गुह्यक, p 174, n.
 गुह्य, p 78, 4.
 गुह्यक, p301, 12. p85, 8.
 गुह्य, p 245, 104.
 गो, p 235, 60. p237, 67.
 गोह्यक, p 109, 17.
 गोह्य, p159, 34. p 129,
 10.
 गोह्यी, p 106, 2.
 गोह्य, p 235, 58.
 गोह्यक, p 109, 17.
 गोह्य, p 85, 17.
 गोह्य, p 114, 7.
 गोह्य, p 391, n.
 गोह्य, p 123, 22.
 गोह्य, p 391, 18.
 गोह्य, p 175, 1. p 351,
 182.
 गोह्य, p 8, 38.
 गोह्य, p 73, 3.
 गोह्य, p 223, 14.
 गोह्य, p 235, 57.
 गोह्य, p 235, n.
 गोह्य, p 235, 58.
 गोह्य, p 212, 52.

गोधा—गोख.

गोधापदी, p 114, 7.
 गोधि, p 161, 43.
 गोधिका, p 66, 22.
 गोधिकाखल, p 128, 6.
 गोधुन, p 224, 18.
 गोनर्द, p 117, 20.
 गोनस, p 57, 4.
 गोप, p337,132.p399,n.
 p 192,7. p 245,105.
 गोपति, p 236, 62.
 गोपा, p 112, n.
 गोपानसी, p 81, 15.
 गोपायित, p 284, 55.
 गोपाख, p 235, 57.
 गोपी, p 112, 30.
 गोपुर, p82,16. p117,20.
 p 352, 184.
 गोष, p 251, n.
 गोषक, p 251, 17.
 गोसत्, p 235, 58.
 गोसय, p 233, 50.
 गोसायु, p 128, 5.
 गोसिन्, p 235, 58.
 गोरख, p 289, n.
 गोरस, p 234, 53.
 गोर्द, p 154, 16.
 गोख, p 392,20.p146,n.
 गोखक, p 146, 36.

गोला—गौरा.

गोला, p 246, 109.
 गोखिह, p 95, n.
 गोखिड, p 95, 20.
 गोखोषी, p 124, 24.
 p 247, 111.
 गोबन्दिनी, p 99, 36.
 गोबिन्द, p 4, 14.
 गोबिन्, p 233, 50.
 गोशाख, p 400, 40, n.
 गोशीर्ष, p 172, 33.
 गोठ, p 76, 13.
 गोठपति, p 337, 132.
 गोठी, p 178, 14.
 गोठीन, p 76, 13.
 गोषद, p 327, 96.
 गोसंख, p 235, 57.
 गोस, p 245, n.
 गोसयय, p 245, n.
 गोसना, p165,7.p111,n.
 गोसनी, p 111, 26.
 गोस्यानक, p 76, 13.
 गोड, p 391, n.
 गोतक, p 3, 10.
 गोधार, p 128, 6.
 गोधेय, p 128, 6.
 गोधेर, p 128, 6.
 गोर, p354,191.p37,24.
 गौरा, p 7, n.

गौरी—ग्राव.

गौरी, p 7,32. p 139,8.
 यधित, p 280, n.
 यन्नि, p 124, 27.
 यन्विक, p 247, 111.
 यंधित, p 280, 35.
 यंधिपण, p 117, 20.
 यंधिख, p 95,18. p 104,
 57.
 यल, p43,20.p285,60.
 यल, p 26, 9. p 288,8.
 p 369, 238.
 यल्लि, p 151, n.
 यल्ली, p 151, n.
 यल्लोदक, p 151, 6.
 यल्लपति, p 22, 32.
 यल्लोद, p 265, 27.
 यल, p 83, 20.
 यल्लसी, p 315, 52.
 यल्लतक, p 250, 9.
 यल्लता, p 297, 42.
 यल्लाधीन, p 250, 9.
 यल्लान्न, p 83, 20.
 यल्लोषा, p 108, 13.
 यल्ल, p 43,19. p 253,
 23.
 यल्लयधर्म, p 190, 56..
 यल्लन, p 84, 1. p 331,
 108.

प्रास—घन.

प्रास, p 234, 54.
 प्राह, p66, 21. p 288, 8.
 प्राहिन्, p 91, 1.
 प्रीवा, p 160, 39.
 प्रीव, p 29, 18.
 प्रैव, p 165, n.
 प्रैवेव, p 165, n.
 प्रैवेवक, p 165, 5.
 ग्लस, p 285, 60.
 ग्लह, p 258, 45.
 ग्लान, p 152, 9.
 ग्लानि, p 385, n.
 ग्लाङ्ग, p 152, 9.
 ग्लो, p 18, 16.
 घट, p 228, 32.
 घटना, p 217, 75.
 घटा, p 217, 75.
 घटीवन्त, p 254, 28.
 घट्ट, p 391, n.
 घट्टा, p 95, 20, n.
 घट्टापथ, p 77, 19.
 घट्टापाठलि, p 95, 20.
 घट्टारवा, p 110, 25.
 घन, p 16, 9. p 213, 59.
 p 332, 113. p 46, 4.
 p 275, 15.
 घनरस, p 61, 5.

घन—घोट.

घनसार, p 172, 32.
 घनावन, p 332, 112.
 घन्ने, p 54, 33.
 घन्सर, p 263, 20.
 घन्स, p 24, 2.
 घाटा, p 161, 39.
 घाटिक, p 215, n.
 घाटिक, p 215, 65, n.
 घात, p 218, 84.
 घातक, p 265, 28.
 p 270, 47.
 घास, p 125, 33.
 घु, p 390, n.
 घुट, p 156, n.
 घुटि, p 156, n.
 घुटिका, p 156, 23.
 घुटी, p 156, n.
 घुण, p 391, 18.
 घूर्णित, p 266, 32.
 हसा, p 49, 18. p 295, 32.
 p 315, 54.
 हसि, p 22, 34.
 हत, p 233, 52. p 339, n.
 p 322, 78.
 हटि, p 127, 2.
 p 121, n.
 घोट, p 202, n.
 घोटक, p 202, 11.

घोणा—चक्र.

घोणा, p 161, 40. p 204, 17.
 घोषिन्, p 127, 2.
 घोष्टा, p 95, 17. p 126, 34.
 घोर, p 50, 20.
 घोष, p 83, 20.
 घोषक, p 113, 5.
 घोषणा, p 41, 12.
 घ्राण, p 161, 40. p 281, 39.
 घ्राणतर्पण, p 36, 20.
 घ्रात, p 281 39.
 च, p 377, 5. p 371, 2.
 चकोरक, p 134, 35.
 चक्र, p 205, 24. p 210, 46. p 352, 184.
 p 132, 22.
 चक्रवारक, p 116, 17.
 चक्रपाणि, p 4, 15.
 चक्रपर्दक, p 120, 12.
 चक्रला, p 124, 25, n.
 चक्रपत्तिन्, p 191, 2.
 चक्रपत्तिनी, p 122, 19.
 चक्रपाक, p 132, 22.
 चक्रवाह, p 16, n.
 p 84, n.
 चक्रवास, p 16, 7.

चक्रा—चखिह.

चक्राङ्ग, p 132, 23.
 चक्राङ्गी, p 106, 4.
 चक्रिन्, p 57, 7. n.
 चक्रीवत्, p 239, 78.
 चक्षुःक्षवत्, p 58, 7.
 चक्षु, p 162, n.
 चक्षुष्य, p 245, 103.
 चक्षुस्, p 162, 44.
 चक्षुल, p 277, 24.
 चक्षुला, p 17, 11.
 चक्षु, p 98, 32. p135, 36.
 चक्षू, p 126, n.
 चटक, p 131, 18.
 चटका, p 131, 18.
 चटकाधिरर, p 247, n.
 चटकाधिरस, p 247, n.
 चटल, p 277, n.
 चटिकाधिरर, p 247, n.
 चटिकाधिरस्, p 247, 111.
 चणक, p 224, 18.
 चणल, p 266, 32.
 चण्डा, p116, 16. p7, n.
 चण्डात, p 104, 57.
 चण्डातक, p 169, 20.
 चण्डाल, p 252, 20.
 चण्डालवल्ग्वी, p 255, 32.
 चण्डालिका, p 255, 32.
 चखिह, p 7, n.

चखिह—चन्द्र.

चखिहका, p 7, 33.
 चखिही, p 7, n.
 चक्षुःशाल, p 79, 6.
 चक्षुःशाली, p 79, n.
 चक्षर, p 252, 19.
 चक्षरकुल, p 91, 4.
 चक्षरानन, p 3, 11.
 चक्षुर्भद्र, p 190, 57.
 चक्षुर्भुज, p 4, 15.
 चक्षुर्भुग, p 384, n.
 p 394, n.
 चक्षुर्वर्ग, p 190, 57.
 चक्षुष्य, p 77, 17.
 चक्षुर्हीयनी, p 237, 69.
 चक्षर, p 81, 13. p179, 17.
 चन, p 377, 3.
 चन्द, p 18, n.
 चन्दन, p 172, 32.
 चन्द्र, p 18, 15. p 120, 12.
 p 273, n. p172, 32.
 p 352, 184.
 चन्द्रक, p 133, 31.
 चन्द्रभागा, p 69, 34.
 चन्द्रमस्, p 18, 15.
 चन्द्रवल्ली, p 118, n.
 चन्द्रवाला, p 115, 13.
 चन्द्रशेखर, p 6, 26.
 (चन्द्रसंज्ञ), p 172, 32.

चन्द्र—चञ्च.

चन्द्रहास, p 213, 57.
 चन्द्रिका, p 19, 18.
 चन्द्रिषा, p 19, n.
 चण्ट, p 160, 'd.
 चणल, p 244, 100.
 p 270, 46. p13, 60.
 p 277, n.
 चणला, p17, 11. p108, 15.
 चणैट, p 160, 35.
 चणर, p 129, n. p198, n.
 चणरिक, p 91, 3.
 चणस, p 398, 35.
 चणसी, p 387, 10.
 चणु, p 210, 46. p385, n.
 चणूर, p 128, 9.
 चण्यक, p 101, 44.
 चण, p 78, 3. p135, 40.
 चर, p 277, 23. p194, 13.
 चरक, p 397, 23.
 चरण, p 156, 22.
 चरणायुध, p 131, 17.
 चरण, p 278, 30.
 चरणच्छाभत्, p 84, 2.
 चराचर, p 277, 23.
 चरिण्य, p 277, 23.
 चर्चन, p 33, n.
 चर, p 180, 22.
 चञ्चरी, p 387, 10.

चर्चा—चषा.

चर्चा, p 32,11,p170,23.
 चपेट, p 161, n.
 चर्मा, p 213, n.
 चर्मकषा, p 120, 9.
 चर्मकषा, p 120, n.
 चर्मकार, p 249, 7.
 चर्मन्, p187,46.p208,39.
 p 213, 58.
 चर्मप्रभेदिका, p 255,35.
 चर्मप्रसेपक, p 255, n.
 चर्मप्रसेपिका, p255, 33.
 चर्मर, p 249, n.
 चर्मन्, p 97, 26.
 चर्मा, p 184, 35.
 चर्चित, p 285, 60.
 चर, p 277, 24.
 चरदर, p 91, 1.
 चरन, p 277, 24.
 चलाचर, p 277, 24.
 चरित, p214, 64. p280,
 36.
 चरित, p 108, n.
 चरिका, p 108, 16.
 चरी, p 108, n.
 चर्य, p 108, 16.
 चर्या, p 108, n.
 चरक, p 257, 43.
 चराल, p 179, 18.

चाक्रि—चिकि.

चाक्रिक, p 215, 65.
 चाक्रेरी, p 119, 6.
 चाटचैर, p 131, 18.
 चाखकीन, p 221, n.
 चाखडाख, p 249, 4.
 चाखडाखिका, p 255, 32.
 चातक, p 130, 17.
 चान्द्रभागा, p 69, n.
 चान्द्रभागी, 69, n.
 चाप, p 211, 51.
 चापर, p 198, 31.
 चापरा, p 198, n.
 चापरी, p 198, n.
 चापीकर, p 243, 95.
 चाप्येय, p 101, 44.
 चार, p290,14.p194,31.
 चारटी, p 120, 11.
 चारण, p 250, 12.
 चार, p 272, 1.
 चाश्विक्य, p 169, 23.
 चार्म, p 205, n.
 चार्म्य, p 297, 43.
 चाश्वेय, p 297, n.
 चाल, p 81, n.
 चालन, p 227, n.
 चालनी, p 227, 26.
 चाप, p 130, 16.
 चिकित्सक, p152, 8.

चिकि—चिन्त.

चिकित्सा, p 150, 1.
 चिकीर्षा, p 385, n.
 चिकुर, p162,46. p270,
 46.
 चिक्षण, p 232, 46.
 चिक्षा, p 96, 24.
 चित्, p 33, 10. p 377,3.
 चिता, p 218, 86.
 चिति, p 218, 86.
 चित्त, p 33, 9.
 चित्तविभ्रम, p 51, 26.
 चित्तसमुत्पत्ति, p 50, 22.
 चित्तभोग, p 33, 11.
 चित्ता, p 218, 86.
 चित्त, p 38,26. p 50,19.
 p 350, 180.
 चित्तक, p105, 60. p98,
 31.
 चित्तकर, p 249, 7.
 चित्तकृत, p 92, 7.
 चित्ततल्लला, p 110, 24.
 चित्तपर्या, p 107, 11.
 चित्तमातु, p 11, 51.
 p 330, 107.
 चित्तशिक्षित्तन, p21,26.
 चित्तशिक्षित्तन्, p21,28.
 चित्ता, p107,6.p123,22.
 चिन्त, p 52, n.

चिन्ता—चिह्न.

- चिन्ता, p 52, 29.
 चिन्तिका, p 52, n.
 चिपिट, p 232, n.
 चिपिटक, p 232, 47.
 चिपुट, p 232, n.
 चिर, p 376, n.
 चिरक्रिय, p 262, 17.
 चिरछी, p 139, 9.
 चिरन्तन, p 277, 26.
 चिररात्राय, p 376, 1.
 चिरविह, p 97, 28.
 चिरसूता, p 238, 71.
 चिरस, p 376, 1.
 चिरात्, p 376, n.
 चिरातिक्र, p 119, n.
 चिराय, p 376, 1.
 चिरिछी, p 139, n.
 चिरिविह, p 97, n.
 चिरे, p 376, n.
 चिरेख, p 376, n.
 चिलिचिन, p 65, 18.
 चिलिचिन, p 65, n.
 चिलिचोन, p 65, n.
 चिलिचोनक, p 65, n.
 चिलीचिन, p 65, n.
 चिलीचिन, p 65, n.
 चिलीच, p 65, n.
 चिह्न, p 131, n. p 153, 11.

चिवि—चेट.

- चिविट, p 232, n.
 चिपु, p 161, n.
 चिपुन, p 161, 41.
 चिप, p 19, 18.
 चीन, p 128, 9,
 चीर p 396, 31.
 चीरी, p 133, 28.
 चीवर, p 396, 31.
 चुक्र, p 119 6. p 229, 35.
 चुक्रिका, p 119, 6.
 चुचुक, p 158, n.
 चुलूपी, p 65, n.
 चुह, p 153, 11.
 चुहि, p 227, 29.
 चुही, p 227, n.
 चुहा, p 398, n.
 चुचुक, p 158, 28.
 चुहा, p 134, 31. p 163, 48.
 चुहानि, p 165, 4.
 चुहाला, p 124, 25.
 चुत, p 94, 14.
 चुर्थ, p 173, 35. p 215, 67.
 चुर्थकुल, p 162, 47.
 चुर्थि, p 386, 9.
 चुर्थी, p 386, n.
 चुलिका, p 201, 6.
 चुहा, p 102, 10.
 चेट, p 251, n.

चेट—चौरी.

- चेटक, p 251, 17.
 चेटिका, p 251, n.
 चेटी, p 251, n.
 चेह, p 251, n.
 चेहक, p 251, n.
 चेही, p 251, n.
 चेह, p 33, 9.
 चेतकी, p 100, 40.
 चेतन, p 33, 8.
 चेतना, p 33, 10.
 चेतस, p 33, n.
 चेख, p 168, 17. p 358, 204.
 चेही, p 168, n.
 चैख, p 79, 7.
 चैख, p 28, 15.
 चैखर, p 14, 65.
 चैखिक, p 28, 15.
 चौच, p 118, 22. p 396, 30.
 चोर, p 253, n.
 चोरपुष्पी, p 115, 14.
 चोरिका, p 253, n.
 चोख, p 169, 19.
 चोही, p 169, n.
 चोर, p 253, 25.
 चोरिका, p 253, 26.
 चोरी, p 253, n.

चौथी—द्वि.

चौथं, p 253, 26.
 च्युत, p 284, 53.
 च्योत, p 289, 10. n.
 चन, p 239, n.
 चगख, p 239, n.
 चमखक, p 239, 76.
 चमखा, p 118, n.
 चमखान्नी, p 118, n.
 चमखान्नी, p 118, 2.
 चक्षु, p 199, n.
 चक्ष, p 199, 32.
 चला, p 110, 23. p 125, 32.
 p 229, 37.
 चलाकी, p 113, 3.
 चद, p 89, 14. p 134, 36.
 चदन, p 89, 14. p 18, n.
 चदिस्, p 81, 14.
 चक्षन्, p 52, 30.
 चक्ष, p 368, n. p 196, n.
 p 325, 91.
 चक्ष, p 368, 234.
 p 180, 22. p 292, 20.
 चक्ष, p 196, 22. p 283, 47.
 चर्दि, p 151, n.
 चर्दी, p 151, n.
 चक्ष, p 217, 77.
 चवि, p 19, 19.

छवी—अग.

छरी, p 19, n.
 छाग, p 239, n.
 छागख, p 239, n.
 छागी, p 239, 76.
 छात, p 147, 44. p 284, 53.
 छात, p 177, 10.
 छादन, p 18, 14.
 छादित, p 283, 47.
 छान्दस, p 176, 6.
 छाबा, p 345, 159.
 छित, p 284, 53.
 छिद्र, p 56, 2.
 छिद्रित, p 283, 49.
 छिच, p 284, 53.
 छिचरहा, p 106, 1.
 छुरिका, p 214, 60.
 छेक, p 136, 43.
 छेदन, p 287, 7.
 छक्ष, p 2, n.
 छक्ष, p 150, n.
 छक्षन्, p 150, n.
 छगत्, p 74, 6. p 12, n.
 छगती, p 74, 6. p 320, 47.
 छगतो, p 12, n.
 छगन्तो, p 12, n.
 छगत्प्राथ, p 12, 53.
 छगर, p 207, n.

जम—जतु.

जगख, p 257, 42.
 जगध, p 285, 60. n.
 जगधि, p 234, 55.
 जघन, p 157, 25.
 जघनेफला, p 100, 42.
 जघन्य, p 278, 30. p 345, 161.
 जघन्यज, p 147, 43.
 p 248, 1.
 जङ्गल, p 277, 23.
 जङ्गल, p 156, 28.
 जङ्गलारिक, p 209, 41.
 जङ्गल, p 209, 41.
 जटा, p 88, 11. p 311, 40.
 p 163, 48. p 117, n.
 जटाजट, p 6, 30.
 जटानांसी, p 117, 22.
 जटि, p 93, n.
 जटिन्, p 93, n.
 जटिखा, p 117, 22.
 जटी, p 93, 13, n.
 जटुख, p 149, 49.
 जठर, p 158, 28. p 277, 26.
 जठरा, p 277, n.
 जक्ष, p 19, 20. p 268, 38.
 जक्षा, p 106, 5. p 268, 38.
 जक्ष, p 171, 26.

जतु—जन्म.

जतुक, p 230, 40.
 जतुका, p 132, 26.
 जतुजव, p 122, 19.
 जतुका, p132, n. p 122,
 19.
 जतु, p 158, n.
 जतुची, p 158, 29.
 जन, p 192, 8.
 जनक, p 144, 28.
 जनकृष्ण, p 252, 20.
 जनता, p 297, 42.
 जनन, p 175, 1, p32,8.
 जननी, p122, n. p144,
 29.
 जनपद, p 75, 8.
 जनयित्री, p 144, 29.
 जनश्रुति, p 40, 7.
 जनार्दन, p 4, 14.
 जनाश्रय, p 80, 9.
 जनि, p 32, 8. p 122,n.
 p 139, n.
 जनित्री, p 144, n.
 जनी, p 32, n. p 139,n.
 p 122, 19.
 जनुस्, p 32, 8.
 जनु, p 33, 8.
 जनुफल, p 91, 2.
 जन्म, p 32, n.

जन्म—जर.

जन्मन्, p 32, 8.
 जन्मिन्, p 33, 8.
 जन्म, p 190, 57. p345,
 161. p 216, 72.
 जन्मु, p 33, 8.
 जप, p289, n. p187,46.
 जपन, p 289, n.
 जपा, p 104, n.
 जपन, p 234, n.
 जन्मती, p 146, 38.
 जन्माह, p 62, 9.
 जन्मीर, p 105, n.p91,5.
 जन्म, p 90, 19.
 जन्मुक, p128, 5.p298,3.
 जन्मू, p 90, 19.
 जन्मूच, p 128, n.
 जन्मा, p 91, 5.
 जन्मभेदिन्, p 8, 39.
 जन्माह, p 91, 5.
 जन्मीर, p 91, 5.
 जय, p289,12.p217,78.
 जयन, p 289, 12.
 जयन्त, p 8, 41.
 जयन्ती, p 101, 46.
 जया,p101,47.p101,46.
 जय, p 209, 42.
 जरठ, p 277, 26.
 p 158, 28.

जर—जला.

जरच, p 229, 36.
 जरत्, p 147, 42.
 जरद्वय, p 236, 61.
 जरद्वयी, p 236, n.
 जरा, p 147, 41.
 जरायु, p 146, 38.
 जरायुज, p 271, 50.
 जरायुस्, p 146, n.
 जल, p 60, 3.
 जलकृष्ण, p 252, n.
 जलज, p 92, 8.
 जलजन्तु, p 66, 20.
 जलजन्तुका, p 66, n.
 जलद, p 16, n.
 जलधर, p 16, 8.
 जलनिधि, p 60, 2.
 जलनिर्गन्ध, p 61, 7.
 जलनीलो, p 70, 38.
 जलपुष्प, p 393, 23.
 जलप्राय, p 75, 10.
 जलकव, p 16, n.
 जलकृष्, p 16, 9.
 जलव्याह, p 60, 5.
 जलयुक्ति, p 67, 23.
 जलसुची, p 66, n.
 जलाधार, p 67, 25.
 जलसोका, p 66, n.

जला—जाग.

जलाशय, p 67,25.p125,
30.

जलासुका, p 66, n.

जलिकावेष्टी, p 66, n.

जलूका, p 66, n.

जलैकस, p 66, n.

जलोका, p 66, n.

जलोच्छास, p 62, 10.

जलोरगी, p 66, n.

जलौकस्, p 66, 22.

जलौकस, p 66, n.

जलौका, p 66, 22.

जल्लाक, p 267, 36.

जल्लाकी, p 267, n.

जल्लित, p 284, 57.

जव, p 209, 41.p13,60.

जवन, p203,13.p209,41.

p 296, 38. p 13, n.

जवनिका, p 169, 22.

जवा, p 104, 56.

जवाधिक, p 203, 13.

जङ्गुतनवा, p 69, 31.

जागर, p 207, 32.

जागरण, p 291, n.

जागरा, p 291, 19.

जागरित, p 266, 32.

जागरूक, p 266, 32.

जागसिं, p 291, n.

जाग—जाव.

जागवा, p 291, 19.

जापिया, p 291, n.

जाङ्गलिक, p 58, n.

जाङ्गलिक, p 58, 11.

जाङ्गिक, p 209, 41.

जाटसि, p 400, 38.

जात, p 33, 9.

जातवेदस, p 10, 49.

जातरूप, p 243, 95.

जातापत्य, p 141, 16.

जाति, p320,70.p172,n.

p 33, 9. p 103, 53.

जातिफल, p 172, 34.

जाती, p 172, n.

जातीकोष, p 172, 34.

जातीकोष, p 172, n.

जातीफल, p 172, n.

जातु, p 377, 4.

जातुधान, p 12, n.

जातोच, p 236, 61.

जातु, p 156, 23.

जाप, p 187, n.

जावाक, p 250, 11.

जावाह, p 145, 32.

जाचि, p 341, 144.

जाम्बव, p 90, 19.

जाम्बूनद, p 243, 96.

जामक, p 171, 27.

जाया—जीर्ण.

जाया, p 138, 6.

जायाजीव, p 250, 12.

जायापति, p 146, 38.

जायु, p 150, 1.

जार, p 145, 35.

जारक, p 145, 36.

जास, p64,16.p358,202.

जासक, p 89, 16.

जासिक, p 251, 14.

जासी, p 113, 6.p358,n.

जास्य, p 251, 16.

p 262, 17.

जायक, p 171, n.

जिषत्सु, p 263, 20.

जिह्वी, p 107, 9.

जित्तर, p 210, 45.

जिन, p 3, 8.

जिष्णु, p8,37. p210,45.

जिह्व, p 276, 20.

जिह्वग, p 58, 8.

जिह्व, p 161, n.

जिह्वा, p 161, 42.

जीन, p 147, 42.

जीमूत, p16,9.p102,49.

p 317, 61.

जीरक, p 229, 36.

जीर्ण, 147, 42.

जीर्णवस्त्र, p 168, 16.

जीर्ण—जूर्ति.

- जीर्ण, p 288, 9.
 जीव, p 21 26.p219,
 जीवक, p 96,24.p119,8.
 जीवज्जीव, p 134, 35
 जीवन, p 60, 3. p220,1.
 p 219, n.
 जीवना, p 119, n.
 जीवनी, p 119, 7.
 जीवनीव, p 60, n.
 जीवनीवा, p 119, 7.
 जीवनीवध, p 219, 88.
 जीवन्तिक, p 251, n.
 जीवन्तिका, p 105, 62.
 p 106, 1.
 जीवन्ती, p 119, 7.
 जीवा, p 119,7.p219,n.
 जीवाह, p 219, 88.
 जीवानक, p 251, 14.
 जीविका, p 220, 1.
 p 385, n.
 जीवितकाह, p 219, 88.
 जुशुषा, p 41, 14.
 जुह, p 118, 3.
 जुह्वा, p 118, n.
 जुह, p 181, n.
 जुह, p 181, 24.
 जूर्ति, p 296, 38.
 जूर्ति, p 296, 38.

जूप—ज्यानि.

- जूप, p 398, n.
 जृम्भ, 54, 35.
 जृम्भण, p 54, 35.
 जृम्भा, p 54, n.
 जेह, p 209, 42. p 210,
 45.
 जेवन, p 234, 56.
 जेव, p 209, 42.
 जैव, p 209, 42.
 जैवाहक, p260, 6. p18,
 16. p 301, 11.
 जैवाहका, p 260, n.
 जोहक, p 171, 28.
 जोव, p 374, 12.
 जोवा, p 137, n.
 ज, p 176, 5. p309, 36.
 जपित, p 283, 47.
 जप्त, p 283, 47.
 जप्ति, p 33, 10.
 ज्ञातविज्ञान, p 194, 15.
 ज्ञाति, p 145, 34.
 ज्ञाह, p 265, 30.
 ज्ञातेव, p 145, 35.
 ज्ञान, p 34, 15.
 ज्ञानिनु, p 194, 14.
 ज्या, p 73, 2. p212,53.
 ज्यावातवारव, p212,52.
 ज्यानि, p 288, 9.

ज्याय—झाटा.

- ज्यावक, p 147, 43.
 p 369, 237.
 ज्यायसी, p 369, n.
 ज्येठ, p 312, 44. p29,n.
 ज्यैठ, p 29, 16.
 ज्योतिरिहक, p 133,28.
 ज्योतिषिक, p 194, n.
 ज्योतिष्मती, p 121, 15.
 ज्योतिस्, p 367, 232.
 ज्योत्स्ना, p 19, 18.
 p 113, n.
 ज्योत्स्नी, p25,5.p113,6.
 ज्योतिषिक, p 194, 14.
 ज्वर, p 151,7.p296,38.
 ज्वखन, p 10, 49.
 ज्वाह, p 11, 52.
 ज्वाहा, p 11, n.

 झटा, p 116, 15.
 झटित, p 876, 2.
 झर, p 85, 5.
 झरंर, p 47, 8.
 झहरी, p 387, 10.
 झव, p 65, 17.
 झवा, p 113, 5.
 झस, p 65, n.
 झाटव, p 95, 20.
 झाटा, p 116, n.

आटा—डुखि.

आटापका, p 116, n.

आडुक, p 95, 20.

अिष्टी, p 104, 55.

किङ्किता, p 133, 28.

कीरका, p 133, 28.

डङ्क, p 397, n. p 255, 34.

डङ्कपति, p 192, n.

डिटिभक, p 134, n.

डिट्टिभ, p 134, 35,

डीका, p 386, 7.

डुङ्क, p 99, 37.

डनर, p 290, 14.

डनर, p 47, 8.

डनरक, p 47, n.

डनर, p 217, 76.

डयन, p 204, n.

डङ्क, p 100, 41.

डानर, p 290, n.

डाखिन, p 101, n.

डिगिङ्कन, p 47, 8.

डिन, p 290, 14.

डिन्ना, p 135, 38.

डिन्ना, p 147, 41.

डुङ्कभ, p 57, 5.

डुङ्कभ, p 57, n.

डुखि, p 67, n.

ढका—तत.

ढका, p 46, 6.

तक, p 237, 53.

तकक, p 299, 4.

तकनू, p 250, 9.

तक, p 255, n. p 300, 10.

p 397, n.

तड, p 61, 7.

तडाक, p 68, n.

तटिनी, p 69, 30.

तटी, p 61, n.

तडाक, p 68, n.

तडाग, p 68, 28.

तडित्, p 17, 11.

तडित्तत्, p 16, 8.

तण्डक, p 397, 33.

तण्डुल, p 110, 25.

तण्डुलीय, p 118, 1.

तट, p 377, n. p 155, n.

ततस्, p 46, 4. p 280, 35.

p 377, n.

तत्काख, p 198, 29.

तत्किय, p 263, 19.

तत्पत्नी, p 230, 40.

तत्पर, p 260, 9.

तत्प, p 47, 9.

तत्त, p 47, n.

ततत्त, p 47, n.

तथा—तन्द्.

तथा, p 387, 9.

तथामत, p 2, 8.

तथ्य, p 43, 22.

तदा, p 382, 22.

तदात्त, p 198, 29.

तदानीम्, p 382, 22.

तनय, p 143, 27.

तनया, p 143, n.

तनु, p 156, 22. p 274, 11.

p 333, 115, p 275, 15.

तनुत्त, p 207, 32.

तनू, p 156, 22.

तनूनपा, p 10, n.

तनूजत, p 283, 48.

तनूनपात्, p 10, 49.

तनूवह, p 134, 36.

p 263, 50.

तन्नय, p 254, 28.

तन्तु, p 254, n.

तन्तुक, p 224, n.

तन्तुभ, p 224, 17.

तन्तुवाय, p 249, 6, n.

तन्त्र, p 353, 187.

तन्त्रक, p 167, 13.

तन्त्रपाप, p 249, n.

तन्त्रवाय, p 249, n.

तन्त्रिक, p 106, 1.

तन्द्वाय, p 249, n.

तम्हा—तमो.

तम्हा, p 350, n.p55, n.
 तम्हि, p 350, n.p55, n.
 तम्ही, p55,37.p850,178.
 तप, p 30,19.p368,234.
 p 30, n. p 28, n.
 तपःक्षेपसङ्ग, p 186, 42.
 तपन, p 22, 32. p59, 1.
 तपनीय, p 243, 95.
 तपस, p 28, 15.p368,n.
 तपस्य, p 28, 15.
 तपस्विन्, p 186, 41.
 तपस्विनी, p 117, 22.
 तभ, p 239, n.
 तभ, p 56, n.
 तभस, p 21, 28. p 32,n.
 p 56, 3. p 368, 333.
 तभस, p 56, n.
 तभस्यतो, p 25, n.
 तभस्विनी, p 25, 4.
 तभा, p 25, n. 56, n.
 तभाह, p 102,48. p397,
 33.
 तभाहपत्र, p 170, 24.
 तभिस, p 56, 3.
 तभिसा, p 25, 5.
 तभो, p 25, 4.
 तभोदुद्, p 326, 92.
 तभोपङ्ग, p 370, 240.

तर—तर्क.

तरङ्ग, p 127, 1.
 तरङ्ग, p 61 5.,
 तरङ्गिणी, p 69, 30.
 तरङ्ग, p 202, 10.
 तरङ्गि, p 22, 81. p103,
 54. p 62, 10.
 तरङ्गी, p 62, n.
 तरपस्य, p 63, 11.
 तरख, p 277, 24.
 p 165, 4.
 तरला, p 233, 50.
 तरस, p 12, 59. n.
 तरस, p 154, 14.
 तरस्विन्, p 209, 41.
 p 337, 130.
 तरि, p 62, 10.
 तर, p 87, 5.
 तरङ्ग, p 147, 42.
 तरङ्गी, p 139, 8.
 तर्क, p 33, 12.
 तर्कविद्या, p 39, 5.
 तर्कारी, p 101, 46.
 तर्जनी, p 159, 32.
 तर्क्य, p 236, 61.
 तर्हू, p 229, 34.
 तर्पण, p 235, 56.
 p 287, 4.
 तर्मान्, p 179, 18.

तर्ध—ताम्ब.

तर्ध, p 52, 28. p 234,
 55.
 तर्धित, p 268, n.
 तख, p 212, n. p 358,
 204.
 तखा, p 212, 52. n.
 तखिन, p 337, 129.
 तख्य, p 338, 133.
 तख्यज, p 32, 5.
 तख्, p 310, n.
 तखर, p 293, n.
 तखर, p 253, 25.
 तख्यङ्ग, p 47, 10.p398,
 34.
 ताडि, p 126, n.
 ताडी, p 126, n.
 तात, p 144, 28.
 तान्त्रिक, p 194, 15.
 तापन, p 22, n.
 तापस, p 186, 41.
 तापसतर, p 97, 26.
 तापिष्ठा, p 102, 48.
 तापिष्ठा, p 102, n.
 तापरस, p 71, 40.
 तामखकी, p 116, 15.
 तामही, p 25, 5.
 तामो, p 25, n.
 ताम्यक, p 244, 97.

ताम्ब—ताव.

ताम्बकर्षी, p 16, 6.
 ताम्बकुट्टक, p 250, 8.
 ताम्बबूड, p 131, 17.
 ताम्बूलपट्टो, p 114, 8.
 ताम्बूली, p 114, 8.
 तार, p 45, 2. p 347, 168.
 p 20, n.
 तारक, p 20, n.
 तारकजित्, p 7, 35.
 तारका, p 20, 22. p 20, 25.
 तारा p 20, 23.
 तारखल, p 146, 40.
 तारखल, p 5, 24. p 342,
 147.
 तारखल, p 245, 102.
 तार, p 47, 9. p 126, 34.
 p 245, 104. p 159, 34.
 तारपत्र, p 165, 5.
 तारपत्रि, p 115, 11.
 तारभूषिका, p 114, 7.
 तारहल, p 174, n.
 तारहल, p 174, 41.
 तारहा, p 4, 19.
 तारि, p 126, n.
 तारी, p 116, 15. p 126,
 35.
 तारु, p 161, 42.
 तारुत्, p 373, 8.

तिक्त—तिरो.

तिक्त, p 35, 18.
 तिक्तक, p 122, 20.
 तिक्तवाक, p 91, 5.
 तिक्त, p 23, 37.
 तित्त, p 227, 26.
 तित्तिचा, p 51, 24.
 तित्तित्त, p 266, 31.
 तित्तिर, p 134, n.
 तित्तिरि, p 134, 35.
 तिथि, p 24, 1.
 तिथि, p 92, 7.
 तिथि, p 96, 24.
 तिथि, p 96, n.
 p 229, 35.
 तिथि, p 96, n.
 तिथि, p 95, 19.
 तिथि, p 95, n. p 386, 8.
 तिथि, p 65, 19.
 तिथि, p 66, 20.
 तिथि, p 284, 55.
 तिथि, p 56, 3.
 तिथि, p 375, 18. n.
 तिथि, p 266, n.
 तिथिरिथि, p 169, 22.
 तिथिरिथि, p 169, n.
 तिथि, 50, 22.
 तिथि, p 94, 13.
 तिथि, p 18, 14.

तिरो—तुच्छ.

तिरोहित, p 218, 80.
 तिथि, p 266, 34.
 तिथि, p 225, 19.
 तिथि, p 95, 20. p 149,
 49. p 154, 16. p 170,
 24. p 231, 43.
 तिथि, p 149, 49.
 तिथि, p 172, 33.
 तिथि, p 225, 19.
 तिथि, p 225, 19.
 तिथि, p 57, 5.
 तिथि, p 221, 7.
 तिथि, p 94, 13.
 तिथि, p 20, 23.
 तिथि, p 99, 38.
 तिथि, p 23, 37. p 244,
 98. p 316, 56.
 तिथि, p 93, 11, n.
 तिथि, p 93, 11, n.
 तीर्थ, p 61, 7.
 तीर्थ, p 325, 89.
 तीर्थ, p 13, 62.
 तीर्थवेदना, p 59, 3.
 तीर्थ, p 372, 3. p 377, 5.
 p 380, 15.
 तीर्थ, p 92, 6. p 276, 19.
 तीर्थ, p 119, 5.
 तीर्थ, p 273, 6.

तुणि—तुम्बु.

- तुणि, p 116, n.
 तुम्बु, p 161, 40.
 तुम्बुवेरी, p 119, n.
 तुम्बुवेरी, p 119, 4.
 p 113, 4.
 तुम्बुच, p 153, 12.
 तुम्बुच, p 153, 12.
 तुम्ब, p 245, 102.
 तुम्बा, p 115, 13. p108,
 13.
 तुम्बाञ्जन, p 244, 101.
 तुम्ब, p 158, 28.
 तुम्बपरिणाम, p 252, n.
 तुम्बपरिणाम, p 252, 19.
 तुम्बिक, p 148, 44, n.
 तुम्बिन्, p 148, 44.
 तुम्बिन्, p 148, n.
 तुम्बिक, p 148, 44.
 तुम्ब, p 116, 15.
 तुम्बपाय, p 249, 6.
 तुम्बरिका, p 117, 19.
 तुम्बर, p 216, n.
 तुम्ब, p 216, 75.
 तुम्बूक, p 216, n.
 तुम्बि, p 123, n.
 तुम्बी, p 123, 21, n.
 तुम्बीर, p 230, n.
 तुम्बुर, p 230, n.

तुर—तुव.

- तुरग, p 202, 11.
 तुरङ्ग, p 202, 11.
 तुरङ्गन, p 202, 11.
 तुरङ्गवदन, p 14, 66.
 तुरावण, p 286, n.
 तुरासाह, p 8, 39.
 तुवन्क, p 171, 30.
 तुवा, p 242, 87.
 तुवाकोटि, p 166, 11, n.
 तुवाकोटी, p 166, n.
 तुवि, p 255, n.
 तुवी, p 255, n.
 तुवन्, p 256, 37.
 तुव्यापान, p 234, 55.
 तुवर, p 35, 13.
 तुव, p 225, 22.
 तुवार, p 19, 21.
 तुवित, p 2, 5.
 तुव्णीक, p 268, 39.
 तुव्णीवीक, p 268, 39.
 तुव्णीक, p 268, 39.
 तुव, p 225, n.
 तुव, p 398, n.
 तुविन, p 19, 19.
 तुव, p 212, 56.
 तुवी, p 213, 57, n.
 तुवीर, p 212, 56.
 तुवरिका, p 117, n.

तुव—तुषा.

- तुवरी, p 117, n.
 तुवरीका, p 117, n.
 तुवं, p 13, 60.
 तुव, p 246, 106, n.
 p 96, 22.
 तुवपिन्, p 246, n.
 तुविका, p 255, 33.
 तुवी, p 108, n.
 तुवर, p 347, 167.
 p 35, n.
 तुवरी, p 117, n.
 तुव्णीकाम्, p 378, 9.
 तुव्णीम्, p 378, 9.
 तुव, 125, 31.
 तुवहुन, p 126, 35.
 तुवपाय, p 226, 25.
 तुवधन, p 124, 26.
 तुवराज, p 117, 34.
 तुवन्तुन, p 102, 50.
 तुव्या, p 126, 33.
 तुवीवामज्जति, p 146, n.
 तुवीवाज्जत, p 222, 9.
 तुवीवामज्जति, p 146, 39.
 तुव, p 284, 52.
 तुवि, p 235, 56.
 तुवसा, p 347, n.
 तुव, p 234, 55.
 तुवा, p 234, n.

तृषि—तोर.

तृषित, p 263, n.
 तृष्यक्, p 263, n.
 तृष्यज्, p 263, 22, n.
 तृष्या, p 234, n. p 315, 54.
 तेजन, p 124, 26.
 तेजनक, p 124, 27.
 तेजनी, p 106, 2.
 तेजस्, p 153, 13. n.
 p 368, 236. n.
 तेजित, p 281, 40.
 तेन, p 377, n.
 तेन, p 284, 29.
 तेनन, p 231, 44.
 तेजसावर्त्तनी, p 255, 33.
 तैत्तिर, p 136, 43.
 तैक्षपयिंक, p 172, 33.
 तैक्षपायिका, p 132, 26.
 तैक्षीन, p 221, 7.
 तैष, p 23, 15.
 तोक, p 144, 28.
 तोकक, p 130, 17.
 तोक्क, p 223, 16.
 तोल, p 201, 9.
 तोदन, p 223, 12.
 तोवर, p 214, 61.
 तोय, p 61, 4.
 तोयपिण्डी, p 111, 29.
 तोरण, p 82, 16.

तौर्य—त्रित.

तौर्यत्रिक, p 47, 10.
 त्रक्त, p 284, 56.
 त्राग, p 182, 28.
 त्रपा, p 51, 23.
 त्रपु, p 246, 106.
 त्रस्य, p 233, 51.
 त्रयी, p 39, 4.
 त्रयीधर्म, p 39, 3.
 त्रस, p 277, 23.
 त्रसर, p 293, 24.
 त्रस्त, p 264, n.
 त्रस्तु, p 264, 26.
 त्राण, p 284, 55.
 त्रात, p 284, 55.
 त्रायनी, p 121, 16.
 त्रायसाखा, p 121, 16.
 त्रास, p 50, 21.
 त्रिक, p 157, 27.
 त्रिककुत्, p 84, 2.
 त्रिकटु, p 247, 112.
 त्रिका, p 68, 27.
 त्रिकूट, p 84, 2.
 त्रिकटु, p 401, 41.
 त्रिकट्टी, p 401, 41.
 त्रिगण, p 190, n.
 त्रिगुणासन, p 222, 9.
 त्रितय, p 401, 41.
 त्रितयी, p 401, 41.

त्रिद—त्रिहा.

त्रिदय, p 1, 1.
 त्रिदशाख, p 1, 1.
 त्रिदिप, p 1, 2.
 त्रिदिवेष, p 1, 2.
 त्रिपयगा, p 69, 31.
 त्रिपिष्टप, p 1, n.
 त्रिपुटा, p 111, 26.
 p 115, 13.
 त्रिपुटी, p 111, n.
 त्रिपुरानक, p 6, 29.
 त्रिफला, p 238, 112.
 त्रिफली, p 247, n.
 त्रिविष्टप, p 1, n.
 त्रिभण्डी, p 111, 27.
 त्रिबाणा, p 25, 4.
 त्रिरात्र, p 394, n.
 त्रिबोकी, p 384, n.
 त्रिबोचन, p 6, 28.
 त्रिवर्ग, p 86, 19. p 190, 57.
 त्रिविक्रम, p 4, 15.
 त्रिविष्टप, p 1, 1.
 त्रिहत्, p 111, 26.
 त्रिहता, p 111, 26.
 त्रिसन्ध्या, p 25, 3, n.
 त्रिशील, p 123, 9.
 त्रिस्तोतस्, p 69, 31.
 त्रिहल्य, p 222, 9.
 त्रिहायसी, p 237, 69.

मुटि—विषा.

मुटि, p 115, 13. p 274, n.
 p 311, 40.
 मुटो, p 274, 11.
 मुप्रण, p 247, n.
 मुप्रण, p 247, 112.
 मुला, p 130, 19.
 मुटि, p 135, 36.
 मुटो, p 135, n.
 मुप्रणक, p 6, 29.
 मुप्रणकस, p 14, 63.
 मुक्, p 154, n.
 मुक्कीरा, p 247, 110.
 मुक्पल, p 118, 22.
 मुक्पली, p 230, n.
 मुक्सार, p 124, 26.
 मुक्, p 88, 12. p 154, 13.
 मुक्, p 118, 22. p 154, n.
 मुक्, p 154, n.
 मुक्सार, p 24, 28.
 मुक्, p 293, 26.
 मुक्, p 286, n.
 मुक्, p 293, n.
 मुक्, p 209, 41. p 13, 60.
 मुक्, p 43, 20.
 मुक्, p 283, 48.
 मुक्, p 250, 9.
 मुक्, p 23, 35. p 360, 227.
 मुक्, p 22, 32.

द्वर—द्वर.

द्वर, p 213, 58.
 द्वर, p 60, n.
 द्वर, p 133, 27.
 द्वर, p 207, 32.
 द्वर, p 207, 33.
 द्वर, p 133, 27.
 द्वर, p 127, 2.
 द्वर, p 207, n.
 द्वर, p 252, 19.
 द्वर, p 279, 34.
 p 260, 8.
 द्वर, p 206, 28.
 द्वर, p 179, 19.
 द्वर, p 383, n.
 द्वर, p 383, n.
 द्वर, p 253, 24.
 द्वर, p 260, 5.
 द्वर, p 260, 5.
 द्वर, p 283, n.
 द्वर, p 253, 24.
 द्वर, p 260, n.
 द्वर, p 283, 48.
 द्वर, p 233, 49.
 द्वर, p 22, 33. p 196, 20.
 p 312, 44.
 द्वर, p 397, n.
 द्वर, p 11, 54.

द्वर—द्वर.

द्वर, p 11, n.
 द्वर, p 39, 5.
 द्वर, p 239, 75.
 द्वर, p 234, 53.
 द्वर, p 402, n.
 द्वर, p 402, n.
 द्वर, p 402, n.
 द्वर, p 161, n.
 द्वर, p 152, n.
 द्वर, p 120, 12.
 द्वर, p 152, 10.
 द्वर, p 152, 10.
 द्वर, p 152, n.
 द्वर, p 152, n.
 द्वर, p 91, 1.
 द्वर, p 91, 2.
 द्वर, p 232, 48.
 द्वर, p 2, 7.
 द्वर, p 161, 42.
 द्वर, p 98, 31.
 द्वर, p 201, 8.
 द्वर, p 91, 5. p 91, 2.
 द्वर, p 119, 6.
 द्वर, p 161, n.
 द्वर, p 200, 2.
 द्वर, p 120, 10.
 द्वर, p 200, 2.
 द्वर, p 58, 8.

दध्न—दर्थ

दध्न, p 274, 11.
 दध, p 196, 21. p 286, 3.
 दधय, p 286, 3.
 दधित, p 283, 47.
 दधनस्, p 11, 51.
 दध्मती, p 146, 38.
 दध्म, p 52, 30.
 दध्मोधि, p 9, 43.
 दध्म, p 236, 62.
 दधा, p 49, 18.
 दधास्, p 263, 15.
 दधित, p 272, 3.
 दर, p 50, 21. p 353, 186.
 दरस्, p 386, 9.
 दरिद्र, p 270, 49.
 दरो, p 85, 6.
 दरोदर, p 349, n.
 दडंर, p 67, 24.
 दडूं, p 152, n.
 दडूं, p 152, n.
 दर्पक, p 5, 20.
 दर्पय, p 174, 41.
 दर्भे, p 125, 31.
 दधिं, p 229, 34.
 दर्धी, p 229, n.
 दर्धीकर, p 58, 8.
 दर्ध, p 26, 8.
 दर्धक, p 192, 6.

दर्थ—दाडि.

दर्थेन, p 294, 31.
 दल, p 89, 14.
 दल, p 359, 208.
 दलिह, p 276, 18.
 दलीबस्, p 276, 18.
 दथन, p 161, 42.
 दथनवासस्, p 161, 41.
 दथना, p 161, 42.
 दथपुर, p 117, n.
 दथपूर, p 117, n.
 दथवल, p 3, 9.
 दथजिन्, p 147, 43.
 दथबीस्, p 325, 90.
 दधा, p 168, 15.
 दधु, p 253, 25. p 193, 11.
 दक, p 10, 47.
 दहन, p 11, 51.
 दाक्क, p 296, n.
 दाचाक्क, p 131, 21.
 दाचावधी, p 20, 23.
 दाचाक्क, p 131, 21.
 दाचिकम्मा, p 395, n.
 दाचिस्, p 260, n.
 दाडिन, p 401, 42, n.
 दाडिनपुब्बक, p 97, 29.
 दाडिनी, p 401, n.
 p 101, n.
 दाडिन्, p 101, n.

दाण्ड—दाध्नी.

दाण्डपाता, p 386, 6.
 दात, p 284, 53.
 दात्तु, p 131, 21.
 दात्तो, p 131, n.
 दात, p 223, 13.
 दान, p 182, 28. p 200, 5.
 दानव, p 2, 7.
 दानवारि, p 2, 4.
 दानधोयस्, p 260, 6.
 दान्त, p 186, 42.
 p 283, 47.
 दान्ति, p 286, 3.
 दाधित, p 268, 40.
 दाध, p 238, 74.
 दाधन्, p 238, 74.
 दाधनी, p 238, 74.
 दाधोदर, p 3, 13.
 दायाद, p 326, 91.
 दाधित, p 268, n.
 दार, p 138, 6.
 दारद, p 58, 11.
 दारा, p 138, n.
 दारित, p 283, 50.
 दाह, p 98, 34. p 250, 8.
 दाहय, p 50, 20.
 दाहहरिद्रा, p 109, 20.
 दाहहसक, p 229, 34.
 दाध्नीवाट, p 130, 17.

दाक्षिण—दिक्.

- दाक्षिका, p 114, 7.
 p 245, 102.
 दाक्षी, p 109, 70.
 दाक्षिण, p 101, n.
 दाक्ष, p 359, 108.
 दाक्षिक, p 70, 36.
 दाक्ष, p 64, n. p 251, n.
 दाक्षपुर, p 117, 19.
 दाक्षपूर, p 117, n.
 दाक्षी, p 251, 17, n.
 दाक्ष, p 64, 15. p 251, 17.
 दाक्षी, p 251, n.
 p 104, 55.
 दाक्षीवध, p 394, n.
 दाक्षेव, p 251, 17.
 दाक्षेर, p 251, 17.
 दिगम्बर, p 298, 39.
 दिग्मज, p 16, 5.
 दिग्ध, p 281, 39.
 p 212, 56.
 दिक्ष, p 284, 53.
 दिक्षित, p 2, 7.
 दिक्षिन्, p 142, 23.
 दिक्षिन्, p 142, 23.
 दिन, p 24, 2.
 दिनान्न, p 24, 3.
 दिन्, p 1, n.
 दिक्, p 24, 2.

दिक्—दीना.

- दिक्स्थिति, p 8, 37.
 दिक्, p 377, 6.
 दिक्कर, p 21, 29.
 दिक्कीर्ति, p 251, 10.
 p 252, 20.
 दिक्षिद्, p 2, 3.
 दिक्षिद्, p 2, n.
 दिक्कस्, p 366, n.
 दिक्का, p 366, n.
 दिक्, p 15, 1.
 दिक्कस्, p 366, 228. n.
 p 1, 2.
 दिक्का, p 366, n.
 दिक्, p 114, 10.
 दिव्योपपादक, p 271, 50.
 दिक्, p 15, n.
 दिक्, p 15, n.
 दिक्, p 15, 3.
 दिक्, p 32, 6. p 310, 37.
 p 24, 1.
 दिक्कान्न, p 218, 84.
 दिक्कान्न, p 378, 10.
 दीक्षान्न, p 182, 27.
 दीक्षित, p 176, 7.
 दीक्षित, 233, 48.
 दीक्षिति, p 22, 35.
 दीन, p 270, 49.
 दीनार, p 302, 14.

दीप—दुरा.

- दीप, p 174, 40.
 दीपक, p 111, n.
 दीप्ति, p 28, 35.
 दीप्ति, p 111, 30.
 दीप्ति, p 301, n.
 दीप्ति, p 276, 18.
 दीर्घकोषिका, p 67, n.
 दीर्घकोषिका, p 67, 25.
 दीर्घदर्शिन, p 176, 6.
 दीर्घश्रुत, p 58, 8.
 दीर्घहन्त, p 99, 37.
 दीर्घस्त्र, p 262, 17.
 दीर्घिका, p 68, 28.
 दुःख, p 59, 3.
 दुःप्रवर्षी, p 112, 2.
 दुःप्रवर्षी, p 112, n.
 दुःप्रव, p 380, 14.
 दुःसर्ग, p 107, 10.
 दुःसर्ग, p 108, 12.
 दुःख, p 168, 15.
 दुःख, p 238, 51.
 दुःखिका, p 109, 18.
 दुःखि, p 67, n.
 दुःख, p 121, 18.
 दुःख, p 4, n.
 दुःखि, p 46, 6.
 दुराध, p 77, 16.
 दुराध, p 107, 10.

डुरि—डुष्य.

डुरित, p 31, 1.
 डुरोदर, p 349, 173.
 डुर्ग, p 195, 17.
 डुर्गंत, p 270, 49.
 डुर्गति, p 59, 1.
 डुर्गन्ध, p 36, 21.
 डुर्गन्धी, p 36, n.
 डुर्गसंहर, p 293, 25.
 डुर्गा, p 7, 33.
 डुर्जन, p 270, 47.
 डुर्हिन्, p 18, 13
 डुर्हुष, p 121, n.
 डुर्नायक, p 151, 5.
 डुर्नायन्, p 67, 25.
 डुर्बल, p 147, 44.
 डुर्बलम्, p 260, 8.
 डुर्बुल, p 267, 36.
 डुर्बुलम्, p 243, 97.
 डुर्बिन्ध, p 270, 40.
 डुर्बुद्, p 193, 10.
 डुहि, p 67, n.
 डुही, p 67, n.
 डुर्वापन, p 8, 39.
 डुर्कृत, p 31, 1.
 डुट्, p 381, 19.
 डुष्यन्, p 116, 16.
 डुष्यवर्षिणी, p 112, n.
 डुष्य, p 169, 21.

डुहि—डुष्टि.

डुहितःपति, p 145, 32.
 डुष्टि, p 148, 28. n.
 डुत्, p 195, 16.
 डुती, p 141, 17. p 195. n.
 डुत्त, p 195, 16.
 डुत्त, p 284, 52.
 डुत्, p 275, 18.
 डुत्तर्हिन्, p 176, 6.
 डुत्त, p 123, 23.
 डुत्त, p 169, n.
 डुत्तिका, p 155, 18.
 डुत्त, p 155, n.
 डुत्तिका, p 155, n.
 डुत्त, p 169, n.
 डुत्ता, p 202, n.
 डुत्, p 13, 62. p 277,
 25. p 313, 47.
 डुत्तस्मिन्, p 277, 25.
 डुत्ति, p 391, 19.
 डुत्त, p 280, 35.
 डुत्, p 162, 44. p 362,
 219.
 डुत्त, p 84, 4.
 डुत्, p 198, 30.
 डुत्तलम्, 139, 8.
 डुत्तल, p 318, 65.
 डुत्ति, p 162, 44. p 311,
 41.

देव—देवा.

देव, p 1, 2. p 48, 13.
 p 145, n.
 देवकीनन्दन, p 4, 16.
 देवकुलम्, p 171, 27.
 देवशातक, p 68, 27.
 देवशातपिच, p 85, 6.
 देवशब्द, p 165, 6.
 देवशब्दक, p 125, 32.
 देवतत्, p 9, 45.
 देवता, p 2, 4. p 380, n.
 देवतात्, p 102, 49.
 देवत्, p 189, n.
 देवदात्, p 99, 34.
 देवद्वयम्, p 266, n.
 देवद्वय, p 266, 34.
 देवन, p 334, 120.
 p 258, 45.
 देववृत्तम्, p 92, 6.
 देववृत्त, p 189, 51.
 देववाहक, p 76, 12.
 देववोनि, p 2, 6.
 देवर, p 145, 32.
 देवत्, p 145, n. p 250,
 11.
 देवविस्मिन्, p 310, 37.
 देववर्मा, p 9, 44.
 देवसाधुत्त, p 189, n.
 देवाजीप, p 250, 11.

देवा—दोह.

देवाजीवी, p 150, 11.
 देनी, p 48, 13. p106, 2.
 देह, p 145, 32.
 देघ, p 74, 7.
 देघरूप, p 197, 24.
 देह, p 156, 22.
 देहली, 81, 13.
 दैतेव, p 2, 7.
 दैत्व, p 2, 7.
 दैत्वगुह, p 21, 26.
 दैत्वा, p 115, 11.
 दैत्वारि, p 4, 14.
 दैर्घ्य, p 168, 16.
 दैव, p 32, 6. p 188, 50.
 दैवकीनन्दन, p 4, n.
 दैवघ, p 194, 14.
 दैवज्ञा, p 141, 20.
 दैवत, p 2, 4.
 दैव्य, p 32, n.
 दोहा, p 108, 13. p205, 21.
 दोघघ, p 176, 4. p309, 36.
 दोषा, p 377, 6. p158, n.
 दोषैकहय, p 270, 46.
 दोष, p 158, 31.
 दोषद, p 52, 27.

दोह—द्राक्.

दोहदवती, p 142, 21.
 दोहूय, p 205, n.
 दोह्वा, p 195, n.
 दोवारिक, p 192, n.
 द्युति, p 19, 19. p 23, 35.
 द्यती, p 19, n.
 द्युनधि, p 22, 31.
 द्युन्न, p 242, 91.
 द्युपत्, p 2, n.
 द्युसत्, p 2, n.
 द्यस्य, p 270, n.
 द्यूत, p 258, 45.
 द्यूतकारक, p 258, 44.
 द्यूतकत्, p 258, 44.
 द्यो, p 1, 1. p 15, 1.
 द्योत, p 23, 36.
 द्रघ, p 233, n.
 द्रघ्य, p 233, n.
 द्रघ, p 53, 32. p 217, 79.
 द्रघन्ती, p 107, 6.
 द्रघिघ, p 242, 91. p 315, 55.
 द्रघिघन्नर, p 216, 70.
 द्रघ्य, p 242, 90. p344, 156.
 द्राक्, p 377, 2.

द्राघा—द्रोणी.

द्राघा, p 111, 26.
 द्राघिघ, p 285, 62.
 द्राघ, p 217, 79.
 द्राघिघक, p 118, 23.
 द्रु, p 87, 5.
 द्रुकिविघ, p 98, 34.
 द्रुघघ, p 213, 59. n.
 द्रुघ, p 130, 14.
 द्रुधि, p 63, n.
 द्रुणी, p 63, n. p386, 9.
 द्रुत, p 283, 49. p 13, 60. p 47, 9.
 द्रुता, p 280, 49.
 द्रुघ, p 87, 5.
 द्रुनाघव, p 171, 26.
 द्रुणोत्पक, p 100, 40.
 द्रुघव, p 241, 85.
 द्रुघ, p 67, n.
 द्रुघन, p 3, n.
 द्रुघिघ, p 3, 12.
 द्रोघ, p 314, 51. p131, n.
 द्रोघकाक, p 131, 21.
 द्रोघजीरा, p 238, 72.
 द्रोघदुषा, p 238, 72.
 द्रोधि, p 63, n.
 द्रोधिका, p 63, n.
 द्रोधिजी, p 222, n.
 द्रोधी, p 63, 11.

द्वोह—द्विती.

द्वोहचिन्तन, p 34, 13.
 द्वोहिक, p 222, 10.
 द्वह, p 135, 38. p 361,
 214.
 द्वयातिगा, p 187, 44.
 द्वाःस्व, p 192, n.
 द्वादशाक्षर, p 159, 35.
 द्वादशाक्षर, p 21, 29.
 द्वापर, p 34, 12. p 346,
 164.
 द्वार, p 81, 16.
 द्वार, p 81, 16.
 द्वारपात्र, p 192, 6.
 द्वारिक, p 192, n.
 द्वारिन्, p 192, n.
 द्वास्व, p 192, 6.
 द्वास्थित, p 192, 6.
 द्वास्थितदर्शक, p 192, n.
 द्विगुणाक्षत, p 222, 9.
 द्विज, p 134, 32. p 308,
 32. p 175, n.
 द्विजान्, p 175, n.
 द्विजराज, p 18, 16.
 द्विजा, p 114, 8.
 द्विजाति, p 175, 3. n.
 द्विजिह्व, p 338, 186.
 द्वितीया, p 138, 5.
 द्वितीयाक्षत, p 222, n.

द्विष—धन.

द्विष, p 200, 2.
 द्विषाद्य, p 197, 27.
 द्विरद, p 200, 2.
 द्विरक्ष, p 133, 29.
 द्विषर्षा, p 237, 68.
 द्विष, p 198, n.
 द्विष, p 193, n.
 द्विषत्, p 193, 10.
 द्विषाय, p 378, 10.
 द्विष, p 244, n.
 द्विषोत्स, p 222, n.
 द्विषस्व, p 222, n.
 द्विषायती, p 237, 68.
 द्वीप, p 62, 8.
 द्वीपवती, p 69, 30.
 द्वीपिन्, p 127, 1.
 द्वैषण, p 193, 10.
 द्वैष्य, p 269, 45.
 द्वैष, p 175, 18.
 द्वैष, p 205, 22.
 द्वैषाक्षर, p 7, 33.
 द्वैष, p 244, 98.
 धठ, p 390, 17.
 धन, p 47, 9.
 धनकुंभ, p 10, 48.
 धनद, p 14, 64.
 धनहरी, p 116, 16.

धना—धर्म.

धनाधिप, p 14, 64.
 धनिक, p 230, n.
 धनिन्, p 261, 10.
 धनिनी, p 261, n.
 धनिष्ठा, p 20, 24.
 धनीयक, p 230, n.
 धनुःश्रेणी, p 106, 2. n.
 धनु, p 211, n.
 धनुर्धर, p 208, 37.
 धनुर्धाय, p 212, 53.
 धनुर्धारा, p 107, n.
 धनुर्मथ, p 94, 15.
 धनुर्मथ, p 208, 37.
 धनुस्, p 211, 51.
 धनु, p 211, n.
 धनेयक, p 230, n.
 धन्य, p 230, n.
 धन्या, p 230, n.
 धन्याक, p 230, 38.
 धन्यान्, p 230, 39.
 धन्य, p 211, n.
 धन्यन्, p 211, n.
 धन्यवशात्, p 107, n.
 धन्यवश, p 107, 10.
 धन्यन्, p 208, 37.
 धनन, p 124, 28.
 धननि, p 116, n. p 154,
 16.

धम — धाना.

धमनो, p 154, n. p116,
18. n.
धम्मिह, p 163, 48.
धर, p 84, 1.
धरणि, p 73, 2.
धरणी, p 73, n.
धरा, p 73, 2.
धरित्थो, p 73, 2.
धर्म्म, p 31, 2. p340, 141.
धर्म्मचिन्ता, p 52, 28.
धर्म्मध्वजिनु, p 190, 53.
धम्मपत्तन, p 229, 36.
धम्मोराज, p2, 8. p308, 33.
धम्मोसङ्गिता, p 40, 7.
धर्म्मणी, p 139, n.
धर्म्मणी, p 139, 10.
धव, p145, 35. p360, 208.
धवण, p 37, 22. p237, 68.
धवणा, p 237, 68.
धवणी, p 237, n.
धवित्त, p 180, n.
धातकी, p 115, 12.
धातु, p 85, 8. p319, 68.
धातुपुष्पिका, p 115, n.
धातु, p 3, 12.
धातुपुष्पिका, p 115, 12.
धात्री, p 350, 178.
धाना, p 232, 47.

धातु — धोन्द्र.

धातुक्क, p 208, 37.
धान्य, p 225, 21.
p 230, n.
धान्यक, p 230, n.
धान्यत्वच्, p 225, 22.
धान्यांघ, p 314, 48.
धान्यान्ध, p 230, 39.
धानन, p 336, 126.
धासानेव, p 107, 7.
p 113, 5.
धाया, p 180, 21.
धारण, p 206, 26.
धारणा, p 197, 26.
धारा, p 204, 17. n.
धाराधर, p 16, 8.
धारासम्पात, p 17, 13.
धात्तराट्, p 132, 24.
धावनि, p 108, 11.
धिव्, p 371, 2. n.
धिवृत्त, p 268, 39. p282,
43.
धिवण, p 20, 25.
धिवणा, p 33, 10.
धिवट, p 344, n.
धिवण, p 344, 157.
धो, p 33, 10. p 384, n.
p 34, n.
धीन्द्रिय, p 35, 17.

धीन — धूम्या.

धीनत्, p 176, 5.
धीनतो p 140, 12.
धीर, p 170, 26. p176, 5.
धीवर, p 64, 15.
धीवरी, p 64, n.
धीयत्ति, p 283, 25.
धीसच्चि, p 192, 4.
धुत, p 280, 36.
धुनि, p 69, n.
धुनी, 69, 30.
धुरन्धर, p 236, 65.
धुर, p 205, 23.
धुरा, p 205, n.
धुरीण, p 236, 65.
धुर्य, p 236, 65.
धुर्य, p 236, 65.
धुवित्त, p 180, 23.
धुस्तुर, p 104, n.
धुस्तूर, p 104, 58.
धूत, p 28, 36.
धूनी, p 69, n.
धूपावित्त, p 284, 52.
धूपित, p 284, 52.
धूमकेतु, p 317, 61.
धूमयोनि, p 16, 9.
धूमक, p 37, 25.
धूम्या, p 297, 42.
धूम्याट, p 130, 16.

घृक्ष—धनि.

घृक्ष, p 37, 25.
 घृक्षं, p 6, 28.
 घृक्षं, p 104, 58. p 258,
 44. p 270, 47.
 घृक्षर, p 236, n.
 घृक्षि, p 215, 66. n.
 घृक्षी, p 215, n.
 घृक्षर, p 37, 23.
 घृक्षूर, p 104, n.
 घृक्षि, p 321, 77.
 घृक्ष, p 265, 25.
 घृक्ष, p 264, n.
 घृक्षान्वित, p 264, 25.
 घृक्षज, p 264, 25.
 घृक्षि, p 22, 34.
 घृक्ष, p 238, 71.
 घृक्षका, p 200, 4. p 302, 15.
 घृक्ष्या, p 238, 72.
 घृक्षक, p 235, 60.
 घृक्षत, p 45, 1.
 घृक्षकौशिक, p 167, 14.
 घृक्षितक, p 204, 16.
 घृक्षेय, p 236, 65.
 घृक्ष, p 125, 32.
 घृक्ष, p 215, 67.
 घृक्षिनी, p 210, 46.
 घृक्षि, p 44, 1.
 घृक्षित. p 282, 44.

धृक्ष—नगौ.

धृक्ष, p 284, 53.
 धृक्ष, p 131, 20.
 p 363, 221.
 धृक्ष, p 44, 1.
 धृक्ष, p 56, 3.
 धृक्ष, p 19, 21. p 87, 8.
 p 276, 22. p 181, 24.
 धृक्ष, p 13, 3.
 न, p 379, n.
 नकुक्ष, p 100, n.
 नकुक्षेष्टा, p 113, 3.
 नक्ष, p 377, 6.
 नक्षक, p 168, 16.
 नक्षमाक्ष, p 97, 28.
 नक्ष, p 66, 21.
 नक्षत, p 20, 22. n.
 नक्षतमाक्ष, p 166, 8.
 नक्षलेष्ट, p 18, 16.
 नक्ष, p 159, 34. p 116, 17.
 नक्षर, p 159, 34.
 नक्षरा, p 159, n.
 नक्षी, p 116, n.
 नग, p 304, 20.
 नगज, p 200, n.
 नगर, p 77, n.
 नगरी, p 77, n. p 8, 40.
 नगौकस, p 131, 33.

नग्न—नन्दि.

नग्न, p 268, 39.
 नग्नह, p 257, n.
 नग्नह, p 257, 42.
 नग्निका, p 139, 8.
 p 141, 17.
 नट, p 99, 37. p 250, n.
 नटन, p 47, 10.
 नटी, p 116, 17.
 नट, p 124, 28. p 397, 33.
 नटप्राय, p 75, 9.
 नटमीन, p 65, n.
 नटसंज्ञित, p 126, 33.
 नट्या, p 126, 33.
 नटुत्, p 75, 9.
 नटुक्ष, p 75, 9.
 नत, p 381, 18. p 276, 20.
 नतनासिक, p 148, 45.
 नदी, p 68, 29.
 नदीमाक्षक, p 76, 12.
 नदीसंज्ञा, p 96, 25.
 नदी (नदी), p 254, 31.
 ननंद, p 144, n.
 ननांद, p 144, 29.
 ननु, p 380, 14. p 373, 10.
 नन्दक, p 5, 24.
 नन्दन, p 8, 41.
 नन्दि, p 31, n.
 नन्दिह, p 116, 16.

नन्दी—नर्म.

नन्दीह्वय, p 116, n.
 नन्द्यावर्त्त, p 80, 10.
 नपुंसकम्, p 146, 39.
 नप्तृ, p 144, n.
 नप्ती, p 144, 29.
 नथ, p 15, n.
 नभस्, p 368, 234, p15,
 1. n. p 29, 16.
 नभसङ्कथ, p 134, 34.
 नभस्य, p 29, 17.
 नभस्यत्, p 12, 58.
 नभसु, p 381, 18.
 नभसित, p 284, 51.
 नभस्कारो, p 119, 7.
 नभस्या, p 184, 34.
 नभस्त्रित, p 284, 51.
 नभुविस्तृत, p 8, 39.
 नय, p 288, 9.
 नयन, p 162, 44.
 नर, p 137, 1.
 नरक, p 59, 1.
 नरपति, p 191, n.
 नरवाचन, p 14, 64.
 नर्त्तक, p 47, 11.
 नर्त्तकी, p 47, 8.
 नर्त्तन, p 47, 10.
 नर्त्तदा, p 69, 32.
 नर्त्तन्, p 53, 32.

नख—नाक.

नख, p 125, 31.
 नखकुवर, p 14, 65.
 नखद, p 125, 30.
 नखनीन, p 65, 18.
 नखिन, p 71, 39.
 नखिनी, p 71, 39.
 नखी, p 116, 17.
 नख्, p 77, 18.
 नख, p 278, 27.
 नखदल, p 72, 43.
 नखनीत, p 233, 52.
 नखनायिका, p 103, 53.
 नखस्तिका, p 238, 71.
 नखम्बर, p 167, 13.
 नखीन, p 278, 27.
 नखीकृत, p 233, 52.
 नख्य, p 278, 27.
 नख, p 218, 80.
 नखवेष्टता, p 54, 33.
 नखान्ति, p 190, 52.
 नखेन्दुकला, p 26, 9.
 नखा, p 161, n.
 नखित, p 236, 63.
 नखा, p 161, n.
 नखीत, p 263, 63.
 नखि, p 379, n.
 ना, p 379, 11.
 नाक, p 1, 1. p 298, 2.

नाकु—नामा.

नाकु, p 76, 14.
 नाकुली, p 192, 2.
 नाग, p 56, n. p 200, 2.
 p 305, 22.
 नागकोशर, p 101, n.
 नागकोसर, p 101, 45.
 नागजिह्वा, p 246, 108.
 नागर, p 230, 38.
 नागरक, p 95, 18.
 नागलोक, p 56, 1.
 नागवला, p 113, 5.
 नागवल्ली, p 114, 8.
 नागसम्भव, p 246, 105.
 नागसुगन्धा, p 112, n.
 नागान्तक, p 5, 25.
 नाक्ष, p 47, 10.
 नाडि, p 154, n.
 नाडिकोष्ठ, p 126, n.
 नाडीमूल, p 249, 8.
 नाडी, p 154, 16. p 319,
 45. p 225, 22.
 नाडीमूल, p 151, 5.
 नाडवत्, p 262, 16.
 नाद, p 44, 1.
 नादेवी, p 93, 11. p 95,
 18. p 113, 6.
 नामा, p 376, 3.
 नाना रूप, p 282, 43.

नान्दि—नाय्य.

नान्दिकर, p 267, n.
 नान्दीकर, p 267, 38.
 नान्दीवादिन्, p 267,
 38.
 नापित, p 250, 10.
 नाभि. p392,20.p172,n.
 p 205.24. p339,139.
 नाभी, p 205, n. p 339,
 109.
 नाभ, p 374, 13.
 नाभधेव, p 40, 8.
 नाभन्, p 48, 8.
 नाय, p 288, 9.
 नायक, p 161, 11.
 नार, p 161, n.
 नारक, p 59, 1.
 नारद, p 9, 43.
 नाराच, p 212, 55.
 नाराची, p 255, 32.
 नाराचण, p 3, 13. n.
 नाराचो, p 109, 19.
 नारिकेर, p 126, 34.
 नारिकेच, p 126, n.
 नारिकेखि, p 126, n.
 नारिकेखी, p 126, n.
 नारी, p 187, 2.
 नारीकेच, p 126, n.
 नाय्यङ्ग, p 95, n.

नाल—निक.

नाल, p 245, n. p 71,n.
 p 225, 22.
 नाली, p 71, n.
 नाविक, p 63, 12.
 नाव्य, p 62, 10.
 नाय, p 218, 85.
 नासल, p 10, 47.
 नासा, p81,13.p161,40.
 नासिका, p 161, 40.
 नासिकौ, p 10, n.
 नासिकता, p 34, 13.
 निःकासित, p 268, 39.
 निःक्रान्त, p 268, n.
 निःप्रच, p 283, 49.
 निःप्रकाक, p 196, 22.
 निःशेष, p 275, 14.
 निःशोच, p 273, 5.
 निःश्रेष्ठि, p 82, 18.
 निःश्रेष्ठी, p 82, n.
 निःश्रेष्ठ. p 34, 15.
 निःपच, p 380, 14.
 निःसरण, p 82, 19.
 निःस्त, p 270, 49.
 निकट, p 275, 16.
 निकर, p 135, 39.
 निकर्षण, p 82, 19.
 निकष, p 255, 32.
 निकषा, p 381, 19.

निक—निगा.

निकषाकल, p 12, 55.
 निकस, p 255, n.
 निकान, p 235, 57.
 निकाच, p 136, 42.
 निकाय, p 79, 5.
 निकार, p 290, 15.
 p 295, 36.
 निकारण, p 218, 81.
 निकास, p 256, n.
 निकुञ्चक, p 242, 89.
 निकुञ्ज, p 85, 8.
 निकुञ्ज, p 120, 10.
 निकुरण, p 135, 40.
 निकत, p 268,41.p270,
 46.
 निक्षति, p 53, 30.
 निकट, p 272, 3.
 निक्षेतन, p 78, 4.
 निकोचक, p 93, 9.
 निक्षय, p 44, 3.
 निकाच, p 44, 3.
 निखिल, p 275, 14.
 निगड, p 202, 9.
 निगद, p 290, 12.
 निगम, p 77, 1. p 340,
 142.
 निगाद, p 290, 12.
 निगार, p 296, 37.

निगा—निध.

निगाख, p 203, 16.
 निगह, p 290, 13.
 निगाह, p 296, n.
 निघ, p 295, 36.
 निघस, p 234, 56.
 निघ्न, p 262, 16.
 निघिक्की, p 237, n.
 निघुख, p100,41.p169,n.
 निचोख, p 169, 18.
 निचोखी p 169, n.
 निज, p 309, 34.
 नितम्ब, p 157, 25.
 नितम्बस्त्र, p 157, 26.
 नितम्बिनी, p 137, 3.
 नितान्त, p 13, 62.
 नित्य, p 13, 61.
 निदाघ, p 30, 19. p 54, 33.
 निदान, p 32, 6.
 निदिग्ध, p 280, 38.
 निदिग्धिका, p 108, 12.
 निदेश, p 197, 25.
 निद्रा, p 54, 36.
 निद्राघ, p 266, 33.
 निद्राह, p 266, 33.
 निद्रित, p 266, n.
 निघन, p 218, 85.p386, 125.

निधि—निया.

निधि, p 14, 67.
 निधुवन, p 190, 56.
 निधान, p 294, 31.
 निनद, p 44, 1.
 निनाद, p 44, 1.
 निन्दा, p 41, 14.
 निप, p 228, 32.
 निपठ, p 294, 29.
 निपाठ, p 294, 29.
 निपातन, p 294, 27.
 निपान, p 68, 26.
 निपुण, p 259, 4.
 निषर्ङ्ग, p 218, 81.
 निष, p 256, 38.
 निष्यत्, p 264, 25.
 निषय, p 240, 81.
 निषिप्त, p 322, 79.
 निषेध, p 27, 11.
 निष्ण, p 64, 15.
 निष्णगा, p 69, 30.
 निष्प, p 100, 43.
 निष्पतस्, p 92, 6.
 निषति, p 32, 6.
 नियन्तृ, p 206, 27.
 नियण, p 184,37.p188, 48. p 34, 14.
 निधातन, p 294, n.
 निधानक, p 63, 12.

निया—निर्ज.

नियाघ, p 63, n.
 नियुत, p 393, 24.
 नियुव, p 216, 75.
 नियोज्ज, p 251, 17.
 निर, p 375, 14.
 निरङ्कुष, p 262, n.
 निरन्तर, p 275, 15.
 निरय, p 59, 1.
 निरर्गख, p 279, 33.
 निरर्थक, p 278, 31.
 निरवपह, p 292, 15.
 निरसन, p 295, 31.
 निरस्त, p 212, 56.
 निराकारिण्यु, p 265, 30.
 निराकृत, p 268, 40.
 निराकृति, p 189, 53.
 p 295, 31.
 निराणय, p 152, 8.
 निरीष, p 223, n.
 निरीष, p 223, 13. n.
 निरीष, p 290, n.
 निष्कृति, p 59, 2.
 निर्गन्धन, p 218, n.
 नियुंखी, p 102, n.
 नियुंखी, p 102, 49.
 निर्यन्धन, p 218, 82.
 निर्घोष, p 44, 1.
 निर्जर, p 1, 2.

निर्जि—निर्वा.

निर्जितेन्द्रियप्राय, p186,
43.
निर्जैर, p 85, 5.
निर्णय, p 34, 12.
निर्णय, p 273, 5.
निर्णयक, p 250, 10.
निर्देश, p 199, 25.
निर्णय, p 261, n.
निर्णय, p 369, 238.
निर्णय, p 218, n.
निर्णय, p 13, 62.
निर्णय, p 200, 4.
निर्णय, p 57, 6.
निर्णय, p 58, 9.
निर्णय, p 262, n.
निर्णय, p 201, 6.
निर्णय, p 335, 122.
निर्णय, p 344, 155.
निर्णय, p 370, 238.
निर्णय, p 49, n.
निर्णय, p 182, 29.
निर्णय, p 294, 31.
निर्णय, p 49, 15.
निर्णय, p 282, 45. p34,
15.
निर्णय, p 282, 45.
निर्णय, p 41, 13. p 326,
92.

निर्वा—निधि.

निर्वाप, p 182, n.
निर्वाप, p 218, 83.
निर्वाय, p 261, 213.
निर्वाय, p 218, 82.
निर्वाय, p 283, 50.
निर्वाय, p 256, 39. p362,
217.
निर्वाय, p 56, 2.
निर्वाय, p 44, 1.
निर्वाय, p 291, 17.
निर्वाय, p 36, 20.
निर्वाय, p 79, 5.
निर्वाय, p 135, 39.
निर्वाय, p 224, 27.
निर्वाय, p 182, 30.
निर्वाय, p 188, 49.
p 168, 15.
निर्वाय, p 168, n.
निर्वाय, p 168, n.
निर्वाय, p 199, 1.
निर्वाय, p 25, 4.
निर्वाय, p 181, n.
निर्वाय, p 252, n.
निर्वाय, p 79, 5.
निर्वाय, p 18, 15.
निर्वाय, p 218, 81.
निर्वाय, p 230, 41.
निर्वाय, p 281, 40.

निशी—निष्ठी.

निशीय, p 25, 6.
निशीयिनी, p 25, 4.
निशीय, p 34, 12.
निशीय, p 82, n.
निशीय, p 82, n.
निशीय, p 212, 56.
निशीय, p 208, 37. n.
निशीय, p 45, n.
निशीय, p 78, 2.
निशीय, p 62, 9.
निशीय, p 84, 3.
निशीय, p 45, 1. p 252,
20.
निशीय, p 206, 27.
निशीय, p 218, 81.
निशीय, p 3 2, 14.
निशीय, p 142, 21.
निशीय, p 142, n.
निशीय, p 268, 39.
निशीय, p 89, 13.
निशीय, p 115, 13.
निशीय, p 120, n.
निशीय, p 89, 13.
निशीय, p 293, 25.
निशीय, p 49, 15. p 312,
43.
निशीय, p 231, 44.
निशीय, p 296, 38.

निष्ठु—निष्ठ.

निष्ठुर p43, 19, p277, 25.
 निष्ठुत, p 280, 37.
 निष्ठुति, p 296, 38.
 निष्ठुवं, p 296, n.
 निष्ठुवन, p 296, 38.
 निष्ठुवा, p 296, n.
 निष्ठुवात, p 259, 4.
 निष्ठुवक, p 282, 45.
 निष्ठुवच, p 283, 50.
 निष्ठुवाव, p 293, 24.
 निष्ठुवध, p 200, 49.
 निष्ठुवाधि, p 167, 13.
 निष्ठुवाहा, p 143, n.
 निष्ठुवाही, p 143, n.
 निष्ठुगं, p 55, 38.
 निष्ठुट, p 280, 38.
 निष्ठुहं, p 218, 82.
 निष्ठुह, p 276, 19.
 निष्ठुहं, p 213, 57.
 निष्ठुवाव, p 233, 49.
 निष्ठुन, p 44, 1.
 निष्ठुन, p 44, 1.
 निष्ठुनन, p 218, 82.
 निष्ठुवाका, p 66, 22.
 निष्ठुंसन, p 218, 81.
 निष्ठुोन, p 251, 16.
 निष्ठुव, p 42 17. p360,
 210.

निष्ठा—नीवी.

निष्ठुाद, p 44, 1.
 नीकाय, p 256, 38.
 नीच, p 251, 16.
 नीतिवा, p 237, n.
 नीचिनी, p 237, n.
 नीवी, p 276, n.
 नीचैस्, p 380, 17.
 नीह, p 135, 37.
 नीहोन्न, p 134, 34.
 नीध, p 81, 14.
 नीप, p 96, 22.
 नीर, p 61, 4.
 नीह, p 37, 23.
 नीहकच्छ, p 312, 42.
 p 133, 33.
 नीहकु, p 130, 13.
 नीहलोहित, p 6, 28.
 नीहा, p 37, n. p133, n.
 नीहाक, p 130, n.
 नीहावर, p 4, 19.
 नीहावज्जसु, p 70, 37.
 नीहिवा, p 103, 51.
 नीहिनी, p 108, 13.
 नीही, p108, 13. p133, n.
 नीवाक, p 292, 23.
 नीवाक, p 226, 25.
 नीवि, p 361, n. p240, n.
 नीवी, p240, 80. p361, 214.

नीह—नेप.

नीहस्, p 75, 8.
 नीहार, p 169, 20.
 नीहार, p 19, 19.
 ह, p 380, n. p 373, 9.
 हति, p 41, 12.
 हत्त, p 280, 37.
 हत्त, p 280, 37.
 नून, p 278, 27.
 नून, p 278, 27.
 नूद, p 96, 22.
 नून, p 374, 12. p 380,
 16.
 नूडुर, p 166, 11.
 नः, p 187, n.
 नत्त, p 47, 10.
 नप, p 191, 1. n.
 नपति, 191, n.
 नपस्यन्, p 199, 32.
 नपस्य, p 394, n.
 नपासन, p 198, 31.
 नयंस, p 270, 47.
 नसेन, p 400, 40. n.
 नेह, p 261, 11.
 नेह, p 162, 44. p 351,
 182.
 नेवाप्, p 162, 44.
 नेदिह, p 275, 18.
 नेपथ्य, p 164, 1.

नेमि—न्याय.

नेमि, p 68, 27, p 205,
 24. p 92, n.
 नेमिन्, p 92, n.
 नेमी, p 92, n. p 205, n.
 नैकभेद, p 279, 32.
 नैगम, p 239, 78.
 नैषिकी, p 237, 67.
 नैपासी, p 246, 109.
 नैमेय, p 240, 81.
 नैययोध, p 90, 18.
 नैर्द्धत, p 12, 56. n.
 p 15, 4.
 नैर्द्धक, p 192, 7.
 नैर्द्धिक, p 208, 38.
 नो, p 379, 11.
 नो, p 62, 10.
 नौकादण्ड, p 63, 13.
 न्यक, p 276, n.
 न्यच, p 365, 227.
 न्ययोध, p 328, 98.
 न्ययोधी, p 107, 6.
 न्यङ्, p 276, n.
 न्यङ्, p 129, 10.
 न्यच्, p 276, 20.
 न्यस्त, p 280, 28.
 न्याद, p 234, 56.
 न्याय, p 197, 24.
 न्याय, p 197, 25.

न्यास—पंक्ति.

न्यास, p 240, 81.
 न्युङ्, p 390, 17.
 न्युज, p 153, 12.
 न्यून, p 337, 130.
 पक्षय, p 83, 20.
 पक्ष, p 282, 46.
 पक्ष, p 27, 12. p 163,
 49. p 364, 222. p 212,
 55. p 134, n.
 पक्षक, p 81, 14.
 पक्षति, p 24, 1. p 135, 86.
 पक्षती, p 24, n.
 पक्षदार, p 81, 14.
 पक्षभाग, p 201, 8.
 पक्षमूल, p 135, 36.
 पक्षस्, p 134, n.
 पक्षान्, p 26, 7.
 पक्षिणी, p 25, 5.
 पक्षिन्, p 134, 32.
 पक्षान्, p 335, 123.
 पक्ष, p 31, 1.
 पक्षिन्, p 75, 10.
 पक्षेष्ट, p 71, 40.
 पक्ष, p 149, 48, n.
 पक्ष, p 149, n.
 पंक्ति, p 86, 4. p 180, n.
 p 321, 74.

पंक्ती—पटी.

पंक्ती, p 86, n.
 पचम्पचा, p 109, 20.
 पचम्पचा, p 109, n.
 पचा, p 288, 8.
 पक्षलग्न, p 187, 1.
 पक्षता, p 218, 84.
 पक्षत्व, p 218, n.
 पक्षदशी, p 26, 7.
 पक्षन, p 45, 1.
 पक्षरान्न, p 388, n.
 पक्षवक्षय, p 39, 6.
 पक्षयर, p 5, 20.
 पक्षयाख, p 159, 32.
 पक्षाकुल, p 98, 32.
 पक्षादिका, p 254, n.
 पक्षास, p 127, 1.
 पक्षर, p 396, 31.
 पक्षिका, p 386, 7.
 पठ, p 81, n.
 पटञ्चर, p 168, 16.
 पटल, p 81, 14. p 358,
 203.
 पटलप्रान्त, p 81, 14.
 पटभेदन, p 77, n.
 पटनासक, p 174, 41.
 पटङ्, p 46, 6. p 217, 76.
 पटि, p 168, n.
 पटी, p 168, n.

पटु—पत.

पटु, p 122, 20. p 252, n.
 p 311, 42. p 267, n.
 पटुपर्णी, p 119, 3.
 पटोल, p 123, 20.
 पटोलिका, p 113, 6.
 पटु, p 390, 17.
 पटुन, p 77, n.
 पटुनी, p 77, n.
 पट्टिका, p 95, 21.
 पट्टिन्, p 95, 21.
 पट्टिष, p 392, 21.
 पट्टिस, p 392, n.
 पष, p 242, 88. p 256,
 39. p 314, 49.
 पषन, p 47, 8.
 पषावित, p 285, 59.
 पषित, p 285, 59.
 पषितम्ब, p 240, 82.
 पषल, p 146, 39.
 पषिलत, p 176, 5.
 पषल, p 240, 82.
 पषलनीषिका, p 78, 2.
 पषला, p 121, 15.
 पषलनीष, p 339, 79.
 पतग, p 134, 33.
 पतङ्ग, p 133, 28.
 पतङ्गिका, p 133, 27.
 पतद्, p 134, 33.

पत—पत्ता.

पतल, p 134, 36.
 पतलिन्, p 134, 33.
 पतलिन्, p 134, 33.
 पतदुपङ्ग, p 174, 40.
 p 392, 21.
 पतवाङ्ग, p 265, 27.
 पताका, p 215, 67.
 पताकी, p 208, 39.
 पति, p 145, 35. p 261, 10.
 पतिम्बरा, p 138, 7.
 पतिव्रता, p 138, 6.
 पतिव्रती, p 140, 12.
 पतङ्ग, p 172, n.
 पतन, p 77, 1.
 पत्ति, p 208, 34. p 210,
 48.
 पत्तिसंज्ञति, p 208, 35.
 पत्तिन्, p 212, 55.
 p 134, 33.
 पत्नी, p 138, 5.
 पत्न, p 89, 14.
 पत्नङ्ग, p 172, n.
 पत्नपरशु, p 255, 33.
 पत्नपाखा, p 165, 4.
 पत्नरथ, p 134, 33.
 पत्नसेका, p 170, 24.
 पत्नाङ्ग, p 172, 33.
 p 247, 111.

पत्ता—पद्म.

पत्ताङ्गति, p 170, 24.
 पतिन्, p 134, 33. p 130,
 15.
 पत्नीषं, p 99, 37.
 पष, p 76, n.
 पषन, p 76, n.
 पषिक, p 195, 17.
 पषिका, 195, n.
 पषिकी, p 195, n.
 पषिन्, p 76, n.
 पषा, p 100, 39.
 पद्, p 156, n.
 पद्, p 156, n. p 327, 96.
 पदन, p 208, 34.
 पदपि, p 76, n.
 पदनी, p 76, 15.
 पदाजि, p 208, 34.
 पदाति, p 208, 34.
 पदातिक, p 208, 34.
 पदिक, p 208, 35.
 पद्म, p 208, 35.
 पद्मति, p 76, 15.
 पद्मती, p 76, n.
 पद्म, p 200, n.
 पद्मक, p 201, 7.
 पद्मचारिणी, p 120, 11.
 पद्मनाभ, p 4, 15.
 पद्मनाभि, p 4, n.

पक्ष—परः.
 पक्षपत्र, p 120, 11.
 पक्षराग, p 243, 93.
 पक्षा, p 5, 22. p 120, 11.
 पक्षाकर, p 68, 28.
 पक्षाट, p 120, 13.
 पक्षाखया, p 5, 22.
 पक्षिन्, p 200, 3.
 पक्षिनी, p 71, 39.
 p 200, n.
 पद्या, p 366, 31.
 पद्या, p 76, 15.
 पनस, p 100, 41.
 पनाधित, p 285, 59.
 पनित, p 285, 59.
 पक्ष, p 284, 53.
 पक्षग, p 58, 8.
 पक्षगायन, p 5, 25.
 पक्ष, p 60, 3. p 233,
 51. p 368, 235.
 पक्ष, p 233, 51.
 पक्षोदर, p 347, 165.
 पर, p 355, 193. p 193,
 11.
 परंघत, p 274, n.
 परंसङ्घ, p 274, n.
 परःघत, p 274, 13. n.
 परःघता, p 274, 13.
 परःसङ्घ, p 274, n.

परः—परा.
 परःखस, p 382, n.
 परजात, p 252, 18.
 परजित, p 252, n.
 परतन्त्र, p 262, 16.
 परपिण्डाद, p 263, 20.
 परभूत, p 131, 20.
 परभूत, p 131, 19.
 परभ, p 379, 12.
 परभाज, p 181, 23.
 परमेष्ठिन्, p 3, 11.
 परम्पराक, p 181, 25.
 परवत्, p 262, 16.
 परयु, p 213, 60.
 परयुध, p 213, 60.
 परयुध, p 382, 22.
 परयुध, p 213, n.
 पराक्रम, p 216, 71.
 p 340, 141.
 पराग, p 90, 17. p 305,
 22.
 पराङ्मुख, p 266, 33.
 पराधित, p 252, 18.
 पराधीन, p 266, 33.
 पराजय, p 217, 80.
 पराजित, p 218, 80.
 पराधीन, p 262, 16.
 पराज, p 263, 20.
 पराभूत, p 218, 80.

परा—परि.
 पराव, p 382, 20.
 परायण, p 286, 2.
 परारि, p 382, n.
 पराङ्ग, p 273, 7.
 पराधरिन्, p 185, n.
 पराधरो, p 185, n.
 परासन, p 218, 81.
 परासु, p 218, 85.
 परास्वन्दिन्, p 253, 25.
 परि, p 155, n.
 परिकर, p 347, 167.
 परिकर्षन्, p 169, 22.
 परिक्रम, p 291, 16.
 परिक्रिया, p 292, 20.
 परिशिप्त, p 280, 37.
 परिहा, p 68, 29.
 परिपङ्क, p 210, 47. n.
 p 370, 239.
 परिष, p 307, 28. p 213,
 59.
 परिवातन, p 213, 59.
 परिषद, p 292, 23.
 परिषद, p 207, 30.
 परिषदा, p 184, 34.
 परिषदा, p 180, 20.
 परिषदारक, p 251, 17.
 परिषत, p 282, 46.
 परिषद, p 191, 56.

परि—परि.

- परिष्ठाप, p 291, 15.
 परिष्ठाप, p 258, 46.
 परिष्ठाप, p 168, 16.
 परितस्त, p 379, 13.
 परिष्ठाप, p 287, 5.
 परिदान, p 240, 81.
 परिदेवन, p 42, 16.
 परिधान, p 196, 18.
 परिधि, p 22, 84-p328,
 99.
 परिधिस्थ, p 207, 30.
 परिपथ, p 240, 80.
 परिपथिन्, p 193, 11.
 परिपाठि, p 184, n.
 परिपाटी, p 184, 36.
 परिपूर्णता, p 173, 38.
 परिपेक्ष, p 117, n.
 परिपेक्ष, p 117, 13.
 परिप्लव, p 277, 24.
 परिप्लव, p 370, 241.
 परिभव, p 50, 22.
 परिभाव, p 50, 22.
 परिभाषण, p 42, 15.
 परिभूत, p 284, 56.
 परिभल, p 36, 19.
 p 290, 13.
 परिबन्ध, p 294, 20.
 परिबन्ध, p 30, n.

परि—परि.

- परिवर्त्तन, p 218, 82.
 परिवर्त्त, p 240, n.
 p 30, n.
 परिवादिनी, p 45, 3.
 परिनापित, p 279, 35.
 परिवार, p 348, n.
 परिवाह, p 62, n.
 परिवर्त्ति, p 190, 55.
 परिवृद्ध, p 261, 11.
 परिवृत्ति, p 190, n.
 परिवृत्ति, p 190, n.
 परिवेष्ट, p 190, 55.
 परिवेष्ट, p 22, n.
 परिवेष्ट, p 22, 34.
 परिव्याप, p 93, 11.
 p 100, 41.
 परिष्ठाप, p 185, 41.
 परिष्ठापक, p 185, n.
 परिप्लव, p 178, 14.
 परिष्ठाप, p 252, n.
 परिष्ठाप, p 252, n.
 परिष्ठाप, p 164, 3.
 परिष्ठाप, p 164, 2.
 परिष्ठाप, p 202, n.
 परिष्ठाप, p 294, 30.
 परिवर, p 76, 14.
 परिवर्त्त, p 292, 20.
 परिवर्त्ता, p 184, n.
 p 292, 21.

परि—परि.

- परिष्ठाप, p 252, 18.
 परिष्ठाप, p 252, n.
 परिष्ठाप, p 202, 10.
 परिष्ठाप, p 173, 38.
 परिष्ठाप, p 173, n.
 परिष्ठाप, p 256, 39.
 परिष्ठाप, p 257, 40.
 परिष्ठाप, p 260, 7.
 परिष्ठाप, p 258, n.
 परिष्ठाप, p 50, n.
 परिष्ठाप, p 294, n.
 परिष्ठाप, p 240, 81.
 परिष्ठाप, p 41, 13.
 परिष्ठाप, p 337, 132.
 परिष्ठाप, p 348, 171.
 परिष्ठाप, p 62, 10. n.
 परिष्ठाप, p 183, 31.
 परिष्ठाप, p 292, n.
 परिष्ठाप, p 292, 21.
 परिष्ठाप, p 53, 32.
 पक्ष, p 124, n.
 पक्ष, p 382, 20. n.
 पक्ष, p 43, 19. p273, n.
 पक्ष, p 124, 27. n.
 पक्ष, p 218, 85.
 पक्षराज, p 11, 53.
 पक्ष, p 59, n.
 पक्ष, p 382, 21.

परि—पर्यु.

परिहृका, p 238, 71.
 परित्त, p 252, 18.
 परिष, p 278, n.
 परिषी, p 132, n.
 परिषी, p 132, 26.
 परित्त, p 93, n.
 परित्त, p 93, 13. n.
 परित्त, p 109, 20.
 परित्त, p 342, 148.
 परित्त, p 94, 10. p89, 14.
 परित्त, p 79, 6.
 परित्त, p 105, 60.
 परित्त, p 70, n.
 परित्त, p 174, 39.
 परित्त, p 184, 35.
 परित्त, p 76, 14.
 परित्त, p 184, 36.
 परित्त, p 292, 21.
 परित्त, p 235, 57.
 परित्त, p 287, 5.
 परित्त, p 184, 36.
 परित्त, p 220, 3.
 परित्त, p 183, 31.
 परित्त, p 84, 1.
 परित्त, p 124, 27. p335, 124.
 परित्त, p 26, 7.
 परित्त, p 156, n.

पर्यु—पर्यु.

पर्युका, p 156, 20.
 पर्यु, p 241, 86. p 358. 204.
 पर्युग, p 249, 6.
 पर्युका, p 109, 17.
 पर्यु, p 154, 14.
 पर्यु, p 121, 13.
 पर्यु, p 225, 22.
 पर्यु, p 89, 14. p122, 20. p 37, n.
 पर्यु, p 87, 5.
 पर्यु, p 140, 12.
 पर्यु, p 147, 41.
 पर्यु, p 140, n.
 पर्यु, p 174, 39.
 पर्यु, p 89, 14.
 पर्यु, p 68, 28.
 पर्यु, p 293, 24.
 पर्यु, p12, 58. p293, 24.
 पर्यु, p 58, 8.
 पर्यु, p 12, 58.
 पर्यु, p 9, 42.
 पर्यु, p 187, 44.
 पर्यु, p 64, 16.
 पर्यु, p 129, 11.
 पर्यु, p 6, 25.
 पर्यु, p 296, 39.
 पर्यु, p 238, 74.

पर्या—पर्या.

पर्या, p 372, 4.
 पर्या, p 51, 25.
 पर्या, p 278, 30.
 पर्या, p 79, n.
 पर्या, p 225, 66.
 पर्या, p 139, 11.
 पर्या, p 215, n.
 पर्या, p 135, 38.
 पर्या, p 202, n.
 पर्या, p 202, n.
 पर्या, p 115, 14.
 पर्या, p 7, 36.
 पर्या, p 8, 41.
 पर्या, p 227, 27.
 पर्या, p 231, 42. p 247, 109.
 पर्या, p 187, n.
 पर्या, p 5, 23.
 पर्या, p 254, 29.
 पर्या, p 223, 15. p 37, 25.
 पर्या, p 90, 20. p 99, 35.
 पर्या, p 99, 35.
 पर्या, p 99, n.
 पर्या, p 294, 29.
 पर्या, p 106, 3.
 पर्या, p 105, 60.

पाठी—पाद.

- पाठीन, p 65, 18.
 पाठङ्ग, p 378, 7.
 पाथि, p 159, 32.
 पाथिम्होती, p 138, 5.
 पाथिपङ्क, p 190, n.
 पाथिप, p 251, 13.
 पाथिपीडन, p 190, 56.
 पाथिपाद, p 251, 13.
 पाथु, p 37, 23.
 पाथुक्कन्धसिन्, p 205, 22.
 पाथुङ्कर, p 36, 22.
 पातक, p 397, 33.
 पाताक, p 56, 1. p 358, 204.
 पातक, p 265, 27.
 पात, p 62, 8. p 181, 24. p 239, 33.
 पातयुग, p 384, n.
 पात्नी, p 401, 42.
 पात्नीप, p 398, 35.
 पाथस्, p 60, 4.
 पाद, p 156, 22. p 85, n. p 242, 90. p 326, 92.
 पादकटक, p 167, 11.
 पादपङ्क, p 185, 40.
 पादप, p 87, 5.

पाद—पाथु.

- पादपञ्चन, p 235, 58.
 पादस्कोट, p 50, 3.
 पादाप, p 156, 22.
 पादाङ्कद, p 166, 11.
 पादात, p 208, 35. n.
 पादातिक, p 208, 34. n.
 पादाविक, p 208, n.
 पाडुका, p 254, 30.
 पाडू, p 254, 31.
 पाडूकद, p 249, 7.
 पाद्य, p 183, 32.
 पाद्या, p 183, n.
 पानगोष्ठिका, p 257, 43.
 पानपात्र, p 257, 43.
 पानभाजन, p 228, 32.
 पानीय, p 61, 4.
 पानीयशालिका, p 79, 7.
 पान्य, p 195, 17.
 पाप, p 31, 1.
 पापवेदी, p 106, 3.
 पापानु, p 31, 1.
 पापनु, p 150, 4.
 पापन, p 152, 9.
 पापर, p 251, 16.
 पापा, p 150, n.
 पायस्, p 171, 30. p 181, 23.
 पायु, p 157, 24.

पाथ—पारि.

- पाथ, p 241, 85.
 पार, p 62, 8. n. p 244, n.
 पारत, p 244, n.
 पारद, p 244, 100.
 पारम्भ्योपदेश, p 178, 12.
 पारथप, p 300, 212.
 पारथीक, p 203, 13. n.
 पारथधिक, p 208, 88.
 पारथीक, p 208, n.
 पारथीयेव, p 143, 24.
 पारापत, p 130, n.
 पारापार, p 60, n.
 पारायथ, p 285, 2.
 पारावत, p 130, 14.
 पारावताङ्गि, p 121, 15.
 पारावार, p 60, 1.
 पारावरिन्, p 185, 41. n.
 पारावरी, p 185, n.
 पारिकाङ्गिन्, p 186, 41.
 पारिकातक, p 9, 45. p 92, 6.
 पारित्या, p 165, 4.
 पारिपात्रक, p 84, 3.
 पारिपार्थिक, p 22, 33.
 पारिपुत्र, p 277, 24.
 पारिभट्ट, p 92, 6.
 पारिभट्टक, p 98, 33.
 पारिभाष्य, p 115, 14.

पारि—पाशि.

पारिषद्, p 6, 31. n.
 पार्षद, p 6, n.
 पार्षद, p 6, n.
 पारिषदाय, p 166, 8.
 पारी, p 387, 10.
 पार्ष्ण, p 42, 14.
 पार्ष्णि, p 191, 1.
 पार्ष्णी, p 7, 33.
 पार्ष्णीनन्दन, p 7, 35.
 पार्ष्ण, p 158, 30. p297,
 41.
 पार्ष्णभाम, p 201, 8.
 पार्ष्णीस्त्रि, p 156, 20.
 पार्ष्णि, p 156, 23.
 पार्ष्णिप्राङ्, p 193, 10.
 पार्ष्ण, p 125, 32.
 पार्ष्णी, p 114, n.
 पार्ष्णया, p 114, 9. n.
 पार्ष्णा, p 37, 24.
 पार्ष्णि, p 214, 61. n.
 पार्ष्णी, p 111, n.
 पार्ष्णी, p 111, 27.
 पार्ष्णी, p 114, n.
 पार्ष्णा, p 385, 5.
 पार्ष्ण, p 10, 50.
 पार्ष्ण, p 163, 49.
 पार्ष्ण, p 258, 45.
 पार्ष्णि, p 12, 56.

पाशु—पिञ्च.

पाशुपत, p 105, 62.
 पाशुपात्र, p 220, 2.
 पाश्या, p 384, n.
 पाश्या (सप्त), p 278,
 30, n.
 पाश्या, p 187, 44.
 पाश्या, p 84, 4.
 पाश्यादारण, p 255, 34.
 पिञ्च, p 131, 19.
 पिञ्च, p 38, 25.
 पिञ्चल, p 22, 33. p 38,
 25.
 पिञ्चला, p 38, n.
 पिञ्चल, p 158, n.
 पिञ्चल, p 158, 28.
 पिञ्चलवत्, p 391, 18.
 पिञ्चलिह, p 148, 44.
 पिञ्च, p 246, 106.
 पिञ्चल, p 246, n.
 पिञ्चल, p 100, 43.
 पिञ्चल, p 95, 20. p 246, n.
 पिञ्चल, p 246, 106.
 पिञ्च, p 134, 31.
 पिञ्चा, p 97, 27.
 पिञ्चल, p 232, 46.
 पिञ्चला, p 97, 27.
 पिञ्च, p 218, 84.
 पिञ्चल, p 396, n.

पिञ्च—पिट.

पिञ्चल, p 215, 67.
 पिट, p 227, 26.
 पिटक, p 151, 4. p 254,
 30.
 पिटका, p 151, n.
 पिटर, p 228, 31.
 पिटरी, p 228, n.
 पिण्ड, p 244, 98. p 391,
 18.
 पिण्डल, p 171, 30.
 पिण्डगोल, p 245, n.
 पिण्ड, p 205, n.
 पिण्डका, p 205, 24.
 पिण्डा, p 205, n.
 पिण्डातक, p 98, 33.
 पिण्डोर, p 246, n.
 पिण्डा, p 221, n.
 पिण्डाक, p 300, 9.
 पितरौ, p 146, 37.
 पितानक, p 3, 11. p 145,
 33.
 पितानही, p 145, n.
 पिट, p 144, 28.
 पिटकावन, p 219, n.
 पिटदान, p 182, 30.
 पिटपति, p 15, 4. p 11,
 53.
 पिटपिट, p 145, 33.

पिट—पिशु.

- पिटप्रसू, p 24, 3.
 पिटवन, p 219, 87.
 पिटवसति, p 219, n.
 पिटव्य, p 144, 31.
 पिटसन्निभ, p 261, 13.
 पित्त, p 153, 13.
 पित्तवत्, p 134, 34.
 पिधान, p 18, 14.
 पिनच, p 207, 33.
 पिनस, p 150, n.
 पिनाक, p 6, 30. p 302, 14.
 पिनाकिन्, p 6, 27.
 पिपासा, p 234, 55.
 पिपीलिका, p 386, 8.
 पिप्पल, p 91, 1.
 पिप्पलि, p 108, n.
 पिप्पली, p 108, 15.
 पिप्पलीसूत, p 247, 111.
 पिङ्ग, p 149, 49.
 पिवाक, p 94, 15.
 पिह, p 153, 11.
 पिशङ्ग, p 38, 25.
 पिशङ्गी, p 38, n.
 पिशाच, p 2, 6.
 पिशित, p 154, 14.
 पिशुन, p 170, 26.
 पिशुना, p 117, 21.

पिट—पीव.

- पिटक, p 232, 48.
 पिटप, p 76, n.
 पिटपचन, p 228, 32.
 पिटात, p 174, 41.
 पीठ, p 174, 40.
 पीहन, p 217, 78.
 पीडा, p 59, 3.
 पीत, p 37, 24.
 पीतक, p 245, 104.
 पीतदाह, p 98, 34.
 पीतङ्ग, p 100, 40.
 पीतन, p 170, 25. p 92, 7.
 पीतसाहक, p 96, 24.
 पीता p 230, 41.
 पीताम्बर, p 4, 14.
 पीति, p 202, 11.
 पीतिन्, p 202, n.
 पीन, p 274, 10.
 पीनस, p 150, 2.
 पीनोष्ठी, p 238, 72.
 पीयूष, p 234, 54. n.
 p 9, 44.
 पीड, p 92, 9. p 355, 195.
 पीडुपर्णी, p 106, 2.
 पीवन्, p 274, 10.
 पीवर, p 274, 10.
 पीवररुनी, p 238, 72,

पुंश—पुत्त.

- पुंशली, p 139, 10.
 पुञ्चय, p 252, n.
 पुञ्चन, p 252, n.
 पुञ्चस, p 252, 20.
 पुङ्ग, p 390, 17.
 पुङ्गव, p 273, 8.
 पुच्छ, p 204, 18.
 पुञ्ज, p 136, 42.
 पुटकिनी, p 71, n.
 पुटभेदा, p 61, 7.
 पुटभेदन, p 77, 1.
 पुटी, p 401, 42.
 पुण्डरीक, p 16, 5. p 301, 11. p 71, 41.
 पुण्डरीकाक्ष, p 4, 14.
 पुण्ड्र्यं, p 116, 15.
 पुण्ड्र, p 125, 29.
 पुण्ड्रक, p 103, 52.
 पुण्ड, p 31, 4. p 346, 162.
 पुण्डक, p 184, 37.
 पुण्डजन, p 12, 56.
 पुण्डजनेचर, p 14, 65.
 पुण्डभूति, p 74, 8.
 पुण्डवत्, p 259, 3.
 पुण्डाह, p 395, n.
 पुत्तिका, p 133, 27.
 पुत्त (अ), p 143, 27.

पुत्र—पुत्रा.

पुत्रका, p 143, n.
 पुत्रिका, p 143, n.
 पुत्री, p 143, n.
 पुत्रो, p 146, 37.
 पुत्र, p 392, 20.
 पुनःपुनर्, p 376, 1.
 पुनर्, p 375, 14.
 पुनर्नव, p 159, n.
 पुनर्नवा, p 121, 14.
 पुनर्नव, p 159, 34.
 पुनर्भू, p 142, 23.
 पुत्राग, p 92, 6.
 पुत्र, p 137, 1.
 पुत्रःसर, p 208, 40.
 पुत्र, p 77, 1.
 पुत्र, p 94, 14. p 352, 185.
 p 77, n.
 पुत्रस, p 378, 7.
 पुत्रहार, p 82, 16.
 पुत्रन्दर, p 8, 37.
 पुत्रंभि, p 138, n.
 पुत्रंभी, p 138, 6.
 पुत्र, p 373, n.
 पुत्रकत, p 324, 86.
 पुत्रकात्, p 373, 7.
 p 383, n.
 पुत्र, p 274, 13.
 पुत्रा, p 375, 15.

पुत्रा—पुत्रि.

पुत्रा, p 242, n.
 p 39, 6.
 पुत्रा, p 277, n.
 पुत्रा, p 277, n.
 पुत्रातन, p 277, 26.
 पुत्रातन, p 39, 5.
 पुत्रि, p 77, n.
 पुत्री, p 77, 1.
 पुत्रीतत्, p 155, 17.
 पुत्रीत, p 155, 19.
 पुत्र, p 274, 13.
 पुत्र, p 32, 7. p 137, 1.
 p 92, 6. p 363, 220.
 पुत्रोत्तन, p 4, 16.
 पुत्र, p 274, n.
 पुत्रकत, p 8, 37.
 पुत्रोत, p 208, 40.
 पुत्रोत, p 209, 40.
 पुत्रोतानि, p 209, 40.
 पुत्रोत्त, p 392, 21.
 पुत्रोत्त, p 192, 5.
 पुत्रोतानि, p 270, 46.
 पुत्रोत्त, p 192, 5.
 पुत्रा, p 299, 5.
 पुत्रिन, p 62, 9.
 पुत्रिन्, p 252, 21.
 पुत्रोत्त, p 8, 40.
 पुत्रित, p 282, 46.

पुत्र—पुत्र.

पुत्र, p 132, n. p 15,
 1. p 60, 4. p 71, 41.
 पुत्रा, p 182, n.
 पुत्रिणी, p 68, 27.
 पुत्र, p 273, 8.
 पुत्र, p 282, 46.
 पुत्र, p 90, 19.
 पुत्र, p 14, 66.
 पुत्रोत्त, p 245, 103.
 पुत्रदन्त, p 16, 5.
 पुत्रवत्, p 5, n.
 पुत्रवत्त, p 5, 21.
 पुत्रवत्, p 91, 2.
 पुत्रवत्, p 204, 19.
 पुत्रवत्, p 90, 17.
 पुत्रवत्, p 133, 29.
 पुत्रवत्, p 26, 10.
 पुत्रवती, p 142, 20.
 पुत्रवत्त, p 29, 18.
 पुत्रा, p 245, n.
 पुत्र, p 20, 23. p 342, 149.
 पुत्रवत्, p 204, n.
 पुत्र, p 254, 29.
 पुत्र, p 126, 34. p 304, 21.
 पुत्रा, p 184, 34.
 पुत्रित, p 239, 47.
 पुत्र, p 259, 5.
 पुत्र, p 226, 23. p 273, 5.

पूत—पूर्वा.

पूतना, p 100, 39.
 पूतिक, p 97, 28.
 पूतिकरज, p 97, 28.
 पूतिकरज्ज, p 97, n.
 पूतिका, p 123, n.
 पूतिकाठ, p 99, 34.
 p 100, 40.
 पूतिगन्धि, p 36, 21.
 पूतिफलो, p 108, 14.
 पूप, p 232, 48.
 पूर, p 392, 20.
 पूरणी, p 97, 27.
 पूरित, p 283, 48.
 पूरुष, p 137, 1. p 32, n.
 पूर्य, p 275, 15.
 पूर्यकुम्भ, p 199, 32.
 पूर्यना, p 26, n.
 पूर्यभासी, p 26, n.
 पूर्यिना, p 26, 7.
 पूर्यिभासी, p 26, n.
 पूर्यत्, p 182, 27.
 पूर्य, p 339, 136. n.
 पूर्य, p 275, n. p 278,
 30. p 339, n.
 पूर्यज, p 147, 43.
 पूर्यदेव, p 2, 7.
 पूर्यपर्वत, p 84, 2.
 पूर्याङ्ग, p 382, 20.

पूर्व—पृथ.

पूर्वेद्युस्, p 382, n.
 पूर्व, p 22, 31.
 पूर्व, p 96, 22.
 पृथा, p 117, 21.
 पृथि, p 288, 9.
 पृथ्वा, p 41, 10.
 पृथना, p 210, 46.
 पृथक्, p 376, 3.
 पृथक्पथी, p 107, 11.
 पृथगात्मता, p 184, 37.
 पृथगात्मिका, p 33, 9.
 पृथग्वन, p 252, 16.
 p 331, 108.
 पृथग्निध, p 282, 43.
 पृथगी, p 73, n.
 पृथिनी, p 73, n.
 पृथु, p 229, 37. p 274, 10.
 पृथुक्, p 135, 38. p 232,
 47.
 पृथुरोमन्, p 65, 17.
 पृथुल, p 274, 10.
 पृथ्वी, p 73, 1.
 पृथ्वीका, p 116, 13.
 पृथाङ्ग, p 57, 6.
 पृथि, p 149, 48.
 पृथिपथी, p 107, n.
 पृथत्, p 61, 6. n. p 129, n.
 पृथत, p 61, n. p 129, n.

पृथ—पैशा.

पृथताच, p 12, n.
 पृथती, p 129, n.
 पृथक्, p 212, 54.
 पृथद्व, p 12, 57.
 पृथदाच, p 181, 23.
 पृथ, p 158, 29.
 पृथ, p 203, 14. p 297, 41.
 पृथि, p 149, n.
 पृथिपथी, p 107, 11.
 पैथक्, p 130, 15.
 पैठक्, p 254, 30.
 पैठी, p 401, 42.
 पैथा, p 254, n.
 पैथुष, p 234, n. p 9, n.
 पैथन, p 275, 15.
 पैथल, p 252, 19. p 359,
 207.
 पैथि, p 135, n.
 पैथी, p 135, 37.
 पैथीकोष, p 135, n.
 पैथल, p 252, n.
 पैथल, p 252, n.
 पैठर, p 231, 45.
 पैठलसेव, p 143, 25.
 पैठलसीव, p 143, 25.
 पैन्न, p 189, 50.
 पैथुष, p 9, n.
 पैथाच, p 2, n.

योग—प्रका.

योगल्ल, p 148, 46.
 पोडगल्ल, p 124, 28.
 पोटा, p 140, 15.
 पोत, p 135, 38.
 पोतकी, p 123, n.
 पोतखिज्, p 63, 12.
 पोतवाङ्, p 63, 12.
 पोताधान, p 65, 19.
 पोतिका, p 123, n.
 पोती, p 135, n.
 पोत्त, p 351, 182.
 पोत्तिन्, p 144, n.
 पौली, p 144, 29.
 पौल्लखं, p 116, n.
 पौर, p 125, 32.
 पौरल्ल, p 278, 30.
 पौरु, p 160, 38.
 पौरुपी, p 160, n.
 पौरोमन, p 227, 27.
 पौखंभास, p 188, 47.
 पौखंभी, p 26, n.
 पौखंभासी, p 26, 7.
 पौखल्ल, p 14, 64.
 पौखि, p 232, 47.
 पौच, p 28, 15.
 पौल्लक, p 245, 103.
 प्वाट्, p 378, 7.
 प्रकाण्ड, p 32, 5. p 88, 10.

प्रका—प्रवा.

प्रकाण, p 235, 57.
 प्रकार, p 346, 164.
 प्रकाय, p 23, 36.
 प्रकीर्णक, p 198, 31.
 प्रकीर्ण, p 97, 28.
 प्रकृति, p 32, 7. p 55, 37.
 प्रकोठ, p 159, 31.
 प्रकन, p 293, 26.
 प्रक्रिया, p 198, 31.
 प्रकाण, p 44, 3.
 प्रकाण, p 44, 3.
 प्रखेडन, p 212, n.
 प्रखेडना, p 212, 55.
 प्रखेडना, p 212, n.
 प्रगल्ल, p 159, 31.
 प्रगतल्लानु, p 148, n.
 प्रगतल्लानुक, p 148, 47.
 प्रगल्ल, p 264, 25.
 प्रगाढ, p 313, 47.
 प्रगुल्ल, p 276, 21.
 प्रगे, p 381, 19.
 प्रघङ्, p 219, 87. p 370, 239.
 प्रघाङ्, p 370, 239.
 प्रघीन, p 398, 35.
 प्रघ्, p 273, 7.
 प्रघल्ल, p 81, 12.
 प्रघाण, p 81, 12.

प्रच—प्रणा.

प्रचक्र, p 214, 64.
 प्रचल्लभित, p 266, 32.
 प्रचुक्र, p 392, 20.
 प्रचुर, p 274, 12.
 प्रचेतस्, p 12, 56.
 प्रचोदनी, p 108, 12.
 प्रचदपट, p 169, 18.
 प्रचन, p 41, n.
 प्रचल्ल, p 81, 14.
 प्रचल्लदिका, p 151, 6.
 प्रचन, p 293, 25.
 प्रचनिन्, p 209, 41.
 प्रचा, p 309, 34.
 प्रजाता, p 141, 16.
 प्रजापति, p 3, 12.
 प्रजापती, p 144, 30.
 प्रच, p 176, n.
 p 148, n.
 प्रचा, p 140, 12.
 प्रचान, p 335, 125.
 प्रचु, p 148, 47.
 प्रचीन, p 135, 37.
 प्रणय, p 293, 25. p 313, 153.
 प्रचल्ल, p 39, 4. p 47, n.
 प्रणद, p 41, n.
 प्रचाद, p 41, 11.
 प्रचाण, p 70, n.

प्रणा—प्रति.

प्रणाक्षी, p 70, 35.
 प्रणिधि, p 194, 13.
 p 329, 102.
 प्रणिहित, p 280, 36.
 प्रणीत, p 282, 45.
 p 180, 19.
 प्रणुत, p 285, 59.
 प्रण्येय, p 264, 25.
 प्रतति, p 88, n.
 प्रतन, p 277, 26.
 प्रतल, p 160, 36.
 प्रतानिनी, p 88, 9.
 प्रताप, p 196, 20.
 प्रतापस, p 105, 61.
 प्रति, p 372, 6.
 प्रतिकर्षण, p 164, 1.
 प्रतिकाश, p 256, n.
 प्रतिकास, p 256, n.
 प्रतिकूल, p 279, 33.
 प्रतिकृति, p 256, 36.
 प्रतिकट, p 272, 3.
 प्रतिचिह्न, p 268, 42.
 प्रतिपक्ष, p 210, 47.
 p 174, n.
 प्रतिप्याह, p 174, 40.
 प्रतिषा, p 51, 26.
 प्रतिषातन, p 218, 83.
 प्रतिष्ठाया, p 256, 36.

प्रति—प्रति.

प्रतिजागर, p 294, 28.
 प्रतिज्ञात, p 285, 58.
 प्रतिज्ञान, p 34, 14.
 प्रतिदान, p 240, n.
 प्रतिध्यान, p 44, 4.
 प्रतिनिधि, p 256, 36.
 प्रतिपद, p 33, 10.
 प्रतिपद, p 24, 1. p 26, n.
 प्रतिपक्ष, p 285, 57.
 प्रतिपादन, p 182, 29.
 प्रतिपक्ष, p 258, 41.
 प्रतिपक्ष, p 294, 27.
 प्रतिपिबन्ध, p 256, 36.
 प्रतिपक्ष, p 50, 20.
 प्रतिषातित, p 264, 25.
 प्रतिधु, p 258, n.
 प्रतिषा, p 256, 36.
 प्रतिज्ञान, p 201, 7.
 p 256, 36.
 प्रतिपक्ष, p 207, 33.
 प्रतिपक्ष, p 331, 109.
 प्रतिषातना, p 256, 36.
 प्रतिरोधक, p 253, n.
 प्रतिरोधिन्, p 253, 25.
 प्रतिपक्षन, p 41, n.
 प्रतिषाक्य, p 41, 10.
 प्रतिपिबन्ध, p 256, 36.
 प्रतिपिषा, p 109, 18.

प्रति—प्रती.

प्रतिषासन, p 295, 34.
 प्रतिष्ठा, p 150, n.
 प्रतिष्ठास, p 150, 2.
 प्रतिपक्ष, p 344, 155.
 पतिपक्ष, p 34, 14.
 प्रतिपक्ष, p 44, 4.
 प्रतिपक्ष, p 285, n.
 प्रतिपक्ष, p 294, 27.
 प्रतिसर, p 349, 176.
 प्रतीक्षीरा, p 169, 22.
 प्रतिष्ठास, p 150, n.
 प्रतिपक्ष, p 44, n.
 प्रतिपक्ष, p 268, 41.
 प्रतिपक्ष, p 250, n.
 प्रतिपक्ष, p 104, 57.
 प्रतीक, p 156, 21.
 p 299, 7.
 प्रतीकार, p 217, 79.
 प्रतीकाश, p 256, n.
 प्रतीकास, p 256, 38.
 प्रतीक्ष, p 259, 5.
 प्रतीक्षी, p 15, 3.
 प्रतीत, p 323, 84.
 p 261, 9.
 प्रतीपदर्शिनी, p 137, 2.
 प्रतीर, p 61, 7.
 प्रतीहार, p 81, 16. p 348,
 172, p 192, 6.

प्रती—प्रत्यू.

प्रतीहारिन्, p 348, 172.
 प्रतीहास, p 104, n.
 प्रतीक्षी, p 78, 3.
 प्रल, p 277, 26.
 प्रत्यक्षपक्षी, p 107, 7.
 प्रत्यक्षेत्री, p 107, 6.
 प्रत्यक्ष, p 278, 28.
 प्रत्यक्ष, p 278, 27.
 प्रत्यक्ष, p 383, n.
 प्रत्यक्ष, p 74, 7.
 प्रत्यक्षपक्षी, p 85, 7.
 प्रत्यक्ष, p 342, 149.
 प्रत्यक्षित, p 194, 13.
 प्रत्यक्षिता, p 194, n.
 प्रत्यक्षिन्, p 193, 11.
 प्रत्यक्षित, p 285, 60.
 प्रत्याख्यात, p 268, 40.
 प्रत्याख्यान, p 295, 31.
 प्रत्यादिष्ट, p 268, 40.
 प्रत्यादेश, p 295, 31.
 प्रत्याक्षी, p 212, 53.
 प्रत्यासर, p 210, n.
 प्रत्यासार, p 210, 47.
 प्रत्याहार, p 291, 16.
 प्रत्युत्पन्न, p 293, 26.
 प्रत्युत्पान्ति, p 293, n.
 प्रत्युष, p 24, n.
 प्रत्युष, p 24, 2.

प्रत्यू—प्रदि.

प्रत्युष, p 24, n.
 प्रत्युष, p 292, 19.
 प्रद्युम्न, p 341, 146.
 p 278, 30.
 प्रद्या, p 288, 9.
 प्रद्यित, p 261, 9.
 प्रद्युष, p 135, n.
 प्रदर, p 347, 166.
 प्रदिक, p 16, n.
 प्रदीप, p 174, 40.
 प्रदीपन, p 58, 10.
 प्रदेश, p 159, n.
 प्रदेशन, p 197, 27.
 प्रदेशनी, p 159, 32.
 प्रदेशिनी, p 159, n.
 प्रदीप, p 25, 6.
 प्रद्युम्न, p 5, 20.
 प्रद्याव, p 217, 79.
 प्रद्युम्न, p 216, 72.
 प्रद्यान, p 192, 5. p 32, 7.
 p 335, 125.
 प्रदि, p 205, 24.
 प्रपद्यु, p 307, 29.
 प्रपद, p 156, 22.
 प्रपा, p 79, 7.
 प्रपात, p 84, 4.
 प्रपितामह, p 145, 33.
 प्रपितामही, p 145, n.

प्रपु—प्रम.

प्रपुनाड, p 120, n.
 प्रपुचड, p 120, n.
 प्रपुचाड, p 120, 12.
 प्रपुण्डरीक, p 116, 15.
 प्रपुल्ल, p 87, 7.
 प्रपुल्लकल्पना, p 40, 6.
 प्रपुल्ल, p 243, 93. p 359, 206.
 प्रपुषन, p 170, 23.
 प्रपुञ्जन, p 12, 58.
 प्रपुष, p 360, 212.
 प्रभा, p 23, 35.
 प्रभाकर, p 22, 30.
 प्रभात, p 24, 3.
 प्रभाव, p 196, 21.
 प्रभिज, p 200, 4.
 प्रभु, p 261, 11.
 प्रभूत, p 274, 12.
 प्रभुष्टक, p 173, 37.
 प्रभुष, p 260, n.
 प्रभुष, p 6, 31.
 प्रभुषन, p 218, 83.
 प्रभुषाधिप, p 6, 27.
 प्रभुद, p 31, 2.
 प्रभुदवन, p 86, 3.
 प्रभुदा, p 137, 3.
 प्रभुदावन, p 86, n.
 प्रभुनस, p 260, 7.

प्रसा—प्रव.

प्रसा, p 289, 10.
 प्रसाय, p 316, 56.
 प्रसाताय, p 145, n.
 प्रसाद, p 53, 30.
 प्रसामया, p 218, 81.
 प्रसापन, p 218, n.
 प्रसिति, p 289, 10.
 प्रसोत, p 181, 26. p218,
 86.
 प्रसोता, p 55, 37.
 प्रसुख, p 273, 6.
 प्रसुदित, p 284, 52.
 प्रसेह, p 151, n.
 प्रसोद, p 31, 2.
 प्रसत, p 187, 44.
 प्रसक्त, p 232, 45.
 प्रसाच, p 292, 23.
 प्रयुक्तार्थ, p 293, n.
 प्रयोगार्थ, p 100, 40.
 प्रसम्बन्ध, p 4, 18.
 प्रसय, p 30, 22. p54, 33.
 प्रसाप, p 42, 16.
 प्रसय, p 316, 59.
 प्रसयय, p 222, n.
 प्रसयस, p 147, 42.
 प्रसह, p 273, 7.
 प्रसक्तिका, p 40, 6.
 प्रसह, p 219, 18.

प्रव—प्रस.

प्रसहय, p 204, 20.
 प्रसहि, p 40, n.
 प्रसहिक्ता, p 40, 6. n.
 प्रसहो, p 40, n.
 प्रसारय, p 286, 3.
 प्रसाक, p 46, 7.
 प्रसासय, p 218, 81.
 प्रसाह, p 291, 18.
 प्रसाहिका, p 151, 6.
 प्रसिद्धाति, p 294, 23.
 प्रसिदारय, p 216, 72.
 प्रसिद्धेय, p 292, 20.
 प्रसोय, p 260, 4.
 प्रसुति, p 40, 8. p291, 18.
 प्रसह, p 277, 26.
 प्रवेक, p 273, 26.
 प्रवेयि, p 202, n. p264, 49.
 प्रवेणी, p 202, 10.
 प्रवेष्ट, p 158, 31.
 प्रव्यक्त, p 278, 31.
 प्रस, p 41, 10.
 प्रसि, p 22, n.
 प्रसय, p 293, 25.
 प्रसित, p 264, 25.
 प्रस, p 208, 40.
 प्रसहाह, p 236, 63.
 प्रसोही, p 238, 70.
 प्रसज, p 64, 27.

प्रस—प्रसू.

प्रसक्तता, p 19, 18.
 प्रसका, p 257, 40.
 प्रसकेरा, p 257, n.
 प्रसभ, p 217, 7.
 प्रसर, p 292, 23.
 प्रसरय. p 214, 64.
 प्रसरयि, p 214, n.
 प्रसरणी, p 214, n.
 प्रसव, p 289, 10. p360,
 210.
 प्रसववन्धन, p 89, 15.
 प्रसव्य, p 279, 33.
 प्रसह्य, p 379, 10.
 प्रसाद, p 18, 18.
 प्रसाचन, p 164, 1. p174, n.
 प्रसाचनी, p 164, 1.
 प्रसाधित, p 164, 2.
 प्रसारणी, p 214, n-
 p 122, 18.
 प्रसारिन्, p 266, 31.
 प्रसित, p 260, 9.
 प्रसिति, p 290, 14.
 प्रसिह, p 330, 107.
 प्रसू, p 367, 231. p144,
 29.
 प्रसूता, p 141, 16.
 प्रसूति, p 289, 10.
 प्रसूतिका, p 141, 16.

प्रक्षु—प्राक्.

प्रक्षुतिज, p 59, 3.
 प्रक्षुन, p90, 17. p336, 125.
 प्रक्षुत, p 220, n. p 280, 38. p 160, 36.
 प्रक्षुता, p 156, 23.
 प्रक्षुति, p 160, n.
 प्रक्षेव, p 227, 26. p46, n.
 प्रक्षेवक, p 46, 7.
 प्रक्षर, p 84, 4.
 प्रक्षार, p 293, 24.
 प्रक्ष, p 242, 89. p85, 5. p 325, n.
 प्रक्षपुष्प, p 105, 59.
 प्रक्षान, p 214, 63.
 प्रक्षोटन, p 227, 26.
 प्रक्षवत्, p 85, 5.
 प्रक्षान, p 155, 18.
 प्रक्षेद, p 54, n.
 प्रक्षर, p 25, 6.
 प्रक्षरण, p 204, n. p211, 50.
 प्रक्षस, p 160, 35.
 प्रक्षि, p 68, 26.
 प्रक्षेहि, p 40, n.
 प्रक्षेहिका, p 40, 6.
 प्रक्षुज, p 284, 52.
 प्रांशु, p 275, 19.
 प्राक्, p 380, 16.

प्राका—प्राय.

प्राकार, p 78 3.
 प्राकृत, p 251, 16.
 प्राग्बंध, p 178, 15.
 प्राप्पहर, p 273, 7.
 प्रावार, p 289, 10.
 प्राक्, p 383, n.
 प्राचिका, p 386, 8.
 प्राची, p 16, 3.
 प्राचीन, p 78, n.
 प्राचीना, p 106, 3.
 प्राचीनावीत, p 188, 49.
 प्राचीर, p 78, 3.
 प्राच्य, p 74, 7.
 प्राजन, p 222, 12.
 प्राजित, p 206, 27.
 प्राज्ञ, p 176, 5.
 प्राज्ञा, p 140, 12. p33, n.
 प्राज्ञी, p 140, 12. p 176, n.
 प्राज्ञ, p 274, 12.
 प्राज्ञिवाक, p 192, 5.
 प्राय, p 12, 59.
 प्रायिन्, p 33, 8.
 प्रातर, p 381, 19.
 प्रातिहार, p 250, n.
 प्रातिहारक, p 250, n.
 प्रातिहारिक, p 250, 11.
 प्रायनकलिक, p 177, 10.

प्रादू—प्राय.

प्रादूस्, p 375, 17. p 379, 12.
 प्रादेश, p 159, 34.
 प्रादेशन, p 182, 29.
 प्राध्वन्, p 377, 4.
 प्रान्तर, p 77, 17.
 प्रान्त, p 280, 36. p 284, 54.
 प्रान्तपञ्चत्व, p 218, 85.
 प्रान्तरूप, p 338, 134.
 प्रान्ति, p 320, 71.
 प्राय, p 281, 42.
 प्रायत, p 197, 27.
 प्राय, p 189, 52. p 344, 155. p 380, 17.
 प्रायस्, p 410, 17.
 प्रायित, p 283, 47.
 प्रायस्, p 173, 37.
 प्रायस्विका, p 165, 6.
 प्रायेव, p 19, 20.
 प्रावरण, p 169, 20.
 प्रावार, p 169, 19.
 प्रायत, p 168, 15. n.
 प्रायता, p 168, n.
 प्रायत्, p 30, 19.
 प्रायता, p 30, n.
 प्रायतायसी, p 106, 5.
 प्राय, p 214, n.

प्रास—प्रेष्ठ.

प्रास, p 214, 61.
 प्रासङ्ग, p 206, 25.
 प्रासङ्ग्य, 236, 64.
 प्रासाद, p 80, 9.
 प्रासिक, p 208, 38.
 प्रास्थिक, p 222, n.
 प्राङ्ग, p 25, 3.
 प्रिय, p 145, 35. p 272, 3.
 प्रियक, p 96, 22. p 128, 9.
 प्रियङ्गु, p 99, 36. p 225, 20.
 प्रियता, p 52, 27.
 प्रियवन्द, p 267, 36.
 प्रियास, p 94, n.
 प्रीयन, p 287, 4.
 प्रीत, p 284, 52.
 प्रीति, p 31, 2.
 प्रष्ट, p 283, 48.
 प्रेक्षा, p 33, 10, p 365, 226.
 प्रेक्षा, p 205, 21.
 प्रेक्षित, p 280, 36.
 प्रेत, p 59, 2. p 218, 85.
 p 317, 62.
 प्रेत्न, p 378, 8.
 प्रेन, p 52, n.
 प्रेनन्, p 52, 27.
 प्रेषण, p 295, 34.
 प्रेष, p 265, 61.

प्रेष्य—फटा.

प्रेष्य, p 251, n.
 प्रैष, p 251, n.
 प्रैष्य, p 251, 17.
 प्रोक्षण, p 181, 25.
 प्रोक्षित, p 181, 26.
 प्रोक्ष, p 204, 17.
 प्रोक्ष, p 129, n.
 प्रोक्षपद, p 20, 24.
 प्रोक्षी, p 65, 18.
 प्रोक्षपद, p 29, 17.
 प्रौढ़, p 277, 26.
 प्रुक्ष, p 93, 13. p 96, 24.
 प्रुक्ष, p 117, 20. p 134, 34.
 प्रुक्षग, p 127, 3. p 306, 25.
 प्रुक्षङ्ग, p 127, 3.
 प्रुक्षङ्ग, p 340, 140.
 p 127, n.
 प्रुक्ष, p 90, 18.
 प्रुक्षन्, p 155, 17.
 प्रुक्षन्, p 155, n.
 प्रुक्षयन्, p 97, 29.
 प्रुत्त, p 204, 16.
 प्रुष्ट, p 283, 48.
 प्रुष, p 288, 9.
 प्रुषात, p 285, 60.
 फझिका, p 107, 8.
 फटा, p 58, n.

फण—फाल.

फण, p 58, n.
 फणम्, p 58, n.
 फणा, p 58, 9.
 फणिक, p 105, 59.
 फणिन्, p 58, 7.
 फर, p 213, n.
 फर, p 240, 80. p 89, 15.
 p 126, 35. p 213, 58.
 फरक, p 213, 58.
 फरकपाणि, p 208, 39.
 फरकपङ्क्ति, p 87, n.
 फरलिक, p 247, 112.
 फरपूर, p 105, 59.
 फरवत्, p 87, 7.
 फरस, p 100, n.
 फराचण, p 97, 26.
 फरिन्, p 87, 7.
 फरिन, p 87, 7.
 फरिनो, p 99, 36. p 118, 2.
 फरी, p 99, 36.
 फरेपङ्क्ति, p 87, 6.
 फरेवहा, p 99, 35.
 फरयु, p 273, 6.
 p 100, 42.
 फरयुन, p 28, n.
 फाणित, p 231, 43.
 फाण्ट, p 282, 44.
 फाण, p 223, 13. p 167, 12

फाल्गु—बन्ध.

फाल्गुच, p 28, 15.
 फाल्गुनिक, p 28, 15.
 फाल्गुनी, p 386, 6.
 फुल, p 87, 8.
 फेन, p 246, 105.
 फेनिल, p 93, 12.
 फेरन, p 128, 5.
 फेर, p 128, 5.
 फेसक, p 235, n.
 फेसा, p 235, 56.
 फेसि, p 235, n.
 बण, p 288, n.
 बण, p 268, 48. p 282, 44.
 बन्नी, p 254, n.
 बघ, p 218, 84.
 बधिर, p 149, 48.
 बधु, p 139, n.
 बधू, p 329, 104. p 189, n.
 p 117, 21. p 137, 2.
 बधूटी, p 139, n.
 बधोद्यात, p 269, 44.
 बघ, p 269, 45.
 बन्धक, p 328, 100.
 बन्धकी, p 159, 10.
 बन्धन, p 197, 26.
 बन्धनालय, p 219, 87.
 बन्धनी, p 238, n.

बन्ध—बलि.

बन्धसम्प, p 201, 9.
 बन्धु, p 145, 34.
 बन्धुजीवक, p 103, 53.
 बन्धुता, p 145, 35.
 बन्धुर, p 276, 19.
 बन्धुस, p 143, 26.
 बन्धूक, p 103, 53.
 बन्धूर, p 276, n.
 बन्ध्य, p 87, 7.
 बन्ध्या, p 237, 69.
 बन्धु, p 349, 172.
 बल, p 4, 19. p 210, 46.
 p 216, 70. p 356,
 197. p 393, 22.
 बलज, p 309, 33.
 बलजा, p 309, 33.
 बलन, p 4, n.
 बलभद्र, p 4, 18.
 बलभद्रिका, p 121, 16.
 बलचित, p 281, 40.
 बलपत्, p 148, 44.
 p 376, 2.
 बलविन्यास, p 210, 47.
 बला, p 110, 25.
 बलात्कार, p 217, 77.
 बलारानि, p 7, 38.
 बलि, p 178, 13. p 197,
 27. p 356, 197.

बलि—बीभ.

बलिध्वंसिनु, p 4, 16.
 बलिसम्पन्न, p 56, 1.
 बली, p 356, n.
 बलीपद, p 235, 59.
 बन्धयथी, p 238, n.
 बहिर्मुख, p 2, n.
 बहिर्मुख, p 2, n.
 बा, p 374, 11.
 बाघ, p 104, n.
 बाघा, p 104, 55.
 बाघा, p 59, 3.
 बान्धविनेव, p 143, 26.
 बान्धव, p 145, 34.
 बाह, p 147, 42. p 114,
 10. p 162, 46. p 359,
 207. p 203, 14.
 बाहगभिन्नी, p 238, 70.
 बाहतनय, p 98, 30.
 बाहदसक, p 98, n.
 बाहधि, p 204, 18.
 बाहपल, p 98, n.
 बाहस, p 204, 18.
 बाहा, p 147, n.
 बाहेव, p 239, 78.
 p 107, 8.
 बाहेयशाक, p 107, 8.
 बाह्य, p 146, 40.
 बीभत्स, p 369, 236.

बुद्ध—बोधि.

बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धन्, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, 15.
 बुद्धाद्यनांस, p 154, n.
 बुद्धी, p 154, n.
 बुध, p 329, n. p 2, 8.
 p 285, 57.
 बुधि, p 33, 10.
 बुधुद, p 391, 19.
 बुध, p 2, n. p 329, 103.
 p 21, 27. p 176, 4.
 बुधित, p 285, 57.
 बुधुचा, p 234, 54.
 बुधुचित, p 263, 20.
 बुध, p 225, n.
 बुध, p 225, 22.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, n.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धन्, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, n.
 बुधन्नावा, p 8, n.
 बुद्धारक, p 303, 16.
 बुद्धिद, p 285, 62.
 बुद्ध, p 110, 24.
 बुद्ध, p 90, n.
 बोधकर, p 215, 65.
 बोधि, p 91, n.

बोधि—म.

बोधिद्वय, p 91, 1.
 मतति, p 319, n.
 मत्तचारिन्, p 175, 3.
 p 186, 42.
 मत्तस्य, p 96, 22.
 मत्तस्य, p 189, 51.
 मत्तदभा, p 120, 10.
 मत्तदाह, p 96, 22.
 मत्तन्, p 3, n. p 333,
 117.
 मत्तपन्न, p 58, 11.
 मत्तपूय, p 189, 51.
 मत्तवच, p 178, 14.
 मत्तपञ्चस, p 184, 88.
 मत्तविन्दु, p 185, 38.
 मत्तायी, p 6, n.
 मत्तसायुज्य, p 189, 51.
 मत्तस्य, p 5, 22.
 मत्ताञ्जलि, p 185, 38.
 मत्तासन, p 185, 39.
 मात्त, p 189, 50.
 मात्तस्य, p 175, 4.
 मात्तस्यवटिका, p 107, 8.
 मात्तयो, p 107, 8.
 मात्ती, p 38, 1. p 6, 31.
 p 118, 3.
 म, p 20, 22.

भक्त—भद्र.

भक्त, p 233, 48.
 भक्त्य, p 263, 20.
 भक्ति, p 285, 60.
 भक्त्यार, p 227, 28.
 भग, p 157, 27. p 306,
 27.
 भगन्दर, p 151, 7.
 भगवत्, p 3, 8.
 भगिनो, p 144, 29.
 भन्नी, p 144, n.
 भक्त, p 61, 5.
 भक्ता, p 225, 20.
 भक्ति, p 386, 8.
 भजमान, p 197, 24.
 भट, p 207, 29.
 भटिल, p 231, 45.
 भट्टारक, p 48, 13.
 भट्टिनी, p 48, 13.
 भट्टाकी, p 112, 2.
 भट्टिर, p 101, n.
 भट्टिरी, p 107, n.
 भट्टिक, p 101, 44.
 भट्टी, p 107, 9.
 भट्टीर, p 101, n.
 भट्टीरी, p 107, 9.
 भट्टीक, p 101, n.
 भद्र, p 31, 3.
 भद्रक, p 272, n.

भद्र—भर्तृ.

भद्रकुम्भ, p 199, 32.
 भद्रदाह, p 98, 34.
 भद्रपदा, p 20, n.
 भद्रपथी, p 94, 16.
 भद्रवत्, p 4, n.
 भद्रवत्ता, p 122, 18.
 भद्रसुखक, p 124, 25.
 भद्रव, p 102, 47.
 भद्रवत्, p 4, n.
 भद्रवत्ता, p 122, 18.
 भद्रनी, p 172, 32.
 भद्रासन, p 198, 31.
 भव, p 50, 21.
 भवद्वार, p 50, 20.
 भवद्वार, p 269, 42.
 भवानक, p 50, 20.
 भव, p 13, 61. p 242, n.
 भव, p 256, 39.
 भव, p 256, 39.
 भवभुज, p 263, 19.
 भवत्ता, p 256, n.
 भवत्, p 250, 12.
 भवत्पथ, p 74, n.
 भवत्ता, p 130, 15.
 भग, p 6, 29.
 भव्य, p 6, n.
 भवत्दारिक, p 48, n.
 भवत्, p 145, 35.

भर्तृ—भागि.

भर्तृदारक, p 48, 12.
 भर्तृदारिका, p 48, 13.
 भर्तृन, p 42, 14.
 भर्तृन्, p 243, 95.
 भर्तृ, p 392, 21. p 127, 4.
 भर्तृतक, p 96, n.
 भर्तृतकी, p 96, 23.
 भर्तृक, p 127 n.
 भर्तृक, p 127, n.
 भव, p 6, 30. p 359, 208.
 भवन, p 80, 11.
 भवानी, p 6, 32.
 भविक, p 31, 4.
 भविह, p 265, 29.
 भविष्णु, p 265, 29.
 भव्य, p 31, 4. p 403, n.
 भव्या, p 403, n.
 भवक, p 252, 22.
 भव्या, p 255, 33.
 भवगन्धिनी, p 114, 8.
 भवगन्धी, p 101, 43.
 भवन्, p 320, 72.
 भा, p 23, 35.
 भाग, p 242, 90.
 भागधेय, p 197, 27.
 p 32, 6.
 भागिनेय, p 145, 32.

भागि—भाजु.

भागिनी, p 48, n.
 भागिनेयी, p 145, n.
 भागीरथी, p 69, 31.
 भाव्य, p 32, 6.
 भाङ्गीन, p 221, n.
 भाजन, p 229, 33.
 भाज, p 229, 33.
 भाद्र, p 29, 17.
 भाद्रपद, p 29, 17.
 भाद्रपदा, p 20, 24.
 भाद्र, p 22, 32. p 22, 35. p 330, 107.
 भाजिनी, p 137, 4.
 भार, p 242, 87.
 भारत, p 250, n. p 74, 6.
 भारती, p 38, 1.
 भारद्वाज, p 130, n.
 भारद्वाजी, p 113, 4.
 भारद्वाह, p 254, 30.
 भारद्वाह, p 251, 15.
 भारिक, p 251, 15.
 भारिन्, p 251, n.
 भार्गव, p 21, 26.
 भार्गवी, p 123, 24.
 भार्गी, p 107, 8.
 भार्या, p 138, 6.
 भार्यापती, p 146, 38.
 भाङ्गक, p 127, n.

भाहू—भिया.

भाहूक, p 127, 4.
 भाव, p 48, 12. p 50,
 21. p 360, 209.
 भावबोधक, p 50, 21.
 भावित, p 232, 46.
 भाविनी, p 137, 3.
 भावुक, p 31, 4.
 भाव्य, 23, 53.
 भावा, p 38, 1.
 भावित, p 38, 1.
 भाव्य, p 396, 31.
 भाव्, p 23, n.
 भाव्यर, p 22, 30.
 भाव्यत्, p 22, 30.
 भिच्चा, p 287, 6. p 265,
 226.
 भिक्षु, p 175, 3. p 185, 41.
 भिक्षुकी, p 143, 26.
 भिक्ष, p 18, 17.
 भिक्षि, p 78, 4.
 भिदा, p 287, 5.
 भिदिर, p 9, n. p 276, 21.
 भिदु, p 9, n.
 भिदुर, p 9, 42.
 भिन्दिपाक, p 213, 59.
 भिन्, p 279, 32. p 283,
 50.
 भिया, p 50, n.

भिव—भुज.

भिवन्, p 152, 8.
 भिव्या, p 233, n.
 भिव्विका, p 233, n.
 भिव्विटा, p 233, n.
 भिव्विटा, p 233, n.
 भिव्या, p 233, 48.
 भिव्वटा, p 233, 49.
 भिव्या, p 233, 48.
 भिव्विटा, p 233, n.
 भिव्विटा, p 233, n.
 भी, p 50, 21.
 भीत, p 50, n.
 भीति, p 50, 21.
 भीष, p 50, 20. p 6, 30.
 भीरु, p 137, 3. p 264, 26.
 भीरुक, p 264, 26.
 भीरुपत्नी, p 109, 19.
 भीरु, p 137, n.
 भीरुक, p 265, 26.
 भीषण, p 50, 20.
 भीष्म, p 50, 20.
 भीष्मक, p 69, 31.
 भुक्, p 285, 60.
 भुक्कसुचिञ्जित, p 235, 56.
 भुज्, p 276, 21. p 281, 40.
 भुज, p 158, 31.
 भुजग, p 57, 6.
 भुजङ्ग, p 57, 6.

भुज—भूमि.

भुजङ्गभुज्, p 133, 30.
 भुजङ्ग, p 57, 6.
 भुजङ्गाक्षी, p 112, 3.
 भुजधिरस्, p 158, 29.
 भुजा, p 158, n.
 भुजान्तर, p 158, 28.
 भुजिष्य, p 251, 17.
 भुवन, p 60, 3.
 भू, p 73, 2. n.
 भूत, p 2, 6. p 256, n.
 p 284, 54. p 322, 80.
 भूतक्षेप, p 247, 111.
 भूतपाश, p 100, 39.
 भूतवेशी, p 103, 51.
 भूतात्मन्, p 331, 108.
 भूति, p 7, 31.
 भूतिक, p 300, 8.
 भूतेय, p 6, 26.
 भूदार, p 127, 2-
 भूदेव, p 175, 3.
 भूमिन्, p 119, 8.
 भूप, p 191, 1-
 भूपदी, p 102, 50.
 भूपाक, p 191, n.
 भूधत्, p 318, 63. .
 भूसन्, p 274, n.
 भूमि, p 73, 2.
 भूमिजम्बुका, p 95, 18.

भूमि—भूत.

भूमिदेव, p 175, n.
 भूमिपाल, p 191, n.
 भूमिपद, p 220, 1.
 भूमी, p 73, n.
 भूयस, p 274 13.
 भूविष्ट, p 274, 13.
 भूरि, p 274, 13.p352,n.
 भूरिमेना, p 120, 9.
 भूरिवास, p 128, 5.
 भूवचडी, p 102, 50.
 भूर्ज, p 97, 26.
 भूवच, p 164, n.
 भूवा, p 164, 2.
 भूमित, p 164, 2.
 भूष्ण, p 265, 29.
 भूषण, p 125, 32.
 भूकुटि, p 55, n.
 भूकुटी, p 55, n.
 भूकुं, p 47, n.
 भूग, p 20, n.
 भूगु, p 84, 4. p 21, n.
 भूग, p 130, 16.
 भूगुरज, p 121, n.
 भूगुराज, p 121, 17.
 भूगुराजन्, p 121, n.
 भूगुरा, p 199, 32.
 भूगुरी, p 133, 28.
 भूतक, p 251, 15.

भूति—भूकु.

भूति, p 256, 38.
 भूतिभूज, p 251, 15.
 भूत, p 251, 17.
 भूता, p 256, 38.
 भूत, p 13, 62.
 भूतवच, p 282, 47.
 भूत, p 67, 24.
 भूती, p 67, 24.
 भूद, p 196, 20.
 भूदित, p 283, 50.
 भूरी, p 46, 6.
 भूवच, p 150, 1.
 भूव, p 187, 46.
 भूवच, p 50, 19.
 भूवच, p 150, 1.
 भूग, p 210,n.p305,24.
 भूगवत्, p 320, n.
 भूगवती, p 320, 72.
 भूगिन्, p 58, 8.
 भूगिनी, p 138, 5.
 भूजन, p 234, 55.
 भूज, p 378, 7.
 भूज, p 21, 27.
 भूजिक, p 192, 7.
 भूज, p 197, 23.
 भूकुं, p 47, n.
 भूकुं, p 47, 11.
 भूकुटि, p 55, 37.

भूकु—भूक.

भूकुटी, p 55, 37.
 भूक, p 34, 13. p 61,6.
 p 288, 9.
 भूकर, p 133, 29.
 भूकरक, p 163, 47.
 भूक, p 288, 9.
 भूक, p 284, 53.
 भूकियु, p 164, 2.
 भूकरी, p 146, 36.
 भूक, p 146, 36.
 भूकजावा, p 144, 30.
 p 146, 36.
 भूकगिनी, p 146, 36.
 भूक, p 146, n.
 भूकिय, p 846, 36.
 भूक, p 34, 13.
 भूक, p 228, 30.
 भूकुं, p 47, 11.
 भूकुटी, p 55, 37.
 भूक, p 146, 39.
 भू, p 162, 43. p 84,n.
 भूकुं, p 47, 11.
 भूकुटि, p 55, 37. n.
 भूकुटी, p 55, n.
 भूक, p 314, 48.
 भूक, p 197, 23.
 भूकर, p 66, 20.

मक—मकु

मकरध्वज, p 5, 21.
 मकरन्द, p 90, 17.
 मकुट, p 164, 3.
 मकुुर, p 174, n.
 मकुटक, p 224, n.
 मकुठक, p 224, 17.
 मकुलक, p 120, n.
 मक्षिका, p 133, 26.
 p 399, n.
 मक्ष, p 178, 13.
 मगध, p 215, 65. n.
 मवचन, p 7, 36. n.
 मवचान, p 7, n.
 मङ्कुर, p 174, n.
 मंजु, p 376, 2.
 मङ्गल, p 31, 3.
 मङ्गल्यक, p 224, 17.
 मङ्गल्या, p 171, 28.
 मन्त्रिका, p 32, 5.
 मञ्जा, p 88, 12.
 मञ्जूषा, p 254, n.
 मन्त्र, p 65, n.
 मन्त्र, p 174, 39.
 मञ्जरि, p 89, 13.
 मञ्जरी, p 89, n.
 मञ्जिष्ठा, p 107, 9.
 मञ्जीर, p 166, 11.
 मञ्जु, p 272, 2.

मन्त्र—मन्त

मन्त्र, p 272, 2.
 मन्त्रा, p 254, 30.
 मन्त्र, p 79, 8.
 मन्त्र, p 47, 8.
 मन्त्रि, p 243, 94.
 मन्त्रिक, p 228, 31.
 मन्त्रिवन्ध, p 159, 32.
 मन्त्री, p 243, n.
 मन्त्र, p 233, 49. p 98, 32.
 मन्त्रन, p 164, 3. p 265, 29.
 मन्त्रना, p 385, n.
 मन्त्रप, p 80, 9.
 मन्त्रक, p 22, 34. p 18,
 17. p 16, 7. p 210, n.
 मन्त्रक, p 151, 5.
 मन्त्रलाप, p 213, 57.
 मन्त्रलेखर, p 191, 2.
 मन्त्रहारक, p 250, 10.
 मन्त्रित, p 164, 1.
 मन्त्रक, p 67, 24.
 मन्त्रकपर्यं, p 99, 37.
 मन्त्रकपर्यी, p 107, 9.
 मन्त्रूर, p 244, 29.
 मन्त्रक, p 200, 2.
 मन्त्रिका, p 32, 5.
 मन्त्रि, p 33, 10.
 मन्त्र, p 200, 4. p 284,
 52. p 264, 23.

मन्त्र—मन्त्र

मन्त्रकाशिनी, p 137, 4.
 मन्त्रकाशिणी, p 137, n.
 मन्त्रकाशिनी, p 137, n.
 मन्त्र, p 65, n.
 मन्त्रर, p 349, 174.
 मन्त्री, p 65, n.
 मन्त्र, p 65, 17. n.
 मन्त्राक्षी, p 231, 43.
 मन्त्रधानी, p 64, 16.
 मन्त्रापिता, p 106, 4.
 मन्त्रारक, p 134, n.
 मन्त्रवेधन, p 64, 16.
 मन्त्रवेधनी, p 64, n.
 मन्त्राक्षी, p 118, 3.
 मन्त्रित, p 234, 53.
 मन्त्र, p 200, 5. p 326, 94.
 मन्त्रक, p 200, 3.
 मन्त्रन, p 5, 20. p 98,
 33. p 104, 58.
 मन्त्रान, p 257, 41.
 मन्त्रिरा, p 257, 40.
 मन्त्रिरा, p 79, 8.
 मन्त्रोक्त, p 200, 3.
 मन्त्र, p 134, 34.
 मन्त्रूर, p 65, 19.
 मन्त्रुरी, p 67, n.
 मन्त्र, p 257, 40.
 मन्त्र, p 45, n.

मधु—मधु.

मधु, p 246, 108. p 257,
41. p 330, 105. p 28,
15. p 119, 7. p 92, n.
मधुक, p 92, n. p 111, 28.
p 215, n.
मधुकर, p 133, 29.
मधुक्रम, p 257, 41.
मधुद्रुम, p 92, 8.
मधुप, p 133, 29.
मधुपर्चिका, p 94, 16.
p 108, 13.
मधुपर्णी, p 106, 1.
मधुपाणिन्, p 133, n.
मधुपत्रिका, p 133, 26.
मधुमाध्वीक, p 257, n.
मधुवटिका, p 111, 28.
मधुर, p 35, 18. p 355,
193.
मधुरक, p 119, 8.
मधुरसा, p 106, 2.
p 111, 26.
मधुरा, p 122, 17.
मधुरिका, p 110, 23.
मधुरिड, p 4, 15.
मधुसिंह, p 133, 29.
मधुवार, p 257, 41.
मधुव्रत, p 133, 29.
मधुविष्णु, p 93, 12

मधु—मनु.

मधुनेष्टी, p 106, 2.
मधुरीक, p 92, 8.
मधुसना, p 116, n.
मधूक, p 92, 8.
मधूच्छिष्ट, p 246, 108.
मधूलक, p 92, 8.
मधुसिका, p 106, 2.
मध्य, p 158, 30. p 47, 9.
p 346, 163.
मध्यदेश, p 74, 7.
मध्यम, p 45, 1. p 158,
30. p 74, 7.
मध्यसा, p 139, 8. p 159, 33.
मध्या, p 139, n.
मध्याङ्ग, p 25, 3.
मध्यासव, p 257, 41.
मनःशिल्प, p 246, n.
मनःशिक्षा, p 246, 108.
मनःसिला, p 246, n.
मनस्, p 33, 9.
मनस्कार, p 33, 11.
मनसिकार, p 33, n.
मनसिल, p 5, 21.
मनाक्, p 378, 8.
मनित, p 285, 57.
मनीषा, p 33, 10.
मनीषिन्, p 176, 5.
मनु, p 400, 38.

मनु—मन्द.

मनुज, p 137, 1.
मनुषी, p 137, n.
मनुष्य, p 137, 1.
मनुष्यधर्मन्, p 14, 64.
मनोयुक्ता, p 246, 108.
मनोज, p 5, n.
मनोजन, p 261, 13.
मनोजनस्, p 261, n.
मनोष, p 272, 2.
मनोषा, p 246, n.
मनोरथ, p 52, 27.
मनोरथ, p 272, 2.
मनोहत, p 268, 41.
मनोहर, p 272, n.
मनोहारिन्, p 272, n.
मनोहृता, p 246, 108.
मन्द, p 197, 26.
मन्द, p 348, 169.
मन्मथ्याख्याकस्, p 176, 7.
मन्त्रिन्, p 192, 4.
मन्त्र, p 239, 74.
मन्त्रदण्डक, p 239, 74.
मन्त्रन्, p 239, 74.
मन्त्रनी, p 239, 75.
मन्वर, p 209, 40.
मन्वान, p 239, 74.
मन्द, p 252, 19. p 327, 97.
मन्दगाविन्, p 209, 40.

मन्दा—मरि.

मन्दाकिनी, p 9, 44.
 मन्दाच, p 51, 23.
 मन्दार, p 105, 61. p 9,
 45. p 92, 6.
 मन्दास, p 51, n.
 मन्दिर, p 79, 5. p 352,
 186.
 मन्दुरा, p 79, 7.
 मन्दोष्ण, p 23, 36.
 मन्द्र, p 45, 2.
 मन्मथ, p 5, 20. p 91, 1.
 मन्वा, p 154, 16.
 मनु, p 51, 25. p 344, 155.
 मन्मन्तर, p 30, 22.
 मयठक, p 224, n.
 मयुठक, p 224, 17.
 मय, p 239, 75.
 मयठक, p 224, n.
 मयु, p 14, 66.
 मयुठक, p 224, n.
 मयूख, p 22, 34. p 304, 19.
 मयूर, p 111, 30. p 134, 30.
 मयूरक, p 244, 101.
 p 107, 7.
 मयूरीकुण्डो, p 402, n.
 मरकत, p 243, 92.
 मरख, p 218, 85.
 मरिच, p 229, n.

मरी—मख.

मरीच, p 229, 36.
 मरीचि, p 22, 35.
 मरीचिका, p 23, 37.
 मरु, p 347, 165. p 74, 5.
 मरुत्, p 12, 58. p 317,
 61. n.
 मरुत, p 317, 61. n.
 मरुतत्, p 7, 36.
 मरुन्माखा, p 117, 21.
 मरुचकं, p 98, 33. p 105,
 59.
 मरुंठ, p 127, 3.
 मरुंठक, p 129, 13.
 मरुंटी, p 97, 29. p 106, 5.
 मरुं, p 137, 1.
 मरुंन, p 292, 22.
 मरुं, p 47, 8.
 मरुंित, p 280, n.
 मरुं, p 396, 30.
 मरुंर, p 44, 2.
 मरुंरुत्, p 279, 33.
 मरुंदा, p 197, 26.
 मरु, p 155, 16. p 357,
 199.
 मरुदुषित, p 272, 4.
 मरुपू, p 100, 42.
 मरुवख, p 172, 32.
 मरुयू, p 100, n.

मखा—मह.

मखा, p 116, n.
 मखिन, p 272, 4.
 मखिनी, p 142, 20.
 मखिण्ण, p 253, 25.
 मखीमर, p 272, 4.
 मख, p 392, 21.
 मखक, p 399, 37.
 मखिक, p 132, 24.
 मखिका, p 102, 50.
 मखिकाख, p 132, n.
 मखित, p 280, n.
 मखि, p 387, n.
 मखी, p 387, 10.
 मखुर, p 224, n.
 मखुरा, p 224, n.
 मखुर, p 224, 17.
 मखुरविदखा, p 111, 27.
 मखुरा, p 224, n.
 मखुख, p 232, 46.
 मखुर, p 124, 26.
 मखुरिनु, p 185, 41.
 मख, p 162, n.
 मखक, p 162, 46.
 मखिण्ण, p 154, 16.
 मखु, p 234, 54.
 मख, p 367, n. p 55, 38.
 मखत्, p 274, 10.
 मखती, p 320, 72.

मह—महि.

महस, p 367, 133, n
 महाकन्द, p 121, 14.
 महाकुल, p 175, 2.
 महाक, p 239, 75.
 महाजाखी, p 113, 5.
 महादेव, p 6, 28.
 महाधन, p 137, 14.
 महानस, p 227, 27.
 महामात्र, p 192, 5.
 महायज्ञ, p 178, 14.
 महारजत, p 243, 95.
 महारजन, p 246, 107.
 महारण्य, p 86, 1.
 महाराजक, p 2, n.
 महाराजिक, p 2, 5.
 महारौरव, p 59, 1.
 महायय, p 259, 3.
 महान्द्री, p 140, 13.
 महान्वेता, p 111, 29.
 महासहा, p 119, 4.
 p 104, 54.
 महासेन, p 7, 34.
 महि, p 73, n.
 महिध, p 84, n.
 महिर, p 22, n.
 महिला, p 99, 35, p 137, 2.
 महिष, p 128, 4.
 महिनी, p 128, n, p 138, 5.

मही—माग.

मही, p 73, 3.
 महीक्षित, p 191, 1.
 महीध, p 84, 1.
 महीधर, p 84, n.
 महीरह, p 87, 5.
 महीलता, p 66, 21.
 महीला, p 137, n.
 महीसुत, p 21, 27.
 महेच्छ, p 259, 3.
 महेरणा, p 115, 12.
 महेरणा, p 115, n.
 महेला, p 137, n.
 महेस्वर, p 6, 25.
 महील, p 236, 61.
 महीत्यल, p 71, 39.
 महीत्याह, p 259, 3.
 महीत्यन, p 259, 3.
 महीष, p 121, 13, p 109, 18, p 230, 38.
 महीषधी, p 230, n.
 मा, p 379, 11.
 मांस, p 154, 14.
 मांसल, p 148, 44.
 मांसिक, p 251, 14.
 मांसिक, p 246, 108.
 मागध, p 215, 65.
 p 248, 2.
 मागधी, p 103, 51.
 p 108, 15.

माध—माह.

माध, p 28, 15.
 माध्य, p 103, 53.
 माडर, p 22, 33.
 माडि, p 386, n.
 माधन, p 137, n.
 माधनक, p 166, 7.
 p 147, 42.
 माधव्य, p 297, 40.
 माधिक्य, p 396, 31.
 माधिवन्ध, p 230, n.
 माधिसंघ, p 230, 42.
 मातङ्ग, p 252, 20.
 p 305, 22.
 मातरपितरौ, p 146, 37.
 मातरिन्धनु, p 12, 57.
 मातलि, p 8, 41.
 मातापितरौ, p 146, 37.
 मातानह, p 145, 33.
 मातल, p 104, 58.
 p 144, 31.
 मातलपुत्रक, p 105, 58.
 मातलानी, p 144, 30.
 मातलाहि, p 57, 6.
 मातली, p 144, 30.
 मातलुक्क, p 105, 59.
 माह, p 6, 31, p 48, 14.
 p 144, n, p 237, 66.

माह—मायि.

माहषसेय, p 143, n.
 माहषस्यी, p 143, n.
 माहषस्यीय, p 143, n.
 माहषस्यीया p 143, n.
 मात्र, p 350, 180.
 मात्रा, p 350, 179.
 p 274, 11.
 माद, p 290, 12.
 माघव, p 3, 13. p29, 16.
 माघवक, p 257, 41.
 माघवी, p 103, 52, n.
 माघवीलता, p 103, 52.
 माध्वक, p 257, n.
 माध्वीक, p 257, 41.
 मान, p 50, 22. p241, 85.
 मानव, p 137, 1.
 मानव्य, p 297, n.
 मानस, p 33, 9.
 मानसोकस्, p 132, 23.
 मानिनी, p 137, n.
 मातृव, p 137, 1.
 मातृवी, p 137, n.
 मातृव्यक, p 297, 42. .
 माया, p 250, 11.
 मायाकार, p 250, 11.
 मायादेवीसुत, p 3, 10.
 मायाविनु, p 250, n.
 मायिनु, p 250, n.

मायु—माला.

मायु, p 153, 13.
 मायूर, p 137, 43.
 मार, p 5, 20.
 मारजित्, p 3, 8.
 मारख, p 219, 83.
 मारिष, p 48, 14.
 मारुत, p 12, 58.
 मार्कव, p 121, 17.
 मार्ग, p 28, 14.
 मार्गव, p 212, 55. p270,
 49. p 294, 30.
 मार्गशीर्ष, p 28, 14.
 मार्गित, p 284, 54.
 मार्ज्जन, p 94, 13.
 मार्ज्जना, p 170, 22.
 मार्ज्जार, p 128, 6.
 मार्ज्जिता, p 231, 44.
 मार्त्तण्ड, p 22, 31.
 मार्त्तण्ड, p 22, n.
 मार्त्तिक, p 251, 13.
 मार्दीक, p 257, n.
 मार्षक, p 48, n.
 माटि, p 170, 22.
 मालक, p 100, 42.
 मालती, p 103, 53.
 माला, p 173, 36.
 मालाकर, p 249, 5.
 मालाहणक, p 125, 32.

मात्रि—मिथ्या.

मात्रिक, p 249, 5.
 मात्रधान, p 57, 6.
 मात्र, p 93, 12.
 मात्र, p 173, 36.
 मात्रवत्, p 84, 3.
 मात्र, p 241, n.
 मात्रपथी, p 119, 4.
 मात्रीय, p 221, n.
 मात्र, p 221, n.
 मात्र, p 27, 12. p241, n.
 मात्र, p 233, 49.
 मात्रिक, p 183, 31.
 मात्र, p 379, 11.
 मात्राकुल, p 175, n.
 मात्रिष, p 248, 3.
 मात्रीवी, p 237, 66.
 मितम्ब, p 270, 48.
 मिन्न, p 193, n. p194, n.
 मित्र, p 194, 12. p193, 9.
 p 22, 31. p348, 169.
 p 194, n.
 मित्रा, p 194, n.
 मिथस्, p 375, 17.
 मिथुन, p 135, 38.
 मिथ्या, p 380, 15.
 मिथ्यावटि, p 34, 13.
 मिथ्याभिधोग, p 41, 11.
 मिथ्याभिधोग, p 41, 11.

मिथ्या—मुक्ता.

- मिथ्यामति, p 34, 13.
 मिथि, p 110, n. p117, n.
 p 122, n.
 मिथी, p 110, 23.
 मिथेया, p 110, 24.
 मिथि, p 117, n. p122, n.
 मिथी, p 117, n.
 मिथि, p 110, n. p 122,
 17.
 मिथी, p 110, n. p 117,
 22.
 मिथिका, p 19, 20.
 मिथिर, p 22, 31.
 मोढ, p 282, 46.
 मोन, p 65, 17.
 मोनकोतन, p 5, 20.
 मुकुट, p 164, n.
 मुकुन्द, p 114, n.
 मुकुन्दक, p 121, n.
 मुकुन्द, p 114, n.
 मुकुन, p 174, 41.
 मुकुल, p 89, 16.
 मुकुटक, p 224, n.
 मुकुलक, p 120, n.
 मुक्त, p 396, n.
 मुक्तकमुक्त, p 57, 6.
 मुक्ता, p 243, 93.
 मुक्तावली, p 165, 6.

मुक्ता—मुरा.

- मुक्तास्फोट, p 67, 23.
 मुक्ति, p 84, 15.
 मुख, p 82, 19. p161, 40.
 p 273, n.
 मुखर, p 267, 36.
 मुखवासन, p 36, 20.
 मुख, p 185, 39.
 मुख, p 270, n.
 मुख, p 149, 48. p398,
 34.
 मुखडा, p 149, n.
 मुखिलत, p 149, 48-
 p 279, 35.
 मुखिन्, p 250, 10.
 मुद्, p 31, n.
 मुदा, p 31, n.
 मुदित, p 31, n.
 मुदिर, p 16, 9.
 मुद्रपर्यी, p 112, 1.
 मुद्रर, p 213, 59.
 मुद्रक, p 224, n.
 मुधा, p 377, 4.
 मुनि, p 186, 41.
 मुनिपुत्र, p 273, n.
 मुनीन्द्र, p 3, 9.
 मुह, p 400, 38.
 मुरज, p 46, 5. n.
 मुरा, p 115, 11.

मुर्वी -- सूवि.

- मुर्वी, p 106, n.
 मुवली, p 129, n. p 4, n.
 मुवल, p 226, n.
 मुवली, p 4, n. p 114, n.
 p 129, n.
 मुवल्य, p 269, n.
 मुवा, p 255, n.
 मुविका, p 255, n.
 मुवित, p 280, 37.
 मुक्ता, p 157, 27.
 मुक्ताक, p 95, 20.
 मुटि, p 160, 37.
 मुटिवन्ध, p 290, 14.
 मुसल, p 226, 25.
 मुसलिन्, p 4, 19.
 मुसली, p114, 7. p129, 12.
 मुसल्य, p 267, 45.
 मुस्तक, p 124, 25.
 मुस्ता, p 124, 25.
 मुस्तभावा, p 42, 16.
 मुस्तस्, p 376, 1.
 मुस्तस, p 27, 11.
 मुक्त, p261, 13. p268, 38.
 मुट, p 270, 48.
 मुत, p 282, 44.
 मुत, p 155, 18,
 मुतलक, p 152, 7.
 मुवित, p 282, 46.

सूखे—सग.

- सूखे, p 270, 48.
 सूखी, p 217, 78.
 सूखील, p 153, 12.
 सूखित, p 153, 12.
 p 324, 85.
 सूय, p 282, n.
 सूय, p153,12-p277,26.
 सूयि, p156,22.p319,69.
 सूयित, p 277, 26.
 सूयन्, p 162, 46.
 सूयानिभिक्त, p 191, 1,
 p 318, 64.
 सूय, p 106, 2.
 सूय, p 88, 12. p 358,
 202.
 सूयक, p 123, 23.
 सूयकान्, p 287, 4.
 सूयधन, p 240, 80.
 सूय, p240,80.p256,39.
 सूय, p 255, 33. p400,
 38.
 सूयिक, p 129, 12.
 सूयिकपर्या, p 107, 6.
 सूयिका, p 255, n.
 सूयित, p 280, 37.
 सूय, p 255, n.
 सूय, p 294, 30. p 128,
 8. p 172, n. p 305,
 21. p 20, n,

सग—सगा.

- सगया, p 294, 30.
 सगदया, p 23, 37.
 सगदयक, p 252, 22.
 सगधूतक, p 128, 5.
 सगनाभि, p 172, 31.
 सगवधाजीव, p 252,21.
 सगवन्धनी, p 253, 27.
 सगमद, p 172, 31.
 सगया, p 253, 24.
 p 294, n.
 सगयु, p 252, 21,
 सगरोमज, p 167, 13.
 सगय्य, p 253, 24.
 सगधिरस्, p 20, 24. n.
 सगधिरा, p 20, n.
 सगधीर्ष, p 20, 24. n.
 सगाङ्ग, p 18, 16.
 सगादन, p 127, 1,
 सगित, p 284, 54.
 सगेन्द्र, p 127, 1.
 सजा, p 170, 22.
 सज, p 6, 26.
 सजानी, p 7, 33.
 सजास, p 72, 42.
 p 125, n.
 सजाखिनी, p 71, n.
 सजाखी, p 72, n.
 p 386, n.

सत—सेष.

- सत, p 218, 86. n.
 सतसात, p 263, 19.
 सता, p 220, 3.
 सतासक, p 117, 19.
 सति, p 218, n.
 सतासक, p 117, n.
 सति, p 73, 4.
 सतिका, p 73, 4.
 सत्य, p 218, 85.
 सत्यञ्जव, p 6, 27.
 सत्या, p 73, 4.
 सत्या, p73, 4.p117,19.
 सद्, p 73, 4.
 सदा, p 73, n.
 सदङ्ग, p 46, 5.
 सद्, p327,97.p278,27.
 सद्त्वत्, p 97, 26.
 सद्दुल, p 278, 27.
 सद्दीका, p 111, 26.
 सध, p 216, 72.
 सधा, p377,n.p380,15.
 सधार्थक, p 43, 21.
 सध, p 273, 5.
 सेकलकन्यका, p 69, 32.
 सेखलकन्यका, p 69, n.
 सेखला, p 213, 58.
 p 166, 10.
 सेष, p 16, 8.

मेघ—मैत्री.

मेघज्योति, p 17, 11.
 मेघनादास्तुतासिन्, p133,
 30.
 मेघनाभन्, p 124, 25.
 मेघनिर्घोष, p 17, 10.
 मेघपुष्प, p 61, 5.
 मेघमाला, p 16, 9.
 मेघवाहन, p 8, 39.
 मेघक, p37,23.p133,31.
 मेढ्र, p 239, 77. p 157,
 27.
 मेद, p 154, 15.
 मेदक, p 257, 42.
 मेदस्, p 154, n.
 मेदिनी, p 73, 3.
 मेदुर, p 265, 30.
 मेधा, p 33, 11.
 मेधि, p 223, 15.
 मेथ, p 273, 5.
 मेरु, p 9, 45.
 मेखक, p 294, 29.
 मेखर, p 108, n.
 मेघ, p 21,29. p 239,77.
 मेघकम्बल, p 246, 107.
 मेह, p 151, 7.
 मेहन, p 157, 27.
 मैत्रावरुणि, p 20, 22.
 मैत्री, p 400, 39.

मैत्र—मिष्ट.

मैत्र, p 400, 39.
 मैत्रुन, p 190, n. p 335,
 124.
 मैरेय, p 257, 42.
 मोक्ष, p 35, 16. p95,20.
 मोष, p 278, 31.
 मोषा, p 99, n.
 मोष, p 396, n.
 मोषक, p 93, 11.
 मोषा, p 97, 27.
 p 112, 1.
 मोदक, p 397, 33.
 मोरट, p 247, 110.
 मोरटा, p 106, 2.
 मोषक, p 253, 25.
 मेह, p 217, 78.
 मोक्षिक, p 243, 93.
 मोक्षीन, p 221, 8.
 मोन, p 184, 35.
 मोरजिक, p 251, 13.
 मोर्वी, p 212, 53.
 मोखि, p 355, 195.
 मोटा, p 385, 5.
 मोट्या, p 385, n.
 मोहस, p 194, 14.
 मोहसिंह, p 194, 14.
 म्हान, p 272, n.
 मिष्ट, p 43, 22.

मेघ—यथा.

मेघ, p 252, 21.
 मेघदेय, p 74, 7.
 मेघसुख, p 244, 98.
 यक्ष, p 155, 17.
 यक्ष, p 2, 6.
 यक्षकर्तृन, p 173, 34.
 यक्षपुष्प, p 171, 29.
 यक्षराज, p 14, 63.
 यक्षन्, p 150, 2.
 यक्षिनी, p 2, n.
 यक्षी, p 2, n.
 यक्षेश्वर, p 14, n.
 यक्षमान, p 176, 7.
 यक्षस्, p 39, 4.
 यक्ष, p 178, 13.
 यक्षयेष, p 182, 28.
 यक्षाङ्ग, p 91, 2.
 यक्षिय, p 182, 27.
 यक्षिया, p 182, n.
 यक्षन्, p 177, 8.
 यत्, p 377, 3. n.
 यत्स्, p 377, 3.
 यति, p 186, 43. n.
 यतिन्, p 186, 43.
 यत्मान, p 216, 71.
 यथा, p 378, 9.
 यथाजात, p 270, 48.

यथा—यथा.

यथातथम्, p 380, 15.
 यथायथम्, p 380, 14.
 यथाथे, p 380, 15.
 यथाह्वयर्थ, p 194, 13.
 यथाशक्ति, p 394, n.
 यथास्वम्, p 380, 14.
 यथेष्टित, p 235, 57.
 यदि, p 379, 12. n.
 यद्वच्छा, p 286, 2.
 यन्तु, p206,27.p317,62.
 यन्त्र, p 394, n.
 यत्, p 11, 54. p291,18.
 यत्निका, p 169, n.
 यत्नराज, p 11, 54.
 यत्नानिका, p 120, n.
 यत्नानी, p 120, n.
 यत्नी, p 69, n.
 यत्नुना, p 69, 32.
 यत्नुनाम्नाह, p 11, 54.
 ययु, p 203, 13.
 यय, p 223, 15.
 ययक्य, p 221, 7.
 ययचार, p 246, 109.
 ययन, p 203, 13.
 ययनिका, p 169, n.
 ययफल, p 124, 26.
 ययस, p 125, 33.
 ययायु, p 233, 50.

यथा—यात.

यथायज, p 246, 109.
 यथानिका, p 120, 10.
 यथानी, p 120, n.
 यथास, p 107, 10.
 यथिष्ठ, p 147, n.
 यथीय, p 147, 43.
 यथीयस्, p 147, n.
 यथ्य, p 221, 7.
 यथःपटह, p 46, 6.
 यथस्, p 41,12.p393,n.
 यथि, p 400, 38.
 यथिष्ठिका, p 111, 28.
 यथी, p 111, n.
 यथु, p 176, n.
 याग, p 178, 13.
 याचक, p 402, n.p270,
 49.
 याचका, p 402, n.
 याचनक, p 270, 49.
 याचना, p 183, 32.
 p 59, n.
 याचित, p 220, 3.
 याचितक, p 221, 4.
 याच्ना, p 183, 32.
 p 287, 6.
 याजक, p 179, 17.
 यातना, p 59, 3.
 यातथाय, p 342, 147.

यातु—युक्त.

यातु; p 12, 56.
 यातुधान, p 12, 56.
 यात, p 144, 30.
 याता, p 214, 63.p350,
 177.
 यादःपत्ति, p 60, 2.
 यादस्, p 66, 20.
 यादसायति, p 12, 56.
 यान, p 195, 18. p 206,
 26.
 यानसुख, p 205, 23.
 याय, p 272, 3.
 याययान, p 204, 21.
 यान, p 25, 6. p291,18.
 यानवती, p 25, n.
 यायाह, p 145, n.
 यायि, p 341, n.
 यायिनी, p 24, 4.
 यायुन, p 244, 101.
 याय्य, p 15, n.
 याययुक्त, p 176, 8.
 याय, p 171, 26.
 यायक, p 224, 18.
 यायत्, p 374, 8.
 यायन, p 171, 30.
 याटीक, p 208, 38.
 यास, p 107, 10.
 युक्त, p 197, 24.

युक्त—यूप.

युक्तरसा, p 113, 5.
 युग, p135,38.p206,25.
 युगकीलक, p 223, 14.
 युगम्बर, p 398, 35.
 p 206, 25.
 युगपत्त्रक, p 91, 3.
 युगपद्, p 382, 22.
 युगपार्श्वक, p 236, n.
 युगपादंग, p 236, 63.
 युगल, p 135, 38.
 युग्म, p 135, 38.
 युग्म, p 206, 26. p236,
 64.
 युष्, p 216, 72.
 युष्, p 216, n.
 युनी, p 139, 3.
 युवति, p 139, 8.
 युवती, p 129, n.
 युवन्, p 147, 42.
 यूति, p 296, n.
 यूथ, p 136, 41.
 यूथनाथ, p 200, 3.
 यूथप, p 200, 3.
 यूथिका, p 103, 52.
 यूप, p 179, n. p391,n.
 p 398, 35.
 यूपक, p 391, 19.
 यूपकटक, p 179, 18.

यूप—रक्त.

यूपाय, p 179, 18.
 यूय, p 398, 35. n.
 यूय, p 398, 35. n.
 येन, p 377, n.
 योक्त, p 223, 13.
 योग, p 305, 23.
 योगेष्ट, p 246, 106.
 योग्य, p 112, 31.
 योजन, p 396, 30.
 योजनपथी, p 107, n.
 योजनवल्ली, p 107, 9.
 योत्र, p 223, 13.
 योष्ट, p 207, n.
 योष, p 207, 29.
 योषसंराय, p 217, 76.
 योनि, p 157, 27.
 योनी, p 157, n.
 योषा, p 137, 2.
 योषित्, p 137, 2.
 योषिता, p 137, n.
 योतय, p 241, 85.
 योतक, p 198, n.
 योवत, p 142, 22.
 योवन, p 146, 40.
 रंष्ट, p 12, 59.
 रक्त, p 37, 24-p154,15.
 p 170, 26. p323,82.

रक्त—रज.

रक्तक, p 103, 53.
 रक्तचन्दन, p 170, n.
 p 247, 111.
 रक्तापा, p 66, 22.
 रक्तफला, p 119, 4.
 रक्तसन्ध्यक, p 70, 36.
 रक्तसरोवर, p 71, 41.
 रक्ताङ्ग, p 120, 12.
 रक्तोत्पल, p 71, 42.
 रजःस्रव, p 394, n.
 p 395, 27.
 रजस्, p 2, 6. p 12, n.
 रजा, p 171, n.
 p 288, n.
 रजित, p 284, 55.
 रजिवर्ग, p 192, 6.
 रज्जु, p 288, 8.
 रङ्ग, p 129, 10.
 रङ्ग, p 246, 106.
 रङ्गाजीव, p 249, 7.
 रङ्ग, p 12, n.
 रचना, p 173, 38.
 रज, p 142, n. p215,n.
 p 32, n. p 367, n.
 p 142, 21.
 रजक, p 250, 10.
 रजकी, p 250, n.

रज—रथ.	रथा—रवि.	रथ—राक्ष.
रजत, p 243, 97.	रथाङ्ग, p 205, 24. p 132, 22.	रथना, p 161, n.
रजनि, p 25, n.	रथाक्षपुष्प, p 93, n.	रथि, p 340, 140.
रजनी, p 25, 4. p 122, 19.	रथिक, p 209, 44.	रथ, p 35, 16. p 35, 18. p 49, 17. p 366, 229. p 244, 100.
रजनीसुख, p 25, 6.	रथिन्, p 209, 44.	रथगन्ध, p 245, 105. n.
रजस्, p 215, 66. p 367, 233. p 32, 7.	रथिन, p 209, n. p 206, 28.	रथगर्भ, p 245, 102.
रजस्रसा, p 141, 20.	रथिर, p 209, 44.	रथघ्ना, p 161, 42.
रज्जु, p 253, 27.	रथ्य, p 203, 14.	रथन, p 161, n.
रज्जनी, p 172, 33.	रथ्या, p 78, 3. p 205, 23.	रथना, p 161, 42. p 166, 10.
रज्जनी, p 108, 13.	रद, p 161, 42.	रथपत्नी, p 227, 27.
रण, p 288, 8. p 216, 73. p 314, 51.	रदन, p 161, 42.	रसा, p 78, 2. p 115, 11. p 106, 3.
रणसङ्कुल, p 216, 75.	रदनच्छद, p 161, 41.	रसाञ्जन, p 245, 102.
रण्डा, p 107, 6.	रन्ध, p 56, 2.	रसातल, p 56, 1.
रत, p 190, 56.	रभस, p 392, 21.	रसाख, p 94, 14. p 125, 29.
रति, p 190, n.	रभठ, p 130, 40.	रसाखा, p 231, 44.
रतिपति, p 5, 21.	रभय, p 190, n.	रसित, p 17, 10.
रत्न, p 243, 94. p 336, 129.	रभया, p 137, n.	रसोनक, p 221, 14.
रत्नसाह, p 9, 45.	रभयी, p 137, 4.	रहस्, p 156, 22.
रत्नाकर, p 60, 2.	रभयीव, p 272, n.	रहस, p 196, 23.
रथ, p 93, 10. p 204, 19.	रभा, p 5, 23.	रहसा, p 196, n.
रथकड्या, p 384, n. p 205, 23.	रभा, p 112, 1.	रा, p 349, n.
रथकार, p 249, 4. p 250, 9.	रथ, p 12, 59.	राका, p 26, 8.
रथगुप्ति, p 206, 25.	रथक, p 169, 18. p 390, 17.	राक्षस, p 11, 55.
रथङ्ग, p 92, 7.	रथ, p 44, 1.	
	रथण, p 267, 38.	
	रवि, p 22, 32.	

राज्ञा—राजि.	राजि—रिक्त.	रिक्त—रज्ञा.
राज्ञा, p 171, 26.	राजिष, p 57, 6.	रिक्त, p 242, 90.
राज्ञव, p 167, 13.	राजी, p 86, n.	रिक्तन, p 54, n.
राज्, p 191, 1.	राजीव, p65,19.p71,41.	रिक्त्य, p 54, 36.
राजक, p 191, 3.	राज्याङ्ग, p 195, 18.	रिपु, p 193, 10.
राजकषेष्ट, p 354, 190.	रात्रि, p 25, 4.	रिष्यकेतु, p 5, n.
राजजलान्, p 150, n.	रात्रिचर, p 12, 55.	रिष्यकेतु, p 5, n.
राजन, p 394, n. p332,	रात्रिचर, p 12, 55.	रिषि, p 186, n.
114. p 191, 1.	रात्रौ, p 25, n.	रिष्ट, p 310, n.
राजन्य, p 191, 1.	राज्ञान्त, p 34, 13.	रिटि, p 213, n.
राजन्यक, p 191, n.	राध, p 29, 16.	री, p 349, n.
राजन्यत्, p 76, 13.	राधा, p 20, 23.	रीञ्या, p 295, n.
राजयच्छान्, p 150, n.	राज, p 4, 18. p129,11.	रीढा, p 51, 23.
राजराज, p 14, 64.	p 341, 143.	रीष, p 281, 42.
राजवर्ष्य, p 175, 2.	राजठ, p 230, 40.	रीति, p244,97.p320,71.
राजवत्, p 76, 13.	राजवीर्यक, p 272, n.	रीतिपुष्प, p 245, 103.
राजवला, p 122, 18.	राजा, p 137, 4.	रीती, p 244, n.
राजवीजिन्, p 175, 2.	राज्य, p 187, 45.	रक्तप्रतिक्रिया, p 150, 1.
राजदण्ड, p 91, 4.	राख, p 171, n.	रक्ता, p 243, 96.
राजसदन, p 80, 10.	राख, p 44, n.	रक्ताकारक, p 249, 8.
राजसभा, p 387, 9.	राखि, p 362, 216.	रक्त, p 365, 227.
राजसूय, p 396, 31.	p 136, 42.	रक्त, p 281, 40.
राजहंस, p 132, 24.	राङ्ग, p 352, 186.	रक्तक, p 105,59. p247,
राजातन, p 94, n.	राङ्गिका, p 108, 12.	110. p 105, 59.
राजादन, p 94, 15.	राङ्गिय, p 48, 14.	रवि, p23,35. p307,30.
राजादनफल, p 97, n.	रासभ, p 239, 78.	रविर, p 272, 1.
राजाहं, p 171, 28.	राज्ञा, p112,2. p119,5.	रह्य, p 272, 2.
राजि, p 86, 4. n.	राहु, p 21, 28.	रह्, p 150,2.n.p23,35.
राजिका, p 225, 19.	रिक्तक, p 276, 6.	रज्ञा, p 150, 2.

रुत—रेप.

रुत, p 44, 4.
 रुदित, p 54, 35.
 रुच, p 281, 40.
 रुद्र, p 2, 5. p 6, 30.
 रुद्राणी, p 7, 32.
 रुधिर, p 154, 15.
 रुह, p 129, 10.
 रुहुक, p 98, n.
 रुपूक, p 98, n.
 रुयती, p 42, n.
 रुय, p 51, 26. n.
 रुहा, p 123, 24.
 रूप, p 55, n. p 35, 16.
 p 256, n.
 रूपालीना, p 141, 19.
 रूप्य, p 243, 97.
 p 346, 162.
 रूप्याय्य, p 192, 7.
 रुहुक, p 98, n.
 रुहित, p 280, 38.
 रेखा, p 86, n.
 रेचनी, p 111, n.
 रेचित, p 204, 16.
 रेणु, p 215, 66.
 रेणुका, p 114, 8.
 रेतस्, p 153, 13.
 रेत्य, p 244, n.
 रेप, p 272, n.

रेप—रोम.

रेपस्, p 272, n.
 रेफ, p 272, 3. p 338, 135.
 रेफस्, p 272, n.
 रेवतीरमण, p 4, 18.
 रेवा, p 69, 32.
 रं, p 347, n. p 242, 91.
 रोक, p 56, 2.
 रोग, p 150, 2.
 रोगहारिन्, p 152, 8.
 रोचन, p 97, 27.
 रोचनी, p 111, 27.
 p 120, 12.
 रोचिष्, p 164, 2.
 रोचिस्, p 23, 36.
 रोद, p 367, n.
 रोदन, p 54, n. p 162, 44.
 रोदनी, p 107, 10.
 रोदस्, p 367, 231.
 रोदसी, p 367, 231.
 रोदस्यौ, p 367, 231.
 रोध, p 61, n.
 रोधस्, p 61, 7. n.
 रोप, p 212, 55.
 रोमन्, p 163, 50.
 रोमन्य, p 391, 19.
 रोमहर्षे, p 54, n.
 रोमहर्षण, p 54, 35.
 रोमपिक्रिया, p 54, n.

रोमा—खख.

रोमास्, p 54, 35.
 रोमोद्गम, p 54, n.
 रोमोज्जेद, p 54, n.
 रोम, p 51, 26.
 रोहिणी, p 37, n. p 237, 67.
 रोहित, p 65, 19. p 17, 12.
 p 37, 24. p 129, 10.
 रोहितक, p 97, 29.
 रोहिता, p 37, n.
 रोहिताय, p 11, 50.
 रोहिन्, p 97, 29.
 रोहीतक, p 67, n.
 रोह, p 50, 20. p 49, 17.
 रोम, p 231, n.
 रोमक, p 231, 42.
 रोमप, p 59, 1.
 रोहिषेय, p 4, 19.
 p 21, 27.
 रोहिष, p 129, 10.
 p 125, 32.
 खं, p 358, n.
 खकुच, p 100, 41.
 खल्लक, p 168, n.
 खख, p 53, n. p 393, n.
 p 212, 54.
 खखण, p 19, 18.
 खखया, p 132, n.

लक्षा - लट्टा.

- लक्षा, p 393, 24.
 लक्ष्मण, p 19, n. p 262,
 14. p 294, n.
 लक्ष्मणा, p 132, 25.
 लक्ष्मणु, p 19, n.
 p 336, 127.
 लक्ष्मी, p 5, 22. p 211,
 50. p 112, 31.
 p 385, n.
 लक्ष्मीवत्, p 262, 14.
 लक्ष्म, p 53, 33. p 212,
 54.
 लघुह, p 391, 18.
 लघ्न, p 21, 29.
 लघ्नक, p 258, 44.
 लघ्निका, p 139, n.
 लघु, p 13, 60. p 117,
 21. p 307, 29.
 लघुलघ, p 125, 30.
 लङ्का, p 386, 7.
 लङ्कापिका, p 117, n.
 लङ्कायिका, p 117, n.
 लङ्कोपिका, p 117, 21.
 लज्जा, p 51, 23.
 लज्जाशील, p 265, 28.
 लज्जा, p 51, n.
 लज्जित, p 281, 41.
 लट्टा, p 387, 10.

लता - लघु.

- लता, p 88, 9. p 88, 11.
 p 99, 36. p 117, 21.
 p 121, 15.
 लताक, p 121, 13.
 लपन, p 161, 40.
 लपित, p 38, 1. p 284, 57.
 लप्य, p 284 54.
 लप्यवर्ण, p 176, 5.
 लप्यादुष, p 177, 10.
 लप्य, p 197, 24.
 लम्बन, p 165, 5.
 लम्बोदर, p 7, 34.
 लय, p 47, 9.
 लयना, p 137, 3.
 लयनिका, p 165, 5.
 ललाट, p 161, 43. p 201, 6.
 ललाटिका, p 165, 4.
 ललाच, p 341, 145.
 ललाचक, p 173, 37.
 ललित, p 53, n.
 लल, p 274, 11. p 293, 24.
 ललङ्क, p 171, 27.
 ललच, p 35, 18. p 230, 41.
 p 393, 23.
 ललचोद, p 60, 2.
 ललन, p 293, 24.
 ललित, p 223, 13.
 ललुन, p 121, 14.

लस - लिङ्ग.

- लसक, p 212, 53.
 ला, p 359, n.
 लाक्षा, p 171, 26. p 387,
 10.
 लाक्षाप्रसादन, p 95, 21.
 लाङ्गल, p 223, 14.
 लाङ्गलदण्ड, p 223, 14.
 लाङ्गलपक्षि, p 223, 14.
 लाङ्गलिकी, p 113, 6.
 लाङ्गलिनु, p 126, n.
 लाङ्गली, p 111, 29.
 p 126, 34.
 लाङ्गल, p 204, n.
 लाङ्गल, p 204, 18.
 लाज, p 232, 47.
 लाञ्छन, p 19, 18.
 लाभ, p 240, 80.
 लाभक, p 125, 30.
 लासवा, p 52, n.
 लाससा, p 52, 28. p 367,
 231.
 लासा, p 155, 18.
 लासाटिक, p 303, 17.
 लास, p 134, 35.
 लासिका, p 47, 8.
 लासोटनी, p 255, n.
 लास, p 47, 10.
 लिङ्गल, p 100, 41.

लिखा—लेख.

लिखा, p 387, 10.
 लिखन, p 195, n.
 लिखित, p 195, 17.
 लिङ्ग, p 306, 26.
 लिङ्गवृत्ति, p 190, 53.
 लिपि, p 195, 16.
 लिपिकर, p 194, n.
 लिपिकार, p 193, 15.
 लिपी, p 194, n.
 लिप्प, p 281, 39. p 285, 60.
 लिप्पक, p 212, 56.
 लिप्पा, p 52, 27.
 लिबि, p 195, 16.
 लिबिङ्कर, p 194, n.
 लिबी, p 195, n.
 ली, p 359, n.
 लीट, p 285, n.
 लीला, p 53, 32. p 357, 201.
 लुठित, p 204, 18.
 लुब्ध, p 263, 22.
 लुब्धक, p 252, 21.
 लुलाप, p 128, 4.
 लुलाय, p 128, n.
 लूता, p 129, 13. p 359, n.
 लून, p 284, 53.
 लूम, p 204, 18.
 लेख, p 2, 3.

लेख—लोख.

लेखक, p 194, 15.
 लेखन, p 195, n.
 लेखपत्र, p 8, 37.
 लेखा, p 86, 4.
 लेप, p 234, 56.
 लेपक, p 249, 6.
 लेय, p 274, 11.
 लेट, p 222, n.
 लेटुन, p 222, n.
 लोक, p 298, 2. p 74, 6.
 लोकजिद्, p 3, 8.
 लोकनाह, p 5, 23.
 लोकायत, p 396, 32.
 लोकालोक, p 84, 2.
 लोकेय, p 3, 11.
 लोचन, p 162, 44.
 लोचनकण्ट, p 111, n.
 लोचनसक, p 111, 30.
 लोत, p 253, n.
 लोन्, p 253, n.
 लोभ, p 94, 13.
 लोपासुत्रा, p 20, 22.
 लोम्प, p 253, 26.
 लोमन्, p 163, 50.
 लोमशा, p 117, 22.
 लोमहर्षण, p 54, 35.
 लोल, p 359, 207.
 p 277, 24.

लोला—वंय.

लोला, p 359, n.
 लोलप, p 263, 22.
 लोलुभ, p 263, 22.
 लोट, p 222, 12.
 लोटन, 222, n.
 लोटभेदन, p 222, 12.
 लोह, p 244, 98. p 171, 28.
 लोहकारक, p 249, 7.
 लोहट्ट, p 130, 16.
 लोहप्रतिमा, p 256, 35.
 लोहल, p 267, 37.
 लोहाभिहार, p 214, n.
 लोहाभिहार, p 214, 62.
 लोहित, p 65, n. p 37, 24.
 p 154, 15.
 लोहितक, p 243, 93.
 लोहितचन्दन, p 170, 26.
 लोहिता, p 37, n.
 लोहिताङ्ग, p 21, 27.
 लोहिनी, p 37, n.
 लोह, p 244, n.
 ल्य, p 390, n.
 ल्य, p 390, 15.
 व, p 378, n.
 वंय, p 175, 1. p 362, 216.
 वंयक, p 171, n.
 वंयरोचना, p 247, 110.

वंश—वसि.

- वंशलोचना, p 247, n.
 वंशिक, p 171, 28. n.
 वंशिक, p 285, 61.
 वक, p 105, 62. p 132, 22.
 वकचूपक, p 171, n.
 वकुल, p 101, 45.
 वक्त, p 267, 35.
 वक्तव्य, p 345, 161.
 वक्त्र, p 161, 40.
 वक्त्र, p 61, 7. p 276, 21.
 वक्षस्, p 158, 29.
 वक्षस्त्रय, p 157, 24.
 वक्त्र, p 246, 106.
 वचन, p 38, 1.
 वचनप्राप्तिन्, p 264, n.
 वचस्, p 38, 1. p 109, 21.
 वचनेस्थित, p 264, 24.
 वज्र, p 9, 42. p 353, 186.
 वज्रद्व, p 110, 24.
 वज्रनिर्वोच, p 17, n.
 वज्रनिष्पेच, p 17, 11.
 वज्रपुष्प, p 104, 56.
 वज्जिन्, p 8, 38.
 वज्जाशनि, p 9, n.
 वज्जक, p 128, 5. p 270, 47.
 वज्जित, p 268, 41.

वज्जु—वत्स.

- वज्जुख, p 92, 7. p 101, 45. p 93, 10.
 वट, p 93, 13.
 वटक, p 390, 17.
 वटाकर, p 253, n.
 वटी, p 253, 27.
 वटभि, p 81, n.
 वटभी, p 81, 15.
 वटवा, p 203, 14.
 वटवानख, p 11, 52.
 वडिथ, p 64, 16.
 वडिथा, p 64, n.
 वडिथी, p 64, n.
 वट्ट, p 274, 10.
 वडिगभाव, p 220, 3.
 वडिज, p 239, 78.
 वडिज, p 239, n.
 वडिज्य, p 220, n. p 240, n.
 वडिज्या, p 220, n. p 240, 80.
 वट्टक, p 242, 90.
 वतंस, p 366, n.
 वत्, p 378, 9.
 वत, p 378, n. p 372, 5.
 वत्स, p 366, 238. p 158, 29. p 236, 62.
 वत्सक, p 102, 47.

वत्स—वन.

- वत्सतर, p 236, 62.
 वत्सनाभ, p 58, 11.
 वत्सर, p 30, 20. p 28, 13.
 वत्सख, p 262, 14.
 वत्सादनी, p 106, 1.
 वद, p 267, 35.
 वदन, p 161, 40.
 वदन्य, p 260, n.
 वदन्या, p 260, n.
 वदर, p 95, 17. p 113, 4. p 94, n.
 वदरा, p 121, 16.
 वदरी, p 95, 17.
 वदान्य, p 260, 6. p 346, 162.
 वदावद, p 267, 35.
 वद्री, p 254, n.
 वधू, p 117, 21. p 137, 2.
 वन, p 60, 3. p 86, 1. p 336, 129.
 वनकापीस, p 113, n.
 वनतिष्ठिका, p 106, 3.
 वनप्रिय, p 131, 19.
 वनसाक्षिक, p 133, 27.
 वनसाक्षिन्, p 4, 16.
 वनसङ्ग, p 224, 17.
 वनशङ्काट, p 109, 17.
 वनसमुद्भू, p 87, 4.

वन—वय.

वनस्पति, p 87, 6.
 वनायुज, p 203, n.
 वनिता, p 137, 2. p 321, 76.
 वनीपक, p 270, n.
 वनीयक, p 270, 49.
 वनोकस्, p 127, 3.
 वन्दका, p 105, n.
 वन्दा, p 105, 62.
 वन्दाका, p 105, n.
 वन्दार, p 265, 28.
 वन्दि, p 219, 87. n.
 वन्दिन्, p 215, 65.
 वन्दो, p 219, n. p 215, n.
 वन्त्रक, p 103, 53.
 वन्त्रकपुष्प, p 96, 24.
 वन्या, p 87, 4.
 वपा, p 56, 2. p 154, 15.
 वपुस्, p 156, 21. p 393, n.
 वप्, p 78, 3. p 222, 11.
 वभ्र, p 274, n.
 वभ्रु, p 349, 172.
 वभ्रु, p 151, 6. p 200, 5.
 वभि, p 151, 6.
 वयःस्या, p 118, n.
 p 100, n.
 वयस्, p 367, 232.
 वयस्थ, p 147, 42.

वय—वरि.

वयस्या, p 99, 38. p 100, 39. p 118, 3.
 वयस्, p 193, 12.
 वयस्या, p 140, 12.
 वर, p 288, 8. p 349, 173. p 170, 25.
 वरट, p 133, n.
 वरटा, p 133, 27. p 132, 25.
 वरटो, p 132, n. p 133, n.
 वरण, p 78, 3. p 91, 5.
 वरण्य, p 391, 18.
 वरत्ना, p 202, 10. p 254, 31.
 वरद, p 260, 7.
 वरवर्णिनी, p 137, 4. p 230, 41.
 वरवाह्नीक, p 170, n.
 वराङ्ग, p 306, 27.
 वराङ्गक, p 118, 22.
 वराट, p 253, n.
 वराटक, p 72, 43. p 253, 27. p 400, 38.
 वरारोहा, p 137, 4.
 वराधि, p 168, 17.
 वरास, p 168, n.
 वराह, p 127, 2.
 वरिवसित, p 284, 51.

वरि—वर्त्त.

वरिवस्या, p 184, 34.
 वरिवसित, p 284, 51.
 वरिह, p 244, 98. p 285, 61.
 वरी, p 109, 19.
 वरीवह्, p 235, n.
 वरीयस्, p 369, 237.
 वरीयसी, p 369, n.
 वरुण, p 12, 56. p 91, 5.
 वरुणात्मजा, p 256, 39.
 वरुह्य, p 206, 25.
 वरुधिनी, p 210, 46.
 वरेण्य, p 273, 7.
 वर्कर, p 253, 23.
 वर्करी, p 253, n.
 वर्ग, p 136, 41.
 वर्जस्, p 367, 233.
 वर्जस्त, p 155, 19.
 वर्ण, p 175, 1. p 314, 50. p 202, 10.
 वर्णक, p 400, 38. p 173, 35.
 वर्णित, p 285, 59.
 वर्णिन्, p 181, 42.
 वर्त्तक, p 134, 35. p 301, 11.
 वर्त्तका, p 134, n.
 वर्त्तन, p 265, 29. p 220, 1.

वर्त्त—वर्ध.

- वर्त्तनि (नी), p 76, n.
 वर्त्ति p 173, 35. n.
 वर्त्तिका, p 134, 35.
 वर्त्तिनी, p 76, 15. n.
 वर्त्तिष्णु, p 265, 29.
 वर्त्ती, p 173, n.
 वर्त्तुल, p 276, 19.
 वर्त्तनु, p 335, 124. p 76,
 15.
 वर्त्तनि, p 76, n.
 वर्त्तनी, p 76, n.
 वर्धक, p 107, 8.
 वर्धकि, p 250, 9.
 वर्धन, p 265, 28.
 वर्धमान, p 98, 32.
 वर्धमानक, p 228, 32.
 वर्धिष्णु, p 265, 28.
 वर्धी, p 254, 31.
 वर्ध्या, p 133, 29.
 वर्ध्मनु, p 207, 32.
 वर्ध्मन्त, p 207, 33.
 वर्ध्, p 273, 7.
 वर्धा, p 138, 7.
 वर्धर, p 107, 8.
 वर्धरा, p 119, 5.
 वर्ध, p 17, 12. p 365,
 226.
 वर्धवर, p 193, 9.

वर्ध—वर्द्धि.

- वर्धण, p 17, n.
 वर्धा, p 30, 19. p 365, n.
 वर्धानु, p 67, 24.
 वर्धाब्धी, p 67, 24.
 वर्धाराध, p 388, n.
 वर्धासङ्गायिका, p 117, n.
 वर्धीयस्, p 147, 43.
 वर्धीयल, p 18, 13.
 वर्धनु, p 156, 21.
 p 336, 126.
 वर्ध, p 117, n. p 134,
 31. n.
 वर्धिःपुष्प, p 117, n.
 वर्धिःठ, p 114, n.
 वर्धिःथ, 133, 30.
 वर्धिःनु, p 117, n. p 133,
 30.
 वर्धिपुष्प, p 117, 20.
 वर्धिठ, p 114, 10.
 वर्धल, p 37, 22.
 वर्धदेव, p 4, 18.
 वर्धधी, p 81, 15.
 वर्धय, p 166, 8.
 वर्धाका, p 132, 25.
 वर्धाङ्क, p 16, 8.
 वर्धि, p 197, 27. p 356, n.
 वर्धिज्ज'सी, p 5, n.
 वर्द्धिक, p 76, n.

वलि—वल्लु.

- वलिन, p 148, 45.
 वलिपुट, p 131, 20.
 वलिभ, p 148, 45.
 वलिभुज, p 131, 20.
 वलिसत्, p 148, n.
 वलिसुख, p 127, n.
 वलिर, p 149, 49.
 वलिस, p 64, n.
 वलिसी, p 64, n.
 वलीक, p 81, 14.
 वलीसुख, p 127, 3. n.
 वलीवर्ह, p 235 n.
 वल्ल, p 88, 12.
 वल्लल, p 88, 12.
 वल्लित, p 204, 16.
 वल्लौक, p 76, 14.
 वल्लकी, p 45, 3.
 वल्लभ, p 340, 140.
 p 272, 3.
 वल्लरि, p 89, 13.
 वल्लरी, p 89, n.
 वल्लव, p 227, 27. p 235,
 57.
 वल्लि, p 88, n.
 वल्ली, p 88, 9.
 वल्लूर, p 154, 14.
 वल्लूरा, p 154, n.
 वल्लज, p 124, 28.

व्यव—वसु.	वसु—वसु.	वसु—वाज.
व्यवहरण, p 40, n.	वसुपती, p 73, 3.	वसुसूता, p 109, 19.
वय, p 288, 8. p 175, 1. p 124, 26.	वसुव, p 105, n.	वसुसूति, p 238, 71.
वयक्रिया, p 287, 4.	वसुवनी, p 238, n.	वसु, p 10, 48. p 105, 60.
वया, p 273, 69. p 362, 219. p 200, 4.	वसु, p 239, 76.	वसुविषय, p 246, 107.
वसिक, p 273, 6.	वसि, p 168, 15. p 157, 24.	वा, p 380, 15. p 378, 9.
वसिर, p 230, n. p 108, 16.	वसी, p 157, n.	वाङ्मयी, p 108, 14.
वस, p 264, 25.	वसु, p 389, 13.	वाक्पति, p 267, 35.
वसट्, p 378, 8.	वस, p 168, 17.	वाक्य, p 39, 3.
वसट्कृत, p 181, 26.	वसुवोनि, p 167, 12.	वाक्सी (वसु), p 267, 35. n.
वसुवणी, p 238, 71.	वसुवेदनु, p 169, 21.	वागीय, p 267, 35.
वसुविनी, p 238, n.	वस, p 240, 80.	वायुजी, p 108, n.
वसति, p 319, 69.	वसुसा, p 155, 17.	वायुरा, p 253, 27.
वसती, p 319, 69.	वस, p 236, 63.	वायुरिक, p 251, 14.
वसन, p 168, 17.	वसिहार, p 82, 16.	वाग्निनु, p 267, 35.
वसन्त, p 29, 18.	वसिस्, p 381, 17.	वाङ्मय, p 40, 9.
वसा, p 154, 15.	वसु, p 274, 12.	वायु, p 38, 1.
वसिर, p 108, n. p 230, 41. n.	वसुपाद्, p 93, 13.	वाच्यय, p 186, 41.
वसु, p 2, 5. p 366, 230. p 242, 90. p 105, 62.	वसुप्रद, p 260, 6.	वाचक, p 38, 2.
वसुक, p 105, 61. p 231, 42.	वसुसूय, p 167, 14.	वाचसति, p 21, 26.
वसुदेव, p 4, 17.	वसुव्य, p 171, 29.	वाचा, p 38, n.
वसुधा, p 73, 3.	वसुल, p 274, 12. p 357, 201.	वाचाट, p 267, 36.
वसुधरा, p 73, 3.	वसुला, p 357, n. p 115, 13.	वाचाल, p 267, 36.
	वसुवीजत, p 226, 23.	वाचिक, p 42, 18.
	वसुवारक, p 94, 15.	वाचोयुक्ति, p 267, n.
	वसुनिध, p 282, 43.	वाचोयुक्तिपटु, p 267, 35.
		वाज, p 212, 55.
		वाजपेय, p 396, 31.

वाजि—वात.

वाजि, p 134, 33.p202,
12.
वाजिदन्तक, p 110, 22.
वाजिन्, p134,33.p202,
12. p 331, 110.
वाजिघाता, p 79, 6.
वाज्झा, p 52, 27.
वाडो, p 401, 42.
वाद्यासक, p 110, 25.
वाडव, p 11, 52. p203,
14. p 175, 3.
वाडव्य, p 297, 41.
वाढ, p 13,62.p313,47.
वाथ, p 212, 54.
वाथप्रस्थ, p 175, 3.
वाथवार, p 207, n.
वाथि, p 254,29. p38,n.
वाथिक, p 239, 78.
वाथिलिक, p 239, n.
वाथिल्ल, p220,2.p240,
80.
वाथिनी, p 333, n.
वाथी, p 38, 1.
वात, p 12, 58.
वातक, p 121, 15.
वातकिन्, p 153, 10.
वातकुम्भ, p 201, n.
वातपोष, p 93, 10.

वात—वाम.

वातप्रची, p 128, 7.
वातचूग, p 128, 7.
वातरोगिन्, p 153, 10.
वातावन, p 80, 9.
वातावु, p 128, 8.
वाति, p 12, n.
वातक, p 356, n.
वातक, p 356, 198.
वातक, p 235, 60.
वादर, p 167, 12.
वादिल, p 46, 5.
वाद्य, p 46, 5.
वान, p 89, 15.
वानप्रस्थ, p 92, 8.
वानर, p 127, 3.
वानस्यत्त्व, p 87, 6.
वानावुज, p 213, 13.
वानीर, p 93, 10.
वानेव, p 117, 19.
वापदवुल्ल, p 254, n.
वापि, p 68, n.
वापी, p 68, 28.
वाथ, p 115, 14.
वाम, p 279, 34. p342,
146.
वाथदेव, p 6, 21.
वामन, p 16, 5. p 276,
19. p 148, 46.

वाम—वारि.

वाचनी, p 148, n.
वाचलूर, p 76, 14.
वामलोचना, p 137, 3.
वासा, p 137, 2.
वासी, p 203, 14.
वावदण्ड, p 254, 28.
वावस, p 131, 20.
वावसारान्ति, p 130, 15.
वायसी, p 121, 17.
वायसोली, p 120, 9.
वावु, p 12, 57.
वावुसुखि, p 11, 55.
वारिधर, p 16, n.
वार, p 60, 3.
वार, p 346, 163. n.
p 135, 39.
वारथ, p 200, 2.
वारथवुवा, p 112, n.
वारथवुसा, p 112, 1.
वारवुवा, p 112, n.
वारसुत्ता, p 141, 19.
वारवाथ, p 207, 31.
वारसी, p 141, 19.
वाराही, p 121, 16.
वारि, p 60, 3.
वारिद, p 16, 8.
वारिपणी, p 70, 38.
वारिपणी, p 70, n.

वारि—वाल्क.

वारिप्रवाह, p 85, 5.
 वारिवाह, p 16, 8.
 वारी, p 287, n. p 202,
 11.
 वारणी, p315, 54. p20, n.
 वार्त्त, p 322, 78. p152, 8.
 वार्त्ता, p 220, 1. p40, 8.
 p 112, n. p 152, n.
 p 322, 78.
 वार्त्ताकी, p 112, 2.
 वार्त्ताकु, p 112, n.
 वार्त्तावह, p 251, 15.
 वार्त्तक, p 147, 40.
 वार्त्तक्य, p 147, n.
 वार्त्तुपि, p 221, 5.
 वार्त्तुपिक, p 221, 5.
 वार्त्ती, p 254, n.
 वार्त्तय, p 297, n.
 वार्त्तय, p 297, n.
 वार्त्तिक, p 121, 16.
 वार्त्तित, p 90, 19.
 वार्त्तय, p 125, 33.
 वार्त्तयार्त्ता, p 165, 4.
 वार्त्तयुपिका, p 129, 12.
 वार्त्तय, p 363, 220.
 p 270, 48.
 वार्त्तक, p 114, 9.
 वार्त्तक, p 167, 12.

वाल्की—वाल्.

वाल्की, p 167, n.
 वावदूक, p 267, 35.
 वावर, p 24, n.
 वाया, p 110, n.
 वायिका, p 110, n.
 वायित, p 44, 4.
 वायिता, p 322, 78. n.
 वाय, p 137, 331.
 वायिका, p 230, 40.
 वायिका, p 230, n.
 वास, p 79, 6. p 168,
 17. n.
 वासक, p 110, 22.
 वासक, p 80, 8.
 वासन्ती, p 103, 52.
 वासयोग, p 173, 35.
 वासर, p 24, 2.
 वासव, p 8, 38.
 वासस्, p 168, 17.
 वासिका, p 110, 21.
 वासित, p 44, n. p 173,
 35.
 वासिता, p 200, n.
 p 322, 78.
 वासु, p 4, n.
 वासुकि, p 57, 4. n.
 वासुदेव, p 4, 15.
 वासु, p 48, 14.

वासु—वाङ्कि.

वासु, p 83, 19.
 वासुक, p 123, n.
 वासुक, p 123, 23.
 वासोप्यति, p 8, 38. n.
 वासु, p 205, 22. n.
 वाह, p 57, 5. p 202,
 12. p158, n. p 242,
 89.
 वाहद्विभत्, p 128, 4.
 वाहन, p 206, 26.
 वाहना, p 210, n.
 वाहा, p 158, n.
 वाहित, p 201, 7.
 वाहिनी, p 333, 114.
 p 210, 46.
 वाहिनीपति, p 207, 30.
 वाह, p 158, 31.
 वाहल, p 191, 1.
 वाहदा, p 69, 33.
 वाहयुव, p 158, 30.
 वाहयुव, p 216, 75.
 वाहल, p 29, 18.
 वाहलेय, p 7, 35. n.
 वाहक, p 396, 32.
 वाहव, p 396, n.
 वाङ्कि, p 170, n.
 p 203, n.
 वाङ्कि, p 203, 13.

वाङ्मयी—विक्र.

वाङ्मयीक, p 203, n. p170,
 25. p 230, 40.
 विद्यति, p 241, 84.
 विद्यती, p 241, n.
 वि, p 134, n.
 विकङ्कत, p 95, 18.
 विकच, p 87, 7.
 विकर्त्तन, p 22, 31.
 विकलाङ्ग, p 148, 46.
 विकल्प, p 30, n. p33, n.
 विकल्पर, p 265, n.
 विकषा, p 107, n.
 विकल्पर, p 265, n.
 विकषा, p 107, 9.
 विकसित, p 33, n. p87, 8.
 विकल्पर, p 265, 30.
 विकार, p 291, 15.
 विकार, p 362, n.
 विकारिण, p 265, n.
 विकारिण, p 265, n.
 विकारिण, p 265, 30.
 विकिर, p 134, 33.
 विकीरण, p 105, 61.
 विकृष्णाय, p 260, 7.
 विकृत, p 152, 9.
 विकृति, p 291, 15.
 विक्रम, p 341, 143.
 p 216, 71.

विक्र—विच्छा.

विक्रय, p 241, 83.
 विक्रयिक, p 340, 79.
 विक्रान्त, p 210, 45.
 विक्रिया, p 291, 15.
 विक्रोद, p 240, 79.
 विक्रोय, p 240, 82.
 विकृत, p 269, 44.
 विद्याव, p 296, 37.
 विगत, p 283, 49.
 विगतासंवा, p 242, 21.
 विद्य, p 148, 46.
 विद्यह, p 156, 21. p195,
 18. p 292, 22.
 विद्यस, p 182, 28.
 विद्योक, p 53, n.
 विज्ञ, p 262, 16.
 विज्ञराज, p 7, 33.
 विद्यक्षय, p 176, 5.
 विद्ययन, p 294, 30.
 विद्यर्षिका, p 150, 4.
 विचारणा, p 33, 11.
 विचार, p 33, n.
 विचारित, p 283, 49.
 विधि, p 61, n.
 विधिक्रिया, p 33, 12.
 विच्छन्दक, p 80, 11.
 विच्छन्दक, p 80, n.
 विच्छाय, p 394, 26.

विज—वित.

विजन, p 196, 22.
 विजय, p 217, 78.
 विजयिन, p 232, n.
 विजिन, p 232, n.
 विजिस, p 232, 46.
 विज्जन, p 232, n.
 विज, p 259, 4.
 विज्ञात, p 261, 9.
 विज्ञान, p 259, 4.
 विज्ञानिक, p 259, n.
 विट, p 390, 17.
 विटङ्क, p 81, 15.
 विटप, p 89, 14. p 338,
 133.
 विटपिण, p 87, 5.
 विटखदिर, p 98, 30.
 विट्चर, p 253, 23.
 विड, p 231, 42.
 विडङ्क, p 110, 25.
 विडार, p 128, 6.
 विडोल्स, p 7, 36.
 विडोला, p 7, n.
 वितंस, p 253, n.
 वितण्डा, p 386, 9.
 विद्यास, p 50, n.
 वितथ, p 43, 22.
 वितरण, p 182, 29.
 वितर्हि, p 81, 16.

वित—विदु.

वितर्दी, p 81, n.
 वितर्हि, p 159, 35.
 वितान, p 333, 116.
 ' p 169, 21.
 वित्त, p 121, 14.
 वित्तक, p 115, 14. p 244,
 101. p 229, 37.
 वित्त, p 261, 9. p 283,
 49. p 242, 90.
 विदर, p 287, 5.
 विदल, p 396, 32.
 विदारक, p 62, 10.
 विदारो, p 111, 28.
 p 113, n.
 विदारोगन्ध, p 113, 3.
 विदित, p 285, 57.
 विदिष, p 16, 7.
 विदु, p 201, 5.
 विदुर, p 265, 30.
 विदुल, p 93, 10. p 93, 11.
 विदू, p 201, n.
 विष, p 283, 49.
 विषकर्षी, p 106, 3.
 विद्याधर, p 2, 6.
 विद्युत्, p 17, 11.
 विद्वत्, p 217, 79,
 विद्वत्, p 283, 49.
 विद्वधि, p 151, 7.

विदु—विना.

विद्वत्, p 243, 93.
 विद्वत्सता, p 116, 17.
 विद्वत्, p 176, 4. p 269,
 236.
 विद्वेष, p 51, 25.
 विष, p 329, n.
 विषवा, p 139, 11.
 विषल, p 182, n.
 विषा, p 329, 104. p 256,
 38. p 289, n.
 विषाह, p 3, 12.
 विधि, p 3, 12. p 32, 6.
 p 185, 39. p 329,
 102.
 विधिदधिन्, p 178,
 15. n.
 विधु, p 4, 17. p 18, 15.
 p 328, 102.
 विधुत्, p 284, 56.
 विधुनन, p 287, n.
 विधुन्द, p 21, 28.
 विधुर, p 292, 20.
 विधुवन, p 287, 4.
 विधुवन, p 287, 4.
 विधेय, p 264, 24.
 विनयप्याहिन्, p 264, 24.
 विना, p 376, 3.
 विनाह, p 68, n.

विना—विपु.

विनाहक, p 3, 9. p 7, 33.
 विनाय, p 292, 22.
 विनायोक्तुत्, p 281, 41.
 विनिचल, p 240, n.
 विनीत, p 202, 12. p 264,
 25.
 विन्द, p 61, 6. p 265, 30.
 विन्दुलाहक, p 201, 7.
 विन्ध्य, p 84, 3.
 विन्न, p 233, 49. p 284, 54.
 विपक्ष, p 193, 11.
 विपक्षी, p 45, 3.
 विपक्ष, p 241, 83.
 विपक्षि, p 78, 2. p 315,
 54.
 विपक्षी, p 78, n.
 विपक्षि, p 211, 50. n.
 विपक्ष, p 76, 16.
 विपद्, p 211, 50.
 विपदा, p 211, n.
 विपर्यय, p 295, 33.
 विपर्यास, p 295, 33.
 विपश्चित्, p 176, 4.
 विपादिका, p 150, 3.
 विपाह, p 69, 33.
 विपाहा, p 69, 33.
 विपिन, p 86, 1.
 विपुल, p 274, 10.

विप्र—विभू.

- विप्र, p 175, 4.
 विप्रकार, p 290, 15.
 विप्रकृत, p 268, 41.
 विप्रकृत, p 275, n.
 विप्रकृतक, p 275, 18.
 विप्रतीसार, p 51, 25.
 विप्रयोग, p 294, 28.
 विप्रसम्ब, p 268, 41.
 विप्रसम्ब, p 54, 36-p294, 28.
 विप्रहाय, p42, 17-p54, n.
 विप्रश्रिका, p 141, 20.
 विप्रुष, p 61, n.
 विप्रुष, p 290, 14.
 विप्रुष, p 61, 6. p 185, 38.
 विप्रुष, p 151, 6.
 विप्रुषिका, p 251, n.
 विप्रुष, p 1, 2.
 विप्रुष, p 242, 91.
 विभाकर, p 22, 30.
 विभावरौ, p 25, 4.
 विभावरु, p 11, 51-p22, 32. p 366, 228.
 विभीतक, p 99, n.
 विभीतकी, p 99, n.
 विभूति, p 7, 31. n.
 विभूषण, p 164, 3.

विश्व—विर.

- विश्वज, p 53, 31.
 विश्वज, p 164, 2.
 विश्वनरु, p 260, 8.
 विश्वना, p 260, 8.
 विश्वय, p 240, n.
 विश्वंन, p 290, 13.
 विश्व, p 273, 5.
 विश्वता, p 120, 9.
 विश्वतात्मक, p 273, 5.
 विश्वारज, p 143, 25.
 विश्वान, p 9, 43.
 विश्वानना, p 51; n.
 विश्व, p 18, 17.
 विश्वी, p 18, n.
 विश्विका, p 119, 4.
 विश्वरु, p 15, 2.
 विश्वरुक्ता, p 9, 44.
 विश्वर, p 291, 18.
 विश्वार, p 264, 25.
 विश्वार, p 291, 18.
 विश्वरुक्तामरु, p 187, 44.
 विश्वरति, p 296, 37.
 विश्वरु, p 275, 15.
 विश्वरज, p 291, 1.
 विश्वरु, p 128, n.
 विश्वार, p 44, 2.
 विश्वरु, p 3, n.
 विश्वरुज, p 3, n.

विर—वि.

- विरुद्धि, p 3, n.
 विरुद्धि, p 3, n.
 विरुद्धि, p 3, 11.
 विरुपाक्ष, p 6, 28.
 विरोक, p 56, n.
 विरोचन, p 22, 31-p332, 111.
 विरोध, p51, 25-p290, n.
 विरोचन, p 292, 21.
 विरोधी, p 42, 17.
 विरु, p 56, 1.
 विरुक्ष, p 264, 26.
 विरुक्षण, p 286, 2.
 विरुक्ष, p 158, n.
 विरुक्षित, p 47, 9.
 विरुक्ष, p 294, 28.
 विरुक्षय, p 58, n.
 विरुष, p 42, 16.
 विरुष, p 128, n.
 विरुष, p 53, n.
 विरुषी, p 283, 49.
 विरुषेण, p 173, 35.
 p 294, 27.
 विरुषी, p 233, 50.
 विरुषय, p 58, 8.
 विरुष, p 93, 12.
 विरुष, p 328, 99.
 विरुष, p 56, 1.

विव—विश्या.

विवर्ण, p 251, 16.
 विवर्ण, p 269, 44.
 विवस्वत्, p 22, 30.
 विवाद, p 4, 9.
 विवाह, p 190, 55.
 विविक्त, p 196, 22.
 p 325, 85.
 विविक्ता, p 196, n.
 विविध, p 182, 43. p 328,
 99.
 विवेक, p 184, 37.
 विव्थोक, p 53, 31.
 विष्, p 361, 216.
 p 220, 1.
 विष्, p 72, n.
 विष्कट, p 274, 10.
 विष्कटा, p 274, n.
 विष्कटो, p 274, n.
 विष्मत्पूज, p 71, n.
 विषद, p 36, 22.
 विषर, p 218, 84.
 विषल्या, p 118, 2. p 344,
 157. p 106, 1.
 विषसन, p 218, 83.
 विषाख, p 7, 35. p 212, n.
 विषाखा, p 20, 23.
 विषाय, p 295, 32.
 विषारण, p 218, n.

विश्या—विश्व.

विषारद, p 327, 98.
 विषाख, p 274, 10.
 विषाखता, p 168, 16.
 विषाखत्वद्, p 91, 3.
 विषाखा, p 123, 22.
 विषिख, p 212, 54.
 विषिखा, p 78, 3.
 विषेक, p 170, 24.
 विन्, p 36, n.
 विन्मन्, p 196, 23.
 विन्मन्, p 182, 29.
 विन्मा, p 294, 28.
 विन्मन्, p 261, 9.
 विन्, p 230, 38. p 275,
 14. p 2, 5.
 विन्मन्, p 252, 23.
 विन्मन्मन्, p 332, 111.
 विन्मन्, p 5, 22.
 विन्मन्, p 4, n.
 विन्मन्, p 379, n.
 विन्मन्, p 2, n.
 विन्मन्, p 266, n.
 विन्मन्, p 230, 38.
 विन्मन्, p 4, 17.
 विन्मन्, p 73, 2.
 विन्मन्, p 3, 12.
 विन्मन्, p 139, 11.
 विन्मन्, p 139, n.

विश्या—विष्ट.

विश्या, p 109, 18. p 230, n.
 विश्या, p 196, 23.
 विश्, p 155, n.
 विश्, p 58, 9. p 72, n.
 p 155, 19. p 365,
 225.
 विश्, p 36, n.
 विश्, p 57, 7.
 विश्मन्, p 71, n.
 विश्मन्, p 91, 3.
 विश्, p 85, 16. p 75,
 8. p 289, 11. p 343,
 154.
 विश्मन्, p 35, 17.
 विश्मन्, p 58, 11.
 विश्, p 155, n. p 109,
 18.
 विश्, p 316, 58.
 विश्, p 114, 7.
 विश्, p 28, n.
 विश्, p 28, n.
 विश्, p 28, 14.
 विश्, p 28, 14.
 विश्, p 28, n.
 विश्, p 134, 33.
 विश्, p 82, 17.
 विश्, p 74, 6.
 विश्, p 294, n.

विष्ट—विसा.

विष्टर, p 348, 171.
 विष्टरन्नवस्, p 3, 13.
 विष्टि, p 59, 3.
 विष्ठा, p 155, 19.
 विष्णु, p 3, 13.
 विष्णुकान्ता, p 110, 22.
 विष्णुपद, p 15, 2.
 विष्णुपदी, p 69, 31.
 विष्णुरथ, p 5, 25.
 विष्कार, p 217, n.
 विष्य, p 269, 13.
 विष्वक्, p 379, 13.
 विष्वक्केन, p 3, 14.
 विष्वक्केनप्रिया, p 121, 16.
 विष्वक्केना, p 99, 36.
 विष्वच्, p 379, 23.
 विष्वद्गोची, p 266, n.
 विष्वद्ग्राक्, p 266, n.
 विष्वद्ग्राच्, p 266, 34.
 विस, p 72, 42.
 विसकण्डिका, p 132, 25.
 विसमसूत्र, p 72, 42.
 विसम्बाद, p 54, 36.
 विसर, p 135, 39.
 विसर्ज्जन, p 182, 28.
 विसर्पन्, p 292, 23.
 विसार, p 65, 17.
 विसारिन्, p 266, 31.

विसा—विह.

विसारी, p 65, n.
 विसिनी, p 71, 39.
 विस्तृत, p 280, 35.
 विस्तृतर, p 266, 31.
 विस्तृमर, p 266, 31.
 विस्त, p 241, 87.
 विस्तार, p 292, 22. n.
 विस्तार, p 88, 14. p 292, 22.
 विस्तृत, p 280, 35.
 विस्तृता, p 147, 41.
 विस्तृतर, p 217, 76.
 विस्तृजन्, p 17, n.
 विस्तृजन्, p 17, n.
 विस्तृष्ट, p 151, 4.
 विस्तय, p 50, 19.
 विस्तयान्वित, p 264, 26.
 विस्तृत, p 280, 35.
 विस्त, p 36, 21.
 विस्तम्भ, p 339, 138.
 p 196, n.
 विस्तृता, p 147, 41.
 विस्तृग, p 134, 32.
 विस्तृक्, p 134, 32.
 विस्तृक्क, p 134, 32.
 विस्तृक्का, p 254, n.
 विस्तृक्का, p 254, 30.
 विस्तृसित, p 54, 35.

विह—वीध.

विहस्त, p 269, 43.
 विहायित, p 182, 28.
 विहाय, p 15, n.
 विहायया, p 15, n.
 विहायस्, p 15, 2. n.
 p 134, 32.
 विहाया, p 15, n.
 विहार, p 291, 16.
 विह्वल, p 269, 44.
 वी, p 134, n.
 वीकाय, p 362, 217.
 वीची, p 61, 5. n.
 वीज, p 32, 6. p 153, 13.
 वीजचोय, p 72, 43.
 वीजपूर, p 105, 59.
 वीजाकत, p 221, 1.
 वीज्य, p 175, 2.
 वीषा, p 45, 3.
 वीषादय, p 46, 7.
 वीषावाद, p 251, 13.
 वीतंस, p 253, 26.
 वीत, p 202, 11.
 वीति, p 202, n.
 वीतिज्ञान, p 10, 48.
 वीधि, p 86, n.
 वीधी, p 86, 4. p 325.
 90.
 वीध, p 273, 5.

बीजा—बुन्.

- बीजाह, p 68, 27.
 बीभत्स, p 50, 10. p 49,
 17.
 बीभत्सा, p 369, n.
 बीर, p 210, 45. p 49,
 17.
 बीरण, p 125, 29.
 बीरतर, p 125, 29.
 बीरतक, p 96, 25.
 बीरपत्नी, p 141, 16.
 बीरपाय, p 216, 71.
 बीरपान, p 216, n.
 बीरभाखा, p 141, 16.
 बीरभाह, p 141, 16.
 बीरहस, p 96, 23.
 बीराशंसक, p 215, 68.
 बीरस, p 141, 16.
 बीरहनु, p 189, 52.
 बीरध, p 88, 9.
 बीर्य, p 52, 29. p 153,
 13. p 344, 156.
 बीरघ, p 328, 99.
 बु, p 384, n.
 बुक, p 105, n.
 बुज, p 384, n.
 बुध, p 384, n.
 बुधित, p 245, 57.
 बुनु, p 384, 4.

बुध—वृत्ति.

- बुध, p 225, n.
 बुधा, p 212, n.
 बुध, p 225, 22. p 394, n.
 बुधित, p 217, 76.
 बुक, p 122, 7.
 बुकधूप, p 171, 29. p 172,
 30.
 बुक, p 154, n.
 बुकनु, p 154, n.
 बुका, p 154, n.
 बुक, p 284, 53.
 बुध, p 87, 5.
 बुधभेदिनु, p 255, 34.
 बुधरुहा, p 105, 62.
 बुधवाटिका, p 86, 2.
 बुधादन, p 255, 34.
 बुधादनी, p 105, 62.
 बुधाह, p 229, 35.
 बुधिन, p 31, 1. p 332,
 111. p 276, 20.
 बुत, p 231, 41.
 बुति, p 288, 8.
 बुत, p 276, 19. p 322,
 81. p 281, 41.
 बुताधवनधि, p 184, 38.
 बुतान्न, p 40, 8. p 318, 66.
 बुत्ति, p 220, 1. p 220,
 2. p 288, n.

वृत्त—वृष.

- वृत्तहनु, p 8, 38.
 वृत्ता, p 347, 166.
 वृषा, p 373, 9. p 377, 4.
 वृष, p 115, 10. p 147, 42.
 वृषत्व, p 147, 42.
 वृषदारक, p 118, 2.
 वृषधनस, p 8, 37.
 वृषरुह, p 147, 40.
 वृषा, p 140, 12.
 वृषि, p 112, 31. p 126,
 19.
 वृषिजीव, p 221, 4.
 वृषिजीविका, p 821, 4.
 वृषोच, p 236, 61.
 वृषाजीव, p 221, 5.
 वृत्त, p 89, 15.
 वृन्द, p 135, 40.
 वृन्दभेद, p 136, 41.
 वृन्दारक, p 2, 4.
 वृष, p 110, n.
 वृषिक, p 130, 14
 p 299, 7.
 वृष, p 21, 29. p 236,
 61. p 113, 4. p 364,
 222.
 वृषध, p 157, 27.
 वृषदंशक, p 128, 6.
 वृषध्वज, p 6, 29.

वृष—वेत.

वृषज, p 8, 38.
 वृषज, p113,4.p235,59.
 वृषज, p 228, 1.
 वृषजन्तो, p 139, 9.
 वृषा, p 107, 6.
 वृषाक्षपायो, p 345, 158.
 वृषाक्षपि, p 337, 132.
 वृषी, p 187, 45.
 वृषि, p 17, 12.
 वृषि, p 239, 77.
 वृषिभू, p 67, n.
 वृषि, p 274, 10.
 वृषिका, p 169, 19.
 वृषी, p 108, 12.p321,
 77. p 180, n.
 वृषज्जि, p 148, 44.
 वृषज्जाह, p 10, 50.
 वृषज्जति, p 20, 25.
 वृषित, p 217, 76.
 वेन, p 305, 21.
 वेनिज, p 209, 41.
 वेसि, p 163,49.p254,n.
 वेसो, p 102,49.p163,n.
 वेसु, p 124, 26.
 वेसक, p 201, n.
 वेसुध, p 251, 13.
 वेसन, p 256, 38.
 वेसस, p 93, 10.

वेत—वेष्टा.

वेतससु, p 75, 9.
 वेतास, p 392, 21.
 वेतवती, p 69, 34.
 वेद, p 39, 3.
 वेदना, p 287, 6.
 वेदि, p 179, 17. p81,n.
 वेदिका, p 81, 16.
 वेदी, p 81, n. p 179, n.
 वेच, p 288, 8.
 वेचनिका, p 255, 34.
 वेचसुखक, p 118, 23.
 वेचसु, p 367,230.p3,12.
 वेधित, p 285, 57.
 p 283, 49.
 वेपुष, p 55, 38.
 वेन, p 254, n.
 वेचज, p 254, 28,
 वेसा, p 357, 200.
 वेस, p 110, 24.
 वेसज, p 229, 35.
 वेसित, p 276, 21.
 p 280, 36.
 वेस, p 78, 2. p 164, 1.
 वेसन्त, p 68, 38.
 वेसवार, p 229, n.
 वेसजन, p 78, 4.
 वेसधू, p 83, 19.
 वेस्या, p 141, 19.

वेष्टा—वैदे.

वेष्टाजनसनामच, p78,2.
 वेन, p 164, n.
 वेनवार, p 229, n.
 वेदित, p 281, 40.
 वेसवार, p 229, 35.
 वेसु, p 237, 70.
 वै, p 377, 5.
 वैकसक, p 173, 37.
 वैकसुत, p 95, n.
 वैकुल, p 3, 13.
 वैसत, p 50, n.
 वैसनन, p 146, 39.
 वैसयन्त, p 8, 41.
 वैसयनिक, p 208, 39.
 वैसयनिका, p 101, 46.
 वैसयन्ती, p 215, 67.
 वैसानिक, p 259, 4.
 वैसन, p 90, 18. p 187,
 45.
 वैसविक, p 251, 13.
 वैसिक, p 251, 13.
 वैसुक, p 201, 9.
 वैसविक, p 251, 14.
 वैसनिक, p 251, 15.
 वैसरवि, p 59, n.
 वैसरयो, p 59, 2. n.
 वैसाविक, p 215, 65.
 वैदेह, p 239, n.

वैदे—वोध.

वैदेवक, p 239, 78.
 p 248, 3.
 वैदेही, p 108, 15.
 वैद्य, p 152, 8, n.
 वैद्यबाह, p 110, 21.
 वैधातकि, p 10, n.
 वैधात, p 10, 46.
 वैधेव, p 270, 48.
 वैधेयी, p 270, n.
 वैनतेय, p 5, 24.
 वैनीतक, p 206, 26.
 वैशाखेय, p 143, 25.
 वैशेव, p 240, n.
 वैशात्र, p 205, 21.
 वैर, p 51, 25.
 वैरनिर्वातन, p 217, 79.
 वैरयुधि, p 217, 79.
 वैरिन्, p 193, 10.
 वैरु, p 90, n.
 वैरधिक, p 251, 15.
 वैरखत, p 11, 54.
 वैशाख, p 29, 16. p 239, 74.
 वैश्य, p 220, 1.
 वैश्ववण, p 14, 64.
 वन्दानर, p 10, 48.
 वैसारिख, p 65, 17.
 वोष, p 245, 105.
 वोषट, p 378, 8.

व्य—व्याघ्र.

व्य, p 288, 8.
 व्यक्त, p 318, 65.
 व्यक्ति, p 33, 9.
 व्यप, p 354, 192.
 व्यजन, p 174, 41.
 व्यञ्जक, p 49, 16.
 व्यञ्जन, p 334, 118.
 p 393, 23.
 व्यहृष्यक, p 98, 32.
 व्यहृष्यन, p 98, n.
 व्यत्यय, p 295, 33.
 व्यत्यास, p 295, 33.
 व्यथा, p 59, 3.
 व्यथ, p 288, 8.
 व्यध्न, p 76, 16.
 व्यव, p 291, 17.
 व्यकीक, p 301, 12.
 व्यवधा, p 18, 14.
 व्यवहार, p 40, 9.
 व्यवाय, p 190, 56.
 व्यसन, p 335, 123.
 व्यसनार्त्त, p 269, 43.
 व्यस्त, p 276, 21.
 व्याकुल, p 269, 43.
 व्याकोष, p 87, n.
 व्याकोष, p 87, 7.
 व्याघ्र, p 127, 1.
 व्याघ्रनख, p 116, 17.

व्याघ्र—व्युटि.

व्याघ्रपाद, p 95, 18.
 व्याघ्रपुच्छ, p 98, 31.
 व्याघ्राट, p 130, 15.
 व्याघ्री, p 108, 12.
 व्याज, p 52, 30. p 53, 33.
 व्याह, p 312, 45.
 व्याहानुच, p 116, 17.
 व्याध, p 252, 21.
 व्याधि, p 115, 14. p 150, 2.
 व्याधिवात, p 91, 4.
 व्याधित, p 152, 9.
 व्यान, p 12, 59.
 व्यापाद, p 34, 13.
 व्याप्त, p 280, n.
 व्याप्त, p 115, 14.
 व्याप्त, p 160, 38.
 व्यायत, p 285, 62.
 व्याह, p 57, 7. p 356, 198.
 व्याहपाह, p 58, n.
 व्याहपाहिन्, p 58, 11.
 व्याहानुच, p 116, n.
 व्याही, p 356, n.
 व्याघ्रगोषी, p 385, n.
 व्याहत्त, p 281, n.
 व्यास, p 292, 22.
 व्याहार, p 38, 1.
 व्युत्थान, p 334, 121.
 व्युटि, p 311, 41.

व्यूह—व्रीहि.

व्यूह, p 313, 47.
 व्यूढकव्यूह, p 207, 33.
 व्यूति, p 254, 29.
 व्यूह, p 135, 39. p 210, 47.
 व्यूहपार्थिव्य. p 210, 47.
 व्योकार, p 249, 7.
 व्योमलोच, p 6, 30.
 व्योमन, p 15, 1.
 व्योमवान, p 9, 43.
 व्योव, p 247, 112.
 व्यज, p 135, 39.
 व्यज्जा, p 184, 35. p 214, 63.
 व्यथ, p 151, 5.
 व्यत, p 184, 37.
 व्यतति, p 319, 69. p 88, 9.
 व्यतती, p 88, n.
 व्यतिन्, p 176, 7.
 व्यध, p 88, 12.
 व्यचन, p 255, 33.
 व्यज्ञा, p 3, n.
 व्यत, p 135, 39.
 व्यास, p 189, 53.
 व्यासत्र, p 189, 50.
 व्रीडा, p 53, 33.
 व्रीडन, p 51, n.
 व्रीडित, p 51, n.
 व्रीहि, p 223, 15.
 व्रीहिभेद. p 225, 20.

वैहे—यक.

वैहेय, p 221, 6.
 यकट, p 204, 20.
 यकस, p 18, 17.
 यकखिन्, p 65, 17.
 यकुन, p 134, 32.
 यकुनि, p 134, 32.
 यकुन्त, p 134, 32. p 317, 60.
 यकुन्ति, p 134, 32.
 यकुल, p 65, 19.
 यकुलाचक, p 124, 24.
 यकुलादनी, p 106, 4.
 p 111, 29.
 यकुलार्थक, p 65, 17.
 यकत्, p 155, 18.
 यकत्करि, p 236, 62.
 यक्त, p 267, n.
 यक्ति, p 195, 19. p 216, 71.
 p 219, 69, n.
 यक्तिपर, p 7, 36.
 यक्तिहेतिक, p 208, 87.
 यक्ती, p 319, n.
 यक्त, p 267, n.
 यक्तु, p 267, 36.
 यक्त, p 8, 37. p 102, 47.
 यक्तधनुस्, p 17, 12.
 यक्तपादप, p 98, 33.
 यक्तपुष्पी, p 118, 2.
 यक्त, p 267, n.

यक्ती—यत.

यक्ती, p 65, n.
 यक्तर, p 6, 25.
 यक्तीच, p 279, n.
 यक्तु, p 87, 8. p 214, 61.
 p 66, 20.
 यक्तु, p 14, 67. p 67, 23.
 p 116, 18.
 यक्तुनक्त, p 67, 23. n.
 यक्तीनी, p 115, 14.
 यचि, p 8, n.
 यची, p 8, 40.
 यचीपति, p 8, 38.
 यटा, p 163, n.
 यटी, p 122, 19.
 यठ, p 270, 46.
 यचपथी, p 121, n.
 यचपुष्पिका, p 110, 25.
 यचसूत, p 64, 16.
 ययल, p 146, n.
 p 236, n.
 ययल, p 236, n. p 193, 9.
 p 146, 39.
 यतकोटि, p 9, 43.
 यतहु, p 69, 33.
 यतपत्र, p 71, 40.
 यतपत्रक, p 130, 16.
 यतपदी, p 130, 13.
 यतपर्वन्, p 124, 26, .

यत—यम.

यतपविंका, p 109, 21.
 p 123, 23.
 यतपुष्पा, p 122, 17.
 यतप्रास, p 104, 57.
 यतभीर, p 102, n.
 यमनम्बु, p 8, 37.
 यतमान, p 398, 34.
 यतसूची, p 109, 19.
 यतयष्टि, p 165, 6.
 यतवीर्या, p 124, 24.
 यतवेधिन, p 119, 6.
 यतसुदा, p 17, 10.
 यताङ्ग, p 204, 19.
 यतावरी, p 109, 19.
 यनु, p 193, 9. p 193, 11.
 यनि, p 21, n.
 यनैचर, p 21, 27.
 यनैस्, p 380, 17.
 यपय, p 41, 10.
 यपन, p 41, 10.
 यफ, p 204, 17.
 यफर, p 65, n.
 यफरी, p 65, 18.
 यवरासव, p 83, 20.
 यब्द, p 35, 16. p 44, 1.
 यब्दपङ्क, p 162, 45.
 यब्दन, p 267, 38. p 44, n.
 यव, p 286, 3.

यम—यदि.

यमच, p 286, 3.
 यमन, p 181, 25. p 11, 54.
 यमनस्यस्य, p 69, 32.
 यमस, p 155, 18.
 यमित, p 283, 47.
 यची, p 98, 32.
 यचीक, p 216, n.
 यचीधान्, p 226, 24.
 यचीर, p 98, 32.
 यचीर, p 98, n.
 यन्, p 9, 43.
 यन्वर, p 61, 4. p 129, 10.
 यन्वरारी, p 5, 21. n.
 यन्वस, p 398, 34.
 यन्वा (ज्वा), p 17, 10. n.
 यन्वाकान, p 222, n.
 यन्वु, p 67, n.
 यन्वुक, p 67, n.
 यन्वुक, p 67, 23.
 यन्वुची, p 141, 19.
 यन्वु, p 6, 25. p 339, n.
 यन्वु, p 6, n. p 39, 37.
 यन्वा, p 223, 14.
 यव, p 159, 32.
 यवन, p 54, 36. p 174, 39.
 यवनीय, p 174, 39.
 यवासु, p 266, 33.
 ययित, p 266, 33.

ययु—यव.

ययु, p 57, 5.
 यया, p 174, 39.
 यर, p 124, 27. p 212, 55.
 यरजन्मन्, p 7, 34.
 यरट, p 129, n.
 यरस, p 315, 55.
 यरसि, p 76, n.
 यरसी, p 76, n.
 यरहु, p 30, 19. p 30, 20.
 p 327, 95.
 यरभ, p 129, 11.
 यरस्य, p 212, 54.
 यराति, p 132, n.
 यराभ्यास, p 212, 54.
 यराति, p 132, 25.
 यराच, p 265, 28.
 यरासि, p 132, n.
 यरान, p 228, 32.
 यरावती, p 69, 34.
 यरासन, p 211, 51.
 यरीर, p 156, 21.
 यरीरिन्, p 33, 8.
 यकंरा, p 75, 11. p 350,
 177, p 231, 43.
 यकंरावसु, p 75, 11.
 यकंरिन्, p 75, 11.
 यकंन्, p 31, n.
 यवे, p 6, n.

शब्द—शब्द.

शब्दरी, p 25, 3.
 शब्दसा, p 214, n.
 शब्द, p 128, 7.
 शब्दन, p 133, 28.
 शब्दस, p 128, 7.
 शब्दसिन्, p 128, 7.
 शब्दाट, p 89, 15.
 शब्द, p 301, 13.
 शब्दादि, p 97, n.
 शब्द, p 98, 33. p 128,
 7. p 214, 61.
 शब्दकी, p 115, 12.
 शब्द, p 219, 87.
 शब्दर, p 252, 21.
 शब्दराज्य, p 83, 20.
 शब्दस, p 38, 26.
 शब्दसा, p 237, n.
 शब्दो, p 237, 68.
 शब्द, p 129, 11. p 245, n.
 शब्दर, p 18, 16.
 शब्दराजन, p 18, n.
 शब्दोमन्, p 246, 107.
 शब्दाक, p 18, n.
 शब्दादन, p 130, 14.
 शब्दी, p 18, n.
 शब्दोच, p 246, 107.
 शब्दन्, p 372, 5. p 376, 1.
 p 379, 11.

शब्द—शब्दी.

शब्द, p 125, 33.
 शब्दन, p 181, n.
 शब्द, 31, 4. p 285, 59.
 शब्द, p 351, 181. p 211,
 50.
 शब्दक, p 244, 98.
 शब्दनाम, p 249, 7.
 शब्दाजीव, p 208, 35.
 शब्दी, p 351, n. p 214, 60.
 शब्द, p 89, 15.
 शब्दसङ्गरी, p 225, 21.
 शब्दसूत्र, p 225, 21.
 शब्दसम्बर, p 96, 25.
 शब्दक, p 229, 34. p 118, 1.
 शब्दकट, p 236, 64.
 शब्दुनिक, p 251, 14.
 शब्दीक, p 208, 37.
 शब्दक, p 3, n.
 शब्दसिन्, p 3, 9.
 शब्दसिन्, p 3, 10.
 शब्दा, p 88, 11.
 शब्दानगर, p 78, 2.
 शब्दाद्यग, p 127, 3.
 शब्दाधिका, p 88, 11.
 शब्दिन्, p 87, 5.
 शब्दिक, p 250, 8.
 शब्दक, p 397, 33.
 शब्दी, p 400, 38.

शब्द—शब्द.

शब्द, p 53, 30.
 शब्द, p 255, 32.
 शब्दी, p 386, 9.
 शब्दिक, p 93, 12.
 शब्द, p 31, 3. p 231, n.
 p 147, 44.
 शब्दकुन्, p 243, 95.
 शब्दकौन्, p 243, n.
 शब्दसा, p 120, n.
 शब्दक, p 163, 11.
 शब्द, p 62, 9. p 326, 92.
 शब्दरित, p 75, 10.
 शब्दक, p 75, 10.
 शब्द, p 255, n.
 शब्द, p 283, 47.
 शब्दि, p 286, 3.
 शब्द, p 196, n.
 शब्द, p 41, n.
 शब्दन्, p 196, n.
 शब्दरी, p 250, 11.
 शब्दक, p 67, n.
 शब्दक, p 67, n.
 शब्दक, p 298, n.
 शब्द, p 348, 168.
 शब्दक, p 298, n.
 शब्दक, p 130, n. p 305, n.
 शब्द, p 91, n. p 327, 97.
 शब्दो, p 91, 3. p 111, 29.

शारि—शास्त्रि.

शारिफक, p 258, 46.
 शारिवा, p 112, 30.
 शार्कर, p 75, 11.
 शार्किन्, p 4, 14.
 शार्कुल, p 127, 1. p 273, 9.
 शार्नेर, p 354, 190.
 शार्नेरी, p 25, n.
 शारु, p 65, 19. p 78, 3.
 शास्त्रपर्याय, p 113, n.
 शाखा, p 79, 6. p 88, 11.
 शाखाटक, p 301, 12.
 शास्त्रि, p 226, n.
 शास्त्रीन, p 294, 26.
 शास्त्रक, p 70, 88.
 शास्त्र, p 67, 24.
 शास्त्रेय, p 110, 23. p 221, 6. p 226, 24.
 शास्त्रादि, p 97, 27. n.
 शास्त्रादी, p 97, n.
 शास्त्रादीनेष्ट, p 97, 27.
 शास्त्रक, p 135, 38.
 शास्त्र, p 94, 13.
 शास्त्रत, p 276, 22.
 शास्त्रक, p 263, n.
 शास्त्रात्मिक, p 296, 40.
 शासन, p 197, 25.
 शाशिता, p 3, n.
 शास्त्रि, p 197, n.

शास्त्र — शिन्.

शास्त्र, p 3, n.
 शास्त्र, p 351, 181.
 शास्त्रविद्, p 260, 6.
 शिंशपा, p 100, 43.
 शिक्व, p 254, 30.
 शिक्वित, p 280, 39.
 शिक्वा, p 39, 4.
 शिक्वित, p 259, 4.
 शिक्वक, p 134, 31.
 p 163, n.
 शिक्वक, p 163, 47.
 शिक्वर, p 84, 4. p 88, 12.
 शिक्वरिणी, p 331, n.
 शिक्वरिन्, p 331, 109.
 p 84, 1.
 शिक्वा, p 11, 52. p 134, 31. p 163, 48. p 304, 20.
 शिक्वाक, p 163, n.
 शिक्वावत्, p 11, 50.
 शिक्वावत्, p 133, 30.
 शिक्वपीन, p 244, 101.
 शिक्विन्, p 133, 30. p 331, 109.
 शिक्विवाचन, p 7, 35.
 शिक्वि, p 93, 11. p 229, 34.
 शिक्विज, p 247, 110.
 शिक्विज, p 244, n.
 शिक्वि, p 254, n.

शिक्वा—शिल्.

शिक्वा, p 44, n.
 शिक्वित, p 44, 2.
 शिक्विनी, p 211, 53.
 शितद्, p 69, 33.
 शितशिव, p 230, n.
 शितशुक्ल, p 223, n.
 शित, p 324, n.
 शितिकक, p 6, 27.
 शितिसारक, p 95, 19.
 शितो, p 324, 85.
 शिपविष्ट, p 310, n.
 शिपिष्ट, p 310, 37.
 शिक्वा, p 88, 12.
 शिक्वाक, p 72, 43.
 शिक्वा, p 226, n.
 शिक्वि, p 226, n.
 शिर, p 126, n.
 शिरस्, p 88, 12. p 162, 46.
 शिरक, p 207, 32.
 शिरक, p 163, 49.
 शिरा, p 154, n.
 शिरोन, p 101, 43.
 शिरोपीन, p 394, n.
 शिरोधि, p 160, 39.
 शिरोरज, p 165, 4.
 शिरोरज, p 162, 46.
 शिरोस्त्रि, p 156, 20.
 शिल्, p 220, n. p 84, 1.

शिला—शिश्र.

शिला, p 81, 13. p 84, 4.
 शिलाजल, p 245, 104.
 शिलो, p 67, 24.
 शिलोसुख, p 304, 19.
 शिलोश्च, p 84, 1.
 शिल, p 256, 35.
 शिलसाह, p 79, n.
 शिलसाहा, p 79, n.
 शिलसाह, p 79, n.
 शिलिन्, p 249, 5.
 शिल्लकी, p 115, n.
 शिव, p 6, 25. p 31, 3.
 शिवक, p 238, 73.
 शिवनक्षी, p 105, 62.
 शिवा, p 6, 32. p 128, 5.
 p 98, 32. p 399, n.
 p 100, 40. p 361,
 214. p 116, 15.
 शिविका, p 204, 21.
 शिविपिष्ट, p 310, n.
 शिविर, p 199, 1.
 शिवो, p 7, n.
 शिविर, p 19, 20. p 29, 18.
 शिवु, p 135, 38. p 239, 75.
 शिवुक, p 65, 18.
 शिवुल, p 146, 40.
 शिवुकार, p 66, 20.
 शिच, p 157, 27.

शिश्रि—शुक.

शिश्रिदान, p 270, 46.
 शिश्रि, p 197, 26.
 शिश्र, p 177, 10.
 शिश्र, p 171, n.
 शीकर, p 17, 13.
 शीम, p 13, 60.
 शीत, p 19, 20. p 19, 21.
 p 93, 10. p 94, 15.
 p 393, 22.
 शीतक, p 252, 19.
 शीतभीर, p 102, 50.
 शीतक, p 19, 21. p 121, 15.
 शीतकपातक, p 121, n.
 शीतशिव, p 115, 10.
 p 110, 23. p 230-n.
 शीता, p 223, n.
 शील, p 222, n.
 शीलाहिका, p 103, n.
 शीशु, p 257, 42. p 398, 34.
 शीमं, p 162, 46.
 शीमेक, p 207, 31.
 शीमेच्छेद्य, p 269, 45.
 शीमेय्य, p 163, 49.
 शील, p 258, 203.
 p 51, 26.
 शीवक, p 71, n.
 शुक, p 117, 20.
 शुकनास, p 99, 37.

शुक्ति—शुभ.

शुक्ति, p 67, 23. p 116,
 18. p 324, 85.
 शुक्र, p 11, 51. p 153,
 13. p 29, 16. p 21, 26.
 शुक्रता, p 124, n.
 शुक्रशिव, p 2, 7.
 शुक्र, p 402, n. p 36, 22.
 शुक्रा, p 402, n.
 शुच, p 51, 25.
 शुचि, p 11, 52. p 29, 16.
 p 36, 22. p 307, 29.
 शुचि, p 230, n.
 शुचो, p 230, 38.
 शुचता, p 257, 41.
 शुचतापान, p 257, 41.
 शुद्धि, p 69, n.
 शुचान्, p 80, 12. p 319, 68.
 शुनक, p 252, 22.
 शुनाशीर, p 8, n.
 शुनाशीर, p 8, n.
 शुनि, p 252, n.
 शुनी, p 252, 23.
 शुन्य, p 273, n.
 शुभंशु, p 271, 50.
 शुभ, p 31, 3. p 393, 23.
 शुभदन्ती, p 16, n.
 शुभवासन, p 36, n.
 शुभानित, p 271, 50.
 शुभ, p 36, 22. p 355, 194.

शुभ—शूर.

शुभदली, p 16, 6.
 शुभांशु, p 18, 15.
 शुभक, p 197, 27.
 शुभक.p244,98.p253,27.
 p 393, 23.
 शुभवा, p 253, n.
 शुभवी, p 253, n.
 शुभ, p 253, n.
 शुभूषा, p 184, 34.
 शुभि, p 56, n.
 शुभिर, p 56, 2.
 शुभिरा, p 116, 17.
 शुभी, p 56, n.
 शुभानांश, p 154, 14.
 शुभाल, p 263, n.
 शुभ, p 10, n.
 शुभन्, p 10, n.
 शूक, p 226, 28.
 शूककीट, p 180, 14.
 शूकधान्य, p 226, 24.
 शूकर, p127,2.p253,23.
 शूकधिवि, p 106, 5.
 शूर, p 248, 1.
 शूरा, p 140, 13.
 शूरी, p 140, 13.
 शूर्य, p 273, 6.
 शूर, p 21, n. p210,45.
 शूरक, p 123, 22.

शूर्प—शेष.

शूर्प, p 227, 26.
 शूर्पि, p 256, n.
 शूर्पी, p 256, n.
 शूर, p 357, 199.
 शूरालत, p 231, 45.
 शूरिन्, p 6, 25.
 शूर्य, p 231, 45.
 शूराल, p 128, 5.
 शूराल, p 166, 10.
 p 201, 9.
 शूरालक, p 239, 76.
 शूराला, p166,n.p201,n.
 शूर, p 84, 4. p 119,8.
 p 306, 27.
 शूरवेर, p 229, 37.
 शूरालक, p 77, 17.
 शूरार, p 49, 17.
 शूरि, p 67, n.
 शूरिणी, p 267, 66.
 शूरिन्, p 113, n.
 शूरि, p 67, 25. p 109,
 18. p 113, 4.
 शूरिकनक, p248,96.n.
 शूर, p 282, 45.
 शूर, p 173, 38.
 शेष, p 157, n.
 शेष, p 157, n.
 शेष, p 157, n.

शेष—शोष.

शेष, p 157, 27.
 शेषादि, p 103, n.
 शेषादिका, p 103, 51.
 p 386, 7.
 शेषादी, p 103, n.
 शेष, p 157, n.
 शेषी, p 33, 10.
 शेष, p 94, 15.
 शेषि, p 14, 67.
 शेष, p 71, n.
 शेषा, p 71, n.
 शेष, p 57, 4. p397,32.
 शेष, p 177, 10.
 शेषरि, p 107, 7.
 शेषरे, p 107, n.
 शेष, p 84, 1.
 शेषादिन्, p 250, 12.
 शेष, p93,12.p250,12.
 शेष, p 115, 11.
 शेष, p 71, 38.
 शेषिनी, p 69, 30.
 शेषा, p 71, 38.
 शेष, p 146, 40.
 शोष, p 51, 25.
 शोषिन्, p 10, 49.
 शोषि, p 23, 36.
 शोष, p 69, 34.p87,24.
 शोषक, p 99, 38.

शोण—श्रु.

- शोचरत्न, p 243, 93.
 शोषा, p 37, n.
 शोषित, p 154, 15.
 शोषी, p 37, n.
 शोष, p 150, 3.
 शोषणी, p 121, 14.
 शोषनी, p 82, 18.
 शोषित, p 232, 46.
 p 273, 5.
 शोफ, p 150, 3.
 शोभन, p 272, 1.
 शोभा, p 19, 19.
 शोभाञ्जन, p 93, 11.
 शोष, p 150, 2.
 शोक, p 136, 43.
 शोकिवेद, p 58, 10.
 शोख, p 264, 23.
 शोषिक, p 250, 10.
 शोखी, p 108, 15.
 शोचोदनि, p 3, 10.
 शोरि, p 4, 16. p21, 27.
 शौर्यं, p 216, 70.
 शोषिक, p 250, 8.
 शोष्क, p 263, 19.
 शोषात, p 289, 10.
 श्रुयान, p 219, 87.
 श्रुत्, p 163, 50.
 श्रुत्तु, p 163, 50.

श्राम—श्री.

- श्राम, p37, 23. p341, 145.
 श्रामक, p 37, 23.
 श्रामा, p99, 35. p111, 27.
 p112, 30. p341, 145.
 श्रामाक, p 125, 31.
 श्राम, p 144, 32.
 श्राम, p 37, 25.
 श्रेता, p 36, n.
 श्रेन, p 130, 15.
 श्रेनपाता, p 386, n.
 श्रेनी, p 37, n.
 श्रेनपाता, p 336, 6.
 श्रौनाक, p 99, 37.
 श्रुता, p 329, 105.
 श्रुतात्, p 265, 27.
 p 142, 21.
 श्रुत्त, p 289, 12.
 श्रु, p 288, n. p 162, n.
 श्रुत्त, p 162, 45.
 श्रुत्त, p 162, 45.
 श्रुति, p 20, 23.
 श्रुता, p 233, 50.
 श्रुत्, p 182, 30.
 श्रुत्तदेव, p11, 54. p162, n.
 श्रुत्त, p 289, 12.
 श्रुत्त, p 29, 16.
 श्रुत्तित, p 29, 16.
 श्री, p 5, 22.

श्रीक—श्रेव.

- श्रीकण्ठ, p 6, 27. 46,
 श्रीघन, p 3, 9. 53,
 श्रीद, p 14, 65. 26.
 श्रीपति, p 4, 16.
 श्रीपथं, p101, 46. p315, 55.
 श्रीपरिष्ठा, p 95, 21.
 श्रीपरिष्ठा, p 94, 16.
 श्रीकल, p 93, 12.
 श्रीकली, p 108, 13.
 श्रीकत्, p95, 20. p262, 14.
 श्रीक, p 262, 14.
 श्रीकत्, p 4, n.
 श्रीकत्तल्लन, p 4, 17.
 श्रीकत्, p 172, 30.
 श्रीकत्, p 172, n.
 श्रीवेष्ट, p 172, 30.
 श्रीसंज्ञ, p 171, 27.
 श्रीकृत्तिनी, p 102, 50.
 श्रुत, p 322, 79.
 श्रुति, p 39, 3. p162, 45.
 p 321, 76.
 श्रुत्त, p 216, n.
 श्रुत्तन्, p 216, 70.
 श्रेष्ठ, p 239, 5.
 श्रेष्ठी, p 249, n.
 श्रेयस्, p 34, 15. p31, 2.
 p 273, 8.
 श्रेयसी, p 100, 40. p106,
 3. p 108, 16.

त्रेष्ठ—प्रशु.

त्रेष्ठ, p 273, 8.
 त्रेष्ठी, p 249, n.
 त्रेष्ठ, p 149, 48.
 त्रेष्ठि, p 157, n. p 385 n.
 त्रेष्ठिफलक, p 157, 25.
 त्रेष्ठो, p 157, 25. n.
 त्रेष्ठीफल, p 157, n.
 त्रेष्ठ, p 162, 45.
 त्रेष्ठिय, p 176, 6.
 त्रेष्ठ, p 162, n.
 त्रेष्ठट्, p 378, 8.
 त्रेष्ठ, p 274, 11.
 त्रेष्ठ, p 262, n.
 त्रेष्ठ, p 289, 11.
 त्रेष्ठ, p 153, 11.
 त्रेष्ठ, p 153, 13.
 त्रेष्ठ, p 153, 11.
 त्रेष्ठातक, p 94, 15.
 त्रेष्ठ, p 298, 2.
 त्रेष्ठेयस्, p 31, 3.
 त्रेष्ठ, p 109, 17.
 त्रेष्ठ, p 252, n.
 त्रेष्ठिय, p 400, 40.
 त्रेष्ठ, p 252, 20.
 त्रेष्ठ, p 56, 2.
 त्रेष्ठ, p 150, 3.
 त्रेष्ठि, p 220, 2.
 त्रेष्ठ, p 144, 31.

प्रशु—प्रशु.

प्रशुरो, p 146, 37.
 प्रशुर्, p 342, 148.
 प्रशु, p 144, 31.
 प्रशुप्रशुरो, p 146, 37.
 प्रशु p 382, 22.
 प्रशन, p 12, 57. p 98, 33.
 प्रशिवि, p 128, 7.
 प्रिश, p 151, 5.
 प्रेश, p 36, 22. p 151, n.
 p 243, 97.
 प्रेशगच्छत्, p 132, 23.
 प्रेशपरिच, p 247, 110.
 प्रेशरक्त, p 37, 25.
 प्रेशसुरसा, p 103, 51.
 प्रेशा, p 36, n.
 प्रेश, p 151, n.
 प्रेशी, p 122, n.
 प्रेशकर्मन्, p 176, 4.
 प्रेशपद, p 133, 29.
 प्रेशमिश्र, p 3, 9.
 प्रेशपन्थ, p 97, 29.
 प्रेशपन्था, p 109, 21.
 प्रेशपन्थिका, p 122, 19.
 प्रेश, p 45, 1.
 प्रेशानन, p 7, 34.
 प्रेश, p 146, n. p 236, 62.
 p 72, 42.

प्रेशि—संशु.

प्रेशि, p 226, 24.
 प्रेशिक, p 221, 7.
 प्राणसादर, p 7, 36.
 संशान्दन, p 8, 39.
 संशान, p 293, n.
 संशान, p 293, 25.
 संशु, p 376, n.
 संशेष, p 292, 21.
 संश, p 216, 72.
 संश, p 33, 11. p 241, 83.
 संशान, p 275, 14.
 संशान, p 33, n.
 संशान, p 176, 5.
 संशेव, p 241, 84.
 संश, p 40, 7.
 संशान, p 216, 74.
 संशान, p 213, 58.
 p 290, 14.
 संश, p 148, n.
 संशपन, p 218, 82.
 संश, p 309, 35. p 40, n.
 संश, p 148, 47.
 संशर, p 11, 53.
 संशोन, p 135, 37.
 संशान, p 217, 79.
 संशान, p 217, 79.
 संशु, p 87, 7.

संभा—संस्त.

संभाजनी, p 82, 18.
 संभट्ट, p 232, 46.
 संभत्, p 216, 74.
 संभत, p 268, 42.
 संभन, p 291, 18.
 संभनन, p 79, n.
 संभाप, p 291, 18.
 संभुग, p 216, 73.
 संभोगित, p 281, n.
 संभोजित, p 281, 41.
 संराय, p 44, 2.
 संसाप, p 42, 17.
 संव्यान, p 169, 18.
 संयमक, p 215, 66.
 संयय, p 33, 12.
 संययापचनानस, p 259, 5.
 संयय, p 34, 14.
 संयुत, p 285, 58.
 संझेप, p 294, 30.
 संसत्, p 178, n.
 संसह, p 275, 17.
 संसद्, p 178, 14.
 संसरय, p 77, 18, p 316, 57.
 संसिचि, p 55, 37.
 संस्कार, p 173, 36.
 संस्कारहीन, p 189, 53.
 संस्तुत, p 328, 83.
 संहार, p 346, 163.

संस्त—सग.

संस्तय, p 292, 23.
 संस्तान, p 295, 34.
 संस्त्याय, p 343, 153.
 संस्त्या, p 197, 26.
 संस्त्यान, p 336, 127.
 संस्त्यित, p 218, 85.
 संस्त्यायी, p 122, 19.
 संस्त्येष्ट, p 216, n.
 संस्त्योट, p 216, 73.
 संस्त, p 277, 25, p 160, 36.
 संस्तजानु, p 148, n.
 संस्तजानुक, p 148, 47.
 संस्तय, p 160, 36.
 संस्तित, p 135, 40.
 संस्तनन, p 156, 21.
 संस्तार, p 59, 2.
 संस्तित, p 40, 9.
 संस्तय, p 275, 15.
 संस्तत्, p 155, n. p 372, 4.
 संस्तयज, p 131, 20.
 संस्तय, p 65, n.
 संस्तयसा, p 98, 32.
 संस्तयही, p 98, n.
 संस्तयि, p 156, 24.
 संस्ति, p 194, 12.
 संस्तो, p 140, 12, p 194, n.
 संस्त, p 194, 12.
 संस्त्य, p 145, 34.

सगो—सज्ज.

सगोल, p 145, 38.
 सगिध, p 234, 55.
 सगुट, p 279, 34.
 सगुर, p 82, 18.
 सगुर्ण, p 4, 19.
 सगुहित, p 281, 42.
 सगुल, p 33, 11.
 सगुसक, p 269, 43.
 सगुय, p 256, 38.
 सगुयी, p 248, 1, p 316, 59, p 279, 35.
 सगुय, p 279, 35, p 43, 20.
 सगुय, p 170, 26.
 सगु, p 294, 29.
 सगुत, p 43, 19.
 सगुय, p 294, n. p 398, 34.
 सगुर, p 348, 168.
 सगुयी, p 285, 58.
 सगुट, p 281, 42.
 सगु, p 136, 41.
 सगुत, p 59, n. p 135, 39.
 सगि, p 8, n.
 सगिय, p 360, 208.
 सगी, p 8, n.
 सगन्याय, p 75, 10.
 सगुस, p 377, n.
 सगु, p 207, 33.
 सगुन, p 199, 1, p 175, 3.

सञ्ज—सन्धाः

सञ्जना, p 202, 10.
 सञ्जय, p 135, 39.
 सञ्चार, p 293, n.
 सञ्चारिका, p 141, 17.
 सञ्ज्ञवन, p 79, 6.
 सटा, p 163, 48.
 सटी, p 122, n.
 सण्खल, p 64, 16.
 सण्ड, p 146, n.
 सत्, p 176, n. p 324, n.
 सतत, p 13, 61.
 सतपुष्पा, p 122, n.
 सति, p 319, n.
 सती, p 138, 6. p 324, n.
 सतीनक, p 224, n.
 सतीर्थ, p 177, n.
 सतीर्थ, p 177, 11, n.
 सतील, p 224, n.
 सतीलक, p 224, 16.
 सत्कुमार, p 10, n.
 सत्तन, p 273, 8.
 सत्नी, p 194, n.
 सत्त, p 361, n.
 सत्पथ, p 76, 16.
 सत्य, p 43, 22. p 344, 156.
 सत्यङ्कार, p 240, 83.
 सत्यवचस्, p 186, 42.
 सत्याकृति, p 240, 83.

सन्धा—सम्रा.

सन्धान्त, p 120, 3.
 सन्धापन, p 240, 83.
 सन्धापना, p 240, n.
 सत्त, p 351, 183.
 सत्ता, p 377, 4.
 सत्तिन्, p 194, 15.
 सत्त, p 32, n.
 सत्त, p 361, 215.
 सत्तर, p 13, 60.
 सद्, p 178, 15, n.
 सदन, p 79, 5.
 सद्स्, p 178, 15.
 सद्दस्, p 178, 15.
 सदा, p 382, 22.
 सदागति, p 12, 57.
 सदातन, p 276, 22.
 सदनौरा, p 69, 33.
 सदाव, p 198, 28.
 सहस्र, p 256, 37.
 सहस्र, p 256, 37.
 सहस्र, p 256, 37.
 सद्देश, p 275, 16.
 सद्गन्, p 78, 4.
 सद्दास्, p 378, 9.
 सधर्म्मिणी, p 138, n.
 सध्रीक, p 266, n.
 सध्रप, p 266, 34.
 सध्रवी, p 266, n.

सन—सन्धा.

सन्त्, p 381, n.
 सन्त्कुमार, p 10, 45.
 सन्खल, p 64, n.
 सना, p 381, 17.
 सनात्, p 381, n.
 सनातन, p 276, 22.
 सनाभि, p 145, 33.
 सनि, p 183, 32.
 सनिष्ठे, p 43, 21.
 सनी, p 183, n.
 सनीष्ठ, p 275, 16.
 सन्तत, p 13, 61.
 सन्तति, p 175, 1.
 सन्तप्त, p 284, 52.
 सन्तवस, p 56, 4.
 सन्तान, p 175, 1. p 9, 46.
 सन्ताप, p 11, 53.
 सन्तापित, p 284, 52.
 सन्धान, p 288, 74.
 सन्धानित, p 282, 44.
 सन्धाप, p 217, 79.
 सन्धित, p 280, 35.
 p 282, 44.
 सन्देशवात्, p 42, 18.
 सन्देश्वर, p 195, 16.
 सन्देश, p 34, 12.
 सन्धो, p 135, 39.
 सन्धा, p 329, 105.

सन्धा—सम.

सन्धान, p 257, 42.
 सन्ध्या, p 24, 3. n.
 सन्धि, p195, 18. p289, 11.
 सन्धिनी, p 237, 69.
 सप्तकद्व, p 94, 15.
 सप्तक, p207, 33. p269, 44.
 सप्तम, p 343, 153.
 सप्तमपंच, p 292, 23.
 सप्तमर, p 275, 16.
 सप्तम, p 292, n.
 सप्तमि, p 292, 23.
 सप्तमेश, p 82, 19.
 सप्तम, p 193, 10.
 सप्तदि, p377, 2. p378, 9.
 सप्तयी, p178, 13.
 p 184, 34.
 सप्तिय, p 145, 33.
 सप्तोति, p 234, 55.
 सप्तकी, p 166, 10.
 सप्ततन्तु, p 178, 13.
 सप्तपर्य, p 91, 3.
 सप्तर्षि, p 21, 28.
 सप्तसा, p103, 53. p119, 8.
 सप्तार्चि, p 11, 51.
 सप्तार्च, p 22, 30.
 सप्ति, p 202, 12.
 सप्तरी, p 65, n.
 सप्तर्षका, p 140, 12,

सभा—सम.

सभा, p 79, 6. p178, 14.
 p 340, 140.
 सभाजन, p 287, 7.
 सभासत्, p 178, n.
 सभासद्, p 178, 16.
 सभासार, p 178, 16.
 सभिक, p 258, 44. n.
 सभ्य, p175, 2. p178, 16.
 सभ, p256, 37. p275, 14.
 सभ्य, p 275, 15.
 सभङ्गा, p107, 9. p119, 7.
 सभज, p 136, 42.
 सभङ्गा, p 41, n.
 सभङ्गा, p41, n. p178, 14.
 सभङ्ग, p 197, 24.
 सभधिक, p 277, 25.
 सभनस, p 337, 130.
 सभन्त, p 379, 13.
 सभन्तदुग्धा, p 110, 24.
 सभन्तभद्र, p 4, 8.
 सभन्तात, p 379, n.
 सभन्तितक, p 45, 3.
 सभपद, p 212, n.
 सभन्, p 377, 4.
 सभन्, p24, 1. p343, 151.
 सभन्ता, p378, 7. p375, 14.
 सभर, p 216, 73.
 सभं, p 325, 89.

सम—समा.

समयन, p 197, 25.
 समयक, p 260, 7.
 समयादि, p 275, 16.
 समयत्तिन्, p 11, 53.
 समवाय, p 135, 40.
 समष्टि, p 123, 22.
 समसन, p 292, 21.
 समसा, p 275, 4.
 समसा, p 40, 7.
 समसाया, p 40, n.
 समा, p 80, 20.
 समांसनोना, p 238, 73.
 समाकर्मिन्, p 36, 20.
 समासा, p 41, n.
 समासात, p 216, 74.
 समाज, p 136, 42.
 समाधि, p34, 14. p 328, 100.
 समान, p12, 59. p256, 37.
 समानोदय, p 145, 34.
 समासन्त, p 294, 27.
 समासाय, p 135, n.
 समासत्, p 177, 10.
 समासाय, p 281, 42.
 समासाया, p 40, 7.
 समाहार, p 291, 16.
 समाहित, p 285, 58.
 समाहति, p 40, 7.

समा—समु.

समाह्वय, p 258, 46.
 समिति, p178,14. p320,
 73. p 216, 74.
 समिध्, p 89, 13.
 समीक, p 216, 72.
 समीप, p 275, 16.
 समीर, p 12, 58.
 समीरच, p 12, 58.
 p 105, 59.
 समुच्चय, p 291, 16.
 समुच्छ्रय, p 343, 154.
 समुष्कृत, p 284, 56.
 समुत्थिञ्ज, p 215, 67.
 समुदत्त, p 281, 39.
 समुदय, p 135, 40.
 समुदाय, p 135, 40.
 p 216, 74.
 समुद्र, p174,n.p390,17.
 समुद्रक, p 174, 40.
 समुद्यत, p 264, 23.
 समुहरण, p 316, 58.
 समुद्र, p 60, 1.
 समुद्रफेन, p 246, n.
 समुद्राणा, p 107, 10.
 p 113, 4. p117,21.
 समुद्ग, p 294, 29.
 समुज, p 284, 55.
 समुजच, p 330, 106.

समु—सम्य.

समुपजीव, p 378, n.
 समुह्य, p 180, 20.
 समूह, p 129, 9.
 समूह, p 135, 39.
 समूह, p 261, 11.
 समूहि, p 289, 10.
 सम्यत्ति, p 211, 50.
 सम्यद, p 211, 49.
 सम्यराय, p 313, 152.
 सम्यरायक, p 216, n.
 स(द्य)न्माक, p 91, 4. n.
 सम्यधान, p 336, 127.
 सम्यटक, p 174, 40.
 सम्यति, p 383, 23.
 सम्यदाय, p 287, 7.
 सम्यधारणा, p 197, 25.
 सम्यहार, p 216, 73.
 सम्य, p 9, n.
 सम्यक, p 398, n.
 सम्यकृत, p 222, 9.
 सम्यध, p 279, 34.
 सम्यही, p 141, n.
 सम्योद, p 70, 35.
 सम्यून,p54,34.p293,26.
 सम्यद, p 31, 2.
 सम्यून, p 287, 6.
 सम्यह्, p 266, n.
 सम्यह्, p 43, 22.

सम्मा—सर.

सम्माज्, p 191, 3.
 सम्म, p 9, n.
 सम्मत्, p 380, 16.
 सम्मत्तर, p 30, 20.
 सम्मदन, p 287, 4.
 सम्मदना, p 287, n.
 सम्मनन, p 287, n.
 सम्मर, p 129, n.
 सम्मरारि, p 5, n.
 स(द्य)म्मरी, p 107, 6. n.
 सम्मत्तं, p 30, 22.
 सम्मत्ति, p 72, n.
 सम्मत्तिका, p 72, 43.
 सम्मत्ती, p 72, n.
 सम्मल, p 398, n.
 सम्मसय, p 83, 19.
 सम्माहन, p 292, 22.
 सम्मित्, p 33, 10.
 सम्मिद्, p34,14.p33,10.
 p 327, 95.
 सम्मिदित, p 285, 58.
 सम्मीक्षण, p 294, 30.
 सम्मीत, p 281, 40.
 सम्मेग, p 54, 34.
 सम्मेद, p 287, 6.
 सम्मेध, p 54, 36.
 सम्मेध, p 275, n.
 सर, p 212, n.

सर—सर्ज्ज.

सरक, p 257, 43.
 सरवा, p 133, 26.
 सरट्, p 129, n.
 सरट, p 129, 12.
 सरणा, p 111, n. p 122, 18.
 सरथि, p 76, 15.
 सरथी, p 122, n.
 सरथि, p 160, 37.
 सरथा, p 252, 23.
 सरथ, p 100, 40. p 260, 8.
 सरथइ, p 172, 30.
 सरथा, p 111, 26.
 सरथ, p 212, n.
 सरथ, p 68, 28.
 सरसा, p 111, n.
 सरसी, p 68, 28.
 सरसीइ, p 71, 40. n.
 सरसत्, p 60, 1. p 317, 60.
 सरसती, p 38, 1. p 69, 34.
 सराव, p 228, 32. n.
 सरित्, p 68, 29.
 सरित्ति, p 60, 1.
 सरित्, p 60, n.
 सरिषप, p 224, n.
 सरीइप, p 57, 7. n.
 सर, p 213, n.
 सर्ज्ज, p 96, 25.
 सर्ज्जक, p 96, 24.

सर्ज्ज—सर्वा.

सर्ज्जरस, p 171, 29.
 सर्ज्जिका, p 247, n.
 सर्ज्जिकाचार, p 247, 109.
 सर्प, p 57, 6.
 सर्पराज, p 57, 4.
 सर्पिणी, p 57, n.
 सर्पिन्, p 233, 52.
 सर्पी, p 57, n.
 सर्वसङ्गा, p 73, 3.
 सर्व, p 6, 26. p 275, 14.
 सर्वज्ञ, p 6, 28.
 सर्वज्ञत्, p 379, 13.
 सर्वज्ञतोभङ्ग, p 80, 10.
 p 100, 42.
 सर्वज्ञतोभङ्गा, p 94, 16.
 सर्वज्ञतोभुज, p 60, 4.
 सर्वदा, p 382, 22.
 सर्वधुरावङ्ग, p 237, 66.
 सर्वधुरीण, p 237, 66.
 सर्वसङ्गता, p 7, 32.
 सर्वरस, p 171, 29.
 सर्वथा, p 214, 61.
 सर्वसिद्धिन्, p 187, 84.
 सर्वभेदस्, p 177, 9.
 सर्वसङ्गजन, p 214, 62.
 स(य)र्वाणी, p 7, 32.
 सर्वास्तूति, p 111, 26.
 सर्वास्तोजिन्, p 263, 22.

सर्वा—सह.

सर्वाजीन, p 263, 22.
 सर्वाभिसार, p 214, 62.
 सर्वायं, p 3, n.
 सर्वायंविष, p 3, 10.
 सर्वौव, p 214, 62.
 सर्वप, p 224, 17.
 सहित, p 60, 3.
 सहजी, p 115, n.
 सह, p 178, 13.
 सहन, p 188, 46.
 सहवत्, p 132, 12.
 सहङ्गा, p 111, n.
 सहित, p 22, 32.
 सहित, p 275, 16.
 सवेध, p 275, 16.
 सव्य, p 279, 34.
 सव्येष्ट, p 206, n.
 सव्येष्ट, p 206, 28.
 सव्येष्ट, p 206, n.
 सप्तस्यारिन्, p 177, 11.
 सहन, p 181, n.
 सह, p 89, n.
 सहस्रस्यार, p 96, n.
 सह, p 377, 4. p 216, 368, n. p 28, n.
 सहकार, p 94, 14.
 सहचरी, p 104, 56.
 सहज, p 145, 34.

सह — साक्षा.

सहभक्तिणी, p 188, 5.
 सहन, p 266, 31.
 सहभोजन, p 234, 55.
 सहस्र, p 28, 14. p 216, 70.
 p 368, 234.
 सहसा, p 378, 7.
 सहस्र, p 28, 15.
 सहस्रदर्श, p 64, 18.
 सहस्रपत्र, p 71, 40.
 सहस्रवीर्या, p 123, 24.
 सहस्रवेधि, p 230, 40.
 सहस्रवेदिन, p 119, 6.
 सहस्रांशु, p 22, 32.
 सहस्राक्ष, p 8, 40.
 सहस्रिन्, p 207, 30.
 सहा, p 103, 54. p 112,
 1. p 78, n.
 सहाकर, p 104, n.
 सहाय, p 208, 39.
 सहायता, p 297, 40.
 सहिष्णु, p 266, 31.
 सहृदय, p 259, n.
 सहोदर, p 145, n.
 सांख्यिक, p 63, 12.
 सांयुगीन, p 210, 45.
 सांख्यिक, p 259, 5.
 साक, p 377, 4.
 साक्षात्, p 372, 5.

साग—साध्वी.

सागर, p 60, 1.
 सावि, p 377, 6.
 सातवा, p 120, 9.
 साति, p 387, 9. p 296,
 38. p 319, 70.
 सातिसार, p 153, 10,
 सातीक्षक, p 224, n.
 सात्विक, p 49, 16.
 सादन, p 79, n.
 सादिन्, p 206, 28. p 331,
 109.
 साधन, p 335, 122.
 साधारण, p 279, 31.
 p 256, 37.
 साधारणा, p 256, n.
 p 279, n.
 साधारणी, p 256, n.
 p 279, n.
 साहित, p 268, 40.
 साधित, p 285, 62.
 साधीवस्, p 369, 237.
 साधीवसी, p 369, n.
 साधु, p 329, 104. p 175,
 2. p 272, 1. p 138, n.
 साधुवाहिन्, p 202, 12.
 साध्य, p 2, 5.
 साध्यस्, p 50, 21.
 साध्वी, p 133, 6.

सासु—सार.

सासु, p 85, 5.
 सान्निपन, p 189, 51.
 सान्ध, p 43, 19. p 196, 21.
 सान्द्रिक, p 198, 29.
 सान्द्र, p 205, 30. p 275, 15.
 साक्षात्, p 181, 26.
 सापत्य, p 193, n.
 साम्प्रदीन, p 194, 12.
 साधनेनी, p 180, 21.
 साधन्, p 39, 4. p 196, 21.
 साधनी, p 238, n.
 साधालिक, p 178, 16.
 साधान्य, 33, 9.
 साधि, p 374, 11.
 सासुद्र, p 230, 41.
 साम्प्रतिक, p 216, 72.
 साध्यत, p 379, 11.
 p 383, 23.
 साम्प्रत्य, p 194, 14.
 सा(धा)न्वरी, p 250, 11. n.
 साव, p 24, 3.
 सायक, p 298, 2.
 सायम्, p 24, 3. p 381, 19.
 सार, p 88, 12. p 349, 173.
 सारङ्ग, p 130, 17. p 305, 24.
 सारथि, p 206, 27.
 सारमेय, p 252, 22,
 सारव, p 70, 36.

सार—सिंहा.

सारस, p132,22,p71,40.
 सारसन, p 166, 10.
 सारसना, p 207, 31.
 सारिका, p 386, 8.
 सारोदिक, p 58, n.
 सार्ध, p 136, 41.
 सार्धवाह, p 239, 78.
 सार्ध, p 284, 55.
 सार्ध, p 377, 4.
 सार्धभोज, p16,5.p191,2.
 सार्ध, p 65, n. p96, 25.
 p 78, n.
 सार्धपर्णी, p 113, 3.
 सार्ध, p 79, n.
 सार्धूर, p 67, n.
 सार्धूज, p 70, n.
 सार्धेय, p 110, n.
 सार्ध, p 94, n.
 सार्ध, p 286, 63.
 सार्ध, p 196, 21.
 सार्ध, p 297, 43.
 सिंह, p 127, 1.
 सिंहतक, p 160, n.
 सिंहनाद, p 217, 75.
 सिंहपुत्री, p 108, 11.
 सिंहसंजन, p 261, 12.
 सिंहा(वा)ह (न), p 244,
 99.n.

सिंहा—सिन्दु.

सिंहासन, p 198, 31.
 सिंहास, p 110, 22
 सिंही, p 112, 2.
 सिक्ता, p 321, 76.
 सिक्तामह, p 62, 9.
 सिक्तामह, p 75, 11.
 सिक्क, p 246, 108.
 p 299, 5.
 सित, p 37,22.p282,44.
 p 323,83.p282,48.
 सितच्छाया, p 122, 17.
 सितसि(सि)व, p 230, n.
 सितनूक, p 223, 15.
 सिता, p 37,n.p231,43.
 सिताम्ह, p 172 32.
 सिताम्भोज, p 71, 41.
 सिति, p 324, n.
 सिध, p 2, 6. p283, 50.
 सिधान्त, p 34, 13.
 सिधार्ध, p 224,18.p3, n.
 सिधि, p 112, 31.
 सिध्मा(—न), p 150, 4. n.
 सिध्मा, p153,12.p387,10.
 सिध्, p 20, 23.
 सिध्का, p 386, 8.
 सिनीवाली, p 26, 9.
 सिन्दु(ज्)क, p102,48.n.
 सिन्दु(ज्)वार, p102,49.n.

सिन्दू—सुह.

सिन्दूर, p 246, 105.
 p 396, 31.
 सिन्दु, p 59, 2. p60, 1.
 p 229, 103.
 सिन्दुज, p 230, 42.
 सिन्दुसङ्ग, p 70, 35.
 सिरा, p 154, 16.
 सिद्धकी, p 115, n.
 सिद्ध, p 171, 30.
 सीकर, p 17, n.
 सीता, p 223, 14.
 सीतीनक, p 224, n.
 सीत, p 222, 8.
 सीमन् (वा), p 83, 20.
 सीमन्, p 391, 19.
 सीमन्तिनी, p 137, 2.
 सीर, p 223, 14.
 सीरपाणि, p 4, 19.
 सीवन, p 287, 5.
 सीसक, p 246, 106.
 सीसक, p 110, 24.
 सु, p 377, n.
 सुकन्दक, p 121, 13.
 सुकरा, p 238, 71.
 सुक, p 260, 8.
 सुकुमार, p 278, 27.
 सुकत, p 31, 2.
 सुकतिन्, p 259, 3.

सोम—स्वन्ध.

सोमवह्निः, p 108, 14.
 p 118, n.
 सोमवह्नी, p 106, 1.
 सोमोद्भवा, p 69, 32.
 सोम्य, p 31, n.
 सोमन्धिक, p 70, 36.
 p 125, 32. p 245, 103.
 सोमिक, p 249, 6.
 सोदायनी(त्री), p 17, n.
 सोदायिनी, p 17, 11.
 सोध, p 80, 10.
 सोधमिनेय, p 143, 24.
 सोम्य, p 21, 27. p 346, 163.
 सोर(रि), p 21, n.
 सोरभेय, p 235, 60.
 सोरभेयी, p 237, 66.
 सोराद्रिक, p 58, 10.
 सोरुिक, p 250, n.
 सोमर्क, p 231, 43. p 247,
 110.
 सोमिद(—ह), p 193, 8.
 सोमीर, p 230, 39. p 95,
 17. p 244, 101.
 सोमनिकन्ध, p 395, n.
 सोमिन्ध, p 235, 56.
 स्वन्ध, p 7, 35.
 स्वन्ध, p 88, 10. p 329, 103
 स्वन्धदेश, p 201, 7.

स्वन्ध—सोम.

स्वन्धवाहा, p 88, 11.
 स्वन्धस्, p 158, n.
 स्वन्ध, p 284, 53.
 स्वन्धन, p 54, 36.
 स्वन्धित, p 217, 77.
 स्वन्ध, p 158, 28.
 स्वन्धव्या(वी), p 147, 41. n.
 स्वन्धपा, p 147, 41.
 स्वन्धबिह, p 16, 8.
 स्वन्धित, p 17, 10.
 स्वन्धरोधन, p 127, 2.
 स्व(स्तु)भ, p 239, 76. n.
 स्वन्ध, p 88, 9. p 225, 21.
 स्वन्धकरि, p 225, 21.
 स्वन्धवन(ह), p 295, 35.
 स्वन्धवनन, p 295, n.
 स्वन्धेरन, p 200, 3.
 स्वन्ध, p 339, 137.
 स्वन्ध, p 41, 12.
 स्वन्ध, p 89, 16.
 स्वात्, p 383, n.
 स्वन्धित, p 284, 55.
 स्वन्ध, p 285, 59.
 स्वन्धित, p 41, 12.
 स्वन्धितपाठक, p 215, 65.
 स्वन्ध, p 391, 19.
 स्वन्ध, p 253, 25.
 स्वन्ध, p 294, 29.

स्वन्ध—स्वाधु.

स्वन्ध, p 253, 26.
 स्वन्ध, p 253, 26.
 स्वन्ध, p 274, 11.
 स्वन्ध, p 41, 12.
 स्वन्ध, p 135, 39.
 स्वन्ध, p 137, 2.
 स्वन्धिन्धी, p 142, 20.
 स्वन्धु'स, p 135, 38.
 स्वन्धगर, p 80, 11.
 स्वन्धित, p 179, 17.
 p 187, 44.
 स्वन्धितवाविन्, p 186, 43.
 स्वन्धित, p 177, 8. p 193, n.
 p 318, 63.
 स्वन्ध, p 74, 5.
 स्वन्ध(स्त्री), p 74, 5. n.
 स्वन्धित, p 147, 42.
 स्वन्धित, p 285, 61.
 स्वाधु, p 6, 30. p 87, 8.
 p 314, 51.
 स्वन्ध, p 334, 120. p 196,
 19.
 स्वन्धित, p 77, 1.
 स्वन्धित, p 379, 71.
 स्वन्धित, p 138, 8.
 स्वन्धित, p 106, 3.
 स्वन्धित, p 216, 70.
 स्वाधु, p 192, 7.

स्थाल—स्तुत.

स्थाक, p 396, 32.
 स्थासो, p 228, 31. p 99, n.
 स्थावर, p 277, 23.
 स्थाविर, p 147, 40.
 स्थासक, p 170, 23.
 स्थासु, p 277, 22.
 स्थिति, p 197, 26.
 स्थिरतर, p 277, 22.
 स्थिरा, p 73, 2. p 113, 3.
 स्थिरायुस्, p 97, 27.
 स्थूरी, p 203, n.
 स्थूषा, p 256, 35. p 315, 58.
 स्थूल, p 274, 10. p 359, 206.
 स्थूलवच(स्य), p 260, 6. n.
 स्थूलघाटक, p 168, 17.
 स्थूलघाटका, p 168, n.
 स्थूलोच्चव, p 343, 150.
 स्थेयस्, p 277, 22.
 स्थौथेय, p 117, 20.
 स्थौरी, p 203, 14.
 स्त(स, स्रा)व, p 288, 9. n.
 स्नातक, p 186, 42.
 स्नान, p 170, 23.
 स्नायु, p 155, 17.
 स्निग्ध, p 193, 12. p 232, 46.
 स्तु, p 85, 5.
 स्तुत, p 281, 42.

स्तुषा—स्तुष्ट.

स्तुषा, p 139, 9.
 स्तुष्ट(ही), p 110, 24.
 स्तुष्ट, p 52, 27.
 स्तुष्ट, p 35, 16. p 290, 41.
 स्तुष्टन, p 182, 29. p 12, 57.
 स्तुष्ट, p 194, 13. p 290, n.
 p 362, 216.
 स्तुष्ट, p 278, 31.
 स्तुष्टी, p 290, n.
 स्तुष्टी, p 108, 12.
 स्तुष्टि, p 288, 9.
 स्तुष्टा, p 52, 27.
 स्तुष्ट, p 290, 41.
 स्तुष्टा, p 58, n.
 स्तु(स्तु)रथ, p 289, 10. n.
 स्तुति, p 288, 9.
 स्तिक्, p 157, 26.
 स्तिर, p 274, 13.
 स्तुट, p 87, 7. p 278, 31.
 स्तु(स्तु)टन, p 287, 5. n.
 स्तुट, p 289, n.
 स्तु(स्तु)ज्जंयु, p 17, 11. n.
 स्तुरथ(या), p 289, 10. n.
 स्तुवन, p 289, n.
 स्तुष्टि, p 11, 53.
 स्तुज्जक, p 95, 19.
 स्तुन, p 391, 19.
 स्तुष्ट, p 285, 62.

स्तु—स्तोत.

स्तु, p 377, 5.
 स्तुर, p 5, 20.
 स्तुरर, p 6, 29.
 स्तित, p 54, 34.
 स्तुति, p 40, 7. p 52, 29.
 p 385, n.
 स्तुद, p 12, 59.
 स्तुन्दन, p 92, 7. p 204, 19.
 स्तुन्दनारोह, p 206, 28.
 स्तुन्दिनी, p 155, 18.
 स्तुन, p 281, 42.
 स्ताक, p 144, n.
 स्तु(स्तो)त(न), p 227, 26. n.
 स्तुति, p 287, 5.
 स्तोनाक, p 99, n.
 स्तुचिन्, p 92, 9.
 स्तुज्, p 173, 36.
 स्तुनद्वर्ग, p 337, 69.
 स्तुनी, p 69, 30.
 स्तु(स्तु)वा, p 106, 2. n.
 स्तुट, p 3, n.
 स्तुत, p 284, 53.
 स्ताक, p 376, 2.
 स्तु(स्तु)व, p 181, 24. n.
 स्तुत, p 281, 42.
 स्तुव, p 181, 24.
 स्तुवाहव, p 95, 18.
 स्तोतस्, p 62, 11.

स्रोत—स्वर्ण

स्रोतस्वरी, p 69, n.
 स्रोतस्त्रिनी, p 69, 30.
 स्रोतोञ्जन, p 214, 101.
 स्रोतोवहा, p 69, n.
 स्र, p 361, 213, p 145, 34.
 स्रच्छन्द, p 262, 15.
 स्रजन, p 145, 34.
 स्रतन्त्र, p 262, 15.
 स्रधा, p 378, 8.
 स्रधिति, p 213, 60.
 स्रन, p 44, 1.
 स्रनित, p 282, 44.
 स्रम, p 54, 36.
 स्रमज, p 266, 33.
 स्रभाजन, p 287, 7. n.
 स्रभाव, p 55, 38.
 स्रधु, p 3, 13.
 स्रधम्, p 380, 16.
 स्रधम्भु, p 3, 11.
 स्रधम्बरा, p 138, 7.
 स्रर्, p 1, 1.
 स्रर, p 39, 5.
 स्ररिता, p 286, 2.
 स्रर, p 9, 43 p 348, n.
 स्ररूप, p 86, 558.
 स्ररूपा, p 338, 134.
 स्रर्ग, p 1, 1. p 305, 23.
 स्रर, p 243, 94.

स्वर्ण—स्वेद

स्वर्णकार, p 249, 8.
 स्वर्णक्षीरी, p 119, 3.
 स्वर्ण(नं)दी, p 9, 44. n.
 स्वर्णाहु, p 21, 28.
 स्वर्ण्य्या(ज्या), p 10, 47. n.
 स्वर्ण्य, p 9, 46.
 स्वर्ण, p 144, 29.
 स्वर्णि, p 372, 3.
 स्वर्णिक, p 80, 10.
 स्वर्णीय(या), p 145, 32. n.
 स्वाति, p 400, 38.
 स्वाडु, p 327, 97.
 स्वाडुकण्ठक, p 95, 17.
 p 109, 17.
 स्वादरसा, p 120, 9.
 स्वाही, p 111, 26.
 स्वाध्याय, p 187, 46.
 स्वान, p 44, 1.
 स्वान्त, p 33, 9.
 स्वाप, p 54, 36.
 स्वापतेय, p 242, 90.
 स्वाभिन्, p 261, 10.
 स्वाराज, p 8, 39.
 स्वाहा, p 180, 21. p 378, 8.
 स्वित्, p 372, 3.
 स्वेद, p 54, 33.
 स्वेदज, p 271, 51.
 स्वेदनी, p 228, 30.

स्वैर—हरि

स्वैर(रिन्), p 262, 15. n.
 स्वैरता. p 286, n.
 स्वैरिणी, p 139, 11.
 हर, p 377, 5.
 हर, p 132, 23.
 हरक, p 167, 11.
 हरी, p 132, n.
 हर्जे (खो), p 49, 15.
 हरु, p 391, 18.
 हरुविवासिनी, p 116, 18.
 हर, p 217, 77.
 हर, p 268, 41.
 हरु, p 116, 18. p 161, 41.
 हरू, p 161, n.
 हरन्त, p 372, 6.
 हरज, p 282, 46.
 हर्य(वी), p 202, 12. n.
 हर्यन, p 204, 20.
 हर्यपुत्री, p 119, 4.
 हर्यभारक, p 104, 57.
 हर, p 6, 29.
 हरण, p 198, 28.
 हरि, p 127, 1. p 350, 177.
 हरिचन्दन, p 9, 46.
 p 172, 33.
 हरिण, p 128, 8. p 37, 23.
 p 315, 53.

3 9015 02432 9685

**DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE**

Digitized by Google

